

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 184

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

65. évfolyam

2022. május 5.

Tartalom

EURÓPAI PARLAMENT

ÜLÉSSZAK: 2021–2022

2021. október 18–21-i ülések

A 2019. évi mentesítésről szóló, 2021. október 19-én és 21-én elfogadott szövegeket a HL L 47., 2022.2.25. számában tették közzé.

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

I Állásfoglalások, ajánlások és vélemények

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

Európai Parlament

2021. október 20., szerda

2022/C 184/01	Az Európai Parlament 2021. október 20-i állásfoglalása a tisztességes, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerre irányuló „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiáról (2020/2260(INI))	2
2022/C 184/02	Az Európai Parlament 2021. október 20-i állásfoglalása az euróövezet 2021. évi foglalkoztatás- és szociálpolitikájáról (2021/2062(INI))	33
2022/C 184/03	Az Európai Parlament 2021. október 20-i állásfoglalása a Bizottsághoz intézett ajánlásokkal a munkavállalók azbeszttel szembeni védelméről (2019/2182(INL))	45
2022/C 184/04	Az Európai Parlament 2021. október 20-i állásfoglalása Az európai média a digitális évtizedben: a helyreállítást és átalakulást támogató cselekvési terv (2021/2017(INI))	71
2022/C 184/05	Az Európai Parlament 2021. október 20-i állásfoglalása az Európai Unió Szolidaritási Alapjából származó források természeti katasztrófák esetén történő tagállami felhasználásának hatékonyságáról (2020/2127(INI))	82
2022/C 184/06	Az Európai Parlament 2021. október 20-i állásfoglalása a művészek helyzetéről és a kulturális helyreállításról az Unióban (2020/2261(INI))	88

2021. október 21., csütörtök

2022/C 184/07	Az Európai Parlament 2021. október 21-i állásfoglalása a Covid19 elleni oltóanyagok fejlesztése, beszerzése és elosztása terén az EU által biztosított átláthatóságról (2021/2678(RSP))	99
2022/C 184/08	Az Európai Parlament 2021. október 21-i állásfoglalása a metánkibocsátás csökkentésére irányuló uniós stratégiáról (2021/2006(INI))	105
2022/C 184/09	Az Európai Parlament 2021. október 21-i állásfoglalása az ENSZ 2021. évi, Glasgowban (Egyesült Királyság) tartandó éghajlatváltozási konferenciájáról (COP26) (2021/2667(RSP))	118
2022/C 184/10	Az Európai Parlament 2021. október 21-i állásfoglalása a Pandora-iratokról: a pénzmosás, az adókijátszás és az adókikerülés elleni küzdelem érdekében tett erőfeszítésekkel kapcsolatos következmények (2021/2922(RSP))	141
2022/C 184/11	Az Európai Parlament 2021. október 21-i állásfoglalása a lengyelországi jogállamisági válságról és az uniós jog elsőbbségéről (2021/2935(RSP))	154
2022/C 184/12	Az Európai Parlament 2021. október 21-i állásfoglalása a tunéziai helyzetről (2021/2903(RSP)) . . .	159
2022/C 184/13	Az Európai Parlament 2021. október 21-i állásfoglalása az éghajlatvédelmi, energetikai és környezetvédelmi állami támogatásokra vonatkozó iránymutatásokról (CEEAG) (2021/2923(RSP)) . .	163

AJÁNLÁSOK

Európai Parlament

2021. október 21., csütörtök

2022/C 184/14	Az Európai Parlament 2021. október 21-i ajánlása a Bizottság alelnökéhez/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjéhez az EU és Tajvan közötti politikai kapcsolatokról és együttműködésről (2021/2041(INI))	170

III Előkészítő jogi aktusok

Európai Parlament

2021. október 19., kedd

2022/C 184/15	Az Európai Parlament 2021. október 19-i állásfoglalása az Európai Unió 2021. évi pénzügyi évre vonatkozó 4/2021. számú költségvetés-módosítási tervezetéről szóló tanácsi álláspontról – A bevételek aktualizálása az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozat 2021. június 1-jei hatálybalépését követően, valamint a saját források és egyéb bevételek felülvizsgált előrejelzése (11796/2021 – C9-0363/2021 – 2021/0193(BUD))	176

2022/C 184/16

P9_TA(2021)0424

Hitelgondozók és hitelfelvásárlók ***I

Az Európai Parlament 2021. október 19-i jogalkotási állásfoglalása a hitelgondozókról, a hitelfelvásárlókról és a biztosítékok érvényesítéséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2018)0135 – C8-0115/2018 – 2018/0063A(COD))

P9_TC1-COD(2018)0063A

Az Európai Parlament állásfoglalása, amely első olvasatban 2021. október 19-én került elfogadásra a hitelgondozókról és a hitelfelvásárlókról, valamint a 2008/48/EK és a 2014/17/EU irányelv módosításáról szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel . . .

178

2021. október 21., csütörtök

2022/C 184/17	Az Európai Parlament 2021. október 21-i állásfoglalása az Európai Unió 2022. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének tervezetéről szóló tanácsi álláspontról (11352/2021 – C9-0353/2021 – 2021/0227(BUD))	179
2022/C 184/18	P9_TA(2021)0433 Gépjármű-felelősségbiztosítás ***I Az Európai Parlament 2021. október 21-i jogalkotási állásfoglalása a gépjármű-felelősségbiztosításról és a biztosítási kötelezettség ellenőrzéséről szóló, 2009. szeptember 16-i 2009/103/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2018)0336 – C8-0211/2018 – 2018/0168(COD)) P9_TC1-COD(2018)0168 Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2021. október 21-én került elfogadásra a gépjármű-felelősségbiztosításról és a biztosítási kötelezettség ellenőrzéséről szóló 2009/103/EK irányelv módosításáról szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel	192
2022/C 184/19	Az Európai Parlament 2021. október 21-i jogalkotási állásfoglalása a Horizont Európa keretében közös vállalkozások létrehozásáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2021)0087 – C9-0166/2021 – 2021/0048(NLE))	194

Jelmagyarázat

- * Konzultációs eljárás
- *** Egyetértési eljárás
- ***I Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat
- ***II Rendes jogalkotási eljárás: második olvasat
- ***III Rendes jogalkotási eljárás: harmadik olvasat

(Az eljárás típusát a tervezet által javasolt jogalap határozza meg.)

A Parlament módosításai:

Az új szövegrészeket ***félkövér és dőlt*** betűtípus mutatja. A törléseket a ***■*** jel vagy áthúzás jelöli. A módosított szövegrészeknél az új szöveget ***félkövér és dőlt*** betűtípus, a törléseket pedig törlés vagy áthúzás jelöli.

EURÓPAI PARLAMENT

ÜLÉSSZAK: 2021–2022

2021. október 18–21-i ülések

*A 2019. évi mentesítésről szóló, 2021. október 19-én és 21-én elfogadott szövegeket a HL L 47.,
2022.2.25. számában tették közzé.*

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

2021. október 20., szerda

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK
EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2021)0425

Az „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia**Az Európai Parlament 2021. október 20-i állásfoglalása a tisztességes, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerre irányuló „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiáról (2020/2260(INI))**

(2022/C 184/01)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ), különösen annak 11., 13. és 39. cikkére, 168. cikkének (1) bekezdésére, 169. cikkének (1) bekezdésére, 191. cikkére, 192. cikkének (1) bekezdésére, 1., valamint 349. cikkére,
- tekintettel a növénygenetikai források élelmezési és mezőgazdasági felhasználásáról szóló 2004. évi nemzetközi egyezményre,
- tekintettel az élelmiszerláncban alkalmazott uniós kockázatértékelés átláthatóságáról és fenntarthatóságáról szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1381 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾,
- tekintettel az állatgyógyászati készítményekről szóló, 2018. december 11-i (EU) 2019/6 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾,
- tekintettel a növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló, 2009. október 21-i 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽³⁾, a peszticidek fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2009. október 21-i 2009/128/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁴⁾ és a peszticidekre vonatkozó statisztikákról szóló, 2009. november 25-i 1185/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁵⁾,
- tekintettel a géntechnológiával módosított szervezetek környezetbe történő szándékos kibocsátásáról szóló, 2001. március 12-i 2001/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁶⁾,
- tekintettel a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁷⁾; a felszín alatti vizek szennyezés és állapotromlás elleni védelméről szóló, 2006. december 12-i 2006/118/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁸⁾ és a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló, 1991. december 12-i 91/676/EGK tanácsi irányelvre ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ HL L 231., 2019.9.6., 1. o.⁽²⁾ HL L 4., 2019.1.7., 43. o.⁽³⁾ HL L 309., 2009.11.24., 1. o.⁽⁴⁾ HL L 309., 2009.11.24., 71. o.⁽⁵⁾ HL L 324., 2009.12.10., 1. o.⁽⁶⁾ HL L 106., 2001.4.17., 1. o.⁽⁷⁾ HL L 327., 2000.12.22., 1. o.⁽⁸⁾ HL L 372., 2006.12.27., 19. o.⁽⁹⁾ HL L 375., 1991.12.31., 1. o.

2021. október 20., szerda

- tekintettel a tenyésztés céljából tartott állatok védelméről szóló, 1998. július 20-i 98/58/EK tanácsi irányelvre ⁽¹⁰⁾, a tojótyúkوك védelmére vonatkozó minimumkövetelmények megállapításáról szóló, 1999. július 19-i 1999/74/EK tanácsi irányelvre ⁽¹¹⁾; a hústermelés céljából tartott csirkék védelmét szolgáló minimumszabályok megállapításáról szóló, 2007. június 28-i 2007/43/EK tanácsi irányelvre ⁽¹²⁾; a sertések védelmére vonatkozó minimumkövetelmények megállapításáról szóló, 2008. december 18-i 2008/120/EK tanácsi irányelvre ⁽¹³⁾; a borjak védelmére vonatkozó minimumkövetelmények megállapításáról szóló, 2008. december 18-i 2008/119/EK tanácsi irányelvre ⁽¹⁴⁾; tekintettel az állatoknak a szállítás és a kapcsolódó műveletek közbeni védelméről szóló, 2004. december 22-i 2005/1/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁵⁾; az állatok leölésük során való védelméről szóló, 2009. szeptember 24-i 1099/2009/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁶⁾; a fertőző állatbetegségekről és egyes állategészségügyi jogi aktusok módosításáról és hatályon kívül helyezéséről („állategészségügyi rendelet”) és a tudományos célokra felhasznált állatok védelméről szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁷⁾, 2010. szeptember 22-i 2010/63/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁸⁾,
- tekintettel „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiáról a tisztességes, egészséges és környezetbarát élelmiszer-rendszer érdekében című 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0381),
- tekintettel az Európai Parlamentnek a határt átlépő munkavállalók és idénymunkások Covid19-válssággal összefüggő európai védelméről szóló, 2020. június 19-i állásfoglalására ⁽¹⁹⁾,
- tekintettel a beporzókról szóló uniós kezdeményezésről szóló, 2019. december 18-i állásfoglalására ⁽²⁰⁾ és az 546/2011/EU rendeletnek a növényvédő szerek mézelő méhekre gyakorolt hatásának értékelése tekintetében történő módosításáról szóló bizottsági rendelet tervezetéről szóló, 2019. október 23-i állásfoglalására ⁽²¹⁾,
- tekintettel az éghajlati és környezeti vészhelyzetről szóló, 2019. november 28-i állásfoglalására ⁽²²⁾,
- tekintettel a „Védelmet nyújtó Európa: Tiszta levegőt mindenkinek!” című, 2019. március 13-i állásfoglalására ⁽²³⁾,
- tekintettel „Az egységes egészségügyi megközelítés szerinti európai cselekvési terv az antimikrobiális rezisztencia (AMR) leküzdése érdekében” című, 2018. szeptember 13-i állásfoglalására ⁽²⁴⁾,
- tekintettel a hetedik környezetvédelmi cselekvési program végrehajtásáról szóló, 2018. április 17-i állásfoglalására ⁽²⁵⁾,
- tekintettel az élelmiszer-pazarlás csökkentésére és az élelmiszer-biztonság javítására irányuló erőforrás-hatékonysági kezdeményezésről szóló, 2017. május 16-i állásfoglalására ⁽²⁶⁾
- tekintettel a vidéki térségekben a nőkről és szerepükről szóló, 2017. április 4-i állásfoglalására ⁽²⁷⁾, valamint a nőkről, a nemek közötti egyenlőségről és az éghajlati igazságosságról szóló, 2018. január 16-i állásfoglalására ⁽²⁸⁾;
- tekintettel „A fenntartható uniós mezőgazdaság technológiai megoldásai” című, 2016. június 7-i állásfoglalására ⁽²⁹⁾,

⁽¹⁰⁾ HL L 221., 1998.8.8., 23. o.

⁽¹¹⁾ HL L 203., 1999.8.3., 53. o.

⁽¹²⁾ HL L 182., 2007.7.12., 19. o.

⁽¹³⁾ HL L 47., 2009.2.18., 5. o.

⁽¹⁴⁾ HL L 10., 2009.1.15., 7. o.

⁽¹⁵⁾ HL L 3., 2005.1.5., 1. o.

⁽¹⁶⁾ HL L 303., 2009.11.18., 1. o.

⁽¹⁷⁾ HL L 84., 2016.3.31., 1. o.

⁽¹⁸⁾ HL L 276., 2010.10.20., 33. o.

⁽¹⁹⁾ HL C 362., 2021.9.8., 82. o.

⁽²⁰⁾ HL C 255., 2021.6.29., 29. o.

⁽²¹⁾ HL C 202., 2021.5.28., 49. o.

⁽²²⁾ HL C 232., 2021.6.16., 28. o.

⁽²³⁾ HL C 23., 2021.1.21., 23. o.

⁽²⁴⁾ HL C 433., 2019.12.23., 153. o.

⁽²⁵⁾ HL C 390., 2019.11.18., 10. o.

⁽²⁶⁾ HL C 307., 2018.8.30., 25. o.

⁽²⁷⁾ HL C 298., 2018.8.23., 14. o.

⁽²⁸⁾ HL C 458., 2018.12.19., 34. o.

⁽²⁹⁾ HL C 86., 2018.3.6., 51. o.

2021. október 20., szerda

- tekintettel a mezőgazdasági céllal tartott és szaporított szarvasmarhafélék, házisertés-fajták, juh- és kecskefélék, valamint lófélék klónozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról szóló, 2015. szeptember 8-i jogalkotási állásfoglalására ⁽³⁰⁾,
 - tekintettel a feldolgozott élelmiszerekben található hús származási országának feltüntetéséről szóló, 2015. február 11-i állásfoglalására ⁽³¹⁾ és a bizonyos élelmiszerek származási országának vagy eredete helyének kötelező feltüntetéséről szóló, 2016. május 12-i állásfoglalására ⁽³²⁾,
 - tekintettel az Európai Számvevőszék „A vadon élő beporzók védelme az Unióban: nem hozott gyümölcsöt a Bizottság kezdeményezése” című, 15/2020. számú, 2020. július 9-i; a „Biodiverzitás a mezőgazdasági területeken: a közös agrárpolitika mindeddig nem tudta megállítani a hanyatlást” című, 13/2020. számú, 2020. június 5-i; „A növényvédelmi szerek fenntartható használata: kevés előrelépés történt a kockázatok mérése és csökkentése terén” című, 05/2020. számú, 2020. február 5-i; a „Vegyí anyagok jelentette veszélyek az élelmiszerekben: az uniós élelmiszer-biztonsági politika védi ugyan a fogyasztókat, de kihívásokkal szembesül” című, 02/2019. számú, 2019. január 15-i; az „Állatjólét az Európai Unióban: a gyakorlati végrehajtás elmarad az ambiciózus céloktól” című, 31/2018. számú, 2018. november 14-i és „Az élelmiszer-pazarlás elleni küzdelem: az Európai Uniónak alkalma nyílik az élelmiszer-ellátási lánc erőforrás-hatékonyságának javítására” című, 34/2016. számú, 2017. január 17-i és az antimikrobiális rezisztenciáról szóló, 21/2019. számú, 2019. november 19-i különjelentéseire,
 - tekintettel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség „Európa környezete – helyzetkép és kilátások 2020-ban: ismeretek a fenntartható Európára való átmenetért” című, 2020. május 11-i jelentésére,
 - tekintettel a szociális jogok európai pillérére,
 - tekintettel a Régiók Európai Bizottságának „A termelőtől a fogyasztóig – a helyi és regionális dimenzió” című, „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiáról szóló, 2020. decemberi véleményére (NAT-VII/005),
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Fejlesztési Bizottság, a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság, a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság és a Halászati Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság jelentésére (A9-0271/2021),
- A. mivel a Bizottság „A termelőtől a fogyasztóig” stratégiáról szóló közleménye holisztikus megközelítést határoz meg az európai élelmiszerrendszerre vonatkozóan, amelynek központi eleme a mezőgazdaság mint élelmiszer-szolgáltató, és elismeri az ellátási lánc valamennyi szereplőjének egymásra utaltságát és a stratégia célkitűzéseinek elérésével kapcsolatos közös felelősségüket, valamint a mezőgazdasági termelők kulcsfontosságú szerepét a közjavak biztosításában, többek között az éghajlatváltozás elleni küzdelemben; mivel azonban a stratégiának ennél tovább kell mennie, figyelembe véve a fogyasztók szerepét, jogait és felelősségét, valamint a mezőgazdasági termelők hosszú távú gazdasági életképességét; mivel a stratégia jelentős hatással van a nem élelmiszer jellegű mezőgazdasági termelésre, és ezt teljes mértékben figyelembe kell venni;
- B. mivel a Közös Kutatóközpont „Modelling environmental and climate ambition in the agricultural sector with the CAPRI model: Exploring the potential effects of selected Farm to Fork and Biodiversity strategies targets in the framework of the 2030 Climate targets and the post 2020 Common Agricultural Policy” (A mezőgazdasági ágazat környezetvédelmi és éghajlat-politikai törekvéseinek modellezése a CAPRI modell segítségével: Az „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia és a biodiverzitási stratégia egyes céljainak potenciális hatása a 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai célkitűzések és a 2020 utáni közös agrárpolitika tekintetében) című tanulmánya – más közelmúltbeli tanulmányokkal együtt – arra a következtetésre jut, hogy a stratégia céljainak megvalósítása jelentős hatást gyakorolna az uniós mezőgazdasági termelésre; mivel ezek a tanulmányok hangsúlyozzák, hogy az „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia szerinti valamennyi jogalkotási javaslat részeként megbízható, tudományos előzetes hatásvizsgálatokra van szükség, amelyek gazdasági, társadalmi és környezeti szempontból is kiterjednek a fenntarthatóságra, valamint hogy figyelembe kell venni a halmozott hatásokat, a lehetséges kompromisszumokat, a célok eléréséhez szükséges eszközök rendelkezésre állását és az egyes tagállamok eltérő gazdálkodási modelljeit;
- C. mivel az európai élelmiszerrendszernek olyan módon kell biztosítania a jó minőségű élelmiszert és a táplálkozás-biztonságot, amely hozzájárul a társadalmi jóléthez és a közegészséghez, valamint fenntartja, helyreállítja az ökoszisztéma egészségét, tiszteli a bolygó korlátait és biztosítja az állatok egészségét és jólétét; mivel jelenleg a teljes élelmiszerrendszer az emberi és állati egészségre és jólétre, valamint a környezetre, az éghajlatra és a biológiai

⁽³⁰⁾ HL C 316., 2017.9.22., 278. o.

⁽³¹⁾ HL C 310., 2016.8.25., 15. o.

⁽³²⁾ HL C 76., 2018.2.28., 49. o.

2021. október 20., szerda

sokféleségre gyakorolt számos hatásért felelős, beleértve az erdőirtást és az ökoszisztéma pusztulását az EU-n kívül; mivel az élelmiszerek, az italok és egyéb mezőgazdasági termékek előállítási és fogyasztási módját ki kell igazítani a fenntartható fejlesztési célokkal, a Párizsi Megállapodással, a Biológiai Sokféleség Egyezményrel, a növénygenetikai források élelmezési és mezőgazdasági felhasználásáról szóló nemzetközi egyezményrel és az EU politikáival és kötelezettségvállalásaival való összhang biztosítása, valamint általánosságban a fenntarthatóság pillérei – így a környezetvédelem, az éghajlat, a biológiai sokféleség, a közegészségügy, az élelmiszerek megfizethetősége, az állatjólét, a mezőgazdasági termelőknek, a halászoknak és az élelmiszerlánc későbbi szereplőinek, valamint a vidéken és a part menti területeken élők gazdasági fenntarthatósága, valamint a szociális szempontok, például a munkakörülmények és foglalkoztatási feltételek és az egészségügyi és biztonsági előírások – közötti koherens egyensúly elérése érdekében; mivel más fontos tényezőket is figyelembe kell venni, például a kutatást és innovációt, a kereskedelempolitikát és a hulladékpolitikát;

- D. mivel biztosítani kell az összhangot és a koherenciát „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia, a közös agrár- és halászati politika, a kereskedelempolitika, a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia, az uniós erdőgazdálkodási stratégia, a körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési terv, a biogazdasági cselekvési terv, az uniós éghajlat-politikai jogszabályok, valamint más kapcsolódó uniós szakpolitikák és stratégiák keretében előirányzott intézkedések között; mivel hangsúlyozni kell, hogy minden behozott élelmiszerre azonos, az Unióban érvényben lévő fenntarthatósági és agrár-élelmiszeripari biztonsági előírásokat kell alkalmazni;
- E. mivel a biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudománypolitikai platform becslései szerint a földterületek 90 %-át várhatóan jelentősen megváltoztatják 2050-re, a földterületek 75 %-át pedig már jelentősen megváltoztatták; mivel a vizes élőhelyek 85 %-a már eltűnt⁽³³⁾; mivel a biológiai sokféleség döntő fontosságú az élelmezésbiztonság, az emberi jóllét és a világszintű fejlődés szempontjából; mivel a biológiai sokféleség csökkenése veszélyezteti az európai és globális mezőgazdasági termelést, élelmiszerrendszert és táplálkozást; mivel a becslések szerint a talajromláshoz kapcsolódó globális társadalmi és gazdasági költségek évente 5,5–10,5 billió eurót tesznek ki⁽³⁴⁾;
- F. mivel a globális erdőirtás kb. 80 %-ára a mezőgazdasági hasznosítású földterületek bővülése miatt kerül sor⁽³⁵⁾; mivel az olyan termékek, mint a pálmaolaj, a hús, a szója, a kakaó, a kukorica, a faanyag és gumi iránti uniós kereslet – feldolgozott termékek vagy szolgáltatások formájában is – jelentős mértékben ösztönzi az erdőirtást, az erdőpusztulást, a talaj és az ökoszisztéma rombolását és az emberi jogok ehhez kapcsolódó megsértését szerte a világban, és globális szinten a teljes végső fogyasztásra vetített erdőirtás 10 %-át teszi ki⁽³⁶⁾; mivel a nem fenntartható halászat súlyos negatív hatást gyakorol a biológiai sokféleségre;
- G. mivel a mezőgazdaságtól függő természetközeli élőhelyek, például a gyepterületek különösen veszélyeztetettek, és védettségi helyzetük lényegesen rosszabb, mint más, a mezőgazdaságtól nem függő élőhelytípusoké; mivel a mezőgazdaságtól függő élőhelyek 45 %-a rossznak minősül, szemben az egyéb élőhelyek 31 %-ával;
- H. mivel a peszticidek túlzott használata a talaj-, víz- és légszennyezés jelentős forrása, és káros hatással van az emberi, állati és növényi egészségre; mivel ezért fokozni kell az erőfeszítéseket annak érdekében, hogy jelentősen csökkenjen a káros peszticidektől való függőség, az azokból eredő kockázatok és azok használata, valamint a műtrágyák és antibiotikumok használata; mivel a fenntartható gazdálkodási gyakorlatok – például az integrált növényvédelem, az agrárerdészet, az agroökológia, a biogazdálkodás és a precíziós gazdálkodási technikák – hozzájárulhatnak

⁽³³⁾ Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem Services 2019 (Globális vizsgálati jelentés a biológiai sokféleségről és az ökoszisztéma-szolgáltatásokról).

⁽³⁴⁾ <https://www.oecd.org/environment/resources/biodiversity/Executive-Summary-and-Synthesis-Biodiversity-Finance-and-the-Economic-and-Business-Case-for-Action.pdf>

⁽³⁵⁾ FAO, *a világ erdőinek állapota*, 2016. *Erdők és mezőgazdaság: a földhasználattal kapcsolatos kihívások és lehetőségek*, Róma, 2016. <https://www.fao.org/3/i5588e/i5588e.pdf>

⁽³⁶⁾ Európai Bizottság, *az uniós fogyasztás erdőirtásra gyakorolt hatása: átfogó elemzés az uniós fogyasztás erdőirtásra gyakorolt hatásáról. Zárójelentés*, A tanulmányt az Európai Bizottság finanszírozta, és a VITO – International Institute for Applied Systems Analysis, a HIVA-Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving és az International Union for the Conservation of Nature NL végezte 2013-ban.

2021. október 20., szerda

a peszticidhasználat csökkentésére irányuló megoldások uniós és globális szintű biztosításához, és ezeket ösztönözni kell; mivel a tudományos kutatás⁽³⁷⁾ szerint a peszticidek használata jelentősen csökkenthető anélkül, hogy az negatívan befolyásolná a jövedelmezőséget és a termelékenységet, különösen akkor, ha azt a fenntartható alternatívák nagyobb elérhetősége kíséri;

- I. mivel 2018-ban az uniós tagállamok több mint 81 000 tonna, Európában betiltott anyagokat tartalmazó növényvédő szer kivételét hagyták jóvá⁽³⁸⁾; mivel a veszélyes peszticidek ezekben az országokban még nagyobb kockázatot jelentenek, mivel a felhasználási feltételek (pl. védőfelszerelés, légi permetezés) nem olyan szigorúak, mint az EU-ban; mivel ezek a tiltott növényvédő szerek az importált élelmiszerekben maradékanyagként visszatérhetnek az uniós piacra; mivel az ellenőrzési programok kimutatták, hogy számos, az EU-ban tiltott növényvédőszer-maradékot találtak az uniós piacon értékesített élelmiszerekben, az esetek 4,5 %-ában pedig az ezekre az anyagokra a fogyasztók biztonsága érdekében meghatározott maradékanyag-határértéket (MRL) meghaladó mennyiségben⁽³⁹⁾;
- J. mivel a túlsúly és az elhízás gyors ütemű növekedése tapasztalható az EU-ban⁽⁴⁰⁾, ahol két felnőttből egy túlsúlyos vagy elhízott⁽⁴¹⁾; mivel a túlsúlynak és az elhízásnak sokféle oka van, de a helytelen étrend és táplálkozás olyan kulcstényezők, amelyek a túlsúly és az elhízás magas előfordulási gyakoriságához vezetnek;
- K. mivel a becslések szerint az EU-ban 2017-ben több mint 950 000 haláleset (ötből egy) és több mint 16 millió egészségben eltöltött életév elvesztése – főként a szív- és érrendszeri betegségek és a rákos megbetegedések miatt – az egészségtelen táplálkozásnak volt betudható⁽⁴²⁾; mivel az endokrin rendszert károsító vegyi anyagoknak az élelmiszerek és az élelmiszerek csomagolása révén való kitettség szintén fokozott veszélyt jelent a közegészségre nézve⁽⁴³⁾;
- L. mivel az 1940 óta az emberekben megjelent zoonózisok mintegy fele a földhasználat megváltozásából ered⁽⁴⁴⁾; mivel az állatok egészsége minden fenntartható élelmiszerrendszer alapvető eleme, és az állatok egészségére gyakorolt hatások közvetlen hatással vannak az élelmiszerrendszer fenntarthatóságára;
- M. mivel a becslések szerint évente 88 millió tonna élelmiszer-hulladék keletkezik az EU-ban, amelynek becsült költsége 143 milliárd EUR-t tesz ki⁽⁴⁵⁾; mivel az élelmiszer-pazarlásnak óriási környezeti hatása van, mivel ez felel az EU üvegházhatásúgáz-kibocsátásának mintegy 6 %-áért⁽⁴⁶⁾; mivel az EU-ban a háztartások (53 %) és a feldolgozó ágazat (19 %) járulnak hozzá legnagyobb mértékben az élelmiszer-pazarláshoz⁽⁴⁷⁾; mivel az EU-ban az élelmiszer-pazarlás 10 %-a a dátumjelöléssel és azzal függ össze, hogy a fogyasztók félreértik a dátumjelölési rendszer értelmezésének és használatának módját⁽⁴⁸⁾;
- N. mivel az európai állattenyésztő gazdaságoknak értékesített antibiotikumok mennyisége 2011 és 2016 között 18,5 %-kal csökkent⁽⁴⁹⁾, aminek következtében a 2011–2018 közötti időszakban 35 %-kal csökkent az antibiotikum-teher a mezőgazdaságban, miközben a tagállamok többségében az élelmiszer-termelő állatok

⁽³⁷⁾ Lechenet, M., Dessaint, F., Py, G. és mások, Reducing pesticide use while preserving crop productivity and profitability on arable farms (A peszticidek használatának csökkentése a szántóföldek termelékenységének és nyereségességének megőrzése mellett), *Nature Plants* 3, 17008, 2017.

⁽³⁸⁾ <https://www.publiceye.ch/en/topics/pesticides/banned-in-europe>

⁽³⁹⁾ Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság, The 2019 European Union Report on pesticide residues in food (Az Európai Unió 2019. évi jelentése az élelmiszerekben előforduló növényvédőszer-maradékokról), EFSA Journal, 2019. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2021.6491>

⁽⁴⁰⁾ Eurostat, *Túlsúly és elhízás – BMI statisztikák*.

⁽⁴¹⁾ Eurostat, *The European Health Interview Survey, Wave 2, 2013*.

⁽⁴²⁾ https://knowledge4policy.ec.europa.eu/health-promotion-knowledge-gateway/eu-burden-non-communicable-diseases-key-risk-factors_en

⁽⁴³⁾ Muncke, J. és mások, „Az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő vegyi anyagok hatása az emberi egészségre: konszenzusos nyilatkozat – *Environmental Health*, 19.

⁽⁴⁴⁾ Keesing, F. et al., „Impacts of biodiversity on the emergence and convey of infectious diseases” (A biológiai sokféleség hatásai a fertőző betegségek megjelenésére és átvitelére), *Nature* 468, 647–652. o., 2010.

⁽⁴⁵⁾ Az európai élelmiszer-hulladék szintjének becsült értékei, FUSIONS, 2016. március.

⁽⁴⁶⁾ FAO, *Az élelmiszer-pazarlás ökológiai lábnyoma és az éghajlat-változás*.

⁽⁴⁷⁾ EU-Fusions, *Az európai élelmiszer-hulladék szintjének becsült értékei*, 2016. március.

⁽⁴⁸⁾ ICF, *Market study on date marking and other information provided on food labels and food waste prevention* (Piaci tanulmány a dátumjelölésről és az élelmiszercímkéken feltüntetett egyéb információkról és az élelmiszer-pazarlás megelőzéséről), Az Európai Bizottság számára készített zárójelentés, 2018.

⁽⁴⁹⁾ EMA: Sales of veterinary antimicrobial agents in 30 European countries (Állatgyógyászati antimikrobiális szerek értékesítése 30 európai országban). Tendenciák 2010–2016. 8. ESVAC-jelentés (<https://www.ema.europa.eu/en>).

2021. október 20., szerda

antimikrobiális fogyasztása alacsonyabb vagy sokkal alacsonyabb, mint az embereké⁽⁵⁰⁾; mivel azonban nagy különbségek vannak a tagállamok között, és egyes antimikrobiális szerek fogyasztása még mindig túl magas⁽⁵¹⁾; mivel az antimikrobiális rezisztencia nagy veszélyt jelent az emberi egészségre; mivel az antibiotikumok állattenyésztésben való használatának csökkentése és minimalizálása hozzá fog járulni megjelenésének és terjedésének lassításához;

- O. mivel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) már 2018-ban közzétette a 1,5 °C-os globális felmelegedésről szóló különjelentését, amely szerint a globális felmelegedés 1,5 °C-ra való korlátozása a társadalom minden területén gyors, kiterjedt és példa nélküli változásokat igényelne; mivel a rendszeres aszályok, árvizek, erdőtűzek és új kártevők miatt az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség csökkenése egyre nagyobb fenyegetést jelent az élelmezésbiztonságra és a megélhetésre; mivel az élelmiszerrendszerek felelősek a globális üvegházhatásúgáz-kibocsátás 29 %-áért, és ezáltal erőteljes hatást gyakorolnak az éghajlatra, a biológiai sokféleségre, a vízre, a levegőre, a talajra és a szénelnyelőkre; mivel az EU mezőgazdasági ágazata az EU teljes ÜHG-kibocsátásának mintegy 10 %-áért felelős, jelentős különbségekkel a tagállamok között, és a mezőgazdaság az üvegházhatást okozó gázok nemzeti kibocsátásának 3–33 %-áért felelős⁽⁵²⁾;
- P. mivel az európai mezőgazdaságból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás 1990 óta mintegy 20 %-kal csökkent; mivel az ÜHG-kibocsátás csökkenése a mezőgazdaságban 2012 óta jelentősen lelassult, sőt néhány év során még nőtt is⁽⁵³⁾; mivel a mezőgazdaság a természet- és ökoszisztéma-alapú megoldások alkalmazása révén aktívan hozzájárulhat a szénmegkötéshez az olyan természetes szénelnyelők növelésével, mint a hosszú vetésforgók, a köztestermesztés, a permakultúra, az agroökológia és az ökoszisztémák helyreállítása, és különösen a tőzeglápok helyreállítása és fenntartása a természetes szénelnyelők és a szénmegkötés növelése érdekében;
- Q. mivel a mezőgazdaság az Unió elsődleges PM10-kibocsátásának harmadik legjelentősebb forrása, ahogyan azt az Európai Környezetvédelmi Ügynökség is hangsúlyozza; mivel az ammónia (NH₃) mezőgazdaságból származó kibocsátása hozzájárul az Európában minden tavasszal tapasztalható nagy PM-koncentrációkhoz, valamint hozzájárul mind a rövid, mind a hosszú távú negatív egészségügyi hatásokhoz;
- R. mivel az EU hétszer annyi nitrogént és háromszor annyi foszfort fogyaszt, mint ami bolygónk tűrőképességének határain belül fenntarthatónak és méltányosnak tekinthető⁽⁵⁴⁾;
- S. mivel az életciklusra vonatkozó nagyobb mennyiségű információra, valamint az ellátási láncra vonatkozó információk jobb nyomon követésére és ellenőrzésére van szükség az európai élelmiszerrendszer környezeti hatásának csökkentése terén elért eredmények számszerűsítéséhez;
- T. mivel a családi gazdaságok vezette multifunkcionális agrár-élelmiszeripari ágazat európai modellje – amely többféle gazdálkodási modellből áll – az EU gazdaságának és társadalmának kulcsfontosságú eleme, és az egész EU-ban biztosítani kell a versenyképes, magas színvonalú és diverzifikált élelmiszer-termelést, az élelmezésbiztonságot, a helyi ellátási láncokat, a helyes mezőgazdasági gyakorlatokat, a földterületek és a vízkészletek védelmét, a magas szintű környezetvédelmi és állatjóléti normákat és a dinamikus vidéki térségeket; mivel a megfelelően támogatott mezőgazdasági politika elő fogja mozdítani a fokozottabban helyi ellátási láncokra és a fenntarthatóbb mezőgazdasági gyakorlatokra való átállást, amely magasabb szintű környezetvédelmi és állatjóléti normákhoz vezet;
- U. mivel fontos kiemelni a mikro-, kis- és középvállalkozásoknak az uniós agrár-élelmiszeripari ágazatban az ellátási lánc valamennyi szakaszában – a feldolgozástól a kiskereskedelemig – betöltött kulcsszerepét a stratégia célkitűzéseinek elérésében;

⁽⁵⁰⁾ Az ECDC/EFSA/EMA második közös jelentése az antimikrobiális szerek fogyasztásának és az antimikrobiális rezisztencia emberekből és élelmiszer-termelő állatokból származó baktériumokban való előfordulásának integrált elemzéséről, 2017.

⁽⁵¹⁾ ECA, „Antimikrobiális rezisztencia: az állategészségügyi ágazatban javult a helyzet, de a jelenség továbbra is kihívást jelent az Unió számára” című, 21/2019. sz. különjelentéséről

⁽⁵²⁾ EEA, Data viewer on greenhouse gas emissions and removals by countries by countries and the EU greenhousehouse Gas Monitoring Mechanism (Az üvegházhatásúgáz-kibocsátásra és -elnyelésre vonatkozó adatok, amelyeket az országok az UNFCCC-nek és az üvegházhatást okozó gázok uniós nyomonkövetési mechanizmusának küldtek), lásd még IEEP 2019, Net-Zero Agriculture in 2050: How to get there (Zéró nettó kibocsátású mezőgazdaság: hogyan érhető el?) (<https://ieep.eu/publications/net-zero-agriculture-in-2050-how-to-get-there>).

⁽⁵³⁾ EEA üvegházhatású gáz – adatmegjelenítő – Európai Környezetvédelmi Ügynökség (europa.eu)

⁽⁵⁴⁾ Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség 1/2020. sz. kiadványa:

2021. október 20., szerda

- V. mivel a mezőgazdasági ágazatnak továbbra is biztonságos és tápláló élelmiszert kell előállítania, a földterületek fenntarthatóbb megtartása és művelése mellett, ami mind ellensúlyozza a vidéki területek elnéptelenedését; mivel az európai mezőgazdasági termelők megfelelnek a legmagasabb globális normáknak, és továbbra is kiváló minőségű élelmiszereket szállítanak nemcsak az európai polgárok, hanem számos, más kontinensen élő polgár számára is; mivel, bár a mezőgazdasági ágazat rendkívül nagy stratégiai értékkel bír, alig több mint egy évtized alatt több millió gazdaság szűnt meg, amelyek az összes gazdaság több mint egyharmadát teszik ki Európában, és túlnyomó részük kis családi vállalkozás;
- W. mivel az európai mezőgazdaságnak a fenntarthatóbb gyakorlatokra és a körforgásra történő átállása jelentős beruházásokat tesz szükségessé, és egyik előfeltétele a finanszírozáshoz való megfelelő hozzáférés; mivel az Európai Beruházási Bank (EBB) elkötelezte magát amellett, hogy az éghajlat-politikai fellépéssel és a környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos beruházások finanszírozásának rá eső részét oly módon növelje, hogy 2025-ben és azt követően elérje műveleteinek 50 %-át; mivel ezt fel lehetne használni a fenntartható gyakorlatokhoz hozzájáruló technológiák bevezetésére, valamint a mezőgazdaság és a körforgásos gazdaság közötti kapcsolat erősítésére;
- X. mivel a jó minőségű talaj növeli a föld élelmiszer-termelő, vízszűrő és szénelnyelő képességét, így nemcsak az éghajlat stabilizálásához járul hozzá, hanem az élelmezésbiztonsággal kapcsolatos szükségletek kielégítéséhez, a biológiai sokféleség helyreállításához, a mezőgazdasági területeink védelméhez és egy egészségesebb élelmiszerrendszer kiépítéséhez is; mivel a regeneratív mezőgazdaság mint az élelmiszer-termelés és a földgazdálkodás egyik megközelítése enyhítheti ezeket a kihívásokat, elősegítve a föld és a talaj megfelelő kezelésén alapuló, rendkívül ellenálló mezőgazdasági rendszerre történő átállást;
- Y. mivel fontos, hogy a fogyasztók teljes mértékben tájékozottak legyenek, lehetőségük nyíljon és képesek legyenek megalapozott döntéseket hozni az élelmiszerekkel kapcsolatban; mivel ehhez egészséges és biztonságos élelmiszer-környezetre van szükség, amely biztosítja, hogy az egészséges és fenntartható választás egyben könnyű és megfizethető legyen mindenki számára, valamint elősegíti és ösztönzi az emberi egészséget támogató fogyasztási szokásokat, miközben biztosítja a természeti és emberi erőforrások fenntartható használatát és a magas szintű állatjólétet; mivel a tájékoztatás, az oktatás és a figyelemfelhívó kampányok önmagukban nem elegendőek a fenntarthatóbb és egészségesebb fogyasztói döntések felé való elmozduláshoz, mivel ezeket befolyásolhatják az olyan szempontok, mint a normák és konvenciók, az ár, a kényelem, a szokások és az élelmiszerválaszték megjelenítésének módjai; mivel azonban tájékozott polgárok a keresleti oldalon fontos szerepet játszhatnak Európa éghajlat-politikai, erőforrás-hatékonysági és biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzéseinek megvalósításában; mivel a tápanyagtartalomnak és a származásnak a címkén való kötelező feltüntetése, valamint az állatjólétre és a fenntarthatóságra vonatkozó érthető tájékoztatás alapvetően valamennyi élelmiszerterméken, valamint a tényleges termelési költségekre vonatkozó nyilvános tájékoztatás segíthet abban, hogy a fogyasztók figyelme az egészséges, fenntartható és biztonságos táplálkozásra irányuljon; mivel a fogyasztók tájékoztatását a digitális korhoz is hozzá kell igazítani, ám senkit sem szabad hátrahagyni;
- Z. mivel a mediterrán étrend – amelyet az UNESCO 2010-ben az emberiség szellemi kulturális örökségének ismert el – magas táp-, társadalmi és kulturális értékkel bír, egészséges, kiegyensúlyozott étrendként ismert, amely a terület és a biológiai sokféleség tiszteletén alapul és biztosítja a halászzattal, a fenntartható vadászattal és a mezőgazdasággal kapcsolatos hagyományos tevékenységek és kézműipar megőrzését és fejlődését, valamint védelmi szerepet játszik a fő krónikus degeneratív betegségek elsődleges és másodlagos megelőzésében;
- AA. mivel a víz és a mezőgazdaság elválaszthatatlanul összekapcsolódik, és a mezőgazdasági ágazatban a fenntartható vízgazdálkodás elengedhetetlen a kiváló minőségű és megfelelő mennyiségű élelmiszer termelésének és a vízkészletek megőrzésének biztosításához;
- AB. mivel az élelmiszerpiac globalizációja fokozódik, és ezzel együtt nőtt az EU és a nem uniós országok közötti szabadkereskedelmi megállapodások jelentősége;
- AC. mivel figyelembe kell venni a jelenleg hatályos környezetvédelmi előírások végrehajtását követően elért eredményeket;
- AD. mivel a Covid19 által okozott világjárvány miatt kialakult súlyos helyzet az európai agrár-élelmiszerlánc valamennyi szereplőjére hatással volt, az elsődleges termeléstől a vendéglátóiparig;

2021. október 20., szerda

- AE. mivel az európai élelmiszerrendszer kulcsfontosságú szerepet játszott a Covid19-világjárvány idején, bizonyítva rezilienciáját a nehéz körülmények és egészségügyi kockázatok között együtt dolgozó mezőgazdasági termelők és szövetkezeteik vagy termelői szervezeteik, az élelmiszer-értékláncban foglalkoztatott munkavállalók, feldolgozók, a forgalmazók és kiskereskedők körében, lezárásokkal és egészségügyi kockázatokkal szembesülve, annak biztosítása érdekében, hogy az európai fogyasztók továbbra is akadálytalanul hozzáférhessenek biztonságos, megfizethető és kiváló minőségű termékekhez; mivel az EU belső piaca és mezőgazdasági rendszere jórészt és gyorsan megbirkózott az ellátás megszakadásával a Covid19-válság során, ami mindazonáltal rávilágított a bonyolult élelmiszer-ellátási láncok bizonyos sebezhetőségeire, és arra, hogy biztosítani kell a hosszú távú élelmezésbiztonságot, az ellenálló képességet és a rövid ellátási láncokat; mivel ebben az összefüggésben alapvető fontosságú hangsúlyozni az élelmezésbiztonság és az ellátási láncok biztonságának értékét valamennyi uniós polgár számára, valamint annak fontosságát, hogy minden szükséges eszköz álljon a mezőgazdasági termelők rendelkezésére annak érdekében, hogy változatos élelmiszereket állíthassanak elő fenntartható módon;
- AF. mivel ugyan a mezőgazdasági termelők jogait az FAO a növénygenetikai források élelmezési és mezőgazdasági felhasználásáról szóló nemzetközi egyezménye 2004-ben rögzítette, de a szellemi tulajdonra vonatkozó szabályok gyakran ellentétesek voltak e jogokkal, veszélybe sodorva a helyi, hagyományos és őshonos vetőmagrendszereket;
- AG. mivel a fogyasztókat egyre inkább aggasztja az állatjólét és az állategészségügy; mivel az állatjólét magas szintje fontos a fenntartható fejlődés szempontjából, és képes megerősíteni az európai mezőgazdasági termelők gazdasági és környezeti fenntarthatóságát, új piacot teremtve a mezőgazdasági termelők számára a magasabb szintű állatjóléti normákon alapuló termékek értékesítése terén; mivel a Bizottság bejelentette a meglévő állatjóléti jogszabályok értékelését és felülvizsgálatát, beleértve az állatok szállítására és levágására vonatkozó jogszabályokat is; mivel a tenyésztett állatok védelmére vonatkozó horizontális szabályok, valamint az összes tenyésztett fajra vonatkozó, tudományosan megalapozott, fajspecifikus állatjóléti követelmények jelentősen előmozdítanak az állatjólétet; mivel a fenntarthatóbb gazdálkodás lehetővé tétele és az állatjólét javítása érdekében alapvető fontosságúak az átmeneti időszakok és a mezőgazdasági termelők támogatása a jogszabályi változások tekintetében;
- AH. mivel a földrajzi jelzések az évszázados uniós örökségből erednek, és az emberiség környezetéhez való alkalmazkodásának és az uniós identitás kifejezésének gyümölcsei;
- AI. mivel rendkívül fontos az élelmiszer-csalások és a tisztességtelen gyakorlatok elleni küzdelem a csalárd tevékenységek felismerése és kivizsgálása révén;
1. üdvözlöi „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia ambícióit és célkitűzéseit, amelyek fontos lépéseket jelentenek a fenntartható, tisztességes, egészséges, állatbarát, regionálisabb, diverzifikált és reziliens élelmiszerrendszer biztosításában, amely központi szerepet játszik az európai zöld megállapodásban és a fenntartható fejlődési célokban kitűzött célok elérésében; hangsúlyozza az egészséges emberek, egészséges társadalmak, egészséges állatok és az egészséges bolygó közötti megbonthatatlan kapcsolatokat; hangsúlyozza, hogy ez a stratégia alapvető fontosságú ahhoz, hogy az élelmiszerrendszer – beleértve az állattenyésztést és a növénytermesztést – bolygónk tűrőképességének határain belülre kerüljön, ugyanakkor hangsúlyozza a tisztességes munka, a foglalkoztatási feltételek és a tisztességes lehetőségek elérésének fontosságát az élelmiszer-értéklánc egészében, valamint a megfelelő és kiegyensúlyozott szakpolitikai megközelítés kialakításának szükségességét; ösztönzi a Bizottságot, hogy a stratégiát a lehető leghamarabb konkrét jogalkotási és nem jogalkotási intézkedésekké alakítsa át, amelyeket az átmenetet szolgáló megfelelő pénzügyi támogatási mechanizmusok kísérnek;

A fellépés szükségessége

2. emlékeztet arra, hogy a hatásvizsgálatok az uniós szabályalkotási folyamat szerves részét képezik; üdvözlöi a Bizottság bejelentését, miszerint a „termelőtől a fogyasztóig” stratégia keretében bevezetendő jogalkotási kezdeményezésekre vonatkozóan a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatásokkal összhangban részletes hatásvizsgálatokat, többek között nyilvános konzultációkat kíván végezni, ideértve a hatékony mennyiségi célokkal kapcsolatos hatásvizsgálatokat is⁽⁵⁵⁾; hangsúlyozza, hogy ezeknek az előzetes tudományos hatásvizsgálatoknak megbízható környezeti vizsgálatokat kell magukban foglalniuk, átfogó és rendszerszintű megközelítésben ki kell terjedniük a fenntarthatóság három dimenziójára (környezeti, gazdasági és társadalmi, beleértve az egészségügyet is), és figyelembe kell venniük a kumulatív hatásokat, továbbá magukban kell foglalniuk a fellépés elmaradásának költségét az emberi egészségre, a környezetre, a biológiai sokféleségre és az általános fenntarthatóságra gyakorolt azonnali és hosszú távú hatások tekintetében, valamint figyelembe kell venniük a generációs megújulást, a szakpolitikai célok közötti lehetséges kompromisszumokat, a célok eléréséhez szükséges eszközök rendelkezésre állását és az uniós tagállamok eltérő gazdálkodási modelljeit; megjegyzi, hogy le kell írni

⁽⁵⁵⁾ Kiriakidisz asszony válasza az E-000689/2021. sz. írásbeli választ igénylő kérdésre.

2021. október 20., szerda

az egyes célkitűzések számítási módszereit, bázisértékeit és referencia-időszakait, és kiemeli a tagállamokkal való együttműködés, konzultáció és közös munka szükségességét; tudomásul veszi, hogy a termelői a fogyasztói stratégia első féléves felülvizsgálatát 2023 közepére tervezik; hangsúlyozza, hogy ennek a féléves értékelésnek holisztikus és rendszerszintű módon mélyrehatóan kell tükröznie valamennyi intézkedés kumulatív hatását, lefedve a fenntarthatóság valamennyi dimenzióját, legyen szó a környezeti, a gazdasági vagy a társadalmi dimenzióról, beleértve az egészségügyet is;

3. üdvözli a fenntartható élelmiszerrendszerekre vonatkozó, átlátható adatokon alapuló és a legújabb tudományos ismereteket figyelembe vevő jogszabályi keretre irányuló, tényeken alapuló javaslat bejelentését; felkéri a Bizottságot, hogy használja fel ezt a javaslatot egy jövőorientált, holisztikus, kiegyensúlyozott, integrált és környezeti, társadalmi és gazdasági szempontból fenntartható közös élelmiszer-politika meghatározására, amelyhez valamennyi szereplő hozzájárul, és amelynek célja az uniós élelmiszerrendszer környezeti és éghajlati lábnyomának csökkentése, továbbá a biológiai sokféleségre, valamint az emberi és állati egészségre és jólétre gyakorolt negatív hatások csökkentése annak érdekében, hogy Európa legkésőbb 2050-re az első klímasemleges és közel nulla szennyezésű kontinenssé váljon, valamint rezilienciájának megerősítése érdekében, hogy az éghajlatváltozás, a környezetkárosodás és a biológiai sokféleség csökkenése ellenére garantálni tudja a közép- és hosszú távú élelmiszerbiztonságot; hangsúlyozza, hogy az élelmiszerlánc egészében biztosítani kell a gazdasági és társadalmi fenntarthatóságot, mivel a jó társadalmi-gazdasági kilátások és a különböző érintett ágazatok versenyképessége hozzá fog járulni a stratégia céljainak eléréséhez; ösztönzi az EU-t, hogy a multifunkcionális, környezetvédelmi, társadalmi (beleértve az egészségügyet is) és gazdasági szempontból fenntartható mezőgazdasági ágazat elve, az ENSZ Élelmzési és Mezőgazdasági Szervezetének (FAO) agroökológiai elvei, valamint az ENSZ élelemhez való joga alapján vállalon vezető szerepet a fenntarthatóság felé történő globális átmenetben a termelői a fogyasztói, miközben fokozott szakpolitikai következetességet és koherenciát biztosít annak érdekében, hogy az európai élelmiszerrendszer valamennyi szereplője reális és átlátható SMART célkitűzéseken alapuló hosszú távú tervezést végezhesen; hangsúlyozza, hogy sürgős és merész politikai és jogszabályi változtatásokra van szükség, tekintve a jelenlegi élelmiszerrendszer fenntarthatósága fejlesztésének szükségességét és az intézkedések elmulasztása miatti magasabb költségeket igazoló elsőpró tudományos bizonyítékokat, és kiemeli az innováció és a fenntartható gyakorlatok fontosságát; javasolja, hogy vegyék figyelembe az egyes tagállamokban elért alapokat és eredményeket, valamint az egyedi (regionális) feltételeket, miközben támogatják a know-how és a bevált módszerek tagállamok közötti cseréjét; hangsúlyozza a teljes élelmiszer- és italelosztási lánc bevonásának szükségességét, beleértve a termelést, a feldolgozást, a marketinget, a tárolást, a szállítást, a terjesztést, a vendéglátást és a kiskereskedelmet, az ártalmatlanítást, a másodlagos anyagok újrahasznosítását; felszólít arra, hogy ez a jogalkotási javaslat teljes mértékben vegye figyelembe a haszonállatok jólétét, mivel ez szerves részét képezi az élelmiszerek fenntarthatóságának;

4. támogatja az új és meglévő nemzeti, regionális és helyi élelmiszer-politikák megkönnyítését, ösztönzését és bővítését célzó élelmiszer-politikai stratégiai tervek kidolgozását⁽⁵⁶⁾, figyelembe véve az európai élelmiszer-szegénység összetett kérdését is; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy e terveket független, pártatlan tudományos és kutatási tevékenység támogassa és bevonják a legkülönbözőbb területekről származó érdekelt feleket, hogy törvényes és inkluzív folyamatot biztosítsanak; hangsúlyozza, hogy az irányítás új átfogó megközelítésére van szükség az uniós élelmiszer- és mezőgazdasági politikák és az azokat befolyásoló szakpolitikák, például a kereskedelem-, az energia-, a verseny- és az éghajlat-politika közötti koherencia biztosítása, valamint a szinergiák fokozása és a kompromisszumok elkerülése és kezelése érdekében; ezért strukturált párbeszédre szólít fel a Parlament, a tagállamok és az élelmiszerrendszer valamennyi szereplője, köztük a polgárok között az e stratégia által kínált valamennyi lehetőség kiaknázása, valamint a holisztikus közös uniós élelmiszer-politika kidolgozása és végrehajtása terén fennálló hiányosságok, lehetőségek és kihívások megvitatása érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy mozgítsa elő a fenntarthatóság és annak különböző összetevői közös megértéséről szóló társadalmi párbeszédet a fenntartható élelmiszerrendszerre vonatkozó jogszabályi keret irányuló javaslata során, amelynek végső soron a fenntarthatóság valamennyi szempontját magában foglaló egyetlen koherens megközelítésén kell alapulnia;

5. üdvözli a Bizottság javaslatát egy vészhelyzeti terv kidolgozására az élelmiszer-ellátás és az élelmiszerbiztonság biztosítása terén, az élelmiszerrendszereket érintő válságokra adott közös európai válasz összehangolása érdekében; ragaszkodik ahhoz, hogy az emberek, cégek vagy tagállamok pánikmozgásai és túlreagálási elkerülése érdekében megelőzési megközelítésre van szükség; úgy véli, hogy megfelelő választ fog adni az élelmiszer-biztonsággal kapcsolatos növekvő elvárásokra, amelyekkel európai szinten kell foglalkozni; sürgeti a Bizottságot, hogy a stratégiai élelmiszerkészletekkel kapcsolatos kérdéseket úgy kezelje, ahogyan azt az Unió-szerte található stratégiai kőolajkészletek vonatkozásában is teszi;

⁽⁵⁶⁾ Európai Környezetpolitikai Intézet (IEEP) és Ecologic Institute, Think 2030 Policy paper, *European food and agriculture in a new paradigm: Can global challenges like climate change be addressed through a farm to fork approach?* (Az európai élelmiszer és mezőgazdaság új paradigmája: kezelhetők-e a globális kihívások, például az éghajlatváltozás a „termelői a fogyasztói” megközelítés révén?), 2021. <https://think2030.eu/wp-content/uploads/2021/02/European-food-and-agriculture-in-a-new-paradigm-WEB.pdf>

2021. október 20., szerda

6. hangsúlyozza, hogy intézkedésekre van szükség a fenntartható gazdálkodás elősegítése, a peszticidek használatának és kockázatának csökkentése, a talaj ökoszisztémáinak védelme és helyreállítása, valamint a termőföld olyan tájjellegű elemeinek bővítése érdekében, amelyek támogatják a természetvédelmi irányelvek által védett fajok és élőhelyek helyreállítását, beleértve a beporzókat és azok élőhelyeit; emlékeztet arra, hogy a mezőgazdaság termelékenységére és rezilienciájára a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodástól függ, hogy garantálhassuk élelmiszerrendszerünk hosszú távú fenntarthatóságát;

7. hangsúlyozza, hogy az európai fogyasztók, mezőgazdasági termelők és vállalkozások érdekeltek a fenntarthatóbb élelmiszerrendszer felé történő sikeres átállásban; kiemeli, hogy az érdekelt felek jobb tájékoztatása és az agrárpolitika támogathatja ezt az átállást; hangsúlyozza, hogy az élelmiszer-termelés ökológiai átállása és az éghajlatváltozás mérsékléséhez való ebből fakadó hozzájárulás kölcsönösen előnyös helyzetet teremthet az elsődleges termelők, a környezet, a gazdaság és a társadalom egésze szempontjából, fenntartható, biztonságos, elegendő, megfizethető, egészséges és tápláló élelmiszereket biztosítva, és olyan kiegyensúlyozott megközelítéssel érhető el, amely szinergiát teremt a fenntartható gyakorlatokat és a gazdasági lehetőségek között; megismétli, hogy az ágazat arányos hozzájárulásának biztosítása érdekében a mezőgazdaságnak célkitűzéseket és ösztönzőket alkalmazó részét kell képeznie az EU azon törekvésének, hogy legkésőbb az évszázad közepére elmozduljon a nettó nulla kibocsátás irányába, ugyanakkor foglalkozni kell az európai élelmiszer-termeléshez és -fogyasztáshoz kapcsolódó, de Európán kívül keletkező kibocsátásokkal is; hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági termelők részvétele és támogatásuk az éghajlatváltozás elleni küzdelem terén döntő fontosságú a globális mérséklésre irányuló célok elérése érdekében, anélkül, hogy veszélyeztetnék a globális élelmiszer- és táplálkozásbiztonságot és a fenntartható fejlődési célokat;

8. hangsúlyozza, hogy koherenciát kell biztosítani a „termelőtől a fogyasztóig” stratégia és az európai zöld megállapodás célkitűzései között, többek között az éghajlatra, a biológiai sokféleségre, a szennyezésmentességre és az egészségügyre vonatkozóan; hangsúlyozza, hogy a biológiai sokféleség fenntartása és fokozása kulcsfontosságú az EU és a globális élelmiszerbiztonság megőrzése szempontjából, és hogy garantálni kell a koherenciát az EU biodiverzitási stratégiájával, ideértve a Natura 2000 és a védett tengeri területek hozzájárulását az egészséges élelmiszer-termelés támogatásához, valamint az összhangot a közös agrárpolitikával (KAP), a közös halászati politikával (KHP), az uniós kereskedelem-politikákkal és az uniós biogazdasági stratégiával; kiemeli, hogy a fenntartható fejlesztési célok megfelelő keretet biztosítanak a környezetvédelmi, társadalmi és gazdasági célkitűzések koherens és rendszerszintű integrálásához, és lehetővé teszik olyan átfogó szakpolitikák kialakítását, amelyek jobban tükrözik az egyes szakpolitikai célkitűzések közötti összefüggéseket; emlékeztet arra, hogy a fenntartható fejlődéshez annyira szükséges szakpolitikai koherencia elérése érdekében a társadalmi dimenziót a gazdasági és környezeti dimenziókkal együtt teljes mértékben be kell építeni „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia kezdeményezéseibe; kitart amellett, hogy a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) nyolc alapegyezményével összhangban fenntarthatósági kritériumként kell figyelembe venni a munkakörülmények javítását, a kollektív tárgyalást és a szociális védelmet;

Az állampolgárok, a munkavállalók, a termelők, forgalmazók és a környezet érdekeit szolgáló élelmiszerlánc kiépítése

9. üdvözlöi a peszticidek fenntartható használatáról szóló irányelv és a peszticidek, a szegényes szerves és ásványi források miatti tápanyagvesztés és antibiotikumok forgalmazásának csökkentésére vonatkozó célok felülvizsgálatáról szóló határozatot, és meg van győződve arról, hogy ezek a célok jól elérhetők, de megvalósíthatóságuk a biztonságosabb, hatékony és eredményes alternatívák rendelkezésre állásától függ; kiemeli a további holisztikus oktatás és kommunikáció fontosságát, többek között tanácsadó szolgálatok révén ezen átalakulás megvalósítása érdekében; hangsúlyozza, hogy a csökkentési céloknak kötelező jellegűeknek kell lenniük, és hogy azokat holisztikus, megelőző és körforgásos megközelítések – például ökológiai és agroökológiai gyakorlatok, innovatív, fenntartható mezőgazdasági gyakorlatok, adott esetben precíziós mezőgazdaság és integrált növény- és növényvédelmi gyakorlatok végrehajtása, valamint az életciklus-zsémleleten alapuló fenntartható alternatívák alkalmazása – révén kell megvalósítani; hangsúlyozza, hogy a nem vegyi, alacsony kockázatú peszticidek esetében gyorsított értékelési, engedélyezési és regisztrációs eljárásokat kell kialakítani, biztosítva ugyanakkor, hogy értékelésük ugyanolyan szigorú legyen, mint más anyagok esetében; kitart amellett, hogy minden tagállamnak – éghajlati és mezőgazdasági termelési jellemzői szerint – a KAP-stratégiai tervek és más releváns szakpolitikai eszközök felülvizsgálatakor szilárd, hatékony és határidőhöz kötött mennyiségi csökkentési célokat kell kitűznie azzal a céllal, hogy a zöld megállapodás szennyezőanyag-mentességi célkitűzésével összhangban nullára csökkentse a talajba, a felszín alatti vizekbe, a felszíni vizekbe és a levegőbe jutó mezőgazdasági kibocsátásokat, és ezt jól meghatározott terményspecifikus támogatási intézkedésekkel egészítse ki, biztosítva az elszámoltathatóságot és a végrehajthatóságot minden szinten, valamint független és teljes körű adatokat használva fel a célok elérése érdekében, valamint a fenntartható mezőgazdasági termeléssel kapcsolatos innovatív kutatási és képzési megoldások támogatásához és képzéséhez; felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a tagállamokat a peszticidek használatára vonatkozó szabályok

2021. október 20., szerda

felügyeleti, nyomonkövetési és végrehajtási rendszereik javításában, valamint fokozza a végfelhasználók felé történő kommunikációt és figyelemfelkeltést; megismétli a fenti célok és célkitűzések jogszabályokba való átültetésére irányuló felhívását, többek között a peszticidek fenntartható használatáról szóló irányelv felülvizsgálata révén, és felhívja a Bizottságot, hogy tisztázza, hogyan fogja kezelni az egyes tagállamoknak az uniós szintű kötelező célkitűzésekhez való hozzájárulását az egyenlő versenyfeltételek biztosítása mellett, és tisztázza e célok alapértékeit, figyelembe véve az egyes tagállamok eltérő kiindulási pontjait, erőfeszítéseit és jellemzőit, valamint hogy azonosítsa egyértelműen a ma már ismert számos nem szintetikus és egyéb alternatívát, illetve ezek rendelkezésre állását, az ágazat életképességére, a mezőgazdasági termelők jövedelmére és az élelmezésbiztonságra gyakorolt hatását, továbbá felkéri a Bizottságot, hogy készítsen tervet a mezőgazdaságban felhasznált szintetikus anyagok minimalizálására; felhívja a Bizottságot, hogy jobb kommunikáció, figyelemmel kísérés és ellenőrzések révén támogassa a tagállamokat abban, hogy különös figyelmet fordítsanak azokra a különös feltételekre, amelyek a peszticidek felszín alatti vizek védelmi övezeteiben történő alkalmazására vonatkoznak;

10. hangsúlyozza az integrált növényvédelem kulcsfontosságú szerepét a peszticidektől való függőség csökkentésében, és sürgeti a tagállamokat, hogy biztosítsák annak alkalmazását és végrehajtásának szisztematikus értékelését és figyelemmel kísérését; felhívja a tagállamokat, hogy alakítsák át az integrált növényvédelem általános elveit gyakorlati és mérhető kritériumokká, és ellenőrizzék ezeket a kritériumokat a gazdaságok szintjén, és felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a tagállamok KAP-stratégiai terveikben hatékonyan hajtsák végre ezeket az integrált növényvédelmi elveket; sürgeti őket, hogy foglalkozzanak meg minden növényre vonatkozóan jól meghatározott és az adott terményhez igazodó intézkedéseket és gyakorlatokat, például a virágsávok kiindulási alapul vételét a peszticidek használatának és a kártevők rezisztenciájának a visszafordítása céljából; felhívja az élelmiszerláncban működő kiskereskedőket, hogy proaktívan működjenek együtt a mezőgazdasági termelőkkel az ellátási láncukba tartozó valamennyi növény tekintetében rendelkezésre álló integrált növényvédelmi gyakorlatok és módszerek végrehajtása és kiterjesztése terén, és környezeti, társadalmi és irányítási jelentéseikben számoljanak be a célokhoz és a csökkentési célokhoz való saját hozzájárulásukról;

11. úgy véli, hogy bár az EU rendelkezik a világ egyik legszigorúbb rendszerével, mind magát a peszticidek jóváhagyásáról szóló rendeletet, mind annak végrehajtását javítani kell; emlékeztet a peszticidek uniós engedélyezési eljárásáról szóló állásfoglalására⁽⁵⁷⁾, és elvárja, hogy a Bizottság és a tagállamok késedelem nélkül foglalkozzanak valamennyi felhívásával, hangsúlyozza, hogy a szabályozási keretnek ösztönöznie kell az innovációt és a kutatást a jobb és biztonságosabb növényvédő szerek és alternatívák kifejlesztése érdekében; rámutat, hogy amellet, hogy felülvizsgálja a peszticidek fenntartható használatáról szóló irányelvet, a peszticidek használatának és az ahhoz fűződő kockázatoknak a csökkentése érdekében a Bizottságnak, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóságnak (EFSA) és az Európai Gyógyszerügynökségnek (EMA) javítania kell a növényvédő szerek környezeti kockázatértékelését a peszticidek vízminőségre és az ivóvízforrásokra gyakorolt hatásainak figyelembevétele érdekében, beleértve a kumulatív és kombinált hatásokat; sürgeti a Bizottságot, hogy megfelelően értékelje a szakpolitikai célkitűzések megvalósítása terén elért eredményeket, és javítsa az (EU) 2019/782 bizottsági irányelvben⁽⁵⁸⁾ meghatározott harmonizált kockázati mutatókat a toxicitás, a perzisztencia és a biológiai felhalmozódás figyelembevétele érdekében, valamint vegye figyelembe a mezőgazdasági területeket vagy a hatóanyagok mennyiségét és a növényvédő szerek használatának módját annak érdekében, hogy hatékonyan csökkentse a szintetikus peszticidek és nehézfémek használatát a hagyományos és az ökológiai gazdálkodásban, valamint fogadjon el egyértelmű, tudományosan megalapozott kritériumokat arra vonatkozóan, hogy mi minősül elfogadhatatlan környezeti hatásnak, figyelembe véve a többféle növényvédő szernek való (akut és krónikus) expozíciót, beleértve a kumulatív és szinergikus hatásokat is; kitart amellett, hogy a peszticidek megelőzési célú felhasználását – beleértve a szisztemikus növényvédő szerekkel végzett vetőmagkezelést is – a lehető legnagyobb mértékben korlátozni kell, amennyiben az veszélyt jelent az emberi egészségre vagy a környezetre; felkéri a Bizottságot, hogy legkésőbb 2022 közepéig terjessze elő a növényvédő szerekkel kapcsolatos adatokra vonatkozó jogalkotási javaslatát;

12. felszólítja a Bizottságot, hogy gondoskodjon az 1107/2009/EK rendeletben foglalt rendelkezések helyes alkalmazásáról, és ezáltal garantálja többek között, hogy a peszticidek szükséghelyzeti engedélyezéséről szóló értesítések kapcsán tartsanak be bizonyos minimális követelményeket, előírva a tagállamok számára többek között azt, hogy nyújtsanak teljes körű és részletes magyarázatot, és az értesítéseket hozzák nyilvánosságra üdvözli, hogy az EFSA részt vesz ezen eltérések kivizsgálásában;

⁽⁵⁷⁾ Az Európai Parlament 2019. január 16-i állásfoglalása a peszticidek uniós engedélyezési eljárásáról HL C 411., 2020.11.27., 48. o.

⁽⁵⁸⁾ A Bizottság 2019. május 15-i (EU) 2019/782 irányelve a 2009/128/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a harmonizált kockázati mutatók meghatározása tekintetében történő módosításáról HL L 127., 2019.5.16., 4. o.

2021. október 20., szerda

13. kéri, hogy az MRL-ek meghatározása során teljes mértékben vegyék figyelembe a peszticidek kumulatív és szinergikus hatásait, valamint hogy az új MRL-ek iránti kérelmek értékelésekor az MRL-rendelet 14. cikkével összhangban jobban vegyék figyelembe az állat-egészségügyi és környezeti kockázatokra vonatkozó kritériumokat; kéri, hogy a forgalomba hozatalt követő biofelügyeleten keresztül gyűjtött adatokat használják fel a növényvédő szerek várható expozíciós szintjei pontosságának ellenőrzésére a maximális maradékanyag-határértékek meghatározása, valamint a mezőgazdasági dolgozók, a lakosok, a közelben tartózkodók és a fogyasztók, valamint a haszonállatok elfogadható expozíciós szintjének meghatározása tekintetében; hangsúlyozza, hogy a peszticidek használatával kapcsolatos jövőbeni uniós jogalkotási kezdeményezésekben a továbbiakban is nagy figyelmet kell fordítani a munkavállalók egészségének és biztonságának védelmére; emlékeztet annak fontosságára, hogy minden felhasználó védőfelszerelést kapjon, valamint átfogó tájékoztatásban és oktatásban részesüljön a peszticidek használatáról és a hozzájuk kapcsolódó veszélyekről; hangsúlyozza annak szükségességét, hogy minden mezőgazdasági munkavállaló hivatalos dokumentációt kapjon a munkája során felhasznált peszticid típusáról; hangsúlyozza, hogy e célok elérése érdekében elengedhetetlen a munkájuk során rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló 2004/37/EK irányelv⁽⁵⁹⁾, a peszticidek fenntartható használatáról szóló 2009/128/EK irányelv és munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről szóló 98/24/EK tanácsi irányelv⁽⁶⁰⁾ további felülvizsgálata;

14. üdvözlí a Bizottság elköteleződését, amely szerint lépéseket fog tenni a tápanyagvesztesség legalább 50 %-os csökkentése érdekében, biztosítva ugyanakkor, hogy a talaj termőképessége ne romoljon; meggyőződése, hogy ezt legjobban a tápanyagkörforgás bezárása, a tápanyagok visszanyerése és újrafelhasználása, valamint a mezőgazdasági termelők hüvelyes növények termesztésére való ösztönzése és jutalmazása révén lehetne elérni; ragaszkodik ahhoz, hogy ehhez jogilag kötelező jogalkotási kezdeményezésekre, valamint olyan intézkedésekre van szükség, amelyek lehetővé teszik a mezőgazdasági termelők számára a tápanyag-gazdálkodás javítását; hangsúlyozza e célok megvalósításának fontosságát a tápanyag-gazdálkodás holisztikus és körkörös megközelítése, például agroökológiai gyakorlatok és intelligens gazdálkodás által, amelyek a talajminőség és a biodiverzitás szempontjából kölcsönös előnyökkel járhatnak, és segíthetik a mezőgazdasági termelőket az ásványi eredetű trágyáktól való függőségük megszüntetésében, illetve a foszfor- és nitrogénáramlás csökkenésében; rámutat arra, hogy a nem hatékony trágyázás csökkentése és a túlzott trágyázás fokozatos megszüntetése során figyelembe kell venni a különböző műtrágyák éghajlati és környezeti hatásait, beleértve a nehézfémek jelenlétét is; sürgeti a tagállamokat, hogy stratégiai terveikben terjeszsenek elő olyan intézkedéseket, amelyek előmozdítják a tápanyagok hatékony kezelését és körforgásos jellegét, valamint határozottan támogassák a mezőgazdasági tanácsadók és a mezőgazdasági termelők oktatását, és használják ki a KAP reformját a mezőgazdasági ágazat ammóniakibocsátásának csökkentésére szolgáló lehetőségként; hangsúlyozza, hogy a tápanyagok megfelelőbb kezelése gazdasági és környezeti előnyökkel egyaránt együtt jár; kiemeli a modern és innovatív technológiák és megoldások alkalmazásának fontosságát, például a precíziós gazdálkodást, a növények igényeihez igazított célzott trágyázást, a növénytáplálkozással kapcsolatos tanácsadási szolgáltatásokat és irányítási támogatást, valamint azt, hogy e célból széles sávú hálózatot kell telepíteni a vidéki területeken; úgy véli, hogy támogatni kell a fenntartható mezőgazdasági üzleti modelleket a szennyező anyagoktól mentes hulladékháramokból származó tápanyag-visszanyerés, -újrahasznosítás és -újrafelhasználás támogatása érdekében;

15. hangsúlyozza, hogy a vegyi növényvédő szerek használatának és az azokhoz kapcsolódó kockázatok csökkentésére, valamint a tápanyagvesztesség csökkentésére irányuló célok elérése érdekében biztonságosabb alternatívákat kell elérhetővé tenni egy működő növényvédelmi eszköztár biztosítása érdekében; kiemeli azonban az oktatás fontosságát a megelőző intézkedések megfelelő alkalmazásának biztosításában; felszólít az alternatív növényvédő szerek, műtrágyák, ellenállóbb fajták kutatásának és fejlesztésének fokozására, amelyek kevesebb ráfordítást igényelnek a stabil terméshozás és a digitális eszközök biztosításához, valamint az alkalmazási módszerekre és technológiákra, például a precíziós mezőgazdaságra vonatkozó ösztönzők fokozására; felkéri a Bizottságot, hogy gyorsítsa fel és egyszerűsítse az új növény-egészségügyi megoldások – köztük az alacsonyabb hatású növényvédő szerek, például az alacsony kockázatú anyagok vagy biooldatok – elfogadását, és horizontális jogszabályokba vezessen be a természetes anyagokra vonatkozó fogalom meghatározást és külön kategóriát, valamint indítson kezdeményezéseket ezen alacsony kockázatú, egyszerű és természetben előforduló anyagok alternatív értékelési módjainak megtalálása érdekében; hangsúlyozza továbbá, hogy a növénykárosítók elterjedésének elkerülése érdekében a növényvédő szerek csökkentett használatát a növény-egészségügyi védelem terén a vegyi növényvédő szerekkel azonos hatékonyságú, fenntartható alternatívák fokozott piaci elérhetőségének kell kísérnie; felszólít továbbá olyan intézkedésekre, amelyek megkönnyítik az új megközelítési módszerek beépítését az élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó kémiai kockázatértékelésekbe, csökkentve az állatkísérletek szükségességét, és végső soron hozzájárulva az állatkísérletek teljes kivezetéséhez;

⁽⁵⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2004/37/EK irányelve (2004. április 29.) a munkájuk során rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről. HL L 158., 2004.4.30., 50. o.

⁽⁶⁰⁾ A Tanács 98/24/EK irányelve (1998. április 7.) a munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről HL L 131., 1998.5.5., 11. o.

2021. október 20., szerda

16. ismételten hangsúlyozza a méhek és más beporzók védelmének alapvető fontosságát a peszticidek káros hatásaival és a betegségekkel szemben; emlékeztet 2019. október 23-i kifogására ⁽⁶¹⁾, és megismétli a Bizottsághoz intézett felhívását annak biztosítására, hogy a méhekre vonatkozó iránymutatások felülvizsgálata és a jövőbeli végrehajtási jogi aktusok ne eredményezzék az EFSA méhekre vonatkozó 2013. évi iránymutatásában meghatározottnál alacsonyabb szintű védelmet a méhek számára, illetve hogy a méhekről szóló iránymutatás a legújabb tudományos és technikai ismereteken alapuljon, és ezért javasolja az egységes elvek módosítását, nem csak a mézelő méhek akut toxicitása tekintetében, hanem legalább a mézelő méhek krónikus toxicitása és lárvatoxicitása, valamint a poszméhek akut toxicitása tekintetében is; megjegyzi, hogy az EFSA megtervezi saját modellezési rendszerét, az ApisRAM-ot, amely úgy tűnik, hogy jobban megfelel a méhek biológiájának, mint a BeeHAVE, és kevesebb összeférhetetlenséget tartalmaz; sürgeti a Bizottságot, hogy sürgősen értékelje újra azokat az anyagokat, amelyek ugyanolyan hatásmechanizmussal rendelkeznek, mint a neonikotinoidok;

17. megismétli felhívását, hogy egy beporzókra vonatkozó mutatót ⁽⁶²⁾ és egy helyreállítási célt kell bevezetni; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak egy új, az egész EU-ra kiterjedő beporzómegfigyelési keretrendszert, amely tagállami szinten bevezetett megbízható rendszerekkel, közbenső mérőföldkövekkel, és egyértelmű határidőkhöz kötött célkitűzésekkel, mutatókkal és célokkal rendelkezik; hangsúlyozza, hogy a nyomon követési tevékenységeket be kell építeni az új KAP nyomon követési és értékelési keretébe;

18. felhívja a tagállamokat, hogy végezzék el a mezőgazdasági területek biológiai sokféleségének, ezen belül a beporzóknak a módszeres, egységes helyszíni megfigyelését, a szakemberek, a mezőgazdasági termelők és a civil tudósok bevonásával, és használják fel az adatokat az uniós szakpolitikák és végrehajtásuk értékelésének segítésére;

19. emlékeztet az egységes egészségügyi megközelítés fontosságára; hangsúlyozza, hogy az antimikrobiális rezisztencia (AMR) egyre növekvő transznacionális és határokon átnyúló egészségügyi veszély, ahol az összehangolt uniós fellépés változást hozhat; elismeri az antimikrobiális szerek állatokon való használatának csökkentése érdekében tett jelentős erőfeszítéseket, hozzájárulva az antibiotikum-rezisztencia csökkentésére irányuló globális erőfeszítésekhez; hangsúlyozza azonban, hogy tovább kell csökkenteni az antibiotikumok használatát, többek között az élelmiszer-termelésben; üdvözlí a Bizottság arra irányuló tervét, hogy 2030-ig 50 %-kal csökkentse a haszonállatoknak és az akvakultúrának szánt antimikrobiális szerek értékesítését, hangsúlyozza, hogy figyelembe kell venni a tagállami szinten már elért eredményeket; rámutat arra, hogy e cél eléréséhez közbenső célokra és egyértelmű fellépésekre és intézkedésekre van szükség, beleértve az uniós jogszabályokban előírt szankciók alkalmazását is; emlékeztet továbbá arra, hogy e cél eléréséhez kulcsfontosságúak a jobb állattenyésztési gyakorlatok, mivel a jobb állatjólét javítja az állatok egészségét, és ezáltal csökkenti a gyógyszeres kezelés szükségességét; úgy véli, hogy az állatgyógyászati készítményekről szóló rendelet ⁽⁶³⁾ és a gyógyszeres takarmányokról szóló (EU) 2019/4 rendelet ⁽⁶⁴⁾ megfelelő végrehajtása tovább fogja csökkenteni az antibiotikumok használatát, és felhívja a Bizottságot, hogy ellenőrizze a tagállamok általi végrehajtást és érvényesítést; hangsúlyozza, hogy az antimikrobiális szereknek – a humán tartalék antibiotikumok kivételével – alapvető felhasználásra továbbra is rendelkezésre kell állniuk az állatok egészségének és jólétének folyamatos védelme érdekében;

20. üdvözlí a haszonállatok és az akvakultúra tekintetében az antibiotikumok teljes uniós értékesítésének további csökkentésének szükségességét, és hangsúlyozza, hogy az e területre vonatkozó uniós kezdeményezéseket az egységes egészségügyi megközelítés keretében fogadták el és fogják elfogadni, amely elismeri az emberek, állatok és a környezet egészsége és jóléte közötti kölcsönös függőséget; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy összpontosítsanak további intézkedésekre a fenntartható innovatív megoldások lehetővé tétele és ösztönzése érdekében, különösen a megelőzési eszközök és az alternatív kezelések terén; erőfeszítéseket szorgalmaz, hogy az EU-ba behozott állati eredetű termékek az állatgyógyászati készítményekről szóló rendeletben megállapítottakkal egyenértékű normákat alkalmazzanak; megjegyzi, hogy a takarmány-adalékanyagokról szóló rendelet ⁽⁶⁵⁾ felülvizsgálata keretében foglalkozni kell azon anyagok felhasználásával, amelyek jelenleg nem minősülnek antibiotikumnak, de az állatgyógyászati készítményekről szóló rendelet 4. cikkének (14) bekezdésével összhangban antibiotikum-tulajdonságokkal rendelkeznek, és amelyeket az állattenyésztésben és az akvakultúrában megelőző felhasználás céljából fel lehet használni; felhívja a figyelmet arra, hogy az élelmiszerláncban dolgozó munkavállalók esetében fennáll az AMR-kórokozók kialakulásának kockázata, például amikor állatgyógyászati készítmények alkalmazása során a „top dressing” technikát alkalmazzák; hangsúlyozza, hogy megfelelő intézkedéseket kell hozni e súlyos foglalkozás-egészségügyi kockázat csökkentése érdekében;

⁽⁶¹⁾ HL C 202., 2021.5.28., 49. o.

⁽⁶²⁾ A beporzókra vonatkozó uniós kezdeményezésben (COM(2018)0395) tett kötelezettségvállalásnak megfelelően, 5C. intézkedés https://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/species/pollinators/documents/EU_pollinators_initiative.pdf

⁽⁶³⁾ Az (EU) 2019/6 rendelete, (HL L 4., 2019.1.7., 43. o.)

⁽⁶⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/4 rendelete (2018. december 11.) a gyógyszeres takarmányok előállításáról, forgalomba hozataláról és felhasználásáról, a 183/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 90/167/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről, (HL L 4., 2019.1.7., 1. o.)

⁽⁶⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1831/2003/EK rendelete (2003. szeptember 22.) a takarmányozási célra felhasznált adalékanyagokról (HL L 268., 2003.10.18., 29. o.)

2021. október 20., szerda

21. emlékeztet arra, hogy a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás fontos szerepet játszik az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásban és annak kezelésében; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy felismerjék és nyomon kövessék a mezőgazdaságnak és az állattenyésztésnek az üvegházhatású gázok kibocsátására és a földhasználatra gyakorolt hatását; hangsúlyozza az e kibocsátások csökkentésének követelményét annak érdekében, hogy hozzájáruljanak az EU-nak a Párizsi Megállapodás iránti elköteleződéséhez; hangsúlyozza a természetes szénelnyelők fokozásának és a mezőgazdasági szén-dioxid-, metán- és dinitrogén-oxid-kibocsátás csökkentésének szükségességét, különösen a takarmányozási- és állattenyésztési ágazatban, valamint az ásványi műtrágya ágazatban, az állatjólét további megsértése és a talaj termékenysége romlása nélkül; elismeri, hogy az egészséges állatok kevesebb természeti erőforrást igényelnek, és hogy a fenntartható állattenyésztési gyakorlatok az ÜHG-kibocsátás csökkenéséhez vezethetnek; megfelelő és testreszabott szabályozási intézkedéseket és célértékeket szorgalmaz a mezőgazdaságból és a kapcsolódó földhasználatból származó kibocsátásokra vonatkozóan az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag részeként, annak biztosítása érdekében, hogy ezekben az ágazatokban ambíciózusan csökkenjen az üvegházhatást okozó gázok kibocsátása, többek között azáltal, hogy kezelik az állatállomány sűrűségét az EU-ban, valamint az importált takarmányból és élelmiszerből származó, beágyazott földhasználati kibocsátást; koherens szakpolitikai kombinációra szólít fel, amely lehetővé teszi a fenntarthatóbb gyakorlatokra – például a legeltetési külterjes állattenyésztésre – való áttérést egy olyan vegyes gazdálkodási rendszer részeként, amely tiszteltetben tartja a helyi környezet teherbíró képességét és támogatja a biológiai sokféleséget;

22. megjegyzi a takarmányadalekok területén tett ígéretes fejlesztéseket, amelyek segítik az állattenyésztésből származó üvegházhatású gázok, valamint a víz- és légszennyező anyagok kibocsátásának csökkentését; e tekintetben üdvözlí a Bizottság terveit, hogy támogassa a fenntartható és innovatív takarmány-adalekanyagok piacra kerülését, és releváns kutatási programokat kér, támogatandó a jövőbeni fejlesztést;

23. rámutat, hogy az extenzív állandó gyepterület-alapú, erdei legeltetési vagy extenzív ökológiai állattenyésztés, amely gyakran magas környezeti értéket képviselő legelőket foglal magában, az európai élelmiszerrendszer kulcsfontosságú eleme, és annak minőségi rendszerei számos hagyományos vidéki közösség meghatározó elemét képezik, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy termelékenyen hasznosítsák azokat a földterületeket, amelyeket egyébként elhagytak volna; hangsúlyozza, hogy a földalapú és alacsony népsűrűségű mezőgazdasági termelés e formája többszörös pozitív hatást gyakorolhat a környezetre és a kulturális tájak megőrzésére, hozzájárul a vidéki területek elnéptelenedéssel és elhagyással szembeni védelméhez, segít enyhíteni az éghajlatváltozást, és hozzájárul a körforgásos gazdasághoz és a biológiai sokféleség helyreállításához, ezért támogatni és ösztönözni kell; hangsúlyozza, hogy támogatni kell azokat a mezőgazdasági üzemeket, amelyek fenntarthatóbb termelési formákra térnek át, és eltávolodnak az olyan gazdálkodási gyakorlatoktól, mint a nagy állománysűrűség és a monokultúrák; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy politikái és finanszírozási programjai támogassák a hagyományos európai kulturális tájat, például a lejtős és teraszos szőlőültetvényeket és a biológiai sokféleséget támogató, állandó gyepterületeken alapuló külterjes termelést; megjegyzi, hogy a tagállamok által az élőhelyvédelmi irányelv⁽⁶⁶⁾ 17. cikke szerint készített jelentések kiemelik, hogy számos féltermészetes gyepterület kedvezőtlen, nem megfelelő vagy rossz védettségi helyzetben van, az ezektől függő beporzók pedig fenyegetett helyzetben vannak, ami veszélybe sodorja a beporzási szolgáltatásokat;

24. felszólít az állattenyésztés jogi keretének erőteljesebb harmonizálására az EU-ban, közös, tudományosan megalapozott állatjóléti mutatók alkalmazásával, és üdvözlí a Bizottság azon kötelezettségvállalását, hogy szükség esetén értékeli és felülvizsgálja a meglévő állatjóléti jogszabályokat; hangsúlyozza, hogy fontos számításba venni az állatjóléti tudomány legújabb eredményeit és válaszolni a magasabb állatjóléti normák iránti köz-, politikai és piaci igényekre; felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő jogalkotási javaslatot azzal a céllal, hogy fokozatosan megszüntessék a ketrecek használatát az uniós állattenyésztésben, megvizsgálva a 2027-ig történő fokozatos megszüntetés lehetőségét; szükségesnek tartja, hogy a fokozatos megszüntetés tudományosan megalapozott hatásvizsgálaton alapuljon, továbbá egy megfelelő átmeneti időszak biztosítását; felhívja a Bizottságot, hogy fajokénti megközelítést alkalmazzon, amely figyelembe veszi és értékeli az egyes állatok (amelyeknek a sajátos szükségleteiknek megfelelő elhelyezési rendszerekkel kell rendelkezniük) jellegzetességeit, ugyanakkor óvja az állatok és az emberek egészségét, biztosítja a munkavállalók védelmét, valamint megfelelő támogatást és átmeneti időszakot biztosít a mezőgazdasági termelők és a tenyésztők versenyképességének fenntartása érdekében;

25. emlékeztet a magas színvonalú állatjóléti rendszer fontosságára, beleértve a szállítást és a vágást is; hangsúlyozza, hogy az állatjólét magas szintje a fenntartható fejlődés része, és elengedhetetlen a kiváló élelmiszer-minőséghez, amely elősegíti az egészségesebb táplálkozást azáltal, hogy a fogyasztók elvárásait teljesíti, és hozzájárul a biológiai sokféleség megőrzéséhez is; hangsúlyozza, hogy koherens és összehangolt megközelítésre van szükség, figyelembe véve az emberi egészséget, a környezetet, a biológiai sokféleséget, az állatok egészségét és jólétét, valamint az éghajlatot a fenntartható élelmiszerrendszerre való hivatkozáskor;

⁽⁶⁶⁾ A Tanács 92/43/EGK Irányelve (1992. május 21.) a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről (HL L 206., 1992.7.22., 7. o.).

2021. október 20., szerda

26. fontosnak tartja kötelezettség-szegési eljárások indítását a rendszerszerűen meg nem felelő tagállamokkal szemben a meglévő állatjóléti jogszabályok végrehajtása és érvényesítése terén, valamint szükség esetén a joghézagok megszüntetését és az állatjólétre vonatkozó jogszabályok magasabb szintű meghatározását; hangsúlyozza, hogy az EU-nak figyelembe kell vennie, hogy a nem uniós országok megfelelnek-e az állatjóléti normáknak, különösen az importált termékek esetében;

27. hangsúlyozza, hogy az állatoknak a lehető legkisebb mértékű félelmet és szorongást kell átélniük szállításuk és levágásuk során, és ezért üdvözlí a meglévő, az állatok szállítására és levágására vonatkozó állatjóléti jogszabály felülvizsgálatára irányuló szándékot; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy könnyítsék meg a helyi vágási megoldásokat, beleértve a mobil vágást is, kisebb egységekkel és az állatok szenvedésének elkerüléséről szóló jobb személyzeti képzéssel; felhívja a Bizottságot, hogy lehetőség szerint mozdítsa elő az élőállat-szállítás alternatíváit;

28. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hajtsák végre és érvényesítsék a vonatkozó uniós jogszabályokat, különösen az állatoknak a szállítás és a kapcsolódó műveletek közbeni védelméről szóló 1/2005/EK tanácsi irányelvet⁽⁶⁷⁾; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy jelenleg nem tartják be az Európai Bíróság azon ítéletét, amely szerint az állatjólét védelme nem áll meg az EU külső határain, és hogy ezért az Európai Unióból induló állatszállítók az EU-ból való kilépéskor is meg kell felelniük az európai állatjóléti szabályoknak, ugyanakkor rámutatnak arra, hogy alkalmazása nehézségekbe ütközik a nem uniós területeken fennálló joghatóság hiánya miatt;

29. emlékeztet arra, hogy az IPBES szerint az új betegségek és járványok 70 %-a állati eredetű; mély aggodalmát fejezi ki az állatról emberre terjedő zoonotikus betegségek (antropozoonózisok), például a Q-láz, a madárinfluenza és az A típusú influenza új törzse (H1N1) egyre gyakoribb megjelenése miatt, amit súlyosbít az éghajlatváltozás, a környezetkárosodás, a földhasználat megváltozása, az erdőirtás, a biológiai sokféleség és a természetes élőhelyek pusztulása és az azokra nehezedő nyomás, a vadon élő állatok illegális kereskedelme, valamint súlyosbítanak jelenlegi élelmiszer-termelési és -fogyasztási rendszereink; hangsúlyozza, hogy az intenzív állattenyésztési rendszerek, amelyek hasonló genotípusú állatokat zárnak össze, növelhetik az állatok fertőző betegségekkel szembeni érzékenységét, megteremtve a zoonotikus betegségek megjelenésének és terjedésének feltételeit⁽⁶⁸⁾; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gyorsítsák fel az e mezőgazdasági gyakorlatoktól és a vadon élő állatok és növények fenntarthatatlan felhasználásától – többek között az illegális kereskedelemtől – való elmozdulást, valamint az állat-egészségügyi megelőzés jobb kezelése, valamint a magas szintű állat-egészségügyi és állatjóléti normák előmozdítása felé, többek között az EU kereskedelmi partnereivel közösen, a zoonózist okozó betegségek és az invazív fajok elterjedésének megakadályozása, valamint az EU magas szintű biológiai biztonsági normáinak mint világszinten bevált gyakorlatoknak az előmozdítása érdekében; elismeri, hogy a megelőzésre és a betegségekre való felkészültségnek, azaz a diagnózis, a prevenció és a kezelési módszerek rendelkezésre állásának kulcs szerepe van és volt az embereket és az állatokat fenyegető veszélyek visszaszorításában;

30. üdvözlí, hogy a Bizottság elismerte a biogazdálkodást mint a fenntarthatóbb élelmiszerrendszerek felé vezető uniós út egyik erős összetevőjét, valamint azt a törekvést, hogy 2030-ig növeljék az EU ökológiai gazdálkodás alá vont mezőgazdasági területeit; kiemeli, hogy a tagállamok többsége már elfogadta az ökológiai termelés alá vont mezőgazdasági területek növelésére vonatkozó célkitűzést; várakozással tekint a bioágazatnak a stratégia átfogó hatásvizsgálatában szereplő elemzése elé, és hangsúlyozza a biogazdálkodásra vonatkozó európai cselekvési terv jelentőségét a biogazdálkodás elterjedésének növelésében; hangsúlyozza, hogy az ökológiai ágazat fejlődését és növekedését piacvezérelt és az ellátási láncot érintő fejlesztéseknek, valamint a bioélelmiszerek iránti további keresletet ösztönző és a fogyasztói bizalmat biztosító intézkedéseknek kell kísérniük, a közbeszerzéssel, a pénzügyi ösztönzőkkel és a promóciós intézkedések széles skálájával, a kutatással, az innovációval, a képzéssel és a tudományos ismeretek átadásával együtt, amelyek mindegyike hozzájárulna az ökológiai termékek piacának stabilitásához és a mezőgazdasági termelők méltányos díjazásához;

⁽⁶⁷⁾ HL L 3., 2005.1.5., 1. o.

⁽⁶⁸⁾ IPBES, Workshop Report on Biodiversity and Pandemics (Műhelyjelentés a biológiai sokféleségről és a pandémiákról); EPRS, *The link between biodiversity loss and the increasing spread of zoonotic diseases (A biológiai sokféleség csökkenése és a zoonózisok terjedése közötti kapcsolat)*; HSI jelentés: *The connection between animal agriculture, viral zoonoses, and global pandemics (Az állattenyésztés, a vírusos zoonózisok és a világméretű járványok közötti kapcsolat)*; Dhingra SM, Artois J, Dellicour S, et al. 2018. „Geographical and historical patterns in the emergence of novel highly pathogenic avian influenza (HPAI) H5 and H7 viruses in poultry”, (A baromfiban előforduló, magas patogenitású madárinfluenza (HPAI) H5 és H7 vírusok megjelenésének földrajzi és történelmi mintái) *Frontiers in Veterinary Science* 5:84. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5996087/>; Jones BA, Grace D, Kock R, és mások: „Zoonosis emergence linked to agricultural intensification and environmental change” (Zoonózisok megjelenése a mezőgazdasági intenzívebbé válással és a környezeti változásokkal összefüggésben), 2013., *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America* 110(21):8399-404. www.pnas.org/content/110/21/8399.

2021. október 20., szerda

31. üdvözli azt az elképzelést, hogy egyes gazdaságokban már megvalósult a természetes szénmegkötés fokozása, ösztönzése és jutalmazása a talajban, további jutalmakkal jutalmazva a mezőgazdasági termelőket a szénmegkötés helyes mezőgazdasági gyakorlatainak kidolgozásáért és fenntartásáért, aminek az egész EU-ban a szénelnyelők növekedéséhez kell vezetnie; hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági és élelmiszer-politikáknak meg kell könnyíteniük a fenntartható gazdálkodásra való áttérést azáltal, hogy jutalmazza a mezőgazdasági termelőket az általuk nyújtott környezeti és éghajlati előnyökért; hangsúlyozza az olyan természet alapú megoldások fontosságát, mint a széles körű vetésforgó, a köztestermesztés, a permakultúra, az agroökológia és az ökoszisztémák helyreállítása, és különösen a tőzeglápok helyreállítása és fenntartása a természetes szénelnyelők és a szénmegkötés növelése érdekében; hangsúlyozza azonban, hogy az éghajlatra, a biológiai sokféleségre, a talajra, a vízre, a levegőre és az állatjólétre jelentős negatív hatást gyakorló mezőgazdasági és gazdálkodási gyakorlatokat nem szabad éghajlat-politikai finanszírozásban részesíteni, sem ösztönözni, sem jutalmazni; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a szén-dioxid-kibocsátás megbízható számszerűsítésére és tanúsításra szolgáló keretet, amelynek el kell kerülnie a „zöldrefestés” néven ismert megtévesztés lehetőségét; felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő több lehetőséget a szén-dioxid-gazdálkodásra, és hangsúlyozza, hogy a szén-dioxid-piacok az ÜHG-kibocsátás csökkentésére irányuló, sokkal szélesebb szabályozási és nem szabályozási intézkedések részét képezik, és hangsúlyozza, hogy a szén-dioxid-gazdálkodási rendszereknek az éghajlat-politikai célkitűzések elérésére szolgáló ösztönző eszköztár részét kell képezniük; kéri, hogy a javaslatok legyenek összhangban az állatjóléti és a környezeti célkitűzésekkel és a zöld megállapodás „ne árts” elvével; támogatja a regeneratív mezőgazdasági gyakorlatok ösztönző elterjesztését, a technológiákhoz, adatokhoz, képzéshez és információhoz való hozzáférés javítását, valamint a mezőgazdasági termelők bevételeinek kiegészítését a szénmegkötés és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal kapcsolatos kifizetések révén, növelve ezáltal a rezilienciájukat;

32. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy biztosítsák a vetőmagok és szaporítóanyagok biztonságát és sokféleségét annak érdekében, hogy stabil terméshozamokat és növényfajtákat biztosítsanak az éghajlatváltozás okozta nyomáshoz alkalmazkodva, ideértve a hagyományos és a helyi viszonyokhoz igazított fajtákat, valamint az ökológiai termelésre és az alacsony ráfordítású gazdálkodási rendszerekre alkalmas fajtákat, biztosítva egyúttal a mezőgazdasági termelők számára az átláthatóságot és a választás szabadságát, valamint a genetikai erőforrásokhoz és az innovatív növénynevelési technikákhoz való hozzáférést annak érdekében, hogy hozzájáruljanak az egészséges vetőmagokhoz és a növények káros kártevőkkel és betegségekkel szembeni védelméhez, valamint hogy segítsék a mezőgazdasági termelőket az éghajlatváltozás által okozott növekvő kockázatok kezelésében, ösztönözve a növénykultúrák nyílt innovációját;

33. felhívja a figyelmet a koncentráció és a monopolizálás potenciális negatív hatásaira a vetőmagágazatban, és felszólítja a Bizottságot, hogy – szükség esetén – azonosítsa a leküzdésükhöz szükséges intézkedéseket; ezzel összefüggésben hangsúlyozza a növénynevelők jogai révén megvalósuló nyílt innováció fontosságát, és aggodalommal veszi tudomásul a széles körű szabadalmak káros hatását a vetőmagágazatban; úgy véli, hogy a hagyományos és helyi viszonyokhoz alkalmazkodott vetőmagfajták nem kereskedelmi célú előállítására és magánszemélyek és kistermelők általi felhasználására nem vonatkozhat aránytalan uniós és nemzeti szabályozás; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy megőrizzék az uniós vetőmagágazat erős egységes piacát;

34. megerősített uniós szintű koordinációra szólít fel a genetikai sokféleség megőrzésének és fenntartható használatának ösztönzése, valamint a megőrzött genetikai erőforrásokra vonatkozó információcsere közös uniós platformjának létrehozása érdekében;

35. üdvözli a hagyományos és helyileg adaptált növényfajtákra vonatkozó forgalmazási szabályok felülvizsgálatának bejelentését, amely hozzájárul azok megőrzéséhez és fenntartható használatához; hangsúlyozza, hogy intézkedésekre van szükség a vetőmagfajták bejegyzésének megkönnyítésére, beleértve a biogazdálkodást is, valamint meg kell könnyíteni a hagyományos és a helyi viszonyokhoz igazított fajták piacra jutását;

36. tudomásul veszi az új génkezelési technikák uniós jog szerinti helyzetéről szóló, a Bíróság C-528/16(SWD(2021) 0092) ügyben hozott ítéletének fényében készült tanulmányt, valamint a Bizottság bejelentését, miszerint olyan szabályozási politikai fellépést tervez kezdeményezni, amely magában foglalja az egyes új génkezelési technikákból származó növényekre vonatkozó hatásvizsgálatot és nyilvános konzultációt is, azzal a céllal, hogy fenntartsa az emberi és állati egészség, valamint a környezet magas szintű védelmét, ugyanakkor kiaknázza a tudományos és innovációs eredményekből származó potenciális előnyöket, különösen a fenntarthatósági stratégia és a fenntarthatósági stratégia érdekében; kiemeli az elővigyázatosság elvét, valamint azt, hogy biztosítani kell az átláthatóságot és a választási szabadságot a mezőgazdasági termelők, a feldolgozók és a fogyasztók számára, és hangsúlyozza, hogy ennek a szakpolitikai intézkedésnek kockázatértékelést, valamint a nyomon követhetőség és címkézés lehetőségeinek átfogó áttekintését és értékelését is magában kell foglalnia a megfelelő szabályozási felügyelet megvalósítása és a fogyasztók – többek között a harmadik országokból származó termékekre vonatkozó – releváns tájékoztatása céljából az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében;

2021. október 20., szerda

37. megismétli a Bizottsághoz intézett felhívását, hogy sürgősen terjesszen elő új jogalkotási javaslatot a klónozás és a „klónozott élelmiszerek” kérdésében; ragaszkodik ahhoz, hogy ennek a javaslatnak tartalmaznia kell a klónozás tilalmát, a klónozott állatok, szaporítóanyagaik és ivadékaik forgalomba hozatalának és behozatalának tilalmát, valamint a klónozott állatokból és ivadékaikból származó élelmiszerek forgalomba hozatalának és behozatalának tilalmát; mély sajnálatát fejezi ki a klónok és utódaik szabályozásának hiánya miatt, valamint megismétli, hogy tilos olyan természetes vagy mesterséges tenyésztést vagy tenyésztési eljárásokat alkalmazni, amelyek bármely érintett állat számára szenvedést vagy sérülést okoznak vagy valószínűsíthetően okozhatnak, valamint, hogy szükség van annak biztosítására, hogy a klónozott állatokból és utódaikból származó élelmiszerek nem jutnak be az élelmiszerláncba;

38. kiemeli az európai mezőgazdasági termelők fontos szerepét a fenntartható élelmiszerrendszerre való áttérés megvalósításában, és hangsúlyozza, hogy ehhez elegendő pénzügyi forrást kell rendelkezésre bocsátani; hangsúlyozza, hogy valamennyi különféle fenntartható termelési módszert – beleértve a biogazdálkodást, az integrált termelést és az agroökológiát – ki kell használni, elő kell mozdítani és támogatni kell, mivel ezek környezeti fenntarthatóságot biztosíthatnak, növelhetik a környezetbarát rendszerek keretében művelt területek arányát, és komoly garanciát nyújthatnak a minőség, a biztonság, a mennyiség és az ár tekintetében;

39. ragaszkodik ahhoz, hogy a tagállamok által kidolgozandó és az új KAP keretében a Bizottság által jóváhagyandó nemzeti stratégiai tervek megfelelő pénzügyi támogatást biztosítsanak valamennyi uniós mezőgazdasági termelő és erdész számára versenyképességük és jövedelmük megerősítése érdekében, hogy a termelők és erdészek, illetve családjaik tisztességes életszínvonalat érhessenek el, küzdhessenek a vidék elnéptelenedése ellen és fenntarthassák az élénk vidéki közösségeket;

40. üdvözlí, hogy az új KAP ösztönzőket fog nyújtani a mezőgazdaság és a kisüzemi élelmiszer-termelés innovatív, digitális, ökológiai, regionális és fenntartható üzleti modelljeinek előmozdítására, különösen a rövid ellátási láncok, például az otlatom alatt álló földrajzi jelzéssel vagy eredetmegjelöléssel ellátott termékek támogatása, az egységes piaci szabályok tiszteletben tartása, valamint az innovatív helyi logisztika, például a „zöld csomópontok” révén, valamint a kisüzemi élelmiszer-termelés más szolgáltatásokba, például a turizmusba vagy a gasztronómiába való integrálása révén; hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági termékek regionális forgalmazása és a partnerségek fontos szerepet játszanak a fenntartható ellátási láncok előmozdításában; elismeri, hogy ha a helyi termelés nem áll rendelkezésre, importra van szükség;

41. felhívja a Bizottságot, hogy csak olyan nemzeti KAP-stratégiai terveket hagyjon jóvá, amelyek gazdasági, környezeti és társadalmi szempontból egyértelműen bizonyítják a fenntarthatóság iránti elkötelezettséget, és összhangban vannak az európai zöld megállapodás célkitűzéseivel, a vonatkozó uniós célkitűzésekkel és a Párizsi Megállapodással;

42. kéri, hogy ezek a tervek kellően vegyék figyelembe az EU legkülső régiói előtt álló sajátos kihívásokat a biológiai sokféleség, a mezőgazdasági termelés, valamint az élelmiszer- és nyersanyagellátás terén; hangsúlyozza, hogy a KAP keretében nyújtott megfelelő pénzügyi támogatás elengedhetetlen ahhoz, hogy az uniós mezőgazdaság hozzá tudjon járulni a klímasemlegességre való áttéréshez és fokozhassa a biológiai sokféleség megőrzését; rámutat arra, hogy a megerősített támogatási intézkedések – beleértve a képzési programokat és a tanácsadási szolgáltatásokat – elengedhetetlenek ahhoz, hogy a mezőgazdasági termelők betölthessék szerepüket a stratégia céljainak elérésében; kéri, hogy a nemzeti stratégiai tervekben vezessék be a „megerősített ökoszisztemeket” a Parlament álláspontjával összhangban, elkerülve a feltételelenségi ellenőrzések szükségtelen megkettőzését;

43. hangsúlyozza, hogy az egészséges talaj az élelmiszer-, a takarmány- és a rosttermelés biztonsága megteremtésének előfeltétele; ezért felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy uniós szinten akadályozzák meg a további talajromlást; hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági talaj alapvető természeti erőforrás, amelynek jó állapota kulcsfontosságú „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia teljesítéséhez; hangsúlyozza ezzel összefüggésben az új talajvédelmi stratégia fontosságát, illetve felkéri a Bizottságot, hogy tegyen megfelelő lépéseket erre alapozva a szükséges megoldások megvalósításáért; elismeri a talaj szervesanyag-tartalmának és biodiverzitásának, valamint az általa nyújtott szolgáltatások és áruk alapvető fontosságát; sajnálja, hogy a talajok egyre nagyobb nyomás alá kerülnek; úgy véli, hogy be kell vezetni és fenn kell tartani a talajlakó szervezetek, valamint az ezek kiterjedésére és mennyiségére jellemző tendenciák átfogó uniós szintű nyomon követését minden tagállamban;

44. elismeri a nagy változatosságú tájképi jellemzők fontosságát, azok ugyanis elengedhetetlenek az alapvető ökoszisztéma-szolgáltatások, például a beporzáshoz vagy a károsítók elleni természetes védekezés fenntartásához, a mezőgazdasági termeléshez, és hosszú távon növelik annak termelékenységét; üdvözlí azt az uniós célt, hogy a mezőgazdasági területek legalább 10 %-át erre a célra fordítsák; emlékeztet a 2011. október 20-i, „A közös agrárpolitika jövője 2020-ig” című hatásvizsgálat megállapításaira (SEC(2011)1153), amelyek szerint a mezőgazdasági üzemek szintjén nem éri jelentős hatás a termelést és a jövedelmeket;

2021. október 20., szerda

45. hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági terület korlátozott, ezért azt hatékonyan kell felhasználni; hangsúlyozza, hogy a kis ökológiai lábnyommal rendelkező innovatív mezőgazdasági modelleket, például a kertészetet és a rovargazdálkodást fel kell venni a stratégiába;

46. hangsúlyozza, hogy a gyümölcsök és zöldségek modern üvegházakban való „védett termesztése” rendkívül fenntartható élelmiszer-termelési rendszer, amely egyre elterjedtebb, és számos előnyt kínál; felhívja a Bizottságot, hogy ismerje el az európai kertészeti ágazat folyamatos átalakulását, amely fenntarthatóbb élelmiszer-termelést tesz lehetővé és hozzájárul az élelmiszerbiztonsághoz, az élelmiszerbiztonsághoz, a nagyobb erőforrás-hatékonysághoz és a kevesebb élelmiszerhulladékhoz az egész élelmiszertermelési láncban; hangsúlyozza, hogy a modern kertészet mellett, hogy kis területhasználati lábnyommal jár, hozzájárul a stratégia olyan különféle célkitűzéseire, mint az alacsony bevételi igény, a források hatékony használata, valamint a gyümölcsök és zöldségek fogyasztási ponthoz közeli megtermelése, ezáltal elősegítve a rövidebb ellátási láncokat és az ellátás biztonságát; felhívja a Bizottságot, hogy vegye fontolóra kutatási és innovációs beruházási források elkülönítését a modern üvegházakban működő olyan védett növénytermesztési rendszerek számára, amelyek kevesebb erőforrást felhasználva állítanak elő azonos hozamot;

47. felszólítja a Bizottságot, hogy ösztönözze a tagállamok kormányait olyan rendszerek kibővítésére vagy létrehozására, amelyek lehetővé teszik a lakosság számára, hogy az elhagyott és fel nem használt állami tulajdonú földeket bérelhessék és élelmiszertermelés céljából hasznosítsák;

48. hangsúlyozza az agrárerdészet és az erdei övezetek alkalmazásának fontosságát a természetes erdőkre nehezedő nyomás csökkentésében, az éghajlatváltozás elleni küzdelemben, a termelékenység növelésében, továbbá a mezőgazdasági termelésben a műtrágyahasználat kiváltásában; ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy jövőbeli nemzeti stratégiai terveikben dolgozzanak ki olyan eszközöket, amelyek ösztönzik az újraerdősítést és az erdőszítést, valamint mozdítsák elő a fenntartható agrárerdészetet, beleértve lehetőség szerint az erdei legeltetést is; felszólítja a Bizottságot, hogy támogassa az Unió egészére kiterjedő szakképzési programokat annak érdekében, hogy a mezőgazdasági termelők tisztában legyenek a fás növényzet mezőgazdaságba történő integrálásával járó előnyökkel; kiemeli, hogy a meglévő agrárerdészeti rendszerek helyreállítása és fiatalítása, valamint új ilyen rendszerek létrehozása hozzájárulna a biodiverzitási stratégia 3 milliárd fára vonatkozó célkitűzéséhez, szolgálva mind a biodiverzitási és az éghajlati, mind pedig a diverzifikációra és körforgásosságra vonatkozó célkitűzéseket;

49. hangsúlyozza a szilárd és szigorú kritériumok fontosságát a biotermék-alapú megújuló energia termelésében, és felhívja a Bizottságot, hogy a megújulóenergia-irányelv felülvizsgálata részeként terjesszen elő tudományos alapú kritériumokat;

50. emlékeztet arra, hogy az európai agrár-élelmiszeripari és halászati rendszernek mindenkor biztosítani kell a polgárok biztonságos, tápláló, egészséges és megfizethető, valamint fenntartható módon termelt élelmiszerrel való elégséges és változatos ellátását, és hangsúlyozza, hogy az élelmiszer-termelés gazdasági, környezeti és társadalmi fenntarthatóságának növelése végső soron növeli annak közép- és hosszú távú rezilienciáját, valamint új gazdasági lehetőségeket teremt, és hozzájárul az európai eredetű nyersanyagok felhasználásához; kiemeli, hogy a helyileg előállított élelmiszerek mennyiségének növelése hozzájárulhat mindezekhez a célkitűzésekhez, beleértve az élelmiszerbiztonságot is; emlékeztet arra, hogy az Unióban 33 millió ember nem engedheti meg magának, hogy minden második nap minőségi ételeket fogyasszon⁽⁶⁹⁾; hangsúlyozza, hogy az élelmiszerek megfizethetősége és rendelkezésre állása megfelelő szakpolitikai válaszokat igényel, és továbbra is kulcsfontosságú szempontnak kell maradnia a termelési költségek – többek között a változó gazdálkodási gyakorlatokból eredő – növekedésének értékelése során; kiemeli, hogy támogatni kell a fenntartható élelmiszeripari kkv-k fejlesztését a vidéki térségekben;

51. sürgeti a Bizottságot, hogy integrálja az élelmiszersegéllyel kapcsolatos kérdéseket „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiába, mivel számtalan európai szenved táplálékhiányban, különösen az egyszerűs családok és a diákok, és a világiárvány társadalmi és gazdasági következményei tovább növelik majd ezt a számot; elismeri az élelmiszersegélyezéssel foglalkozó szervezetek egyedülálló szerepét az egész Európai Unióban, valamint azt, hogy ezeket jobban kell támogatni, mivel a segítségre szoruló emberek száma egyre nő; úgy véli, hogy élelmiszerrendszerünk rezilienciájának növeléséhez a helyi szinttől az európai szintig mindenhol meg kell erősíteni az élelmiszer-politika és az agrárpolitika közötti kapcsolatokat;

52. üdvözlí, hogy az európai zöld megállapodás arra törekszik, hogy tisztességes életkörülményeket biztosítson a mezőgazdaságban és a halászatban dolgozóknak és családjuknak; emlékeztet arra, hogy a társadalmi dimenziót a gazdasági és környezeti dimenziókkal együtt teljes mértékben be kell építeni a stratégia jövőbeli kezdeményezéseibe; hangsúlyozza, hogy a Covid19-világiárvány új megvilágításba helyezte a nehéz munka- és életkörülményeket, ezért hangsúlyozza, hogy fontos megvédeni a mezőgazdasági munkavállalók – többek között az uniós élelmiszer-ellátási láncban foglalkoztatott időnimmunkások és mobil munkavállalók – egyéni és kollektív munkavállalói és szociális jogait; felszólít arra, hogy az ágazat valamennyi munkavállalója számára biztosítani kell a megfelelő munka- és életkörülményeket, valamint a kollektív tárgyalást és a szociális védelmet;

⁽⁶⁹⁾ Eurostat, 2018.

2021. október 20., szerda

53. ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a mezőgazdasági területeket, a mezőgazdasági szaktudást, az élelmiszer-ellátási láncot és annak munkavállalóit tekintsék az európaiak biztonsága és jólléte szempontjából stratégiai jelentőségűnek, és biztosítsák, hogy a munkakörülmények és a szociális védelmi feltételek az agrár-élelmiszeripari ellátási lánc teljes egészében minden munkavállaló esetében megfeleljenek a nemzeti és uniós normáknak, beleértve a láncban tapasztalható tisztességtelen gyakorlatok megfelelő ellenőrzését is;

54. hangsúlyozza az időmunkások fontosságát a jól működő ellátási lánc szempontjából, és határozott intézkedések meghozatalára szólít fel annak érdekében, hogy e munkavállalók számára biztosítsák a megfelelő munka- és életkörülményeket; arra bátorítja a kiskereskedőket, hogy vállaljanak felelősséget, és vásárlási gyakorlataikban tartsák magukat a társadalmi, környezeti és gazdasági fenntarthatósági kritériumokhoz;

55. üdvözli a Bizottság azon szándékát, hogy veszélyhelyzeti tervet javasol az élelmiszerválságok kezelésére, amelyben számba veszi a Covid19-világjárvány során szerzett tapasztalatokat, és beépíti a belső piac megfelelő működését garantáló összehangolt intézkedéseket; úgy véli, hogy segíthet a válság kezelésében azon területi élelmiszerprojektek támogatása, amelyek ösztönzik a rövid élelmiszerkörök kialakítását a tagállamokban;

56. egyetért azzal a megállapítással, hogy a Covid19-világjárvány rávilágított az olyan stabil, fenntartható és reziliens élelmiszeri rendszer fontosságára, amely minden körülmények között működik, és képes ellátni az európai fogyasztókat megfelelő mennyiségű és megfizethető helyi élelmiszerrel; hangsúlyozza e tekintetben, hogy még az egészségügyi válságok idején is fenn kell tartani az egységes piac, és ezen belül is különösen az élelmiszerforgalom megfelelő működését; hangsúlyozza továbbá, hogy a világjárványt lehetőségnek kell tekinteni, amelynek révén fenntartható és reziliens élelmiszerrendszert alakíthatunk ki, nem pedig kifogásnak, amelyre hivatkozva csökkenthetjük az ambícióinkat, hiszen a fenntarthatóság és az egészség kérdése összefügg egymással;

57. hangsúlyozza, hogy – részben a globális termelési láncok zavarai és a Covid19-világjárvány okozta fokozott áringadozások miatt – nyitott stratégiai autonómiát kell kialakítani az Unió számára a kulcsfontosságú piacokhoz való hozzáférés biztosítása és a kritikus termékek, például a növényi alapú fehérjeforrások behozatalától való függőség csökkentése céljából; megismétli, hogy az agrár-élelmiszeripari rendszereket az Unió nyitott stratégiai autonómiájának kulcsfontosságú elemeként kell elismerni a biztonságos és jó minőségű élelmiszerek megfelelő rendelkezésre állásának biztosítása, valamint a működő és ellenálló élelmiszer-ellátási láncok és a kereskedelmi forgalom fenntartása érdekében a jövőbeli válságok során, a Párizsi Megállapodás 2. cikkének (1) bekezdésével összhangban;

58. hangsúlyozza, hogy az agrár-élelmiszeripar nemcsak a mezőgazdasági termelőket, hanem a beszállító és feldolgozó vállalkozásokat is támogatja, megőrzi a munkahelyeket és újakat hoz létre, és az egész élelmiszeripar gerincét képezi; e tekintetben kiemeli, hogy a kultúrtáj megőrzése az aktív vidéki területek mozgatórugója; kiemeli a tradicionális kézművesség fontos szerepét a regionális és helyi élelmiszer-előállításban, valamint az ebből fakadó gazdag kulturális sokszínűséget; emlékeztet arra, hogy „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia horizontális elemeként támogatni kell az élelmiszer-termelésben szerzett kézműves tudás megőrzését és átadását is, például jobban be kell vonni azt a részvételen alapuló kutatási és fejlesztési programokba;

59. csatlódottségának ad hangot „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiában a halászati és akvakultúra-ágazat hozzájárulásával és lehetőségeivel kapcsolatos figyelem és törekvés hiánya miatt; sürgeti a Bizottságot, hogy fordítson kellő figyelmet a halászat és az akvakultúra sajátos jellegére minden jogalkotási javaslatban, stratégiában vagy útmutatásban; hangsúlyozza, hogy ökoszisztéma-alapú megközelítésre van szükség a halállományok fenntartható szintekre hozása, valamint a tengeri és a part menti ökoszisztémák helyreállítása érdekében, amelynek a halászati és az akvakultúra-ágazat előnyeire és társadalmi, gazdasági és környezeti fenntarthatóságára is összpontosítania kell;

60. hangsúlyozza, hogy a halászati és akvakultúra-ágazat szilárd és megbízható jogi kereteinek, amelyek következetesen alkalmazzák az elővigyázatosság elvét és összhangban vannak az uniós akvakultúra-ágazat fenntartható fejlődésére vonatkozó aktualizált stratégiai iránymutatásokkal, meg kell teremteniük az ágazatban rejlő potenciál fenntartható kiaknázásának, valamint a védelmi és állategészségügyi intézkedések javításának alapját, beleértve az állatgyógyászati készítmények és az antibiotikumok használatának visszaszorítását, a halállományok későbbi növekedésével és az akvakultúrában a hely és az engedélyek felhasználásának egyértelműbbé tételével, többek között az akvakultúrában, ami a környezetvédelmi jogszabályok aláásása nélkül lehetővé teszi a beruházások nagyobb kiszámíthatóságának biztosítását; hangsúlyozza egy átlátható és részvételen alapuló mechanizmus jelentőségét a tengeri területrendezésről szóló 2014/89/EU irányelvvel összhangban annak érdekében, hogy valamennyi érdekelt fél számára méltányos módon biztosítsanak helyet; hangsúlyozza, hogy teljes mértékben tiszteltetben kell tartani a védett tengeri területeket;

2021. október 20., szerda

61. hangsúlyozza, hogy az élelmiszer-biztonság, az átláthatóság fogyasztók, az ágazat és a különböző közigazgatási szervek számára történő biztosítása, a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat elleni küzdelem, valamint a zöld megállapodás és a fenntartható fejlődési célok elérése érdekében alapvető fontosságúak a fogyasztók igényeinek megfelelő, jó nyomon követhetőségi mechanizmusok, amelyek tájékoztatást nyújtanak arról, hogy az adott halat hol, mikor és hogyan halászták vagy tenyésztették, beleértve a származásra és a termelési módszerekre vonatkozó címkézést, valamint a magas szintű fenntarthatósági és állatjóléti normákat az uniós piacokon értékesített valamennyi termékre vonatkozóan, beleértve az Unión kívülről behozott termékeket is; hangsúlyozza ennek érdekében, hogy a pontos digitális decentralizált nyomonkövethetőségi rendszerek kidolgozása érdekében fontos a kibebiztonsági szempontból megfelelő technológiák megléte; összehangolt megközelítésre szólít fel az e kérdéssel kapcsolatos különböző kezdeményezések közötti összhang biztosítása érdekében, bevonva az értéklánc valamennyi szereplőjét; felszólít olyan ellenőrzési mechanizmusok alkalmazására, amelyek biztosítják, hogy az uniós piacra belépő valamennyi importált halászati termék feleljen meg a halászati ágazat munkafeltételeiről szóló 188. sz. ILO-egyezményben megállapított és az Unióban az (EU) 2017/159 tanácsi irányelv⁽⁷⁰⁾ révén végrehajtott, nemzetközi szinten elfogadott szociális feltételeknek, megakadályozandó, hogy olyan halászati termékek kerüljenek az uniós piacra, amelyeket a minimális szociális feltételeket figyelmen kívül hagyó hajók fogtak ki;

62. emlékeztet a közös halászati politika azon céljaira, hogy biztosítsa a tengerek biológiai erőforrásainak fenntartható kiaknázását, helyreállítsa és a maximális fenntartható hozamot előállítani képes biomasszaszint feletti szinten tartsa a halállományokat, biztosítsa a halászati tevékenységek jövedelmezőségét, hozzájáruljon az uniós piac magas tápanyagtartalmú élelmiszerekkel való ellátásához, valamint csökkentse az uniós piac élelmiszerimporttól való függőségét, és hangsúlyozza, hogy javítani kell a közös halászati politika nyomon követését, ellenőrzését és érvényesítését, beleértve a kirakodási kötelezettség teljes körű végrehajtását és egyes hajók elektronikus megfigyelésének bevezetését is;

63. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy építsenek a meglévő fenntartható gyakorlatokra, és segítsék elő, ösztönözzék és nyújtsanak megfelelő támogatást az alacsony környezeti hatású halászatra és akvakultúrára való áttéréshez és az ágazatok – többek között a kisüzemi part menti halászat – fenntartható fejlődéséhez, például szelektív halászeszközök, a környezetbarát akvakultúra – és azon belül az ökológiai akvakultúra – és az energiahatékonyságot célzó megoldások alkalmazása, valamint a kisüzemi part menti halászatra kiosztott nemzeti kvóták százalékos arányának növelése révén; hangsúlyozza, hogy támogatni kell a halászokat és a halászati ellátási láncban – ezen belül akár a legkülső régiókban – tevékenykedő szereplőket a digitálisabb gyakorlatokra való áttérésben, erőteljes képzési beruházások, valamint a digitalizálás és a „zöld” gyakorlatokra és eszközökre való áttérés finanszírozása révén; e tekintetben hangsúlyozza az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alap (EMFAF) fontosságát a fenntartható kék gazdaság fejlesztésének előmozdításában és a halászati ágazatnak a közös halászati politika célkitűzéseivel összhangban történő korszerűsítésében;

64. nyomatékosan kéri, hogy az Európai Unió Tanácsa az európai ombudsmannak a 640/2019/FP sz. ügyben tett ajánlásával összhangban, proaktív módon hozza nyilvánosságra a teljes kifogható mennyiségre (TAC) vonatkozó rendeletek elfogadásával kapcsolatos összes dokumentumot;

65. hangsúlyozza, hogy nyomon kell követni és elő kell mozdítani a halászati erőforrások felelősségteljes kiaknázását, ugyanakkor zéró toleranciát kell alkalmazni a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat elleni küzdelemben az Unióban a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászatról szóló rendelet⁽⁷¹⁾ értelmében rendelkezésére álló eszközök teljes körű kihasználása révén, beleértve a „piros kártyák” használatát abban az esetben, ha egy ország nem felel meg az uniós követelményeknek, valamint a nem uniós országokkal kötött fenntartható halászati megállapodásokra vonatkozó politika megerősítésével; hangsúlyozza, hogy ezeknek a megállapodásoknak valóban fenntarthatóknak kell lenniük, és összhangban kell állniuk a rendelkezésre álló legjobb tudományos szakvéleményekkel, és nem veszélyeztethetik sem a harmadik országok kisüzemi halászati ágazatát, sem pedig a helyi élelmezésbiztonságot;

66. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hajtsák végre azokat a jogilag kötelező erejű intézkedéseket, amelyeket a tengeri Natura 2000 területek keretében vállaltak, és fogadjanak el holisztikus megközelítést a tengeri környezettel kapcsolatban, illetve kezeljék a vízszennyezés kiváltó okait, beleértve a tengeri hulladékot, valamint a városi és ipari szennyvizet, véget vetve a tengeri környezetre és az emberi egészségre káros gyakorlatoknak, ösztönözve a halászokat a tengeri hulladék fenntartható gyűjtésére, elkerülve ugyanakkor a további tüzelőanyag-fogyasztást és -kibocsátást, valamint a tengeri állatok és halak járulékos fogását és az ökoszisztémákra gyakorolt negatív hatást, valamint hogy hajtsanak végre intézkedéseket a vízminőség és a járványvédelem javítása érdekében, és az emberi egészség és az állatjólét érdekében az akvakultúrák termelésben korlátozzák az állományúrsúrást;

⁽⁷⁰⁾ A Tanács (EU) 2017/159 irányelve (2016. december 19.) az Európai Unió Mezőgazdasági Szövetkezeteinek Általános Szövetsége (COGECA), az Európai Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szövetsége (ETF) és az Európai Unió Halászati Vállalkozások Nemzeti Szervezeteinek Szövetsége (Europêche) között 2012. május 21-én megkötött, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet 2007. évi halászati munkaügyi egyezményének végrehajtásáról (HL L 25., 2017.1.31., 12. o.).

⁽⁷¹⁾ A Tanács 1005/2008/EK rendelete (2008. szeptember 29.) a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló közösségi rendszer létrehozásáról (HL L 286., 2008.10.29., 1. o.).

2021. október 20., szerda

67. kiemeli a halászati és akvakultúra-ágazatban dolgozó nők és férfiak munkájának értékét, valamint a nők fontos szerepét a kifogott halak feldolgozásában, reklámozásában és értékesítésében; emlékeztet arra, hogy a fenntartható akvakultúra és halászat zöld munkahelyeket teremthet, és úgy véli, hogy az élelmiszerrendszerek – és azok részeként a halászat – ökológiai átalakulásának olyan módon kell történnie, amely méltányos jövedelmet és erős pozíciót biztosít az értéklánc egészében, és e tekintetben hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a termelői szervezetek aktívan részt vegyenek a halászati és akvakultúra-ágazatban;

68. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a rendelkezésre álló legjobb tudományos ismeretek alapján támogassák és ösztönözzék a fenntarthatóbb halászati technikák és eszközök, valamint a halak kifogására, kirakodására és levágására vonatkozó magasabb szintű jóllétet biztosító módszerek fejlesztését, továbbá a tenyésztett halakra vonatkozó állatjóléti normák javítását a stressz csökkentése és a halak minőségének javítása érdekében; hangsúlyozza, hogy az Uniónak támogatnia és ösztönöznie kell az ilyen eszközökbe, módszerekbe és fejlesztésekbe történő beruházásokat;

69. rámutat arra, hogy a tavi halászat a hagyományos gazdálkodási gyakorlataival hozzájárul „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia és az azzal összefüggő biodiverzitási stratégia célkitűzéseinek megvalósításához; hangsúlyozza, hogy a gazdálkodásba bevont tavak ritka fajok élőhelyei, pozitívan járulnak hozzá az éghajlathoz és a víztartalékokhoz, tápanyagelnyelőként működnek, megtartják az üledéket, és hozzájárulnak a regionális élelmiszerek fenntartható előállításához; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a vonatkozó intézkedésekben és programokban vegyék figyelembe a tavi halászatot;

70. emlékeztet arra, hogy az elsődleges termelők a jövedelem szempontjából lényegesen hátrányosabb helyzetben vannak az élelmiszer-ellátási lánc többi szereplőjéhez és a gazdaság többi részéhez képest egyaránt; hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni az elsődleges termelők pozícióját az élelmiszer-ellátási láncban, különös tekintettel a kis- és közepes méretű termelőkre, annak érdekében, hogy méltányosan részesedhessenek a fenntartható módon előállított élelmiszerek hozzáadott értékéből, többek között az együttműködés és a kollektív fellépések ösztönzése révén, kihasználva a mezőgazdasági, halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezése által biztosított lehetőségeket, ideértve a versenyszabályok kiigazítását is;

71. hangsúlyozza, hogy az elsődleges termelők stabil és méltányos jövedelmének biztosítása kulcsfontosságú az élelmiszerrendszer fenntarthatóbbá és a mezőgazdaság még inkább körforgásos jellegűvé tételében, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok elleni küzdelemhez, valamint a kockázatok és válságok kezeléséhez; felszólít arra, hogy Unió-szerte támogassák az elsődleges termelőket ebben az átállásban, többek között az új technológiák alkalmazása, valamint a gazdálkodási rendszerek, a hulladékgazdálkodás, a bemeneti ellátás és a csomagolás hatékonyságának növelése révén; hangsúlyozza, hogy a termelői áraknak fedezniük kell a termelési költségeket, tükrözniük kell a társadalmi, gazdasági és környezeti fenntarthatóságot, és így összhangban kell lenniük az európai zöld megállapodás célkitűzéseivel;

72. úgy véli, hogy ösztönözni kell az élelmiszerláncra vonatkozó megállapodásokat annak érdekében, hogy biztosítsák a mezőgazdasági termelők szempontjából méltányos értékmegoszlást, valamint hogy garantálni kell az élelmiszerlánc egészének nagyobb átláthatóságát és nyomon követhetőségét, előmozdítva a fiatalok fokozottabb munkavállalását az ágazatban;

73. üdvözli az ellátási láncok lerövidítésére vonatkozó célt; rámutat azonban a kontinentális Európával összeköttetésben nem álló szigeti tagállamok és szigetek sajátos helyzetére, ezek ugyanis az elszigeteltséggel és a szükséges termékek, például a takarmánygabonák behozatalától való függőséggel szembesülnek, amit figyelembe kell venni a távolsági szállítástól való függőség csökkentésére irányuló intézkedések és az egyéb olyan intézkedések végrehajtása során, amelyek lerövidítik az ellátási láncokat; kiemeli, hogy bizonyos élelmiszerek távolsági szállítása nélkül veszélybe kerülne ezeknek az elszakadt területeknek az élelmezésbiztonsága;

74. megjegyzi, hogy a polgárok elvárásai folyamatosan alakulnak és jelentős változásokat indítanak el az élelmiszerpiacon, és ennek következtében nő a kereslet a helyben előállított élelmiszerek iránt; hangsúlyozza a helyben előállított élelmiszerek fontosságát, azokat a lehetőségeket, amelyeket a mezőgazdasági termelők számára kínálnak, és a környezetünk számára nyújtott jelentős pozitív hozzájárulásukat; ezért arra ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy aktívan mozdítsák elő a helyi élelmiszer-stratégiák kidolgozását és a rövid ellátási láncra vonatkozó kezdeményezéseket;

75. elismeri a helyben fogyasztott friss bioélelmiszerek fontosságát, amelyek kedvezően hatnak a fogyasztók egészségére és a környezetre; kiemeli a helyi elsődleges termelők és az idegenforgalmi szolgáltatók együttműködésének előmozdításában rejlő nagy lehetőségeket, ez az együttműködés ugyanis előmozdíthatja a friss, helyben termesztett élelmiszerek fogyasztását; támogatási intézkedéseket szorgalmaz, amelyek elősegítik ezt az együttműködést;

76. felszólít olyan intézkedések előmozdítására, amelyek lehetővé teszik a nyersanyagok származási helyükhöz lehető legközelebb történő feldolgozását, ami jelentősen csökkenti a szénlábményt és biztosítja az élelmiszerek jobb nyomonkövethetőségét;

2021. október 20., szerda

77. kiemeli, hogy jóllehet az új, fenntartható üzleti modellek óriási lehetőségeket hordoznak a kkv-k számára, a stratégia által előirányzott több kezdeményezés is a bürokrácia jelentős növekedéséhez vezethet; üdvözli a Bizottság elkötelezettségét amellett, hogy tartja magát a minőségi jogalkotás eszközeihez, értékeli a kkv-kra gyakorolt hatásokat, valamint fellép annak érdekében, hogy fenntartható és körforgásos üzleti modelleket mozdítson elő kifejezetten a kkv-k számára, hasznosítsa az InvestEU Alapot a kkv-k finanszírozáshoz való hozzáféréseinek megkönnyítése érdekében, továbbá testre szabott megoldásokat kínáljon, segítve a kkv-kat abban, hogy új készségeket és üzleti modelleket fejlesszenek ki; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mérsékeljék az élelmiszerlánc kis és közepes szereplőire nehezedő adminisztratív terheket olyan intézkedések révén, mint a regisztrációs folyamat egyszerűsítése, az engedélyek, licencek és jóváhagyások hatékonyabbá tétele, valamint az érintett szabályozó szervek megfelelő személyzeti létszámának biztosítása, annak érdekében, hogy a kis élelmiszer-termelők a lehető leggyorsabban és legkönnyebben piacra juttathassák termékeiket;

78. nem tartja elegendőnek az uniós zöld megállapodás és az igazságos átmenet mechanizmus törekvéseinek megvalósítására kiutalt költségvetést ahhoz, hogy a várható átalakulás következményeit társadalmi szempontból fenntartható módon lehessen kezelni; kéri, hogy az igazságos átmenet mechanizmus azokat a mezőgazdasági régiókat is fedje le, amelyeket hátrányosan érinthet az átalakulás, és hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a szociális partnerek megfelelő bevonását a stratégia jövőbeli kezdeményezéseinek meghatározásába és végrehajtásába; emlékeztet arra, hogy az e rendszerre való átállás jelentős beruházásokat tesz majd szükségessé, és nem valószínű, hogy az európai mezőgazdasági termelők részvétele és támogatása nélkül;

79. sürgeti a Bizottságot, hogy gondosan hajtsa végre a tisztességtelen piaci gyakorlatokról szóló (EU) 2019/633 irányelvet, és szorosan kövesse nyomon annak a nemzeti jogba való átültetését; felhívja a Bizottságot, hogy fokozza a mezőgazdasági termelők élelmiszer-ellátási láncban belüli helyzetének megerősítésére irányuló erőfeszítéseit, és a stratégiával összhangban terjesszen elő konkrét javaslatokat;

80. emlékeztet arra, hogy az élelmiszertermékek kettős minősége elfogadhatatlan, valamint hogy azzal az uniós fogyasztók diszkriminációjának és félrevezetésének elkerülése érdekében határozottan szembe kell szállni; ezért úgy véli, hogy „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiának rendelkezéseket kell tartalmaznia az élelmiszerminőség kettős mércéjének megelőzésére, és e célból felhívja a Bizottságot, hogy szorosan kövesse nyomon a piaci helyzetet, és szükség esetén tegyen javaslatot célzott jogszabályokra; hangsúlyozza továbbá a fogyasztói szervezetek szerepét e megtévesztő gyakorlatok leleplezésében;

81. emlékezteti a Bizottságot, hogy nyomon kell követnie a felelős üzleti és marketinggyakorlatokra vonatkozó uniós magatartási kódexet azáltal, hogy az élelmiszer- és kiskereskedelmi ágazat számára nyomonkövetési keretet hoz létre, és jogalkotási intézkedéseket biztosít, ha a gazdasági, környezeti és társadalmi fenntarthatósággal és az állatjóléttel kapcsolatos megfontolások vállalati stratégiákba történő integrálása nem elégséges, és ezzel elősegíti és jutalmazza a fenntartható mezőgazdasági termelők erőfeszítéseit, miközben növeli az egészséges, fenntartható étkezési lehetőségek elérhetőségét és megfizethetőségét, és csökkenti az élelmiszerrendszer általános környezeti lábnyomát és az egészségtelen táplálkozás társadalmi költségeit;

82. ragaszkodik ahhoz, hogy az élelmiszer- és kiskereskedelmi vállalkozásokra vonatkozó uniós magatartási kódexnek olyan kötelezettségvállalásokra kell összpontosítania, amelyek az egészséges és fenntartható élelmiszer-környezet kialakítása szempontjából relevánsak, amelyek konkrétak, mérhetőek és határidőhöz kötöttek, amelyek kezelni tudják az agrár-élelmiszeripari gyakorlatokban alkalmazott kettős mércét, és amelyek az érintett szervezetek legfontosabb műveleteire összpontosítanak;

83. hangsúlyozza az élelmiszer-kiskereskedelemben tapasztalható konszolidáció és koncentráció megállításának és kezelésének fontosságát, hogy a mezőgazdasági termelők számára tisztességes árakat, a munkavállalók számára pedig tisztességes munkafeltételeket biztosítsanak; kitart amellett, hogy az upstream szereplőknek figyelembe kell venniük a mezőgazdasági termelési költségeket, és hogy az ellátási lánc valamennyi szakaszában tisztességes árakat kell alkalmazni; emlékeztet annak fontosságára, hogy a mezőgazdasági termelők reziliensebbé váljanak a piacon azáltal, hogy nagyobb értékre tesznek szert az élelmiszerláncból, ami például a termelői szervezetekben vagy szövetkezetekben való részvételük ösztönzésével érhető el;

84. felszólít a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékekkel kapcsolatos uniós promóciós politika, valamint az uniós iskolaprogram és az egészséges iskolai étkeztetésre irányuló európai kezdeményezés megkülönböztetésmentes módon történő javítására; úgy véli, hogy e stratégiával, az európai zöld megállapodással és a fenntartható fejlődési célokkal összhangban ezeknek a fejlesztéseknek meg kell erősíteniük a kiváló minőségű európai mezőgazdasági termelést és hozzá kell járulniuk a fenntartható termeléshez és fogyasztáshoz; úgy véli, hogy ezeknek a fejlesztéseknek a rendelkezésre álló tudományos adatokon alapuló, oktató jellegű üzenetekre, az uniós minőségi címkékre, például az uniós ököcímekre és földrajzi jelzésekre, a rövid, helyi és regionális ellátási láncokra, az egészséges táplálkozásra és életmódra, valamint a változatos és kiegyensúlyozott étrend részeként a gyümölcs- és zöldségfogyasztás növelésére, illetve az elhízás arányának csökkentése érdekében a cukor, a só és a zsírok alacsonyabb bevitelére kell összpontosítaniuk;

2021. október 20., szerda

85. az Unió promóciós programjával összefüggésben kiemeli továbbá a környezet kizöldítésének fontosságát, beltérben és kültérben egyaránt, mivel ez természetes megoldás mind az éghajlatváltozás, mind a levegőszennyezés hatásai ellen, valamint az egészséges lakókörnyezet és az emberek jóléte érdekében;

86. hangsúlyozza, hogy a minőségi termékek promóciójának fenntartása mellett ösztönözni kell a bor mérsékelt fogyasztásával kapcsolatos európai tájékoztató kampányokat; úgy véli, hogy csak a széles körű tájékoztatási és oktatási kampányok lennének hatékonyak a túlzott fogyasztás elleni küzdelemben, és emlékeztet arra, hogy a mérsékelt borfogyasztás a mediterrán étrend része;

87. elismeri az olyan uniós minőségrendszerek és földrajzi jelzések szerepét, mint az oltalom alatt álló eredetmegjelölés (OEM), az oltalom alatt álló földrajzi jelzés (OFJ), a szeszes italok és ízesített borok földrajzi árujelzői (GI), valamint a hagyományos különleges termékek (HKT), amelyek remek példái annak, ahogyan az Unió minőségi normákat állít fel a mezőgazdaságban; üdvözlí a földrajzi jelzésekre vonatkozó uniós politika felülvizsgálatát annak lehetővé tétele érdekében, hogy az oltalom alatt álló földrajzi jelzések és eredetmegjelölések még inkább hozzájáruljanak az európai régiók gazdasági, társadalmi és környezeti fenntarthatóságához, ami a termelők, a fogyasztók és a társadalom egészének javát szolgálja a régiókhoz szorosan kötődő, jó minőségű termékek előállítása révén; hangsúlyozza, hogy javítani kell ezek hitelességének felismerését azon fogyasztók körében, akik nincsenek mindig abban a helyzetben, hogy megkülönböztessék az európai földrajzi jelzéseket a megjelölés nélküli egyéb termékektől; szükségesnek tartja az olyan kistermelők adminisztratív terheinek csökkentését is, akik csatlakozni kívánnak ezekhez a minőségi rendszerekhez, és nemzetközi szinten meg kell erősíteni a földrajzi jelzések visszaélésekkel vagy utánzatokkal szembeni védelmét; megismétli ezeknek az Unió és a partnerországok közötti kereskedelemben betöltött fontos szerepét;

88. kiemeli, hogy „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia elismeri, hogy a legtöbb európai étrendje nincs összhangban az egészséges táplálkozásra vonatkozó ajánlásokkal, és hogy a lakosság egészének az egészségesebb élelmiszerek, étrendek és életmód irányába kell elmozdulnia, ideértve a fenntartható módon és regionálisan előállított növények és növényi alapú élelmiszerek – például a friss gyümölcsök és zöldségek, a teljes kiőrlésű magvak és a hüvelyesek – fokozott fogyasztását, valamint a hús és az extrém mértékben feldolgozott termékek, illetve a magas cukor-, só- és zsírtartalmú termékek túlzott fogyasztásának kezelését, ami a környezet javát is szolgálja, hozzájárul az állatok jólétéhez és ellenállóbbá teszi a gazdaságot; hangsúlyozza, hogy a fenntartható, egészséges és kiegyensúlyozottabb étrendekre vonatkozó, az egész Unióra kiterjedő, tudományos alapokon nyugvó, egyértelmű célkitűzéseket is tartalmazó, az európai élelmiszerek és étrendek kulturális és regionális sokszínűségét, valamint a fogyasztók igényeit figyelembe vevő ajánlások segítenék és ösztönöznék a fogyasztókat, és tájékoztatást adnának a tagállamok által a fenntarthatósági elemeknek a nemzeti étrendi tanácsadásba való beépítése érdekében tett erőfeszítésekről; felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki ilyen ajánlásokat és konkrét intézkedéseket az egészséges, fenntartható és kiegyensúlyozottabb étrendek hatékony támogatása érdekében;

89. üdvözlí, hogy a stratégia helyesen ismeri el az élelmiszer-környezet szerepét és hatását a fogyasztási szokások alakításában, valamint annak szükségességét, hogy a fogyasztók számára megkönnyítsék az egészséges és fenntartható étrend választását; ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy alkalmazzanak szisztematikusabb és tényeken alapuló megközelítést annak érdekében, hogy elősegítsék az egészséges, fenntartható és méltányos élelmiszer-környezet megteremtését ahelyett, hogy pusztán magatartási kódexre támaszkodnának; megismétli, hogy elő kell mozdítani az egészséges, kiegyensúlyozottabb és fenntartható étrendek elterjedését, és ehhez javítani kell az élelmiszer-környezetet, fel kell hívni a fogyasztók figyelmét a fogyasztási minták hatásaira, többek között digitális csatornákon is, és tájékoztatást kell nyújtani az emberi egészség szempontjából jobb, valamint alacsonyabb szénkibocsátású és környezeti lábnyomú, például rövid helyi és regionális ellátási láncból származó termékekre épülő étrendekről, és hogy mindezt egy sor olyan intézkedéssel kell kiegészíteni, melyek célja az élelmiszer-termelés eredendően fenntarthatóbbá tétele;

90. több átfogó és egymást kiegészítő intézkedést, többek között szabályozási intézkedéseket és a fogyasztók figyelmét felhívó kampányokat sürget a nagymértékben feldolgozott élelmiszerek, valamint a magas só-, cukor- és zsírtartalmú egyéb termékek túlzott fogyasztása által a közegészségügyre hárított terhek csökkentésére; felhívja a főbb élelmiszer-gyártókat és -kiskereskedőket, hogy azokat az uniós minőségrendszerek hatálya alá nem tartozó feldolgozott élelmiszereket, amelyeknél egészségesebbé lehet tenni az összetételt, mihamarabb és alaposan alakítsák át, és üdvözlí a Bizottság arra irányuló szándékát, hogy kezdeményezéseket indítson az ilyen átalakítások ösztönzésére, többek között a cukor, zsír és só bizonyos feldolgozott élelmiszerekben való maximális szintjének meghatározása révén, és sürgeti a Bizottságot, hogy szorosan kövesse nyomon az átalakítás terén elért előrehaladást; hangsúlyozza, hogy az ilyen átalakításoknak arra is törekedniük kell, hogy minimálisra csökkentsék az élelmiszer-adalékok, a növényvédőszer-maradékok és a káros vegyi anyagok jelentette egészségügyi kockázatokat; kéri, hogy fordítsanak különös figyelmet a gyermekeknek szánt és egyéb különleges célú élelmiszerekre, valamint dolgozzanak ki egy hatékony és az egész Unióra kiterjedő megközelítést, mellyel kezelhető a gyermekek és fiatalok magas zsír-, cukor- és só-tartalmú feldolgozott élelmiszerekre vonatkozó – a műsorszóró és a digitális médiában megjelenő – reklámoknak és marketingnek való kitettség;

2021. október 20., szerda

91. úgy véli, hogy az Unióban a növényifehérlés-termelés és az alternatív fehérjeforrások – például a rovarok és az algák – alkalmazása területén megvalósított továbbfejlesztések és fenntartható innováció hatékony módja annak, hogy kezeljük az uniós mezőgazdaságot érintő környezeti és éghajlati kihívások nagy részét, megelőzzük az Unión kívüli országokban tapasztalható erdőirtást, biológiai sokféleség-csökkenést és ökoszisztéma-károsodást, valamint enyhítsük Európának a növényifehérlés-ellátottsággal kapcsolatos jelenlegi függő helyzetét; felhívja a Bizottságot, hogy építsen az uniós növényifehérlés-termelés fejlesztéséről szóló jelentésére (COM(2018)0757), és terjesszen elő a fehérjenövények fenntartható termelésének támogatása és fellendítése érdekében – beleértve a helyi takarmányellátást és élelmiszer-termelést is – a keresleti és a kínálati oldalt is lefedő uniós fehérjeforrás-átállási stratégiát, fokozva az Unió önellátását és csökkentve a globális környezeti és éghajlati hatásokat; hangsúlyozza a fehérjenövények tengerentúli behozatalától való függőség csökkentésének fontosságát;

92. megismétli arra irányuló kérését, hogy terjesszék ki az uniós általános kockázatértékelést a jogszabályok teljes körére, hogy megelőzzék a fogyasztók élelmiszerekben található veszélyes anyagoknak való kitettségét;

93. emlékeztet arra, hogy a tápanyag-összetételek – amelyek létrehozása már régóta esedékes – továbbra is relevánsak és szükségesek az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló 1924/2006/EK rendelet⁽⁷²⁾ célkitűzéseinek teljesítése szempontjából; üdvözlí a tápanyag-összetételek létrehozására irányuló jogalkotási javaslatról szóló bejelentést; hangsúlyozza, hogy számos – többek között néhány gyermekek számára értékesített – élelmiszeripari termék továbbra is egészségre és tápanyag-összetételre vonatkozó állításokat alkalmaznak, annak ellenére, hogy jelentős mennyiségben tartalmaznak káros tápanyagokat; hangsúlyozza, hogy a tápanyag-összetételek szigorú rendszerét kell kidolgozni annak érdekében, hogy megtiltsák az egészségre és tápanyag-összetételre vonatkozó állítások alkalmazását a magas zsír-, cukor- és/vagy só-tartalmú élelmiszerek esetében; kéri, hogy szenteljenek kiemelt figyelmet a gyermekeknek szánt és egyéb különleges célú élelmiszereknek;

94. elismeri, hogy a csomagolás elülső oldalán feltüntetett tápértékjelölési címkéket nemzetközi népegészségügyi szervezetek – például az Egészségügyi Világszervezet – annak kulcsfontosságú eszközeként azonosították, hogy a fogyasztók az élelmiszerekkel kapcsolatosan megalapozottabb, kiegyensúlyozottabb és egészségesebb döntéseket hozhassanak; hangsúlyozza, hogy az étrendi iránymutatásokkal összhangban álló és azokat kiegészítő tápértékjelölési rendszernek segítenie kell a fogyasztókat abban, hogy egészségesebb élelmiszereket válasszanak azáltal, hogy érthető tájékoztatást nyújtanak számukra az általuk fogyasztott élelmiszerekről; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy dolgozzanak ki egy olyan kötelező és harmonizált, a csomagolás elülső oldalán feltüntetett tápértékjelölést, amely megbízható, független tudományos bizonyítékokon alapul és biztosítja a fogyasztók általi helyes értelmezést, és amely nyílt hozzáférést biztosít valamennyi piaci szereplő számára, beleértve a kis- és középvállalkozásokat is, figyelembe véve az élelmiszer-ipari szereplőkre és szervezetekre háruló többletterheket; hangsúlyozza továbbá, hogy a termékek összehasonlításának megkönnyítése érdekében a jelölésnek tartalmaznia kell egy értelmező elemet, amely átlátható, összehasonlítható és harmonizált termékinformációkat nyújt, és egységes referenciamentességeken alapul; felhívja a Bizottságot, hogy megfelelően vegye figyelembe az egyetlen összetevőből álló termékek és az európai minőségrendszerek (OEM, OFJ, földrajzi jelzés stb.) hatálya alá tartozó termékek sajátosságait, különösen összetételük megváltoztathatatlanágát, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a lehetséges mentességekkel kapcsolatos megfontolásoknak tudományos érveken kell alapulniuk; kéri egy digitális rendszer létrehozását az élelmiszeripari termékekre vonatkozó további önkéntes tájékoztatáshoz (EU4healthyfood), és azt javasolja, hogy az ilyen tájékoztatás történhessen digitálisan egy QR-kód révén, és az a fogyasztók által könnyen lekérdezhető legyen;

95. megjegyzi, hogy az egészséges termékek – beleértve az élelmiszereket – tartalmazhatnak természetes, illetve szintetikus összetevőket, amelyek eltérő hatással vannak a környezetre és a fogyasztók egészségére; kéri az egészséges termékek olyan, kötelező jelölési rendszereinek bevezetését, amelyek feltüntetik, ha valamely összetevő szintetikus eredetű (amennyiben vegyi szintézis útján állították elő), különösen abban az esetben, ha létezik természetes megfelelője;

96. kéri a Bizottságot, hogy értékelje a fogyasztói magatartásban bekövetkező változásokat, például az élelmiszertermékek online vásárlása terén;

97. üdvözlí az eredetmegjelölés javítására és annak a termékek tágabb körére való kiterjesztésére irányuló bizottsági kezdeményezést; megismétli a származás kötelező feltüntetésére irányuló felhívását; hangsúlyozza, hogy ennek átfogónak és összehangoltnak kell lennie, és valamennyi élelmiszertermékre, továbbá a vendéglátó-ipari létesítményekre, az éttermekre és a kiskereskedelemre is ki kell terjednie, valamint teljes mértékben ellenőrizhetőnek és nyomon követhetőnek kell lennie, és nem áthatja alá a belső piac megfelelő működését; hangsúlyozza, hogy az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásról szóló rendeletet⁽⁷³⁾ felül kell vizsgálni, különös tekintettel a tejre és a húsról mint összetevőre; felhívja a Bizottságot, hogy igazítsa ki azt a jelenlegi gyakorlatot, hogy azok a termékek, amelyek elsődleges összetevői nem helyi vagy regionális forrásból származnak, ilyenként forgalmazhatók, ha a kisbetűs részben feltüntetik ezeknek a nem helyi elsődleges összetevőknek

⁽⁷²⁾ HL L 404., 2006.12.30., 9. o.

⁽⁷³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1169/2011/EU rendelete (2011. október 25.) a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról (HL L 304., 2011.11.22., 18. o.).

2021. október 20., szerda

a származását, és tegyék láthatóbbá a fogyasztók számára az elsődleges összetevők eredetét; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a mézcímkézési szabályok olyan jogszabályi módosítására, amely jobb tájékoztatást eredményez a fogyasztók számára, és támogassa az uniós méhészeti ágazatot azáltal, hogy megerősíti az importellenőrzéseket a hamisított méz behozatalának megelőzése érdekében, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy az élelmiszer-csalás elleni küzdelem érdekében valamennyi származási országra vonatkozó címkézést hatékonyan végre kell hajtani;

98. üdvözli a Bizottság azon szándékát, hogy fenntartható élelmiszer-jelölési keretet hoz létre és kéri a Bizottságot, hogy határozza meg a módszert és hogy a fenntarthatóság mely dimenziói lesznek lefedve, miközben biztosítja, hogy az új rendszer ne ütközzön a meglévő környezetvédelmi keretrendszerekkel, például az uniós ökcímekkel vagy az ökológiai logóval; kiemeli, hogy jelenleg számos megalapozatlan, sőt félrevezető környezetbarát jellegre vonatkozó állítás és hirdetési módszert alkalmaznak, és felhívja a Bizottságot, hogy vezessen be olyan szabályozási keretet, amely egyértelmű, gyors és hatékony előzetes jóváhagyási eljárást hoz létre valamennyi fenntarthatósági állítás és jelölés tekintetében; hangsúlyozza, hogy egy ilyen keretrendszer megvédené a fogyasztókat a fenntarthatóságra vonatkozó valótlan állításoktól, és biztosítaná, hogy kellően elismerjék a valóban környezetbarátabb működésre törekvő vállalkozások erőfeszítéseit; hangsúlyozza, hogy szükség van az élelmiszeripari termékeken használható jelölések állami felügyeleti hatóságok általi ellenőrzésére;

99. hangsúlyozza, hogy ki kell alakítani az állati eredetű termékek címkézését, amelynek a termelési módszer és az állatjóléti mutatók azonosításán kell alapulnia, és tartalmaznia kell az állatok születési, tartási és levágási helyét, és hangsúlyozza, hogy ezeket a követelményeket ki kell terjeszteni a feldolgozott termékekre is az átláthatóság növelése, a fogyasztók megalapozottabb választásának elősegítése és az állatjóléthez való hozzájárulás érdekében; hangsúlyozza, hogy jobban támogatni kell a növényi alapú fehérjék előállítását és piaci elterjedését, és felszólít a vegetáriánus és vegán élelmiszerek címkézésére vonatkozó követelmények régóta esedékes harmonizálására;

100. ismételten megerősíti, hogy az élelmiszerrendszer fenntarthatóságának növelését célzó szakpolitikai intézkedések nem függhetnek kizárólag attól, hogy a fenntartható termékek vásárlásának felelősségét a fogyasztókra hárítják, mivel ez nem hatékony, miközben a fogyasztói választás fontos tényező a fenntartható módon előállított és egészségesebb étrendek elterjedésében; hangsúlyozza a helyes táplálkozással és a környezetvédelemmel kapcsolatos oktatás, valamint a könnyen érthető, releváns információk elérhetőségének fontosságát ebben a tekintetben; hangsúlyozza, hogy a fenntarthatósági címkézésnek tudományos, harmonizált fenntarthatósági kritériumokon kell alapulnia, lehetőség szerint magában kell foglalnia az állami ellenőrző hatóságok által végzett ellenőrzéseket és szükség esetén új jogalkotási intézkedéseket; megállapítja azonban, hogy a harmadik fél általi tanúsítás és címkézés önmagában nem hatékony a fenntartható termelésre és fogyasztásra való áttérés biztosításában, de kiegészítő eszköze lehet annak; elismeri, hogy az átláthatóság növelése olyan módszerek révén, mint a címkézés, fontos tényező, amely segítheti a fogyasztókat abban, hogy fenntarthatóbb vásárlási döntéseket hozzanak, ami fontos a fenntarthatóbb, regionálisabb és egészségesebb élelmiszerrendszerre való áttérés megvalósításához;

101. hangsúlyozza, hogy az élelmiszeráraknak megfelelő jelzést kell küldeniük a fogyasztók számára; úgy véli, hogy hosszú távon a mezőgazdasági termelők, valamint a környezet és a társadalom valódi termelési költségeit tükröző valódi élelmiszerárak jelentik a leghatékonyabb módot a fenntartható és méltányos élelmiszerrendszerek megvalósítására; üdvözli ezért a stratégia azon célkitűzését, hogy az élelmiszeripari ágazatot olyan gyakorlatok felé terelje, amelyek az egészséges és fenntartható választást egyszerűvé, hozzáférhetővé és megfizethetővé teszik a fogyasztók számára; támogatja, hogy a tagállamok számára nagyobb rugalmasságot biztosítsanak a különböző egészségügyi és környezeti hatással járó élelmiszerek héakulcsainak differenciálása terén, és lehetővé tegyék számukra, hogy nullás héakulcsot válasszanak az egészséges és fenntartható élelmiszerek, például a gyümölcsök és a zöltségek esetében, amint azt egyes tagállamokban már meg is valósították, de amely jelenleg nem lehetséges mindenki számára⁽⁷⁴⁾, valamint azt, hogy az egészségtelen élelmiszerek és a magas környezeti lábnyommal rendelkező élelmiszerek esetében magasabb héakulcsot állapítsanak meg; emlékeztet arra, hogy a háztartások élelmiszerekkel kapcsolatos kiadásai uniós tagállamonként jelentős eltéréseket mutatnak, és hogy a megfizethetőséget valamennyi tagállamban biztosítani kell a fogyasztók számára, ugyanakkor tisztességes jövedelmet kell biztosítani az elsődleges termelők számára fenntartható és egészséges termékeikért, továbbá növelni kell az átláthatóságot és a fogyasztók tudatosságát az élelmiszer-ellátási lánc egyes szakaszaival kapcsolatos költségek és haszon tekintetében; felhívja a Bizottságot, hogy készítsen tanulmányt az uniós piacon leggyakrabban fogyasztott élelmiszeripari termékek előállításával és fogyasztásával járó gazdasági és társadalmi – többek között az egészséggel kapcsolatos – költségek gazdasági értelemben vett számszerűsítésére;

⁽⁷⁴⁾ Supporting the mid-term evaluation of the EU action plan on childhood obesity, The childhood obesity study (A gyermekkori elhízásról szóló uniós cselekvési terv féléves értékelésének támogatása – A gyermekkori elhízásról szóló tanulmány). EPHORT konzorcium: Jolanda Boer, Jeanine Drienaar, Anneke Blokstra, Francy Vennemann, Nikolai Pushkarev, Johan Hansen. <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/7e0320dc-ee18-11e8-b690-01aa75ed71a1/language-en>

2021. október 20., szerda

102. kéri a közbeszerzési jogszabályok felülvizsgálatát az óvodákra és iskolákra, más közintézményekre és közszolgáltatásokat nyújtó magánvállalkozásokra vonatkozó kötelező minimumkövetelmények bevezetése vagy megerősítése céljából, az alábbiak ösztönzése érdekében: fenntartható élelmiszer-termelés, beleértve a földrajzi jelzésekkel ellátott hagyományos és jellegzetes élelmiszereket; a helyi és – amennyiben lehetséges – idényjellegű termékek fogyasztása; rövid ellátási láncok, beleértve a közvetlen értékesítést is; szigorúbb állatjóléti előírások; valamint az élelmiszer-hulladék és a csomagolás csökkentése a körforgásos gazdaság elveivel összhangban; felszólít az egészségesebb és kiegyensúlyozottabb étrendek és étkezési minták előmozdítására egy olyan élelmiszer-környezet kialakítása révén, amely a fogyasztók számára az egészséges, megalapozott és fenntartható döntéseket teszi a legkönnyebbé; felhívja a Bizottságot, hogy fejlessze tovább a fenntartható élelmiszer-beszerzés nyomon követésére és jelentésére szolgáló eszközöket;

103. üdvözlí a Bizottság azon kötelezettségvállalását, hogy felülvizsgálja az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagokra vonatkozó uniós jogszabályokat, ugyanakkor sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy eddig nem történt harmonizált fellépés, és javasolja, hogy a Bizottság hozza előre a javaslat közzétételének időpontját; kitarít amellett, hogy átfogó és harmonizált szabályozásra van szükség valamennyi élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyag tekintetében, beleértve az uniós szinten még nem lefedett anyagokat és szennyező anyagokat is, ragaszkodik ahhoz, hogy ennek az elővigyázatosság elvén, adatok hiányában a forgalomba hozatal tilalmának elvén, az Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA) és az EFSA legújabb tudományos adatain és tudományos munkáján alapuló átfogó biztonsági értékelésen kell alapulnia, és hangsúlyozza, hogy alapvető fontosságú a hatékony végrehajtás és a fogyasztók jobb tájékoztatásának biztosítása; megismétli felhívását az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagokra vonatkozó uniós jogszabályok felülvizsgálatára, összhangban a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló rendelettel, továbbá az osztályozásra, címkézésre és csomagolásra vonatkozó előírásokkal, valamint további késedelem nélkül külön rendelkezések bevezetésére az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagokban található endokrin károsító anyagok és egyéb veszélyes vegyi anyagok helyettesítésére, ugyanakkor nem érintve a csomagolás szerepét az élelmiszerek biztonságosságának és minőségének megőrzésében; üdvözlí a Bizottság azon szándékát, hogy szabályokat állapít meg a PET-től eltérő műanyagoknak az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagokká történő biztonságos újrafeldolgozására vonatkozóan; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy az új és újrafeldolgozott anyagokra azonos biztonsági követelményeket kell alkalmazni, és hogy az ellátási láncok felelős szereplőinek és a végső fogyasztóknak könnyen hozzá kell tudniuk férni az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagokban található vegyi anyagok azonosítására és biztonságosságára vonatkozó információkhoz;

104. kiemeli, hogy az élelmiszer-pazarlás és -vesztés súlyos környezeti következményekkel jár, súlyosbítja az éghajlatváltozást, és a korlátozott erőforrások – köztük a termőföld, az energia és a víz – pazarlását jelenti, továbbá bevételkiesést jelent a mezőgazdasági termelőknek; megismétli kérését, hogy hozzák meg a szükséges intézkedéseket az Unió élelmiszer-hulladék mennyiségének a 2014-es referenciaszintekhez képest 2025-ig 30 %-kal, 2030-ig pedig 50 %-kal történő csökkentésére irányuló célkitűzés elérése érdekében; hangsúlyozza, hogy ennek eléréséhez kötelező célkitűzésekre van szükség az ellátási lánc valamennyi szakaszában, beleértve az elsődleges termelést, a kiskereskedelmi értékesítést megelőző szakaszt és a kiskereskedelmi értékesítést; felhívja a tagállamokat, hogy hozzanak létre és hajtsanak végre olyan élelmiszerhulladék-megelőzési programokat, amelyek teljes mértékben integrálják a körforgásos gazdaság elveit, és magukban foglalják a rövid élelmiszer-ellátási láncok előmozdítását, amelyek csökkentik az élelmiszer-hulladék keletkezésének kockázatát; hangsúlyozza, hogy a KAP célkitűzései között szerepel az élelmiszer-pazarlás megelőzése, és hangsúlyozza, hogy ösztönözni kell az elsődleges termelés szintjén és az ellátási lánc korai szakaszaiban megjelenő élelmiszer-hulladék – többek között a be nem takarított élelmiszerek – visszaszorítására irányuló intézkedéseket; hangsúlyozza az állategészségügy biztosításának fontosságát, többek között az élelmiszer-vesztés és -pazarlás forrásnál történő elkerülésének eszközeként, és kiemeli, hogy a növényi eredetű élelmiszer-hulladék állati takarmányozás céljából történő hasznosítása életképes megoldás abban az esetben, ha nem lehet megelőzni az élelmiszer-pazarlást; hangsúlyozza, hogy a fogyasztói magatartás hosszú távú megváltoztatásának előmozdítása érdekében fontos felhívni a közvélemény figyelmét és iránymutatást adni arra vonatkozóan, hogy miként lehet elkerülni az élelmiszer-pazarlást; felhívja a Bizottságot, hogy azonosítsa azokat a lehetséges akadályokat, amelyek gátolják a hulladékcsökkentés gyorsabb ütemét, és felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy nemzeti élelmiszerhulladék-alapok létrehozása révén biztosítsanak megfelelő finanszírozást a kutatáshoz, az innovációhoz, az érdekelt felek bevonásához, valamint tájékoztatási és oktatási kampányokhoz a hulladék felszámolása céljából;

105. kiemeli, hogy a hulladékhierarchiával összhangban az élelmiszer-pazarlás megelőzésére kell összpontosítani; üdvözlí a dátumjelölésre vonatkozó jelenlegi uniós szabályok tisztázása céljából, valamint az élelmiszer-pazarlás és az élelmiszer-vesztés megelőzése és csökkentése érdekében javasolt felülvizsgálatot; hangsúlyozza, hogy a dátumjelölési szabályok minden módosításának tudományos alapokon kell nyugodnia, és javítania kell a dátum jelölésének az élelmiszerlánc szereplő – köztük a vendéglátóipar – általi használatát és a fogyasztók általi megértését, különösen a fogyaszthatósági és a minőségmegőrzési idő címkézése tekintetében, ugyanakkor nem szabad aláásni az élelmiszer-biztonságot vagy -minőséget; hangsúlyozza, hogy a harmonizált dátumjelölés elősegítene az élelmiszer-pazarlás elleni küzdelmet; kéri az élelmiszerek forgalmazására vonatkozó szabályok felülvizsgálatát is azzal a céllal, hogy azonosítsák és felszámolják a hulladékcsökkentés előtt álló potenciális akadályokat, növeljék a hatékonyságot, valamint fokozzák a versenyt és az innovációt;

106. hangsúlyozza az élelmiszercsalás és -hamisítás elleni küzdelem fontosságát az élelmiszeripari ágazatban, amely félrevezeti a fogyasztókat és torzíja a versenyt a belső piacon, hangsúlyozza, hogy sürgősen foglalkozni kell az élelmiszercsalás összetett kérdésével, különösen a helytelen címkézéssel, az összetevők helyettesítésével, hígításával, hozzáadásával, eltávolításával vagy olcsóbb vagy nem megfelelő helyettesítő anyagokkal való felváltásával, a nem

2021. október 20., szerda

jóváhagyott vegyi kezelésekkel vagy eljárásokkal és a hamis dokumentációkkal, különös figyelmet fordítva a földrajzi jelzések hamisítására és illegális kereskedelmére; kiemeli a bűncselekménnyel arányos, hatékony szankciók bevezetésének fontosságát, és felhívja a tagállamokat, hogy nemzeti jogszabályaikban megfelelően tükrözzék ezt az elvet, összhangban a hatósági ellenőrzésekről szóló rendelettel⁽⁷⁵⁾; felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon egy élelmiszer-csalás elleni európai csoporton a különböző illetékes nemzeti ügynökségek közötti koordináció fokozása érdekében, biztosítandó az élelmiszerekre vonatkozó uniós normák végrehajtását mind az uniós belső piacon, mind behozatalunk vonatkozásában;

107. sürgeti a Bizottságot, hogy kövesse nyomon és érvényesítse a hatósági élelmiszer-ellenőrzésekhez szükséges megfelelő források folyamatos elosztását annak biztosítása érdekében, hogy elegendő számú ellenőrzést végezzenek az élelmiszerekre és a takarmányokra vonatkozó követelményeknek való megfelelés ellenőrzésére, és sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy erősítsék meg a vámellenőrzéseket az uniós termelési normáknak való megfelelés biztosítása érdekében, többek között az élelmiszer-biztonság, az antimikrobiális rezisztencia, az állatjólét és a növényvédő szerek tekintetében, valamint hogy elkerüljék a növény- és állatkárosítók bejutását az EU-ba; felhívja a tagállamokat, hogy az élelmiszerlánc egészében érvényesítsék szigorúan és következetesen az általános élelmiszerjogi rendelet⁽⁷⁶⁾ a termékek nyomon követhetőségére vonatkozó rendelkezéseit; kiemeli, hogy közegészségügyi és biztonsági kockázatot jelentő incidensek esetében a hatóságoknak az általános élelmiszerjogi rendelet megfelelő rendelkezéseivel összhangban teljes körűen, megfelelően és haladéktalanul tájékoztatniuk kell a nyilvánosságot az érintett élelmiszeripari termékek jelentette esetleges veszélyekről;

Az átállás feltételeinek biztosítása

108. kiemeli a kutatás és az innováció uniós finanszírozásának jelentőségét, különösen a kkv-k és a kistermelők számára, mivel kulcsfontosságú mozgatórugói a fenntarthatóbb, termelékenyebb, diverzifikáltabb, helyi, egészséges és befogadóbb európai élelmiszerrendszerre való átállás felgyorsításának; ösztönzi az agrár-élelmiszeripari ágazatot, hogy aktívan használja fel a számára a Horizont Európa programban e célra elkülönített finanszírozást; hangsúlyozza továbbá, hogy elő kell segíteni a fenntartható gyakorlatok, valamint a körforgásos gazdaság és a biogazdaság ösztönzéséhez szükséges beruházásokat;

109. rámutat arra, hogy az új intelligens gazdálkodási technológiák és technikák bevezetése, ezen belül a digitalizáció és a védett növénytermesztési rendszerek alapvetőek a hatékonyság, az erőforrás-felhasználás és a környezeti fenntarthatóság javításához és ahhoz, hogy a mezőgazdasági termelés pozitív gazdasági hasznot biztosítson; elismeri, hogy az innovációnak összeegyeztethetőnek kell maradnia a hagyományos gyakorlatok és tudás, különösen az egyes területek mezőgazdasági-éghajlati jellemzőihez igazodó gyakorlatok visszaállításával és előmozdításával;

110. kiemeli a különböző integrált növényvédelmi gyakorlatok bevezetésének és a független mezőgazdasági tanácsadási szolgáltatások biztosításának fontosságát a mezőgazdasági ágazat szélesebb körű és inkluzív tudásátadásának biztosítása érdekében; úgy véli, hogy ezt segítené a fenntartható gyakorlatok összegyűjtésére és terjesztésére szolgáló rendszer létrehozása, valamint ha úgy építenének a mezőgazdasági termelők meglévő speciális képzési rendszereire a tagállamokban, hogy nem rónak további adminisztratív terheket a mezőgazdasági termelőkre a tagállamokban; felhívja a tagállamokat, hogy a mezőgazdasági tanácsadási szolgáltatásokra elkülönített forrásaik kellő részét fordítsák a stratégia célkitűzéseikhez hozzájáruló fenntartható gyakorlatokkal kapcsolatos szolgáltatásokra és technikai segítségnyújtásra; úgy véli, hogy megszerzett ismereteik és szakértelmük alapján a kisüzemi elsődleges termelők hozzájárulása szintén fontos szerepet játszik abban, hogy az egyes mezőgazdasági üzemek szintjén valódi eredményeket érjenek el;

111. hangsúlyozza a felsőoktatási intézmények jelentőségét a kutatás és az innováció előmozdításában, valamint a fenntartható bevált gyakorlatokra vonatkozó tanácsadásban; elismeri az egyetemek szerepét a sajátos jellemzőkkel rendelkező régiók, így például a legkülső régiók agrár-élelmiszeripari ágazatainak fejlesztésében és átállásában; üdvözlí a stratégia azon szándékát, hogy segíti az élelmiszer-feldolgozó kkv-kat, valamint a kiskereskedelmi és az élelmiszeripari vállalkozókat abban, hogy új készségeket szerezzenek, biztosítva ugyanakkor, hogy ne legyenek kitéve további adminisztratív terheknek; hangsúlyozza a termelői szervezeteken és szövetkezeteken keresztül megvalósuló kollektív megközelítések stratégiai fontosságát, amelyek egybegyűjthetik a mezőgazdasági termelőket céljaik elérése során;

⁽⁷⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/625 rendelete (2017. március 15.) az élelmiszer- és takarmányjog, valamint az állategészségügyi és állatjóléti szabályok, a növényegészségügyi szabályok, és a növényvédő szerekre vonatkozó szabályok alkalmazásának biztosítása céljából végzett hatósági ellenőrzésekről és más hatósági tevékenységekről (HL L 95., 2017.4.7., 1. o.).

⁽⁷⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o.).

2021. október 20., szerda

112. emlékeztet arra, hogy a mezőgazdaság és az európai úrpolitika között számos szinergia alakítható ki, amelyek segítségével megfelelően meg lehet érteni a talaj és az élelmiszer minőségét, és meg lehet felelni a környezeti, éghajlati és demográfiai változások kihívásainak; ösztönzi valamennyi tagállam részvételét a tudományos és kutatási programokban, és felhívja a Bizottságot, hogy tegyen lépéseket annak biztosítása érdekében, hogy az összes tagállamban egyenlőbb előrelépés történjen;

113. emlékeztet arra, hogy elő kell mozdítani a mezőgazdasági ismeretek és innovációk hatékony rendszereit (AKIS), amelyek lehetővé teszik, hogy a mezőgazdasági ágazat fenntarthatóbbá váljon az innováció felgyorsítása és az összes érdekelt fél, így a mezőgazdasági termelők, a kutatók, a tanácsadók, a szakértők és a nem kormányzati szervezetek közötti szoros együttműködés előmozdítása révén, magas színvonalú és inkluzív képzések és egész életen át tartó tanulás útján, valamint felgyorsítva a tudástranszfert, többek között az olyan integrált gazdálkodási technikák végrehajtásával kapcsolatban, mint minden növény esetében az integrált növényvédelem;

114. felhívja a tagállamokat, hogy nemzeti KAP-stratégiai terveik kidolgozása és végrehajtása során teljes mértékben használják ki a mezőgazdasági ismeretek és innovációk rendszere által kínált lehetőségeket; emlékeztet továbbá arra, hogy a mezőgazdasági fenntarthatósági információs hálózatnak meg kell határoznia a gazdaság teljesítményének referenciaértékeit és dokumentálnia kell a fenntartható gazdálkodási gyakorlatok elterjedését, valamint lehetővé kell tennie az új termelési megközelítések pontos és testre szabott alkalmazását a gazdaság szintjén, többek között azáltal, hogy feldolgozza az összegyűjtött adatokat, és egyszerű hozzáférést biztosít a mezőgazdasági termelők és az érdekelt felek számára a releváns, különösen a bevált gyakorlatokkal kapcsolatos információkhoz; rámutat, hogy a mezőgazdaságra és a mezőgazdasági területekre vonatkozó adatok közérdekűek, de védeni kell azt, hogy a mezőgazdasági termelők hozzáférhessenek saját mezőgazdasági adataikhoz, és ellenőrzést gyakorolhassanak azok fölött;

115. kiemeli a gyors szélessávú kapcsolatokhoz való átfogó hozzáférés fontosságát a digitális gazdálkodási technológiák mezőgazdasági üzemek szintjén történő elterjedésének elősegítése érdekében, és hangsúlyozza, hogy támogatni kell a mezőgazdasági termelőket az ilyen innovatív megoldások hatékony alkalmazásában, ugyanakkor megőrizve gazdasági életképességüket; elismeri, hogy a mezőgazdasági termelői szervezetek értékes kapcsolatok az innovációra irányuló információközvetítési szolgáltatások kialakításában; hangsúlyozza a Horizont Európa jelentőségét a talaj és az élelmiszerek egészségessége terén végzett kutatási és innovációs célok elérésében, amely a mezőgazdasági ágazatba vonzhatja a következő generációt;

116. kiemeli a független mezőgazdasági tanácsadó rendszerek alapvető szerepét az innováció és a tudás terjesztésében, a tapasztalatcsere ösztönzésében és a gyakorlati demonstrációk előmozdításában, és különösen felhívja a tagállamokat, hogy nyújtsanak átfogó tanácsadást a mezőgazdasági termelőknek a fenntarthatóbb termelési rendszerek elfogadásával kapcsolatban; ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy aktívan támogassák azokat az alulról építkező kezdeményezéseket, amelyek helyi szinten és a helyi ismeretek beépítésével hozzák közelebb egymáshoz a mezőgazdasági termelőket és a polgárokat a helyi sajátosságokhoz való jobb alkalmazkodás érdekében; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy előmozdítsák a fiatal mezőgazdasági termelők és vállalkozók képzését a fenntartható mezőgazdasági termelési és élelmiszerrendszerek területén;

117. kéri, hogy a mezőgazdasági tanácsadó rendszerek mellett hozzanak létre és támogassanak több érdekelt felet tömörítő platformokat, amelyek fokozzák az együttműködést és elősegítik a tudás és a technológia megosztását a mezőgazdasági és élelmiszerlánc egészében az innováció fokozása és a mezőgazdasági termelési rendszerek fejlesztése érdekében; hangsúlyozza annak fontosságát is, hogy ezt a lehetőséget – további adminisztratív terhek nélkül – kiterjesszék a lánc valamennyi szereplőjére;

118. kiemeli a fiatal mezőgazdasági termelők kulcsfontosságú szerepét a fenntartható mezőgazdasági termelésre való átállás megvalósításában és a stratégia céljainak elérésében; kiemeli, hogy élelmiszerrendszerünk ökológiai átállása lehetőséget nyújt az élénk vidéki térségek kialakításához; hangsúlyozza, hogy a KAP-nak jobban támogatnia kell a fiatal és az új mezőgazdasági termelőket a jövedelem, a generációs megújulás, a képzés, a fiatalok foglalkoztatása, a vállalkozói készség és a digitalizáció terén, különösen a peremterületeken és a nagyon ritkán lakott területeken, hogy olyan teret teremtsen, amely lehetővé teszi a fiatalok mezőgazdaságba történő bevonását és ott tartását, mivel valószínűleg ők lesznek az új és fenntarthatóbb gazdálkodási módszerek korai alkalmazói;

119. kiemeli, hogy a fiatal mezőgazdasági termelők és a potenciális új belépők nehézségekbe ütköznek a földvásárlás vagy földbérlet során, és hangsúlyozza, hogy meg kell könnyíteni a fiatal mezőgazdasági termelők számára az ágazatba való belépést; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy ez a stratégia ne hasson kedvezőtlenül a termőföldek rendelkezésre állására és árára, ami fokozott spekulációhoz és a fiatalok földhöz jutásának további akadályozásához vezetne;

120. megállapítja, hogy az Unión belül a mezőgazdasági területek koncentrációja és a nagyarányú földszerzés, amelyet egyes esetekben helyi, regionális, nemzeti és uniós szintű politikák ösztönöznek, nehézségeket okozhat a fiatal mezőgazdasági termelők és az új belépők számára, akik olyan földterületeket keresnek, amelyeken mezőgazdasági üzemeket létesíthetnek; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, valamint a regionális és a helyi hatóságokat, hogy vessenek véget az ilyen gyakorlatoknak a fiatal mezőgazdasági termelők támogatása és a mezőgazdasági termelésbe való belépésük megkönnyítése érdekében;

2021. október 20., szerda

121. úgy véli továbbá, hogy ez a stratégia lehetőséget kínál arra, hogy javítsák a vidéki nők kilátásait, és rávilágítsanak arra, hogy milyen kulcsfontosságú szerepet játszik azáltal, hogy a női vállalkozók számára kedvező környezetet biztosít, beleértve a jogi és politikai megfontolásokat is, ami az információhoz, az ismeretekhez és a készségekhez való jobb hozzáférést, valamint a pénzügyi forrásokhoz való hozzáférés megkönnyítését eredményezi, ami több munkahelyet teremt a vidéki térségekben;

A globális átállás előmozdítása

122. emlékeztet az európai élelmiszerrendszerek globális felelősségére és meghatározó szerepükre az élelmiszerbiztonság, a környezetvédelem, a szociális védelem és az állatjólét globális normáinak meghatározásában; ismételten megerősíti elkötelezettségét a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherencia elveinek végrehajtása mellett; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy az EU-ba behozott összes élelmiszer- és takarmánytermék maradéktalanul megfeleljen a vonatkozó uniós előírásoknak és a magas szintű uniós szabványoknak, és hogy nyújtsanak fejlesztési támogatást a fejlődő országok elsődleges termelőinek e normák betartása érdekében; üdvözlí a Bizottság azon szándékát, hogy figyelembe veszi a kért behozatali tűréshatárok környezeti hatásait; úgy véli, hogy foglalkozni kell az importált takarmányból és élelmiszerből származó, beágyazott földhasználati és földhasználat-változtatási kibocsátásokkal;

123. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tartsák fenn a holisztikus megközelítést, mivel „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia egyes célkitűzéseinek Unió-beli megvalósítása nem vezethet ahhoz, hogy a mezőgazdasági termelés egyes részeit áthelyezik más, az EU-nál alacsonyabb normákkal rendelkező régiókba;

124. emlékeztet arra, hogy az uniós piachoz és 450 millió fogyasztójához való hozzáférés erős ösztönzést nyújt kereskedelmi partnereinknek fenntarthatóságuk, valamint termelési és munkaügyi normáik javításához; úgy véli, hogy a zöld megállapodás sikere szorosan összefügg kereskedelempolitikánkkal;

125. üdvözlí a Bizottság arra irányuló kötelezettségvállalását, hogy előmozdítja az EU-ban már nem engedélyezett növényvédő szerek globális kivonását, és biztosítja, hogy a vonatkozó jogszabályokkal összhangban az EU-ban betiltott veszélyes növényvédő szereket ne exportálják az Unión kívülre, és sürgeti a Bizottságot, hogy e célból a lehető leghamarabb terjessze elő javaslatát; úgy véli, hogy az EU-nak támogatnia kell a fejlődő országokat a peszticidek felelőtlen használatának csökkentésében, valamint a növények és a halászati erőforrások védelmére szolgáló egyéb módszerek előmozdításában; hangsúlyozza, hogy a stratégia nem részesítheti előnyben a nem uniós országokból származó, nagyobb környezeti és éghajlati hatással járó termékek behozatalát; e tekintetben megjegyzi, hogy a nem uniós országokból származó agrár-élelmiszeripari termékekre ezért ugyanazoknak a követelményeknek kell vonatkozniuk, beleértve a kizárási kritériumoknak megfelelő maradékanyagokkal szembeni zero toleranciát;

126. hangsúlyozza, hogy a népesség gyors növekedése, az éghajlatváltozás, a természeti erőforrások szűkössége és a változó fogyasztási minták fényében biztonságos és megfizethető élelmiszert kell biztosítani bolygónk 2050-re mintegy 10 milliárdos népessége számára; felhívja a Bizottságot, hogy erősítse meg a stratégia globális dimenzióját annak érdekében, hogy biztosítsa a megfelelő élelemhez való jogot, és végrehajtsa a gazdák és más, vidéki térségekben dolgozó emberek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozatot, és hangsúlyozza, hogy a méltányos, fenntartható és reziliens élelmiszerrendszerekre vonatkozó uniós politikáknak kifejezetten foglalkozniuk kell a nemek közötti egyenlőtlenséggel; sürgeti a Bizottságot, hogy nyújtson támogatást a fejlődő országoknak fiatal iparágaik védelméhez, az élelmiszerbiztonság előmozdításához, a mezőgazdaságban az éghajlatváltozás mérséklésének támogatásához, valamint a mezőgazdasági termékek exportjára vonatkozó uniós és nemzetközi fenntarthatósági előírások betartásához;

127. hangsúlyozza, hogy az EU-nak központi elvként és az élelmiszerrendszerek prioritásként elő kell mozdítania az emberi jogokat és az élelemhez való jogot, valamint azt, hogy ez alapvető fontosságú eszköz az élelmiszerrendszerek átalakításához és a leginkább marginalizálódottak azon jogának biztosításához, hogy hozzáférjenek élelmiszerekhez, valamint a gazdák és más, vidéki térségekben dolgozó emberek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozat végrehajtásához;

128. hangsúlyozza, hogy abban az esetben, ha a nem uniós országok nem hangolják össze termelési előírásaikat az uniós követelményekkel, meg kell tiltani az állati eredetű termékek behozatalát ezekből az országokból;

129. aggodalommal állapítja meg, hogy számos, az Egészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Főigazgatóság által végzett ellenőrzés, valamint részletes NGO-vizsgálat állítja, hogy az Argentínából az európai uniós piacra szánt élő lovak teljes mértékű nyomon követhetősége nem biztosított, ami élelmiszerbiztonsági kockázatokkal és az állatjólét veszélyeztetésével jár; kéri a Bizottságot, hogy függessze fel a lóhús importját az olyan országokból, amelyek a vonatkozó uniós nyomon követhetőségi és állatjóléti követelményeket nem tartják be;

2021. október 20., szerda

130. emlékeztet arra, hogy a nem nélkülözhetetlen strukturális átalakításoknak nincs helyük az élelmiszerláncban, mivel a 2010/63/EU irányelv az állatok ilyen eljárásokban való használatának csökkentését és helyettesítését írja elő; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy állítsák le a vemhes kanca szérum-gonadotropin (PMSG) importját és hazai előállítását, amelyet olyan vemhes lovak véréből vonnak ki, amelyeket szisztematikusan termékenyítettek meg és tettek ki vérvételnek, ami egészségügyi és jóléti problémákat vet fel;

131. felhívja a Bizottságot, hogy sürgősen terjesszen elő javaslatot egy olyan uniós jogi keretre, amely az egységes piacon működő uniós és külföldi vállalatok számára az egész ellátási lánc kötelező horizontális átvilágítását írja elő, biztosítva a fenntartható ellátási láncokat és beruházásokat, amelyek mentesek a káros környezeti hatásoktól, többek között az erdőirtástól, az erdőpusztulástól, az ökoszisztémák átalakításától és pusztításától, valamint az emberi jogokra és a kormányzásra gyakorolt káros hatásoktól, hogy előmozdítsa a jó kormányzást, valamint növelje a globális ellátási láncokban a nyomonkövethetőséget és az elszámoltathatóságot;

132. megállapítja, hogy az EU belső piaca az agrár-élelmiszeripari termékek legnagyobb importőre és exportőre a világon; meggyőződése, hogy az EU-nak mint jelentős globális szereplőnek ezt a pozíciót fel kell használnia arra, hogy a WTO-szabályokkal összhangban az emberi és munkavállalói jogok tiszteletben tartása, a tisztességes verseny, az elővigyázatosság elve, a környezetvédelem és az állatjólét alapján meghatározza a fenntartható élelmiszerrendszerekre közvetlenül alkalmazandó nemzetközi szabványokat és referenciaértékeket; úgy véli, hogy e területeken a szabványok védelmének a kereskedelmi megállapodások valamennyi fejezetének szerves részét kell képeznie, és hogy a többoldalú és szabályozási együttműködés további segítséget nyújthat „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia célkitűzéseinek eléréséhez;

133. felhívja a Bizottságot, hogy erősítse meg „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia kereskedelmi vonatkozásait annak érdekében, hogy biztosítsa az összhangot a közös kereskedelempolitika, a vámuniós cselekvési terv, a közös mezőgazdasági és halászati politika és „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia, a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó uniós biodiverzitási stratégia és más kapcsolódó uniós szakpolitikák célkitűzései között, és ezeket a célkitűzéseket fokozatosan valósítsa meg hatékony zöld szövetségek valamennyi releváns kétoldalú, regionális és multilaterális fórumon – többek között az élelmiszerrendszerekről szóló ENSZ-csúcstalálkozón – történő kialakítása révén, valamint kereskedelmi politikájának ambiciózus felülvizsgálata révén, a jövőbeli kereskedelmi megállapodások fenntartható agrár-élelmiszeripari rendszereire és termékeire vonatkozó célzott keret létrehozása, különösen a csökkentést kizáró záradékok révén, javítva a védzáradékok működését és megszüntetve a növényvédő szerekre vonatkozó maximális uniós maradékanyag-határértékeket túllépő termékek behozatalát, összhangban a WTO szabályaival; felhívja a Bizottságot, hogy e célkitűzések elérése érdekében mozdítsa elő az állami és magánszektorbeli szereplők közötti jobb koordinációt; úgy véli, hogy az EU-nak ismét meg kell erősítenie a Világélelmiszer-biztonsági Bizottság megbízatását, amely az élelmiszerbiztonsággal és táplálkozással foglalkozó nemzetközi szakpolitikai platform;

134. üdvözli „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia arra irányuló törekvését, hogy valamennyi uniós kereskedelmi megállapodásban biztosítsák a kereskedelemre és a fenntartható fejlődésre vonatkozó, végrehajtható fejezeteket annak biztosítása érdekében, hogy az előterjesztett nagyobb szabályozási törekvések összhangban legyenek az uniós kereskedelempolitikával, és megfeleljenek azoknak a nem uniós országoknak, amelyek kereskedelmi megállapodásokat írtak alá az EU-val; hangsúlyozza, hogy a kereskedelmi megállapodásokban meg kell erősíteni a kereskedelemre és a fenntartható fejlődésre vonatkozó fejezetek végrehajthatóságát, végső megoldásként szankciókon alapuló vitarendezési mechanizmusok révén is, az éghajlatváltozással és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos globális megközelítés előmozdítása, a fenntarthatóbb agrár-élelmiszeripari termelés fokozása, a globális erdőirtás megállítása és a munkaügyi normák javítása érdekében, összhangban az ILO nyolc alapegyszemléjével; javasolja, hogy a kereskedelemre és a fenntartható fejlődésre vonatkozó fejezetek vegyék figyelembe az egyenértékű termelési normákat, például az állatjólétet, a nyomonkövethetőséget, az antimikrobiális rezisztenciát és a növényvédő szerek használatát, amelyeket független ellenőrző és tanúsító szervezetnek a termelés és a forgalmazás valamennyi szakaszában szisztematikusan tanúsítaniuk kell, valamint az utólagos értékelések tárgyát képező mérföldköveket tartalmazó ütemterveket; sürgeti a Bizottságot, hogy támogassa a fejlődő országokat az élelmiszerbiztonság előmozdítása érdekében, és nyújtson segítséget a fenntartható agrár-élelmiszeripari rendszerekre vonatkozó európai normákhoz való igazodás terén; elvárja, hogy a Bizottság kereskedelmi jogérvényesítési főtisztviselője teljes mértékben lássa el a szóban forgó megállapodások megfelelő alkalmazásának garantálásában betöltött szerepét azáltal, hogy kezeli a piaci torzulásokat, megerősíti a kereskedelemre és a fenntartható fejlődésre vonatkozó fejezetek végrehajtását, valamint konstruktív párbeszédet folytat a kormányokkal és az érdekelt felekkel;

135. felhívja az EU-t, hogy segítse a fejlődő országokat abban, hogy megfelelő nemzeti jogszabályokat fogadjanak el a veszélyeztetett élelmiszer és mezőgazdasági genetikai erőforrások védelme érdekében, garantálják azok folyamatos használatát és kezelését a helyi közösségek, az őslakos népek, férfiak és nők körében, valamint biztosítsák a hasznosításukból származó hasznok igazságos és méltányos megosztását;

136. tudomásul veszi az uniós kereskedelmi megállapodások mezőgazdaságra gyakorolt halmozott gazdasági hatásairól szóló bizottsági tanulmányt, amelyből kiderül, hogy mind a konzervatív, mind pedig az ambiciózus forgatókönyv szerint az uniós kereskedelmi megállapodások 2030-ig várhatóan pozitív összesített egyenleget eredményeznek az uniós agrár-élelmiszeripari kereskedelemben, vagyis azt mutatják, hogy az uniós kereskedelmi megállapodások kedvezően hatnak az uniós mezőgazdasági ágazatra;

2021. október 20., szerda

137. hangsúlyozza, hogy az Unió és a Mercosur közötti megállapodás nem erősíthető meg jelenlegi állapotában, mivel többek között nem biztosítja a biológiai sokféleség védelmét, különösen Amazóniában, valamint nem ad garanciákat a gazdálkodási normákra vonatkozóan;

138. megjegyzi, hogy a kereskedelemre és a fenntartható fejlődésre vonatkozó fejezetek nem foglalkoznak a kereskedelmi megállapodások földhasználat-változtatásra, erdőirtásra vagy éghajlatváltozásra gyakorolt esetleges káros hatásaival; úgy véli, hogy az európai és nemzetközi környezetvédelmi, biztonsági, állatjóléti és szociális normákat a kereskedelmi megállapodások minden fejezetében átfogóan kell alkalmazni annak megakadályozása érdekében, hogy bármely más kereskedelmi rendelkezés aláássa ezeket a normákat;

139. rámutat, hogy a kereskedelmi megállapodásoknak garantálniuk kell az érintett felek aktív részvételét a fenntartható fejlődési elvek előmozdításában és azt, hogy a nemzetközi normák összhangban álljanak az EU környezettel és éghajlattal kapcsolatos törekvéseivel; úgy véli továbbá, hogy ezeknek a megállapodásoknak figyelembe kell venniük a Párizsi Megállapodásnak való megfelelés kötelező jellegét a fenntartható élelmiszerrendszerekre való globális átállás biztosítása érdekében;

140. rámutat, hogy a mezőgazdaság és a halászat létfontosságú ágazatok a fenntartható gazdasági tevékenységek legkülső régiókban történő kialakítása érdekében, és kiemeli ezen ágazatok hozzájárulását és hozzáadott értékét az élelmiszer-biztonság szempontjából, valamint az elegendő, biztonságos és minőségi termékek iránti lakossági igény kielégítése terén; szorgalmazza, hogy „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia végrehajtása során és az ahhoz kapcsolódó jogalkotási javaslatok esetében módszeresen vegyék figyelembe az Európai Unió működéséről szóló szerződés 349. cikkében említett legkülső régiókat érintő, strukturális mezőgazdasági és kereskedelmi korlátokat, hogy egyenlő versenyfeltételeket biztosítsanak számukra, valamint e régiókban biztosítsák az agrár-élelmiszeripari ágazat számára az életképes alternatív megoldások elérhetőségét, ha korlátozottak a termelési eszközeik és a kereskedelmi forgalmuk;

141. üdvözlöi a WTO-n belül az éghajlattal és a kereskedelemmel kapcsolatban javasolt új kezdeményezést; hangsúlyozza e keret alkalmazásának fontosságát egy közös és ambiciózus termelési szabványokon alapuló, átfogó és fenntartható agrár-élelmiszeripari rendszer kialakítása érdekében; sürgeti a Bizottságot, hogy proaktívan vegyen részt a WTO-ban az ökológiai átmenet lehetővé tétele érdekében, biztosítsa, hogy a kereskedelempolitika összhangban álljon a fenntartható fejlődési célokkal, folytassa az átlátható élelmiszer-biztonsági készletekről szóló tárgyalásokat, és különösen előzze meg azokat a helyzeteket, amikor az agrár-élelmiszeripari termékek a kereskedelmi konfliktusok változó vagy járulékos áldozataivá válnak, miközben folytatja egy ambiciózus, a WTO-val összeegyeztethető, fenntartható kereskedelempolitika kidolgozását;

142. üdvözlöi „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiában a vonatkozó ENSZ-folyamatokra való hivatkozásokat; hangsúlyozza, hogy az EU-nak támogatnia kell a Világélelmiszer-biztonsági Bizottságot és annak civil társadalmi mechanizmusát mint az élelmiszerrendszerekkel foglalkozó legfontosabb többoldalú szakpolitikai platformot; felhívja a Bizottságot, hogy valamennyi releváns nemzetközi fórumon, többek között az ENSZ élelmiszerrendszerekkel foglalkozó 2021. évi csúcstalálkozóján mozgítsa elő a fenntartható élelmiszerrendszerek és élelmiszerbiztonság felé történő elmozdulást;

143. hangsúlyozza a modern technológiák és a szakértelem fejlődő országokkal való megosztásának, valamint a helyi és európai mezőgazdasági termelők képzésének fontosságát annak érdekében, hogy segítsék őket az innovatív mezőgazdasági gyakorlatok végrehajtásában, mivel a mezőgazdasági ágazat ezekben a régiókban alapvető fontosságú az élelmiszerbiztonság és a foglalkoztatás szempontjából;

o

o o

144. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

2021. október 20., szerda

P9_TA(2021)0426

Az euróövezet 2021. évi foglalkoztatási és szociálpolitikája**Az Európai Parlament 2021. október 20-i állásfoglalása az euróövezet 2021. évi foglalkoztatás- és szociálpolitikájáról (2021/2062(INI))**

(2022/C 184/02)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság „2021. évi gazdaságpolitikai koordináció: a Covid19 leküzdése, a helyreállítás támogatása és gazdaságunk korszerűsítése” című, 2021. június 2-i közleményére (COM(2021)0500),
- tekintettel a Bizottság által az európai szemeszter 2021. tavaszi csomagja keretében, az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdésével összhangban elkészített együttes jelentésre (COM(2021)0529),
- tekintettel a Bizottság által 2021. május 12-én közzétett 2021. tavaszi európai gazdasági előrejelzésre ⁽¹⁾,
- tekintettel az OECD Economic Outlook (Gazdasági kilátások) című kiadványára, 2021. évi kötet, 1. kiadás: előzetes változat ⁽²⁾,
- tekintettel a portói szociális kötelezettségvállalásra, amelyet a Tanács portugál elnöksége, a Parlament elnöke, valamint a szociális partnerek és a civil társadalmi szervezetek képviselői írtak alá ⁽³⁾,
- tekintettel az Európai Tanács által jóváhagyott, 2021. május 8-i Portói Nyilatkozatra ⁽⁴⁾,
- tekintettel a Parlamentnek a Bizottság és a Tanács folyamatban lévő, a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekre vonatkozó értékelésével kapcsolatos véleményéről szóló, 2021. június 10-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel a 2021. évi éves fenntartható növekedési stratégiáról szóló, 2020. szeptember 17-i bizottsági közleményre (COM(2020)0575),
- tekintettel a Bizottság 2021. évi együttes foglalkoztatási jelentésére, amelyet a Tanács 2021. március 9-én fogadott el ⁽⁶⁾,
- tekintettel a szociális jogok európai pilléréről szóló, 2017. január 19-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel a szociális jogok európai pillérére,
- tekintettel a méltányos átállást szolgáló erős szociális Európáról szóló, 2020. január 14-i bizottsági közleményre (COM(2020)0014),
- tekintettel az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjére,
- tekintettel az „Európa nagy pillanata: Helyreállítás és felkészülés – a jövő generációért” című, 2020. május 27-i bizottsági közleményre (COM(2020)0456),

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/info/publications/european-economic-forecast-spring-2021_en

⁽²⁾ <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/edfbca02-en/index.html?itemId=/content/publication/edfbca02-en>

⁽³⁾ <https://www.2021portugal.eu/en/porto-social-summit/porto-social-commitment>

⁽⁴⁾ <https://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/>

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0288.

⁽⁶⁾ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&furtherNews=yes&newsId=9834>

⁽⁷⁾ HL C 242., 2018.7.10., 24. o.

2021. október 20., szerda

- tekintettel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló, 2021. február 12-i (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁸⁾ (RRF rendelet),
- tekintettel a Régiók Bizottsága megbízásából készült, „A partnerség és a többszintű kormányzás elveinek alkalmazása a kohéziós politika 2021–2027 közötti programozási időszakában” című jelentésre ⁽⁹⁾,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2021. május 31-én tartott, az európai szemeszterről szóló éves konferenciájára ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság „A szervezett civil társadalom bevonása a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe – Mi működik és mi nem?” című, 2021. februári állásfoglalására ⁽¹¹⁾,
- tekintettel az Európai Unió Tanácsának elnöksége, az Európai Bizottság és az európai szociális partnerek által tett, „A szociális párbeszéd új kezdete” című, 2016. évi nyilatkozatra,
- tekintettel az Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért (Eurofound) „Covid19: következmények a foglalkoztatásra és a munkára” című, 2021. március 23-i tanulmányára ⁽¹²⁾,
- tekintettel az Eurofound „Élet, munka és a Covid19 – A mentális egészség és a bizalom csökkenése az EU-ban” című, 2021. áprilisi tanulmányára ⁽¹³⁾,
- tekintettel az Európai Számvevőszék „A nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése az uniós költségvetésben: a szavak után eljött a tettek ideje” című, 10/2021. sz. különjelentésére ⁽¹⁴⁾,
- tekintettel a Bizottság és a szociális védelemmel foglalkozó bizottság tartós ápolás-gondozásról szóló, 2021. évi jelentésére ⁽¹⁵⁾,
- tekintettel az Európai Számvevőszék „Köz-magán társulások az Európai Unióban: széles körben tapasztalhatóak hiányosságok, kevés előny valósult meg” című, 09/2018. sz. különjelentésére ⁽¹⁶⁾,
- tekintettel Olivier De Schutternek, a mélyszegénységgel és az emberi jogokkal foglalkozó különleges ENSZ-előadónak az uniós intézményeknél tett, 2020. november 25. és 2021. január 29. közötti látogatását követő jelentésére ⁽¹⁷⁾,
- tekintettel eljárási szabályzatának 54. cikkére,
- tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság jelentésére (A9-0274/2021),

A. mivel a Covid19-válság jelentős, de aránytalan hatást gyakorolt és fog továbbra is gyakorolni a különböző tagállamokra, társadalmi csoportokra, ágazatokra és régiókra, és Unió-szerte a szegénység szintjének növekedéséhez vezet; mivel a legsúlyosabb hatást a leginkább kiszolgáltatott helyzetben lévőkre gyakorolta; mivel a válság megrendítő hatással volt a különböző veszélyeztetett csoportokra és példátlan kihívást jelentett az idősgondozással foglalkozó munkavállalók számára; mivel a válság – a férfiakhoz képest – a nőket, a fiatalokat, az alacsony képzettségű munkavállalókat, a migránsokat, a fogyatékossgal élő személyeket, a hátrányos helyzetű embereket, az időseket, a határozott idejű szerződéssel rendelkezőket vagy más atipikus foglalkoztatási formákban foglalkoztatottakat, továbbá az önfoglalkoztatókat is aránytalanul súlyosan érintette; mivel súlyosan érintett bizonyos vállalkozásokat, különösen a kis- és középvállalkozásokat (kkv-kat) és a mikrovállalkozásokat;

⁽⁸⁾ HL L 57., 2021.2.18., 17. o.

⁽⁹⁾ https://cor.europa.eu/en/engage/studies/Documents/Partnership_2021.pdf

⁽¹⁰⁾ <https://www.eesc.europa.eu/en/agenda/our-events/events/european-semester-annual-conference-2021>

⁽¹¹⁾ <https://www.eesc.europa.eu/en/sections-other-bodies/other/ad-hoc-group-european-semester/civil-society-and-recovery-and-resilience-plans>

⁽¹²⁾ <https://www.eurofound.europa.eu/publications/report/2021/covid-19-implications-for-employment-and-working-life>

⁽¹³⁾ <https://www.eurofound.europa.eu/publications/report/2021/living-working-and-covid-19-update-april-2021>

⁽¹⁴⁾ https://www.eeca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR21_10/SR_Gender_mainstreaming_HU.pdf

⁽¹⁵⁾ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8396>

⁽¹⁶⁾ https://www.eeca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_09/SR_PPP_HU.pdf

⁽¹⁷⁾ <https://undocs.org/A/HRC/47/36/Add.1>

2021. október 20., szerda

- B. mivel a Bizottság 2021. tavaszi európai gazdasági előrejelzése⁽¹⁸⁾ szerint az EU gazdasága 2021-ben 4,2 %-kal, 2022-ben pedig 4,4 %-kal fog növekedni; mivel az előrejelzések szerint 2021-ben 7,6 %-os, 2022-ben pedig 7 %-os lesz az EU-ban a munkanélküliségi ráta; mivel ezek a ráták továbbra is magasabbak a válság előtti szintnél;
- C. mivel a koronavírus-járvány a gazdaság 2020-ban tapasztalt 6,1 %-os zsugorodása miatt történelmi mértékű sokkot jelentett az európai gazdaságok számára; mivel noha a vállalkozások és a fogyasztók alkalmazkodtak a körülményekhez, hogy jobban boldoguljanak a korlátozó intézkedések közepette, egyes ágazatok – például az idegenforgalom és a személyes szolgáltatások – továbbra is nehéz helyzetben vannak;
- D. mivel az életkoron alapuló megkülönböztetés elleni küzdelem és a rendes nyugdíjkorhatáron túli önkéntes munkavállalást illetően az idősebb polgárok előtt álló akadályok felszámolása fontos az aktív időskor és a generációk közötti nagyobb szolidaritás szempontjából;
- E. mivel a Covid19-válság alatt az európai társadalmakon belüli egyenlőtlenségek növekedése veszélyes társadalmi tendenciákat gyorsított fel, amelyek a megosztottság, a stressz és a kiábrándultság légkörét idézhetik elő, ami ahhoz vezet, hogy a társadalom minden tagjának – nem csak a nélkülözőknek – csökken a jóléti szintje; mivel az egyenlőtlenségek csökkentése alapvető előfeltétele a fenntarthatóság és a jólét megvalósításának mindenki számára, mivel az egyenlőtlenségek káros hatással vannak a társadalmak általános teljesítményére az olyan kulcsfontosságú jóléti mutatók tekintetében, mint a mentális és fizikai egészség, a demokratikus intézményekbe vetett bizalom, valamint a társadalmi béke és biztonság; mivel a szociális védelmi rendszerek számára nagy kihívást jelent, hogy enyhítsék a válság társadalmi hatásait, valamint mindenki számára biztosítsák a tisztességes életkörülményeket és az alapvető szolgáltatásokhoz, például az egészségügyhöz, az oktatáshoz és a lakhatáshoz való hozzáférést;
- F. mivel a 2021. május 7–8-án tartott portói szociális csúcstalálkozón az EU vezetői elismerték, hogy a szociális jogok európai pillére a helyreállítás alapvető eleme, és a Portói Nyilatkozatban kihangsúlyozták aziránti elkötelezettségüket, hogy uniós és nemzeti szinten tovább mélyítsék a pillér végrehajtását;
- G. mivel a fiatalokat érintette a legsúlyosabban a foglalkoztatás visszaesése⁽¹⁹⁾, valamint a képzési, illetve gyakornoki lehetőségek hiánya miatt számos lehetőségtől elestek; mivel egyes tagállamokban a bizonytalan foglalkoztatási körülmények között dolgozó munkavállalók különösen ki vannak téve a munkahelyek világjárvány miatti megszűnésének, és nem részesülnek megfelelő szociális védelemben; mivel több beruházásra van szükség a megfizethető, hozzáférhető, inkluzív és magas színvonalú szakképzés terén, hogy mindenki rendelkezzen a megfelelő kompetenciákkal és képesítésekkel, többek között a zöld és digitális átálláshoz szükséges kompetenciákkal és képesítésekkel; mivel az egyik fő prioritás annak elkerülése, hogy kialakuljon a fiatalok újabb „elveszett generációja”; mivel a generációk közötti egyenlőtlenségeket növelő szakpolitikák befolyásolják jóléti rendszerünk fenntarthatóságát, valamint demokráciáink működését;
- H. mivel a munkaerőpiac digitalizációja lehetőséget jelent, és ki kell használnunk ennek előnyeit, ugyanakkor biztosítanunk kell, hogy a távmunka és a munkaidő rugalmassága ne vezessen a munkavállalók jogainak megsértéséhez;
- I. mivel kritikus fontosságúak lesznek a csökkentett munkaidős foglalkoztatási rendszerek, amelyek válság esetén aktiválhatók, és amelyek lehetővé teszik a gazdaságok és az emberi erőforrások strukturális kiigazítását; mivel a szociális partnerek erőteljes bevonása megakadályozná a jogosultsággal kapcsolatos nem várt kirekesztést; mivel ezek a munkahelymegtartó programok továbbra is tompították a munkaerőpiaci fejleményeket, és a legutóbbi kijárási korlátozásokra reagálva a becslések szerint 2021 februárjában a munkaerő 5,6 %-át fedték le, ami növekedést jelent a 2020. októberi 5 % körüli értékhez képest⁽²⁰⁾;
- J. mivel a világjárvány egyértelműen rámutatott az integrált ellátás fontosságára, amely az egész életcikluson átívelő minőségi szolgáltatások nyújtására összpontosít, és különös figyelmet fordít a gyermekek, a fogyatékkal élő, a veszélyeztetett személyek és az idősek ellátására; mivel a kijárási korlátozások idején a nők végezték a nem fizetett

⁽¹⁸⁾ https://ec.europa.eu/info/publications/european-economic-forecast-spring-2021_en

⁽¹⁹⁾ <https://www.eurofound.europa.eu/nb/publications/report/2021/covid-19-implications-for-employment-and-working-life>

⁽²⁰⁾ <https://www.ecb.europa.eu/pub/economic-bulletin/html/eb202103.en.html>

2021. október 20., szerda

munka nagy részét, annak ellenére, hogy a férfiak nagyobb mértékben vették ki a részüket a házimunkából, mint korábban ⁽²¹⁾ (a nők heti 18,4 órát fordítottak főzésre és házimunkára, míg a férfiak 12,1 órát töltöttek ilyen munkával, szemben a világiárvány előtt a nők által az ilyen feladatokra fordított 15,8 órával, illetve a férfiak által ezekre fordított 6,8 órával); mivel a válság – többek között a világiárványból eredő hatalmas munkaterhelés és mentális stressz miatt ⁽²²⁾ – súlyosbította az egészségügyi és ellátási ágazatban a beruházások és/vagy a demográfiai változásokra való felkészülés hiánya miatt egyes tagállamok által már a világiárvány előtt tapasztalt munkaerőhiányt ⁽²³⁾; mivel az egészségügyi és szociális szolgáltatások terén a szociális partnerek a reziliencia és a felkészültség biztosítása érdekében számos fejlesztést szorgalmaznak az egészségügyi ellátással és a szociális gondozással kapcsolatban ⁽²⁴⁾;

- K. mivel az Európai Számvevőszék rámutatott, hogy az EU költségvetési ciklusa nem vette megfelelően figyelembe a nemek közötti egyenlőséget; mivel a Számvevőszék azt ajánlotta a Bizottságnak, hogy vizsgálja meg, hogy a tagállamok helyreállítási és rezilienciaépítési tervei foglalkoznak-e a nemek közötti egyenlőséggel, és tegyen jelentést erről; mivel a Next Generation EU a zöld és digitális átállásra irányul, és elsősorban a férfiak által dominált ágazatokat és szakmákat érinti;
- L. mivel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz szociális dimenzióját illetően az eszközről szóló rendelet általános célként tűzi ki az Unió gazdasági, társadalmi és területi kohéziójának előmozdítását a tagállamok rezilienciájának, válsághelyzetekre való felkészültségének, alkalmazkodóképességének és növekedési potenciáljának javítása, a válság társadalmi és gazdasági hatásainak enyhítése, a szociális jogok európai pillérének végrehajtásához és a felfelé irányuló társadalmi konvergenciához való hozzájárulás, a fenntartható növekedés helyreállítása és ösztönzése, valamint a magas színvonalú munkahelyteremtés előmozdítása révén;
- M. mivel a digitalizációhoz és az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez hasonló globális kihívások a Covid19-válságtól függetlenül továbbra is fennállnak és igazságos átmenetet tesznek szükségessé annak érdekében, hogy senki se maradjon le; mivel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) legutóbbi jelentése szerint az éghajlatváltozás, a globális felmelegedés és a biológiai sokféleség csökkenése exponenciálisan gyorsul; mivel az uniós polgárok és munkavállalók a korábban tapasztaltaknál intenzívebben és gyakrabban érzik az éghajlatváltozás és a szélsőséges időjárási események következményeit; mivel a 2030-ig elérendő dekarbonizációs célokat megnövelték, hogy 2050-re megvalósuljon a karbonsemlegesség; mivel az éghajlatváltozással kapcsolatos fokozott mérséklési és alkalmazkodási erőfeszítések az európai és nemzeti gazdaságok és munkaerőpiacok mélyreható átalakítását teszik szükségessé;
- N. mivel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz egyedi célkitűzése az, hogy a tagállamoknak pénzügyi támogatást nyújtson a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terveikben a reformokra és beruházásokra vonatkozóan meghatározott mérföldkövek és célok megvalósítása céljából; mivel ez azt jelenti, hogy a tervekben szereplő valamennyi intézkedésnek (beleértve a digitális és zöld beruházásokat) és az elfogadott reformoknak hozzá kell járulniuk a szociális jogok európai pilléré elveihez, a minőségi munkahelyek teremtéséhez és a felfelé irányuló társadalmi konvergenciához; mivel azok az intézkedések, amelyek nem járulnak hozzá e szociális célkitűzésekhez, nincsenek összhangban a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szóló rendelet követelményeivel;
- O. mivel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szóló rendelet 17. cikkének (3) bekezdése szerint a nemzeti terveknek összhangban kell lenniük az európai szemeszter keretében meghatározott releváns országspecifikus kihívásokkal és prioritásokkal, valamint az euróövezet gazdaságpolitikájáról szóló legutóbbi tanácsi ajánlásban azon tagállamok tekintetében azonosított kihívásokkal és prioritásokkal, amelyek pénzneme az euró;
- P. mivel a társadalmilag fenntartható reformok a szolidaritáson, az integráción, a társadalmi igazságosságon, a javak igazságos elosztásán, a nemek közötti egyenlőségen, a mindenki számára hozzáférhető jó minőségű közoktatási rendszeren, a jó minőségű foglalkoztatáson és a fenntartható növekedésen alapulnak – ez az a modell, amely biztosítja az egyenlőséget és a szociális védelmet, megerősíti a veszélyeztetett csoportok társadalmi szerepvállalását, javítja a részvételt és a polgári szerepvállalást, és javítja az életszínvonalat mindenki számára;

⁽²¹⁾ <https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/unpaid-care-and-housework>

⁽²²⁾ <https://www.fes.de/en/politik-fuer-europa/on-the-corona-frontline>

⁽²³⁾ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/22189434-395d-11eb-b27b-01aa75ed71a1/language-en>

⁽²⁴⁾ https://www.epsu.org/sites/default/files/article/files/Position%20of%20EPSU%20on%20lessons%20learnt_final.pdf

2021. október 20., szerda

Q. mivel a Covid19 válság felgyorsította az európai és a nemzeti gazdaságok digitális átállását és az új munkamódszerek kialakulását; mivel a digitalizációnak, a robotizációnak, az automatizálásnak és a mesterséges intelligenciának a munkavállalók és a társadalom javát kell szolgálnia a munkakörülmények és az életminőség javítása, a munka és a magánélet közötti megfelelő egyensúly biztosítása, jobb foglalkoztatási lehetőségek megteremtése és a társadalmi-gazdasági konvergenciához való hozzájárulás révén;

1. emlékeztet arra, hogy a Szerződések értelmében az Uniónak Európa fenntartható fejlődéséért kell munkálkodnia, amely a kiegyensúlyozott gazdasági növekedésen és árstabilitáson, a teljes foglalkoztatottságot, az egészséges és biztonságos munkakörnyezetet és -feltételeket és a társadalmi haladást célul kitűző, magas versenyképességű szociális piacgazdaságon, a környezet minőségének magas szintű védelmén és javításán, a tudományos és technológiai fejlődés előmozdításán, a szegénység és az egyenlőtlenségek, és a társadalmi kirekesztés és a megkülönböztetés elleni küzdelmen, a felfelé irányuló társadalmi konvergencia, a társadalmi igazságosság és védelem, a nők és férfiak közötti egyenlőség, valamint a nemzedékek közötti szolidaritás előmozdításán, továbbá a gyermekek és a fogyatékkal élő személyek jogainak védelmén alapul; ragaszkodik ahhoz, hogy ezek a célok legyenek az EU hosszú távú fenntartható növekedési stratégiájának átfogó prioritásai, összhangban az ENSZ fenntartható fejlődési céljaival, valamint a szociális jogok európai pillérével és a zöld megállapodással, továbbá hogy támasszák alá a tagállamok helyreállítási és rezilienciaépítési terveit; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az európai szemeszter igazodjon ezekhez a célokhoz és stratégiákhoz, és ezáltal váljon valóban átfogó eszközzé;

2. felhívja a tagállamokat, hogy használják ki teljes mértékben az általános mentesítési rendelkezés, az új többéves pénzügyi keret és a Next Generation EU lehetőségeit azon vállalatok támogatására, amelyek nehézségekkel és likviditási problémákkal küzdenek, különös tekintettel a kkv-k finanszírozáshoz való hozzáféréseinek javítására, az EU területén belül dolgozó alkalmazottak munkahelyeinek és munkakörülményeinek védelmére, valamint a vállalkozások és munkavállalók támogatására a zöld és digitális átállás során;

3. kiemeli, hogy a gazdaságpolitika nem elemezhető pusztán makrogazdasági szempontból, a növekedés, az adósság, a hiány és a foglalkoztatási ráta hagyományos mutatóira összpontosítva, és hogy a gazdaságpolitikának foglalkoznia kell a hosszú távú gazdasági és társadalmi egyensúlyhiányok kiváltó okaival; kitart amellett, hogy az európai szemeszternek integrált megközelítéssel kell alapulnia, egyenlő jelentőséget tulajdonítva a gazdasági, szociális és környezetvédelmi politikáknak; úgy véli, hogy az éghajlat-politikáknak is kiemelt szerepet kell biztosítani; kéri, hogy az európai szemeszter biztosítsa a tagállamok közötti koordinációt, biztosítva, hogy a tagállamok ugyanabba az irányba mozduljanak el a klímasemleges és digitálisabb gazdaság felé, senkit sem hagyva hátra, valamint elősegítve a strukturális változást a társadalmi haladás, a fenntartható fejlődés és a jólét érdekében; hangsúlyozza, hogy fontos szem előtt tartani a gazdaságpolitika hatásait a negatív társadalmi következmények, valamint a társadalmi kohézióra – többek között számos kiszolgáltatott csoportra – és ezáltal demokráciáinkra és az európai projektekre gyakorolt negatív hatások megelőzése érdekében;

4. üdvözli az uniós vezetők elkötelezettségét a szociális jogok európai pillérének végrehajtása és a 2030-ig elérendő három új kiemelt uniós cél mellett; felhívja a Bizottságot, hogy konkrét lépések és eredmények révén biztosítsa a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési terv időben történő és szigorú végrehajtását, valamint biztosítsa, hogy minden javaslatot megfelelően teljesítsenek és hogy azok érék el céljukat; kéri, hogy a mutatók fedjék le a világhírvány gazdaságra, foglalkoztatásra és egészségügyre gyakorolt hatásaiból eredő társadalmi kockázatokat, valamint azokat a társadalmi kockázatokat, amelyeket a zöld és digitális átalakulás okozhat az emberek és a munkavállalók számára; megjegyzi, hogy a fenntartható fejlődési célok figyelemmel kísérése és az új szociális eredménytábla biztosítja e kockázatok átfogóbb nyomon követését, de nem nyújt egyértelmű célértékeket az uniós fellépés hatásainak méréséhez; támogatja az erős, fenntartható és inkluzív gazdasági és társadalmi helyreállítást és modernizációt célul kitűző nagyratörő menetrendet, amely együtt jár az európai szociális modell megerősítésével, hogy mindenki részesülhessen a zöld és digitális átállás előnyeiből és méltó életet élhessen; felhívja a tagállamokat, hogy tűzzenek ki ambíciózus nemzeti célokat, amelyek megfelelően figyelembe veszik az egyes országok kiindulási helyzetét, és megfelelő hozzájárulást jelentenek az európai célok eléréséhez;

5. felhívja a Bizottságot, hogy vonja le a tanulságokat ebből a válságból, és munkálkodjon egy tökéletesített fenntartható kormányzási struktúra megvalósításán az EU-ban, amely a szolidaritáson, a társadalmi igazságosságon és integráción, a javak igazságos elosztásán, a nemek közötti egyenlőségen, a minőségi közszolgáltatásokon, többek között az egyetemes és magas színvonalú közoktatási rendszereken, a minőségi foglalkoztatáson és a fenntartható növekedésen alapul; felhívja a Bizottságot, hogy az általános mentesítési rendelkezés deaktiválására vonatkozó döntés meghozatala előtt ne csak a gazdaság állapotának mennyiségi kritériumokon alapuló átfogó értékelését vegye fontolóra, hanem egy olyan értékelést is, amely megfelelően tükrözi a mögöttes egyenlőtlenségeket, valamint az érintett tagállamok foglalkoztatási, szociális és egészségügyi helyzetét; úgy véli, hogy az uniós gazdasági kormányzási keretrendszer áttekintésének lehetőleg az általános mentesítési rendelkezés deaktiválása előtt meg kellene történnie;

2021. október 20., szerda

6. emlékeztet arra, hogy bizonyos, a 2008-as pénzügyi és gazdasági válság kezdetén hozott politikai döntések és kidolgozott költségvetési politikák ahhoz vezethettek, hogy az egészségügyi és szociális rendszerek egyes tagállamokban nem voltak megfelelően felkészülve a vilájárványra; hangsúlyozza, hogy további kritériumokra van szükség, különösen olyanokra, amelyek figyelembe veszik a fenntartható köz-, szociális és környezetvédelmi beruházások szükségességét, a köz- és a magánszféra gazdasági tevékenységét, valamint a szociális jogok európai pillére végrehajtásának irányába tett társadalmi előrehaladást a tagállamokban; úgy véli, hogy pusztán a válság előtti gazdasági tevékenységi szintek elérése nem feltétlenül elegendő a fenntartható fellendülés megszilárdításához; hangsúlyozza, hogy a jelenleg rendelkezésre álló eszközök nem feltétlenül elegendők a gazdasági stagnálás, a növekvő egyenlőtlenségek, valamint a társadalmi és területi különbségek kockázatának leküzdéséhez;

7. megjegyzi, hogy a Covid19-vilájárvány hatással volt az EU-ban mindenki jóllétére, és különösen a lakosság kiszolgáltatott csoportjaira; emlékeztet arra, hogy a Bizottság elnöke elkötelezte magát amellett, hogy a fenntarthatóságot, a társadalmi befogadást és a polgárok jóllétét helyezi az EU gazdasági stratégiájának középpontjába ⁽²⁵⁾; úgy véli, hogy ez alapvető fontosságú ahhoz, hogy Európa továbbra is a világ legfejlettebb jóléti rendszereinek hazája legyen, valamint az első klímasemleges kontinenssé, és az innováció, valamint a versenyképes vállalkozások dinamikus központjává váljon; emlékeztet arra, hogy az elmúlt évtizedben mélyültek a tagállamok közötti és a tagállamokon belüli társadalmi, gazdasági és területi egyenlőtlenségek; felhívja a Bizottságot, hogy a szemeszter keretében végzett elemzésébe építse bele a társadalmi és környezeti egyenlőtlenségek elemzését is; felkéri a tagállamokat, hogy vegyenek részt az uniós költségvetési szabályok felülvizsgálatában a fenntartható szociális és növekedésösztönző beruházások ösztönzése érdekében, ugyanakkor megőrizve a fenntartható államháztartást és a szilárd jóléti rendszereket;

8. megismétli a tagállamok szociális védelmi rendszerei megfelelőségének és fenntarthatóságának fontosságát; felhívja a figyelmet a G20-ak 2021. július 9–10-i közleményére és a G20-csoportnak a hatékony globális minimumadó iránti elkötelezettségére, ahogyan azt az OECD/G20-ak adóalap-erőzítéssel és nyereségátcsoportosítással (BEPS) foglalkozó inkluzív kerete 2021. július 1-jei, „A gazdaság digitalizációjából eredő adókihívások kezelésére szolgáló kétpilléres megoldásra vonatkozó nyilatkozat” című dokumentumában megfogalmazták; várakozással tekint a Bizottság arra vonatkozó javaslata elé, hogy hogyan ültethető át a nemzetközi egyezmény az uniós jogba, az agresszív adótervezés elkerülése, valamint az EU-ban a középosztály és a munkavállalók számára a méltányosság biztosítása érdekében;

9. elismeri, hogy az alapvető szolgáltatásokhoz – úgymint víz- és energiaellátáshoz – való hozzáférés kritikus fontosságú a társadalmi befogadás és az alapvető higiéniai feltételek biztosításához; támogató intézkedésekre szólít fel az alapvető szolgáltatásokhoz való inkluzív és megfizethető hozzáférés biztosítása érdekében a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési terv végrehajtása keretében; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy terjesszenek elő konkrét javaslatokat az energiaszegénység problémájának megfelelő kezelésére a zöld megállapodás célkitűzései keretében, és értékeljék az energiapiacokat annak érdekében, hogy elkerüljék az emelkedő energiaáraknak a kkv-k versenyképességére és a háztartásokra gyakorolt negatív hatásait;

10. kiemeli, hogy a munkát terhelő adók jól megtervezett rendszerei elengedhetetlenek a munkavállalók kockázatokkal és betegségekkel szembeni magas szintű védelmének, valamint az öregségi nyugdíjnak a biztosításához; úgy véli, hogy az adórendszereket úgy kell kialakítani, hogy azok csökkentsék az egyenlőtlenségeket, mozdítsák elő a méltányosságot és védjék a háztartásokat, továbbá kiegyensúlyozottnak kell lenniük a rendszerek méltányosabbá és hatékonyabbá tétele érdekében; hangsúlyozza, hogy az állami bevételeket fel lehetne használni a kulcsfontosságú prioritások finanszírozására és a tagállamok költségvetési kihívásainak kezelésére, és hozzájárulhatnának az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságához, többek között az egészségügyi és szociális védelmi rendszerek lefedettségének és mindenki számára való megfelelőségének megerősítése, valamint hosszú távú finanszírozásuk biztosítása révén; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a tagállamokon belüli gazdasági egyenlőtlenségek csökkentése és az adóbevételek beszedésének javítása érdekében hozzanak valódi intézkedéseket az adókikerülés és az adócsalás elleni fellépés céljából;

11. kiemeli annak fontosságát, hogy a szociális célkitűzéseket, a társadalmi haladást, a jóllétet és a fenntarthatóságot jobban integrálják valamennyi uniós szakpolitikába, különösen az uniós költségvetési tervezésbe, ezáltal biztosítva a közkiadások és -beruházások összhangját a szociális és környezetvédelmi célokkal, és megvizsgálva a költségvetési döntések lehetséges társadalmi hatásait; felhívja a Bizottságot, hogy építse be a fenntarthatóságot és a jóllétet az éves fenntartható növekedési stratégiába és az országspecifikus ajánlásokba, és hogy hatásvizsgálatában helyezze előtérbe az uniós szakpolitikai intézkedések társadalmi hatását; hangsúlyozza, hogy az európai szemeszter folyamatán belül meg kell erősíteni az átfogó és integrált keretet, különös figyelmet fordítva a társadalom legsérülékenyebb és leginkább marginalizált csoportjaira;

⁽²⁵⁾ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_19_6770?utm_campaign=58ca6a2173a6a3222e01b7f2&utm_content=5df9bbf40f09e4000147a897&utm_medium=smarshare&utm_source=generic

2021. október 20., szerda

12. hangsúlyozza, hogy a Covid19-válság hiányosságokra mutatott rá a szociális védelemhez való hozzáférésben, kiemelve a nagyobb reziliencia előmozdításának fontosságát, például a minimumjövedelem-rendszerek és a nyugdíjak megfelelőségének és hatályának javítása, és a jogosultsági feltételek könnyítése révén;

13. aggodalmát fejezi ki a világjárványból eredő túlzott eladósodottság és annak gazdasági és társadalmi következményei miatt, és hangsúlyozza, hogy az embereket és a kkv-kat meg kell védeni a túlzott eladósodás csapdájától; felszólít az adósságkezelési tanácsadási és adósvédelmi szolgáltatások további javítására, valamint a pénzügyi tudatosság növelésére; úgy véli, hogy a 2021. június 2-i bizottsági közleményben említett nemteljesítő hitelek tekintetében az európai kkv-kat, munkavállalókat és háztartásokat kell támogatni; megjegyzi, hogy e tekintetben a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz lehetőséget kínál a helyreállítás támogatására további beruházások és reformok révén; hangsúlyozza a szakpolitikai eszközök fontosságát annak kezelésében, hogy a számlák kifizetését illetően nehézségekkel küzdő, alacsony jövedelmű háztartások hogyan tudják megoldani a megélhetésüket és túlélni a világjárvány hatásait anélkül, hogy a szegénységi csapdába kerülnének;

A fenntarthatóságra, a társadalmi befogadásra és az emberek jóllétére vonatkozó 2022. évi európai irányítási keret

14. úgy véli, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek, az államadósságok szintjének magasra szökése, valamint a Stabilitási és Növekedési Paktum és az európai szemeszter folyamatának küszöbön álló reformja összefüggésében az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak elérése érdekében a szociális és fenntartható célokat kötelezővé tevő, fenntartható jólléti és társadalmi haladási paktum elfogadására irányuló parlamenti javaslat relevánsabbá vált, mint valaha; megjegyzi, hogy e tekintetben a fenntartható növekedésre, a foglalkoztatásra és a tisztességes munkára vonatkozó 8. fenntartható fejlődési cél a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó teljes ENSZ-menetrend mozgatórugójává vált;

15. úgy véli, hogy a fenntartható, intelligens és inkluzív növekedésnek biztosítania kell a fenntartható költségvetési politikát középtávon, és hogy az EU gazdasági és szociális politikáinak a hosszú távú fellendülés elérésére kell irányulnia, fenntarthatóbbá, inkluzívabbá, ellenállóbbá, valamint a zöld és digitális átállásra felkészültebbé téve gazdaságainkat és társadalmainkat; e tekintetben kiemeli, hogy a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési terv végrehajtása hozzá fog járulni valamennyi uniós szakpolitika szociális dimenziójának megerősítéséhez és az inkluzív fellendülés biztosításához;

16. hangsúlyozza, hogy a tagállamok közötti erősebb gazdasági és szociális irányítás, különösen az adószabályok konvergenciájának fokozása, a fellendülés előmozdító tényezője lehetne;

17. egyetért az európai vezetőkkel abban, hogy az EU gazdasági és szociális kormányzása tekintetében a legmagasabb politikai szinten rendszeresen értékelni kell a 2030-as kiemelt célok és a felfelé irányuló konvergencia terén elért eredményeket⁽²⁶⁾; úgy véli, hogy a kormányzás felülvizsgálatának folyamatába a munkaügyi és szociális minisztereket, valamint a gazdasági és pénzügyminisztereket is be kell vonni annak érdekében, hogy az európai szemeszter mechanizmusa keretében egyenlő értéket biztosítsunk a gazdasági, szociális és foglalkoztatási kérdéseknek; egyetért a Tanáccsal abban, hogy a szociális jogok európai pillérének végrehajtása megerősíti az Unió digitális, zöld és igazságos átállását és hozzájárul a felfelé irányuló társadalmi és gazdasági konvergencia eléréséhez, valamint a demográfiai kihívások kezeléséhez, továbbá hogy a szociális dimenzió, a szociális párbeszéd és a társadalmi partnerek aktív részvétele mindig is a magas versenyképességű szociális piacgazdaság középpontjában állt; úgy véli, hogy az európai szemeszter szakpolitikai koordinációs keretének részeként meg kell újítani a szociális eredménytáblát annak érdekében, hogy nyomon lehessen követni az e téren elért eredményeket, és hogy az eredménytáblát hozzá lehessen igazítani a világjárvány utáni helyzethez, valamint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz folyamatához;

18. hangsúlyozza, hogy az Európai Unió jövőjének szempontjából a politikai orientációnak és kormányzási megközelítésnek az embereket és jóllétüket kell a politika és döntéshozatal középpontjába helyeznie; kéri, hogy a Bizottság e célból terjesszen elő átfogó javaslatot, amely konkrét szociális, ökológiai és gazdasági célokat jelöl meg, amelyek tükrözik az EU vonatkozó nemzetközi és belső kötelezettségvállalásait, beleértve a méltányos átállást szolgáló erős szociális Európáról szóló, 2020. december 17-i parlamenti állásfoglalásból⁽²⁷⁾, az ENSZ fenntartható fejlődési céljaiból, a Párizsi Megállapodásból, az európai klímarendeletről a nulla nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás 2050-ig történő elérésére irányuló célkitűzéséből és a kapcsolódó köztes célokból, az Európai Unió Alapjogi Chartájából, valamint a szociális jogok európai pilléréből eredő kötelezettségvállalásait, továbbá az arra irányuló kötelezettségvállalást, hogy 2050-ig egy szegénység elleni uniós jogszabály révén felszámolja Európában a szegénységet;

⁽²⁶⁾ <https://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/>

⁽²⁷⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0371.

2021. október 20., szerda

19. úgy véli, hogy utánkövetés szükséges a 2016-os „A szociális párbeszéd új kezdete” című nyilatkozat tekintetében és felül kell vizsgálni a szociális partnerek bevonásának módját az európai szemeszter irányításába, amely az eddigiekben nem volt megfelelő, így módon megosztva a reform célkitűzéseit a munkavállalókkal és vállalkozásokkal, elősegítve ezáltal azok végrehajtását;

20. üdvözlí az európai szociális partnerek azon közös javaslatát, amely a gazdasági, társadalmi, környezeti és éghajlat-politikai haladás mérését célzó, a GDP-t kiegészítő, az inkluzív és fenntartható növekedés szempontjait figyelembe vevő alternatív, jóléti mutatócsomag kialakítására irányul; úgy véli, hogy a szociális eredménytáblának további mutatókat is magában kell foglalnia, amelyek teljes mértékben tükrözik az egyenlőtlenségi trendeket és okokat; e folyamatban hangsúlyozza a társadalom legveszélyeztetettebb és leginkább marginalizált csoportjai érdekei figyelembevételének fontosságát; hangsúlyozza, hogy a szociális partnereket be kell vonni a helyreállítást célzó stratégiai intézkedések elindítására irányuló döntéshozatali folyamatba; úgy véli, hogy az e tekintetben hozott intézkedések nem sérthetik a szociális partnerek autonómiáját;

21. kiemeli a környezeti károsodás és a klímaváltozás társadalmi hatásai mérésének szükségességét; felszólít az egészséghez és az egészséges környezethez való jog uniós szintű védelmére, mivel ez a jog alapvető fontosságú a legtöbb egyéb alapvető jog – például az élelemhez, a lakhatáshoz és a munkához való jog – érvényesítéséhez, valamint az inkluzív átmenet megvalósításához;

A zöld, digitális és minőségi munkahelyek védelmétől azok létrehozásáig: az ambiciózus európai szociális menetrend szükségessége

22. nyomatékosan felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a szakszervezetek munkahelyi jelenlétét és érintkezésüket a munkavállalókkal, többek között a digitális munkavégzés esetében is; hangsúlyozza, hogy minden munkavállaló, köztük a digitális gazdaságban dolgozók számára is garantálni kell a jogot a kollektív tárgyaláshoz és a kollektív fellépéshez;

23. egyetért az európai vezetőkkel abban, hogy a világjárvány miatt növekvő munkanélküliség és egyenlőtlenségek miatt fontos az erőforrásokat oda csoportosítani ahol azokra a leginkább szükség van a gazdaságok megerősítéséhez, és hogy a szakpolitikai erőfeszítéseket a minőségi szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférésre kell összpontosítani az egyenlő lehetőségek biztosítása, a minőségi munkahelyek megteremtése és kialakítása, a vállalkozói készségek támogatása, a készségek fejlesztése és az átképzés, valamint a szegénység és a kirekesztés csökkentése érdekében; hangsúlyozza, hogy az Európa fellendülésének támogatásához rendelkezésre álló rendkívüli erőforrásokat ki kell használni;

24. hangsúlyozza a Covid19-válság európai munkaerőpiacra gyakorolt negatív hatását, és ebből adódóan a munkahelyek korábbinál súlyosabb mértékű megszűnését, különösen a stratégiai ágazatokban, valamint ehhez kapcsolódóan a szegénység növekedést és az életkörülmények fokozódó egyenlőtlenségeit, amelyek különösen érintik a fiatalokat, a nőket és az alacsony képzettségű, valamint a bizonytalan foglalkoztatás keretében dolgozó munkavállalókat;

25. tudomásul veszi, hogy az előrejelzések szerint 2022 végére valamennyi uniós tagállam eléri a válság előtti negyedéves kibocsátás szintjét; hangsúlyozza, hogy ahhoz, hogy a helyreállítás fenntartható legyen, alapvető fontosságú, hogy minőségi munkahelyeket hozzanak létre a közepes és alacsony képzettségű munkavállalók, és különösen a nők és a fiatalok számára is, Európa-szerte egyenlő eloszlással, a régiók közötti egyenlőtlenségek megelőzése érdekében, mivel bebizonyosodott, hogy ezek alapvető fontosságúak társadalmaink és gazdaságaink ellenálló képessége szempontjából; úgy véli, hogy a szociális partnerek kulcsfontosságú szerepet játszanak a munkaerőpiac fejlődésének előjelzésében és a görbülékeny átállás biztosításában a strukturális változások által érintett munkavállalók esetében; úgy gondolja, hogy a kollektív tárgyalási struktúrák minden szinten történő megerősítése alapvető fontosságú a minőségi és a fenntartható foglalkoztatás létrehozásához;

26. hangsúlyozza, hogy a színvonalas oktatás és a jól képzett munkaerő, valamint a kutatás és az innováció iránti elkötelezettség a fenntartható fellendülés és a társadalmi kohézió előfeltétele; rámutat arra, hogy a közepes és az alacsony képzettségű munkavállalók számára lehetőséget kell biztosítani az átképzésre és a továbbképzésre; ragaszkodik ahhoz, hogy a minőségi tanulószereződéses gyakorlati képzésbe történő fenntartható befektetés, a felnőttek egész életen át tartó tanulásban és a munkavállalók képzésében való részvétele prioritást kell, hogy élvezzen; rámutat arra, hogy az inkluzív gazdasági fellendüléshez tartós állami és magán beruházásokra lesz szükség ahhoz, hogy a munkanélküliek és az alacsony képzettségűek számára garantálni lehessen az arra irányuló képzéseket, hogy megszerezzék a képesítést és a karrierváltást biztosító, igazolt alapkészségeket, szakmai készségeket és kulcskompetenciákat; ezzel összefüggésben kiemeli az uniós oktatási programok megerősítésének, a képzésnek és az oktatásnak a társadalom és a gazdaság igényeihez való igazításának, a munkavállalók és a tanárok támogatásának, valamint a digitális, zöld és szociális infrastruktúrába történő beruházásoknak a fontosságát; hangsúlyozza, hogy a mindenkire vonatkozó uniós készségfejlesztési program végrehajtása döntő fontosságú a szakképzett munkaerő hiányának kezelése szempontjából; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek meg minden erőfeszítést a megfizethető, hozzáférhető, inkluzív és magas színvonalú oktatásba és képzésbe való beruházás, a többek között a digitális és transzverzális készségeket érintő továbbképzési és átképzési intézkedések megerősítése,

2021. október 20., szerda

valamint az egész életen át tartó tanulás előmozdítása érdekében, hogy felkészítsék a munkavállalókat a munkaerőpiacnak a zöld és digitális átállásból eredő jövőbeli igényeire; hangsúlyozza, hogy a szakképzések kölcsönös elismerése segíti majd a szakemberhiány és a strukturális munkaerőhiány leküzdését;

27. üdvözlí az „egyenlő munkáért egyenlő bért”, illetve a férfiak és a nők „egyenlő értékű munkájáért egyenlő bért” elv alkalmazásának a bérek átláthatósága és a végrehajtási mechanizmusok révén történő megerősítéséről szóló bizottsági javaslatot; üdvözlí, hogy ez a javaslat kötelező érvényű átláthatósági eljárásokat vezet be; sürgeti ezen intézkedések gyors elfogadását a további nemi alapú egyenlőtlenségek megelőzése érdekében; felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy a nők körében támogassák a vállalkozói tevékenységet és könnyítsék meg számukra a finanszírozáshoz való hozzáférést; felhívja a tagállamokat, hogy sürgősen oldják fel a Tanácsban a nők vezetőtestületi tagságáról szóló irányelvre irányuló tárgyalások útjában álló akadályokat;

28. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy biztosítani kell az EU munkavállalói számára a törvény által vagy kollektív megállapodásokban rögzített megfelelő minimálbér nyújtotta védelmet, a nemzeti hagyományoknak és gyakorlatoknak megfelelően, biztosítva a megfelelő életszínvonalat a munkavégzés helyétől függetlenül; üdvözlí a tekintetben a Bizottság azon irányelvre vonatkozó javaslatát, amely biztosítaná a megfelelő minimálbért az Unió területén, és amelynek célja a kollektív megállapodások hatályának kiterjesztése, a dolgozói szegénység leküzdése és a felfelé irányuló társadalmi konvergencia elősegítése;

29. szükségesnek tartja az állami foglalkoztatási szolgálatok pénzügyi és emberi erőforrásainak növelését; felhívja a tagállamokat, hogy vezessenek be hatékony teljesítménymenedzsment-mechanizmusokat az állami foglalkoztatási szolgálatok számára munkaerő-piaci programjaik hatásának értékelése és a fejlesztés eszközeinek feltárása érdekében; felkéri a tagállamokat, hogy az állami foglalkoztatási szolgálatokat olyan technológiai megoldásokkal szereljék fel, amelyek lehetővé teszik számukra az álláskereső felvételének hatékonyabbá tételét, valamint készségeik jobb értékelését és megfigyelését;

30. emlékezteti a tagállamokat, hogy az önálló életvitel, a minőségi szociális és munkavállalási szolgáltatások, a megfelelő szociális védelem és az erősebb szociális gazdaság elengedhetetlen a méltó életkörülmények biztosításához a fogyatékossgal élő valamennyi személy számára, a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló uniós stratégiában kiemeltnek megfelelően;

31. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy alkalmazzanak külön rendszert a minőségi munkahelyek létrehozásának nyomon követésére valamennyi ágazatban, többek között az állami beruházások révén létrehozott munkahelyeket illetően is, amelynek tartalmaznia kell egy külön szakaszt a zöld és digitális munkahelyekről, figyelembe véve a nemek közötti egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség szempontjait, továbbá hogy állapodjanak meg egy minőségi és zöldmunkahely-teremtési feltételrendszerről az uniós közfinanszírozáshoz hozzáférni kívánó vállalatok számára; felszólít az aktív támogatási intézkedések szoros nyomon követésére a minőségi munkahelyekről leginkább kiszorult személyek egyenlő munkaerőpiaci részvételének biztosítása érdekében; hangsúlyozza, hogy az uniós közpénzekhez való hozzáférést a munkavállalói jogok és a kollektív szerződések tiszteletben tartásától kell függővé tenni;

32. kéri a tagállamokat, hogy hozzanak intézkedéseket a szociális védelmi rendszerekhez való hozzáférés hiányának orvoslása céljából, különösen a munkavállalók és az önálló vállalkozók szociális védelemhez való hozzáféréséről szóló, 2019. november 8-i tanácsi ajánlásnak megfelelően⁽²⁸⁾; ismételten üdvözlí, hogy első lépésként elfogadták az említett ajánlást, valamint a Bizottság elkötelezte magát az európai szociális védelmi rendszerek megerősítése mellett, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy szükség van a szociális védelemhez való egyetemes hozzáférés megvalósítására, különösen a jelenlegi nehéz helyzetben; felkéri a Bizottságot, hogy terjesszen elő egy uniós szabályozási keretrendszert a tisztességes munkakörülmények, jogok és a szociális védelemhez való hozzáférés megerősítésének és biztosításának céljából a platform-munkavállalók és a nem szokványos módon dolgozók számára;

33. felhívja a Bizottságot, hogy aktualizálja a tisztességes munkakörülményekre és a munkavállalók részvételének ösztönzésére természetüknél fogva nagyobb hangsúlyt fektető szövetkezetek és szociális vállalkozások létrehozására és fejlesztésére vonatkozó keretét;

34. hangsúlyozza, hogy ha az EU vezető szerepet akar betölteni a fenntartható és inkluzív globális fellendülésben, korszerűsíteni kell gazdaságainkat és minőségi munkahelyeket kell biztosítani a folyamatban, több millió jól fizető munkahelyet kell teremteni, többek között a közepes és alacsony képzettségű munkavállalók számára, biztosítva ugyanakkor a felfelé irányuló, társadalmi és gazdasági konvergenciát és az esélyegyenlőséget mindenki számára, hogy mindenki részt vehessen a közös európai projektben; kitart amellett, hogy több beruházásra van szükség a zöld, digitális és szociális infrastruktúrába, a közszolgáltatásokba, az oktatásba és a szociális szolgáltatásokba, valamint a kutatásba, az innovációba és a nulla szén-dioxid-kibocsátású technológiákba, figyelembe véve az európai gazdasági szerkezet

⁽²⁸⁾ HL C 387., 2019.11.15., 1. o.

2021. október 20., szerda

kulcsfontosságú szereplőinek számító mikrovállalkozások és kkv-k sajátos jellegét annak érdekében, hogy a lehető legjobban kiaknázzák innovációs potenciáljukat, javítva ugyanakkor a kkv-k állami és magánfinanszírozáshoz való hozzáférését, valamint biztosítva a fenntartható és növekedésbarát beruházásokat; felszólít az iparstratégia szociális és fenntartható dimenziójának megerősítésére, különös tekintettel a minőségi foglalkoztatásra és a stratégiai értékláncokra az EU-ban;

35. aggodalmát fejezi ki a Covid19-válság súlyos társadalmi hatásai és a foglalkoztatásra, különösen a fiatalok foglalkoztatására gyakorolt következményei miatt; felkéri a tagállamokat és a Bizottságot, hogy biztosítsák minden fiatal európai számára az oktatáshoz, képzéshez és a munkaerőpiachoz való hozzáférést; felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy kezeljék prioritásként az ifjúsági munkanélküliség elleni küzdelmet, nem utolsósorban a NextGenerationEU helyreállítási eszköz keretében, teljes mértékben használják ki az olyan pénzügyi eszközöket, mint az ifjúsági garancia és az olyan európai programokat, mint az Erasmus+, és hozzanak megfelelő intézkedéseket az ifjúsági munkanélküliség kezelésére és a fiatalok foglalkoztathatóságának javítására; kiemeli továbbá, hogy a Covid19-válság foglalkoztatási következményeire válaszul mozgósítani lehetne az elbocsátott munkavállalók támogatását szolgáló új Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapot; ezért arra kéri a tagállamokat, hogy haladéktalanul nyújtsanak be finanszírozási kérelmet a Bizottsághoz, hogy támogatni tudják a Covid19 következtében a munkájukat elvesztő európai munkavállalókat az átképzésükben, a továbbképzésükben és a munkaerőpiacra való visszailleszkedésükben;

36. hangsúlyozza az EU-n belüli munkaerő-mobilitás fontosságát, valamint azt, hogy a munkavállalók szabad mozgása hozzájárul az Unió gazdasági növekedéséhez és kohéziójához, továbbá munkalehetőségeket teremt; hangsúlyozza továbbá, hogy a munkaerő mobilitásának együtt kell járnia az egyenlő bánásmód elvén alapuló tisztességes közös szabályokkal; e tekintetben felhívja a Bizottságot, hogy kövesse nyomon a munkavállalók szabad mozgására vonatkozó szabályok végrehajtását és érvényesítését; felhívja a Bizottságot, hogy elemezze az agyelszívást bizonyos régiókban és ágazatokban, és a tisztességes mobilitás biztosítása, valamint a jogok és jogosultságok hordozhatóságának megerősítése révén támogassa az utazó munkavállalókat; kéri a tagállamokat, hogy teljes mértékben kötelezzék el magukat a közszolgáltatások digitalizálása mellett a méltányos munkavállalói mobilitás előmozdítása érdekében, különösen ami a szociális biztonsági rendszerek koordinációját illeti; felkéri ezért a Bizottságot, hogy terjesszen elő ambiciózus javaslatot a digitális uniós társadalom-biztosítási kártyára vonatkozóan;

37. hangsúlyozza, hogy a Covid19-válság rávilágított arra, hogy közös uniós megközelítést kell kidolgozni az egészségügyre, többek között a munkahelyi egészségre vonatkozóan; felszólít egy európai egészségügyi unió létrehozására, amelynek a szolidaritás, a stratégiai autonómia és az együttműködés elvén kell alapulnia, és biztosítania kell, hogy a közegészségügyi megfontolások álljanak a Szerződésekben rögzített valamennyi uniós politika és tevékenység létrehozásának és végrehajtásának középpontjában, ideértve az összes vonatkozó szakpolitikára vonatkozó rendszeres egészségügyi hatásvizsgálatokat is; üdvözlí a „zéró munkahelyi halálozásra” vonatkozóan az Európai Unió új munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági stratégiai keretében megfogalmazott ambiciózus célkitűzést; hangsúlyozza, hogy a rákkeltő anyagokról és mutagénekről szóló irányelv⁽²⁹⁾ hatálya alá kell vonni a reprodukciót károsító anyagokat, és hogy az egészségügyi dolgozók jobb védelme érdekében fel kell venni a veszélyes gyógyszereket az irányelv I. mellékletébe;

38. emlékeztet arra, hogy a szociális jogok európai pillérének 15. elve szerint a nyugdíjas munkavállalóknak és önálló vállalkozóknak joguk van a megfelelő jövedelmet biztosító nyugdíjhoz, és hogy minden idős személynek joga van a méltóságáteljes életet biztosító forrásokhoz;

Szinergiák a szemeszter és a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek között

39. hangsúlyozza, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szóló rendeletben meghatározott szociális célkitűzésekhez hozzájáruló országspecifikus ajánlásokat figyelembe kell venni a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben, és hogy e tervek esetében az országspecifikus ajánlásokat úgy kell értelmezni, hogy azok hozzájáruljanak a rendelet gazdasági, szociális és területi célkitűzéseinek eléréséhez; kitart amellett, hogy a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terveknek a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szóló rendelettel összhangban hozzá kell járulniuk az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak eléréséhez, a zöld megállapodásban meghatározott uniós növekedési stratégia végrehajtásához, valamint a szociális jogok európai pillére elveinek érvényesüléséhez; emlékeztet arra, hogy az európai szemeszter 2021. évi ciklusát ideiglenesen kiigazították annak érdekében, hogy lehetővé váljon a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz elindítása; kéri, hogy a Bizottság legyen ambiciózusabb a szociális dimenzió terén és biztosítsa az országspecifikus ajánlások és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szóló rendelet általános és konkrét célkitűzései közötti koherenciát;

⁽²⁹⁾ HL L 158., 2004.4.30., 50. o.

2021. október 20., szerda

40. emlékeztet arra, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szülő rendelet szerint a „reformoknak és beruházásoknak minőségi és stabil munkahelyek létrehozásához, és a hátrányos helyzetű csoportok bevonásához és integrálásához kell vezetniük”;

41. hangsúlyozza, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szülő rendelet egyik célja a minőségi foglalkoztatás megteremtésének ösztönzése; hangsúlyozza, hogy a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben foglalt munkaügyi reformoknak hozzá kell járulniuk a minőségi foglalkoztatás javításához; felhívja a Bizottságot, hogy e konkrét kérdésben elemezze a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben foglalt munkaügyi reformokat; emlékeztet arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 152. cikke kimondja, hogy az Unió elismeri és támogatja a szociális partnerek uniós szintű szerepvállalását, és tiszteletben tartja önállóságukat; figyelmeztet arra, hogy a Bizottság semmilyen módon sem avatkozhat be a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek reformjai keretében folytatott nemzeti szociális párbeszéd folyamataiba;

42. felhívja a Bizottságot, hogy a európai szemeszter szociális eredménytáblájának szociális mutatóit – különösen a tisztességes munkához, a társadalmi igazságossághoz és az esélyegyenlőséghez, a szilárd szociális jóléti rendszerekhez és a méltányos mobilitáshoz kapcsolódó mutatókat – építse be a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz előrehaladásáról szóló jelentéstételéhez, valamint a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek nyomon követéséhez és értékeléséhez használandó közös mutatókba, továbbá a szociális nyomon követés módszertanába, beleértve a gyermekgaranciát és az ifjúsági garanciát is; hangsúlyozza, hogy a Parlament alaposan meg fogja vizsgálni a Bizottság által ezzel kapcsolatban benyújtandó, felhatalmazáson alapuló jogi aktust, hogy megbizonyosodjon arról, hogy a szociális mutatók, az eredménytábla és a szociális módszertan összeegyeztethetők-e a célkitűzésekkel, valamint annak ellenőrzése érdekében, hogy szükség van-e kifogás emelésére;

43. kitart amellett, hogy a szociális párbeszéd szerepe kulcsfontosságú a hatékony reformok és beruházások biztosításában, különösen azokban az ágazatokban, amelyeket az átállás mélyrehatóan átalakít majd; hangsúlyozza, hogy az érdekelt feleknek, például a nemzeti parlamenteknek, a helyi és regionális hatóságoknak, a szociális partnereknek, a nem kormányzati szervezeteknek és a civil társadalomnak a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek elkészítésébe és végrehajtásába való megfelelő bevonása döntő fontosságú lesz a tervek sikere szempontjából;

44. rámutat arra, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szülő rendelet szerint a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek előkészítése és végrehajtása során általánosan érvényesíteni kell a nemek közötti egyenlőséget, valamint hogy a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos jelentéstétel és a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése nem keverhető össze a társadalmi nyomon követéssel és a szociális beruházásokkal; úgy véli, hogy a nemek közötti egyenlőség saját módszert érdemel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében, és emlékeztet arra, hogy a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete megfelelő módszertant dolgozott ki; kiemeli, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szülő rendelet értelmében a stabil ellátási infrastruktúrába történő beruházás szintén elengedhetetlen a nemek közötti egyenlőség, a nők gazdasági szerepvállalásának biztosítása, a reziliens társadalmak létrehozása, a túlnyomóan nőket foglalkoztató ágazatokra jellemző bizonytalan körülmények elleni küzdelem, a minőségi munkahelyek megteremtésének ösztönzése, a szegénység és a társadalmi kirekesztés megelőzése érdekében, és előmozdítja a GDP-t, mivel lehetővé teszi, hogy több nő végezzen fizetett munkát;

45. felszólít egy erős nemi dimenziót is magában foglaló európai gondozási stratégia létrehozására, amelynek holisztikus és egész életen át tartó megközelítést kell alkalmaznia a gondozás terén, ugyanakkor konkrét intézkedéseket és tevékenységeket határoz meg a hivatásos és nem hivatásos gondozók számára egyaránt, valamint a nem fizetett ápolási-gondozási munka tekintetében is; felhívja a tagállamokat, hogy vizsgálják meg és osszák meg egymással a speciális gondozási igényű társadalmi csoportok támogatására, valamint a gondozással töltött idő nyugdíjazásba történő beépítésére vonatkozó legjobb gyakorlataikat, szem előtt tartva a nyugdíjak terén a nemek között fennálló egyenlőtlenség csökkentésének célját; rámutat, hogy az Eurofound szerint a tartós ápolás-gondozást végző munkavállalók aránya az utóbbi évtizedben egyharmaddal nőtt, ami éles ellentétben áll az általuk kapott tartósan alacsony bérral; felkéri a tagállamokat, hogy biztosítsák, hogy a gondozók tisztességes béreket kapjanak, mivel a tartós ápolás-gondozás és más szociális szolgáltatások terén a bérek jelenleg 21 %-kal az átlag alatt vannak⁽³⁰⁾; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az Európai Bizottság 2021. évi tartós ápolás-gondozási jelentése fényében olyan reformokat hajtsanak végre, amelyeknek „a mindenki számára elérhető és megfizethető, jó minőségű és fenntartható finanszírozás révén biztosított tartós ápolás-gondozás jelentette közös célkitűzésnek az elérésére kell irányulniuk”; felhív hatékony aktív munkaerőpiaci, valamint a munka és a magánélet közötti egyensúlyt biztosító politikák alkalmazására a családi élet védelme érdekében, beleértve a munka és a magánélet közötti egyensúlyról szóló irányelv⁽³¹⁾ átültetését és végrehajtását, valamint a Tanács gondozásra vonatkozó ajánlásainak alkalmazását;

⁽³⁰⁾ <https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/unpaid-care-and-housework>

⁽³¹⁾ HL L 188., 2019.7.12., 79. o.

2021. október 20., szerda

46. hangsúlyozza, hogy az egészségügybe és a szociális ellátásba – többek között a munkavállalók bérébe, munkakörülményeibe és képzésébe – történő nagyobb mértékű beruházás elengedhetetlen a munkaerő-felvételnek és a munkahelyek megtartásának javításához, valamint a megfelelő személyzeti létszám és az igényekhez igazított szolgáltatások biztosításához; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben jelentős összegű beruházást fordítsanak az egészségügy javítására, beleértve a munkakörülményeket és a személyzeti létszámot, a képzési igények és a kulcsfontosságú szolgáltatások bővítésére, az alapellátás megszilárdítására, valamint a tartós ápolás-gondozás és más szociális közszolgáltatások támogatására; ragaszkodik ahhoz, hogy az egészségügyi és a szociális ágazat stressztesztjei során feltárt hiányosságokat kezelni kell a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek, a következő uniós egészségügyi program (EU4Health), valamint az ezen ágazatok finanszírozására irányuló országspecifikus ajánlások révén;

47. hangsúlyozza, hogy a megfizethető lakhatást érintő beruházási hiány évente 57 milliárd EUR; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak elegendő mértékű megfelelő és megfizethető szociális lakhatási lehetőséget a lakosság szükségleteinek fedezésére, és csökkentsék a lakásköltség-túlterheltségi arányt; felhívja a Bizottságot, hogy foglalja bele ezt a célkitűzést az országspecifikus ajánlásokba; e tekintetben felszólít a gazdaságirányítási keret reformjára annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a tagállamok számára a zöld és szociális – többek között a szociális, állami, megfizethető és energiahatékony lakhatás fejlesztésére és korszerűsítésére irányuló – közberuházásokat; hangsúlyozza, hogy a hajléktalanság a társadalmi kirekesztés egyik legszélsőségebb formája; üdvözli a hajléktalanság elleni küzdelem európai platformjának elindítását, amelynek végső célja a hajléktalanság 2030-ig történő megszüntetése; felszólítja a tagállamokat, hogy fogadjanak el olyan, megfelelő nemzeti és uniós finanszírozással ellátott ambiciózus nemzeti stratégiákat, amelyek a „lakhatás mindenek előtt” elven alapulva elősegítik a hajléktalanság megelőzését, és biztosítják a megfelelő, biztonságos és megfizethető lakhatáshoz való hozzáférést; sürgeti a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot egy átfogó szegénységellenes stratégiára;

48. emlékeztet arra, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szülő rendelet előírja, hogy nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek előkészítése és végrehajtása során biztosítani kell az esélyegyenlőség mindenki számára történő általános érvényesítését, amit kellően indokolnak a több uniós tagállamban is növekvő egyenlőtlenségek; felhívja a Bizottságot, hogy fektessen különös hangsúlyt nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek e célból történő végrehajtásának a tagállamok megfelelő civil társadalmi szervezetei és esélyegyenlőségi szervei segítségével történő nyomon követésére;

49. kiemeli, hogy a digitális és zöld átállást társadalmi szempontból is értékelni kell annak érdekében, hogy elkerülhető legyen a munkahelyek megszűnése, a munkaerőpiac megzavarása és a foglalkoztatás polarizálódása a középfokú képzettséget igénylő munkahelyek leépítése miatt, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a vállalatok digitalizációs és zöld átállási folyamatait ne használják fel ürügyként a munkaerő-megtakarítást célzó költségcsökkentési stratégiákhoz;

50. hangsúlyozza, hogy a szociális párbeszéd és a kollektív tárgyalás kulcsfontosságú eszköz a munkaadók és a szakszervezetek számára ahhoz, hogy tisztességes béreket és munkakörülményeket tudjanak kialakítani, valamint hogy ha a kollektív tárgyalás rendszere szilárd, az reziliensebbé teszi a tagállamokat gazdasági válságok idején;

51. követeli, hogy a szemeszter felülvizsgálata foglalja magában a munkavállalók mobilitásának nyomon követését, és hogy jogaikat, különösen az idegymunkások jogait tartsák tiszteltben;

o

o o

52. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2021. október 20., szerda

P9_TA(2021)0427

A munkavállalók azbeszttel szembeni védelme**Az Európai Parlament 2021. október 20-i állásfoglalása a Bizottsághoz intézett ajánlásokkal a munkavállalók azbeszttel szembeni védelméről (2019/2182(INL))**

(2022/C 184/03)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 225. cikkére,
- tekintettel az EUMSZ 152. és 154. cikkére, amely a szociális partnerek szerepével és a velük folytatott konzultációval foglalkozik,
- tekintettel az EUMSZ 153. cikkének (1) és (2) bekezdésére,
- tekintettel az EUMSZ 192. cikkének (1), (3), (4) és (5) bekezdésére,
- tekintettel az EUMSZ 194. cikkének (2) bekezdésére,
- tekintettel az EUMSZ 114. cikkének (1) bekezdésére,
- tekintettel az EUMSZ 168. cikkére,
- tekintettel az EUMSZ 169. cikkének (3) bekezdésére,
- tekintettel a munkájuk során azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló, 2009. november 30-i 2009/148/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾,
- tekintettel az épületek energiateljesítményéről szóló, 2010. május 19-i 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽²⁾,
- tekintettel a munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló, 1989. június 12-i 89/391/EGK tanácsi irányelvre ⁽³⁾,
- tekintettel a munkájuk során rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló, 2004. április 29-i 2004/37/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre (hatodik egyedi irányelv a 89/391/EGK tanácsi irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében) ⁽⁴⁾,
- tekintettel a szociális jogok európai pillérére, amelyet az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság 2017. november 17-én együttesen hirdetett ki ,
- tekintettel a szociális jogok európai pillérének megvalósítására irányuló cselekvési tervről szóló, 2021. március 4-i bizottsági közleményre (COM(2021)0102),
- tekintettel az azbeszttel kapcsolatos foglalkozás-egészségügyi kockázatokról és minden létező azbeszt felszámolásának kilátásairól szóló, 2013. március 14-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel a Bizottságnak az azbesztmentesítésben vagy karbantartási munkálatokban részt vevő munkavállalók tájékoztatásáról és képzéséről szóló gyakorlati iránymutatásaira (2012),
- tekintettel az Európai Unió munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatos, 2014–2020-as stratégiájáról szóló, 2014. június 6-i bizottsági közleményre (COM(2014)0332),

⁽¹⁾ HL L 330., 2009.12.16., 28. o.⁽²⁾ HL L 153., 2010.6.18., 13. o.⁽³⁾ HL L 183., 1989.6.29., 1. o.⁽⁴⁾ HL L 158., 2004.4.30., 50. o.⁽⁵⁾ HL C 36., 2016.1.29., 102. o.

2021. október 20., szerda

- tekintettel „Az uniós munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi irányelvek uniós tagállamokban történő gyakorlati végrehajtásának értékelése” című, 2015. novemberi bizottsági jelentésre,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak „Az azbeszt kezelése az energetikai felújítások során” című, 2019. május 15-i véleményére,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak az EU azbesztmentesítéséről szóló, 2015. február 18-i véleményére,
- tekintettel az építési termékek forgalmazására vonatkozó harmonizált feltételek megállapításáról szóló 305/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (az építési termékekről szóló rendelet) végrehajtásáról szóló, 2021. március 10-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiáról szóló, 2020. július 10-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel „A vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégia a toxikus anyagoktól mentes környezetért” című, 2020. október 14-i bizottsági közleményre (COM(2020)0667),
- tekintettel „Az Unió vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiája: eljött a teljesítés ideje” című, 2021. március 12-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a Bizottság „Európai épületkorszerűsítési program – épületeink környezetbaráttá tétele, munkahelyteremtés, javuló életminőség” című, 2020. október 14-i közleményre (COM(2020)0662),
- tekintettel az „Európai rákellenes terv” című, 2021. február 3-i bizottsági közleményre (COM(2021)0044),
- tekintettel „A tisztább és versenyképesebb Európát szolgáló, körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv” című, 2020. március 11-i bizottsági közleményre (COM(2020)0098),
- tekintettel „Az egységes piac továbbfejlesztése: a polgárok és vállalkozások lehetőségeinek bővítése” című, 2015. október 28-i bizottsági közleményre (COM(2015)0550),
- tekintettel „A fenntartható versenyképességre, a társadalmi méltányosságra és a rezilienciára vonatkozó európai készségfejlesztési program” című, 2020. július 1-i bizottsági közleményre (COM(2020)0274),
- tekintettel az Európai Vegyianyag-ügynökségnek „Az Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA) tudományos jelentése az azbesztre vonatkozó munkahelyi határértékek értékeléséről” című, 2021. február 1-i jelentésére,
- tekintettel „A rák legyőzése – a küldetés lehetősége” című 2020. szeptemberi bizottsági jelentésre,
- tekintettel az Egészségügyi Világszervezet „Az azbeszt okozta megbetegedések felszámolása” című 2014. márciusi tájékoztatójában foglalt ajánlásokra,
- tekintettel az ENSZ fenntartható fejlődési céljaira, különösen az egészséges élet biztosítására és a jóllét mindenki számára minden korosztályban való előmozdítására vonatkozó 3. célra,
- tekintettel eljárási szabályzata 47. és 54. cikkére,
- tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság és a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság véleményére,
- tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság jelentésére (A9-0275/2021),

⁽⁶⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0074.

⁽⁷⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0201.

2021. október 20., szerda

- A. mivel minden uniós politika és tevékenység meghatározása és végrehajtása során biztosítani kell az emberi egészség védelmének magas szintjét;
- B. mivel az azbeszt évente 30 000–90 000 halálesetet okoz az Unióban;
- C. mivel a leggyakoribb foglalkozási eredetű rák a tüdőrák, amely a foglalkozási eredetű rákmegbetegedések 54–75 %-áért felel, és mivel a tüdőrák fő kiváltó oka az azbeszt (45 %) ⁽⁸⁾; mivel az azbesztnak való kitettség a dohányzással együtt jelentősen növeli a tüdőrák kialakulásának kockázatát ⁽⁹⁾;
- D. mivel a Nemzetközi Rákkutató Ügynökség (IARC) az azbesztet bizonyítottan rákkeltő anyagnak ismerte el (1. csoport), amely azbesztózist, tüdőrákot és mezoteliómát, valamint gége- és petefészekrákot okoz; mivel támogatni kell az azbeszt által kiváltott egyéb rákos megbetegedésekre, valamint más, nem rákos egészségügyi problémákra irányuló kutatást ⁽¹⁰⁾; mivel a daganatos megbetegedések megnövekedett kockázatát figyelték meg az azbeszt-szálaknak – köztük a krizotilszálaknak – csak nagyon kis mértékben kitett népesség körében is; mivel az azbeszt más nem rosszindulatú tüdő- és pleurális rendellenességeket okozhat, többek között pleurális plakkokat, pleurális vastagodást és jóindulatú pleurális effúziókat;
- E. mivel az azbesztet 2005-ben betiltották az Unióban; mivel néhány tagállam már az 1980-as években betiltotta az azbesztet; mivel a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az azbesztszálakat a lehető leghamarabb teljesen kivonják a forgalomból; mivel az azbeszt használatának jellege és mértéke tagállamonként igen eltérő;
- F. mivel az 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (REACH-rendelet) ⁽¹¹⁾ kimondta, hogy az azbesztszálak és az e szálakat szándékosan tartalmazó termékek gyártása, értékesítése és felhasználása tilos, és mivel a REACH-rendelet XVII. mellékletének módosításáról szóló (EU) 2016/1005 bizottsági rendelet ⁽¹²⁾ célja, hogy 2025. július 1-jéig gondoskodjon az azbeszttermékek használatának teljes megszüntetéséről a tagállamokban;
- G. mivel az azbeszt világszerte rendkívül veszélyes rákkeltő anyag, amelyet a mindennapi élet számos területén használnak épületekben és egyéb anyagokban; mivel számos csoport ki van téve az azbeszt-expozíció kockázatának, beleértve az építőipari és felújítási ágazatban, a bányászatban, a hulladékgazdálkodásban dolgozókat, a tűzoltókat, valamint a lakástulajdonosokat és bérlőket; mivel a belélegzett azbesztszálak legkárosabb egészségügyi hatásai és az azbeszttel kapcsolatos betegségek akár 40 évvel később is jelentkezhetnek; mivel az Unióban az esetek száma várhatóan 2025 körül tetőzik ⁽¹³⁾;
- H. mivel a meglévő uniós és nemzeti szintű szabályozások ellenére egyes tagállamokban sok azbeszttel összefüggő megbetegedést túl gyakran nem ismernek el foglalkozási megbetegedésként, és ezért az áldozatok nem jogosultak munkahelyi kártérítésre, tovább súlyosbítva a betegség okozta fizikai szenvedést; mivel az elismerési eljárások és a kártérítési kérelmek során a szakszervezetek és az áldozatokat képviselő egyesületek fontos szerepet játszanak a foglalkozási megbetegedések áldozatainak támogatásában;
- I. mivel az épületekben, köztük az elhagyott épületekben előforduló azbeszt kezelése és biztonságos eltávolítása megköveteli a munkahelyi egészségvédelem és biztonság teljes körű figyelembevételét az Unió arra irányuló tervével összefüggésben, hogy javítsa épített környezetének hőszigetelését azzal a céllal, hogy növelje az energiamegtakarítást és a 2050-ra az első klímasemleges földrészé váljon; mivel az energiahatékonyság növelését célzó épületfelújítások gyakran az azbeszt használatára vonatkozó uniós és nemzeti szabályozás vagy tilalom előtt beépített, és így

⁽⁸⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/581397/EPRS_BRI\(2016\)581397_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/581397/EPRS_BRI(2016)581397_EN.pdf).

⁽⁹⁾ <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/asbestos-elimination-of-asbestos-related-diseases>.

⁽¹⁰⁾ <https://publications.iarc.fr/Book-And-Report-Series/Iarc-Monographs-On-The-Identification-Of-Carcinogenic-Hazards-To-Humans/Arsenic-Metals-Fibres-And-Dusts-2012>.

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályaon kívül helyezéséről, HL L 396., 2006.12.30., 1. o.

⁽¹²⁾ A Bizottság (EU) 2016/1005 rendelete (2016. június 22.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet XVII. mellékletének az azbesztszálak (krezolit) tekintetében történő módosításáról (HL L 165., 2016.6.23., 4. o.).

⁽¹³⁾ Understanding a Man-Made Epidemic: The Relation between Historical Asbestos Consumption and Mesothelioma Mortality in Belgium, Van den Borre, Laura & Deboosere, Patrick, Tijdschrift voor Sociale en Economische Geschiedenis, 2017.

2021. október 20., szerda

potenciálisan azbesztet tartalmazó épületelemeket – például tetőket, falakat vagy elektromos berendezéseket – érintenek; mivel az Unióban a meglévő épített környezet jelentős része több mint 50 éves; mivel az Unió épületállományának romlása növeli a környezeti kitétség kockázatát, amely fenyegetést jelent a lakosság számos különböző csoportjára nézve, és amely különösen a mezotelióma esetszámának növekedéséhez vezethet; mivel azbeszttel kapcsolatos betegségeket figyeltek meg az ipari területek közelében élő lakosság körében; mivel a környezeti expozíció egészségügyi hatásait nagymértékben alábecsülték⁽¹⁴⁾; mivel az azbesztnak való környezeti kitétség szintje elérheti a foglalkozási expozíciós szinteket; mivel több kutatásra van szükség a környezetben megtalálható azbeszttel kapcsolatos kockázatokra vonatkozóan;

- J. mivel az azbeszthulladék hulladéklerakókban történő elhelyezése hosszú távon nem megoldás, hiszen így a hulladékkal jövő nemzedékeinek kell majd megbirkóznuk, mivel az azbesztszálak gyakorlatilag elpusztíthatatlanok; mivel kerülni kell az azbesztszálak környezetbe jutását; mivel költséghatékony módszereket kell kifejleszteni az azbeszttartalmú hulladékok inertizálására, az azbeszt aktív szálainak deaktiválása és a közegészségre ártalmatlan anyaggá történő átalakítása érdekében;
- K. mivel tágabb értelemben ösztönözni kell a kutatást és az innovációt ahhoz, hogy javuljon az azbeszt szempontjából való átvilágítás, az azbeszttel kapcsolatos, a tüdőráktól és a mezoteliómától eltérő rákos megbetegedések azonosítása, a biztonságos eltávolítási technikák, a hulladékgazdálkodás, valamint a kitétt munkavállalók és az épületekben lakók biztonsága, beleértve a valós idejű azbesztészlelési és riasztási technológiákat is;
- L. mivel az EUMSZ 191. cikkének (1) bekezdése szerint az Unió környezetpolitikájának hozzá kell járulnia az olyan célkitűzések eléréséhez, mint polgárai egészségének védelme, a környezet minőségének megőrzése és javítása, a természeti erőforrások körültekintő és észszerű hasznosításának előmozdítása, valamint a regionális vagy világméretű környezeti problémák leküzdésére irányuló intézkedések ösztönzése nemzetközi szinten;
- M. mivel az EUMSZ 191. cikkének (2) bekezdése alapján az Unió környezetpolitikája az elővigyázatosság és a megelőzés elvén, a környezeti károk elsődlegesen a forrásuknál történő elhárításának elvén, valamint a „szennyező fizet” elven alapul;
- N. mivel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 37. cikke értelmében a magas színvonalú környezetvédelmet és a környezet minőségének javítását be kell építeni az uniós politikákba, és a fenntartható fejlődés elvével összhangban biztosítani kell megvalósulásukat;
- O. mivel a biztonságos, tiszta, egészséges és fenntartható környezethez való jog elismertsége kezd egyetemes méreteket öltetni azáltal, hogy az e jogot elismerő országok száma az elmúlt években nőtt, és jelenleg több mint 155 ország ismeri el azt vagy annak elemeit nemzeti jogrendszerében;
- P. mivel az Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA) szerint az azbeszt küszöbérték nélküli rákkeltő anyag; mivel az azbesztre vonatkozó jelenlegi kötelező foglalkozási expozíciós határérték (OELV) 8 órás idővel súlyozott átlagként 0,1 szál/cm³; mivel az ECHA kockázatértékelési bizottsága véleményt készített az azbesztre vonatkozó kötelező OELV csökkentéséről; mivel az expozíciót a műszakilag lehetséges mértékben mindig csökkenteni kell, különösen akkor, ha nem létezik biztonságos küszöbérték; mivel ennek következtében az OELV-t felül kell vizsgálni a legújabb tudományos és műszaki fejlemények figyelembevétele érdekében, és ennek megfelelően módosítani kell;
- Q. mivel a tagállamokban észlelt foglalkozási eredetű rák megbetegedések 80 %-a az azbeszttel függ össze; mivel az emberi költségek 98 %-át, beleértve az életminőségre és a munkavállalók családjára gyakorolt hatást, a munkavállalók viselik; mivel becslések szerint a foglalkozási eredetű rákos megbetegedések költsége az Unióban évente 270–610 milliárd eurót tesz ki, ami a GDP 1,8–4,1 %-ának felel meg⁽¹⁵⁾; mivel a rossz egészségi állapot megelőzésére irányuló politikák megerősítését célzó intézkedések elengedhetetlenek annak biztosításához, hogy a munkavállalók és családjaik egészségesebb életet élhessenek;

⁽¹⁴⁾ Environmental exposure to asbestos, from geology to mesothelioma, Bayram, Mehmeta; Bakan and Nur Dilekb, Current Opinion in Pulmonary Medicine, 2014.

⁽¹⁵⁾ <https://www.etui.org/sites/default/files/Web-executive%20summary-cancer-final.pdf>

2021. október 20., szerda

- R. mivel az azbesztet széles körben használták lakásokban, ami egészségügyi kockázatot jelent; mivel a megfelelő lakhatáshoz való jogot, amelynek meghatározása magában foglalja az egészséget fenyegető veszélyekkel szembeni védelemhez való jogot, a nemzetközi szervezetek és a tagállamok emberi jogként és az egészség terén mutatkozó egyenlőtlenségek kezelésének kulcsaként ismerték el; mivel az azbeszt biztonságos eltávolítása hozzájárul a minőségi lakhatás biztosításához mindenki, de különösen az olyan alacsony jövedelmű lakástulajdonosok és bérlők számára, akiknek az elmúlt évtizedekben romlottak a lakhatási körülményei;
- S. mivel az azbeszt biztonságos eltávolítását nem szabad ürügyként használni olyan gyakorlatokra, mint például a bérlők kilakoltatása azon az alapon, hogy lakásukat fel kell újítani;
- T. mivel az azbeszt biztonságos eltávolítására vonatkozó követelményeket társadalmilag igazságos módon kell bevezetni, és megfelelő – a szükséges felújítások finanszírozásában az épületek tulajdonosait, valamint a munkálatokat végző kkv-k kapacitásbővítését támogató – intézkedésekkel kell kísérni; mivel ugyanakkor meg kell őrizni a 2020. október 14-i bizottsági közleményben meghatározott, az európai épületkorszerűsítési program (a továbbiakban: az épületkorszerűsítési program) keretében nyújtott uniós forrásokat azon kedvezményezettek számára, akik megfelelnek a munkavállalók azbesztexpozícióval szembeni védelmét célzó uniós és nemzeti szabályozásnak;
- U. mivel az azbeszt még mindig megtalálható számos közigazgatási épületben, iskolában, lakásban, infrastruktúrában, tömegközlekedési létesítményben és vízellátási hálózatban; mivel az említett anyag használatával és jelenlétével kapcsolatos ismeretek idővel csökkennek; mivel az azbeszt jelenléte és az ezzel kapcsolatos ismeretek hiánya veszélyt jelent az épületek valamennyi használója és lakója számára;
- V. mivel a Parlament a méltányos átállást szolgáló erős szociális Európáról szóló, 2020. december 17-i állásfoglalásában⁽¹⁶⁾ felszólította a tagállamokat, hogy 2030-ig számolják fel a munkahelyi haláleseteket, és csökkentsék a munkahelyi egészségkárosodásokat, és felkérte a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a 2004/37/EK irányelvet;
- W. mivel a Bizottság 2021. február 3-i közleménye megállapítja, az EU-ban évente bekövetkező, foglalkozási eredetű halálesetek 52 %-a a munkával összefüggő rákos megbetegedéseknek tudható be; mivel a korai diagnózis, kezelés és rehabilitáció javítása az európai rákellenes terv prioritásai közé tartozik, amelynek az azbeszttel kapcsolatos betegségekben szenvedő betegek javát kell szolgálnia; mivel tervének részeként a Bizottság 2022-ben jogalkotási javaslat előterjesztését tervezi a munkavállalók azbesztexpozíciójának további csökkentése érdekében;
- X. mivel a szociális jogok európai pillérét (a továbbiakban: a pillér) az Unióban jelentkező szociális kihívásokra válaszul fogadták el; mivel a pillér 20 alapelvből áll, amelyeket három kategóriába csoportosítottak: esélyegyenlőség és a munkaerőpiacra való belépés, tisztességes munkakörülmények, valamint szociális védelem és társadalmi befogadás; mivel a 10. alapelv előírja a munkavállalók magas szintű munkahelyi egészségvédelmét és biztonságát, amelynek ki kell terjednie a munkavállalók rákkeltő és mutagén anyagokkal szembeni védelmére a munkahelyen;
- Y. mivel a válság rávilágított a munkával összefüggő betegségek megelőzésének és a mindenki számára megfizethető egészségügyi ellátásba való befektetésnek a fontosságára; mivel a munkaügyi felügyelőségek, a szakszervezetek és a munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági képviselők kulcsszerepet játszanak az azbeszttel kapcsolatos szabályok és előírások hatékony ellenőrzésében és végrehajtásában; mivel a hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciók kulcsfontosságúak a munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó szabályok megsértésének megakadályozásához és a belső piacon a tisztességes verseny biztosításához;
- Z. mivel az épített környezet jelentős hatást gyakorol a gazdaság számos ágazatára, a helyi munkahelyekre és az életminőségre; mivel a Bizottság új fenntartható épített környezetre vonatkozó stratégiájának célja többek között a körforgásos gazdaság elveinek előmozdítása az épületek teljes életciklusa során; mivel a Bizottság 2020. március 11-i közleményében meghatározott körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terve célzott kezdeményezéseket tartalmaz az olyan kulcsfontosságú termékértékláncok vonatkozásában, mint az építőipar és az épületek; mivel a 2020. július 1-jei bizottsági közlemény elismeri, hogy az építőipari ágazatnak be kell ruháznia az alkalmazottak továbbképzésébe a zöld átálláshoz szükséges készségigények kielégítése érdekében, a környezetbarát tervezés és anyagok, az energiahatékonyság, a körforgásos jelleg és a felújítások tekintetében; mivel az épületkorszerűsítési program sikeréhez kulcsfontosságú, hogy ehhez képzett építőipari dolgozók álljanak rendelkezésre;

⁽¹⁶⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0371.

2021. október 20., szerda

- AA. mivel az azbeszt és az azbeszttartalmú anyagok és termékek még mindig jogszerűen állíthatók elő, dolgozhatók fel, importálhatók és exportálhatók világszerte több mint 100 országban, beleértve az Unió szomszédos régióinak országait is; mivel a 649/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁷⁾ a nemzetközi kereskedelemben forgalmazott egyes veszélyes vegyi anyagok és peszticidek előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárásáról szóló, 2019-ben felülvizsgált Rotterdami Egyezmény végrehajtását írja elő, amelynek értelmében a mérgező vegyi anyagokat tartalmazó termékek kivitele előtt egy ország egyedi beleegyezésére van szükség; mivel a 2015. október 28-i bizottsági közlemény prioritásként határozta meg a nem megfelelő termékek uniós piacra kerülésének megakadályozására irányuló erőfeszítések megerősítését; mivel az uniós és nemzeti tilalmak és a meglévő szabályozás ellenére továbbra is kerül a belső piacra azbeszt⁽¹⁸⁾; mivel mindaddig, amíg a világon jogszerűen előállítanak és forgalmaznak azbesztet, fennáll a veszélye annak, hogy az azbeszt bekerül a belső piacra;
- AB. mivel az azbesztnak korábban és/vagy jelenleg kitett személyek megbízható nyilvántartásai fontosak az orvosi felügyelet biztosításához és a foglalkozási megbetegedések felismerésének megkönnyítéséhez, megfelelően egyúttal az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽¹⁹⁾; mivel a tagállamok különböző módokon szervezik meg nemzeti társadalombiztosítási rendszereiket a munkával kapcsolatos sérülések vagy megbetegedések tekintetében, ideértve a kollektív szerződések kiegészítő szerepét is; mivel az ilyen rendszerek alapjául szolgáló elveket és a szociális partnerek autonómiáját tiszteletben kell tartani;
- AC. mivel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság „Az EU azbesztmentesítése” című, 2015. február 18-i véleménye kimondja, hogy a tagállamoknak az azbeszttel kapcsolatos foglalkozási és nem foglalkozásból eredő betegségekre vonatkozó módszeres adatgyűjtés segítségével biztosítaniuk kell minden azbesztózis- és mezotelióma-eset, valamint az azbeszthez kapcsolódó más megbetegedések nyilvántartásba vételét, a pleurális plakk azbeszttel kapcsolatos megbetegedésként való besorolását és hivatalos nyilvántartásba vételét, valamint a külön erre a célra létrehozott megfigyelőközpontok segítségével az azbeszt jelenlétének megbízható feltérképezését, továbbá hogy az orvosi személyzetnek megfelelő képzésben kell részesülnie, hogy képes legyen megbízható diagnózist felállítani;
- AD. mivel a hatályos jogszabályok egyes tagállamokban csak a használatbavétel vagy a bontás megkezdése esetén írnak elő bizonyos kötelezettségeket az azbeszttartalmú épületek tulajdonosai, irányítói vagy kezelői számára, akkor viszont nem, amikor azbeszttartalmú termékekkel felszerelt épületet értékesítenek;

A teljes körű azbesztmentesítés európai stratégiája (European Strategy for the Removal of All Asbestos – ESRAA)

1. rámutat, hogy az azbeszt biztonságos eltávolítása jó példa az EUMSZ 168. cikkének (1) bekezdésében rögzített „egészség minden szakpolitikában” elv alkalmazásának szükségességére, mivel ez közvetlenül összefügg az alábbi közelmúltbeli és jövőbeli uniós szakpolitikai kezdeményezésekkel: az új uniós egészségvédelmi és biztonsági keret, a zöld megállapodás és az épületkorszerűsítési program, a Next Generation EU program és a többéves pénzügyi keret, az európai rákellenes terv, az uniós hulladékstratégia és a körforgásos gazdaságra irányuló intézkedéscsomag; kiemeli, hogy az azbeszthulladék kezelése során maradéktalanul alkalmazni kell az elővigyázatosság elvét; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a hulladékokról szóló vonatkozó uniós jogszabályok megfelelő felülvizsgálatára;
2. hangsúlyozza, hogy az azbeszt biztonságos eltávolítása nehéz és sürgős feladat, és megismétli felhívását, hogy egy több szakterületet összekapcsoló átfogó és integrált megközelítésre van szükség; rámutat, hogy a biztonságos munkakörülményeket kell a fő prioritásnak tekinteni;
3. felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a teljes körű azbesztmentesítés európai stratégiájára (ESRAA), amely a következő elemeket tartalmazza:
 - a) a tagállamokban az összes azbeszt biztonságos eltávolítására szolgáló nemzeti stratégiák európai kerete, amelynek tartalmaznia kell egy jogalkotási javaslatot, amely minimumszabályokat vezet be a nyilvánosan hozzáférhető nemzeti azbesztnyilvántartásokra vonatkozóan;

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 649/2012/EU rendelete (2012. július 4.) a veszélyes vegyi anyagok kivételéről és behozataláról (átdolgozás) (HL L 201., 2012.7.27., 60. o.).

⁽¹⁸⁾ http://www.ibasecretariat.org/alpha_ban_list.php; <https://wits.worldbank.org/trade/comtrade/en/country/ALL/year/2019/tradeflow/Imports/partner/WLD/product/252400>

⁽¹⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

2021. október 20., szerda

- b) a 2009/148/EK irányelv aktualizálására vonatkozó javaslat, hogy az épületkorszerűsítési program során megerősítsék a munkavállalók azbesztveszéllyel szembeni védelmét szolgáló intézkedéseket, és megakadályozzák az azbeszt áldozatainak újabb hullámát;
- c) jogalkotási javaslat a következőkről:
- a foglalkozási megbetegedések elismerése, beleértve az azbeszttel összefüggő összes ismert betegséget is, valamint az elismerési eljárásokra vonatkozó minimumszabályok; és
 - az azbeszttel összefüggő foglalkozási megbetegedések áldozatainak kártalanítására vonatkozó minimumszabályok;
- d) a 2010/31/EU irányelv aktualizálására vonatkozó javaslat, amely bevezeti azt a követelményt, hogy az építőipari munkások egészségének védelme érdekében az épületkorszerűsítési munkálatok megkezdése előtt kötelezően el kell végezni az azbeszt és más veszélyes anyagok szempontjából való átvilágítást, majd el kell távolítani azokat;
- e) egy jogalkotási javaslat, amely figyelembe veszi a meglévő nemzeti szabályozásokat, valamint az épületek kötelező átvilágításának leghatékonyabb modelljeire vonatkozó hatásvizsgálatot, amely magában foglalja a megfelelő képesítésekkel és engedélyekkel rendelkező szakmai szervezet által végzett, az azbeszt jelenlétének vizsgálatára irányuló felületelemzést, az eladás vagy bérbeadás előtt, és a 2005 vagy ha az korábban volt, az egyenértékű nemzeti azbeszttilalom bevezetésének éve előtt épített épületekre vonatkozó azbeszttanúsítványok bevezetése érdekében;
4. megjegyzi, hogy az átfogó eltávolítási stratégiák pénzügyi és adminisztratív következményekkel járnak az épülettulajdonosokra, a hatóságokra és a vállalkozásokra, különösen a kkv-kra nézve, beleértve a mikrovállalkozásokat is, valamint jelentős munkaterhet rónak az igazoló szervekre; hangsúlyozza ezért, hogy megfelelő átmeneti időszakokat, valamint megfelelő szabályozási és pénzügyi támogatást kell biztosítani;
5. hangsúlyozza, hogy mozgósítani kell az összes uniós és tagállami szinten rendelkezésre álló finanszírozási mechanizmust, és kiemeli, hogy a Bizottság már egyértelművé tette, hogy a tagállamok európai strukturális és beruházási alapokat fordíthatnak az azbeszt kezelésére és eltávolítására⁽²⁰⁾; e tekintetben felszólít az esb-alapok igénybevitelére az azbeszt szempontjából való átvilágítás megbízhatóságának és gyorsaságának, valamint a mérésnek, az eltávolításnak és a biztonságos hulladékgazdálkodásnak a javítása érdekében, a vonatkozó nemzeti vagy regionális programok célkitűzéseivel összhangban; hangsúlyozza, hogy kulcsfontosságú a kutatás és fejlesztés támogatása, különös tekintettel a munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági technológiák piacra jutási útvonalaának fejlesztésére és javítására, beleértve az azbeszttel kapcsolatos valós idejű mérési és riasztási rendszereket, valamint az azbeszt inertizálására szolgáló költséghatékony módszereket és technológiákat; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy használjanak fel minden eszközt a fenntartható kezelési technológiákba történő beruházások támogatására, többek között célzott, közös európai érdeket szolgáló fontos projekteken keresztül;
6. hangsúlyozza, hogy az épületkorszerűsítési program keretében biztosított uniós forrásokat meg kell őrizni azon kedvezményezettek számára, akik megfelelnek a munkavállalók azbeszttől való védelmére irányuló uniós és nemzeti szabályozásnak; kéri, hogy dolgozzanak ki egy rendszert annak biztosítására, hogy a munkavállalók azbeszttől való védelmére irányuló uniós és nemzeti szabályozásnak eleget nem tevő kedvezményezettekkel visszafizetessék az uniós támogatásokat;
7. felszólít az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség (EU-OSHA) megerősítésére, hogy hatékony eszközöket, így technikai és tudományos támogatást biztosítsanak a megelőzési erőfeszítések javításához, az azbesztet tartalmazó munkahelyek nyilvántartásba vételének és az azbeszttel kapcsolatba került vagy esetlegesen kapcsolatba kerülő munkavállalók jobb nyomon követéséhez, valamint a munkavállalók számára biztosított képzés és védőfelszerelések javításához; kéri, hogy az EU-OSHA keretén belül hozzanak létre egy európai platformot, amely bemutatja az azbeszt eltávolításával és az azbeszt biztonságos ártalmatlanításával kapcsolatos bevált gyakorlatokat, amelyeket már számos tagállamban bevezettek, és gondoskodik az ilyen bevált gyakorlatok megosztásáról;
8. hangsúlyozza, hogy a munkaügyi felügyelet fontos szerepet játszanak az azbesztnek való kitettség megelőzésében és ellenőrzésében, a vállalkozások szintjén pedig pozitív szerepet töltenek be a szakértelem javításában és a tájékoztatásban; felhívja a tagállamokat, hogy növeljék a munkaügyi felügyelők számát és az ellenőrzések gyakoriságát, továbbá javítsák a munkaügyi felügyelőségek és az ellenőrzések minőségét; úgy véli, hogy a tagállamoknak jóval túl kell lépniük a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet azon ajánlásán, hogy minden 10 000 munkavállalóra legalább egy munkaügyi felügyelő jusson; sürgeti a tagállamokat, hogy szabjanak ki hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat azokra a vállalkozásokra, amelyek nem tesznek eleget a munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatos kötelezettségeiknek;

⁽²⁰⁾ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-8-2018-000862-ASW_EN.html

2021. október 20., szerda

9. úgy véli, hogy az azbeszt valamennyi áldozata számára sürgősen szükség van az igazságszolgáltatáshoz és a jogorvoslathoz való hatékony hozzáférésre valamennyi, nem csak a szorongással kapcsolatos egészségügyi kár tekintetében; hangsúlyozza, hogy az azbesztnak való kitettséggel kapcsolatos valamennyi orvosi költséget a munkáltatóknak kell fedezniük, amennyiben nem tettek meg minden megfelelő intézkedést, és nem tettek meg minden tőlük telhető erőfeszítést az azbesztexpozíció megelőzésére; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, szükség lehet-e a diffúz szennyezésre vonatkozó olyan általános felelősségi rendszer bevezetésére irányuló jogszabályra, amelynek keretében az áldozatok kártérítést kaphatnak a diffúz szennyezésből eredő valamennyi kárért, beleértve az azbeszt okozta károkat is;

A nemzeti azbesztmentesítési stratégiák európai kerete

10. üdvözli az épületkorszerűsítési programot, amely 2030-ig 35 millió épületet kíván korszerűsíteni; egyetért a közleményben megfogalmazott véleménnyel, hogy különös figyelmet kell fordítani a régi épületeket korszerűsítő és a mentési tevékenységeket végző munkavállalók azbesztexpozícióval szembeni védelmére;

11. hangsúlyozza, hogy a jobb megelőző intézkedések és az azbeszttel kapcsolatos kockázatok kezelése megköveteli a közvetlenül érintettek igényeihez igazított, releváns információkhoz való hozzáférést;

12. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa az azbeszttermékek biztonságos és szabályos eltávolítására vagy ártalmatlanítására szolgáló, az elérhető legjobb technikákon alapuló különböző rendszerekre vonatkozó információk terjesztését;

13. hangsúlyozza, hogy a természetben előforduló azbeszttartalmú anyagoknak kitett lakosságcsoportoknál fellépő kockázatok tekintetében is több információra van szükség;

14. ragaszkodik ahhoz, hogy az energetikai korszerűsítést támogató uniós kezdeményezések társadalmilag igazságosak legyenek és tartalmazzanak a lakók és a munkavállalók egészségének védelmére irányuló kötelező intézkedéseket, többek között az azbesztet tartalmazó épületek azonosítása révén, hogy lehetővé váljon az azbeszt és más veszélyes anyagok biztonságos eltávolítása;

15. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy a tisztességes, megfizethető és egészséges lakhatáshoz való hozzáférés a pillér cselekvési tervének egyik sarokköve legyen;

16. üdvözli, hogy számos tagállam és régió – többek között Lengyelország, Hollandia és Flandria – ambiciózus terveket hajt végre egyértelmű határidők mellett az azbeszt épített környezetből való eltávolítására;

17. megismétli a Bizottsághoz intézett azon felhívását, hogy vezessen be jogi keretet a tagállamok épületeiben és infrastruktúráiban található összes azbeszt felmérésére az érintett érdekelt felekkel – köztük a szociális partnerekkel – egyeztetve, és minden egyes tagállamban becslés készítésére a biztonságos eltávolítás költségeiről;

18. felszólítja a Bizottságot, hogy terjesszen elő egy keretirányelv-javaslatot a tagállamok számára, hogy létrehozzák a nemzeti azbesztmentesítési terveket, amelyek világos és reális ütemterveket – köztük prioritásokat – és közbenső célokat határoznak meg az azbeszt kimutatására és nyilvántartására, a lakástulajdonosok és a kkv-k finanszírozására és támogatására, a 2009/148/EK irányelvnek megfelelően a munkavállalókat az azbesztexpozícióval szemben védő intézkedésekre, valamint az azbeszt biztonságos ártalmatlanítására annak megakadályozása érdekében, hogy az azbeszt bekerüljön az újrahasznosítási folyamatokba;

19. kitart amellett, hogy a meghozott intézkedések hatékonyságának értékelése érdekében hosszú távú járványfelügyeletet kell végezni; kiemeli, hogy a mezotelióma olyan betegség, amelynek fő kockázati tényezője az azbeszt, és hogy a diagnosztizált mezoteliómás esetek száma a epidemiológiai felügyelet fontos mutatója; ezért kéri a mezoteliómás megbetegedések illetékes hatóságok felé történő bejelentésének kötelezővé tételét;

20. rámutat arra, hogy egyes közelmúltban végzett tanulmányok szerint az iparosodott országokban a mezoteliómás esetek mintegy 20 %-át munkahelyen kívüli azbesztexpozíció okozhatja ⁽²¹⁾;

21. emlékeztet arra, hogy az épületkorszerűsítési program miatt várhatóan meg fog növekedni az azbesztszálaknak való fokozott munkahelyi és környezeti kitettséggel járó építési munkálatok száma; kiemeli annak szükségességét, hogy az épületkorszerűsítési program keretében az azbesztet energiahatékony anyagokkal helyettesítsék;

⁽²¹⁾ The health impact of nonoccupational exposure to asbestos: what do we know? (nih.gov) (A munkahelyen kívüli azbesztexpozíció egészségügyi hatásai: mit tudunk?)

2021. október 20., szerda

22. megismétli felhívását, hogy nemzeti szinten nyilvános azbesztnyilvántartásokat kell létrehozni; felszólítja a Bizottságot, hogy a keretirányelvre irányuló javaslat részeként vezessen be minimumszabályokat az állami és magántulajdonban lévő épületekben előforduló azbesztre és más veszélyes anyagokra vonatkozó, nyilvánosan hozzáférhető digitális nemzeti nyilvántartásokra; hangsúlyozza, hogy az azbesztre vonatkozó nyilvántartásoknak kompatibilisnek kell lenniük az energiahatékonysággal kapcsolatos adatbázisokkal és nyilvántartásokkal, és azokat közös eszközökkel, (például épületfelújítási útlevelekkel) kell feltölteni, összhangban az (EU) 2016/679 rendelettel;

23. felhívja az Európai Környezetvédelmi Ügynökséget, hogy végezzen további kutatásokat az azbeszt folyókban és mellékfolyókban való jelenlétéről, valamint annak a növényzetre és a vadon élő állatokra gyakorolt hatásairól, hasonlóan az USA Környezetvédelmi Ügynöksége által készített tanulmányhoz ⁽²²⁾;

24. hangsúlyozza, hogy a légkörben lévő azbeszt háttér-koncentrációját nyomon kell követni és mérni kell a tagállamokban, az információkat hozzáférhetővé kell tenni, és expozíciós határértékeket kell bevezetni a lakókörnyezetre vonatkozóan;

25. elismeri az Egészségügyi Világszervezet (WHO) 2017. évi arra vonatkozó ajánlásait ⁽²³⁾, hogy az azbesztszálat nem szükséges felvenni a 98/83/EK tanács irányelv ⁽²⁴⁾ I. mellékletébe, ezen ajánlások szerint ugyanis az ivóvízben található azbesztszálak egészségügyi szempontból nem aggályosak; emlékeztet arra, hogy egy tanulmányban olasz tudósok felvetették azt a lényeges kérdést, hogy az azbesztszálakat tartalmazó víz fogyasztása növeli-e a gyomor- és vastagbélrák kockázatát ⁽²⁵⁾; hangsúlyozza, hogy több évtizedig is eltarthat az olyan, azbeszttel összefüggő esetleges betegségek megjelenése, amelyeket az azbesztcsövekből származó ilyen szálakat tartalmazó víz fogyasztása okozhat; hangsúlyozza, hogy még ha az olasz tanulmány önmagában nem is teszi lehetővé az azbeszt vízzel történő bevitelét és a gyomor- és bélrendszeri daganatok kialakulása közötti kapcsolat végleges megállapítását, az ezzel kapcsolatos bizonytalanságokra tekintettel indokolt az elővigyázatosság elvét alkalmazni; úgy véli, hogy további kutatásokat kell végezni e fontos kérdés kapcsán; felhívja ezért a tagállamokat, hogy rendszeresen ellenőrizzék az ivóvízkinyerésre használt víz minőségét, és az emberi egészséget érintő kockázat fennállása esetén tegyék meg a szükséges megelőző és kockázatcsökkentő intézkedéseket;

26. aggodalmát fejezi ki az Unió ivóvízhálózatának állapota és az azbesztcement csövek jelenléte miatt, amelyek elhasználódása miatt azbesztszálak kerülnek a vízbe; emlékeztet továbbá arra, hogy a WHO ajánlásával összhangban az azbesztcement csövek ivóvízszállításra nem használhatók, és ilyen célú használatuk nem engedélyezhető ⁽²⁶⁾; úgy véli, hogy az azbeszt teljes felszámolására irányuló európai stratégia keretében, valamint az európai helyreállítási terven és a tagállami helyreállítási tervekben keresztül átfogó tervet kell kidolgozni és végrehajtani az európai ivóvízelosztó hálózat felújítására és azbesztmentesítésére vonatkozóan;

A munkájuk során azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló 2009/148/EK irányelv aktualizálása

27. emlékeztet arra, hogy az azbeszt továbbra is az egyik legjelentősebb foglalkozás-egészségügyi kihívás, és hogy világszerte 125 millió ember van kitéve azbesztnak a munkahelyén ⁽²⁷⁾, noha annak egészségügyi kockázatai évtizedek óta ismertek;

28. rámutat, hogy a világon évente mintegy 250 000 ember hal meg az azbesztnak való kitettség következtében ⁽²⁸⁾; rámutat arra, hogy az elmúlt években az azbesztszálaknak való kitettséggel kapcsolatos betegségek miatti halálozás üteme még gyorsult is;

29. felszólítja a Bizottságot, hogy aktualizálja a 2009/148/EK irányelvet a legújabb tudományos ismeretek és a műszaki fejlődés figyelembevételével, beleértve a különböző azbesztszálfajták és azok egészségre gyakorolt káros hatásainak értékelését, valamint kezdje meg az irányelv hatálya alá tartozó szálas szilikátok listájának aktualizálásához szükséges

⁽²²⁾ Washington State Department of Health (2009), Advisory for Swift Creek Naturally Occurring Asbestos (Washingtoni Egészségügyi Minisztérium, 2009, Tanácsadó kiadvány a Swift Creek patak mentén természetesen előforduló azbesztről) Az Egyesült Államok Környezetvédelmi Ügynöksége, Swift Creek (https://response.epa.gov/site/site_profile.aspx?site_id=3639)

⁽²³⁾ A WHO Európai Regionális Irodája keretében végrehajtott, az ivóvízre vonatkozó paraméterekkel kapcsolatos együttműködési projekt: „Support to the revision of Annex I Council Directive 98/83/EC on the Quality of Water Intended for Human Consumption (Drinking Water Directive) Recommendations” (Segítség az emberi fogyasztásra szánt vízzel szembeni 1998/83/EK tanácsi irányelv I. mellékletének felülvizsgálatához – ajánlások), 2017.

⁽²⁴⁾ A Tanács 98/83/EK irányelve (1998. november 3.) az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről (HL L 330., 1998.12.5., 32. o.).

⁽²⁵⁾ Agostino Di Ciaula, Valerio Gennaro: Rischio clinico da ingestione di fibre di amianto in acqua potabile. Epidemiologia & Prevenzione, <https://epiprev.it/3608>

⁽²⁶⁾ https://ec.europa.eu/environment/water/water-drink/pdf/20171215_EC_project_report_final_corrected.pdf– 13.1. pont.

⁽²⁷⁾ WHO, Asbestos: elimination of asbestos-related diseases 2018 (Azbeszt: az azbeszttel összefüggő betegségek felszámolása, 2018).

⁽²⁸⁾ Furuya, Sugio; Chimed-Ochir, Odgerel; Takahashi, Ken; David, Annette; Takala, Jukka: Global Asbestos Disaster (Globális azbesztkatasztrófa), 2018 *Int. J. Environ. Res. Public Health* 15, no. 5: 1000. <https://doi.org/10.3390/ijerph15051000>

2021. október 20., szerda

konzultációs eljárást, és ebben az összefüggésben fontolja meg a riebeckit, a winchit, a richterit, a fluoroedenit és az erionit felvételét az aktinolitot, az antofillit, a tremolitot és a grüneritet már tartalmazó jegyzékbe;

30. hangsúlyozza, hogy a 2009/148/EK irányelv minden olyan tevékenységre alkalmazandó, amelyek folyamán a munkavállalók munkájuk során azbesztből vagy azbeszttartalmú anyagokból származó pornak vannak vagy lehetnek kitéve; szigorúbb rendelkezéseket kér, amelyek biztosítják az azbesztmentesítés helyszínén dolgozó valamennyi munkavállaló védelmét, beleértve azokat a munkavállalókat is, akik a mentesítést követően lépnek be a munkavégzés helyszínére; kéri, hogy helyezzenek nagyobb hangsúlyt arra, hogy az irányelv tagállami végrehajtása az összes veszélyeztetett szakemberre – többek között a felújítást és bontást végző munkavállalókra, a hulladékkezelőkre, a bányászokra és a tűzoltókra – kiterjedjen;

31. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a legújabb tudományos orvosi kutatások és ajánlások szerint nincs olyan küszöbérték, amely alatt a levegő azbesztszál-koncentrációja ártalmatlan lenne⁽²⁹⁾; e tekintetben úgy véli, hogy a 2009/148/EK irányelv védelmi intézkedései alól az OELV-re hivatkozva nem indokolható semmilyen mentesség; szorgalmazza, hogy a 2009/148/EK irányelv maradéktalanul tükrözze azt az elvet, hogy mindig megfelelő egyéni védőintézkedéseket kell alkalmazni az olyan tevékenységek során, amelyek folyamán a munkavállalók azbesztből vagy azbeszttartalmú anyagokból származó pornak vannak vagy lehetnek munkájuk során kitéve; úgy véli, hogy a kockázatértékelés során figyelembe kell venni a nem porló azbeszttartalmú anyagok veszélyes jellegét is; kéri, hogy a tervezett munkafolyamattal kapcsolatos egyedi kockázatértékeléssel határozzák meg a szükséges védőintézkedéseket;

32. ragaszkodik ahhoz, hogy az azbesztet tartalmazó részek és anyagok biztonságos eltávolítása és ártalmatlanítása élvezzen elsőbbséget, mivel a javítás, a karbantartás, a betokozás vagy a befedés csak az eltávolítás elhalasztását jelenti, ami évekkel meghosszabbítja a lakosokat és a munkavállalókat érintő kockázatokat; felhív az olyan azbeszttartalmú anyagok betokozásának és befedésének betiltására, amelyek eltávolítása technikailag lehetséges; hangsúlyozza, hogy a tilalommal egy időben el kell kerülni, hogy a legszegényebb háztartásokat olyan helyzetbe kerüljenek, hogy ne legyenek képesek kifizetni a szükséges felújítást; ezért hangsúlyozza, hogy megfelelő kísérő intézkedésekre van szükség; hangsúlyozza, hogy fontos azoknak az azbeszttartalmú szerkezeteknek a meghatározása, nyilvántartásba vétele és rendszeres ellenőrzése, amelyeket rövid távon nem lehet eltávolítani (például az épületek betonfalai);

33. ösztönzi szinergiák létrehozását az ECHA jelenleg készülő adatbázisával a termékekben és a hulladékká váló termékekben előforduló, aggodalomra okot adó anyagokkal kapcsolatos információgyűjtés és ismeretbővítés érdekében;

34. emlékeztet arra az alapvető jogi elvre, miszerint a munkahelyi egészségvédelem és biztonság terén mindig a legkorszerűbb technológiát kell alkalmazni a lehető legmagasabb szintű védelem érdekében; szorgalmazza a műszaki minimumkövetelmények szigorítását annak érdekében, hogy a levegőben lévő azbesztszálak koncentrációját a műszakilag lehetséges legalacsonyabb szintre csökkentsék, a portalánításon és a forrásnál történő porelszíváson, a folyamatos ülepítésen és az azbesztmentesítő eszközök használatán keresztül is; kéri, hogy vezessenek be minimumkövetelményeket az azbeszttartalmú zárt terek és a környezet közötti nyomáskülönbségre, a frisslevegő-ellátásra és a HEPA-szűrőkre;

35. hangsúlyozza, hogy aktualizált műszaki minimumkövetelményekre van szükség annak érdekében, hogy a rendelkezések lépést tartsanak a technológiai fejlődéssel; hangsúlyozza, hogy tovább kell vizsgálni a robotok és más fejlett technológiák előírt használatát, többek között kutatás és bevált gyakorlatok tagállamok közötti szisztematikusabb cseréje révén, a munkavállalók egészségének és biztonságának védelmére vonatkozó új szabványok folyamatos kidolgozása érdekében; megjegyzi, hogy az optikai mikroszkópia nem a legmodernebb technológia az azbesztszálak levegőben való megszámolására, és hogy az analitikus transzmissziós elektronmikroszkópia (ATEM) érzékenyebb, amely lehetővé teszi az azbesztszálak megkülönböztetését és megszámolását; felszólít arra, hogy ahol csak lehetséges, az ATEM-et vagy hasonlóan fejlett módszereket alkalmazzanak a szálak megszámolására;

36. emlékeztet, hogy a mintavételnek reprezentatívnak kell lennie a munkavállalók egyéni expozícióját illetően, ami azt jelenti, hogy a munkavállalók azbesztpor-expozíciójának reprezentatív és reális körülményei között, az egyes működési fázisokban rendszeres időközönként elvégzett mérésekkel kell mintát venni; úgy véli, hogy amennyiben a mintavétel a munkavállalók egyéni expozíciója tekintetében nem reprezentatív, az összes rendelkezésre álló védőintézkedést alkalmazni kell;

⁽²⁹⁾ Az Európai Vegyi anyag-ügynökség (ECHA) tudományos jelentése az azbesztre vonatkozó munkahelyi határértékek értékeléséről, 2021. február 1.

2021. október 20., szerda

37. úgy véli, hogy az értesítésben szereplő információknak tartalmazniuk kell a II. mellékletben szereplő valamennyi elemet, például azokat a területeket, ahol a munkálatokat végzik, a munkavállalók védelmére és azbesztmentesítésére használt berendezéseket, valamint a hulladékártatlanítási tervet; úgy véli, hogy az illetékes nemzeti hatóságoknak legalább 40 évig tárolniuk kell ezeket az információkat;

38. hangsúlyozza, hogy a meg nem felelés elkerülése érdekében a munkáltatók – különösen a kkv-k és köztük a mikrovállalkozások – számára elégséges és célzott adminisztratív támogatást kell nyújtani e védelmi intézkedések és értesítési követelmények átültetéséhez; kiemeli, hogy az azbeszttartalmú anyagokkal végzett műveletekre vonatkozó szabványosított eljárások elősegítenék az azbesztszál-por szintjének és e műveletek költségeinek csökkentését, valamint az értesítési előírások teljesítését;

39. megjegyzi, hogy az azbeszt OELV-re vonatkozó jelenlegi uniós minimumszabály 100 000 szál/m³ (0,1 szál/cm³); és hogy a legtöbb tagállam a jelenlegi minimumszabályt alkalmazza; rámutat arra, hogy néhány tagállam jóval alacsonyabb OELV-ket alkalmaz a munkavállalók egészségének védelme érdekében, például Hollandiában az OELV 2 000 szál/m³ (0,002);

40. hangsúlyozza, hogy a Foglalkozás-egészségügyi Nemzetközi Bizottság vezető orvostudományi kutatói arra a következtetésre jutottak, hogy az expozíciós határértékek nem védenek megfelelően a rák ellen, és 1 000 szál/m³ (0,001 szál/cm³) foglalkozási határértéket javasolnak; üdvözlí a Bizottság azon kötelezettségvállalását, hogy 2022-ben jogalkotási javaslatot terjeszt elő a munkavállalók azbesztnak való kitettségének további csökkentése érdekében, és felszólítja a Bizottságot, hogy prioritásként az említett expozíciós határértékeket aktualizálja és csökkentse 0,001 szál/cm³-re (1 000 szál/m³), a különböző érdekelt felek ajánlásait figyelembe véve és a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottsággal folytatott konzultációt követően; hangsúlyozza, hogy az új módszertan és az új expozíciós határértékek végrehajtásához megfelelő átmeneti időszakra van szükség;

41. hangsúlyozza, hogy a munkáltatóktól, de a tulajdonosoktól, fővállalkozóktól és az ajánlatkérő szervektől is meg kell követelni, hogy az épületekben, hajókon, repülőgépeken, berendezéseken vagy termékeken végzett munkák megkezdése előtt végezzenek azbesztdiagnosztikát; kéri, hogy a 2005 vagy a tagállami azbeszttilalom életbelépése (a kettő közül a korábbi) előtt épült épületeken végzett munka megkezdése előtt egy képesített és tanúsítvánnyal rendelkező szolgáltató végezze el az azbeszttartalmú anyagok jelenlétére vonatkozó átvilágítást; úgy véli, hogy az átvilágításnak mindig tartalmaznia kell egy, az adott munkahelyhez igazított diagnózist, és egy jelentést, amelynek meg kell állapítania az azbeszt hiányát vagy jelenlétét, jelenléte esetén a szál típusát, a szennyeződés jellegének, pontos helyének és becsült mennyiségének részletes leírásával együtt; úgy véli, hogy a 2009/148/EK irányelv 14. cikkében meghatározott követelményeken túlmenően az említett irányelv mellékletének tartalmaznia kell a vizsgával igazolt képzés minimális időtartamára vonatkozó követelményeket az adott munkatípus tekintetében; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy koherens kockázatelemzési módszertanra van szükség az egyenlő uniós versenyfeltételek biztosítása és az egységes piac széttagolódásának elkerülése érdekében;

42. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a képzési követelmények és az elvégzett képzés tanúsítása továbbra is jelentősen eltér a tagállamok között, ami súlyos veszélyt jelent az egészségre és a biztonságra a munkavállalók határokon átnyúló mobilitásával összefüggésben; kéri, hogy a 2009/148/EK irányelvet egészítsék ki egy új melléklettel, amely kötelező minimumkövetelményeket vezet be az azbeszttel végzett munkával kapcsolatos képzésre, beleértve az azbesztmentesítésre szakosodott vállalatoknál dolgozó munkavállalókra és az olyan munkavállalókra vonatkozó különleges követelményeket is, akik munkájuk során azbeszttartalmú anyagokkal kerülnek érintkezésbe; úgy véli, hogy a 2009/148/EK irányelv 14. cikkében meghatározott követelményeken túlmenően az irányelv mellékletének tartalmaznia kell a képzés minimális időtartamára és megfelelő dokumentálására vonatkozó követelményeket az adott munkatípus vonatkozásában, valamint azt, hogy az egyes munkavállalóknak milyen rendszeres időközönként kell részt venniük a képzésen;

Az azbeszttel összefüggő betegségek elismerése és az ezekkel kapcsolatos kártalanítás

43. felszólítja a Bizottságot, hogy aktualizálja a foglalkozási betegségek európai jegyzékéről szóló, 2003. szeptember 19-i ajánlását⁽³⁰⁾, és foglalja bele a foglalkozási betegségekkel kapcsolatos legújabb rendelkezésre álló tudományos orvosi ismereteket, különös tekintettel az azbeszttel összefüggő betegségekre;

44. felszólítja a tagállamokat, hogy a bizonyítási teher megfordításával könnyítsék meg az elismerési eljárásokat, különösen akkor, ha az azbeszttel dolgozó munkavállalókra vonatkozó nemzeti nyilvántartásokat csak nemrégiben hozták létre, és vezessenek be megfelelő kártalanítást az azbeszttel összefüggő betegségekben szenvedő munkavállalók számára;

⁽³⁰⁾ A Bizottság 2003. szeptember 19-i C(2003)3297 ajánlása a foglalkozási betegségek európai jegyzékéről (HL L 238., 2003.9.25., 28. o.).

2021. október 20., szerda

45. rámutat arra, hogy a szabad mozgás miatt az azbeszttel összefüggő betegségek határokon átnyúló kihívást jelentenek, valamint, hogy a mobil munkavállalók szerepét ezért különösen figyelembe kell venni e tekintetben; emlékeztet arra, hogy a foglalkozási betegségek és a munkahelyi egészségügyi kockázatok mindig egy adott szakmához, munkatevékenységhez, munkahelyhez és a munkaidőhöz kapcsolódnak; felszólítja a Bizottságot, hogy a szociális partnerekkel folytatott konzultációt követően az EUMSZ 153. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontja alapján nyújtson be javaslatot a foglalkozási betegségek, köztük az azbeszttel összefüggő betegségek elismerésére és az ezekkel kapcsolatos kártalanításra vonatkozó uniós minimumszabályokról szóló irányelvre;

46. felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot arra, hogy a tagállamok hozzanak létre tagállami funkciót, vagy nevezzenek ki ombudsmant, aki az elismerési eljárások során segítséget nyújt a munkahelyi betegségben, különösen az azbeszttel összefüggő, hosszú lappangási idővel járó betegségben szenvedőknek; felhívja a tagállamokat, hogy támogassák betegképviselői szervezetek és szakszervezeti csoportok létrehozását az azbeszttel összefüggő betegségben szenvedők és családjaik számára, és kitarthat emellett, hogy az elismerési eljárások megkönnyítése és egyszerűsítése érdekében konzultálni kell ezekkel a szervezetekkel; felszólít az azbeszttel összefüggő betegségben szenvedők kártalanítására nyújtott finanszírozás növelésére, a betegség közvetlen, közvetett és humán költségeinek megfelelő fedezése érdekében;

47. emlékeztet rá, hogy a dohányzás és az azbesztnak való kitettség szinergikus hatása jelentősen növeli a tüdőrák kialakulásának kockázatát; felhívja a tagállamokat, hogy javasoljanak dohányzásról való leszokást segítő programot minden azbesztnak kitett munkavállaló számára; ismételten hangsúlyozza, hogy a dohányzás soha nem lehet oka annak, hogy a munkavállaló esetében kizárják az azbeszttel összefüggő foglalkozási betegség elismerését, a kártalanítási igényre való jogosultságot és a betegség orvosi kezelését;

48. felszólít a másodlagos, nem foglalkozási kitettséggel kapcsolatos kockázatok jobb értékelésére, különösen az azbesztnak kitett munkásokkal élő családtagok esetében; felhívja a tagállamokat, hogy segítsék elő az azbeszttel való másodlagos, nem foglalkozási érintkezés révén való kitettség dokumentált áldozatainak elismerését és kártalanítását, és támaszkodjanak a tagállamok, például Dánia bevált gyakorlataira; ismételten felhívja a figyelmet a másodlagos kitettség nemi dimenziójára;

49. felhívja a figyelmet az azbesztnak való, nem foglalkozási kitettség különböző, az emberi egészség szempontjából potenciálisan jelentős veszélyt hordozó hatásaira, például a közvetett foglalkozási (többek között a dolgozók által akaratlanul hazavitt azbesztpornak való kitettség), a háztartási (többek között az azbesztet tartalmazó háztartási berendezések) vagy a környezeti jellegű (többek között az épületekben és létesítményekben található vagy ipari eredetű anyagokból eredő) kitettségre;

50. hangsúlyozza, hogy az azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett nők különösen kiszolgáltatottak az azbesztnak való kitettség bizonyos formáival szemben; felszólít a nemi dimenzió jobb felismerésére a munkahelyi egészségvédelem és biztonság egészében, valamint a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésére a tagállamok valamennyi jogalkotási és nem jogalkotási eszközében annak biztosítása érdekében, hogy a nemi alapú elfogultság ne legyen hatással valamely azbeszttel összefüggő betegség nyomon követésére, azonosítására, kezelésére vagy figyelembevételére, következésképpen pedig az áldozatoknak járó kártalanítás szintjére; kéri, hogy a betegségek diagnosztizálásakor nagyobb mértékben vegyék figyelembe a takarítási tevékenységeket mint kockázati tényezőket; felszólít a takarítást végző munkavállalókra, köztük különösen a nőkre, valamint a fizetetlen háztartási munkában, például az azbeszttel szennyezett termékek tisztításában részt vevő személyekre vonatkozó jobb kockázatértékelésére és az azbesztnak való kitettség megállapítására;

51. hangsúlyozza, hogy az azbeszt eltávolításával járó költségek elosztásakor a lehető legnagyobb mértékben figyelembe kell venni a „szennyező fizet” elvet;

Azbeszt szempontjából való átvilágítás az energetikai korszerűsítési munkálatok és az épületek eladása vagy bérbeadása előtt

52. emlékeztet arra, hogy az épületek energiateljesítményéről szóló 2010/31/EU irányelv módosításáról szóló (EU) 2018/844 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³¹⁾ (14) preambulumbekzdése felszólítja a tagállamokat, hogy támogassák a meglévő épületek energiahatékonysági korszerűsítéseit, többek között az azbeszt és más ártalmas anyagok eltávolítása, valamint a káros anyagok illegális eltávolításának megakadályozása révén, valamint segítsék elő a hatályos jogi aktusoknak való megfelelést;

⁽³¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/844 irányelve (2018. május 30.) az épületek energiahatékonyságáról szóló 2010/31/EU irányelv és az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelv módosításáról (HL L 156., 2018.6.19., 75. o.).

2021. október 20., szerda

53. felszólítja a Bizottságot, hogy az épületkorszerűsítési programmal összefüggésben nyújtson be javaslatot a 2010/31/EU irányelv módosítására, minden korszerűsítési munkát megkezdése előtt kötelezővé téve az azbeszt és más veszélyes anyagok szempontjából való átvilágítást, ezen anyagok nyilvántartásba vételét és eltávolítását, tiszteletben tartva az EUMSZ 153. cikke (1) bekezdésének a) pontját a munkakörülmények javítása vonatkozásában a munkavállalók egészségének és biztonságának védelme érdekében;

54. felhívja a Bizottságot, hogy nyújtson be jogalkotási javaslatot, amely figyelembe veszi a meglévő nemzeti szabályozásokat, valamint az épületek kötelező átvilágításának leghatékonyabb modelljeire vonatkozó hatásvizsgálatot, amely magában foglalja a megfelelő képesítésekkel és engedélyekkel rendelkező szakmai szervezet által végzett, az azbeszt jelenlétének vizsgálatára irányuló felületelemzést, az eladás vagy bérbeadás előtt, és a 2005 vagy az egyenértékű nemzeti azbeszttilalom bevezetésének éve (a kettő közül a korábbi) előtt épített épületekre vonatkozó azbeszttanúsítvány bevezetésére;

55. felszólítja a tagállamokat, hogy fogadjanak el védelmi intézkedéseket a bérlők számára, amennyiben azbesztet találnak az energetikai felújítási munkálatok előtt; hangsúlyozza, hogy az átvilágítás és a költözés költségeit nem a bérlőknek kell megfizetniük; felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy a bérlők teljes körű tájékoztatást kapjanak az épületekben található azbesztről, és ezt azbeszttanúsítványban bocsássák rendelkezésre;

Az Unió mint globális vezető az azbeszt elleni küzdelemben

56. üdvözlí a 2021. március 12-i tanácsi következtetéseket, amelyek hangsúlyozzák, hogy meg kell erősíteni a nemzeti piacfelügyeleti képességeket és a vámhatóságok szerepét; felhívja a tagállamokat, hogy erősítsék meg az ellenőrzéseket és a piacfelügyeletet, és működjenek együtt más tagállamok határ- és vámhatóságaival az illegális, azbeszttartalmú termékek belső piacra való bejutásának megakadályozása érdekében; hangsúlyozza a hajók bontására vonatkozó fenntartható megoldások támogatásának és kidolgozásának fontosságát az Unión belül, összhangban a körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési tervvel annak érdekében, hogy elkerülhetők legyenek a hajók bontása során a munkavállalók azbesztnak való kitettsége által okozott káros egészségügyi hatások; felhívja a Bizottságot, hogy a harmadik országok uniós engedéllyel rendelkező hajó-újrafeldolgozó létesítményeiben biztosítsa a munkavállalók azbesztexpozícióval szembeni védelmére vonatkozó magas szintű normákat; felhívja a Bizottságot, hogy készítsen tanulmányt, amelyben feltérképezi az azbeszttartalmú termékek és anyagok Unióba történő illegális behozatalának nagyságrendjét, és felvázolja a piacfelügyelet megerősítésére irányuló lehetséges intézkedéseket, amelyek lehetőségként magukban foglalhatják az azbeszttartalmú termékeket vagy anyagokat rakományként szállító hajók Unión belüli kikötésének, kikötői létesítményekhez és ideiglenes tároláshoz való hozzáféréseinek korlátozását;

57. felszólítja a Bizottságot, hogy tekintse kiemelt prioritásnak a krizotil felvételét a Rotterdami Egyezmény III. mellékletébe, valamint az azbeszt globális betiltását; felszólítja az Uniót, hogy nemzetközi szervezetekkel együttműködve elsőként vezessen be olyan eszközöket, amelyekkel az azbesztkereskedelmet mérgező anyaggal való kereskedelemnek nyilvánítják; felszólítja az Uniót, hogy az azbeszt és az azbeszttel összefüggő betegségek elleni küzdelmet építse be az Unió szomszédságpolitikájába; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy növeljék az azbeszttel és az azbeszttel összefüggő betegségekkel foglalkozó globális szereplők, köztük a WHO számára nyújtott – többek között pénzügyi – támogatásukat; elítéli a világ azbesztiparába történő pénzügyi befektetéseket;

58. emlékeztet arra, hogy a WHO európai régiójában élők egyharmada olyan országok lakosa, amelyek még nem tiltották be az azbeszt minden formájának használatát⁽³²⁾; felhívja a figyelmet arra, hogy 16 európai ország még mindig használ azbesztet, különösen építőanyagként, és továbbra is gyártja és exportálja azt;

Pénzügyi szempontok

59. felszólítja a Bizottságot, hogy értékelje a Parlament által az ezen állásfoglalás 17. és 18. bekezdésében, valamint az I. melléklet 3. pontjában megfogalmazott kérések pénzügyi vonatkozásait;

o

o o

60. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást és a mellékelt ajánlásokat a Bizottságnak és a Tanácsnak.

⁽³²⁾ <https://www.euro.who.int/en/media-centre/sections/press-releases/2015/04/at-least-one-in-three-europeans-can-be-exposed-to-asbestos-at-work-and-in-the-environment>

2021. október 20., szerda

I. MELLÉKLET AZ ÁLLÁSFOGLALÁSHOZ:

A KÉRT JAVASLAT TARTALMÁRA VONATKOZÓ RÉSZLETES AJÁNLÁSOK

A nemzeti azbesztmentesítési stratégiák európai keretirányelve

Az Európai Parlament felkéri a Bizottságot, hogy – az EUMSZ 154. cikkében előírtak szerint a szociális partnerekkel folytatott konzultációt követően – az EUMSZ 152. cikkének (2) bekezdése és 192. cikke alapján nyújtson be javaslatot olyan keretirányelvre, amely meghatározza a nemzeti azbesztmentesítési stratégiákra vonatkozó minimumkövetelményeket, figyelembe véve legalább a következő elemeket:

- (1) egy tagállamban vagy régióban az épületekből és infrastruktúrából eltávolítandó azbeszttartalmú anyagok mennyiségét és jellemző típusait megbecsülő értékelés;
- (2) az azbeszteltávolítás időbeli ütemezése, elsőbbséget biztosítva bizonyos épületeknek (például iskoláknak, egészségügyi létesítményeknek, sportközpontoknak és szociális bérházaknak), mérőldkövek, valamint legalább 5 évente az elért haladás rendszeres értékelése;
- (3) pénzügyi keret, amely az európai strukturális és beruházási alapok felhasználásán alapul, és amely támogatja az épülettulajdonosokat, így a hatékonyság és a szinergiák kihasználása érdekében összekapcsolja az azbesztmentesítést más (például az energiahatékonyságra, a lakókörnyezet javítására, a szociális lakhatásra, betegségmegelőzésre vonatkozó) közpolitikákkal és programokkal;
- (4) az azbesztre vonatkozó digitális nemzeti nyilvántartásokkal kapcsolatos minimumkövetelmények, amelyeknek fel kell térképezniük a tagállamban vagy régióban előforduló összes azbesztet, beleértve legalább a következő követelményeket:
 - a) ingyenes nyilvános hozzáférés, többek között egy épületben vagy infrastruktúrában dolgozó munkavállalók és vállalatok, valamint a tulajdonosok, a lakók, a tűzoltók és más mentőszolgálatok és a felhasználók számára, összhangban az (EU) 2016/679 rendelettel;
 - b) az érintett épület vagy infrastruktúra építésének éve (az azbesztre vonatkozó nemzeti tilalom előtt vagy után);
 - c) információ annak az épületnek vagy infrastruktúrának a típusáról, amelyben azbeszt van (magán-, állami vagy üzleti épület);
 - d) a káros anyagok konkrét helye és az épület azon részei, amelyeket átvilágítottak az azbeszt szempontjából;
 - e) az elvégzett vagy elvégzendő munkálatok helyének (beltér/kültér), valamint az épületrész (padló, falak, mennyezet, tető) vagy az infrastruktúra részének megadása;
 - f) az anyag típusa (azbesztcement, szigetelés, gitt stb.) és ezen anyagtípus becsült aránya;
 - g) az elvégzendő munkálatok jellege és azoknak a munkamódszereknek a megadása, amelyek megbolygathatják az azbeszttartalmú anyagot (fúrás, vágás stb.), valamint a munkálatok várható időtartama;
 - h) az eltávolítási és kezelési terv időbeli ütemezése;
- (5) kapcsolat az összes alkalmazandó nemzeti munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági szabályozással, a 2009/148/EK rendeletnek megfelelően;
- (6) az azbeszttartalmú hulladék biztonságos, ellenőrzött és dokumentált ártalmatlanítására vonatkozó terv, biztosítva a megfelelő hulladékkezelő létesítmények rendelkezésre állását a tagállami gyakorlatnak megfelelően; a tervnek megoldást kell tartalmaznia a hulladékciklusok teljes szétválasztására, összhangban a hulladékciklusok azbeszttel való szennyezése tilalmának elvével, meg kell akadályoznia az építőanyagok újrafelhasználását, és biztosítania kell a munkavállalók maximális védelmét a körforgásos gazdaság területén, valamint az azbeszthulladék környezetvédelmi szempontból biztonságos tárolását a rendelkezésre álló legjobb technológiák szerint;
- (7) a keretirányelvben meghatározott intézkedések ellenőrzésére és végrehajtására vonatkozó stratégia, ideértve a figyelemfelhívó kampányokat, a kkv-k kapacitásépítését támogató, kísérő intézkedéseket, az ellenőrzéseket és a meg nem felelés esetén alkalmazott hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat;
- (8) a szociális partnerek és más érdekelt felek, például az azbeszt áldozatainak egyesületei, továbbá a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal foglalkozó nemzeti prevenciók intézetek szoros bevonása a 2009/148/EK irányelv átültetésébe, végrehajtásába és nyomon követésébe.

2021. október 20., szerda

II. MELLÉKLET AZ ÁLLÁSFOGLALÁSHOZ:

A KÉRT JAVASLAT TARTALMÁRA VONATKOZÓ RÉSZLETES AJÁNLÁSOK

A 2009/148/EK irányelv naprakésszé tétele

Az Európai Parlament felkéri a Bizottságot, hogy – az EUMSZ 154. cikkében előírtak szerint a szociális partnerekkel folytatott konzultációt követően – az EUMSZ 153. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján nyújtson be javaslatot a munkájuk során azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló 2009/148/EK irányelv módosítására a következő ajánlások alapján:

1. A 3. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép ⁽¹⁾:

„(1) Ez az irányelv **minden** olyan tevékenységre alkalmazandó, amelyek folyamán a munkavállalók munkájuk során azbesztből vagy azbeszttartalmú anyagokból származó pornak vannak vagy lehetnek kitéve.”

b) a (3) bekezdést el kell hagyni ⁽²⁾;c) a (4) bekezdés helyébe a következő szöveg lép ⁽³⁾:

„(4) A tagállamok a szociális partnerek képviselőivel a nemzeti jognak és gyakorlatnak megfelelően folytatott konzultációt követően, gyakorlati iránymutatásokat állapítanak meg a szórványos és alacsony intenzitású expozíció meghatározására. **Ágazatspecifikus megoldásokat is kidolgoznak annak érdekében, hogy megvédjék a munkavállalókat az azbesztpornak való kitettségétől, beleértve a felújítási és bontási, a hulladékgazdálkodási, a bányászati, a takarítási és a tűzoltási ágazatban végzett tevékenységeket is.**”

2. A 4. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép ⁽⁴⁾:

„(1) A 3. cikk [...] sérelme nélkül meg kell hozni a (2)–(5) bekezdésben említett intézkedéseket.”

b) a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép ⁽⁵⁾:

„(3) A (2) bekezdésben említett bejelentést a munka megkezdése előtt a munkáltatónak kell megtennie a tagállam felelős hatóságánál, a nemzeti törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseknek megfelelően.

⁽¹⁾ A jelenlegi szöveg a következő:

„(1) Ez az irányelv olyan tevékenységekre alkalmazandó, amelyek folyamán a munkavállalók munkájuk során azbesztből vagy azbeszttartalmú anyagokból származó pornak vannak vagy lehetnek kitéve.”

⁽²⁾ A törölt (3) bekezdés szövege a következő:

„(3) Amennyiben a munkavállalók expozíciója csak szórványos és alacsony intenzitású, és amennyiben a (2) bekezdésben említett kockázatelemelés eredményeiből egyértelműen kitűnik, hogy a munkaterület levegőjében az azbesztre megállapított expozíciós határértéket nem lépik túl, a 4., 18. és 19. cikk alkalmazásától el lehet tekinteni a következő munkáknál:

a) rövid idejű, nem folyamatos karbantartási munkálatok, amelyek során csak nem porló anyagokkal dolgoznak;
b) olyan, nem sérült anyagok roncsolásmentes eltávolítása, amelyekben az azbesztszálak szilárdan kötődnek valamilyen ágyazathoz;

c) jó állapotban lévő azbeszttartalmú anyagok betokozása, illetve beburkolása;

d) a levegő megfigyelése és ellenőrzése, illetve mintavétel annak megállapítására, hogy valamely adott anyag tartalmaz-e azbesztet.”

⁽³⁾ A jelenlegi szöveg a következő:

„(4) A tagállamok a szociális partnerek képviselőivel a nemzeti jognak és gyakorlatnak megfelelően folytatott konzultációt követően, gyakorlati iránymutatásokat állapítanak meg a (3) bekezdés szerinti szórványos és alacsony intenzitású expozíció meghatározására.”

⁽⁴⁾ A jelenlegi szöveg a következő:

„(1) A 3. cikk (3) bekezdésének sérelme nélkül meg kell hozni a (2)–(5) bekezdésekben előírt intézkedéseket.”

⁽⁵⁾ A jelenlegi szöveg a következő:

„(3) A (2) bekezdésben említett bejelentést a munka megkezdése előtt a munkáltatónak kell megtennie a tagállam felelős hatóságánál, a nemzeti törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseknek megfelelően.

A bejelentésnek legalább a következők rövid leírását kell tartalmaznia:

a) a munkaterület helye;

b) a felhasznált vagy kezelt azbeszt fajtái és mennyisége;

c) a végzett tevékenységek és az alkalmazott eljárások;

d) a részt vevő munkavállalók száma;

e) a munkálatok kezdete és időtartama;

f) a munkavállalók azbesztnak való kitettségének korlátozására tett intézkedések.”

2021. október 20., szerda

A bejelentésnek legalább a következők rövid leírását kell tartalmaznia:

- a) a munkaterület helye **és azok a konkrét területek, ahol a munkálatokat végzik;**
- b) a felhasznált vagy kezelt azbeszt fajtái és mennyisége;
- c) a végzett tevékenységek és az alkalmazott eljárások;
- d) a részt vevő munkavállalók száma, **azoknak a munkavállalóknak a felsorolása, akiket valószínűleg a helyszíntre rendelnek, a kompetenciáikat és a kapott képzést igazoló egyéni bizonyítványok, valamint a kötelező orvosi vizsgálatok időpontjai;**
- e) a munkálatok kezdete és időtartama **és a tervezett munkaidő;**
- f) a munkavállalók azbesztnak való kitettségének korlátozására tett intézkedések;
- g) **a munkavállalók védelmére és fertőtlenítésére használt felszerelés jellemzői;**
- h) **a hulladék ártalmatlanítására használt felszerelés jellemzői;**
- i) **a munkavállalók és a felszerelés fertőtlenítési eljárásai, időtartam és munkaidő;**
- j) **a zárt térben végzett munkára vonatkozó átmeneti légegyensúly;**
- k) **a biztonságos és fenntartható hulladékártalmatlanításra vonatkozó terv, többek között az azbeszttartalmú hulladékok rendeltetési helyére vonatkozóan.**

A bejelentéseket a tagállam illetékes hatósága a nemzeti jogszabályoknak és gyakorlatnak megfelelően legalább 40 évig megőrzi.”

3. Az 5. cikk helyébe a következő szöveg lép ⁽⁶⁾:

„5. cikk

[...]

Az azbeszt forgalomba hozatalára és felhasználására vonatkozó egyéb közösségi rendelkezések alkalmazásának sérelme nélkül be kell tiltani azokat a tevékenységeket, amelyek során a munkavállalók az azbeszt kitermelése, azbeszttermékek előállítása és feldolgozása vagy szándékosan hozzáadott azbesztrostokat tartalmazó termékek előállítása és feldolgozása során azbesztrostoknak vannak kitéve, kivéve a bontásból és azbesztmentesítésből származó termékek kezelését és ártalmatlanítását.

A már használatban lévő, azbesztet tartalmazó részeket és anyagokat biztonságosan el kell távolítani és ártalmatlanítani kell, amennyiben ez műszakilag lehetséges, és ezeket nem szabad javítani, karbantartani, szigetelni vagy beburkolni. Azokat az azbeszttartalmú anyagokat, amelyek rövid távon nem távolíthatók el, azonosítani kell, nyilvántartásba kell venni és rendszeresen ellenőrizni kell.”

4. A 6. cikk b) pontjának helyébe a következő szöveg lép ⁽⁷⁾:

„b) a munkafolyamatokat úgy kell megtervezni, hogy ne keletkezzék azbesztpor, vagy ha ez nem lehetséges, akkor elkerülhető legyen az azbesztpornak a levegőbe bocsátása, **végrehajtva legalább a következő intézkedéseket:**

i. **portalanítás;**

ii. **porelszívás a forrásnál;**

⁽⁶⁾ A jelenlegi szöveg a következő:

„Az azbeszt porlasztásos eljárással történő felhasználását, valamint az alacsony (1 g/cm³-nél kisebb) sűrűségű, azbeszttartalmú szigetelő vagy hangszigetelő anyagok alkalmazásával járó tevékenységeket be kell tiltani. Az azbeszt forgalomba hozatalára és felhasználására vonatkozó egyéb közösségi rendelkezések alkalmazásának sérelme nélkül be kell tiltani azokat a tevékenységeket, amelyek során a munkavállalók az azbeszt kitermelése, azbeszttermékek előállítása és feldolgozása vagy szándékosan hozzáadott azbesztrostokat tartalmazó termékek előállítása és feldolgozása során azbesztrostoknak vannak kitéve, kivéve a bontásból és azbesztmentesítésből származó termékek kezelését és ártalmatlanítását.”

⁽⁷⁾ A jelenlegi szöveg a következő:

„b) a munkafolyamatokat úgy kell megtervezni, hogy ne keletkezzék azbesztpor, vagy ha ez nem lehetséges, akkor elkerülhető legyen az azbesztpornak a levegőbe bocsátása;”

2021. október 20., szerda

iii. a levegőben lebegő szálak folyamatos ülepitése;

iv. megfelelő fertőtlenítés;

v. a minimális nyomáskülönbség mínusz 10-re állítása;

vi. tiszta cserelevegő biztosítása egy távol lévő pontról;

vii. a negatív nyomású egységek és a helyi elszívó szellőzőrendszer hordozható elszívói teljesítményének ellenőrzése a HEPA-szűrő cseréje után és az azbesztmentesítés megkezdése előtt, illetve évente legalább egyszer, egy közvetlenül leolvasható részecskeszámlálóval megmérve a szűrők azbesztmentesítési hatékonyságát.”

5. A 7. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép ⁽⁸⁾:

„(1) A kezdeti kockázatértékelés eredményeitől függően, és a 8. cikkben megállapított határérték betartásának biztosítása érdekében mérni kell a munkahelyi levegőben lévő azbesztrostok koncentrációját **az adott működési fázisok alatt elvégzett és a munkafolyamat alatt rendszeres időközönként elvégzett mérésekkel.**”

b) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép ⁽⁹⁾:

„(2) A mintavételnek reprezentatívnak kell lennie a munkavállalók egyéni, azbesztből vagy azbeszttartalmú anyagokból származó **valós** porexpozícióját illetően.”

c) az (5) bekezdés helyébe a következő szöveg lép ⁽¹⁰⁾:

„(5) A mintavétel időtartamának olyannak kell lennie, hogy a reprezentatív expozíció megállapítható legyen **minden műveletre** vonatkoztatva **a munkafolyamat során elvégzett minden különböző fázisban.**”

d) a (6) bekezdés első albekezdésének helyébe a következő szöveg lép ⁽¹¹⁾:

„(6) A rostokat, amennyiben van rá mód, **analitikus transzmissziós elektronmikroszkópiával** kell számlálni vagy más, egyenértékű eredményeket biztosító módszerrel.”

6. A 8. cikk helyébe a következő szöveg lép ⁽¹²⁾:

„8. cikk

A munkáltatók biztosítják, hogy egyetlen munkavállaló se legyen **0,001** rost/cm³-nél **(1 000 szál/cm³)** nagyobb, levegőben lévő azbesztkoncentrációnak kitéve **a munkafolyamat egyik pillanatában sem.**”

⁽⁸⁾ A jelenlegi szöveg a következő: „(1) A kezdeti kockázatértékelés eredményeitől függően, és a 8. cikkben megállapított határérték betartásának biztosítása érdekében rendszeresen mérni kell a munkahelyi levegőben lévő azbesztrostok koncentrációját.”

⁽⁹⁾ A jelenlegi szöveg a következő: „(2) A mintavételnek reprezentatívnak kell lennie a munkavállalók egyéni, azbesztből vagy azbeszttartalmú anyagokból származó porexpozíciót illetően.”

⁽¹⁰⁾ A jelenlegi szöveg a következő: „(5) A mintavétel időtartamának olyannak kell lennie, hogy a mérések vagy az idővel súlyozott számítások alapján a reprezentatív expozíció megállapítható legyen a nyolcórás referenciaidőre (egy műszakra) vonatkoztatva.”

⁽¹¹⁾ A jelenlegi szöveg a következő: „(6) A rostokat, amennyiben van rá mód, fáziskontraszt-mikroszkóp (PCM) segítségével kell számlálni az 1997-es Egészségügyi Világszervezet (WHO) által ajánlott módszerrel (3) vagy más, egyenértékű eredményeket biztosító módszerrel.”

⁽¹²⁾ A jelenlegi szöveg a következő: „A munkáltatók biztosítják, hogy a nyolcórás, idővel súlyozott átlagot (TWA) tekintve egyetlen munkavállaló se legyen 0,1 rost/cm³-nél nagyobb, levegőben lévő azbesztkoncentrációnak kitéve.”

2021. október 20., szerda

7. A 10. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép ⁽¹³⁾:

„(1) A 8. cikkben megállapított határérték túllépése esetén **vagy amennyiben okkal feltételezhető, hogy a munka megkezdése előtt nem azonosított azbeszttartalmú anyagokból por keletkezett, a munkát azonnal le kell állítani.** Meg kell állapítani a túllépés okait, és a helyzet orvoslására a lehető leghamarabb megfelelő intézkedéseket kell tenni.

A munka nem folytatható az érintett területen, amíg megfelelő intézkedéseket nem tesznek az érintett munkavállalók védelmére.”

8. A 11. cikk helyébe a következő szöveg lép ⁽¹⁴⁾:

„11. cikk

A bontási vagy karbantartási munkálatok megkezdése **vagy a 2005 előtt vagy – ha az korábban volt – az egyenértékű nemzeti azbeszttilalom bevezetésének éve előtt épített épületek korszerűsítési munkálatainak megkezdése előtt az épületeket át kell vizsgítani annak érdekében, hogy az 1907/2006/EK rendelet XVII. mellékletének 6. részében foglalt követelményeknek és a 305/2011/EU rendelet I. mellékletének megfelelően azonosítsák az összes azbeszttartalmú anyagot. Az átvilágítást képesített és tanúsított szereplőnek vagy hatóságnak kell elvégeznie, figyelembe véve ezen irányelv 14. és 15. cikkét, valamint a nemzeti építési jogszabályok rendelkezéseit.**

A tagállamok az azbeszttartalmú anyagok kimutatására vonatkozó feltárások és vizsgálatok részleteit nemzeti építési szabályaikkal összhangban szabályozzák. Ha az azbeszt teljes hiánya nem garantálható, a munkálatokat az azbeszt jelenléte esetén követendő eljárásoknak megfelelően kell elvégezni.”

9. A 12. cikk első bekezdésének helyébe a következő szöveg lép ⁽¹⁵⁾:

„Ha egyes tevékenységek, például bontás **vagy** azbesztmentesítés [...] esetében előrelátható, hogy a 8. cikkben megállapított határértéket a levegőben található azbeszt koncentrációjának korlátozására szolgáló **minden lehetséges** műszaki megelőző intézkedés ellenére túllépik, a munkáltató meghatározza az ilyen tevékenységek végzésére kötelezett munkavállalók védelmének biztosítására tervezett intézkedéseket, különösen a következőket:

- a) a munkavállalók ellátása megfelelő légzőkészülékkel és más egyéni védőeszközzel, amelyet viselniük kell;
- b) figyelmeztető jelzések kifüggesztése arról, hogy a 8. cikkben megállapított határértéket előreláthatóan túllépik;
- c) az azbesztből vagy azbeszttartalmú anyagokból keletkező por szétterjedésének megakadályozása a helyiségeken, illetve a munkaterületen kívülre. **továbbá az azbeszteltávolító helyekről a levegőt nem szabad zárt terekbe szellőztetni; és**

⁽¹³⁾ A jelenlegi szöveg a következő:

„(1) A 8. cikkben megállapított határérték túllépése esetén meg kell állapítani a túllépés okait, és a helyzet orvoslására a lehető leghamarabb megfelelő intézkedéseket kell tenni.

A munka nem folytatható az érintett területen, amíg megfelelő intézkedéseket nem tesznek az érintett munkavállalók védelmére.”

⁽¹⁴⁾ A jelenlegi szöveg a következő:

„A bontási vagy karbantartási munkálatok megkezdése előtt a munkáltatók, szükség esetén a helyiség tulajdonosától beszerezve a megfelelő információkat, megteszik a szükséges intézkedéseket a feltételezhetően azbeszttartalmú anyagok azonosítására. Amennyiben valamely anyagban vagy építményben az azbeszt jelenléte kétséges, be kell tartani ennek az irányelvnek az alkalmazandó rendelkezéseit.”

⁽¹⁵⁾ A jelenlegi szöveg a következő:

„Ha egyes tevékenységek, például bontás, azbesztmentesítés, javítás és karbantartás esetében előrelátható, hogy a 8. cikkben megállapított határértéket a levegőben található azbeszt koncentrációjának korlátozására szolgáló műszaki megelőző intézkedések ellenére túllépik, a munkáltató meghatározza az ilyen tevékenységek végzésére kötelezett munkavállalók védelmének biztosítására tervezett intézkedéseket, különösen a következőket:

- a) a munkavállalók ellátása megfelelő légzőkészülékkel és más egyéni védőeszközzel, amelyet viselniük kell;
- b) figyelmeztető jelzések kifüggesztése arról, hogy a 8. cikkben megállapított határértéket előreláthatóan túllépik; és
- c) az azbesztből vagy azbeszttartalmú anyagokból keletkező por szétterjedésének megakadályozása a helyiségeken, illetve a munkaterületen kívülre.”

2021. október 20., szerda

ca) az e bekezdésben említett tevékenységek befejezése után meg kell mérni a levegő azbesztszál-koncentrációját annak biztosítása érdekében, hogy a munkavállalók újra biztonságosan beléphessenek a munkahelyre.”

10. A 13. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép ⁽¹⁶⁾:

„(1) *Az azbeszttel kapcsolatos minden munkátat megkezdése előtt munkatervet kell készíteni.*”

11. A 14. cikk (2) és (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép ⁽¹⁷⁾:

„(2) Az oktatásnak tartalmilag könnyen érthetőnek kell lennie a munkavállalók számára. Lehetővé kell tennie számukra, hogy megszerezzék a megelőzéshez és biztonsághoz szükséges ismereteket és szakértelmet, **összhangban annak a tagállamnak az alkalmazandó törvényeivel és rendeleteivel, ahol a munka folyik.**

(3) *A képzés tartalmára, időtartamára, szüneteire és dokumentálására vonatkozó kötelező minimumkövetelményeket az 1a. melléklet határozza meg.”*

12. A 15. cikk helyébe a következő szöveg lép ⁽¹⁸⁾:

„15. cikk

(1) *Azoknak a vállalkozásoknak, amelyek bontási vagy azbesztmentesítési munkátatokat szándékoznak végezni, a munkátat megkezdése előtt egy megújítható engedélyt kell beszerezniük az illetékes hatóságtól. Az illetékes hatóságok akkor adhatnak ki ilyen engedélyeket, ha a kérelmező vállalkozás igazolja, hogy a megfelelő korszerű műszaki felszereléssel rendelkezik kibocsátásmentes, illetve ha ez műszakilag még nem lehetséges, alacsony kibocsátású munkafolyamatok elvégzéséhez a 6. cikk követelményeinek megfelelően, valamint hogy az egyes munkavállalói szakképesítést igazoló bizonyítvánnyal rendelkeznek a 14. cikknek és az 1a. mellékletnek megfelelően.*

(2) *Az illetékes hatóságok csak akkor adnak engedélyt a vállalkozásoknak, ha nincsenek kétségeik a vállalkozás és vezetősége megbízhatóságával kapcsolatban. Az engedélyek a nemzeti jogszabályoknak és/vagy gyakorlatnak megfelelően ötévente megújíthatók.*

(3) *A tagállamoknak nyilvánosan hozzáférhető adatbázisokat kell létrehozniuk az azbesztmentesítésre az (1) bekezdés alapján felhatalmazott vállalkozásokról.”*

⁽¹⁶⁾ A jelenlegi szöveg a következő:

„(1) Bontási munkák előtt vagy az azbesztnak és/vagy azbesztartalmú anyagoknak épületekből, szerkezetekből, készülékekből, létesítményekből és hajókból történő eltávolítására szolgáló munkák megkezdése előtt munkatervet kell készíteni.”

⁽¹⁷⁾ A jelenlegi szöveg a következő:

„(2) Az oktatásnak tartalmilag könnyen érthetőnek kell lennie a munkavállalók számára. Lehetővé kell tennie számukra, hogy megszerezzék a megelőzéshez és biztonsághoz szükséges ismereteket és szakértelmet, különös tekintettel a következőkre:

a) az azbeszt tulajdonságai és hatása az egészségre, beleértve a dohányzás ezt erősítő hatását;
b) az esetlegesen azbesztet tartalmazó termék-, vagy anyagfajták;
c) a feltehetően azbesztnak való kitettséggel járó munkátatok, és az expozíció minimalizálására szolgáló megelőző ellenőrzések fontossága;
d) biztonságos munkavégzési módok, ellenőrzések és védőeszközök;
e) a légzőkészülékek szerepe, választéka, kiválasztása, korlátai és helyes használata;
f) sürgősségi eljárások;
g) dekontaminációs eljárások;
h) hulladékártalmatlanítás;
i) az orvosi felügyelet követelményei.
(3) Az azbesztmentesítésben dolgozó munkavállalók oktatására vonatkozó gyakorlati iránymutatásokat közösségi szinten kell kidolgozni.”

⁽¹⁸⁾ A jelenlegi szöveg a következő: „A bontási vagy azbesztmentesítési munkátatok végrehajtása előtt a vállalkozásoknak igazolniuk kell e területre vonatkozó alkalmasságukat. Az igazolás a nemzeti jogszabályoknak és/vagy gyakorlatnak megfelelően történik.”

2021. október 20., szerda

13. A 16. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép ⁽¹⁹⁾:

„(1) A 3. cikk (1) bekezdésében említett tevékenységek esetében [...] megfelelő intézkedéseket kell tenni annak biztosítására, hogy:

- a) azok a helyek, ahol a fenti tevékenységeket végzik:
 - i. egyértelműen el legyenek határolva, és figyelmeztető jelzésekkel legyenek ellátva;
 - ii. ne legyenek hozzáférhetőek más munkavállalók számára, kivéve azokat, akiknek munkájuk vagy szolgálati kötelezettségük szükségessé teszi az oda történő belépést;
 - iii. olyan területeket képezzenek, ahol tilos a dohányzás;
- b) legyenek kijelölt területek, ahol a munkavállalók azbesztporral történő szennyeződés kockázata nélkül étkezhetnek és ihatnak;
- c) a munkavállalókat megfelelő munkaruhával és védőöltőzettel lássák el, **valamint védőeszközzel, és különösen légzőkészülékkel, amelyeknek illeszkedését kötelező egyedileg ellenőrizni; egyik** munkaruha, illetve védőöltözet **se hagyja el** a vállalkozás területét; tisztításuk azonban elvégezhető a vállalkozáson kívüli, mégpedig az ilyen munka elvégzéséhez szükséges felszereléssel ellátott tisztítótkban, ha a vállalkozás maga nem végez tisztítást; ebben az esetben a ruházatot zárt konténerekben kell elszállítani;
- ca) a légzőkészüléket viselő munkavállalók számára rendszeres kötelező szüneteket kell előírni, amelyek elegendő időt biztosítanak a pihenésre;**
- d) külön tárolási lehetőséget biztosítsanak a munka- vagy védőöltözet és az utcai ruházat számára;
- e) **a munkavállalókat kötelező fertőtlenítési eljárásnak vessék alá;**
- f) védőeszközöket helyezzenek el egy megfelelően beazonosított helyen, amelyeket minden használat után ellenőrizni és tisztítani kell; megfelelő intézkedéseket tegyenek a hibás eszközök javítására vagy cseréjére a további használat előtt.”

14. A 17. cikk (2) bekezdésének bevezető része helyébe a következő szöveg lép ⁽²⁰⁾:

„(2) Az (1) bekezdésben említett intézkedéseken felül [...] megfelelő intézkedéseket kell tenni annak biztosítása érdekében, hogy:”

⁽¹⁹⁾ A jelenlegi szöveg a következő:

„(1) A 3. cikk (1) bekezdésében említett tevékenységek esetében – a 3. cikk (3) bekezdésének sérelme nélkül – megfelelő intézkedéseket kell tenni annak biztosítására, hogy:

- a) azok a helyek, ahol a fenti tevékenységeket végzik:
 - i. egyértelműen el legyenek határolva, és figyelmeztető jelzésekkel legyenek ellátva;
 - ii. ne legyenek hozzáférhetőek más munkavállalók számára, kivéve azokat, akiknek munkájuk vagy szolgálati kötelezettségük szükségessé teszi az oda történő belépést;
 - iii. olyan területeket képezzenek, ahol tilos a dohányzás;
- b) legyenek kijelölt területek, ahol a munkavállalók azbesztporral történő szennyeződés kockázata nélkül étkezhetnek és ihatnak;
- c) a munkavállalókat megfelelő munkaruhával és védőöltőzettel lássák el; ez a munkaruha, illetve védőöltözet a vállalkozás területét ne hagyja el; tisztításuk azonban elvégezhető a vállalkozáson kívüli, mégpedig az ilyen munka elvégzéséhez szükséges felszereléssel ellátott tisztítótkban, ha a vállalkozás maga nem végez tisztítást; ebben az esetben a ruházatot zárt konténerekben kell elszállítani;
- d) külön tárolási lehetőséget biztosítsanak a munka- vagy védőöltözet és az utcai ruházat számára;
- e) megfelelő mosdók és illemhelyek álljanak a munkavállalók rendelkezésére, porral járó tevékenységek esetében zuhanyozók is;
- f) védőeszközöket helyezzenek el egy megfelelően beazonosított helyen, amelyeket minden használat után ellenőrizni és tisztítani kell; megfelelő intézkedéseket tegyenek a hibás eszközök javítására vagy cseréjére a további használat előtt.”

⁽²⁰⁾ A jelenlegi szöveg a következő:

„Az (1) bekezdésben említett intézkedéseken felül, és a 3. cikk (3) bekezdésének sérelme nélkül, megfelelő intézkedéseket kell tenni annak biztosítása érdekében, hogy:”

2021. október 20., szerda

15. A 18. cikk a következőképpen módosul:**a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép ⁽²¹⁾:**

„(1) A 3. cikk [...] sérelme nélkül meg kell hozni a (2)–(5) bekezdésben említett intézkedéseket.”

b) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép ⁽²²⁾:

„(2) Az egyes munkavállalók egészségi állapotára vonatkozó értékelésnek rendelkezésre kell állnia az azbesztből vagy az azbesztartalmú anyagokból származó pornak való kitettség kezdete előtt.

Az értékelésnek tartalmaznia kell egy külön mellkasi vizsgálat eredményét is. Az I. melléklet gyakorlati ajánlásokat ad, amelyekre a tagállamok hivatkozhatnak a munkavállalók egészségügyi felülvizsgálatánál; **ezeket az ajánlásokat a műszaki fejlődéshez kell igazítani a 89/391/EGK irányelv 17. cikkében említett eljárásnak megfelelően.**

[...]

Legalább háromévente új értékelést kell készíteni, mindaddig, amíg az expozíció tart.

A nemzeti jogszabályoknak és/vagy gyakorlatnak megfelelően valamennyi, az első albekezdésben említett munkavállalóra vonatkozóan egyéni egészségügyi dokumentációt kell vezetni, **és azt legalább 40 évig meg kell őrizni.**”

16. A szöveg a következő cikkel egészül ki:**„18c. cikk**

A Bizottság a szociális partnerekkel konzultálva ... [öt évvel e módosító rendelet hatálybalépését követően]-ig, azt követően pedig ötévente felülvizsgálja az azbesztazonosítási, -mérési és -riasztási technológiák műszaki és tudományos helyzetét, és iránymutatásokat ad ki arra vonatkozóan, hogy mikor kell ilyen technológiát alkalmazni a munkavállalók azbesztexpozícióval szembeni védelme érdekében.”

17. A 19. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép ⁽²³⁾:

„(1) A 3. cikk [...] sérelme nélkül meg kell hozni a (2), (3) és (4) bekezdésben előírt intézkedéseket.”

18. A 21. cikk helyébe a következő szöveg lép ⁽²⁴⁾:**„21. cikk**

(1) A tagállamok nyilvántartást vezetnek az azbeszttel összefüggő foglalkozási megbetegedések összes felismert esetéről. Az 1b. melléklet tájékoztató jelleggel felsorolja azokat a betegségeket, amelyeket a jelenlegi ismeretek alapján az azbesztnek való kitettség okozhat.

⁽²¹⁾ A jelenlegi szöveg a következő: „(1) A 3. cikk (3) bekezdésének sérelme nélkül meg kell hozni a (2)–(5) bekezdésekben előírt intézkedéseket.”

⁽²²⁾ A jelenlegi szöveg a következő:

„(2) Az egyes munkavállalók egészségi állapotára vonatkozó értékelésnek rendelkezésre kell állnia az azbesztből vagy az azbesztartalmú anyagokból származó pornak való kitettség kezdete előtt.

Az értékelésnek tartalmaznia kell egy külön mellkasi vizsgálat eredményét is. Az I. melléklet gyakorlati ajánlásokat ad, amelyekre a tagállamok hivatkozhatnak a munkavállalók egészségügyi felülvizsgálatánál. A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 18a. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy a műszaki fejlődés szerinti kiigazítás érdekében módosítsa az I. mellékletet.

Amennyiben a munkavállalók és más személyek testi egészségét és biztonságát veszélyeztető, azonnali, közvetlen és súlyos kockázatokat magukban foglaló, kellően indokolt és kivételes esetekben rendkívül sürgős okokból nagyon rövid idő alatt kell cselekedni, az 18b. cikkben előírt eljárás alkalmazandó az e cikk értelmében elfogadandó, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására.

Legalább háromévente új értékelést kell készíteni, mindaddig, amíg az expozíció tart.

A nemzeti jogszabályoknak és/vagy gyakorlatnak megfelelően valamennyi, az első albekezdésben említett munkavállalóra vonatkozóan egyéni egészségügyi dokumentációt kell vezetni.”

⁽²³⁾ A jelenlegi szöveg a következő: „(1) A 3. cikk (3) bekezdésének sérelme nélkül meg kell hozni a (2), (3) és (4) bekezdésében előírt intézkedéseket.”

⁽²⁴⁾ A jelenlegi szöveg a következő: „A tagállamok nyilvántartást vezetnek a felismert azbesztózis- és mesothelioma-megbetegedésekről.”

2021. október 20., szerda

(2) Az (1) bekezdésben említett »felismert eset« fogalma nemcsak azokra az esetekre korlátozódik, amelyekre kártérítést nyújtanak, hanem az orvosilag diagnosztizált, azbeszttel összefüggő megbetegedések minden esetére kiterjed.”

19. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„21a. cikk

Tűz esetén a tűzoltók és a mentőszolgálatok rendelkezésére kell bocsátani az azbeszt jelenlétére és elhelyezkedésére vonatkozó valamennyi meglévő információt.”

20. A szöveg a következő mellékletekkel egészül ki:

”

1a. melléklet

A KÉPZÉSRE VONATKOZÓ KÖTELEZŐ MINIMUMKÖVETELMÉNYEK

Minden olyan munkavállaló, aki ki van téve vagy valószínűleg ki van téve az azbesztből vagy azbeszttartalmú anyagból származó porral való érintkezés kockázatának, kötelező képzésben részesül, amely magában foglalja legalább a következő minimumkövetelményeket:

1. A képzést a munkaviszony megkezdésekor, valamint azt követően négy évet nem meghaladó időközönként kell nyújtani.
2. Minden képzés minimális időtartama három munkanap.
3. A képzést képesített és tanúsított intézménynek és oktatónak kell nyújtania, és tagállami hatóság vagy elismert illetékes szerv bonyolítja le a nemzeti jogszabályoknak és gyakorlatnak megfelelően.
4. Minden munkavállaló, aki megfelelő módon részt vett a képzésen és sikeresen teljesítette a megkövetelt vizsgát, a szakképzést igazoló bizonyítványt kap, amelyben szerepelnek a következők:
 - a) a képzés dátuma;
 - b) a képzés időtartama;
 - c) a képzés tartalma;
 - d) a képzés nyelve;
 - e) valamint a képzést nyújtó oktató és intézmény neve, képesítése és kapcsolattartási adatai.
5. Minden olyan munkavállaló, aki ki van téve vagy valószínűleg ki van téve az azbesztből vagy azbeszttartalmú anyagból származó porral való érintkezés kockázatának, legalább a következő képzésben részesül, amely elméleti és gyakorlati részképzéseket tartalmaz az alábbiakról:
 - a) annak a tagállamnak az alkalmazandó joga, ahol a munkát végzik;
 - b) az azbeszt jellemzői és egészségre gyakorolt hatásai, a dohányzás szinergikus hatását is ideértve, valamint a másodlagos és környezeti kitettséggel kapcsolatos kockázatok;
 - c) az esetlegesen azbesztet tartalmazó termék-, vagy anyagfajták;
 - d) a feltehetően azbesztnak való kitettséggel járó munkálatok, és az expozíció minimalizálására szolgáló megelőző ellenőrzések fontossága;
 - e) biztonságos munkavégzési gyakorlatok, ideértve a munkahely előkészítését, a munkamódszerek megválasztását és a munka végrehajtásának megtervezését, a szellőztetést, a pontelszívást, a mérést és az ellenőrzést, valamint a rendszeres szüneteket;
 - f) a védőfelszerelések, különösen a légzőkészülékek megfelelő szerepe, választéka, kiválasztása, korlátai és helyes használata;

2021. október 20., szerda

- g) sürgősségi eljárások;
- h) dekontaminációs eljárások;
- i) hulladékártalmatlanítás;
- j) az orvosi felügyelet követelményei.

A képzést a lehető legszorosabban hozzá kell igazítani a szakma sajátosságaihoz és az azzal járó konkrét feladatokhoz és munkamódszerekhez.

6. A bontási vagy azbesztmentesítési munkálatokat végző munkavállalók a (4) bekezdésben felsorolt tételeken túl képzést kapnak a következőkről:
- a) a munkafolyamatok során az azbesztszálak kibocsátásának és terjedésének megakadályozására szolgáló technológiai berendezések és gépek használata a 2009/104/EK irányelvnek megfelelően;
 - b) a kibocsátásmentes, illetve ha ez műszakilag még nem lehetséges, az alacsony kibocsátású munkafolyamatokhoz rendelkezésre álló legújabb technológiák és gépek az azbesztszálak kibocsátásának és elterjedésének megakadályozása érdekében.

1b. melléklet

AZ AZBESZTTTEL ÖSSZEFÜGGŐ MEGBETEGEDÉSEK LISTÁJA

Az ismeretek jelenlegi állása szerint az azbesztszálaknak való kitettség legalább a következő, azbeszttel kapcsolatos foglalkozási megbetegedéseket okozhatja, amelyeket ezért a tagállamoknak be kell vezetniük nemzeti jogszabályaikba:

- azbesztózis,
- az azbesztpor belélegzését követő mesothelioma;
- jóindulatú mellhártyabetegségek, beleértve a fibrotikus léziókat, az atelectasiát és az azbeszt által okozott jóindulatú pleurális effúziót is,
- az azbesztpor belélegzését követően kialakult tüdőrák, beleértve a hörgőrákot is,
- az azbesztpor belélegzését követően kialakult gégerák,
- az azbeszt által okozott petefészekrák,

a Nemzetközi Rákkutatási Ügynökség pozitív összefüggést állapított meg az azbesztexpozíció és az alábbi betegségek között:

- gégerák,
- vastagbélrák,
- gyomorrák.

”

2021. október 20., szerda

III. MELLÉKLET AZ ÁLLÁSFOGLALÁSHOZ:**A KÉRT JAVASLAT TARTALMÁRA VONATKOZÓ RÉSZLETES AJÁNLÁSOK****Az azbeszttel összefüggő betegségek elismerése és az erre nyújtott kártérítés**

Az Európai Parlament felkéri a Bizottságot, hogy – az EUMSZ 154. cikkében előírtak szerint a szociális partnerekkel folytatott konzultációt követően – az EUMSZ 153. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján nyújtson be javaslatot egy irányelvre, amely meghatározza a foglalkozási megbetegedések, ezen belül az azbeszttel összefüggő betegségek elismerésére vonatkozó minimumkövetelményeket, valamint az érintett személyeknek nyújtott megfelelő kártérítést. A Bizottság javaslatának figyelembe kell vennie legalább a következő elemeket:

1. azoknak a foglalkozási megbetegedéseknek a listája, amelyek kártérítésre jogosítanak, illetve amelyekre megelőző intézkedéseket alkalmaznak, és amelyeket a tagállamoknak a kedvezőbb nemzeti jog sérelme nélkül el kell ismerniük; a lista a foglalkozási betegségek európai jegyzékéről szóló, 2003. szeptember 19-i bizottsági ajánlásra épül, és a legújabb elérhető tudományos ismeretek szerint frissíteni kell;
2. egyablakos ügyintézési pontok mint kapcsolattartó pontok kialakítása az érintett magánszemélyek számára, amelyek foglalkoznak a foglalkozási megbetegedésekkel kapcsolatos összes üggyel;
3. nemzeti tisztségviselő, mint például ombudsman kijelölése, hogy támogassák a foglalkozási megbetegedések áldozatait az elismerési eljárásokban, valamint a bevált gyakorlatok fokozott támogatása és cseréje többek között a szakszervezetekkel és az áldozatsegítő csoportokkal az elismerési eljárások tekintetében;
4. a bizonyítási teher megfordítása a foglalkozási megbetegedések elismerése céljából, illetve legalább annak hatékony egyszerűsítése, például annak előírásával, hogy amennyiben észszerűen megállapítható a munkahelyi azbesztexpozíció, vélelmezhető az expozíció és az azt követő tünetek közötti kapcsolat;
5. az elismert foglalkozási megbetegedésekre nyújtott kártérítésre vonatkozó rendelkezések.

2021. október 20., szerda

IV. MELLÉKLET AZ ÁLLÁSFOGLALÁSHOZ:

A KÉRT JAVASLAT TARTALMÁRA VONATKOZÓ RÉSZLETES AJÁNLÁSOK

A 2010/31/EU irányelv naprakésszé tétele – Azbeszt szempontjából való átvilágítás az energetikai korszerűsítési munkálatok megkezdése előtt

Az Európai Parlament felkéri a Bizottságot, hogy az EUMSZ 194. cikkének (2) bekezdése alapján nyújtson be javaslatot az épületek energiateljesítményéről szóló 2010/31/EU irányelv módosítására a következő ajánlások alapján:

A 7. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„7. cikk

Meglévő épületek

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az épületek jelentős felújítása során javuljon az épület vagy a felújított épületrész energiahatékonysága annak érdekében, hogy teljesüljenek az energiahatékonyságra vonatkozóan, a 4. cikkel összhangban meghatározott minimumkövetelmények, amennyiben ez műszaki, funkcionális és gazdasági szempontból megvalósítható.

A követelményeket a felújított épület vagy önálló rendeltetési egység egészére kell alkalmazni. Kiegészítésképpen vagy alternatívaként a követelmények a felújított épületelemekre is alkalmazhatók.

A tagállamok, ezenkívül, megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a külső térelhatárolókat alkotó olyan épületelemek, amelyek jelentősen befolyásolják a külső térelhatárolók energiahatékonyságát, átalakításukat vagy cseréjüket követően teljesítsék az energiahatékonyságra vonatkozó minimumkövetelményeket, amennyiben ez műszaki, funkcionális és gazdasági szempontból megvalósítható.

A tagállamok ezeket az energiahatékonyságra vonatkozó minimumkövetelményeket a 4. cikkel összhangban határozzák meg.

A tagállamok a jelentős felújítás alá vont épületekkel kapcsolatban ösztönzik a nagy hatékonyságú alternatív rendszerek alkalmazását, amennyiben ez műszakilag, funkcionálisan és gazdaságilag megvalósítható, továbbá figyelembe veszik az egészséges beltéri klimatikus körülményeket, a tűzbiztonságot és az intenzív szeizmikus tevékenységhez kapcsolódó kockázatokat.

A tagállamok kötelezővé teszik, hogy az épületeket az azbeszt és más veszélyes anyagok szempontjából átvilágítsák a korszerűsítési munkálatok megkezdése előtt. Az átvilágítás eredményét fel kell tüntetni az azbeszt vagy más veszélyes anyagok jelenlétére vagy hiányára vonatkozó tanúsítványban. Az előbbi esetben a tanúsítványban fel kell tüntetni a jelen levő anyagok típusát és pontos helyét. Amennyiben a feltárás és a vizsgálatok eredménye nem zárhatja ki az azbeszt jelenlétét egy anyagban, az elővigyázatosság elvét kell alkalmazni. A felújítás által érintett anyagok eltávolítását és ártalmatlanítását a 2009/148/EK irányelvnek, a 305/2011/EU rendeletnek és más idevágó jogalkotási aktusoknak megfelelően rendezett módon és biztonságosan kell végrehajtani.”

2021. október 20., szerda

V. MELLÉKLET AZ ÁLLÁSFOGLALÁSHOZ:

A KÉRT JAVASLAT TARTALMÁRA VONATKOZÓ RÉSZLETES AJÁNLÁSOK

Az eladásra vagy bérbeadásra szánt épületek azbeszt szempontjából való átvilágítása

Az Európai Parlament felkéri a Bizottságot, hogy az EUMSZ 169. cikkének (3) bekezdése és 114. cikkének (1) bekezdése alapján nyújtson be irányelvre irányuló javaslatot, amely meghatározza a 2005 előtt vagy – ha az korábban volt – az egyenértékű nemzeti azbeszttilalom bevezetésének éve előtt épített és eladásra vagy bérbeadásra szánt épületek azbeszttanúsítványára vonatkozó minimumkövetelményeket. A javaslatnak figyelembe kell vennie legalább a következő elemeket:

1. a 2005 előtt vagy – ha az korábban volt – az egyenértékű nemzeti azbeszttilalom bevezetésének éve előtt épült (köz- vagy magántulajdonban lévő) épületek tulajdonosainak kötelezése arra, hogy az épület (vagy annak egy része) eladása vagy bérbeadása előtt megbízást adjanak az épület átvilágítására, hogy megvizsgálják az azbeszt jelenlétét vagy annak hiányát, illetve az azbeszttartalmú anyagok helyét;
2. az átvilágításokat csak tanúsított gazdasági szereplők végezhetik el a 2009/148/EK irányelvnek, valamint a nemzeti jogszabályoknak és gyakorlatnak megfelelően, egy illetékes nemzeti szerv felügyelete alatt;
3. a használók vagy lakók lehető leghatékonyabb védelme érdekében az eltávolítást – illetve amennyiben az műszakilag nem lehetséges, a betokozást – a 2009/148/EK irányelvvel és a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban képesített és tanúsított gazdasági szereplőknek kell elvégezniük egy illetékes nemzeti szerv felügyelete alatt;
4. a tanúsított gazdasági szereplőnek az átvilágítás eredményét jelentenie kell a tulajdonosnak és egy illetékes nemzeti szervnek (egyablakos ügyintézési pont), amely tanúsítványt állít ki, rögzíti azt az 5. pontban említett nemzeti nyilvántartásban, és tájékoztatást és tanácsokat ad a tulajdonosoknak az alkalmazandó törvényekről és szabályozásokról, többek között a kimutatott azbeszt helyes és biztonságos eltávolításáról és a megfelelő európai strukturális és beruházási alapokból igényelhető pénzügyi támogatásról;
5. az azbeszttanúsítványoknak tartalmazniuk kell az átvilágítás eredményét, beleértve a talált azbeszttartalmú anyagok típusainak felsorolását, pontos helyét, jelenlegi állapotukat, valamint az épület használói egészségkárosodásának elkerüléséhez szükséges munkálatokról és felügyeletről való tájékoztatást és a biztonságos eltávolításra vonatkozó tervet, valamint az épület esetleges azon területeire vonatkozó információkat, amelyeket nem tudtak átvilágítani, vagy ahol a vizsgálatok eredménye nem zárhatja ki az azbeszt jelenlétét;
6. az azbesztet tartalmazó anyagok jelenlétére vonatkozó tanúsítványnak megfelelő érvényességi idővel kell rendelkeznie, amely tükrözi a szükséges ellenőrzést a többszörös átvilágítások elkerülése érdekében;
7. a tanúsítványokat be kell építeni a meglévő azbesztnyilvántartásokba, hozzáférhetővé kell tenni az épületben munkát végző vállalatok és munkavállalók számára, csatolni kell az ingatlanra vonatkozó minden adásvételi szerződéshez, és az ingatlan minden bérelőjének rendelkezésére kell bocsátani;
8. hatékony, arányos és visszatartó erejű bírságokat kell kiszabni azokra az épülettulajdonosokra és -bérbeadókra, akik az ingatlan eladása vagy bérbeadása előtt nem végeztetik el az előírt átvilágítást, és nem jelentik ezt az illetékes szervnek;
9. meg nem felelés esetére megfelelő felelősségi rendszereket kell kialakítani.

Az illetékes nemzeti szerv közzéteszi az első bekezdés 2. pontjában említett tanúsított gazdasági szereplők jegyzékét.

2021. október 20., szerda

P9_TA(2021)0428

Az európai média a digitális évtizedben**Az Európai Parlament 2021. október 20-i állásfoglalása Az európai média a digitális évtizedben: a helyreállítást és átalakulást támogató cselekvési terv (2021/2017(INI))**

(2022/C 184/04)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 167. és 173. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára, és különösen annak 11. cikkére,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződéshez mellékelt, a tagállamokban történő közcélu műsorszolgáltatás rendszeréről szóló 29. jegyzőkönyvre (Amszterdami Jegyzőkönyv),
- tekintettel a digitális szolgáltatások egységes piacáról (digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály) és a 2000/31/EK irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatra (COM(2020)0825),
- tekintettel a digitális ágazat versenyképes és tisztességes piacairól szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatra (digitális piacokról szóló törvény) (COM(2020)0842),
- tekintettel „Az európai média a digitális évtizedben: a helyreállítást és átalakulást támogató cselekvési terv” című, 2021. május 18-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a reziliencia erősítéséről és a hibrid fenyegetések – köztük a Covid19-világjárvánnyal kapcsolatos dezinformáció – elhárításáról szóló, 2020. december 15-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az európai audiovizuális alkotások, különös tekintettel a koprodukciók határokon átnyúló forgalmazásának bővítéséről szóló, 2019. június 7-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel „Az Európai Bizottság iránymutatása a dezinformáció visszaszorítását célzó gyakorlati kódex meg erősítéséről” című, 2021. május 26-i bizottsági közleményre (COM(2021)0262),
- tekintettel a termékekre és a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentességi követelményekről szóló, 2019. április 17-i (EU) 2019/882 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾,
- tekintettel az európai tartalmaknak a digitális gazdaságban történő előmozdításáról szóló, 2018. december 19-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az Újságírók Határok Nélkül által közzétett sajtószabadság-ranglista és az Európai Doktori Intézet tömegtájékoztatás sokszínűségével és szabadságával foglalkozó központja (Centre for Media Pluralism and Media Freedom) által közzétett, 2020. júliusi Médiapluralizmus Monitor eredményeire,
- tekintettel a digitális egységes piacon a szerzői és szomszédos jogokról szóló, 2019. április 17-i (EU) 2019/790 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽²⁾ (szerzői jogi irányelv),
- tekintettel az InvestEU program létrehozásáról szóló, 2021. március 24-i (EU) 2021/523 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽³⁾,

⁽¹⁾ HL L 151., 2019.6.7., 70. o.⁽²⁾ HL L 130., 2019.5.17., 92. o.⁽³⁾ HL L 107., 2021.3.26., 30. o.

2021. október 20., szerda

- tekintettel a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 2010/13/EU irányelvnek ⁽⁴⁾ (audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) a változó piaci körülményekre tekintettel való módosításáról szóló, 2018. november 14-i (EU) 2018/1808 irányelvre,
- tekintettel a szabad és pluralista médiarendszer védelméről szóló, 2020. november 18-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel „Az európai média a digitális évtizedben: a helyreállítást és átalakulást támogató cselekvési terv” című, 2020. december 3-i bizottsági közleményre (COM(2020)0784),
- tekintettel az Európai Demokráciára vonatkozó cselekvési tervről szóló, 2020. december 3-i bizottsági közleményre (COM(2020)0790),
- tekintettel „Az EU innovációs lehetőségeinek maximális kiaknázása: A szellemi tulajdonra vonatkozó cselekvési terv az EU helyreállításának és rezilienciájának támogatása érdekében” című, 2020. november 25-i bizottsági közleményre (COM(2020)0760),
- tekintettel az 1998. március 1-i Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartájának médiára vonatkozó rendelkezéseire,
- tekintettel a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „Cselekvési terv a félretájékoztatással szemben” című, 2018. december 5-i közös közleményére (JOIN(2018)0036),
- tekintettel a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „A hibrid fenyegetésekkel szembeni fellépés kerete – európai uniós válasz” című, 2016. április 6-i közös közleményére (JOIN(2016)0018),
- tekintettel a médiaszabadság megerősítéséről, az újságírók európai védelméről, a gyűlöletbeszédéről, a dezinformációról és a platformok szerepéről szóló, 2020. november 25-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel a „Digitális iránytű 2030-ig: a digitális évtized megvalósításának európai módja” című, 2021. március 9-i bizottsági közleményre (COM(2021)0118),
- tekintettel a kultúráról és az audiovizuális területről szóló, 2020. május 26-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az Európa digitális jövőjének alakításáról szóló, 2020. június 9-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a 2019–2022-re szóló kulturális munkatervre vonatkozó, 2018. december 12-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel „A tömegtájékoztató szabadságáról és sokszínűségéről a digitális környezetben” című, 2013. november 26-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a Covid19-világjárvány és annak következményei elleni küzdelemre irányuló összehangolt uniós fellépésről szóló, 2020. április 17-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel a „Kreatív Európa” program (2021–2027) létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2018. május 30-i javaslatra (COM(2018)0366),
- tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság által kért, „Az újságírók biztonsága és a korrupció elleni küzdelem az Európai Unióban” című, 2020. júliusi tanulmányra,
- tekintettel az Európai Audiovizuális Megfigyelő Intézet „IRIS Plus 2020-2: Az európai audiovizuális ipar a Covid19 idején” című, 2020. júniusi jelentésére,
- tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének „A média szabadságát és az újságírók biztonságát fenyegető veszélyek Európában” című, 2020. január 3-i jelentésére,

⁽⁴⁾ HL L 303., 2018.11.28., 69. o.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0320.

⁽⁶⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0054.

2021. október 20., szerda

- tekintettel a tömegtájékoztatás sokszínűségével és szabadságával foglalkozó központ (Centre for Media Pluralism and Media Freedom) „A Médiapluralizmus Monitor 2020. évi eredményei” című, 2020. júliusi jelentésére,
 - tekintettel az Európa kulturális helyreállításáról szóló, 2020. szeptember 17-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
 - tekintettel az Erasmus+, a Kreatív Európa és az Európai Szolidaritási Testület környezetbarátabbá tételét célzó hatékony intézkedésekről szóló, 2020. szeptember 15-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Kulturális és Oktatási Bizottság jelentésére (A9-0278/2021),
- A. mivel e jelentés alkalmazásában a „hírmédia” kifejezés magában foglal minden szerkesztett médiát, így a televíziós, a rádiós és a kiadói ágazatot, beleértve a hírlapokat és magazinokat, valamint a digitális médiát is;
- B. mivel e jelentés alkalmazásában az „audiovizuális ágazatok” kifejezés magában foglalja a műsorterjesztési, audio-, video- és multimédiás ágazatok és iparágak teljes skáláját, beleértve a mozikat és más fizikai helyszíneket is;
- C. mivel e jelentés alkalmazásában a „média” és a „médiaágazat” kifejezés egyaránt vonatkozik a hírmédiára és az audiovizuális ágazatokra;
- D. mivel a kulturális és kreatív ágazatok, amelyeknek a hírmédia és az audiovizuális ágazatok is szerves részét képezik, a Covid19 következményei által a legsúlyosabban érintett ágazatok közé tartoznak, különösképpen a mikor-, kis- és középvállalkozások (mkkv-k); mivel ezek az ágazatok várhatóan mérsékeltebb ütemben fognak talpra állni, mint az általános gazdaság; mivel a világiárvány következményei eltérő hatást gyakoroltak a hírmédia, az audiovizuális ágazatokra és iparágakra, és ezért különböző kihívásokkal néznek szembe, amelyeket a válság leküzdése érdekében testre szabott intézkedésekkel kell kezelni;
- E. mivel az audiovizuális ágazatokat súlyosan érintették, és jelentős bevételkiesést szenvedtek el – a mozik és a forgalmazók bevételei csaknem 70 %-kal csökkentek 2020-ban, ami összesen 4 milliárd eurós bevételcsökkenést ⁽⁹⁾, a produkciós tevékenységek 30 %-os visszaesését és a koprodukciók teljes leállítását eredményezte –, ami veszélyezteti a visszaállásra való képességüket, és kihívást jelent számukra az európai filmek és kultúra finanszírozása és terjesztése szempontjából ⁽¹⁰⁾; mivel ezek az ágazatok különböző kihívásokkal néznek szembe, beleértve a működési költségeknek a szigorúbb egészségvédelmi és biztonsági intézkedések miatti növekedését;
- F. mivel a mozik és a filmfesztiválok központi szerepet játszanak az európai audiovizuális ökoszisztémában, különösen a forgalmazás, de az európaiak számára nyújtott vizuális élmény szempontjából is; mivel a folyamatban lévő egészségügyi intézkedések megakadályozzák, hogy ezek a fizikai helyszínek teljes kapacitással működjenek, ha egyáltalán működnek; mivel azokon a helyeken, ahol a mozik újra megnyíltak, a közönség a Covid előttiéhez hasonló számban tér vissza;
- G. mivel a járvány miatt hirtelen leálltak a reklámberuházások, amelyek a hírmédia ágazat alapvető bevételi forrását jelentik; mivel a korai becslések szerint a hírmédia reklámbevételei 20–80 %-kal csökkentek ⁽¹¹⁾; mivel a média-szervezetek, különösen a kkv-k gyakran likviditási problémákkal szembesülnek;
- H. mivel a hírmédia-ágazat szervezeteinek és cégeinek palettája a szabadúszóktól, például újságíróktól vagy technikai személyzettől kezdve a magas szintű vertikális integrációval rendelkező közszolgálati műsorszolgáltatókig és nagy médiakonglomerátumokig, valamint kicsi helyi és regionális sajtóorgánumoktól a legkülönbélebb nonprofit egyesületekig terjed; mivel a legtöbb tagállamra jellemző a magas fokú piaci koncentráció a műsorszolgáltatási ágazatokban monopóliummal vagy oligopóliummal, a nyomtatott sajtóban oligopóliumokkal, valamint jelentős versennyel a folyóirat- és könyvkiadásban ⁽¹²⁾;

⁽⁷⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0239.

⁽⁸⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0211.

⁽⁹⁾ <https://www.unic-cinemas.org/en/news/news-blog/detail/european-cinema-industry-sees-eur62-billion-box-office-drop-in-2020/>

⁽¹⁰⁾ Európai Audiovizuális Megfigyelő Intézet, https://www.obs.coe.int/en/web/observatoire/home/-/asset_publisher/wy5m8bRgOygg/content/theatrical-gross-box-office-in-the-eu-and-the-uk-collapsed-by-70-4-in-2020

⁽¹¹⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:52020DC0784>

⁽¹²⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/690866/IPOL_BRI\(2021\)690866_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/690866/IPOL_BRI(2021)690866_EN.pdf)

2021. október 20., szerda

- I. mivel a világjárvány következményei mellett a médiaágazat a digitális átálláshoz kapcsolódó jelentős kihívásokkal és annak az ágazat általános üzleti modelljére gyakorolt hatásával is szembesül; mivel további erőfeszítéseket kell tenni egy biztonságos, tisztességes és versenyképes online környezet kialakítása érdekében, amely a polgárok alapvető jogait is védi; mivel a Bizottságnak elő kell mozdítania az audio- és az audiovizuális média új üzleti modelljeinek átalakítását a digitális területen;
- J. mivel a minőségi, jól finanszírozott és független hírmédia és a professzionális újságírás alapvető része médiaszabadságnak és a pluralizmusnak, és ezért a demokrácia és a jogállamiság alapvető pillére; mivel az elmúlt évtizedben súlyosan romlott a média szabadsága; mivel a Covid19-válság megerősítette a magas színvonalú újságírás fontosságát, amely képes tájékoztatni a polgárokat és előmozdítani kritikus gondolkodásukat; mivel helyre kell állítani az információs ökoszisztéma egyensúlyát a kapuőröktől a médiáig; mivel minden erőfeszítést meg kell tenni a médiaágazat stabilitásának biztosítása, a gazdasági és politikai nyomástól való függetlenség biztosítása, a tömegtájékoztatás szabadságának és sokszínűségének növelése⁽¹³⁾, valamint az ágazaton belüli – offline és online – jobb normák előmozdítása, valamint az újságírók és információforrások biztonságának garantálása érdekében; mivel a médiafinanszírozás átláthatósága alapvető elem az európai polgárok bizalmának előmozdításában;
- K. mivel a hírmédia és az audiovizuális ágazat alapvető szerepet játszik demokratikus társadalmaink ellenálló képességének és befogadóképességének, kulturális sokszínűségének és pluralizmusának erősítésében; mivel a hírmédia és az audiovizuális ágazat értéklánca számos szereplőből és vállalkozásból áll, akik gyakran szellemi tulajdon-jogokon alapuló tartalmakat állítanak elő, közvetítenek vagy jelenítenek meg, és ezek az ágazatok többnyire kkv-k, amelyek hozzájárulnak Európa kulturális, nyelvi, társadalmi és politikai sokszínűségének előmozdításához, megerősítéséhez és támogatásához; mivel az európai audiovizuális és médiaágazat versenyképes iparrá történő átstrukturálásának ezért együtt kell járnia a kulturális sokszínűség és a kisebb piaci szereplők piacra jutásának előmozdításával;
- L. mivel a média- és audiovizuális ágazatra vonatkozó cselekvési terv által előírt ágazati stratégiának a lehető legátfogóbbnak kell lennie, minden lehetséges befolyást teljes mértékben ki kell használnia a hír- és kiadói ágazatba, valamint az audiovizuális ágazatba történő befektetések ösztönzésének céljából; mivel a terv célja a kulturális, művészeti és ipari sokszínűség előmozdítása az értékláncok mentén; mivel a terv keretében előírt fellépéseknek tovább kell építeniük a felülvizsgált audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvre és a Kreatív Európa program MEDIA ágára annak érdekében, hogy Európa-szerte támogassák a filmművészeti és audiovizuális alkotásokhoz való jogszerű hozzáférést és azok rendelkezésre állását annak érdekében, hogy a közönség számára kulturálisan sokszínű minőségi tartalmat biztosítsanak;
- M. mivel az EU-nak és tagállamainak intézkedéseket kell bevezetniük annak biztosítására, hogy a média a közértékeken alapuljon, és nyitott, demokratikus, fenntartható és befogadó legyen, valamint hogy ebben a környezetben több nő, faji és etnikai kisebbséghez tartozó személy, migráns és menekült, valamint az LMBTIQ+-közösségek tagjai és a fogyatékkal élő töltsön be kreatív és döntéshozó pozíciókat;
- N. mivel a tagállamok a Covid19-válság miatt késedelmesen hajtják végre a digitális egységes piacon a szerzői jogi irányelvet, a műsorszolgáltató szervezetek egyes online közvetítéseire, valamint a televíziós és rádiós műsorok továbbközvetítésére alkalmazandó szerzői jogi és szomszédos jogok gyakorlására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2019. április 17-i (EU) 2019/789 európai parlamenti és tanácsi irányelvet⁽¹⁴⁾, és az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvet; mivel a tagállamoknak ki kell használniuk az ilyen késedelmeket, hogy merész megoldásokat illesszenek végrehajtási jogszabályaikba azoknak a kihívásoknak a kezelésére, amelyeket a válság okozott az európai audiovizuális szektorban, vagy amelyeket még inkább megnehezített, amilyen például az alkotók díjazása műveik online hasznosításáért, valamint a globális platformok pénzügyi befektetése a helyi termelésbe;
- O. mivel a hírmédia és a műsorszolgáltató ágazatok egyaránt profitálhatnak egy egységesebb és átfogóbb megközelítésből; mivel a Bizottság bejelentette a médiaszabadságról szóló jogszabály benyújtásának szándékát; mivel ennek olyan meglévő kezdeményezésekre kell építenie, mint például a demokráciáról szóló cselekvési terv, a média- és audiovizuális ágazatra vonatkozó cselekvési terv, digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály és a digitális piacokról szóló jogszabály, és nem elsősorban az új jogszabályokra kell összpontosítani;

⁽¹³⁾ Lásd a „Monitoring Media Pluralism in the Digital Era” (A médiapluralizmus nyomon követése a digitális korszakban) című jelentés 50. oldalát, amely szerint egyetlen tagállamban sem alacsony a piac pluralitásával kapcsolatos kockázat:
<https://cadmus.eui.eu/bitstream/handle/1814/67828/MPM2020-PolicyReport.pdf?sequence=5&isAllowed=7>

⁽¹⁴⁾ HL L 130., 2019.5.17., 82. o.

2021. október 20., szerda

- P. mivel a területi és kizárólagos licencjogok létfontosságúak a film- és audiovizuális ágazat számára kreativitásuk, finanszírozásuk, szabadságuk és hosszú távú fenntarthatóságuk megőrzése és garantálása érdekében;
- Q. mivel az információs és kommunikációs politikának, a különböző európai irányelvekkel összhangban, figyelembe kell vennie a tartalom hozzáférhetőségét az érzékszervi fogyatékkal élők számára;

Helyreállítás és támogatás

1. hangsúlyozza a gazdasági visszaesés következményeit, és határozottan megismétli a Bizottsághoz és a tagállamokhoz intézett felhívását, hogy növeljék a hírmédia és az audiovizuális ágazat, valamint tágabb értelemben a kulturális és kreatív ágazatok számára rendelkezésre álló támogatást, külön hangsúllyal a kkv-kra; úgy véli, hogy a hírmédia- és az audiovizuális ágazat előirányzatait növelni kell a többéves pénzügyi keret különböző programjaiban; megjegyzi, hogy az EU-nak és a tagállamoknak támogatniuk kell ezeket az ágazatokat, és felszólítja a Bizottságot, hogy határozottan ösztönözze a tagállamokat arra, hogy a jóváhagyott nemzeti helyreállítási terveikben rendelkezésre bocsátott pénzeszközökből növeljék a számukra nyújtott támogatást annak érdekében, hogy teljes mértékben kilábalhassanak a világjárványból, fenntarthatóbbá válhassanak, és folytathassák zöld és digitális átalásukat; úgy véli, hogy valamennyi kezdeményezés során különös figyelmet kell fordítani a kis piacokon működő helyi és regionális médiára, valamint a hírmédiára; hangsúlyozza az átlátható és nyílt támogatási mechanizmus szükségességét a média függetlenségének fenntartása érdekében;
2. üdvözlöi a hírmédia-ágazatra vonatkozó „NEWS” kezdeményezés elindítását, beleértve az Európai Hírmédia Fórum létrehozására vonatkozó javaslatot is, amely fórumnak a lehető legbefogadóbbnak kell lennie, és az ágazatok folyamatban lévő átalakításairól szóló alapos megbeszélésekhez kell vezetnie. felkéri a Bizottságot, hogy amennyiben az érdekelt felek ezt kérik, fejlessze tovább és tegye állandóvá ezt a kezdeményezést; üdvözlöi, hogy ezt a kezdeményezést a többéves pénzügyi keret különböző programjai támogatják; hangsúlyozza azonban, hogy az uniós források megfelelő felhasználásának biztosítása érdekében ki kell alakítani a kezdeményezés teljes körű felügyeletét; nyomatékosan megismétli többszöri felhívását egy állandó uniós hírmédia-alap létrehozására a független híradások megerősítése, az európai újságírók és az újságírás függetlenségének biztosítása, valamint a sajtószabadság garantálása érdekében; hangsúlyozza, hogy a „NEWS” kezdeményezést kiegészítő kapacitásépítési szolgáltatásoknak a helyi médiumokra is összpontosítaniuk kell;
3. üdvözlöi egy személyre szabott interaktív eszköz létrehozását, amely segíti a médiaszervezeteket mind a nemzeti, mind az uniós finanszírozási lehetőségek elérésében; úgy véli, hogy különösen a kisebb médiaszervezetek profitálhatnak nagymértékben a személyre szabott képzésből és támogatásból; hangsúlyozza, hogy egy ilyen eszköznek felhasználóbarátnak kell lennie, és megfelelő technikai támogatást kell nyújtania a kérelmezési folyamat során;
4. üdvözlöi az új Kreatív Európa program elfogadását, és kiemeli annak jelentőségét, és üdvözlöi az új, az átalakított ágazatközi ág intézkedéseinek bevezetését, amelyek a médiaszabadság, a minőségi újságírás és a médiatudatosság fokozására összpontosítanak; úgy véli, hogy döntő fontosságú az ilyen támogatáshoz való hozzáférés és annak gyors megvalósítása; úgy véli azonban, hogy az elérhető támogatás az ágazat pénzügyi szükségleteit tekintve nem elegendő; felhívja a Bizottságot, hogy a jelenlegi programozási időszakban, a meglévő ágazatközi ágakban teljes mértékben használja ki a hírmédia-ágazat számára elérhető finanszírozást;
5. megjegyzi, hogy az audiovizuális ágazatnak sürgősen jelentős és fenntartható támogatásra van szüksége a különböző uniós finanszírozási programok, mint például a Horizont Európa, a Kreatív Európa MEDIA program és a Kohéziós Alapok révén; emlékeztet arra, hogy ami a pénzeszközökhöz való hozzáférést illeti, csökkenteni kell az adminisztratív akadályokat, és nagyobb rugalmasságot kell biztosítani a kérelmezők számára, különösen az olyan kkv-k számára, amelyek az ágazat érdekeltjeinek döntő többségét képviselik;
6. emlékeztet arra, hogy a Kreatív Európa MEDIA programnak arra kell törekednie, hogy egyensúlyt teremtsen a tagállamok között, valamint az általa támogatott különböző klaszterek és műfajok között; emlékeztet arra, hogy az ágazat számára elengedhetetlen, hogy a tagállamok támogassák a független szereplők ökoszisztémáját mint az alkotás sokszínűségének kulcsfontosságú mozgatórugóját;
7. üdvözlöi a részvényalapú kísérleti kezdeményezés InvestEU-n keresztüli létrehozását, amely képes innovatív módon támogatni a hírmédia szektort; felhívja a Bizottságot, hogy biztosítson megfelelő pénzügyi eszközöket ennek a kísérleti kezdeményezésnek;
8. sajnálja, hogy a média-ökoszisztéma egyes részei nem tartoznak a jelenlegi támogatási intézkedések hatálya alá; felkéri a Bizottságot, hogy folytassa a testre szabott támogatási rendszerek vizsgálatát a hírmédia számára, és fontolja meg hasonló biztosítási garanciák kialakítását az audiovizuális koprodukciók számára; sürgeti, hogy minden támogatási intézkedés során fordítsanak különös figyelmet az alacsony audiovizuális gyártási kapacitással rendelkező tagállamokra; hangsúlyozza az audiovizuális ökoszisztéma támogatására rendelkezésre álló bevált gyakorlatok tagállamok közötti megosztásának előnyeit;

2021. október 20., szerda

9. sürgeti a Bizottságot, hogy ismerje el az Euranet Plus mint független rádióhálózat egyedülálló jellegét, amely sikeresen áthidalja az EU és polgárai közötti információs szakadékot azáltal, hogy az EU politikai döntéshozatalának minden területén támogatja az egyetértést és elősegíti a vitát; kéri az Euranet Plus jelenlegi alapvető finanszírozásának átmeneti támogatási megállapodás formájában történő megújítását legalább két évre, hogy hosszú távú stratégiai tervet dolgozhasson ki, amelynek célja 2027 végéig a hálózat további fejlesztése, tagságának, földrajzi és nyelvi lefedettségének kiterjesztése, felkészülés a digitális átállásra, valamint termékei és szolgáltatásai további fejlesztését szolgáló beruházások;

10. felkéri a Bizottságot, hogy készítsen tanulmányt a hírmédia finanszírozásának támogatásáról az EU-ban, dolgozzon ki iránymutatásokat, és segítse elő a tagállamok között az állami finanszírozási mechanizmusokkal kapcsolatos információk és bevált gyakorlatok megosztását; megismétli, hogy a tanulmányt független szervezetnek kell elvégezniük; emlékeztet a tagállamok felelősségére a kulturális, oktatási, ifjúsági és médiapolitika terén, különös tekintettel e területek finanszírozási mechanizmusaira, amelyeknek egyértelműnek és átláthatónak kell lenniük;

11. emlékeztet arra, hogy a kisebbségi médiaorgánumok az általános rendszerek keretében nem versenyezhetnek a többségiakkal, és kéri a tagállamokat, hogy támogassák a tartalmak regionális és kisebbségi nyelveken történő előállítását és különböző platformokon való széles körű terjesztését;

12. megjegyzi, hogy bár a LUMIERE VOD adatbázis és az Európai Audiovizuális Megfigyelő Intézet más adatbázisai rengeteg információt gyűjtenek a VOD-platformok tartalmainak eredetéről, nincs adat a feliratokról, jelnyelvekről vagy a különböző médiumokban használt nyelvekről; úgy véli, hogy ezek az adatok kulcsfontosságúak, mivel alapul szolgálnak az EU audiovizuális politikáinak kialakításához és nyomon követéséhez, valamint azért is, hogy előmozdítsák a hozzáférést a VOD-ágazatban az érzékszervi sokféleséggel rendelkezők számára;

13. úgy véli, hogy az adópolitikák olyan létfontosságú eszközök, amelyek megkönnyíthetik a média, valamint a kulturális és kreatív ágazatok helyreállítását és rezilienciáját, és elősegíthetik a beruházások ösztönzését ezekben az ágazatokban; arra ösztönzi a megfelelő költségvetési mozgástérrel rendelkező tagállamokat, hogy e célnak megfelelő költségvetési és pénzügyi ösztönzők révén segítsék elő a hírmédia és az audiovizuális termékek előállítását, elosztását és fogyasztását, a mozilátogatást is ide értve, figyelembe véve a fizikai helyszínek és az online platformok közötti különbségeket is, különös tekintettel a fenntartási költségekre; üdvözlöi a Bizottság bejelentését az európai mozik hálózatának további pénzügyi támogatásáról; felhívja emellett a Bizottságot, hogy könnyítse meg a bevált gyakorlatok cseréjét a tagállamok között a média és az audiovizuális ágazat versenyképességének támogatása érdekében; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy a speciális adópolitikáknak egyenlő versenyfeltételeket kell kínálniuk minden médiafejlesztő számára, és nem károsíthatják a kkv-kat és a szabadúszókat;

14. úgy véli, hogy a független média, valamint a média- és információs műveltség megerősítésének támogatását az EU külpolitikájának szerves részévé kell tenni;

Egyenlő versenyfeltételek biztosítása

15. felhívja a figyelmet arra, hogy a jelenlegi válság azzal a kockázattal jár, hogy felgyorsul a hírmédia konszolidációja, különösen a tagállamokon belül, ami hátrányosan érintheti a médiapluralizmust, valamint a tájékoztatás minőségét és pártatlanságát, különösen a kisebb piacokon, ahol a választási lehetőség már most is korlátozott; elismeri azonban, hogy a média- és audiovizuális ágazatban gyorsan változnak a versenyfeltételek, és figyelmeztet arra, hogy bár az összeolvadások végső eszközként szolgálhatnak a kisebb szereplők csődjének elkerüléséhez, az ilyen konszolidációk nem szabad főszabályként elfogadni; kéri ezért, hogy a versenyhatóságok maradjanak továbbra is éberek, és vegyék figyelembe az összeolvadások és felvásárlások hosszú távú hatását nemcsak a piaci részesedésre, hanem a nyelvi és kulturális sokszínűségre is; kéri ugyanakkor a Bizottságot, hogy jobban vegye figyelembe a digitális versenykörnyezetben bekövetkezett fejleményeket annak érdekében, hogy az uniós médiaszereplők továbbra is versenyezhesenek és hosszú távon jelentős szerepet tölthessenek be; hangsúlyozza, hogy az új média konstruktív és aktív szerepet játszhat a kisebb piacokon, valamint azokban az országokban és régiókban, ahol a médiaszabadság szintje alacsony, lehetővé téve a független információkhoz való hozzáférést;

16. aggodalommal jegyzi meg, hogy a globális online platformok hatalmas zavart okoznak a médiaszektorban, mivel uralják az adat- és reklámpiacot, és radikálisan megváltoztatták a közönség fogyasztási szokásait; hangsúlyozza az egyenlő versenyfeltételek szükségességét; e tekintetben kiemeli, hogy a jelenlegi jogszabályok nem biztosítanak teljes mértékben tisztességes környezetet az online ökoszisztéma olyan kulcsfontosságú kérdéseiben, mint az adatokhoz való hozzáférés és az adatok átláthatósága, a platformok és az algoritmikus elszámoltathatóság, valamint a reklámozási szabályok, különösen az online politikai hirdetések tekintetében, amelyek mindegyike alapvető fontosságú ahhoz, hogy az európai média és az audiovizuális szereplők tisztességesen versenyezhesenek ezekkel a platformokkal; aggodalmát fejezi ki a platformok által alkalmazott üzleti gyakorlatok miatt, amelyek keretében a médiaszolgáltató szerkesztői felelőssége körében szolgáltatott – konkrét előírások és felügyelet tárgyát képező – jogszűrő tartalmakat távolítanak el vagy befolyásolnak; úgy véli, hogy sürgősen szükség van jogszabályok – nevezetesen a digitális szolgáltatásokról szóló jövőbeli jogszabály és a digitális

2021. október 20., szerda

piacokról szóló jövőbeli jogszabály – elfogadására, amelyek vonatkozó rendelkezések révén elősegítik e hiányosságok orvoslását, valamint szükség van a dezinformációval kapcsolatos, jelentősen megerősített gyakorlati kódexre; megjegyzi, hogy a polgárok egyre nagyobb mértékben férnek hozzá hírekhez és sokszínű tartalmakhoz harmadik felek platformjain, például közösségi hálózatokon és hírreggátorokon keresztül; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy az online platform tudatos használat esetén lehetővé teszi az emberek számára az információkhoz való hozzáférést, különösen azokban az országokban és régiókban, ahol a médiaszabadság szintje alacsony;

17. elismeri, hogy ambiciózus, egyértelmű és jogilag kötelező erejű intézkedésekre van szükség a szellemi tulajdon – többek között az online kalózkodás – megsértése elleni küzdelem, valamint az intézkedések kijátszásának valamennyi formája elleni hatékony fellépés érdekében; úgy véli, hogy a kalózkodásnak Európa kulturális és médiakörnyezetére gyakorolt negatív hatását gyakorlati eszközökkel kell kezelni, így például adott esetben a jogsértés megszüntetésére irányuló dinamikus intézkedésekkel, az értesítés utáni azonnali eltávolítással, valamint az azokra a szolgáltatásokra alkalmazandó jogi szabályozás tisztázásával, amelyek olyan honlapokra mutató hivatkozásokat adnak meg, amelyek a jogosult hozzájárulása nélkül tettek elérhetővé szerzői jogi védelem hatálya alá tartozó műveket; felhívja a tagállamokat, hogy sürgősen ültessék át szerzői jogi irányelv 18. cikkét, és hozzanak létre olyan díjazási mechanizmusokat, amelyek megfelelő és arányos díjazást biztosítanak a szerzők és előadóművészek számára műveik és előadásuk valamennyi médiumon keresztül, különösen az online médiában történő felhasználásáért;

18. tudomásul veszi, hogy a szerzői jogokat és a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat tiszteletben tartó, egyenlőbb versenyfeltételek biztosítása elő fogja segíteni a médiaágazat gazdasági komponensének fellendítését, munkahelyek ezreinek megmentését, és Európa gazdag kulturális és nyelvi sokszínűségének megőrzését és támogatását; úgy véli, hogy az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv és a szerzői jogi irányelv valamennyi rendelkezésének gyors végrehajtása és hatékony érvényesítése fontos szerepet játszik az alkotók egyenlő versenyfeltételeinek és azonos szintű védelmének, valamint a fogyasztók és a jogosultak számára a jogbiztonság biztosításában; ezzel összefüggésben hangsúlyozza annak fontosságát, hogy összehangolt megelőző intézkedések előmozdítása és a hatályos jogszabályok – többek között az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv – hatékony végrehajtása révén tovább erősítsék a videómegosztó platformok felhasználóinak, különösen a kiskorúaknak a káros tartalmakkal szembeni védelmét; felhívja a Bizottságot, hogy szorosan kövesse nyomon az ezzel kapcsolatos fejleményeket, és arra ösztönzi, hogy vizsgálja meg, hogyan lehet támogatni a médiaágazatot az új szomszédos jog tekintetében a platformokkal való tisztességes tárgyalások lehetőségének biztosítása érdekében; megjegyzi, hogy meg kell erősíteni az Audiovizuális Médiaszolgáltatásokat Szabályozó Hatóságok Európai Csoportjának (ERGA) szerepét és kapacitását;

19. elismeri a kisebb piacokon – ideértve a helyi, regionális és rés piacokat is – működő, korlátozott bevételekkel rendelkező és a jelenlegi kereskedelmi üzleti modellek használatával nem életképes, a nagyobb piacokon működő médiához hasonlóan az új modelleket átvenni nem tudó hírmédia előtt álló további kihívásokat; felhívja a figyelmet a hírsivatagok megjelenésére, amelyek jelentős káros hatást gyakorolhatnak a kulturális és nyelvi sokszínűségre; ezért úgy véli, hogy szükség van a szokásos piaci ár elvén alapuló, olyan állami finanszírozási mechanizmusokra, amelyek teljes mértékben tiszteletben tartják a szerkesztői függetlenséget, és korlátlan hozzáféréssel rendelkeznek a hirdetési piacokhoz; hangsúlyozza, hogy az EU-nak támogatnia kell a határokon átnyúló együttműködést, és meg kell erősítenie a sokszínűséget a piacokon, ezzel kezelve a széttagozottság és a nemzeti fókusz problémáit; úgy véli, hogy alapvető fontosságú, hogy a médiának szánt és a tagállamokon keresztül folyósított helyreállítási alapokat olyan folyamattól tegyék függővé, amely garantálja a független, magas színvonalú újságírást támogató tisztességes és objektív terjesztést, és hogy a Bizottságnak különösen hangsúlyoznia kell a médiaszervezetek támogatását azokban a tagállamokban, ahol a független médiára sajátos pénzügyi és politikai nyomás nehezedik, ideértve azokat a tagállamokat is, amelyekben a jogállamisággal kapcsolatos jelenlegi aggályok megkérdőjelezzik az állam azon képességét, hogy pártatlan támogatást nyújtson az újságírás számára;

20. kiemeli a köz- és kereskedelmi média kettős rendszerének fontosságát Európában; felhívja a tagállamokat, hogy többéves jelleggel biztosítsanak stabil, nyitott, átlátható, fenntartható és megfelelő finanszírozást a közszolgálati média számára, garantálva ezzel annak a kormányzati, politikai és piaci nyomástól való függetlenségét, és biztosítva a sokszínű európai médiakörnyezetet;

21. kiemeli annak fontosságát, hogy minden uniós polgár számára a saját anyanyelvén rendelkezésre álljanak az információk és a hírmédiákhoz való hozzáférés; úgy véli, hogy nagyobb figyelmet kell fordítani az uniós hírekre annak érdekében, hogy a polgárokat tájékoztassák az Unió tevékenységeiről; megismétli támogatását a hírmédia iránt, amely szerkesztőségi döntés alapján tudósít az európai ügyekről; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy folytassák erőfeszítéseiket a valódi európai média-ökoszisztéma kialakulásának előmozdítása érdekében; megemlíti emellett az alternatív, közösségvezérelt finanszírozási mechanizmusok, mint például „a média számára és a média által”, egy lépcsőzetes rendszerbe beépülő független elbírálókkel⁽¹⁵⁾;

⁽¹⁵⁾ https://eic.ec.europa.eu/eic-funding-opportunities/european-innovation-ecosystems/calls-proposals/ufo-open-call-cascade_en

2021. október 20., szerda

22. hangsúlyozza, hogy alapvető fontosságú a közszolgálati média pénzügyi fenntarthatóságának garantálása, valamint a magán- és közszolgálati média bármely belső és külső politikai és gazdasági befolyástól – akár kormányoktól, befolyásos érdekcsoportoktól, harmadik országoktól vagy más külső szereplőktől – való függetlenségének biztosítása és fenntartása; elismeri azon tagállamok sajátos helyzetét, amelyek harmadik országok információs terükbe való beavatkozásából eredő geopolitikai kockázatoknak vannak kitéve, többek között médiafinanszírozás révén; úgy véli, hogy a legjobb életképes ellenszer egy stabilabb, szilárd és megbízható bevételi forrásokkal rendelkező médiakörnyezet; létfontosságúnak tartja a fokozott átláthatóságra és a tények ellenőrzésére vonatkozó kötelezettségeket, és ezért üdvözlí a médiatulajdon-figyelő és a Médiapluralizmus Monitor kezdeményezéseket; felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa a hírmédia-ágazat politikai gazdaságának átfogóbb nyomon követését az Unióban és az európai szomszédsági és bővítési régióban;

23. óva int a bizonytalanságtól, beleértve a színlelt önfoglalkoztatást az újságírói szakmában, és ösztönzi megfelelő intézkedések elfogadását az újságírók tisztességes jövedelmének és erős szociális biztonságának biztosítása érdekében;

24. mélyszéges aggodalmának ad hangot a média állam általi foglyul ejtése miatt egyes tagállamokban, amit a médiapiaci torzulások és a tulajdoni koncentráció, valamint a szabályozási eszközökkel annak érdekében történő visszaélés idéz elő, hogy egy kormánytól függő médiaágazatot építsenek ki a kritikus, közérdeket szolgáló újságírás kárára;

25. meggyőződése, hogy az EU hozzájárulhat annak biztosításához, hogy tovább erősödjének a médiaszabadságra vonatkozó nemzetközi normák mind az EU-n belül, mind a határain túl; sürgeti a Bizottságot, hogy dolgozzon ki ambiciózus, stabil és teljes körű, minden médiumot lefedő mechanizmust, amely a jelenlegi jogszabályokon, nevezetesen az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelven alapul, hogy megerősítse az EU képességét azon cselekmények nyomon követésére és szankcionálására, amelyek korlátozzhatják a médiaszabadságot, vagy árthatnak annak; hangsúlyozza, hogy a stabil és független médiakörnyezet kialakítása az Európai Demokráciára vonatkozó cselekvési tervben előirányzott intézkedésekkel való kiegészítő jelleg révén valósítható meg, és úgy véli, hogy a médiaszabadságról szóló, küszöbön álló bizottsági javaslat (a médiaszabadságról szóló európai jogszabály) tovább támogathatja ezeket az erőfeszítéseket, miközben a médiát az európai demokrácia sarokkövéként és gazdasági szereplőként kezeli;

26. üdvözlí az újságírók és más médiaszakemberek védelmének, biztonságának és szerepvállalásának az Európai Unióban történő biztosításáról szóló, 2021. szeptember 16-i bizottsági ajánlást⁽¹⁶⁾, és felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy jogalkotási és nem jogalkotási eszközökkel hatékonyan védjék meg az újságírókat és a civil társadalmat a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek (a továbbiakban: stratégiai perek) megfélemlítésük és elhallgattatásuk érdekében történő fokozódó használatával szemben; hangsúlyozza az oknyomozó újságírás fontosságát, amelyet veszélyeztetnek a hozzá kapcsolódó magas költségek, és üdvözlí az európai tényfeltáró újságírást támogató alapot, melynek célja az újságírás e fajtájának támogatása;

27. figyelmeztet arra, hogy egyes médiaorgánumokat egyre inkább hátráltatnak a globális platformok és interfészek, amelyek közül néhány vertikálisan integrált versenytárs; aggodalmának ad hangot a hírmédiában jelentkező e zavaró tendenciák miatt, mivel ezek hosszú távon alááshatják a versenyt és csökkenthetik más szereplők lehetőségeit; úgy véli, hogy szociális online platform saját maga nem fektet be sem a kreatív tartalmakba, sem az újságírásba, mégis jelentős reklámbevételekre tesz szert az általa tárolt tartalmak révén; tisztességes párbeszédet kér a szerkesztői tartalmakat előállító média és az ezeket a tartalmakat keresési, kommunikációs és felhőszolgáltatásaikban az egyéni, intézményi és vállalati felhasználók számára elhelyezett hivatkozások révén felhasználó platformok között; kéri a Bizottságot, hogy szorosan kövesse nyomon a helyzetet, és adott esetben tegye meg a versenyfeltételek méltányosabbá tételéhez szükséges lépéseket annak biztosítása érdekében, hogy az uniós polgárok jó szolgáltatásokban részesüljenek, függetlenül attól, hogy milyen terjesztési módokat választanak a tartalmakhoz és információkhoz való hozzáféréshez;

28. aggodalmát fejezi ki a globális online szereplők aránytalan gazdasági ereje és a széles közönség elérésében rejlő marketingképessége miatt, valamint hogy tisztességtelen szerződési feltételek révén ragadozó magatartást tanúsítanak; megállapítja, hogy az ilyen fellépések tisztességtelen versenyfeltételeket teremthetnek és gyengíthetik az európai audiovizuális ágazatot, gyakran hatást gyakorolva az audiovizuális művek független előállítására és forgalmazására; kéri ezért a Bizottságot, hogy őrizze meg éberségét e fejleményeket illetően, szorosan kövesse nyomon a helyzetet, és adott esetben tegye meg az összes szükséges lépést a versenyfeltételek méltányossá tétele érdekében;

⁽¹⁶⁾ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/recommendation-protection-safety-and-empowerment-journalists>

2021. október 20., szerda

29. úgy véli, hogy szükség van az algoritmusok és az ajánlórendszerek átláthatóságára az európai alkotások online platformokon való tisztességesebb jelenlétének garantálása és a fogyasztók számára a valódi választási lehetőségek biztosítása érdekében; felkéri a Bizottságot, hogy értékelje a streamingszolgáltatások szerepét, különös tekintettel a konvergáló online médiakörnyezetre, és szükség esetén biztosítson ösztönzőket a kulturális sokszínűség és az európai alkotások ilyen szolgáltatások általi felfedezhetősége érdekében, amelyek akár algoritmusokkal is népszerűsíthetők;

30. üdvözli, hogy 2021 során figyelemre méltó előrelépés történt a digitális gazdaság tényleges megadóztatására irányuló globális megoldás kidolgozása terén, különös tekintettel a 2021. júliusi megállapodás szintjére, amely az OECD/G20-ak adóalap-erőzítővel és nyereségátcsoportosítással foglalkozó inkluzív keretének (BEPS)⁽¹⁷⁾ kétpilléres megközelítésén alapul; hangsúlyozza a megállapodás gyors végrehajtásának és valamennyi érintett ország általi támogatásának szükségességét; hangsúlyozza, hogy egy ilyen megállapodásnak azon a feltételezésen kell alapulnia, hogy a digitális üzleti modellekben a felhasználókkal és fogyasztókkal folytatott interakció jelentősen hozzájárul az értékt teremteshez, amit ezért figyelembe kell venni az adóztatási jogoknak a különböző országok közötti felosztásakor; úgy véli továbbá, hogy a kettős adóztatás elkerülése érdekében megfelelően meg kell határozni ezen új bevételi források körét, és ezeket a tagállamoknak az audiovizuális és hírmédia-ágazatuk támogatására, – többek között a helyi szinten működő kisebb szereplőkre – kell fordítaniuk;

31. megjegyzi, hogy bizonyos hasonlóságok ellenére a hírmédia és az audiovizuális ágazat különböző kihívásokkal néz szembe; felhívja ezért a Bizottságot, hogy dolgozzon ki átfogó, ágazat-specifikus európai hírmédia- és audiovizuális ágazati stratégiákat, az érdekelt feleknek az olyan, magas hozzáadott értéket nyújtó tevékenységekbe való bevonása érdekében, amelyek esetében az EU versenyképes szereplő vagy potenciálisan azzá válhat – mint amilyenek például a videojátékok és a virtuális valóság –, testre szabott támogatási intézkedéseket biztosítva a hírmédia- és audiovizuális ágazat számára; hangsúlyozza, hogy e stratégiáknak holisztikusnak kell lenniük és valamennyi rendelkezésre álló lehetőséget meg kell vizsgálniuk, ideértve az adókedvezményeket, a kereskedelempolitikát, valamint az online platformok nagyobb elszámoltathatóságát és további szabályozását, hogy egyenlő versenyfeltételek jöjjenek létre a szabályozás terén, lehetővé téve a média számára, hogy további befektetéseket eszközöljön a hír- és kulturális tartalmakba, miközben online és offline környezetben is egyenlően védi az európai fogyasztókat;

Az európai média- és audiovizuális ágazat átalakulása és támogatása

32. hangsúlyozza, hogy a hírmédia-ágazatban átalakulásra van szükség, többek között az újságírói képzés további támogatása, az egyéni és kollektív innovációs és együttműködési készségek építése, ezáltal egyúttal a médiaterület vezetői pozíciói tekintetében a nagyobb sokszínűség előmozdítása, a hírszobák digitalizálása, a mesterséges intelligencia, ezen belül a gépi fordítás és ember általi kiigazításának alkalmazása, a tartalomalkotás és -megjelenítés változásai és javítása, valamint a jobb terjesztési és előfizetési modellek, többek között a mikrofizetések révén; megjegyzi, hogy ezek olyan további beruházásokat és készségeket igényelnek, amelyek a hírmédia-ágazat szereplői számára – beleértve a kis piaci részesedéssel rendelkező szereplőket is – gyakran nem állnak rendelkezésre; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy nyújtssanak testre szabott támogatást ezen ágazatok digitális átalakulásához, nevezetesen a Horizont Európa keretében források elkülönítése révén;

33. elismeri a független újságírás fontosságát és a technológia által elősegített alacsonyabb belépési akadályoknak köszönhető növekedési potenciálját, különösen az innovatív publikációs és fizetési megoldások térnyeréséből eredően, amelyek megkönnyítik a közönség online elérését és a tartalmak monetizálását, ami várhatóan hozzájárul e független szakemberek gazdasági helyzetének és munkakörülményeinek javításához;

34. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki átfogó média- és információs műveltségi stratégiát; hangsúlyozza a médiaágazat érdekelt feleinek média- és információműveltségi kezdeményezéseibe (többek a között nyomon követésbe és fellépésekbe) való bevonásának hozzáadott értékét; úgy véli, hogy a civil társadalmi szervezetek kulcsszerepet játszanak a média- és információs műveltség előmozdításában, ezért kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vonják be őket mint érdekelt feleket az újságírás és a média- és információs műveltség előmozdítását célzó kezdeményezésekbe; hangsúlyozza, hogy a médiaoktatást az egész életen át tartó tanuláson alapuló megközelítés révén formális, informális és nem formális környezetben is elő kell mozdítani a digitális és médiakészségek egész életen át tartó és fiatal kortól kezdődő előmozdítása érdekében; felhívja különösen a Bizottságot az egyetemeken zajló médiaoktatási programok és kezdeményezések támogatásának ösztönzésére; üdvözli a médiatudatosság eszköztárának az ERGA-val szoros együttműködésben történő végrehajtását és az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvben előírt új médiatudatossági kötelezettségek gyakorlati alkalmazását;

35. úgy véli, hogy a független média, valamint a média- és információműveltség megerősítésének támogatását az EU külpolitikájának szerves részévé kell tenni; hangsúlyozza, hogy az Unió nyilvános diplomáciájához való hozzájárulás, a puha hatalom alkalmazásának előmozdítása és a geopolitikai láthatóság növelése érdekében erősebb politikai, technikai és pénzügyi támogatásra van szükség, különösen az európai szomszédsági és bővítési régióban;

⁽¹⁷⁾ <https://www.oecd.org/tax/beps/about/#:~:text=The%20Inclusive%20Framework%20on%20BEPS%20allows%20interested%20countries%20and%20jurisdictions,implementation%20of%20the%20BEPS%20Package>

2021. október 20., szerda

36. úgy véli, hogy a verseny ösztönzése érdekében az EU-nak elő kell mozdítania a digitális média induló vállalkozásainak létrehozását és növekedését a finanszírozáshoz jutás könnyítése és a mértezhetőséget lehetővé tevő támogató innovációs keret révén;

37. üdvözlí a kétévenkénti „médiágazati jelentés” bejelentését, amelynek célja a médiatrendek feltárása; hangsúlyozza, hogy a nyelvet a globális tendenciákon és a nemzeti tereken túli elemzési egységként kell figyelembe venni, lehetővé téve ezzel azoknak a tendenciáknak a nyomon követését, amelyek különböző módon érintik a különböző nyelvi tereket, beleértve az EU hivatalos nyelveit, valamint a regionális és a kisebbségi nyelveket;

38. kiemeli a területi kizárólagosság és az engedélyezési jogok fontosságát az audiovizuális ágazat fennmaradása és hatékony működése, és nem utolsósorban a kulturális sokszínűség szempontjából; úgy véli, hogy alapvető fontosságú a territorialitás elvének fenntartása, amely az európai audiovizuális ipar egyik sarokköve; hangsúlyozza ezért, hogy kezelni kell az erőfölénnyel rendelkező piaci szereplők koncentrációjának problémáját, amely káros az alternatív és független kínálatokra nézve; megállapítja, hogy a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok jogosultjai gyakran európai szerzők, előadók és független és integrált gyártók; ösztönzi azokat az intézkedéseket, amelyek célja a tartalomalkotók támogatása, valamint lehetőségek és tisztességes versenyfeltételek teremtése számukra, hogy igazságosan részesülhessenek az erőfeszítéseikből származó bevételekből, különösen a digitális környezetben;

39. felhív ugyanakkor az európai közönség érzékelhető bővítésére azáltal, hogy a tartalmakat az uniós határokon átnyúlóan jogszerűen hozzáférhetővé teszik, eközben megőrizve a szerzői szabadság elvét, és kihasználva az EU-ban rendelkezésre álló lehetőségeket, például a hordozhatóságról szóló rendeletet; hangsúlyozza, hogy növelni kell a tartalmakhoz való legális hozzáférési alternatívák kínálatát annak érdekében, hogy az egész EU-ban visszaszoruljon a kalózkodás, és az alkotók is díjazásban részesüljenek, tudomásul veszi továbbá, hogy a fokozatos digitalizálás egyre inkább feloldja a nemzeti határokat; aggodalmát fejezi ki egyes műsorszolgáltatási jogok magas ára miatt, ami nagyon megnehezíti a kisebb szereplők számára az audiovizuális művek felhasználását, és hatással van a tartalomra, a kulturális sokszínűsége és a versenyre; üdvözlí, hogy a Bizottság párbeszédet kezdeményezett az érdekelt felekkel az audiovizuális tartalmak EU-szerte szélesebb körű elérhetőségéről, és felhívja a Bizottságot, hogy vegye kellően figyelembe e párbeszéd eredményeit, és használja fel azt alternatív finanszírozási modellek feltérképezésére, teljes mértékben tiszteltben tartva egyúttal a szerzői jogi szabályokat, a területi kizárólagosságot és a jogosultak méltányos díjazását;

40. úgy véli, hogy nagyobb átláthatóságot kell biztosítani az olyan uniós programoknak és kezdeményezéseknek, amelyek célja a kiváló minőségű, nemzetközi potenciállal rendelkező európai alkotások előállításának és terjesztésének elősegítése Európa-szerte és azon túl; megismétli, hogy e tekintetben testre szabott támogatásra van szükség; azon a véleményen van, hogy a koprodukció, fordítás, feliratozás és szinkronizálás, a jövőbeli forgalmazási jogok előzetes értékesítése és a közös terjesztés támogatására irányuló célzott intézkedések hozzájárulhatnak a sokszínű európai audiovizuális tartalmak elérhetőségének növeléséhez; üdvözlí az európai gyártás előmozdítására irányuló beruházásokat, és érdeklődéssel veszi tudomásul az európai közszolgálati médiaszervezetek által e tekintetben végrehajtott számos innovatív projektet; továbbra is támogatását fejezi ki a Lux közönségdíj és az iránt, hogy a közeműltban ennek a közönségsvavazást is részévé tették, arra szolgáló eszközként, hogy bővítsék az európai közönségnek az európai filmművészet sokszínűségével kapcsolatos ismereteit, és megismétli, hogy a független mozik és a független filmfesztiválok kulcsfontosságúak az ágazat ellenálló képessége szempontjából;

41. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak létre olyan eszközöket és támogassanak olyan intézkedéseket, amelyek figyelemmel vannak egyes tagállamok alacsony audiovizuális gyártási kapacitására; emlékeztet az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv felülvizsgálatának elfogadására és felhívja különösen a tagállamokat, hogy megfelelően hajtsák végre az irányelv 13. cikkének (1) bekezdését, ami biztosítani fogja, hogy a joghatóságuk alá tartozó, lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatásokat nyújtó médiaszolgáltatók legalább 30 %-ban európai alkotásokat szerepeltessenek a műsorkínálatukban; kéri a Bizottságot és az ERGA-t, hogy szorosan kövessék nyomon ezen intézkedés hatékony végrehajtását, és értékeljék e célkitűzés sikerét;

42. hangsúlyozza, hogy az online videotéka szolgáltatások és egyéb innovációk immár teljes mértékben az audiovizuális médiakörnyezet részét képezik, és kihívásokat és lehetőségeket is teremtenek a meglévő szereplők számára; megjegyzi, hogy számos tekintetben visszafordíthatatlan átalakulás van folyamatban, melynek keretében többek között új piacok jönnek létre; ösztönzi az ágazat befolyásos szereplőit, hogy továbbra is lépjenek be új piacokra, és alkalmazzanak innovatív üzleti modelleket, hogy a lehető legjobb szolgáltatást kínálhassák közönségüknek; úgy véli, hogy a több területre kiterjedő online videotéka szolgáltatások bevezetése nem gátolhatja az EU kulturális és nyelvi sokszínűségét;

43. kiemeli a főbb online videotéka szolgáltatók által az európai audiovizuális alkotók és gyártók számára kínált lehetőségeket; aggodalmát fejezi ki ugyanakkor az e szolgáltatások által gyakran alkalmazott díjazás ellenében készített művekre vonatkozó („work-for-hire”) és kivásárlási szerződési rendszerben mutatkozó azon tendencia miatt, hogy egyszeri fizetés ellenében megvásárolják valamely mű szellemi tulajdonához fűződő jogokat, és ezáltal nyereségre tesznek szert az e művek felhasználásával szerzett bevételből; elismeri, hogy a műsorszolgáltatók és az online videotéka szolgáltatások közötti tisztességes piaci verseny kiemelkedő fontosságú az ágazatok jövőbeli fennállása szempontjából, amint azt az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv is megerősíti; sürgeti a Bizottságot, hogy készítsen tanulmányt az online videotéka szolgáltatásoknak az európai film- és audiovizuális piacra gyakorolt hatásáról, különösen az értéklánc különböző

2021. október 20., szerda

szereplői közötti kapcsolatokról, és tegyen kézzelfogható lépéseket az olyan potenciálisan kényszerítő gyakorlatok megelőzésére, amelyek gátolhatják, hogy az alkotók a megfelelő és arányos díjazásban részesüljenek;

44. hangsúlyozza a média központi szerepét a társadalom észleléseinek, gondolatainak, attitűdjeinek és magatartásának alakításában; rámutat az ágazat sokszínűségének hiányára, valamint arra, hogy az ágazaton belül a kreatív és vezető pozíciókban a nők aránya nem megfelelő; hangsúlyozza az európai médiatehetségek támogatásának fontosságát, többek között olyan új mentori programok és kampányok kidolgozása révén, amelyek témája a kamerák előtti és mögötti sokszínűség, hogy javuljon a nők és a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok képviselete, és a médiakarrier lehetőségének megfontolására ösztönözzék őket;

45. hangsúlyozza az audiovizuális ágazat szénlábnyma csökkentésének fontosságát, különösen a gyártás szakaszában, amely a legtöbb szén-dioxid-kibocsátásért felelős; megjegyzi, hogy a digitális megoldások, például a virtuális audiovizuális gyártási technikák elősegíthetik ezt a csökkentést; úgy véli, hogy a jelenlegi többéves pénzügyi keret egyedülálló lehetőséget kínál a zöldítési projektek finanszírozására és az ágazat nulla nettó kibocsátásának ebben az évtizedben történő elérésére; felhívja a Bizottságot, hogy készítsen tanulmányt az értéklánc egészének CO₂-kibocsátásáról, és javasoljon célzott intézkedéseket; felkéri a Bizottságot, hogy gyorsítsa fel ezt a folyamatot, és támogassa az audiovizuális ágazat szénlábnymájának csökkentése terén a teljes értékláncre kiterjedően a bevált gyakorlatok, közös eszközök és önkéntes standardok cseréjét annak érdekében, hogy teljesüljön az EU 2050-re vonatkozó klímasemlegességi célkitűzése; üdvözlí ezért a Bizottság azon szándékát, hogy a zöld termelés és a szolgáltatások nyújtása terén a bevált gyakorlatokra vonatkozó útmutatót készítsen; hangsúlyozza, hogy a környezeti fenntarthatóság kulcsfontosságú tényező és eszköz lehet az ipar versenyképesebbé és befektetők számára való vonzóbbá tételében;

46. kiemeli, hogy a filmműveltség különösen fontos ahhoz, hogy a fiatalabb közönség megismerje az európai kulturális sokszínűséget és történelmet, és hatalmas lehetőségeket rejt magában az összetartozás érzésének és a közös európai identitásnak a kialakításában és megerősítésében; megállapítja, hogy az európai alkotókra, gyártókra, forgalmazókra és filmszínházakra kulcsszerep hárul; szükségesnek tartja egy filmműveltségi eszköztár kidolgozását; emlékeztet az európai filmgyártás sajátosságaira és az e területre vonatkozó kulturális kivételre, amelynek célja, hogy megőrizze az Európai kontinens e területen mutatott produkciójának minőségét; kéri ezért a tagállamokat, hogy fontolják meg a filmműveltség bevezetését az iskolai tantervekben és az oktatás minden szintjén;

47. úgy véli, hogy a digitalizálás, valamint az európai audiovizuális és mozgóképörökség megőrzésének és tágabb közönség számára való fokozott hozzáférhetőségének előmozdítása érdekében nagyobb mértékű finanszírozásra van szükség; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg az audiovizuális és mozgóképörökségnek a Kreatív Európa program keretében történő támogatási lehetőségeit, beleértve a szakemberek közötti cseréket és kapacitásépítést a filmek restaurálása és megőrzése terén, kellő figyelmet fordítva a független kkv-kra, amelyek egyedi üzleti modelljük révén kulcsfontosságú szerepet játszanak Európa gazdag és sokszínű audiovizuális örökségének megőrzésében;

48. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy továbbra is támogassák a hírmédia és az audiovizuális ágazat egészének helyreállítását és átalakulását, és erősítsék meg ellenálló képességüket és piaci versenyképességüket a meglévő kihívások és a jövőbeli válságok lehető leghatékonyabb kezelése érdekében; hangsúlyozza a különböző uniós finanszírozási rendszerek közötti szinergiák előmozdításának szükségességét, és a külön összegek juttatását a teljes hírmédia és az audiovizuális ágazat számára, például a Kreatív Európa, a Horizont Európa, az InvestEU és a Digitális Európa keretében;

o

o o

49. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2021. október 20., szerda

P9_TA(2021)0429

A Szolidaritási Alapból származó uniós pénzeszközök tagállamok általi, természeti katasztrófák esetén történő felhasználásának hatékonysága

Az Európai Parlament 2021. október 20-i állásfoglalása az Európai Unió Szolidaritási Alapjából származó források természeti katasztrófák esetén történő tagállami felhasználásának hatékonyságáról (2020/2127(INI))

(2022/C 184/05)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 175. cikkére, 310. cikkének (5) bekezdésére és 325. cikkére,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (a továbbiakban: EUSZ) 2., 3. és 21. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Szolidaritási Alapjának létrehozásáról szóló, 2002. november 11-i 2012/2002/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ (a továbbiakban: EUSZA-rendelet), valamint annak 2014. május 15-i és 2020. március 30-i módosítására,
- tekintettel a Bizottság 2018. december 7-i, az Európai Unió Szolidaritási Alapjának a 2002–2016-os időszakra vonatkozó utólagos értékeléséről szóló végleges jelentésére,
- tekintettel „Az Európai Unió Szolidaritási Alapjának értékelése (2002–2017)” című, 2019. május 15-i bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2019)0186),
- tekintettel a 2012/2002/EK tanácsi rendeletnek a jelentős közegészségügyi szükséghelyzet által súlyosan érintett tagállamoknak és az Unióval csatlakozási tárgyalásokat folytató országoknak nyújtandó pénzügyi támogatás nyújtása céljából történő módosításáról szóló, 2020. március 30-i (EU) 2020/461 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾,
- tekintettel az Európai Unió Szolidaritási Alapjának felülvizsgálatáról szóló, 2021. május 18-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel a Covid19-világjárvány és annak következményei elleni küzdelemre irányuló összehangolt uniós fellépésről szóló, 2020. április 17-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel „Az Európai Unió Szolidaritási Alapja: értékelés” című, 2016. december 1-jei állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel az Európai Számvevőszék (a továbbiakban: Számvevőszék) 2008. április 15-i 3/2008. számú, „Az Európai Unió Szolidaritási Alapja: mennyire gyors, hatékony és rugalmas?” című különjelentésére,
- tekintettel a Számvevőszék 2013. augusztus 3-i 24/2012. számú, „A 2009-es abruzzói földrengést követően az Európai Unió Szolidaritási Alapja által nyújtott támogatás: Az intézkedések helytállósága és költsége” című különjelentésére,
- tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
- tekintettel a Költségvetési Bizottság véleményére,
- tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0273/2021),

⁽¹⁾ HL L 311., 2002.11.14., 3. o.

⁽²⁾ HL L 99., 2020.3.31., 9. o.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0220.

⁽⁴⁾ HL C 316., 2021.8.6., 2. o.

⁽⁵⁾ HL C 224., 2018.6.27., 140. o.

2021. október 20., szerda

- A. mivel az Európai Unió Szolidaritási Alapja (a továbbiakban: EUSZA) 2002-ben, a Közép-Európában 2002 nyarán kialakult súlyos árvízhelyzetre válaszul jött létre; mivel az EUSZA létrehozását az a szándék vezérelte, hogy pénzügyi támogatást lehessen nyújtani a természeti katasztrófák, például áradások, földrengések vagy viharok sújtotta tagállamok és tagjelölt országok számára; mivel az EUSZA a katasztrófák utáni helyreállítás egyik legfontosabb uniós eszközévé vált, amelyben az Unión belüli szolidaritás is kézzelfogható módon testet ölt;
- B. mivel az EUSZA az uniós szolidaritás egyik legkonkrétabb megnyilvánulása, amelyet valamennyi uniós polgár elvár természeti katasztrófák bekövetkeztekor vagy jelentős népegészségügyi szükséghelyzetek kialakulásakor; mivel a Covid19-világjárvány és annak következményei elleni küzdelemre irányuló összehangolt uniós fellépésről szóló állásfoglalásában a Parlament kiemelte, hogy a tagállamok közötti szolidaritás nem választás kérdése, hanem valójában az EUSZ 3. cikkében rögzített alapvető uniós érték, valamint – többek között – az EUSZ 2. és 21. cikkéből eredő kötelezettség; mivel ugyanezen állásfoglalásban a Parlament felhívja a Bizottságot, hogy erősítse meg válságkezelési és katasztrófareagálási mechanizmusai valamennyi elemét;
- C. mivel az EUSZA szabályozási keretét 2014-ben és 2020-ban módosították, igazodva ahhoz a szükséglethez, hogy legyenek egyszerűbbek az eljárások, és az Alap hatálya terjedjen ki a népegészségügyi szükséghelyzetekre – így például a Covid19-re – is;
- D. mivel az EUSZA-ból teljesített kifizetések teljes összege 6,548 milliárd EUR-t tesz ki, ami átlagosan évi 339,9 millió EUR-nak felel meg; mivel az egyes években kifizetett összegek között jelentős eltérések tapasztalhatók; mivel az adott évben fel nem használt források átvihetők a következő évre, és mivel a következő évre elkülönített források is lekérhetők előre, ami biztosítja az előre nem látható katasztrófahelyzetek kezeléséhez szükséges rugalmasságot;
- E. mivel az öt éves átlagokat tekintve az EUSZA kiadásai a 2002–2015 közötti hozzávetőlegesen 270 millió EUR-ról 2016–2020 között 534 millió EUR-ra emelkedtek; mivel e növekedés hátterében az elszennvedett károk tekintetében, valamint az egy euró értékű kár után kifizetett összeg esetében tapasztalt növekedés együttes hatása állt; mivel ez a növekedés az Alap képviselte hozzáadott értéket is tükrözi;
- F. mivel az éghajváltozás miatt a jövőben a természeti katasztrófák és a népegészségügyi szükséghelyzetek minden bizonnyal súlyosabbá és gyakoribbá fognak válni, ami még hatványozottabbá teszi egy erőteljes és megfelelően végrehajtott, a katasztrófák utáni helyreállítást szolgáló mechanizmus szükségességét;
- G. mivel az új többéves pénzügyi keret „szolidaritási és sürgősségisegély-tartalék” (a továbbiakban: SEAR) néven új, az EUSZA-t és a sürgősségisegély-tartalékot egyesítő költségvetési csomagról rendelkezik, amely egyrészt a tagállamokban vagy a csatlakozásra váró országokban bekövetkező jelentős katasztrófákból származó szükséghelyzetekre (EUSZA), másrészt az uniós vagy harmadik országokban – különösen humanitárius válságok esetén – jelentkező sajátos sürgős igényekre (sürgősségisegély-tartalék) való reagálást hivatott szolgálni;
- H. mivel egyes régiókat strukturális kiszolgáltatottság jellemez bizonyos ismétlődő természeti katasztrófák, így például az árvizek, az intenzív szeizmikus, vulkanikus aktivitás vagy a népegészségügyi válságok tekintetében, és ezért különleges proaktív megközelítést igényelnek;
- I. mivel a teljes támogatás mozgósításához szükséges időt tovább lehetne csökkenteni az uniós szolidaritás iránti sürgős igények kielégítése érdekében;
1. kiemeli, hogy 2002 és 2020 között az EUSZA több mint 6,5 milliárd EUR-t mozgósított, és ezzel 23 tagállam és egy csatlakozásra váró ország számára összesen 96 katasztrófa kapcsán biztosított támogatást a beavatkozáshoz; megjegyzi, hogy a legtöbb kérelmet árvízkárok fedezésére nyújtották be: a támogatást igénylő katasztrófahelyzetek több mint 60 %-a ebbe a kategóriába tartozott; megjegyzi továbbá, hogy a legnagyobb anyagi kárt összességében a földrengések okozták: az EUSZA-ból nyújtott támogatáson belül 48 %-os részarányt képviseltek a földrengésekkel összefüggésben biztosított források;
2. megjegyzi, hogy a Covid19-világjárvány elleni összehangolt uniós válaszpénzügyi intézkedések részeként az EUSZA hatályát – a 2020. április 1-jén hatályba lépett (EU) 2020/461 rendelettel – kiterjesztették; üdvözlöi, hogy az EUSZA hatálya immár a népegészségügyi válságokra is kiterjed, és így az Alap szükség esetén igénybe vehető a legsúlyosabban érintett tagállamok és csatlakozásra váró országok támogatásához; örömmel veszi tudomásul, hogy a felülvizsgálat során az érintett országoknak teljesítendő előlegkifizetések arányát a támogatás várt összegének 10 %-áról (legfeljebb 30 millió EUR-ról) felemelték a várt összeg 25 %-ára (legfeljebb 100 millió EUR-ra); arra ösztönzi a tagállamokat, hogy a regionális és helyi hatóságokkal szorosan együttműködve éljenek ezzel a lehetőséggel;

2021. október 20., szerda

3. megjegyzi, hogy 2021 márciusában a Bizottság javaslatot nyújtott be egy közel 400 millió EUR-s, az EUSZA-ból finanszírozandó csomagra vonatkozóan, amely 17 tagállam és három csatlakozásra váró ország intézkedéseit hivatott támogatni a Covid19-világjárvány nyomán kialakult egészségügyi szükséghelyzet kezelése érdekében; megjegyzi, hogy e források a betegség terjedésének megelőzésére, nyomon követésére és megfékezésére irányuló intézkedések, az orvostechikai eszközök és egyéni védőeszközök, valamint a lakossági szükséghelyzeti támogatás finanszírozásához felhasznált közkiadások egy részét fogják fedezni;
4. hangsúlyozza, hogy a jelenleg előtérbe került Covid19-válságtól függetlenül az EUSZA-nak továbbra is támogatnia kell a természeti katasztrófák sújtotta országokat; hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás vitathatatlanul valós jelenség, és hogy ezért közép- és hosszú távon is elengedhetetlen a cselekvés; továbbra is aggódik amiatt, hogy az EUSZA – különösen hatályának kiterjesztéséből, valamint abból adódóan, hogy a 2021–2027-re szóló többéves pénzügyi kereten belül összevonásra került a sürgősségisegély-tartalékkal – nem rendelkezik kellő forrásokkal; megjegyzi, hogy a SEAR költségvetésének felső határa 1,2 milliárd EUR;
5. sajnálatát fejezi ki, hogy a Covid19-világjárvány következtében 2020-ban támogatást kérő országok a költségvetési korlátok miatt a potenciális támogatási összeg kevesebb mint 50 %-át kapják majd meg; továbbra is aggódik az EUSZA számára 2021 és 2027 között rendelkezésre álló források miatt, különös tekintettel arra, hogy az eszköz hatályát időközben kiszélesítették; szükségesnek tartja ezért annak átvilágítását, hogy a SEAR finanszírozási összegének felső határa és allokációs mechanizmusai hatással vannak-e az EUSZA hatékonyságára, tekintettel az Alap hatályának kiterjesztésére, valamint a katasztrófák számára és léptékére;
6. üdvözlí, hogy a 2014. évi reform pontosította a regionális katasztrófák esetében alkalmazandó befogadhatósági kritériumokat, és hogy ennek jóvoltából 31 %-ról 85 %-ra nőtt a jóváhagyási arány; elismeri, hogy ez mind a kérelmezési folyamat kiszámíthatóságának, mind az EUSZA hatékonyságának növelése szempontjából fontos lépés volt; rámutat arra, hogy a katasztrófa okozta környezeti károk becsült költségeit is figyelembe kell venni;
7. emlékeztet arra, hogy kiemelt figyelmet kell fordítani a kedvezőtlen, a fejlődést súlyosan veszélyeztető éghajlati viszonyokkal küzdő legkülső régiókra; éppen ezért úgy véli, hogy alapvető fontosságú egyedi intézkedéseket elfogadni a legkülső régiókra, valamint minden, a természeti katasztrófák által különösen veszélyeztetett területre – például a szigetekre, hegyvidéki régiókra és a ritkán lakott régiókra – vonatkozóan;
8. hangsúlyozza, hogy az EUSZA-n keresztüli pénzügyi támogatást elérhetővé kell tenni a természeti katasztrófák által különösen súlyosan érintett uniós régiók és területek számára; úgy véli, hogy az Alap biztosította pénzügyi támogatást méltányosan kell elosztani a tagállamok leginkább érintett régiói és területei között;
9. hangsúlyozza, hogy az Alap jelentős hozzáadott értéket képvisel a szükséghelyzeti intézkedések és az újjáépítési erőfeszítések támogatása, valamint a nemzeti, regionális és helyi hatóságokra nehezedő pénzügyi terhek enyhítése szempontjából, még akkor is, ha javítani kell a gyorsaságon, a következetességen, a hatékonyságon és a beavatkozások népszerűsítésén;
10. kiemeli a katasztrófakockázat-megelőzés és -kezelés fontos szerepét az Unióban; felkéri a Bizottságot, hogy segítse elő egy összehangolt, a károk pontos és gyors felmérését szolgáló terv kidolgozását; felhív minden egyes kedvezményezett országot, hogy végrehajtási jelentéseikben részletesen ismertessék a jövőbeli károk mértékének csökkentése és – lehetőség szerint – a hasonló természeti katasztrófák ismételt előfordulásának elkerülése érdekében hozott vagy meghozni tervezett megelőző intézkedéseiket, az európai uniós strukturális alapok igénybevételi módjait is ideértve; hangsúlyozza, hogy a jövőbeli kihívások kezeléséhez – legyen szó akár éghajlatváltozással, akár népegészségügyi szükséghelyzetekkel kapcsolatos kihívásokról – elsősorban megelőző politikára van szükség; megjegyzi, hogy az EUSZA jellegéből adódóan a helyreállítást szolgálja; emlékeztet ezért arra, hogy hatékony szinergiákat kell kialakítani más uniós szakpolitikákkal és programokkal, különösen a kohéziós alapokkal, az uniós polgári védelmi mechanizmussal, az európai zöld megállapodással, valamint a katasztrófamegelőzést és a kockázatkezelést támogató uniós szakpolitikákkal és programokkal; szorgalmazza az EUSZA felülvizsgálatát annak biztosítása érdekében, hogy az tükrözze az „építsük újra, de jobban” elvet;
11. emlékeztet a jogállamiság tiszteletben tartásának és az Unió pénzügyi érdekei védelmének fontosságára; úgy véli ezért, hogy a Bizottságnak, az Európai Csálás Elleni Hivatalnak, a Számvevőszéknek és adott esetben az Európai Ügyészségnek képesnek kell lenniük arra, hogy hatáskörükön belül és előjogaiknak megfelelően nyomon kövessék az EUSZA végrehajtását;
12. hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak gyakorlati támogatást kell nyújtania a tagállamok számára (különösen a kárbecslés terén), és ösztönzi a Bizottságot, hogy biztosítsa a katasztrófa-helyzeti irányítással és az intézményi koordinációs struktúrák igénybe vételével kapcsolatos bevált gyakorlatok terjesztését; hangsúlyozza, hogy súlyos földrengések vagy nagy áradások után a következmények enyhítése több időt vehet igénybe, mint más természeti katasztrófák esetén; úgy véli, hogy e szempontot érvényre kell juttatni az EUSZA bármely jövőbeli felülvizsgálatában, kiváltképpen annak érdekében, hogy a kérelemben jelenleg meghatározott határidők lejártával is legyen elegendő idő a források felhasználására;

2021. október 20., szerda

A kérelmek minősége

13. sajnálatát fejezi ki a finanszírozási kérelmek ingadozó minősége miatt, amely a forrásmozgósítás folyamatának elhúzódását is magával vonhatja; megjegyzi, hogy e tekintetben gyakran a kárbecslés jelenti a legnehezebb feladatot, ami az adatgyűjtéssel, az adatok közötti átfedésekkel és párhuzamosságokkal, valamint a Bizottság követelményeinek megfelelő adatösszesítéssel kapcsolatos nehézségekkel magyarázható; felhívja a Bizottságot, hogy a követelmények bevezetésekor törekedjen a lehető legnagyobb egyszerűsége és egyértelműsége, ugyanakkor továbbra se feledkezzen meg a kellő részletességről; felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki közös eszközt vagy rendszert a kedvezményezettek kapacitásának megerősítésére ahhoz, hogy a katasztrófákkal kapcsolatos veszteségekre vonatkozó adatok számszerűsítését és a veszteségekre vonatkozó adatok gyűjtését szolgáló rendszerek esetében szabványosított megközelítéseket tudjanak követni, és ezáltal csökkenjenek az adminisztratív terhek és a lehető legegyszerűbbé váljon a kérelmezési eljárás;

14. hangsúlyozza, hogy a helyi hatóságok, azaz az önkormányzatok, a nem kormányzati szervezetek (NGO-k) és a civil társadalom fontos szerepet játszanak a helyszíni adatok nemzeti hatóságoknak történő rendelkezésre bocsátásban; ennek alapján felhívja a figyelmet arra, hogy a helyi hatóságokkal és a nem kormányzati szervezetekkel folytatott hatékony együttműködés a kérelmek minőségi színvonalát is javíthatja; felhívja a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki hatékony koordinációs mechanizmusokat a nem kormányzati szervezetektől származó adatok teljes körű felhasználása érdekében;

15. kiemeli, hogy a népegészségügyi válságok miatt benyújtott EUSZA-támogatás iránti kérelmekkel kapcsolatos adatgyűjtés újdonságnak számít, és ezért rendkívül komoly kihívást jelenthet az országok számára; felhívja a Bizottságot, hogy erre fordítson kiemelt figyelmet, és minden lehetséges módon – többek között technikai segítségnyújtás révén is – támogassa az országokat;

16. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az EUSZA-rendelet jelenleg nem teszi lehetővé a támogatási kérelmek több ország általi együttes benyújtását, holott a természeti katasztrófáknak különösen kitett egyes területek, például a hegyvidéki régiók gyakran több ország határán is átnyúlnak;

Időben történő beavatkozás

17. megjegyzi, hogy az EUSZA-rendelet 1. cikke szerint az EUSZA létrehozása azt a célt szolgálta, hogy az Unió „gyors, hatékony és rugalmas módon legyen képes a vészhelyzetekre reagálni”; megjegyzi, hogy a Számvevőszék 3/2008. számú különjelentésében arra a következtetésre jutott, hogy az EUSZA nem reagált gyorsan a kialakult szükséghelyzetekre, mivel a katasztrófák bekövetkezte, illetve a kifizetések között rendszerint körülbelül egy év telt el; megjegyzi, hogy ez az időtartam – miként arra az EUSZA-ról készült 2018-as értékelés is rámutatott – csak kismértékben csökkent az EUSZA 2014. évi reformját követően; továbbra is aggodalommal tölti el, hogy a jövőben mennyi időt fog igénybe venni az eljárás az új – az EUSZA költségvetését a SEAR-ba bevonó – többéves pénzügyi kerettel kialakított rendszeren belül;

18. emlékeztet arra, hogy alapvető fontosságú, hogy a segélyeket és forrásokat a lehető leggyorsabban, legkönnyebben és a lehető legnagyobb rugalmasság mellett lehessen eljuttatni az érintett régiókba; ezzel összefüggésben emlékeztet az uniós polgári védelmi mechanizmus, az Európai Regionális Fejlesztési Alap éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási komponense és területi együttműködési programjai, valamint az EUSZA közötti szinergiák fontosságára; hangsúlyozza, hogy e szinergiák elengedhetetlenek annak biztosításához, hogy mindenre kiterjedően és gyorsan lehessen reagálni a szükséghelyzetekben, a rezilienciaépítési csomag pedig hathatós legyen;

19. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy bár az előlegkifizetések mértéke a pénzügyi hozzájárulás várt összegének 10 %-áról 25 %-ára nőtt, az előlegkifizetések teljesítésnek átlagos időtartama még mindig nagyon hosszú (hozzávetőlegesen öt hónap);

20. ismételt felkéri a Bizottságot, hogy vegye fontolóra hatékonyabb megoldások alkalmazását, mindenekelőtt pedig folytassa az EUSZA egyszerűsített igénybevitelére vonatkozó iránymutatással kapcsolatos munkáját a nemzeti, regionális és helyi hatóságok fellépéseinek megkönnyítése érdekében, valamint folytassa a tagállamok kérelmezési eljárásának egyszerűsítését és felgyorsítását, többek között oly módon, hogy kiemelt figyelmet fordít az EUSZA több régiót érintő igénybeviteléhez határokon átnyúló katasztrófák miatt kezdeményezett kérelmezési eljárások egyszerűsítésére annak érdekében, hogy gyorsabban lehessen reagálni az egyre intenzívebbé váló jelentős és regionális természeti katasztrófákra, valamint jelentős népegészségügyi szükséghelyzetekre; sürgeti a Bizottságot, hogy hozzon létre egy mechanizmust annak érdekében, hogy egy tagállam akkor is pénzügyi támogatáshoz juthasson szükséghelyzetben, ha az EUSZA éves költségvetési kerete már kimerült volna;

21. sajnálattal állapítja meg, hogy a dokumentumok fordítása, illetve az egyéb konkrét, technikai jellegű kihívások jelentős késedelmeket okozhatnak az EUSZA beavatkozásainak különböző szakaszaiban; felhívja a Bizottságot, hogy hozza létre a katasztrófa sújtotta államok által benyújtott dokumentumok fordításával kapcsolatos folyamatok felgyorsításához szükséges eszközöket, és így módon küszöbölje ki az EUSZA-beavatkozások késedelmes végrehajtását;

2021. október 20., szerda

22. aggodalommal jegyzi meg, hogy az EUSZA esetében – amint arról a Bizottság EUSZA-ról szóló éves jelentései is beszámoltak – továbbra is az egyik legkomolyabb problémát a katasztrófák bekövetkezése és a támogatás teljes kifizetése között eltelt idő jelenti; hangsúlyozza, hogy ez különös jelentőséggel bír a jelenlegi helyzetben, mivel a Covid19-világjárvány és az éghajlatváltozás miatt a kérelmek száma várhatóan számottevően meg fog emelkedni, ami további késedelmekhez vezethet; tudomásul veszi a Bizottság azon álláspontját, mely szerint az EUSZA 2014. évi felülvizsgálata során bevezetett változtatásokkal minden lehetőséget kihasználtak az EUSZA igénybevételével kapcsolatos döntéshozatali folyamat felgyorsítására, és hogy az EUSZA igénybevételének még gyorsabbá tételéhez korlátozott a mozgástér; emlékeztet arra, hogy a szükséghelyzetekre való gyors reagálás kulcsfontosságú lehet az EUSZA hatékony működésének biztosításához; hangsúlyozza, hogy ez különösen fontos a korlátozott alternatív finanszírozási forrásokkal rendelkező régiókban; felhívja a Bizottságot, hogy az új többéves pénzügyi kerettel kialakított rendszeren belül használjon fel – kiváltképpen a kevésbé fejlett régiók tekintetében – minden lehetséges eszközt az EUSZA igénybevételének felgyorsítására;

Az értékelés keretében tett megállapítások

23. sajnálattal veszi tudomásul, hogy az értékelés megállapításai szerint jelentős különbségek tapasztalhatók a kedvezményezett országok által benyújtott végrehajtási jelentések között a terjedelmük, tartalmi elemeik, valamint a bennük szereplő adatok részletessége tekintetében; aggodalommal állapítja meg, hogy e különbségek miatt nem lehet módszeres és komparatív elemzéseket végezni az elért eredményekről, illetve összehasonlítani a tervezett és tényleges eredményeket; megjegyzi továbbá, hogy az elemzett esettanulmányok arról tanúskodtak, hogy az EUSZA-támogatás végrehajtási megállapodás szerinti feltételezett prioritásai és a helyszínen ténylegesen felmerülő igények gyakran nem fedik egymást; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az információk és az összehasonlítható adatok hiánya egyrészt megakadályozza a Bizottságot abban, hogy hatékonyan nyomon tudja követni az EUSZA végrehajtását, másrészt pedig esetleg veszélybe sodorja az EUSZA eredményes és hatékony alkalmazását, negatív hatást gyakorolva az Unión belüli területi, gazdasági és társadalmi kohézió előmozdítására;

24. tudomásul veszi, hogy a külső értékelési jelentésben szereplő esettanulmányok bizonyítékkal szolgáltak arra vonatkozóan, hogy egyes kedvezményezett államok számára kihívást jelentett a közbeszerzési eljárások teljes körű végrehajtása a válsághelyzetek adta szűk időkeretek között; figyelmeztet arra, hogy a szükséghelyzeti közbeszerzés a csalásnak, korrupciónak és szabálytalanságoknak nagymértékben kitett területek közé tartozik, ezért hangsúlyozza a hatékony kontrollrendszerek és panasztételi eljárások fontosságát; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a válsághelyzetekre való reagálás során a tagállamok betartsák a közbeszerzési eljárásokat; hangsúlyozza, hogy a közbeszerzési eljárások vonatkozásában alkalmazott esetleges eltérések kapcsán – többek között regionális és helyi szinteken is – szavatolni kell a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveinek érvényre jutását, valamint az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét;

25. megjegyzi, hogy az EUSZA katasztrófákat követően lép működésbe, éppen ezért a források nem területi kvóták alapján kerülnek elosztásra; meglepőnek tartja, hogy ennek ellenére az értékelés azt állapította meg, hogy az allokációk a kedvezményezettek szűk körére összpontosulnak, és a források 77 %-át a négy legnagyobb tagállam kapja; hangsúlyozza, hogy szükségleteken alapuló szolidaritásnak kell érvényesülnie, amely figyelembe veszi, hogy a kedvezményezett országok milyen kapacitásokkal rendelkeznek ahhoz, hogy megbirkózzanak a katasztrófákkal;

26. megjegyzi, hogy az EUSZA-t a megosztott irányítás elve alapján a kedvezményezett országok kijelölt hatóságai hajtják végre; megjegyzi, hogy ebből adódóan a Bizottság korlátozott hatáskörökkel rendelkezik annak befolyásolására, hogy mely projektek részesülnek finanszírozásban; emlékezteti a Bizottságot a 2016. december 1-jei európai parlamenti állásfoglalásra, amelyben a Parlament egyrészt hangsúlyozta, hogy fontos megállapítani, hogy az EUSZA-támogatásokat a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveinek megfelelően használták-e fel, másrészt pedig felhívta a Bizottságot és a tagállamokat, hogy növeljék az átláthatóságot, valamint biztosítsák az információkhoz való nyilvános hozzáférést a segítségnyújtás mozgósításának minden szakaszában; felhívja a Bizottságot, hogy fordítson kiemelt figyelmet a megosztott irányítás alá tartozó EUSZA-forrásokkal való esetleges visszaélésekre, és vezessen be eljárásokat, amelyekkel javítható az átláthatóság, valamint nyomon követhetők és megelőzhetők az ilyen jellegű potenciális visszaélések;

27. sajnálattal veszi tudomásul, hogy néhány beavatkozás lezárása késedelmet szenvedett; aggasztónak tartja, hogy bizonyos esetekben hosszabb időnek el kellett telnie ahhoz, hogy a nemzeti hatóságok megválaszolják az ellenőrzéshez kapcsolódó kérdéseket, illetve hogy többszöri megkeresés után sem reagáltak az ellenőrzési információk bekérésére; elismeri, hogy a beavatkozásokat fontos időben lezárni; felhívja a Bizottságot, hogy a lezárásokról tegyen jelentést a Parlamentnek;

28. megjegyzi, hogy az EUSZA-ról a 2008 és 2018 közötti időszakra vonatkozóan állnak rendelkezésre éves jelentések, és hogy ezek közzétételét következetlenség jellemzi; megjegyzi továbbá, hogy a 2019-re és 2020-ra vonatkozó éves jelentéseket még nem tették közzé; emlékezteti a Bizottságot arra, hogy köteles minden év július 1-jeig jelentést tenni az EUSZA előző évi tevékenységéről; felhívja a Számvevőszéket, hogy az éves megbízhatósági nyilatkozat részeként ossza meg a Parlamenttel az EUSZA végrehajtásával kapcsolatos valamennyi megállapítást;

2021. október 20., szerda

29. kitart amellett, hogy a költségvetési hatóság szerepét teljes mértékben meg kell őrizni; megjegyzi, hogy az új többéves pénzügyi keretben az EUSZA előirányzatai az általános költségvetésben szerepelnek, és átcsoportosítások útján válnak elérhetővé; hangsúlyozza, hogy az ilyen átcsoportosításokról kellő időben tájékoztatni kell, és hogy az új eljárástól függetlenül a Bizottságnak ugyanolyan szintű tájékoztatást kell nyújtania, mint az előző többéves pénzügyi keretben; sajnálatát fejezi ki továbbá amiatt, hogy nem állnak rendelkezésre részletes háttér-információk az EUSZA-támogatás iránti kérelmekről, ami akadályozza az ellenőrzést, és ragaszkodik ahhoz, hogy a Bizottság az EUSZA-rendelet 4. cikkével összhangban megadjon minden rendelkezésre álló információt;

30. felkéri a Számvevőszéket, hogy az eszközök és a költségvetés esetleges újraértékelése céljából végezzen újabb ellenőrzést az EUSZA kapcsán azt biztosítandó, hogy elégséges és a célnak megfelelő költségvetés álljon rendelkezésre a jelentős és a regionális természeti katasztrófák, valamint a jelentős népegészségügyi szükséghelyzetek hatékony kezeléséhez;

31. emlékeztet arra, hogy az EUSZA célja az, hogy a gyakorlatban érvényre juttassa és megerősítse a szolidaritást; hangsúlyozza, hogy ez a cél csak akkor érhető el, ha az állampolgárok értesülnek az EUSZA beavatkozásairól; ezzel összefüggésben kiemeli, hogy az EUSZA beavatkozásainak nagyobb nyilvánosságot kell kapniuk; felhívja a tagállamokat, hogy osszák meg azokat a bevált módszereket, amelyeket az EUSZA ismertségének növeléséhez alkalmaznak; arra ösztönzi a tagállamokat, hogy a végrehajtásról szóló jelentéseikben ismertessék az EUSZA-műveletekkel összefüggésben végzett, tájékoztatáshoz és nyilvánossághoz kapcsolódó tevékenységeket annak érdekében, hogy teljes körű és szisztematikus áttekintéssel szolgáljanak a médiamegjelenésekről;

32. sajnálatát fejezi ki az EUSZA láthatóságának hiánya miatt, amely egyet jelent azzal, hogy az uniós szerepvállalás nem mindig jelenik meg egyértelműen; sajnálatának ad hangot amiatt, hogy az EUSZA-rendelet nem tartalmaz sem az EUSZA-támogatások ismertségének növelésére, sem az ehhez kapcsolódó jelentéstételre vonatkozó kötelezettséget; kiemeli, hogy az EUSZA-támogatások kapcsán a tagállamok kialakítottak – például a zászlók és uniós logók használata terén – célravezető kommunikációs módszereket; felhívja a tagállamokat, hogy adjanak nagyobb nyilvánosságot az EUSZA-ból nyújtott pénzügyi támogatásnak, és jelezzék, ha egy adott munka vagy szolgáltatás EUSZA-finanszírozásban részesült vagy fog részesülni; elvárja, hogy az EUSZA-rendelet jövőbeli felülvizsgálata kötelezettséget írjon elő arra vonatkozóan, hogy a polgárok tájékoztatását biztosítandó az EUSZA-támogatás számára nyilvánosságot kell biztosítani, és azt kommunikálni kell, például a nemzeti médiában, illetve más csatornákon keresztül is;

33. emlékeztet arra, hogy az EUSZA-ból nyújtott támogatások csak az energia-, vízellátási és szennyvíz-, távközlési és közlekedési infrastruktúrák, valamint az egészségügy és az oktatás területéhez tartozó infrastruktúrák korábbi, a katasztrófa bekövetkezése előtti állapotának helyreállítását fedezik, a katasztrófákkal és az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképesebb – az európai zöld megállapodásban szorgalmazott – újjáépítésükkel kapcsolatos többletköltségeket viszont nem, és ezeket a kedvezményezett államnak saját forrásokból és más uniós alapokból, például az Európai Regionális Fejlesztési Alapból és a Kohéziós Alapból kell finanszíroznia; magasabb szintű szinergiák kialakítását szorgalmazza a kohéziós politika eszközei és az EUSZA között;

34. felhívja a Bizottságot, hogy határozza meg azokat a régiókat, ahol nagyobb az egyedi jellegű vagy ismétlődő természeti katasztrófák kockázata, és nyújtson be cselekvésterv-javaslatot a kockázatok csökkentésére, valamint célzott megelőző fellépésekre vonatkozóan; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot az EUSZA felülvizsgálatára egy célzottabb, hatékonyabb és jobban időzített gyorsreagálási mechanizmus létrehozásához az egyedi jellegű vagy ismétlődő természeti katasztrófáknak kitett területeken és régiókban;

o

o o

35. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2021. október 20., szerda

P9_TA(2021)0430

A művészek helyzete és a kulturális fellendülés az EU-ban

Az Európai Parlament 2021. október 20-i állásfoglalása a művészek helyzetéről és a kulturális helyreállításról az Unióban (2020/2261(INI))

(2022/C 184/06)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) preambuluma, valamint 2., 3. és 4. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 6. és 167. cikkére,
- tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára és különösen 19. cikkére,
- tekintettel az UNESCO művészek szakmai jogállásának elismerésére vonatkozó ajánlására,
- tekintettel az UNESCO kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló egyezményére,
- tekintettel a Bizottság „Az ifjúság-, az oktatás- és a kultúrpolitika szerepe egy erősebb Európa építésében” című, 2018. május 22-i közleményére (COM(2018)0268),
- tekintettel a Bizottság „Új európai kulturális menetrend” című, 2018. május 22-i közleményére (COM(2018)0267),
- tekintettel a Tanács 2019–2022-re szóló kulturális munkatervről szóló, 2018. november 15-i következtetéseire ⁽¹⁾,
- tekintettel a kulturális és kreatív ágazatokra vonatkozó koherens uniós szakpolitikáról szóló, 2016. december 13-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel a művészek társadalmi megítéléséről szóló, 2007. június 7-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel az Európa kulturális helyreállításáról szóló, 2020. szeptember 17-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a digitális egységes piacon a szerzői és szomszédos jogokról, valamint a 96/9/EK és a 2001/29/EK irányelv módosításáról szóló, 2019. április 17-i (EU) 2019/790 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁵⁾,
- tekintettel a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló, 2010. március 10-i 2010/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre (az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) ⁽⁶⁾,
- tekintettel a Kreatív Európa program (2021–2027) létrehozásáról és az 1295/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. május 20-i (EU) 2021/818 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁷⁾,
- tekintettel az InvestEU program létrehozásáról és az (EU) 2015/1017 rendelet módosításáról szóló, 2021. március 24-i (EU) 2021/523 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ HL C 460., 2018.12.21., 12. o.

⁽²⁾ HL C 238., 2018.7.6., 28. o.

⁽³⁾ HL C 125. E, 2008.5.22., 223. o.

⁽⁴⁾ HL C 385., 2021.9.22., 152. o.

⁽⁵⁾ HL L 130., 2019.5.17., 92. o.

⁽⁶⁾ HL L 95., 2010.4.15., 1. o.

⁽⁷⁾ HL L 189., 2021.5.28., 34. o.

⁽⁸⁾ HL L 107., 2021.3.26., 30. o.

2021. október 20., szerda

- tekintettel a Tanács német elnökségének a kultúra terén a nemek közötti egyenlőségről szóló, 2020. november 20-i következtetéseire,
 - tekintettel a Tanácsnak a kulturális és kreatív ágazatok helyreállításáról, rezilienciájáról és fenntarthatóságáról szóló, 2021. május 18-i következtetéseire,
 - tekintettel a szociális jogok európai pillérére,
 - tekintettel a nyitott koordinációs módszer keretében létrehozott, tagállami szakértőkből álló munkacsoport a közpolitikáknak a kulturális és kreatív ágazatokban rejlő vállalkozási és innovációs potenciál fejlesztésében játszott szerepéről szóló, 2018. március 22-i jelentésére,
 - tekintettel a Belső Politikák Főigazgatósága által „A művészek és a kulturális dolgozók helyzete és a Covid19 utáni kulturális fellendülés az Európai Unióban – Háttérelmezés” című, 2021. február 1-jén közzétett tanulmányra ⁽⁹⁾,
 - tekintettel a Belső Politikák Főigazgatósága által „A művészek és a kulturális dolgozók helyzete és a Covid19 utáni kulturális fellendülés az Európai Unióban: Szakpolitikai ajánlások” című, 2021. május 4-jén közzétett tájékoztatóra (briefing) ⁽¹⁰⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Kulturális és Oktatási Bizottság jelentésére (A9-0283/2021),
- A. mivel a Parlament már a művészek társadalmi megítéléséről szóló 2007. június 7-i állásfoglalásában kifejezetten felszólította a tagállamokat, hogy a szerződések, a szociális biztonság, a betegbiztosítás, a közvetlen és közvetett adózás, valamint az európai szabályoknak való megfelelés tekintetében több koherens és átfogó intézkedés elfogadása vagy alkalmazása révén alakítsák ki vagy hajtsák végre a kreatív művészeti tevékenység jogi és intézményi keretét,
- B. mivel az Európa kulturális helyreállításáról szóló, 2020. szeptember 17-i állásfoglalásában a Parlament ismét hangsúlyozta, hogy javítani kell a kulturális és kreatív munkavállalók munkafeltételeit, és sürgette a Bizottságot, hogy hozza létre a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban alkalmazandó munkafeltételek európai keretét;
- C. mivel a kultúra az emberiség, a demokrácia és a polgári szerepvállalás kifejeződéseként valódi értéket képvisel, amely kulcsfontosságú lehet a fenntartható fejlődés előmozdításához;
- D. mivel a kultúra és a művészetek szabadsága jelentősen hozzájárul az élénk társadalmi élethez, és a társadalom minden szegmense számára lehetővé teszi, hogy kifejezze identitását, hozzájárulva a társadalmi kohézióhoz és a kultúrák közötti párbeszédhez, elősegítve az Európai Unió egyre szorosabb egységét és fontos szerepet játszva a digitális és a zöld átállás előmozdításában;
- E. mivel a kultúra, a művészetek, a kulturális örökség és a kulturális sokszínűség kulturális, oktatási, demokratikus, környezeti, társadalmi, emberi jogi és gazdasági szempontból egyaránt jelentős értéket képvisel az európai társadalom számára, amelyet ösztönözni és támogatni kell; mivel az európai kulturális és kreatív ágazatok és iparágak jelentősen hozzájárulnak a közös európai identitáshoz és értékeinkhez, mentális egészségünkhöz és gazdasági jólétünkhöz, valamint hosszú távon az európai közszféra megeremtéséhez;
- F. mivel az európai kulturális és kreatív ágazatok és iparágak termelik az európai bruttó hazai termék 4–7 %-át, és 8,7 millió munkahelyet biztosítanak az Unióban;

⁽⁹⁾ Tanulmány – „A művészek és a kulturális dolgozók helyzete és a Covid19 utáni kulturális fellendülés az Európai Unióban”, Európai Parlament, Unió Belső Politikák Főigazgatósága, B. Tematikus Főosztály – Strukturális és Kohéziós Politikák, 2021. február 1.

⁽¹⁰⁾ Tájékoztató (briefing) – „A művészek és a kulturális dolgozók helyzete és a Covid19 utáni kulturális fellendülés az Európai Unióban”, Európai Parlament, Unió Belső Politikák Főigazgatósága, B. Tematikus Főosztály – Strukturális és Kohéziós Politikák, 2021. május 4.

2021. október 20., szerda

- G. mivel az Unió eddig csak korlátozott hatáskörrel rendelkezett a kultúra területén; mivel a Parlamentnek keményen meg kellett küzdenie a Kreatív Európa program költségvetésének jelentős növeléséért; mivel a Kreatív Európa az egyetlen, kifejezetten a kultúrának szentelt uniós program; mivel a programból nyújtott finanszírozás még messze nem elégíti ki európai művészeink és a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak egészének igényeit;
- H. mivel a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak főként mikro-, kis- és közepes méretű szervezeteket és vállalkozásokat, valamint önfoglalkoztató művészeket, kulturális munkavállalókat, szabadúszókat és vállalkozókat foglalkoztatnak, akik nagyobb valószínűséggel részmunkaidőben dolgoznak, és gyakran különböző forrásokból származó szabálytalan és vegyes jövedelemre támaszkodnak;
- I. mivel a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban az önfoglalkoztatás aránya magasabb (33 %), mint a gazdaság egészét tekintve (14 %), és mivel a kulturális és művészeti dolgozók nagyobb valószínűséggel dolgoznak részmunkaidőben, ami nehezebbé teszi a támogatási intézkedésekhez és a biztonsági hálókhoz való hozzáférést, és csökkenti a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban dolgozó önfoglalkoztatók általános rezilienciáját;
- J. mivel néhány tagállamban egyes kulturális és kreatív szakemberek semmilyen jogi státusszal sem rendelkeznek;
- K. mivel a Covid19-világjárvány megfékezésére hozott intézkedések súlyosan aláásták a sérülékeny kulturális és kreatív ökoszisztémát, veszélyeztetve ezzel a kulturális és művészeti alkotómunkát és kifejezést, és gyengítve a művészetek és a kultúra hozzájárulását jólétünkhöz, a kulturális sokszínűséghez, a demokráciához és rengeteg egyéb dologhoz; mivel a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak forgalma 2020-ban több mint 30 %-kal csökkent, ami összesen 199 milliárd eurós veszteséget jelent, a zenei és előadó-művészeti ágazat pedig 75 %-os, illetve 90 %-os veszteséget szenvedett ⁽¹¹⁾;
- L. mivel a kultúra olyan ökoszisztéma, amely nemcsak magas gazdasági értéket teremt (a teljes forgalom tekintetében az Unió GDP-jének 4,4 %-át, és körülbelül 7,6 millió ember foglalkoztatását biztosítja), hanem jelentős társadalmi hatással is bír, hozzájárul a demokratikus, fenntartható, szabad, méltányos és befogadó társadalom alakításához, tükrözi és erősíti európai sokszínűségünket, értékeinket, történelmünket és szabadságjogainkat;
- M. mivel minden kétséget kizáróan bebizonyosodott, hogy a Covid19 alatti kijárási korlátozások időszaka alatt terjesztett kulturális tartalmak nagymértékben javították az európai polgárok pszichológiai állapotát, és megakadályozták a hosszan tartó elszigeteltség okozta mentális egészségügyi problémák súlyosbodását;
- N. mivel a kulturális örökség védelme érdekében támogatni kell a tradicionális kultúrát és a művészeket;
- O. mivel a kulturális és kreatív ágazatok- és iparágakbeli munkafeltételekre vonatkozó, többdimenziós európai keret kialakításakor figyelmet kell fordítani a foglalkoztatásra, a versenyre, a belső piacra, a szociálpolitikára, az alapvető jogokra és egyenlőségre, valamint a szerzői jogra és a kultúra finanszírozására vonatkozó uniós szakpolitikákkal való összhangra, továbbá a tagállamok által a kulturális és kreatív ágazatok- és iparágakbeli munkafeltételek javítása terén elért eredmények nyomon követésére és körükben a bevált gyakorlatok megosztására, ugyanakkor teljes mértékben tiszteletben kell tartani az Európai Unió és a tagállamok hatásköreit;
- P. mivel a Parlament 2007. júniusi, 2016. novemberi és 2020. szeptemberi állásfoglalásaiban kinyilvánított, a művészek helyzetének javítására irányuló felhívás óta nem történt sok előrelépés, és a legtöbb bennük megfogalmazott követelés továbbra is aktuális, különösen annak fényében, hogy a különböző tagállamokban nagy eltérések vannak a művészek és kulturális szakemberek támogatási rendszereiben, és hogy a művészek helyzete romlott, ezért a Parlament követelései sürgetővé váltak;
- Q. mivel a Covid19-válság felszínre hozta a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak korábban is jellemző gyengeségeit, amelyet az időszakosság, a heterogenitás és az instabilitás, a művészek és a kulturális munkavállalók bizonytalan megélhetése, valamint számos kulturális intézmény szűkös költségvetése és az állami finanszírozás elégtelensége jellemez, és a művészeket, a kulturális és kreatív szakembereket és munkavállalókat még bizonytalanabb helyzetbe

⁽¹¹⁾ Ernst & Young, *Rebuilding Europe: The cultural and creative economy before and after the COVID-19 crisis* (Európa újjáépítése: A kulturális és kreatív gazdaság a Covid19-válság előtt és után), 2021. január

2021. október 20., szerda

hozta, mivel a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban dolgozók többségét adó szabadúszók és atipikus munkavállalók keresetkiesését gyakran súlyosbították a gyenge vagy nem létező nemzeti szociális biztonsági rendszerek;

- R. mivel a világjárvány jelenleg is tartó hatása lehetetlenné tette a művészek és a kulturális és kreatív munkavállalók többsége számára, hogy tevékenységüket végezzék, és megtartsák munkahelyüket, miközben bizonytalanságot teremtett a jövőbeli kilátásokkal kapcsolatban, ami a szakembereket már most az ágazat elhagyására készíti, ez pedig hosszú távú hatással lesz az európai kulturális és kreatív ágazatok és iparágak egészének összetételére és sokszínűségére, és visszatartja a fiatalokat és a marginalizálódott csoportok tagjait attól, hogy ezekben az ágazatokban dolgozzanak, valamint gyengíti az európai társadalom kreativitását és az uniós gazdaság egészét;
- S. mivel sok tagállam jelentős vészhelyzeti intézkedéseket hozott annak érdekében, hogy segítse a kulturális és kreatív ágazatokat és iparágakat a válság túlélésében; mivel azonban ez a támogatás nagyon eltérő volt az egyes tagállamokban, nem mindig volt megfelelő minden kulturális és kreatív ágazat és iparág számára, és néha késedelmet szenvedett, ami veszélybe sodorja a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak egyes részeit; mivel ez a támogatás a kulturális munkavállalók, művészek és kulturális közvetítő szakmák bizonyos kategóriái számára különleges foglalkoztatási státuszuk miatt nem volt elérhető, és önmagában nem volt elegendő a fenntartható munkafeltételek biztosításához; mivel a késői és néha elégtelen állami támogatás miatt az ágazatnak saját magára kellett támaszkodnia, hangsúlyozva, hogy működő támogatási mechanizmusokra van szükség a művészek és a kulturális szakemberek szociális jogainak védelme és a kulturális kifejezés sokszínűségének védelme érdekében;
- T. mivel a határokon átnyúló mobilitás továbbra is lényeges eleme a művészek és a kulturális munkavállalók szakmai pályájának; mivel azonban a mobilitást támogató jelenlegi finanszírozási eszközök többsége nem ösztönzi kellőképpen a környezeti és társadalmi szempontból fenntartható mobilitást, és akadályozza a munka és a magánélet közötti egyensúlyt a művészek és a kulturális szakemberek körében;
- U. mivel a Tanács 2019–2022-re szóló kulturális munkaterve prioritásként határozza meg a művészeket, valamint a kulturális és kreatív szakembereket támogató ökoszisztéma létrehozását, és elismeri, hogy e területen közös fellépésre van szükség; mivel sürgősen közös fellépésre van szükség;
- V. mivel az Unióban a művészek és a kulturális munkavállalók többféle meghatározása létezik egymás mellett, ami nehezíti a lehetséges harmonizációt; mivel a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak számos munkavállalója – többek között, de nem kizárólagosan az írók, műfordítók, producerek és technikusok – bizonytalanságban élnek, mivel a jogállásuknak nincs egységes meghatározása;
- W. mivel számos tagállamban külön jogszabályok vannak érvényben, amelyek különleges jogállást biztosítanak a művészek számára a szociális ellátáshoz való hozzáférésük biztosítása érdekében; mivel azonban ezek a jogszabályok tagállamonként jelentősen eltérnek, ami akadályozza a művészek és a kulturális és kreatív munkavállalók jogállásának kölcsönös elismerését, valamint a határokon átnyúló együttműködést és mobilitást, és ezáltal gátolja a kulturális és művészi alkotómunkát, kifejezést és a szabad mozgást, ezáltal pedig az európai kulturális sokszínűséget és társadalmi fenntarthatóságot;
- X. mivel a kulturális és kreatív ágazatoknak és iparágaknak nyújtott finanszírozási támogatás a költségvetések nagysága, az irányadó prioritások és az értékek tekintetében nagymértékben eltér a tagállamok között, ami hozzájárul a kulturális munkavállalók szakmai pályafutásának fenntarthatóságát érintő további eltérésekhez az egyes országok között, és akadályozza a határokon átnyúló együttműködés és mobilitás inkluzivitását, fenntarthatóságát és egyensúlyát;
- Y. mivel a művészek és kulturális és kreatív munkavállalók jellemzően atipikus formában végzik munkájukat magának az ágazatnak a jellege miatt, és gyakran bizonytalan munkafeltételek vonatkoznak rájuk, amelyek akadályozzák hozzáférésüket a teljes körű szociális védelemhez, és kizárják őket a nyugdíjból, valamint az egészségügyi és munkanélküli ellátásból;
- Z. mivel a művészek és kulturális és kreatív munkavállalók javadalmozása gyakran nem stabil, bizonytalan, és különböző forrásokból, például szerződésekből, jogdíjakból, ösztöndíjakból és támogatásokból származik, ami rendkívül kiszámíthatatlanná teszi jövedelmüket, és bizonytalan helyzetbe hozza őket, emiatt kevésbé reziliensek;

2021. október 20., szerda

- AA. mivel a Covid19-világjárvány és a kijárási korlátozások súlyosan korlátozták a művészek, előadók és kulturális munkavállalók túlnyomó többségének lehetséges bevételi forrásait; mivel a kevés megmaradt bevételi forrás egyike továbbra is a szerzői és szomszédos jogokból származó folyamatos bevétel; mivel sok tagállamban ezeket a jogokat a terjesztési platformok nem tartják megfelelően tiszteletben, és a szerződések részeként nyomást gyakorolnak a jogtulajdonosokra, hogy – néha örökre – lemondjanak a jogaikról, ami súlyosan korlátozza a jogtulajdonosok lehetőségét, hogy munkájukból tartsák fenn magukat;
- AB. mivel a szerzők, előadóművészek és minden kulturális alkotó számára hozzáférést kell biztosítani a garantált minimális szociális biztonsági normákhoz, beleértve a munkanélküliségi és egészségbiztosítást, valamint a nyugdíjalapokat, hogy teljes mértékben a művészeti tevékenységükre és az alkotásra tudjanak koncentrálni;
- AC. mivel az önfoglalkoztató művészek és kulturális és kreatív munkavállalók esetében a kollektív tárgyalások hiánya, illetve akadályai tovább rontják munkaerő-piaci helyzetüket, és a megfelelő szociális védelem hiányát eredményezik, hosszú távon pedig negatív hatást gyakorolnak a helyzetükre és biztonságukra; mivel a szerzői jogok közös kezelése az európai alkotók és művészek többségének fő bevételi forrása, amely biztosítja folyamatos díjazásukat, és meg kell védenie az őket a nagy és piaci erőfölénnyel rendelkező média- és streamingplatform-vállalatok tisztességtelen gyakorlataival szemben;
- AD. mivel a határokon átnyúló mobilitás a művészek, az alkotók és minden kulturális alkotó és kreatív munkavállaló munkájának alapvető része, ám ezt a mobilitást gyakran akadályozzák a bürokratikus eljárások, az egyértelmű tájékoztatás hiánya, valamint a tagállamok számtalan adminisztratív szabálya és követelménye, különösen a szociális védelem és az adózás tekintetében, továbbá a sérülékeny művészeti felszerelések sajátos szállítási igényei miatti bonyolult és költséges eljárások; mivel ezek a határokon átnyúló kulturális mobilitás előtt álló akadályok aláássák a szabad mozgás elvét;
- AE. mivel a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak pénzügyi támogatásának leglényegesebb és leghatékonyabb formájának az állami támogatásokat tekintik, ezek azonban gyakran nem elegendőek, túlságosan bürokratikusak és különösen a marginalizált csoportok számára nehezen hozzáférhetőek vagy elérhetetlenek, és esetenként politikai befolyásolás miatt elfogultak, ami különösen a feltörekvő művészeket és alkotókat tántorítja el a pályázástól; mivel továbbá a Bizottságnak nincs átfogó európai finanszírozási stratégiája az ágazat számára, a többéves pénzügyi kereten belül különböző források vonatkoznak rá, és ezeket sem érvényesítik általánosan, ami szintén hátráltatja az állami támogatásokhoz való hozzáférést;
- AF. mivel a szabadúszók szenvedik el a legnagyobb bizonytalanságot mind a szociális rendszerekhez, mind a nemzeti és uniós támogatásokhoz, alapokhoz és egyéb finanszírozási lehetőségekhez való hozzáférés tekintetében;
- AG. mivel a Covid19-világjárvány rávilágított arra, hogy a művészek mennyire rá vannak utalva a rövid távú pénzügyi támogatásokra és a középtávú projektalapú támogatásra, és ez tanúskodik az ágazat általános strukturális nehézségeiről;
- AH. mivel különösen a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak kisebb szereplői, köztük az egyes művészek, a társulatok és a kulturális és kreatív munkavállalók számára továbbra is a finanszírozáshoz való hozzáférés jelenti a legnagyobb kihívást, mivel ők gyakran nem jogosultak kölcsönökre és bankgaranciákra, ami miatt még nagyobb a jelentősége az állami és magánösztöndíjak és -támogatások rendelkezésre állásának; megismétli, hogy minden kulturális ágazatnak fontos támogatást nyújtani, beleértve a kulturális közvetítő szakmákat is, amelyek a közönség és a művészeti alkotások vagy a kulturális örökség közötti kapcsolódási pontokként kulcsszerepet játszanak, ezáltal biztosítva a kultúrához való széles körű hozzáférést és a kultúra széles körben történő terjesztését;
- AI. AI. mivel a válság alatt sok magánbefektető és állami finanszírozó csökkentette a kulturális projektekhez, különösen a határokon átnyúló jellegű projektekhez nyújtott pénzügyi támogatását; mivel ez rámutat a megbízható és folyamatos állami finanszírozás fontosságára;
- AJ. mivel az oktatás és a kultúra kulcsszerepet játszik a mindenki számára befogadó és összetartó társadalmak megteremtésében, az integráció elősegítésében és az európai versenyképesség fenntartásában;
- AK. mivel az Unión kívüli székhelyű streamingszolgáltatások növelték beruházásaikat a tagállamok kulturális és kreatív infrastruktúráiba, hogy további, online terjesztésre szánt tartalmakat hozzanak létre;

2021. október 20., szerda

- AL. mivel a művészek gyakran vannak kitéve rasszizmusnak, idegengyűlöletnek, megkülönböztetésnek és kirekesztésnek a vélt identitásuk alapján, valamint a strukturális és intézményi rasszizmus és látszatintézkedések következtében, ami feszült kapcsolatokat és együttműködést eredményez az érintett intézményekkel, valamint akadályozza a művészi szabadságukat;
- AM. mivel a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban a fogyatékossgal élő művészeket kizárják a politikából és finanszírozásból, mivel nem veszik őket figyelembe, például a mozgáskorlátozottság vagy a bürokratikus finanszírozási eljárások által teremtett kihívások miatt;
- AN. mivel bár a nők részvétele a kulturális és kreatív ágazatok és iparágakban magas, továbbra is jelentős a nemi alapú megkülönböztetés, a hozzáférés hiánya, a nemek közötti bérszakadék, valamint a képviselő és a láthatóság akadályai; mivel a kulturális intézményekben a nők ritkán töltenek be kulcsfontosságú kreatív szerepet vagy döntéshozói pozíciókat; mivel a női művészeket gyakran elhallgattatják, és munkájuk miatt aránytalan bírálatnak vannak kitéve, a női és az LMBTIQ+-művészeket pedig nagyobb valószínűséggel érik támadások vagy korlátozások;
- AO. mivel a marginalizálódott csoportokhoz tartozó művészek és kulturális szakemberek, köztük a nők, a fiatalok, a faji, etnikai és földrajzi kisebbségek képviselői, veszélyeztetett társadalmi-gazdasági háttérrel rendelkezők, fogyatékossgal élők, LMBTIQ+-személyek kevésbé férnek hozzá a művészi és kulturális karrierhez, és kevesebb lehetőségük van hosszú távú szakmai pályafutásra az ágazatban; mivel a Covid19-világjárvány különösen erős hatást gyakorolt a nőkre, és súlyosbította az e csoportok által tapasztalt, a kulturális és kreatív ágazatokhoz és iparágakhoz való hozzáférés, egyenlő díjazás, képviselő és láthatóság tekintetében már meglévő akadályokat;
- AP. mivel – az Európai Unió Alapjogi Chartájában is rögzített – véleménynyilvánítás szabadságát és a művészet szabadságát több tagállamban állami beavatkozás és politikai indíttatású korlátozások következtében jelenleg veszély fenyegeti, és időnként korlátozza a terrorizmus elleni jogszabályok alkalmazása vagy azon állítások, amelyek szerint egyes művészeti alkotások vallási érzéseket vagy nemzeti jelképeket sértenek, vagy hogy azokat sértőnek és nem helyénvalónak tekintik, ami egyes esetekben öncenzúrát is eredményez;
- AQ. mivel a nemzeti támogatási programok helyzete a válság idején, különösen a művészek nemzeti fogalommeghatározása alá nem tartozó, kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban dolgozó munkavállalóknak – többek között, de nem kizárólagosan a szabadúszókat, például írók és szerzőknek – nyújtott támogatás eddig is elaprózódott, és ez továbbra sincs másképp;
- AR. mivel a világjárvány következményeinek fényében, a szűkülő lehetőségek miatt a fiatal művészek, valamint a kulturális munkavállalók egy egész generációja fog küzdeni azzal, hogy kulturális munkát találjon vagy beiratkozzon a művészeti felsőoktatásba; mivel a 30 évesnél fiatalabb művészek nagyobb valószínűséggel válnak munkanélkülivé, vállallnak fizetetlen munkát és vannak kitéve olyan kizsákmányoló munkafeltételeknek, mint a kifizetetlen bér és a bizonytalan szerződések;
1. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ismerjék el a kultúra belső értékét és a kultúra alapvető szerepét a társadalom, a társadalmi haladás és a jólétünk, a gazdaság és az inkluzivitás szempontjából, és ezt az elismerést megfelelő és folyamatos pénzügyi és strukturális támogatások formájában is fejezzék ki;
2. sajnálja, hogy a kulturális tevékenységet gyakran nem tekintik alapvető fontosságúnak; emlékeztet arra, hogy a kultúra alapvető szerepet játszik társadalmunkban, még inkább válság idején, és ezért szorgalmazza, hogy a lehető leghamarabb nyissák meg újra az összes kulturális helyszínt; elismeri, hogy ahhoz, hogy a kulturális és kreatív ágazat túlélje a jelenlegi kihívásokat, alapvető fontosságú nemcsak az azonnali támogatás biztosítása és a szükséges szükséghelyzeti intézkedések bevezetése, hanem az is, hogy elgondolkodjunk e létfontosságú ágazat rendezett újraindításán, strukturális támogatást nyújtva nemcsak innovációs programok és költségvetési források révén, hanem tanulási lehetőségeket is biztosítva a fiatal generáció számára ezen a területen;
3. felszólítja a Bizottságot, hogy a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak ökoszisztémájára vonatkozó iparpolitikai keretet koherens, versenyképes és hosszú távú stratégiává fejlessze tovább, és szilárdítsa meg azt annak érdekében, hogy növelje versenyképességüket, valamint az európai gazdaság és az európai életmód számára jelentett stratégiai értéküket, és tegye lehetővé számukra, hogy a munkahelyteremtés és a növekedés szempontjából kiaknázzák a bennük rejlő lehetőségeket; kiemeli a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban a fiatalok foglalkoztatásával és az ipar újraélesztésével kapcsolatosan rejlő lehetőségeket, és különösen felhívja a figyelmet arra, hogy a digitális környezet egyre több lehetőséget teremt a fiatalok számára a kulturális és kreatív ágazatokban;

2021. október 20., szerda

4. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a kulturális és kreatív ágazatokat és iparágakat vonják be minden pénzügyi támogatási eszközbe, például az InvestEU és a Next Generation EU programba; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy ezeket a forrásokat a potenciális kedvezményezettek különböző ágazatainak és dimenzióinak sajátosságai alapján osszák fel, hogy olyan kompatibilis megoldásokat biztosítsanak, amelyek nem teremtenek további egyenlőtlenségeket az EU-ban;
5. felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy ismerjék el a határokon átnyúló együttműködés európai hozzáadott értékét, és számolják fel a művészek és kulturális szakemberek Unión belüli és nem uniós országok közötti, fenntartható és inkluzív, határokon átnyúló mobilitásának akadályait;
6. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban dolgozó szerzőket, előadókat, egyéb kreatív szakembereket és munkavállalókat, és biztosítsanak számukra egyértelmű tájékoztatást és iránymutatásokat a mobilitási lehetőségekről, továbbá tekintsék át és adott esetben módosítsák az adminisztratív követelményeket valamennyi tagállamban, beleértve a vízumokat, az adózást, a szociális biztonságot és a képzéshez való hozzáférést, a művészeti oklevelek, köztük a szakképzések és az egyetemi képesítések elismerését azzal a céllal, hogy egyszerűsítsék és egységesítsék a fent említettekhez való hozzáférést, továbbá az olyan uniós programokhoz és alapokhoz való hozzáférést, amelyek kiszolgálhatják igényeiket, mint például a Kreatív Európa, beleértve azon programokat és alapokat is, amelyek nem közvetlenül vagy kifejezetten a kulturális és kreatív ágazatokra és iparágakra irányulnak; a fiatal alkotók és innovátorok mobilitására irányuló egyedi programokat szorgalmaz a csereprogramok és az innováció előmozdítása érdekében a kultúra és a kreativitás területén;
7. örömmel veszi tudomásul a művészeknek és kulturális szakembereknek segítséget nyújtó és a fenntartható mobilitást támogató mobilitási információs pontok létrehozását; felhívja az összes tagállamot, hogy hozzanak létre legalább egy ilyen mobilitási és információs pontot, hogy ingyenes és testre szabott támogatást nyújtson a művészeknek és kulturális és kreatív munkavállalóknak; javasolja, hogy a Bizottság biztosítson következetes és átfogóbb, személyre szabott tájékoztatást a határ menti ingázó kulturális munkavállalók, valamint a szerzők, előadóművészek és alkotók számára a mobilitásról olyan kezdeményezéseken keresztül, mint az aktualizált eszköztárak és kézikönyvek;
8. felszólítja a Bizottságot, hogy nyújtson egyértelmű tájékoztatást a művészeknek az EU és az Egyesült Királyság közötti kapcsolatokat érintő mobilitási kérdésekről;
9. helyteleníti, hogy a legtöbb tagállam nem hajtotta végre időben, a 2021. június 7-i határidőig a szerzői jogról és a digitális egységes piacról szóló (EU) 2019/790 irányelvet; sajnálja, hogy a Bizottság csak a végrehajtási határidő előtt három nappal tette közzé az iránymutatásokat; véleménye szerint ez azt mutatja, hogy eljárási kérdésekben is szükség van egy rendeletre;
10. arra ösztönzi a tagállamokat, hogy a kulturális és kreatív szakemberek számára tegyék lehetővé a művészeti tevékenységükkel kapcsolatos üzleti költségek, valamint a felszereléssel vagy képzéssel (továbbképzéssel és átképzéssel) kapcsolatos költségek levonását az adóból;
11. hangsúlyozza, hogy a kulturális foglalkoztatásra és jövedelemre vonatkozó részletes, nemek szerint lebontott, összehasonlítható adatokra és statisztikákra van szükség a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban,
12. nagyobb szinergiát szorgalmaz a kulturális és az oktatási ágazat között, és ösztönzi a művészeti és kulturális iskolák és intézmények Erasmus+ és uniós programok egyéb tevékenységeiben való nagyobb mértékű részvételének támogatását, mind a hallgatók, mind a tanárok esetében; felhívja a tagállamokat, hogy a kulturális és kreatív ágazatoknak és iparágaknak, valamint a társadalom egészének helyreállítására irányuló holisztikus megközelítés részeként teljes mértékben építsék be és mozdítsák elő a művészeti oktatáshoz, a szakképzéshez és az egyetemi képesítésekhez való hozzáférést; megemlíti annak fontosságát, hogy biztosítsák az egész életen át tartó tanuláshoz, továbbképzéshez, átképzéshez és képzésekhez való hozzáférést, többek között mentorálási programok, valamint az oktatásból a kulturális és kreatív foglalkoztatásba való átmenetre vonatkozó uniós szintű képzési anyagok kidolgozása révén;
13. felhívja a tagállamokat, hogy ültessék át a digitális egységes piacon a szerzői jogról szóló (EU) 2019/790 irányelvet, nagy hangsúlyt helyezve a kulturális és kreatív alkotások és az alkotók védelmére, és különösen felhívja a tagállamokat arra, hogy biztosítsák a szerzők és előadóművészek méltányos, megfelelő és arányos javadalmazását; felhívja a Bizottságot, hogy szorosan kövesse nyomon e kulcsfontosságú elvek hatékony érvényesítését;
14. rámutat arra, hogy a területi engedélyek fontos szerepet játszanak a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak szervezeti többségének üzleti modelljében; emlékeztet arra, hogy a Bizottság féldős értékelést készít az indokolatlan területi alapú korlátozásról szóló rendeletről; rámutat arra, hogy a szerzői jogi védelem alatt álló tartalmakról folytatott

2021. október 20., szerda

viták során figyelembe kell venni a jogtulajdonosok véleményét, mielőtt bármilyen utólagos intézkedést mérlegelnének; emlékeztet arra, hogy a szerzői jogból származó bevétel nemcsak a művészek és alkotók, hanem a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak számos kis szereplője számára is a méltányos javadalmazás alapját képezi; emlékeztet arra, hogy bármilyen drasztikus változás ezen a területen sokuk számára drámai következményekhez vezethet;

15. sajnálja, hogy az (EU) 2019/790 és az (EU) 2019/789⁽¹²⁾ irányelv nemzeti jogba való átültetése némiképp késik, miközben csak néhány tagállam élt a 18. cikk szerinti lehetőséggel, hogy megfelelő javadalmazási mechanizmusokat vezessen be; sürgeti a tagállamokat, hogy az (EU) 2019/790 irányelv 18. cikkét ültessék át hatékony javadalmazási mechanizmusokba;

16. felhívja a Bizottságot, hogy a szerzői jogról nemrégiben elfogadott irányelvek végrehajtása során, valamint az alkotók méltányos javadalmazásának és a kulturális és kreatív alkotásokhoz való széles körű nyilvános hozzáférésnek a biztosítására irányuló jövőbeli kezdeményezéseiben mozdítsa elő a közös jogkezelést;

17. sürgeti a Bizottságot, hogy a Kreatív Európa programon keresztül hatékonyan hajtsa végre a nemek közötti egyenlőségre, befogadásra és integrációra irányuló kezdeményezéseket a kulturális és audiovizuális területen, és kövesse nyomon az eredményeket;

18. felkéri a Bizottságot, hogy értékelje a zenei streaming platformok európai hatását annak érdekében, hogy biztosítsa ajánlási algoritmusaik átláthatóságát, mivel nagymértékben meghatározzák, hogy a fogyasztók milyen tartalmakat hallgatnak és látnak a szolgáltatások lejátszási listáin és felhasználói felületein, valamint hogy fontolja meg pozitív kötelezettségek bevezetését annak érdekében, hogy előmozdítsák a kulturális sokszínűséget és az európai művek felfedezhetőségét a szolgáltatásaikban;

19. határozottan elítéli a sztereotípiákat, a szexizmust és a szexuális zaklatást a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban;

20. üdvözli egyes tagállamok kezdeményezéseit, hogy bátorítják a nemek közötti egyenlőséget a közművelődési intézményekben betöltendő magasabb pozíciók kiválasztási eljárásaiban;

21. elismeri a kultúra és a művészetek döntő szerepét a kulturális sokszínűség előmozdításában, a befogadó társadalmak megerősítésében és a megkülönböztetés minden formája elleni küzdelemben;

22. hangsúlyozza, hogy a jelenlegi világválság kiemelte a digitális környezet fontosságát, és fokozta a művészek és felhasználók domináns digitális platformoktól való függőségét; e tekintetben hangsúlyozza, hogy nagyobb átláthatóságra van szükség; emlékeztet arra, hogy egyes művészek és alkotók számára, akik elsősorban a nyilvános rendezvényektől függttek, a gazdasági paradigmaváltás kihívást jelent a bevételek stabilitása szempontjából; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy ebben az új üzleti modellben sok művész és alkotó nem képes ugyanazt a bevételt elérni, mivel a piaci erőfölénnyel rendelkező vagy nagy streaming-platformok kivásárlási záradékokat alkalmaznak, amelyekkel megfosztják a szerzőket a jogdíjaktól, és akadályozzák az alkotók megfelelő és arányos javadalmazását; kéri ezért az Európai Bizottságot, hogy értékelje a helyzetet és hozzon konkrét intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a bevételeket megfelelően és igazságosan osszák szét valamennyi alkotó, művész és jogtulajdonos között;

23. üdvözli a Bizottság által az önfoglalkoztatókra vonatkozó kollektív szerződésekről készített bevezető hatásvizsgálatot és a legutóbbi nyilvános konzultációt, amelyek megvizsgálja annak lehetőségét, hogy megszüntessék az önfoglalkoztatók és szabadúszók érdekében folytatott kollektív tárgyalások előtt álló akadályokat; e tekintetben sürgeti, hogy a Bizottság a lehető legszélesebb körű megközelítést alkalmazza annak érdekében, hogy valamennyi önfoglalkoztató, köztük a művészek és a kulturális munkavállalók számára biztosítsa a kollektív tárgyalások igénybevételét; felkéri a Bizottságot, hogy értékelje tovább a jelenlegi állami támogatási szabályokat és azok kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban való alkalmazását, valamint a lehetséges kiigazítási igényeket; felhívja a tagállamokat, hogy ismerjék el a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban dolgozó valamennyi munkavállaló egyesülési jogát, és mozdítsák elő a kollektív tárgyalást;

24. rámutat arra, hogy a tömegtájékoztatói és kulturális ágazatban széles körben elterjedtek a szokásostól eltérő munkavállalási formák (a részidős vagy határozott idejű szerződések, az ideiglenes foglalkoztatás, és a gazdaságilag függő önfoglalkoztatás), ami a művészek és kulturális szakemberek számára bizonytalan foglalkoztatási helyzethez vezet; hangsúlyozza, hogy a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban sürgősen javítani kell a munkafeltételeket; ösztönzi a tagállamokat, hogy alkalmazzanak felfelé irányuló konvergenciát a művészekre és a kulturális szakemberekre vonatkozó, a munkafeltételekkel, a méltányos díjazással és a szociális biztonsággal kapcsolatos minimumszabályok megállapítása érdekében, figyelembe véve ugyanakkor a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak sajátosságait, például az idényjellegű munkavégzést és a kreativitás pénzben nem kifejezhető minőségét;

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/789 irányelve (2019. április 17.) a műsorszolgáltató szervezetek egyes online közvetítéseire, valamint televíziós és rádiós műsorok továbbközvetítésére alkalmazandó szerzői jogok és szerzői joggal szomszédos jogok gyakorlására vonatkozó szabályok megállapításáról valamint a 93/83/EGK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 130., 2019.5.17., 82. o.).

2021. október 20., szerda

25. felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot „európai művészi jogállás” létrehozására, ami megteremti a munkafeltételek és minimumszabályok az összes uniós tagállamra vonatkozó közös keretét a tagállamok és az EU munkaerőpiaci és kulturális politikával kapcsolatos felelősségének teljes körű tiszteletben tartása mellett, mégpedig úgy, hogy koherens és átfogó iránymutatásokat fogadnak el vagy alkalmaznak többek között a szerződések, a kollektív képviselői és irányítási eszközök, a társadalombiztosítás, a betegbiztosítás és a munkanélküliségi biztosítás, a nyugdíjrendszerek, a közvetlen és közvetett adózás, a nem vámjellegű akadályok és az információs aszimmetriák tekintetében; e tekintetben üdvözlöi a tagállamok által a nyitott koordinációs módszer keretében a művészek jogállásáról folytatott megbeszéléseket, mint első lépést; kéri, hogy a nyitott koordinációs módszer keretében hozzanak létre egy munkacsoportot a bevált gyakorlatok tagállamok közötti cseréjének megkönnyítése, valamint a művészek munkafeltételeinek javításával kapcsolatos előrehaladás nyomon követésének elősegítése érdekében;

26. felszólítja a Bizottságot, hogy térképezze fel a művészek és a kulturális munkavállalók meglévő fogalommeghatározásait a tagállamokban, hogy közös értelmezést alakítson ki, amely megjelenik az uniós szakpolitikai döntéshozatalban és a kulturális statisztikákban; megjegyzi, hogy ennek a fogalommeghatározásnak figyelembe kell vennie a kulturális munka folyamatorientált jellegét, és el kell ismernie az alkotási folyamat különböző szakaszainak munkaintenzitását; úgy véli, hogy ennek a fogalommeghatározásnak összhangban kell lennie az UNESCO művészek jogállásáról szóló, 1980. évi ajánlásával is;

27. felszólít a kulturális és kreatív készségek, képesítések és diplomák határokon átnyúló hordozhatóságának és elismerésének fokozására a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban dolgozó emberek mobilitásának megkönnyítése érdekében;

28. felszólítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy támogassák a szerzők, előadóművészek és kulturális alkotók karrierépítését célzó szakképzési programokat és kezdeményezéseket, és különösen támogassák őket a digitális, vállalkozói és egyéb készségek elsajátításában, hogy kihasználhassák a digitális lehetőségeket munkájuk népszerűsítésére és a más művészekkel folytatott együttműködésre;

29. sürgeti valamennyi tagállamot, hogy tegyenek eleget a művészi szabadság előmozdítására és védelmére vonatkozó felelősségüknek és kötelezettségüknek a véleménynyilvánítás szabadságához való alapvető jog érvényesítése, valamint annak biztosítása érdekében, hogy az uniós polgárok szabadon élvezhessék a művészeti alkotásokat, és részt vehessenek a kultúrában, és sürgeti a Bizottságot, hogy szankcionálja azokat a tagállamokat, amelyek elmulasztják kötelességeik teljesítését; felkéri az Európai Bizottságot, hogy folytasson további kutatásokat a témában, és készítsen ütemtervet a művészi kifejezés szabadságának jobb európai védelmére; felszólítja a tagállamokat, hogy közösen hozzanak létre strukturált párbeszédet a művészek, jogi szakértők és az érintett érdekelt felek között a művészi kifejezés szabadságára vonatkozó közös normák meghatározása, valamint a vonatkozó iránymutatások kidolgozása és végrehajtása érdekében;

30. üdvözlöi a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak helyreállításáról, rezilienciájáról és fenntarthatóságáról szóló legutóbbi tanácsi következtetéseket, különös tekintettel a tisztességes és fenntartható munkaerőpiacra és a kulturális és kreatív ágazat munkavállalóinak szociális védelmére vonatkozó felhívásra, valamint a művészek jövedelmének biztosítására; felhívja a tagállamokat, hogy törekedjenek e következtetések gyors végrehajtására;

31. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a művészek teljes körű hozzáférését a szociális védelemhez, foglalkoztatási státuszuktól függetlenül, beleértve a munkanélküliségi ellátáshoz, egészségügyi ellátáshoz és nyugdíjhoz való hozzáférést is; sürgeti a tagállamokat és a Bizottságot, hogy hozzanak konkrét intézkedéseket a kreatív szakmák különböző kategóriáira vonatkozóan a bizonytalan jövedelmek, a fizetetlen munka és a bizonytalan foglalkoztatás kezelése, valamint a minimumjövedelmük biztosítása érdekében;

32. felhívja a tagállamokat, hogy valamennyi vonatkozó politika, finanszírozási program és tevékenység kidolgozása során megfelelően vegyék figyelembe a marginalizálódott csoportokból származó művészek egyedi helyzetét, és számolják fel az ágazatban a nemek közötti egyenlőség megvalósítása előtt álló valamennyi akadályt, különösen olyan intézkedések bevezetésével, amelyek lehetővé teszik valamennyi kulturális dolgozó és művész egyenlő hozzáférését, részvételét és képviselését;

33. felhívja a tagállamokat, hogy növeljék a kulturális és kreatív ágazatoknak és iparágaknak nyújtott támogatást azáltal, hogy megerősítik a közberuházásokat, és ösztönzik és előmozdítják a kulturális és kreatív ágazatokba és iparágakba irányuló magánberuházásokat; felszólítja a tagállamokat, hogy biztosítsák a művészek és minden kulturális alkotó számára a finanszírozáshoz való könnyebb hozzáférést;

34. felszólítja a tagállamokat, hogy diverzifikálják a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak támogatási forrásait, és biztosítsák, hogy ne kerüljön sor pénzügyi megszorításokra vagy a meglévő források csökkentésére, mivel az ágazat még mindig küzd a legutóbbi megszorításhullám utóhatásaival;

2021. október 20., szerda

35. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy könnyítsék meg az állami támogatásokhoz és hitelekhez való hozzáférést azáltal, hogy csökkentik az adminisztratív terheket a pályázati és beszámolási folyamat valamennyi szakaszában; hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani az összes releváns uniós finanszírozási rendszer – például a Horizont Európa, a Kreatív Európa, az InvestEU, a Digitális Európa, a kohéziós politikai alapok és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz – közötti szinergiákat a művészek és a kulturális dolgozók jobb támogatása, valamint új, hozzáférhető és lehetőség szerint rendszeres finanszírozási források biztosítása érdekében;

36. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a gazdasági helyreállítást célzó intézkedések megfelelő részét a kulturális és kreatív ágazatokra és iparágakra irányítsák; ismételten felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy építsék be a kultúrát a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe, és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz költségvetési keretének legalább 2 %-át fordítsák a kultúrára olyan konkrét, inkluzív és mindenki számára hozzáférhető intézkedéseken keresztül, amelyek senkit sem hagynak hátra; riasztónak tartja, hogy úgy tűnik, hogy egyes tagállamokban a benyújtott tervek alacsonyabb százalékot különítenek el, vagy egyáltalán nem irányoznak elő célzott finanszírozást ezekre az ágazatokra; felhívja a Bizottságot, hogy az átláthatóság biztosítása és a demokratikus felügyelet megkönnyítése érdekében tegye közzé a tervekben elkülönített pénzeszközök összegére és céljaira vonatkozó adatokat;

37. megismétli, hogy minden kulturális ágazatnak fontos támogatást nyújtani, beleértve a kulturális közvetítő szakmákat is, amelyek a közönség és a művészeti alkotások vagy a kulturális örökség közötti kapcsolódási pontokként kulcsszerepet játszanak, ezáltal biztosítva a kultúrához való széles körű hozzáférést és a kultúra széles körben történő terjesztését;

38. rámutat arra, hogy a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak a világjárvány által sújtott legelső és legsúlyosabban érintett ágazatok, és ezen ágazatok helyreállása kezdődött meg legutoljára, ugyanakkor a kulturális rendezvények és helyszínek kapacitásának korlátozása folytán a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak várhatóan még lassabban fognak helyreállni; hangsúlyozza, hogy a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak helyreállításának együtt kell járnia az ágazat fenntarthatóságára való áttéréssel; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a teljes kulturális ökoszisztéma rövid távú helyreállítását, és hosszú távon erősítsék meg a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak rezilienciáját és versenyképességét, és erősítsék meg ezeket az ágazatokat azáltal, hogy méltányos és strukturált támogatást nyújtanak különösen a kulturális és kreatív ágazat legkiszolgáltatottabb szereplőinek, valamint a munkafeltételekre vonatkozó európai keret segítségével átfogóan nyomon követik a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak társadalmi-gazdasági helyzetét, annak érdekében, hogy a jövőben a lehető leghatékonyabban lehessen kezelni a nagyobb válságokat;

39. hangsúlyozza, hogy a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak fellendülését segítő intézkedéseknek nemcsak a gazdasági helyreállítást kell megcéloznuk, hanem a művészek és kulturális szakemberek munkafeltételeinek javítását, e munkavállalóknak a digitális korszakban és világban való részvételét szolgáló tovább- és átképzését, valamint a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak zöld innovációs erejébe való befektetést is, amely ágazatok a fenntarthatóság motorjai, továbbá az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez szükséges úttörő technológiák korai alkalmazói és előmozdítói; hangsúlyozza, hogy a digitalizáció kihívások elé állítja a kulturális és kreatív ágazatokat és iparágakat, és ezért az üzleti modellek folyamatos újragondolására és átalakítására van szükség annak érdekében, hogy a nagy adathalmazokra épülő technológián, a felhőalapú számítástechnikán, az IKT-n, a mesterséges intelligencián és az internetes platformok erős szerepén alapuló piacvezérelt megoldásokat dolgozzanak ki; hangsúlyozza, hogy az európai kulturális és kreatív ágazatok és iparágak jogtulajdonosai számára fontos a közönségadatokhoz és a tartalomajánló rendszerekhez való hozzáférés és azok átláthatósága; ezért hangsúlyozza a kulturális és kreatív tartalmak és az európai kulturális örökség digitalizálására, megőrzésére és online hozzáférhetőségére nyújtott garantált finanszírozás fontosságát;

40. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gyűjtsék össze és osszák meg a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak számára nyújtott támogatások elosztásának bevált gyakorlataira és módszereire vonatkozó megbízható adatokat; szorgalmazza továbbá a bevált gyakorlatok cseréjét a helyreállítási finanszírozás rövid és középtávú elosztásának leghatékonyabb módjairól annak érdekében, hogy biztosítsák a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak maximális lefedettségét, hogy egyetlen művészt vagy kulturális munkavállalót se hagyjanak magára;

41. hangsúlyozza a szerzők és előadóművészek online és offline díjazásának fontosságát, különösen a kollektív tárgyalások előmozdítása révén;

42. felszólítja a Bizottságot, hogy a művészek helyzetére vonatkozó rendszeres vizsgálatokkal folyamatosan kövesse nyomon a kulturális és kreatív ágazatokat és iparágakat annak érdekében, hogy európai szinten pontos, megbízható, naprakész és ágazatspecifikus adatokkal rendelkezzen a megalapozott politikai döntéshozatalhoz, valamint a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak feltérképezésének javításához és a jövőbeli válságokra való jobb felkészüléshez;

2021. október 20., szerda

43. üdvözlí, hogy a válság idején a munkavállalók és szervezetek számos kulturális ökoszisztémája alkalmazkodott az új digitális terjesztési formákhoz, és innovatív módszereket alkalmazott közönsége elérésére; rámutat azonban arra, hogy a digitális szerepvállalás nem helyettesítheti a személyes kulturális élményeket;
44. ösztönzi az új technológiák, például a mesterséges intelligencia használatának előmozdítását, hogy a művészek új utakat fedezhessenek fel alkotásaik létrehozására és terjesztésére, és jobban kihasználhassák a digitális környezet nyújtotta lehetőségeket;
45. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.
-

2021. október 21., csütörtök

P9_TA(2021)0435

A Covid19 elleni oltóanyagok fejlesztése, beszerzése és elosztása terén az EU által biztosított átláthatóság**Az Európai Parlament 2021. október 21-i állásfoglalása a Covid19 elleni oltóanyagok fejlesztése, beszerzése és elosztása terén az EU által biztosított átláthatóságról (2021/2678(RSP))**

(2022/C 184/07)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 168. cikkére, valamint 4., 6., 9. cikkére, 15. cikkének (3) bekezdésére, és 122. cikkének (1) bekezdésére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára és különösen annak 3. és 35. cikkére,
- tekintettel az 1961. október 18-án Torinóban aláírt Európai Szociális Chartára és különösen annak 11. cikkére,
- tekintettel a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól (TRIPS) szóló megállapodásának (31) cikkére,
- tekintettel az Egészségügyi Világszervezet 2019. május 28-i 72. plenáris ülésén elfogadott, „A gyógyszerek, oltóanyagok és más egészségügyi termékek piaci átláthatóságának javítása” című állásfoglalásra,
- tekintettel az európai uniós védjegyről szóló, 2017. június 14-i (EU) 2017/1001 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
- tekintettel az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 2001. május 30-i 1049/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾,
- tekintettel az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló, 2001. november 6-i 2001/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽³⁾,
- tekintettel az orvostechikai eszközökről, a 2001/83/EK irányelv, a 178/2002/EK rendelet és az 1223/2009/EK rendelet módosításáról, valamint a 90/385/EGK és a 93/42/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2017. április 5-i (EU) 2017/745 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁴⁾,
- tekintettel a Covid19-világjárvány elleni küzdelemről szóló állásfoglalásaira, különösen a Covid19-világjárvány és annak következményei elleni küzdelemre irányuló összehangolt uniós fellépésről szóló, 2020. április 17-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel a Covid19-oltóanyagokra vonatkozó uniós stratégiáról szóló, 2020. június 17-i bizottsági közleményre (COM(2020)0245),

⁽¹⁾ HL L 154., 2017.6.16., 1. o.⁽²⁾ HL L 145., 2001.5.31., 43. o.⁽³⁾ HL L 311., 2001.11.28., 67. o.⁽⁴⁾ HL L 117., 2017.5.5., 1. o.⁽⁵⁾ HL C 316., 2021.8.6., 2. o.

2021. október 21., csütörtök

- tekintettel a Covid19-oltóanyagok tagállamok nevében történő beszerzéséről és a kapcsolódó eljárásokról a tagállamokkal kötendő megállapodás jóváhagyásáról szóló, 2020. június 18-i bizottsági határozatra (C(2020)4192) és annak mellékletére,
 - tekintettel az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatára, és különösen a C-183/95 és C-221/70 sz. ügyekben hozott ítéletére ⁽⁶⁾,
 - tekintettel az európai ombudsman által az uniós közigazgatás Covid19-re adott válaszána átláthatóságával kapcsolatban indított vizsgálatokra és kezdeményezésekre ⁽⁷⁾,
 - tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 2021. január 27-i 2361. számú, „A Covid19 elleni oltóanyagok: etikai, jogi és gyakorlati megfontolások” című határozatára ⁽⁸⁾;
 - tekintettel az emberi jogokról és a biogégyásatról szóló oviedói egyezményre és annak jegyzőkönyveire ⁽⁹⁾;
 - tekintettel a Covid19 elleni oltóanyagok fejlesztése, beszerzése és elosztása terén az EU által biztosított átláthatóság tárgyában a Bizottsághoz intézett kérdésre (O-000046/2021 – B9-0033/2021),
 - tekintettel eljárási szabályzata 136. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel a Petíciós Bizottsághoz érkezett 1477/2020., 0062/2021. és 0066/2021. számú petíciókban a panaszosok aggodalmuknak adnak hangot a Covid19-oltóanyagok fejlesztése, beszerzése és elosztása terén történt uniós fellépések átláthatóságának hiánya miatt;
- B. mivel az említett petíciók kérik a Bizottságot, a tagállamok és a gyógyszeripar között megkötött, Covid19 elleni oltóanyagokra vonatkozó szerződések valamennyi részletének, valamint a betegsúlyú klinikai vizsgálati adatok időben történő, teljes körű közzétételét, továbbá azt, hogy ideiglenesen függesszék fel a szabadalmi jog alkalmazását annak érdekében, hogy a világ minden részén gyorsan, méltányosan és egyetemesen hozzá lehessen férni az oltóanyagokhoz;
- C. mivel a Covid19 elleni oltóanyagokkal kapcsolatos kutatással, fejlesztéssel, beszerzéssel és forgalmazással kapcsolatos valamennyi részlet teljes átláthatósága alapvető előfeltétele annak, hogy növekedjen a polgárok bizalma az oltóanyagok és annak módja iránt, ahogy az intézmények hatalmas összegű közforrásokat költöttek el; mivel a modern idők legsúlyosabb közegészségügyi válságának kapcsán az átláthatóság hiánya a polgárok tájékoztatáshoz való jogának megsértését jelenti, és bizonytalanságot, a félretájékoztatás terjedését és a védőoltásokkal szembeni bizalmatlanság fokozott kockázatát eredményezheti, aláásva a világjárvány elleni gyors és hatékony fellépést; mivel az átláthatóság alapvető pillére a Covid19 elleni oltóanyagokra vonatkozó uniós stratégia sikerének;
- D. mivel az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) rendkívüli intézkedéseket hajt végre a jóváhagyott vagy értékelés alatt álló Covid19-kezelésekre és oltóanyagokra vonatkozó szabályozási tevékenységei átláthatóságának maximalizálása érdekében, ideértve az EMA-hoz benyújtott forgalombahozatali engedély iránti kérelmekben foglalt klinikai vizsgálati jelentések közzétételét is; mivel az EMA által végrehajtott intézkedések célja a Covid19-gyógyszerekkel kapcsolatos tájékoztatás iránti nagy érdeklődés kezelése és az azokkal kapcsolatos globális kutatás támogatása;
- E. mivel 2021 első két negyedében a gyógyszeripari vállalatok nem teljesítették az oltóanyag-szállításra vonatkozó kötelezettségvállalásaikat, ami jelentős késedelmeket okozott a tagállamok oltási folyamatában, és ezáltal komoly közegészségügyi veszélyt alakított ki;
- F. mivel a Covid19 elleni oltóanyagok beszerzésének és elosztásának átláthatósága megteremti az oltóanyagokkal kapcsolatos együttműködés alapját Európában;

⁽⁶⁾ A Bíróság C-183/95 sz., *Affish BV kontra Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees* ügyben 1997. július 17-én hozott ítélete, EU: C:1997:373, 43. pont, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:61995CJ0183&from=en>;

A Bíróság (harmadik tanács) C-221/10 P. sz., *Artegodan kontra Bizottság* ügyben 2012. április 19-én hozott ítélete, EU:C:2012:216. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:62010CJ0221&from=hu>.

⁽⁷⁾ Áttekintés: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/news-document/en/136499>.

⁽⁸⁾ <https://pace.coe.int/en/files/29004/html>

⁽⁹⁾ <https://www.coe.int/en/web/bioethics/oviedo-convention>

2021. október 21., csütörtök

- G. mivel több mint 200 000 polgár már támogatta a „No Profit on Pandemic” („Ne hozzon profitot a pandémia”) elnevezésű európai polgári kezdeményezést, amely azt kívánja elérni, hogy „az előállítási költségekre, az állami hozzájárulásokra, valamint az oltóanyagok és gyógyszerek hatékonyságára és biztonságosságára vonatkozó adatok nyilvánosak legyenek, és a hatóságok és a gyógyszeripari vállalatok közötti szerződéseket tegyék közzé”;
- H. mivel a Covid19-világjárvány kezelése a bizalom fontos tesztje minden tagállam és uniós intézmény számára, amely hozzájárul az esetleges jövőbeli közegészségügyi szükséghelyzetekre való reagáláshoz;
- I. mivel a Bizottság és a tagállamok kötelesek a lehető legnyilvánosabban és legpolgárközelibb módon végezni munkájukat, amikor gyógyszeripari vállalatokkal tárgyalnak a Covid19 elleni oltóanyag-szerződésekről; mivel a Bizottság elutasítja a szakértők, sőt még a közös tárgyalócsoportban képviselt hét tagállam nevének közzétételét is; mivel a demokratikus elszámoltathatóság előfeltétele annak, hogy az EU oltóanyag-stratégiája hatékony és hiteles szerepet játsszon a globális oltási erőfeszítésekben;
- J. mivel a társadalom ki van téve a félretájékoztatásnak, és mivel gyakran ellentmondásos és félrevezető információ jut el a polgárokhoz a Covid19 elleni oltóanyagok beszerzéséről és forgalmazásáról;
- K. mivel a Bizottság és a tagállamok az előzetes beszerzési megállapodásoknak és a beszerzési megállapodásnak csak olyan szerkesztett változatait tették közzé, amelyekből kulcsfontosságú információk hiányoztak vagy azokat kitakarták, ami szükségtelenül az átláthatósághiányát és a társadalom bizalmának csökkenését okozza;
- L. mivel az európai polgároknak joguk van ahhoz, hogy az európai intézményektől és más hivatalos forrásokból valós és az igazságnak megfelelő információt kapjanak a világjárvány kezeléséről és a Covid19-járvány elleni küzdelemről; mivel valamennyi európai hatóság köteles megadni ezt az információt;
- M. mivel az Európai Unió finanszírozta az oltóanyagokkal kapcsolatos kutatás és fejlesztés nagy részét, kockázatmentesítő kezdeti beruházással megkönnyítette a gyógyszeripari vállalatok dolgát, feltételes engedélyeket adott ki, támogatta a gyártási kapacitás kiépítését és az adófizetők pénzéből oltóanyagokat vásárolt;
- N. mivel az Európai Unió Bírósága elismeri azt az általános elvet, hogy a közegészség védelmének vitathatatlanul elsőbbséget kell élveznie a gazdasági megfontolásokkal szemben;
- O. mivel a Bizottságnak megfelelően és hatékonyan tájékoztatnia kell a Parlamentet a Covid19-oltóanyagokkal kapcsolatban az Európai Unióban folytatott kutatás, fejlesztés és tárgyalások, valamint azok elosztásának és bevezetésének összes költségvetési vonzatáról annak érdekében, hogy a Parlament teljes mértékben gyakorolhassa az uniós költségvetés végrehajtásának ellenőrzésére vonatkozó kötelességét;
- P. mivel a Covid19-oltóanyagokra vonatkozó uniós stratégiában részt vevő gyógyszeripari vállalatok többsége egyelőre nem szolgáltatott betegsúly klinikai vizsgálati adatokat, és mivel ezeket az adatokat 2022 közepéig, illetve 2023 végéig nem teszik közzé;
- Q. mivel az európai ombudsman az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC) Covid19-válság alatti teljesítményére vonatkozó hat hónapos vizsgálatot⁽¹⁰⁾ követően hiányosságokat tárt fel az ECDC átláthatósági gyakorlataiban, többek között a kockázatértékelések és a nemzetközi partnerekkel, például a WHO-val és a Kínai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központtal folytatott interakciók alapjául szolgáló adatokban; mivel az ombudsman számos javaslatot tett annak érdekében, hogy lehetővé tegye az ECDC Covid19-oltóanyagokkal kapcsolatos munkájának szélesebb körű nyilvános ellenőrzését és megértését;
- R. mivel a gyógyszerek beszerzési árának bizalmas kezelése olyan gyakorlat, amely tagállami szinten a belső piac széttöredezettségéhez vezethet;
- S. mivel közegészségügyi prioritásnak kell tekinteni a Covid19 elleni védőoltások száma növekedésének világszerte történő felgyorsítását; mivel az oltás jelenlegi üteme nem elegendő ahhoz, hogy megelőzze a világjárvány fertőzőbb Covid19-változatok és új és még veszélyesebb variánsok miatti súlyosbodását, amelyek rezisztensek lehetnek a meglévő Covid19-oltások immunvédelmével szemben;

⁽¹⁰⁾ Az európai ombudsman OI/3/2020/TE jelű stratégiai vizsgálata arról, hogy az ECDC hogyan gyűjtött és közölt információkat a Covid19-válság során.

2021. október 21., csütörtök

1. rámutat annak fontosságára, hogy az Európai Unió, mint a globális közösség tagja, együttes, gyors és hatékony módon reagáljon a Covid19-világjárványra, és elismeri az Európai Unió különleges felelősségét a Covid19-oltóanyagokhoz való méltányos és egyetemes hozzáférés biztosítása terén;
2. legmélyebb sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy nem átlátható a Bizottság, a tagállamok és a gyógyszergyártók tevékenysége a Covid19-oltóanyagok kifejlesztése, beszerzése és forgalmazása terén, különös tekintettel az aláírt szerződések folytonos megszegésére;
3. hangsúlyozza, hogy a Bizottság által elfogadott oltóanyag-stratégia átláthatatlansága korlátozta a Parlament társjogalkotói szerepét, mivel megakadályozta a Parlamentet abban, hogy hatékony ellenőrzést gyakoroljon az oltóanyag-vásárlási és -elosztási folyamat felett, megfosztva azon lehetőségétől, hogy ellenőrizze az uniós költségvetés helyes alkalmazását;
4. hangsúlyozza, hogy a védőoltásokkal kapcsolatos valós aggodalmaik és kétségeik jobb megértése érdekében fokozni kell a polgárokkal folytatott párbeszédet; felhívja a Bizottságot, hogy javítsa a nyilvánossággal a Covid19-oltóanyagokra vonatkozó uniós stratégiáról folytatott kommunikációját, és tegye azt egyértelművé, átláthatóvá és precízzé annak érdekében, hogy eleget tegyen az uniós polgárok azon jogának, hogy hozzáférjenek az egészségükkel közvetlenül kapcsolatos információkhoz, beleértve azokat a kritériumokat is, amelyek alapján egyes oltóanyagokat másokkal szemben kiválasztanak;
5. felhívja a Bizottságot, hogy az európai gyógyszerstratégia keretében terjesszen elő jogalkotási javaslatot a jövőbeli közös oltóanyag-beszerzésre vonatkozóan, amely egyértelmű rendelkezéseket tartalmaz az átláthatóságra és az uniós intézményi keret szereplői és a tagállamok közötti hatáskörmegosztásra, valamint a Covid19 és a ritka betegségek jövőbeni kezelésére vonatkozóan; felhívja a Bizottságot, hogy az európai belső piac jelenlegi széttöredezettiségének kezelése érdekében vizsgálja felül az árak bizalmas kezelésére vonatkozó megállapodások feltételeit;
6. felhívja a Bizottságot, hogy hozza nyilvánosságra a gyógyszeripari vállalatokkal a Covid19-oltóanyagok beszerzésére vonatkozó előzetes beszerzési megállapodásokról és beszerzési megállapodásokról tárgyaló csoport tagjának nevét; kéri a Bizottságot, hogy tisztázza a tárgyalócsoport tagjainak kiválasztására vonatkozó kritériumait;
7. sürgeti a Bizottságot, hogy vonja be a Bizottság és a Parlament közötti Covid19-kapcsolattartó csoportot, amelyet a Bizottság elnöke 2021 februárjában jelentett be⁽¹⁾, a jövőbeli szerződések jóváhagyására irányuló döntéshozatali folyamatba, a tárgyalási folyamat nagyobb átláthatóságának biztosítása érdekében; kéri, hogy heti rendszerességgel bocsássonak friss információkat e csoport rendelkezésére, az oltóanyag-előállításra, -behozatalra, -kivitelre és a dózis-előrejelzésre vonatkozó részletes tanulmányt is beleértve;
8. felszólítja a Bizottságot, hogy gondoskodjon a teljes átláthatóságról az előzetes beszerzési megállapodások és a beszerzési megállapodás nem szerkesztett változatainak késlekedés nélküli közzététele révén, többek között a következő részletekkel kapcsolatban: az oltóanyagok kifejlesztésére fordított állami beruházások összege; a Bizottság által az egyes oltóanyag-fejlesztők részére kifizetett előlegek és szállítás utáni kifizetések, részletezve e forrásoknak az oltóanyag-fejlesztés és -előállítás közötti elosztását; az oltóanyagokkal kapcsolatos kutatás, fejlesztés és gyártás terén az állami és magánbefektetők közötti költségmegosztás részletei; az egyes országoknak adott és negyedévente szállítandó adagok száma; adagonkénti ár; a rendelkezésre álló gyártóhelyek száma és elhelyezkedése; a jövőbeli további beszerzésekkel kapcsolatos megállapodások részletei; az oltóanyagok által okozott esetleges károkról való felelősségi és kártérítési rendszerek; a szerződésesség vagy a késedelmes teljesítés esetén alkalmazandó szankciók; a szellemi tulajdon-jogok lehetséges megosztásával kapcsolatos információk, különös tekintettel arra, hogy a Bizottság rendelkezik-e bármilyen befolyással a szellemi tulajdon-jogokra kezdeti beruházásai révén az oltóanyag-fejlesztési folyamatba, valamint minden egyéb kapcsolódó információ, amely a nyilvánosság érdeklődésére tarthat számot; az Európai Gyógyszerügynökség és az illetékes nemzeti hatóságok szerepe a szerződések rendelkezéseinek meghatározásában; valamint a harmadik országoknak történő technológiaátadás és adományok részletei, továbbá a nyilvánosság érdeklődésére számot tartó kapcsolódó információk;
9. felhívja a Bizottságot, hogy tárja fel az egyes gyártók oltóanyagainak adagonkénti árát, és adjon részletes tájékoztatást beszerzési stratégiájáról, mivel az egyes gyártók oltóanyagainak ára jelentősen eltér;

⁽¹⁾ Európai Bizottság, Ursula von der Leyen elnök beszéde az Európai Parlament plenáris ülésén az EU Covid19 elleni oltási stratégiájának jelenlegi állásáról, 2021. február 10. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_21_505

2021. október 21., csütörtök

10. felhívja a Bizottságot, hogy tegye a gyógyszeripari vállalatokkal folytatandó jövőbeli tárgyalások előfeltételévé, hogy közzétételre kerüljön a jövőbeli Covid19-oltóanyagokra vonatkozó szerződéseknél és e szerződések teljesítésének, valamint az egyéb Covid19-technológiák beszerzésére vonatkozó szerződések teljesítésének valamennyi közérdekű részlete;

11. bírálja a Bizottság azon döntését, hogy nem alkalmazza a rendes jogalkotási eljárást az EUMSZ 168. cikke értelmében az új Egészségügyi Szükséghelyzet-felkészültségi és -reagálási Hatóság (HERA) létrehozása során, és így azt nem olyan, teljes jogú független ügynökségként hozza létre, amelynek megbízatása a közérdek védelmére szól, és amely ugyanolyan szigorú ellenőrzés alá esik, mint a többi uniós ügynökség; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság megközelítése, amely ahhoz vezetett, hogy a Parlamentet kizárták a HERA munkájának felügyeletéből, újabb olyan hiányosságnak tekinthető, amely aláássa az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot a közegészségügyhöz kapcsolódó közkiadások és döntéshozatal terén;

12. felszólítja a Bizottságot, hogy tegye közzé a gyógyszeripari vállalatok esetleges szerződészegéseit, valamint az azok mögött meghúzódó okokat, és minden rendelkezésére álló eszközt használjon fel az esetleges jogsértések vagy indokolatlan késedelmek szankcionálására;

13. felszólítja a Bizottságot, hogy nyújtson részletes tájékoztatást a Parlamentnek az uniós kifizetések szerződött vállalatok általi felhasználásáról, beleértve a kifizetések mérésére szolgáló módszertant, valamint az ellenőrzés eszközeit; felhívja a Bizottságot, hogy részletesen tegye közzé a Covid19-oltóanyagokra vonatkozó uniós stratégia valamennyi költségvetési vonzatát;

14. felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a szerződött vállalatok minél előbb bocsássák az EMA szakértőin túlmenően független tudományos szakértők rendelkezésére a Covid19 oltóanyagokkal kapcsolatos esetleges kutatások keretében végzett klinikai vizsgálatok eredményeit és protokolljait, beleértve a statisztikai elemzési terveket, a klinikai tanulmányokat és jelentéseket, rámutat arra, hogy amennyiben a klinikai vizsgálatok során súlyos és/vagy gyakori mellékhatásokat észlelnek, ezeket az eseményeket haladéktalanul közölni kell;

15. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a szerződéses vállalatok a farmakovigilanciái jelentésekből származó adatokat teljes mértékben az érintett betegek személyes adatainak tiszteletben tartására vonatkozó szabályokkal összhangban tegyék közzé, valamint hogy mozdítsa elő és kövesse nyomon az oltóanyagok beadásából származó mellékhatások nyilvános ellenőrzését;

16. felhívja a Bizottságot, hogy a védőoltásokkal szembeni bizalmatlanság okainak kezelése érdekében végezzen kutatást az oltóanyag-szerződések átláthatóságának szintje, az uniós oltóanyag-stratégiába vetett közbizalom és a félretájékoztatásnak való kitettség szintje közötti összefüggésre vonatkozóan;

17. felszólítja a Bizottságot, hogy végezze el és tegye közzé a Covid19-oltóanyagokra vonatkozó uniós stratégia és az azzal kapcsolatos nyilvános kommunikáció értékelését, részletesen felülvizsgálva annak összes elemét, és ajánlásokat megfogalmazva egy jövőbeli közös európai beszerzési keretre vonatkozóan, különös tekintettel az átláthatóságra;

18. kéri a Bizottságot, hogy továbbra is tanúsítson szolidaritást a világ más országaival, különösen a szomszédságpolitikához tartozó országokkal, és támogassa a Covid19-vírus megelőzésére és leküzdésére irányuló erőfeszítéseiket;

19. hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak garantálnia kell, hogy a Covid19 elleni oltóanyagok mindenki javát szolgáló globális közjavaknak minősüljenek, biztosítva a hozzájuk való egyetemes hozzáférést; kiemeli, hogy ennek a szempontnak tükröződnie kell a gyógyszeripari vállalatokkal aláírt valamennyi kapcsolódó szerződésben is azáltal, hogy e tekintetben a legszigorúbb biztosítékokat alkalmazzák a Covid19 elleni oltóanyagok rendelkezésre állására, hozzáférhetőségére és megfizethetőségére vonatkozóan; támogatja a Covid19 elleni oltóanyagok, felszerelés és kezelések valamennyi ország – köztük a fejlődő országok – számára való rendelkezésre bocsátására irányuló globális erőfeszítéseket; hangsúlyozza a technológiatranszfer és az alapvető alkotóelemek harmadik országokba irányuló exportjának kiemelkedő fontosságát a Covid19 elleni oltóanyagok gyártásának és forgalmazásának világszerte történő növelése érdekében, hogy világszerte felgyorsuljon az átoltottsági ráta, és ezáltal elkerülhető legyen a halálesetek és kórházi kezelések további ugrásszerű növekedése, valamint a Covid19 változatainak terjesztése; elismeri, hogy az oltóanyagok rendelkezésre állásának egyik fő akadálya a termelési kapacitás; kiemeli az mRNA technológiát alkalmazó vállalatokkal való együttműködés fontosságát annak érdekében, hogy új gyártóüzemeket lehessen kialakítani a Covid19-oltóanyagok és -felszerelések gyártására, valamint annak fontosságát, hogy az EU és az USA növelje hozzájárulását a COVAX kezdeményezéshez, és átláthatóvá tegye az egyes időszakok adományait annak érdekében, hogy életeket mentsenek meg azokban az országokban, amelyek kimaradtak az oltóanyagok elosztásából;

2021. október 21., csütörtök

20. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a gyógyszeripari vállalatok megosszák ismereteiket és adataikat az Egészségügyi Világszervezet Covid19 technológia-hozzáférési eszköztára(C-TAP) révén, és hogy minden rendelkezésre álló lehetőséget felhasználjanak a termelés és a forgalmazás világszerte történő növelésére, beleértve a fejlesztési és forgalmazási folyamatok terén más vállalatokkal való együttműködést is;

21. határozottan úgy véli, hogy az OI/3/2020/TE jelű stratégiai vizsgálatot követően az ECDC munkájának javítására és átláthatósági gyakorlataira vonatkozóan tett ombudsmani javaslatokat teljes mértékben és következetesen végre kell hajtani annak érdekében, hogy megerősödjön a közvéleménynek a Covid19 elleni védőoltásokkal kapcsolatos uniós stratégiába vetett bizalma, tekintettel arra, hogy az ECDC kulcsszerepet játszik a Covid19-oltóanyagokkal kapcsolatos kulcsfontosságú információk összegyűjtésében és közzétételében;

22. felhívja a Bizottságot, hogy tegye közzé és értékelje az oltóanyagok világszerte történő gyors és méltányos elosztásának biztosítására irányuló globális uniós stratégiát, beleértve a COVAX kezdeményezésben, a C-TAP-ban és az oltóanyaggyártáshoz szükséges anyagok határokon átnyúló ellátásában való részvételét, valamint a gyártási kapacitás növelésére vonatkozó stratégiáját és az adagok országok közötti elosztásának kritériumait;

23. felhívja a Bizottságot, hogy a gyógyszeripari vállalatokkal kötendő jövőbeli szerződések megkötésekor az EU egyik fő céljaként tűzze ki az oltóanyagokhoz való gyors és méltányos hozzáférést világszerte, mérlegelve a szellemi tulajdonjogokkal és a nem kizárólagos hasznosítási engedélyekkel, árakkal és az oltóanyagok gyártásának és forgalmazásának bővítésére irányuló lehető legnagyobb erőfeszítésekkel kapcsolatos záradékokat;

24. felhívja a Bizottságot, hogy a megfelelő csatornákon keresztül erősítse meg a fejlődő országokkal folytatott párbeszédet azon kihívások és nehézségek tanulmányozása és megismerése érdekében, amelyekkel a Covid19 elleni oltóanyagok előállítása során szembesülnek, hogy biztosítani lehessen számukra a szükséges eszközöket ahhoz, hogy területükön lehetővé tegyék a Covid19 elleni oltóanyag előállítását, ezáltal világszerte hatékonyabbá téve a küzdelmet a világjárvány ellen;

25. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, az Európai Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányának és parlamentjének.

2021. október 21., csütörtök

P9_TA(2021)0436

A metánkibocsátás csökkentésére irányuló uniós stratégia**Az Európai Parlament 2021. október 21-i állásfoglalása a metánkibocsátás csökkentésére irányuló uniós stratégiáról (2021/2006(INI))**

(2022/C 184/08)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 192. cikkére,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye Feleinek 21. Konferenciáján (COP21) Párizsban, 2015. december 12-én elfogadott megállapodásra (a Párizsi Megállapodás),
- tekintettel az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
- tekintettel a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról szóló, 2021. június 30-i európai parlamenti és tanácsi (EU) 2021/1119 rendeletre (európai klímarendelet) ⁽²⁾,
- tekintettel „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia: Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0380),
- tekintettel „A »termelőtől a fogyasztóig« stratégia a méltányos, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerért” című, 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0381),
- tekintettel a metánkibocsátás csökkentésére irányuló uniós stratégiáról szóló, 2020. október 14-i bizottsági közleményre (COM(2020)0663),
- tekintettel az éghajlati és környezeti vészhelyzetről szóló, 2019. november 28-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési tervről szóló, 2021. február 10-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel 2021. március 25-i állásfoglalására a környezeti levegő minőségéről szóló irányelvek végrehajtásáról: a 2004/107/EK és a 2008/50/EK irányelv ⁽⁶⁾,
- tekintettel a Nemzetközi Energiaügynökség 2018-as, „The Future of the Petrochemical: Towards a more sustainable chemicals industry” (A petrokémia jövője: a fenntarthatóbb műanyagok és műtrágyák felé) című jelentésére,
- tekintettel az ENSZ Környezetvédelmi Programjának a kibocsátási hiányosságról szóló 2019. november 26-i jelentésére, valamint a fosszilis tüzelőanyagok előállításáról szóló 2019. november 20-i első összefoglaló jelentésére,

⁽¹⁾ HL L 328., 2018.12.21., 1. o.⁽²⁾ HL L 243., 2021.7.9., 1. o.⁽³⁾ HL C 232., 2021.6.16., 28. o.⁽⁴⁾ HL C 270., 2021.7.7., 2. o.⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0040.⁽⁶⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0107.

2021. október 21., csütörtök

- tekintettel az ENSZ Környezetvédelmi Programjának 2021. május 6-i, „Global Methane Assessment: Benefits and Costs of Mitigating Methane Emissions” (Globális metánfelmérés: A metánkibocsátás mérséklésének előnyei és költségei) című jelentésére,
 - tekintettel a Nemzetközi Energiaügynökség 2021. május 18-i, „Net Zero by 2050: A Roadmap for the Global Energy Sector” (Nulla nettó kibocsátás 2050-ig: ütemterv a globális energiaágazat számára) című jelentésére,
 - tekintettel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség „Air quality in Europe – 2020 report” (Európai levegőminőség – 2020-as jelentés) című, 2020. november 23-i jelentésére,
 - tekintettel biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudománypolitikai platform (IPBES) biológiai sokféleséggel és ökoszisztéma-szolgáltatásokkal kapcsolatos 2019. évi globális értékelő jelentésére és a biológiai sokféleségről és a világjárványokról szóló munkaértekezletéről készült 2020. évi jelentésére,
 - tekintettel az Európai Bizottság tudományos tanácsadó testületének „Towards a sustainable food system. Moving from food as a commodity to food as more of a common good” (A fenntartható élelmiszerrendszer felé. Elmozdulás az árucikknek tekintett élelmiszerektől az inkább közjónak tekintett élelmiszerek felé) című, 2020. márciusi tudományos szakvéleményére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság véleményeire,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság jelentésére (A9-0277/2021),
- A. mivel a metán erős üvegházhatást okozó gáz, a szén-dioxidnál (CO₂) 80-szor nagyobb hatást okozott az elmúlt 20 évben, így a metán a második legfontosabb üvegházhatású gáz, valamint a talajközeli ózon (O₃) prekursora, amely a ma érzékelt globális felmelegedés mintegy negyedéhez járul hozzá⁽⁷⁾; mivel az uniós üvegházhatásúgáz-kibocsátás 10 %-a metánkibocsátás; mivel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) 1,5 °C-os különjelentése és hatodik értékelő jelentése, valamint az ENSZ Környezetvédelmi Programjának (UNEP) 2021. évi globális metánfelmérése által modellezett, a globális felmelegedést 1,5 °C-ra korlátozó fejlődési útvonalak a metánkibocsátás jelentős csökkentését jelentik; mivel az UNEP szerint az ember okozta metánkibocsátás akár 45 %-os csökkentése a 2040-es évekre közel 0,3 °C-kal fogja vissza a globális felmelegedését, és kiegészíti az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló hosszú távú erőfeszítéseket;
- B. mivel a Nemzetközi Energiaügynökség „Nulla nettó kibocsátás 2050-ig – Ütemterv a globális energiaágazat számára” című jelentésében jelzi, hogy a fosszilis tüzelőanyagokból származó metánkibocsátást 2020 és 2030 között 75 %-kal kell csökkenteni a nettó nulla kibocsátás forgatókönyvében;
- C. mivel a legköltséghatékonyabb metánkibocsátás-megtakarítások nagy része az energiaágazatban érhető el; mivel az UNEP globális metánfelmérése szerint az évtized végére a metánkibocsátás 45 %-kal csökkenthető, és a metán kibocsátásának gyors és jelentős csökkentése a meglévő technológiák felhasználásával és nagyon alacsony költségek mellett lehetséges; mivel a Nemzetközi Energiaügynökség Methane Tracker becslése szerint az energiával kapcsolatos metánkibocsátás mintegy 40 %-a nettó költségmentesen csökkenthető, főként a metánszivárgások felszámolása és a fosszilis tüzelőanyagok ágazatában a szellőzőnyílások megszüntetése révén;
- D. mivel a Parlamenti Kutatási Szolgáltatások Főigazgatósága megállapította, hogy a metánkibocsátás számos ágazatból, nevezetesen a mezőgazdaságból, a hulladékból és az energiából származik, és hogy a metán a légkörbe kerülve jól keveredik más gázokkal, ami megnehezíti a mérést és a jelentéstételt; mivel a metánkibocsátásra vonatkozó adatokkal

⁽⁷⁾ Myhre, G., D. Shindell, F.-M. Bréon, W. Collins, J. Fuglestedt, J. Huang, D. Koch, J.-F. Lamarque, D. Lee, B. Mendoza, T. Nakajima, A. Robock, G. Stephens, T. Takemura and H. Zhang, „Anthropogenic and Natural Radiative Forcing”, *Climate Change 2013: The Physical Science Basis, Contribution of Working Group I to the Fifth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change*, Chapter 8, Cambridge University Press, Cambridge, United Kingdom and New York, NY, USA, 2013., 714. o.

2021. október 21., csütörtök

kapcsolatos bizonytalanság jellemzően sokkal nagyobb a szén-dioxid-kibocsátásénál, ha figyelmen kívül hagyjuk az erdőkhöz és a földhasználatához kapcsolódó egyéb kibocsátásokat; mivel a közelmúltban készült tanulmányok szerint az emberi eredetű fosszilis metán globális kibocsátását mintegy 25–40 %-kal alábecsülik ⁽⁸⁾;

- E. mivel az EU-ban nincs olyan irányelv, amely kifejezetten a metánkibocsátás ágazatközi csökkentésére irányuló intézkedéseket határozná meg;
- F. mivel a metán a káros talajközeli ózon (O₃) prekursor gáza, és hozzájárul a légszennyezéshez; mivel a légszennyezés a legnagyobb környezeti egészségügyi kockázat Európában ⁽⁹⁾, a talajközeli ózon pedig évente közel 20 000 idő előtti halálesethez járul hozzá Európában ⁽¹⁰⁾; mivel a metánkibocsátás kezelése ezért nemcsak környezetvédelmi és éghajlati prioritás, hanem az uniós polgárok egészségének védelme érdekében is szükséges;
- G. mivel a metánkibocsátás növekedése hatással van a biológiai sokféleségre, sőt az élelmezésbiztonságra is; mivel a metánkibocsátás csökkentése a hűtési hatáson kívül számos előnnyel járhat, beleértve a magasabb terméshozamokat és az élelmezésbiztonságot;
- H. mivel létezik olyan uniós szabályozás, amely segít a metánkibocsátással kapcsolatos tájékoztatásban, beleértve az Európai PRTR-ről szóló 2006/166/EK rendeletet ⁽¹¹⁾ és az ipari kibocsátásokról szóló 2010/75/EU irányelvet ⁽¹²⁾, de jelenleg nincs olyan uniós szakpolitika, amely kifejezetten a metánkibocsátás csökkentését célozná;
- I. mivel az európai klímarendelet kötelezi az EU-t, hogy a Párizsi Megállapodással összhangban 2030-ig megvalósuló legalább 55 %-os kibocsátáscsökkentéssel legkésőbb 2050-re megvalósítsa a klímasemlegességet; mivel az energiával kapcsolatos metánkibocsátás kezelése az európai zöld megállapodás kulcsfontosságú eleme, hiszen ebben az ágazatban lehet a legköltséghatékonyabban csökkenteni a metánkibocsátást; mivel a mezőgazdasági és a hulladékágazati intézkedések az EU éghajlat-politikai céljainak eléréséhez is szükségesek; mivel a metánkibocsátás csökkentésére irányuló uniós stratégia megállapítja, hogy az EU-nak – a fosszilis tüzelőanyagok legnagyobb globális importőreként és a mezőgazdasági ágazat jelentős szereplőjeként – globális szinten is vezető szerepet kell vállalnia a metánkibocsátás csökkentésében; mivel az EU-nak hatékony módszereket kell kidolgoznia a kibocsátások nyomon követésére, jelentésére és csökkentésére a megfelelő nemzetközi fórumokon, az importszabályozások alkalmazása mellett; mivel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség szerint és a tagállamok által az UNFCCC-hez benyújtott adatok alapján az EU-ban az antropogén metánkibocsátás 53 %-a a mezőgazdaságból, 26 %-a a hulladékból és 19 %-a az energiából származik;
- J. mivel az Európában felhasznált fosszilis gáz több mint 80 %-át, a kőolaj 90 %-át és a szén 40 %-át importálják, és mivel a fosszilis tüzelőanyagok uniós fogyasztásából származó metánkibocsátás nagy része az EU-n kívül történik, ami miatt az EU a világ legnagyobb földgázimportőre és a globális metánkibocsátás fontos tényezője; mivel a fosszilis gáz kitermelése és szállítása során a metánszivárgás jelentősen hozzájárul az energiaágazat metánkibocsátásához; mivel a szivárgás észlelésének és kijavításának fejlesztése, valamint a rutinszerű légtelenítés és fáklyázás gyakorlatának szigorú szabályozása alapvető fontosságú intézkedések az energiaágazatból származó metánkibocsátás csökkentése érdekében;

⁽⁸⁾ Többek között Hmiel, B., Petrenko, V. V., Dyonisius, M. N. és mások: „Preindustrial 14CH₄ indicates greater anthropogenic fossil CH₄ emissions” (Az iparosodás előtti 14CH₄ nagyobb antropogén fosszilis CH₄-kibocsátást jelez). *Nature*, 578. kötet, 2020, 409–412. o.

⁽⁹⁾ Egészségügyi Világszervezet, „Ambient air pollution: a global assessment of exposure and burden of disease”, 2016.

⁽¹⁰⁾ Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA), „A levegő minősége Európában – 2020. évi jelentés”, 7. o.

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 166/2006/EK rendelete (2006. január 18.) az Európai Szennyezőanyag-kibocsátási és -szállítási Nyilvántartás létrehozásáról, valamint a 91/689/EGK és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról HL L 33., 2006.2.4., 1. o.

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelve (2010. november 24.) az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése), HL L 334., 2010.12.17., 17. o.

2021. október 21., csütörtök

- K. mivel a szivárgó berendezésekből, infrastruktúrából vagy bezárt és elhagyott területekről származó diffúz kibocsátások, valamint a metán lefúvatásából és nem teljes elégetéséből származó kibocsátások teszik ki az energiaágazat metánkibocsátásának nagy részét;
- L. mivel a metánkibocsátás csökkentése elengedhetetlen az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez, és azt globális és európai szinten kell megvalósítani, amint azt a 2030-as éghajlat-politikai célterv⁽¹³⁾ hatásvizsgálata is jelzi, amely kimondja, hogy az üvegházhatású gázok kibocsátásának 2030-ig legalább 55 %-os csökkentésére irányuló célkitűzés megköveteli, hogy a metánkibocsátást a Párizsi Megállapodás céljaival összhangban kezeljék; mivel a metánkibocsátás hozzájárul a légszennyezéshez, ezért az uniós polgárok egészségének védelme, a haszonnövényekre gyakorolt negatív hatások megelőzése, valamint az ökoszisztémák stabilitása érdekében kezelni kell ezeket a kibocsátásokat; mivel a metán üvegházhatást okozó gázként és légszennyező anyagként való szabályozása során el kell kerülni a túlzott adminisztratív terheket;
- M. mivel a településeken található szilárd hulladéklerakókat jelentős metánforrásként azonosították, és mivel egyes tagállamokban a hulladéklerakókra vonatkozó uniós rendeleteket nem alkalmazzák kielégítően, különösen a hulladéklerakókban keletkező gázok feldúsulásának és migrációjának ellenőrzése tekintetében;
- N. mivel az UNEP globális metánfelmérése szerint „az ember által okozott metánkibocsátás csökkentése az egyik legköltséghatékonyabb stratégia a felmelegedés ütemének gyors csökkentésére és a hőmérséklet-növekedés 1,5 °C-ra való korlátozására irányuló globális erőfeszítésekhez való jelentős hozzájárulásra”; mivel a metánkibocsátás csökkentése jelentős és gyorsabb hatással lehet a globális felmelegedés ütemének lassítására, mint a szén-dioxid-kibocsátás csökkentése, hiszen a metán rövid, körülbelül 12 éves légköri élettartamú éghajlati tényező, mielőtt végül többek között szén-dioxiddá bomlik; mivel a metánkibocsátás csökkentése járhat a leggyorsabb hűtési hatással; mivel ezeknek az erőfeszítéseknek ki kell egészíteniük azokat, amelyeket továbbra is meg kell tennünk a CO₂-kibocsátás csökkentése érdekében minden érintett ágazatban, hogy 2050-re éghajlatbarát legyen a gazdaság;
- O. mivel a mezőgazdasági üzemek szintjén a metán csökkentése érdekében hozható intézkedések közül sok az ammónia csökkentésében is hatékony, és így kettős győzelmet jelentenek a levegőminőség szempontjából;
- P. mivel a CO₂-hoz hasonlóan a biogén és a fosszilis metán molekulái között nincs különbség;
- Q. mivel a globális metánkibocsátás több mint fele három ágazat emberi tevékenységéből származik: fosszilis tüzelőanyagok (35 %), hulladék (20 %) és mezőgazdaság (40 %); mivel a fosszilis tüzelőanyag-ágazatban az olaj- és gáztermelés, -feldolgozás és -elosztás a globális antropogén metánkibocsátás 23 %-át, a szénbányászat pedig 12 %-át teszi ki; mivel a hulladékágazatban a hulladéklerakók és a szennyvíz a globális antropogén metánkibocsátás mintegy 20 %-át teszik ki; mivel a mezőgazdasági ágazatban az állattenyésztésből származó trágyából és bélsárfermentációból származó kibocsátások a globális antropogén metánkibocsátás körülbelül 32 %-át, a rizstermesztés pedig 8 %-át teszi ki⁽¹⁴⁾;
- R. mivel az ENSZ Környezetvédelmi Programjával, az Éghajlat és Tiszta Levegő Koalícióval és a Nemzetközi Energiaügynökséggel együttműködve tervezik egy nemzetközi metánkibocsátási megfigyelőközpont létrehozását;
- S. mivel az EU-ban a metánkibocsátás intenzitása jelentősen eltér attól függően, hogy az energiaszerkezet milyen mértékben függ a fosszilis tüzelőanyagoktól; mivel a földgáz csak átmeneti jellegű, figyelembe véve az EU harmadik országoktól való függőségét energiaellátása tekintetében;

Ágazatközi intézkedések

1. üdvözli a metánkibocsátás csökkentésére és hatásainak enyhítésére irányuló uniós stratégiában felvázolt ágazatközi megközelítést; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot egy tisztességes, átfogó és egyértelmű jogi keretre, amely valamennyi ágazatra kiterjedő kötelező intézkedéseket és metánkibocsátás-csökkentési célokat határoz meg, ami 2030-ig az EU-ban a metánkibocsátás jelentős csökkenéséhez vezet, összhangban a Párizsi Megállapodással, valamint az IPCC 1,5 °C-os különjelentésében szereplő, a globális felmelegedést 1,5 °C-ra korlátozó modellezett útvonalakkal, az IPCC hatodik értékelő jelentésével és az UNEP globális metánfelmérésével annak érdekében, hogy az EU környezetvédelmi és éghajlat-politikai célkitűzései az európai és a nemzetközi vállalkozásokkal szinergiában teljesüljenek;

⁽¹³⁾ A Bizottság 2020. szeptember 17-i szolgálati munkadokumentuma, amely az „Európa 2030-as éghajlat-politikai törekvéseinek fokozása: beruházás a klímasemleges jövőbe az európai polgárok érdekében” című közleményét kíséri (SWD(2020)0176).

⁽¹⁴⁾ UNEP Global Methane Assessment 2021.

2021. október 21., csütörtök

2. kiemeli a metánkibocsátás azonnali és gyors csökkentésének fontosságát ebben az évtizedben, mivel ez az uniós éghajlat-politikai fellépés egyik leghatékonyabb eszköze, tekintettel a gazdasági és a társadalmi fenntarthatóságra; megjegyzi, hogy a metánkibocsátás csökkentése kiegészíti a szén-dioxid-kibocsátás szükséges csökkentését, és hogy a Párizsi Megállapodás által előírt kibocsátáscsökkentés 15 %-át a metánkibocsátás alacsony költségű és technikailag megvalósítható mérséklésével lehetne megszüntetni; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a COP26 glasgow-i ülésén javasoljanak és tárgyaljanak egy kötelező érvényű globális megállapodást a metánkibocsátás csökkentéséről, összhangban az IPCC 1,5 °C-os különjelentésében, az IPCC hatodik értékelő jelentésében és az UNEP globális metánértékelésében szereplő, a globális felmelegedést 1,5 °C-ra korlátozó modellezett útvonalakkal; megjegyzi, hogy az UNEP globális metánfelmérése a csökkentett metánkibocsátás tonnánkénti összes piaci és nem piaci hasznát globálisan körülbelül 4 300 dollárra becsülte, és hogy minden egyes tonna kibocsátáscsökkentéssel körülbelül évente 1 430 idő előtti halálesetet lehetne megelőzni; úgy véli, hogy az aktuális jogalkotási javaslatot kísérő hatásvizsgálatnak ezért figyelembe kell vennie a javasolt intézkedések költségeit, valamint a fellépés elmaradásának vagy a késedelmes fellépésnek a költségeit;
3. rendkívül fontosnak tartja, hogy valamennyi metánkibocsátó ágazat csökkentse kibocsátását; elismeri, hogy biztosítani kell az igazságos átmenetet azokban az ágazatokban, ahol a metánkibocsátás csökkentése társadalmi-gazdasági hatásokkal járhat;
4. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy valamennyi metánkibocsátó ágazatban kötelező nyomon követést, jelentéstételt és ellenőrzést fogadjanak el, többek között szabályok, szabványok és módszertanok elfogadása révén; hangsúlyozza továbbá annak fontosságát, hogy kötelező szívárgásfelfedezési és -javítási (LDAR) programokat fogadjanak el, amelyek lefedik az energetikai és a petrokémiai ágazat teljes ellátási láncát; felhívja a Bizottságot, hogy keressen hatékony eszközöket a kibocsátások mérése és az ezekkel kapcsolatos jelentéstétel minőségének javítására az összes érintett ágazatban; hangsúlyozza, hogy a metánkibocsátásra vonatkozó adatoknak nyilvánosnak kell lenniük, illetve érzékeny információk esetében az illetékes hatóságok és független hitelesítők rendelkezésére kell állniuk; hangsúlyozza azonban, hogy az adatok hiánya nem indokolja az emberi eredetű metánkibocsátás csökkentésére és hatásainak enyhítésére irányuló intézkedések mellőzését;
5. hangsúlyozza, hogy az uniós éghajlat- és környezetvédelmi jogszabályokat koherens módon felül kell vizsgálni, hogy azok tükrözzék a Párizsi Megállapodás céljaival összhangban lévő fokozott ambíciót; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a metánkibocsátásra vonatkozó átfogó és kötelező erejű jogi keretre a jogszabályok közötti szükségtelen átfedések elkerülése, a nemzeti kibocsátáscsökkentési kötelezettségvállalásokról szóló irányelv⁽¹⁵⁾ és az uniós levegőminőségi célkitűzések, 2030-as éghajlat-politikai célok és a klímasemlegesség legkésőbb 2050-ig történő elérésére vonatkozó uniós célkitűzés teljesítése érdekében, az európai klímarendelethez foglaltaknak megfelelően, és ennek megfelelően a lehető leghamarabb vizsgálja felül a nemzeti kibocsátáscsökkentési kötelezettségvállalásokról szóló irányelvet; hangsúlyozza, hogy a közös kötelezettségvállalási rendeletben a tagállamokra vonatkozó kötelező kibocsátáscsökkentési célok az üvegházhatást okozó gázok általános csökkentésének részeként a metánkibocsátás csökkentésének egyik legfontosabb jogalkotási eszközei, az ipari kibocsátásokról szóló irányelv⁽¹⁶⁾ és más jogszabályok közelgő felülvizsgálatával együtt;
6. úgy véli, hogy az európai klímarendelethez meghatározott célok elérése érdekében alkalmazandó jogszabályok átfogó felülvizsgálatának részeként helyénvaló kötelező erejű uniós metáncsökkentési célokat elfogadni; tudomásul veszi a metánstratégiában szereplő javaslatot a nemzeti kibocsátáscsökkentési kötelezettségvállalásokról szóló irányelv felülvizsgálatára, és üdvözli a metán szabályozott szennyező anyagok közé való felvételét; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy vegye fel a metánt a szennyező anyagoknak az ipari kibocsátásokról szóló irányelv II. mellékletében foglalt jegyzékébe, és terjessze ki az ipari kibocsátásokról szóló irányelv hatályát a metánkibocsátó ágazatokra; úgy véli, hogy a közös kötelezettségvállalási rendelet metánkibocsátásra vonatkozó nemzeti célértékeit úgy kell kialakítani, hogy azok teljes mértékben figyelembe vegyék a metán nagyobb rövid távú éghajlati hatását, valamint a légkörben lévő metán csökkentésének azon lehetőségét, hogy legkésőbb 2050-re hozzájáruljon a klímasemlegességhez;
7. hangsúlyozza a bevált gyakorlatok és a rendelkezésre álló technológiák uniós számbavételének fontosságát az innovatív kockázatsökkentő intézkedések szélesebb körű elterjedésének minden releváns ágazatra kiterjedő előmozdítása érdekében; hangsúlyozza, hogy az ilyen gyakorlatoknak és technológiáknak szilárd tudományos alapot kell megkövetelniük, és összhangban kell lenniük a környezetvédelmi célkitűzésekkel, valamint hogy tanulmányozni kell az üzemeltetőket és gyakorlatokhoz és technológiákhoz való hozzáféréseiben meglévő különbségeket;

⁽¹⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2284 irányelve (2016. december 14.) egyes légköri szennyező anyagok nemzeti kibocsátásainak csökkentéséről, a 2003/35/EK irányelv módosításáról, valamint a 2001/81/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 344., 2016.12.17., 1. o.).

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/842 rendelete (2018. május 30.) a Párizsi Megállapodásban vállalt kötelezettségek teljesítése érdekében a tagállamok által 2021-től 2030-ig kötelezően teljesítendő, az éghajlat-politikai fellépéshez hozzájáruló éves üvegházhatásúgázkibocsátás-csökkentések meghatározásáról (HL L 156., 2018.6.19., 26. o.).

2021. október 21., csütörtök

8. rámutat, hogy az ENSZ Környezetvédelmi Programjának metánra vonatkozó átfogó értékelése szerint az élelmiszer-pazarlás és az élelmiszer-vesztés csökkentése a megújuló energiára való áttéréssel és az energiahatékonyság növelésével együtt 2030-ra 15 %-kal csökkentheti a globális metánkibocsátást, és járulékos előnyöket is kínál, például hozzájárulhat a kérdőjelek tenyésztésére és a növénytermelésre nehezedő nyomás csökkentéséhez;

9. hangsúlyozza, hogy a metánra vonatkozó jövőbeli szabályozási intézkedéseknek gyorsan és a lehető legköltséghatékonyabban jelentős kibocsátáscsökkentésre kell törekedniük, ösztönzést és támogatást biztosítva a vállalkozások számára a teljesítménymutatók legoptimálisabb módon történő teljesítéséhez és teljes mértékben tiszteltben tartva a szennyező fizet elvet; hangsúlyozza, hogy az UNEP globális metánfelmérése szerint az energetikai, a hulladék- és a mezőgazdasági ágazatban rendelkezésre álló célzott intézkedések mintegy 60 %-a alacsony, 50 %-uk pedig negatív költségekkel jár;

10. elismeri a metánkibocsátás csökkentését célzó önkéntes ipari kezdeményezések szükségességét és támogatásának fontosságát; hangsúlyozza azonban, hogy nem lehet mindent kizárólag önkéntes fellépésekkel elérni, ezért a Párizsi Megállapodás éghajlat-politikai célkitűzéseinek eléréséhez szabályozási intézkedésekre van szükség a metánkibocsátás csökkentésének intenzívebbé tétele érdekében; úgy véli, hogy a szabályozási kezdeményezések figyelembe kell venniük a meglévő önkéntes fellépések bevált gyakorlatait, és azokat alapos hatásvizsgálatoknak kell megelőzniük, valamennyi érdekelt felet be kell vonniuk a javasolt szabályozási kezdeményezések megvalósíthatóságának és hatékonyságának biztosítása érdekében, valamint figyelembe kell venniük mind a cselekvés, mind a tétlenség gazdasági, társadalmi és környezeti költségeit, valamint a környezet, az emberek és az állatok egészségét, és hatékonyan alkalmazniuk kell a jelentős károkozás elkerülését célzó elvet;

11. felszólítja a Bizottságot, hogy elemezze, hogy a globális felmelegedési potenciálok esetében 20 éves időhorizont alkalmazása milyen következményekkel jár a szakpolitikákra és intézkedésekre nézve, kiegészítve a jelenleg az UNFCCC üvegházhatást okozó gázok leltárára vonatkozó jelenlegi iránymutatások szerint használt 100 éves időtávot; megjegyzi, hogy a metánkibocsátás rövid távú globális felmelegedési hatásainak nagyobb átláthatósága hozzájárulna az EU éghajlat-politikájának jobb megalapozottságához; hangsúlyozza, hogy az ilyen kiegészítő mérőszámok használata semmiképpen sem szolgálhat a CO₂-kibocsátás drasztikus és gyors csökkentéséhez szükséges intézkedések késleltetésére;

12. felszólítja a Bizottságot, hogy vegye fel a metánt a szennyezőanyag-mentességi nyomkövetési keretbe;

13. rámutat a metánkibocsátás mérséklése terén a globális vezető szerep hiányára, mivel a metánnal kapcsolatban nemzetközi szinten nagyon kevés intézkedés történt; felhívja a Bizottságot, hogy klímadiplomáciájában kezelje kiemelt prioritásként a metánkibocsátás csökkentését, és az EU diplomáciai és külkapcsolatai keretében tegyen lépéseket – különösen az ENSZ-en keresztül – annak érdekében, hogy nemzetközi megállapodás szülessen a metánkibocsátás csökkentéséről, előmozdítva a metánkibocsátás csökkentésére irányuló összehangolt fellépést, valamint a metán hatásainak enyhítésével kapcsolatos követelmények aktualizálását;

14. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa egy független nemzetközi metánkibocsátási megfigyelőközpont létrehozását az ENSZ Környezetvédelmi Programjával, az Éghajlat és Tiszta Levegő Koalícióval és a Nemzetközi Energiaügynökséggel partnerségben, amelynek feladata az emberi eredetű metánkibocsátásra vonatkozó adatok gyűjtése, összehangolása, ellenőrzése és közzététele globális szinten, továbbá egy metánkibocsátási index kidolgozása; üdvözlí, hogy az Európai Bizottság az élére kíván állni ennek a kezdeményezésnek, többek között finanszírozás mozgósításával; úgy véli, hogy a független, összehasonlítható, ellenőrizhető és átlátható kibocsátási adatok kulcsfontosságúak a kibocsátási probléma nagyságával kapcsolatos ismeretek megszerzéséhez, valamint a szivárgások mértékének és mennyiségének alulbecslése elleni küzdelemhez; úgy véli, hogy egy ilyen megfigyelőközpontnak valamennyi érintett ágazatban meg kell vizsgálnia a metánkibocsátást; hangsúlyozza, hogy a részletes kibocsátási adatok rendelkezésre állásának azt kell eredményeznie, hogy a kormányok és a szabályozók érvényesíteni tudják a szennyező fizet elvet;

Energia

15. üdvözlí az energiarendszer integrációjának új uniós stratégiáját⁽¹⁷⁾;

16. megjegyzi, hogy az EU metánkibocsátásának közel 20 %-a az energiaágazatból származik, beleértve az olaj és a gáz kitermelését, előállítását, feldolgozását, szállítását, tárolását, továbbítását és elosztását; elismeri, hogy az import az EU-ban felhasznált olaj és gáz több mint 80 %-át teszi ki, és hogy a kőolajhoz és földgázhoz kapcsolódó metánkibocsátás legnagyobb része az EU-n kívül történik; elismeri, hogy a fosszilis tüzelőanyagoknak nincs hosszú távú szerepük az Unió energiaszerkezetében, és felhívja a tagállamokat, hogy a Bizottsággal együttműködve fogadjanak el nemzeti terveket annak

⁽¹⁷⁾ A Bizottság 2020. július 8-i közleménye: A klímasemleges gazdaság megvalósítása: az energiarendszer integrációjának uniós stratégiája (COM(2020)0299).

2021. október 21., csütörtök

érdekében, hogy legkésőbb 2050-ig megvalósuljon a klímasemlegesség, és ezzel párhuzamosan az Unión belül egy rendkívül energiahatékony és nagymértékben megújuló energiaforrásokon alapuló energiarendszerre való átállás; úgy véli, hogy ezt össze kell kapcsolni a nemzeti energia- és éghajlat-politikai tervek felülvizsgálatával és frissítésével, és hogy a Bizottságnak az értékelési szakasz részeként értékelnie kell ezeket a terveket;

17. megismétli a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégiáról szóló 2021. június 9-i állásfoglalásában ⁽¹⁸⁾ megfogalmazott felhívását, amelyben sürgeti a tagállamokat, hogy – az elővigyázatosság elve, valamint a megelőző intézkedések szükségességének elve alapján, továbbá figyelembe véve a nem konvencionális szénhidrogének kiaknázása céljából történő hidraulikus rétegrepesztéssel járó kockázatokat és negatív éghajlati, környezeti és biodiverzitási hatásokat – ne engedélyezzenek az EU-ban semmilyen új hidraulikus rétegrepesztési tevékenységet, és állítsák le a meglévő műveleteket;

18. kéri a fosszilis tüzelőanyagok infrastruktúrájának bővítéséhez nyújtott uniós támogatás megszüntetését; hangsúlyozza, hogy a Nemzetközi Energiaügynökség „Nettó nulla 2050-re” című legutóbbi jelentése szerint nincs szükség beruházásokra az új fosszilis energiaforrások területén, és hogy a Bizottság ugyanezt a következtetést vonta le a transzeurópai energetikai infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról szóló rendelet felülvizsgálatára irányuló javaslatában ⁽¹⁹⁾;

19. megjegyzi, hogy sok, már nem termelő gázkút továbbra is bocsát ki metánt a légkörbe; felszólítja az illetékes hatóságokat, hogy fogadjanak el olyan politikákat, amelyek biztosítják, hogy azokat a kutakat, amelyek tulajdonjoga dokumentálható, a metánszivárgás megállítása érdekében lefedjék vagy feltöltsék, és biztosítsák, hogy a szivárgásért felelős személyek fizessék meg a költségeket;

20. megjegyzi, hogy néhány nem uniós ország már bevezette a lefúvatás és fáklázás tilalmát; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot egy energiaágazatra vonatkozó jogszabályra, amely kötelező szabályokat tartalmaz az MRV-re vonatkozóan, az olaj- és gáz-metán partnerségi keret 2.0 és a kötelező LDAR módszertanára építve, beleértve az importot is, amelynek a legjobb gyakorlatokra kell épülnie, és amelyet az ellátási lánc egészében alkalmazni kell; úgy véli továbbá, hogy a szivárgás észlelését megbízható nyilvántartásnak és a lehetséges szivárgások egyértelmű határidőn belüli kijavítására vonatkozó követelménynek kell követnie; üdvözlöi a teljes ellátási láncra kiterjedő szabályok megfontolását, amelyek tiltják a rutinszerű lefúvatást és fáklázást az energiaágazatban egészen a kitermelési pontig, kivéve a biztonsági okokból szükséges kivételes eseteket; úgy véli, hogy a földgáz és kőolaj alapanyagként történő felhasználását, beleértve a nem energetikai célú felhasználást is, mint például petrokémiai termékek előállítását, bele kell foglalni ebbe a javaslatba;

21. megjegyzi, hogy a földgázt és kőolajat az energiaágazatban és a petrokémiai ágazatban használják fel, és így mindkét ágazat hozzájárul a gáz- és olajkutakon, illetve a feldolgozó üzemekben kibocsátott metánhoz; megjegyzi, hogy a Nemzetközi Energiaügynökség szerint a petrokémiai termékek a földgáz, illetve a kőolaj iránti teljes elsődleges kereslet 8 %-át, illetve 14 %-át teszik ki, és hogy ezek az arányok növekedni fognak; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az MRV- és LDAR-kötelezettségek, valamint a lefúvatás és fáklázás betiltására irányuló intézkedések a petrokémiai ágazatban felhasznált földgázra és kőolajra is vonatkozzanak;

22. felkéri a Bizottságot, hogy a metánkibocsátásra vonatkozó jövőbeli jogszabályainak előkészítése során megfelelően vegye figyelembe, hogy az infrastruktúra-üzemeltetők által a metánszivárgás kezelése érdekében tett beruházásokat a szabályozott tevékenységek keretében el kell ismerni mind a biztonság, mind a fenntartható tevékenységek tekintetében, és hogy ezt a szabályozó hatóságok ösztönözhetik;

23. hangsúlyozza, hogy a cseppfolyósított földgáz előállítása és szállítása nemcsak rendkívül gazdaságtalan, figyelembe véve a cseppfolyósítás és a hűtés során fellépő energiaveszteségeket, hanem aránytalanul nagy mértékben növeli az olaj- és gázágazat metánkibocsátását is; aggodalommal veszi tudomásul a cseppfolyósított földgáz üzemanyagként való elterjedését a hajózási ágazatban;

24. elismeri, hogy az import az EU-ban felhasznált olaj és gáz több mint négyötödét teszi ki, és hogy a kőolajhoz és földgázhoz kapcsolódó metánkibocsátás legnagyobb része az EU határain kívül történik, jelentősen hozzájárulva a globális metánkibocsátáshoz; felhívja a Bizottságot, hogy a fosszilis tüzelőanyagok EU-ba irányuló valamennyi importját tegye függővé attól, hogy azok megfelelnek-e az MRV-re, az LDAR-ra, valamint a fosszilis tüzelőanyagok teljes ellátási láncában –

⁽¹⁸⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0277.

⁽¹⁹⁾ A transzeurópai energiaipari infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról, valamint a 347/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló rendeletre irányuló 2020. december 15-i bizottsági javaslat (COM(2020)0824).

2021. október 21., csütörtök

egészen a termelésig – a lefúvatásra és fáklyázásra vonatkozó szabályoknak; úgy véli, hogy hiteles rendszert kell létrehozni annak biztosítására, hogy a behozatal megfeleljen az uniós követelményeknek, és hogy a Bizottságnak ezért ki kell dolgoznia egy megbízható, független módszertant az import uniós követelményeknek való megfelelésének értékelésére; hangsúlyozza, hogy ezeknek a szabályoknak a lehető leghamarabb hatályba kell lépniük, kellő figyelmet fordítva az energiabiztonságra; felszólítja továbbá a Bizottságot, hogy más nyomon követési módszerekkel együtt támogassa egy harmadik felek által végzett hitelesítési rendszer létrehozását, amely megoldást kínálhat a teljes ellátási láncára vonatkozó kibocsátási adatok hitelesítésére, beleértve az importot is; támogatja továbbá egy független auditált és globálisan alkalmazandó tanúsítási rendszer létrehozását, amely hiteles értékelést nyújtana a világ teljes földgáztermelésének metánkibocsátási teljesítményéről; úgy véli, hogy a tanúsítást független harmadik félnek kell auditálnia és ellenőriznie, és annak részletes létesítmény-, eszköz- és országsszintű információkon alapuló egységes mérési megközelítésen kell alapulnia;

25. felhívja a Bizottságot, hogy fogadjon el konkrét intézkedéseket a szuperkibocsátóktól származó metánszivárgás azonosítása és kezelése érdekében valamennyi ágazatban, és nem kizárólag az energiaágazatban, többek között a nemzetközi metánkibocsátási megfigyelőközpont igénybe vétele révén;

26. hangsúlyozza a Kopernikusz program és légkörmonitoring szolgáltatásának fontosságát a globális szuperkibocsátók és kisebb méretű források észlelése és nyomon követése szempontjából;

27. hangsúlyozza, hogy a légi nyomon követés szintén fontos a lefúvatás, a fáklyázás és a szivárgás felderítésében; kiemeli, hogy a műholdas adatok lehetővé teszik a vállalatok lábnyomának független ellenőrzését, és megkönnyítik az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló kötelezettségvállalást; határozottan támogatja az információk és technológiák érdekelt felek között uniós és globális szinten és a nyilvánossággal történő megosztását a kibocsátáscsökkentési erőfeszítések katalizálása érdekében;

28. üdvözli a Bizottság azon kezdeményezését, hogy foglalkozni kíván a szénbányákból származó metánkibocsátás hatásainak enyhítésével, beleértve a bezárt és elhagyott bányákat is; határozottan támogatja a szénbányák metánkibocsátására vonatkozó kötelező MRV-t és LDAR-t, beleértve azt a követelményt is, hogy a bezárt létesítményekkel rendelkező vállalkozásoknak vagy tagállamoknak (az elhagyott bányák esetében, ahol nincs aktuális tulajdonos) a lehető leghamarabb fel kell számolniuk és le kell zárniuk minden felhagyott helyszínt az EU-ban és azokra ugyanazokat az MRV- és LDAR-intézkedéseket kell alkalmazniuk, mint a működő létesítmények esetében; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen megfelelő lépéseket annak biztosítására, hogy a tagállamok foglalkozzanak az elhagyott területek tulajdonviszonyával és támogassák a szénbányák metánkibocsátásának csökkentését; felszólítja a Bizottságot, hogy fogadjon el szabványokat a mérőberendezésekre vonatkozóan, és írjon elő mérési kötelezettséget minden bányában; hangsúlyozza, hogy az európai szennyezőanyag-kibocsátási és -szállítási nyilvántartásnak követnie kell az új jelentéstételt a szakpolitikai koherencia biztosítása érdekében;

29. hangsúlyozza a bezárt telephelyekről származó metánkibocsátás megelőzését és végső soron megszüntetését célzó felszámolási munkálatok fontosságát; felhívja a Bizottságot, hogy az EUMSZ 191. cikkének (2) bekezdésében foglalt „szennyező fizet” elvvel összhangban dolgozzon ki egyedi programot a felhagyott és bezárt szénbányákból származó metánkibocsátás kezelésére azáltal, hogy ösztönzőket biztosít a korábbi szénbányák számára a metánkibocsátás kezelésére, anélkül, hogy ez a lezárásért felelős tulajdonosok haszonszerzéséhez vagy kötelezettségeik elhanyagolásához vezetne, és támogassa a széntermelő régiók méltányos átalálását olyan alternatív tevékenységek kidolgozása révén, amelyek összhangban vannak a 2050-re kitűzött éghajlatsemlegességi célokkal; felhívja továbbá a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vegyenek fontolóra egy egyedi programot vagy egyéb intézkedéseket, beleértve az ismert tulajdonlással nem rendelkező elhagyott olaj- és gáztelepeken az MRV-vel és a kibocsátáscsökkentéssel kapcsolatos pénzügyi támogatást, teljes mértékben figyelembe véve a szennyező fizet elvet; kiemeli az ilyen infrastruktúrák megfelelő leszerelésének fontosságát;

Mezőgazdaság

30. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az EU-ban a mezőgazdaság teszi ki az emberi eredetű metánkibocsátási források legnagyobb részét; hangsúlyozza azonban, hogy az európai mezőgazdaságból (beleértve az állattenyésztést is) származó uniós üvegházhatásúgáz-kibocsátás az EU-28-ban 1990 és 2018 között 22,2%-kal csökkent, ami a mezőgazdasági metánkibocsátás 21%-os csökkenésének köszönhető (az emésztőrendszeri erjesztés 22%-kal, a trágyakezelés 17%-kal csökkent); megjegyzi azonban, hogy az állomány méretének növekedése miatt az elmúlt öt évben kismértékben nőtt a metánkibocsátás; megjegyzi, hogy az uniós metánstratégiáról szóló bizottsági közleményben bemutatottak szerint a mezőgazdaság ugyan a metánkibocsátás csökkentése szempontjából összességében a második leghasznosabbnak bizonyuló ágazat, a metánkibocsátás forrásai ebben az ágazatban diffúzak lehetnek, ami megnehezítheti a nyomon követést, a jelentéstételt és az ellenőrzést; megjegyzi azonban, hogy a 2. szintű módszertanon alapuló meglévő nyomonkövetési rendszer lehetővé teszi intézkedések meghozatalát; hangsúlyozza, hogy a mezőgazdaság metánkibo-

2021. október 21., csütörtök

csátását elsősorban az állatállomány, különösen a kérődzők okozzák; felszólítja a tagállamokat, hogy nemzeti stratégiai terveikben vezessenek be hatékony és fenntartható intézkedéseket e kibocsátások kezelésére, és felszólítja a Bizottságot, hogy a jóváhagyásuk előtt alaposan elemezze ezeket a terveket a politikai koherencia biztosítása érdekében; hangsúlyozza, hogy a metánkibocsátáshoz kapcsolódó keretfeltételek mezőgazdasági és különösen állattenyésztési ágazaton belüli szigorítása nem vezethet a termelés külföldre viteléhez;

31. rámutat, hogy a mezőgazdaságban a globális metánkibocsátás jelentős része az EU-n kívülről származik, és felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az élelmiszereket továbbra is a környezetileg leginkább fenntartható helyeken állítsák elő; hangsúlyozza, hogy az EU-nak vezető szerepet kell vállalnia a bevált gyakorlatok harmadik országbeli kereskedelmi partnereivel való megosztásában, hogy csökkentse a mezőgazdaságból származó metánkibocsátást; hangsúlyozza a nemzetközi együttműködés fontosságát a metánkibocsátás csökkentése érdekében;

32. üdvözli a Bizottság multilaterális szerepvállalására vonatkozó célkitűzését, és támogatja az aktív együttműködést a nemzetközi partnerekkel az Egyesült Nemzetek éghajlat-változási keretegyezményének (UNFCCC) Koronivia mezőgazdasági közös munkája, valamint az Éghajlat- és Tiszta Levegő Koalíció (CCAC) keretében, amelyek nélkülözhetetlen többoldalú platformokat kínálnak a bevált gyakorlatok cseréjéhez és a globális partnerek ösztönzéséhez a metánkibocsátó mezőgazdasági termelés csökkentésére, valamint a fenntartható átmenetük támogatásához;

33. emlékeztet, hogy az agrár-élelmiszeripari ágazatban a metánkibocsátás jelentős része az importból származik; felszólítja a Bizottságot, hogy biztosítson egyenlő versenyfeltételeket az uniós termelők számára, ragaszkodva ahhoz, hogy a harmadik országokból származó behozatal megfeleljen az EU-ban érvényes szigorú normáknak;

34. felhívja a Bizottságot, hogy az EDGAR-FOOD adatbázison keresztül becsülje meg az importált agrár-élelmiszeripari termékeknek az EU emberi eredetű metánkibocsátásához való hozzájárulását;

35. hangsúlyozza, hogy a jövőbeli politikai döntéseknek egyértelmű keretet kell biztosítaniuk az állattenyésztési ágazat számára a bizonyos fokú kiszámíthatóság biztosítása érdekében;

36. tudomásul veszi az új génkezelési technikák uniós jog szerinti helyzetéről szóló, a Bíróság C-528/16 (SWD(2021) 0092) ügyben hozott ítéletének fényében készült tanulmányt, valamint a Bizottság bejelentését, miszerint olyan szabályozási politikai fellépést tervez kezdeményezni, amely magában foglalja az egyes új génkezelési technikákból származó növényekre vonatkozó hatásvizsgálatot és nyilvános konzultációt is, azzal a céllal, hogy fenntartsa az emberi és állati egészség, valamint a környezet magas szintű védelmét, ugyanakkor kiaknázza a tudományos és innovációs eredményekből származó potenciális előnyöket, hozzájárulva a fenntarthatósághoz, valamint az európai zöld megállapodás és a termelőtől a fogyasztóig stratégia fenntarthatósági céljaihoz; kiemeli az elővigyázatosság elvét, valamint azt, hogy biztosítani kell az átláthatóságot és a választási szabadságot a mezőgazdasági termelők, a feldolgozók és a fogyasztók számára, és hangsúlyozza, hogy ennek a szakpolitikai intézkedésnek kockázatértékelést, valamint a nyomon követhetőség és címkézés lehetőségeinek átfogó áttekintését és értékelését is magában kell foglalnia a megfelelő szabályozási felügyelet megvalósítása és a fogyasztók – többek között a harmadik országokból származó termékekre vonatkozó – releváns tájékoztatása céljából az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében;

37. megjegyzi, hogy a külterjes állattenyésztés a mezőgazdaság szintjén alacsonyabb metánkibocsátást eredményezhet, de növeli az előállított termék egységenkénti kibocsátását; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vegyék figyelembe a mérséklésre irányuló stratégiák globális metánkibocsátásra gyakorolt hatásait;

38. hangsúlyozza, hogy a mezőgazdaság fontos szerepet játszik a szén megkötésében és tárolásában; megjegyzi, hogy a tágabb értelemben vett körforgásos gazdaság fontos szerepet játszik, és hogy ösztönözni kell a szén-dioxid-eltávolítás elterjedését és a szén-dioxid fokozott körforgásos jellegét, miközben meg kell akadályozni, hogy a mezőgazdasági földterületek ára további nyomás alá kerüljön, mert ez hátrányos lenne a fiatal mezőgazdasági termelők számára; sürgeti, hogy a meghozott intézkedések ne vezessenek az EU versenyképességének csökkenéséhez;

39. kéri a Bizottságot, hogy az európai klímarendelettel összhangban vizsgálja meg a szén-dioxid-eltávolítás tanúsítására szolgáló, megbízható és átlátható szén-dioxid-elszámoláson alapuló szabályozási keret kidolgozásának lehetőségét, amely figyelembe veszi az üvegházhatást okozó gázok közötti különbségeket, továbbá ellenőrizze a szén-dioxid-eltávolítás hitelességét, és jutalmazza a mezőgazdasági termelőket az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló erőfeszítéseikért;

2021. október 21., csütörtök

40. üdvözlí a Bizottság bejelentését, miszerint szakértői csoportot hoz létre az életciklusra vetített metánkibocsátási mátrix elemzése céljából;

41. sürgeti a Bizottságot, hogy támogassa a tagállamokat a gyepterületek szénmegkötési potenciáljára vonatkozó adatok gyűjtésében, hogy lehetővé váljon az éghajlat-politika célzottabb megközelítése;

42. elismeri, hogy az állattenyésztés az állandó gyepterületek kulcsfontosságú tevékenysége, amely lehetővé teszi a vidéki mezőgazdasági üzemek túlélését, gazdasági stabilitását és fennmaradását a hegyvidéki régiókban, és ezáltal megakadályozza e területeken a növényzet túlbujánzását; felhívja a Bizottságot, hogy a beruházási erőfeszítéseket összpontosítsa a metángátlókkal kapcsolatos innováció finanszírozására, ideértve a legelápolási rendszereket is, és működjön együtt a hasonló kutatásokban részt vevő harmadik országokkal;

43. megemlíti az elárasztással helyreállított tőzeglápokból származó metánkibocsátást; ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a kutatások szerint a felmelegedést fokozó hatás az elárasztás után elér egy felső határt, mivel az elárasztással helyreállított tőzeglápok CO₂/N₂O-kibocsátása megszűnik, és a kibocsátott metán csak rövid ideig marad meg a légkörben ⁽²⁰⁾; kiemeli, hogy ez nem igaz a lecsapolt tőzeglápok folyamatos CO₂-kibocsátására, amely további felmelegedést okoz; a tőzeglápok késedelem nélküli elárasztását szorgalmazza a legkedvezőbb hűtési hatás elérése érdekében;

44. megjegyzi, hogy a „termelőtől a fogyasztóig” stratégia szerint a legtöbb európai étrendje nincs összhangban az egészséges táplálkozásra vonatkozó ajánlásokkal, és hogy a lakosság egészének az egészségesebb élelmiszerek, étrendek és életmód irányába kell elmozdulnia, ideértve a fenntartható módon előállított növények és növényi alapú élelmiszerek – például a friss gyümölcsök és zöldségek, a teljes kiőrlésű magok és a hüvelyesek – fokozott fogyasztását, valamint a hús és az ultrafeldolgozott termékek túlzott fogyasztásának kezelését, ami a környezet javát is szolgálja, például csökkenti a metánkibocsátást, hozzájárul az állatok jólétéhez és ellenállóbbá teszi a gazdaságot; hangsúlyozza, hogy a fenntartható, egészséges és kiegyensúlyozottabb étrendekre vonatkozó, az egész Unióra kiterjedő, tudományos alapokon nyugvó, egyértelmű célkitűzéseket is tartalmazó, az európai élelmiszerek és étrendek kulturális és regionális sokszínűségét, valamint a fogyasztók igényeit figyelembe vevő ajánlások segítenék és ösztönöznék a fogyasztókat, és tájékoztatást adnának a tagállamok által a fenntarthatósági elemeknek a nemzeti étrendi tanácsadásba való beépítése érdekében tett erőfeszítésekről; felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki ilyen ajánlásokat és konkrét intézkedéseket az egészséges, fenntartható és kiegyensúlyozottabb étrendek hatékony támogatása érdekében;

45. hangsúlyozza, hogy a mezőgazdaságból származó metánkibocsátás korlátozására szolgáló technológiák és gyakorlatok, például a fenntartható állattartási gyakorlatok gyorsan fejlődnek, ezért azokat támogatni kell és mihamarabb be kell vezetni; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a mezőgazdasági termelésben a metánkibocsátás csökkentését lehetővé tevő, bizonyítottan eredményes és költséghatékony innovációkat gyorsan hajtsák végre az EU-ban, és hogy a már rendelkezésre álló innovációkat az uniós termelők használják fel a metánkibocsátás további csökkentése érdekében a közös agrárpolitika (KAP) és a nemzeti stratégiai tervek keretében, többek között konkrét, célzott ökörendszerek és szén-dioxid-gazdálkodási kezdeményezések révén a KAP keretében, valamint egyéb magán- vagy állami finanszírozási forrásokon keresztül; úgy véli, hogy a mezőgazdasági termelőknek a Horizont Európa program és az európai kutatási infrastrukturális alapok keretében pénzügyi ösztönzőket kellene kapniuk a kibocsátáscsökkentési gyakorlatok bevezetésére; elismeri azonban, hogy a mezőgazdasági termelők valószínűleg egyedül nem tudják megoldani meg az állattenyésztéssel kapcsolatos kibocsátási problémákat; megjegyzi, hogy a tagállamok mezőgazdasága és a nemzeti sajátosságok közötti strukturális különbségek hatással lesznek az ilyen technikák alkalmazásának költségeire;

46. kiemeli, hogy már léteznek jól bevált gyakorlatok a trágyakezelésből származó kibocsátások csökkentésére; megjegyzi, hogy ezek a gyakorlatok a mezőgazdasági ágazat által kibocsátott ammónia szintjét is csökkentik; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot e technikák alkalmazásának biztosítására irányuló szabályozási intézkedésekre, reális és ambíciózus célokkal és határidőkkel; rámutat továbbá, hogy a nitrogénalapú műtrágyák nagy mennyiségű metánkibocsátást okoznak; felhívja a Bizottságot, hogy a „termelőtől a fogyasztóig” stratégia részeként tegye meg a megfelelő lépéseket a kapcsolódó kibocsátások csökkentése érdekében;

47. hangsúlyozza, hogy az EU-nak kulcsszerepet kell játszania a kutatás, az innováció és a fejlesztés támogatásában, valamint az olyan új fenntartható technológiák és gyakorlatok fejlesztésében, amelyek valamennyi ágazatból, többek között az állattenyésztésből származó metánkibocsátás csökkentését segítik elő, többek között azáltal, hogy javítják

⁽²⁰⁾ Günther, A., Barthelmes, A., Huth, V., Joosten, H., Jurasinski, G., Kobesch, F. and Couwenberg, J., „Prompt rewetting of drained peatlands reduces climate warming despite methane emissions”, *Nature Communications*, 11, 1644 (2020).

2021. október 21., csütörtök

a metánkibocsátás MRV-jét az ágazaton belül annak érdekében, hogy nyomon követhessék az e célok megvalósítása terén elért eredményeket, valamint a már rendelkezésre álló technológiák, például az MRV-vel kapcsolatos technológiák alkalmazása révén; úgy véli, hogy az állatok egészségének és jólétének tiszteletben tartása érdekében és az elővigyázatosság elvével összhangban metáncsökkentő intézkedéseket kell kidolgozni a legeltetett állatok számára; rámutat különösen a takarmány-adalékanyagokról szóló többgenerációs tanulmányok szükségességére, és felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa a takarmány-adalékanyagokról szóló rendelet⁽²¹⁾ időben történő felülvizsgálatát;

48. úgy véli, hogy a mezőgazdasági hulladékok és maradékanyagok biogáztermelésben való felhasználása a körforgásos gazdaság mozgatórugója lehet, és hangsúlyozza a mezőgazdasági maradékanyagok hozzáadott értéket képviselő felhasználását, feltéve, hogy betartják a lépcsőzetes felhasználás elvét és a megfelelő fenntarthatósági kritériumokat; rámutat, hogy a mezőgazdasági maradékanyagokból és egyéb szerves hulladékokból származó biogáztermelés csökkentheti a mezőgazdasági ágazatban a metánkibocsátást, és ösztönözheti a termelő-fogyasztói (termelői és fogyasztói) modellt; jobb koordinációra és jobb infrastruktúrára kialakítására szólít fel a mezőgazdasági termelők és a megújulóenergia-termelők között annak érdekében, hogy lehetővé váljon a fenntartható biogáz helyben összekapcsolt előállítás, és úgy véli, hogy a KAP-nak ösztönöznie kell a metánkibocsátás csökkentését és hatásának mérséklését, és e tekintetben intézkedéseket kell támogatnia; ennek megfelelően felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa az európai klímarendelet, a KAP és a metánstratégia közötti teljes összhangot;

49. üdvözli annak elismerését a stratégián belül, hogy az élelmiszer- és takarmánynövényekből nyert biogáz növeli a metánkibocsátást, és így korlátozhatja a hatásenyhítés előnyeit, továbbá hogy a biogázfejlesztéseknek elsősorban hulladékokon vagy maradékanyagokon kell alapulniuk; felkéri a Bizottságot, hogy dolgozzon ki egy megbízható, független, származásra vonatkozó tanúsítási rendszert a biogáz-előállítási módszerek és alapanyagok tekintetében; hangsúlyozza, hogy a biogáztermelésnek helyi, körforgásos gazdasági modellen kell alapulnia a szállítással kapcsolatos kibocsátások és költségek elkerülése érdekében; hangsúlyozza, hogy semmilyen támogatás nem ösztönözheti az állattenyésztés intenzívebbé válását;

50. megállapítja, hogy a körforgásos gazdaság és a biogazdaság fejlődése további munkahelyeket teremt az elsődleges termelésben, és hangsúlyozza, hogy a biogazdaság új készségek, új ismeretek és új tudományágak kialakítását kívánja meg, és/vagy azoknak az ágazat képzésébe és oktatásába való beépítését, a biogazdasággal összefüggő társadalmi változások kezelése, a versenyképesség, a növekedés és a munkahelyteremtés előmozdítása, az ágazat szükségleteinek kielégítése, valamint a készségek és a munkahelyek jobb összehangolásának biztosítása érdekében;

Hulladék

51. felhívja a Bizottságot, hogy végezzen további elemzéseket az iszap és szennyvíz metánkibocsátására vonatkozóan, és 2022-ben vizsgálja felül a szennyvíziszapról szóló irányelvet⁽²²⁾ és a települési szennyvíz kezeléséről szóló irányelvet⁽²³⁾, amelyeknek a légszennyező anyagok és az üvegházhatású gázok, nevezetesen a metán kibocsátásával is foglalkozniuk kell; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy legyen ambiciózus, és a hulladéklerakókról szóló irányelv⁽²⁴⁾ 2024. évi és az ipari kibocsátásokról szóló irányelv soron következő felülvizsgálata során helyezzen nagy hangsúlyt a metánkibocsátásra; hangsúlyozza, hogy olyan intézkedésekre van szükség, amelyek előírják a hulladéklerakók számára, hogy felhasználják az általuk előállított biometánt, amíg annak energiatartalma nem csökken egy hasznos érték alá, és miután a hulladéklerakóban termelt biometán felhasználása tovább már nem lehetséges, a kritikus helyeken előírják alkalmazzanak biooxidációt és más technológiákat a fennmaradó metánkibocsátás csökkentése érdekében; ennek kapcsán emlékeztet, hogy a hulladékágazat metánkibocsátása részben a biogázüzemek szivárgásából ered; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen közzé iránymutatásokat biogázüzemek építésének és üzemeltetésének legjobb módszereiről a rossz karbantartás, üzemeltetés és tervezés miatti szivárgások kezelése érdekében; emlékeztet továbbá, hogy az ipari kibocsátásokról szóló irányelv fokozatosan hozzájárul az ipari tevékenységek által okozott szennyezés csökkentéséhez; hangsúlyozza azonban, hogy az elérhető legjobb technikákról szóló referenciadokumentumok (BREF) egyike sem foglalkozik a hulladéklerakókkal;

⁽²¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1831/2003/EK rendelete (2003. szeptember 22.) a takarmányozási célra felhasznált adalékanyagokról (HL L 268., 2003.10.18., 29. o.).

⁽²²⁾ A Tanács 86/278/EGK irányelve (1986. június 12.) a szennyvíziszap mezőgazdasági felhasználása során a környezet és különösen a talaj védelméről (HL L 181., 1986.7.4., 6. o.).

⁽²³⁾ A Tanács 91/271/EGK irányelve (1991. május 21.) a települési szennyvíz kezeléséről (HL L 135., 1991.5.30., 40. o.).

⁽²⁴⁾ A Tanács 1999/31/EK irányelve (1999. április 26.) a hulladéklerakókról (HL L 182., 1999.7.16., 1. o.).

2021. október 21., csütörtök

52. hangsúlyozza, hogy a hulladék lerakása, amely a hulladékhierarchia legalján van, a legszennyezőbb módszert jelenti a hulladék kezelésére mind az üvegházhatást okozó gázok, mind pedig a levegőbe, a talajba és a vízbe jutó szennyező anyagok tekintetében; felhívja a tagállamokat, hogy teljes mértékben teljesítsék a hulladéklerakókról szóló irányelv jelenlegi követelményeit, és kéri, hogy az irányelvet hangolják össze a körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési terv átfogó elveivel, többek között azzal a 2016-os célkitűzéssel, amely szerint a hulladéklerakókban elhelyezett biológiailag lebontható hulladék mennyiségét az 1995-ös szinthez képest 35 %-ra vagy annál kevesebbre kellett csökkenteni; felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki átfogó stratégiát annak biztosítása érdekében, hogy azok a tagállamok, amelyek elmaradnak a céltól, korrekciós intézkedéseket hozzanak; felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a tagállamokat a hulladéklerakóktól való elmozdulásra irányuló erőfeszítéseikben; aggódalmát fejezi ki továbbá amiatt, hogy 2017-ben 15 tagállam nem tett maradéktalanul eleget az irányelvben előírt azon kötelezettségnek, hogy a hulladékot a lerakás előtt kezelni kell; e tekintetben megismétli a körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési tervről szóló, 2021. február 10-i állásfoglalásban foglalt felhívását, hogy a hulladéklerakókról szóló irányelvet hozzáák összhangba a körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési terv átfogó elveivel, és a vonatkozó irányelvek jövőbeli felülvizsgálata során összpontosítsanak a fennmaradó hulladék keletkezésének megelőzésére és maximalizálására, valamint a hulladéklerakókra vonatkozó 10 %-os célérték javítására azáltal, hogy kg/fő/év mértékegységben meghatároznak egy hulladéklerakókra vonatkozó felső határt annak érdekében, hogy a lehető legjobb környezeti eredmények szülessenek a csökkentés, az újrahasználat, az újrafeldolgozás és a komposztálás együttes hatásaiból, ugyanakkor minimalizálva a maradványanyagok lerakását; úgy véli továbbá, hogy kulcsfontosságú lépés lenne annak biztosítása, hogy a hulladéklerakókból származó üvegházhatású gázok elszámolására vonatkozó módszertan szilárdabb és harmonizáltabb legyen az EU-ban;

53. a fentiek fényében felhívja a Bizottságot, hogy:

- határozzon meg kötelező erejű uniós célokat a kereskedelmi és ipari hulladékre vonatkozóan, mivel erre vonatkozóan még nincsenek konkrét célkitűzések;
- a hulladék-keretirányelv⁽²⁵⁾ és a hulladéklerakókról szóló irányelv 2024-re tervezett felülvizsgálata során tegyen javaslatot a maradékhulladék-termelés felső határára vonatkozó célértékekre;
- a hulladéklerakókról szóló irányelvet részletes elemzést követően igazítsa hozzá az EU átfogó éghajlatváltozási és üvegházhatásúgáz-kibocsátáscsökkentési célkitűzéseéhez az üvegházhatást okozó gázokkal kapcsolatos kérdések jobb kezelése érdekében;
- készítsen egy BREF-dokumentumot a hulladéklerakókra vonatkozóan, beleértve a metánra vonatkozó rendelkezéseket is;

54. felhívja a Bizottságot, hogy kövesse nyomon a tagállamok által a biohulladék szelektív gyűjtése – amelyet 2023-ig kell végrehajtani – terén elért előrehaladást; emlékeztet, hogy a hulladékkezelési hierarchiának megfelelően a tagállamok jogszabály alapján kötelesek intézkedéseket hozni a biohulladék újrafeldolgozásának ösztönzésére, ideértve a biohulladék komposztálását és lebontását is, szem előtt tartva, hogy a biohulladékot általában helyi szinten gyűjtik és kezelik; hangsúlyozza ezért, hogy a Bizottságnak a bevált gyakorlatok cseréje révén ösztönöznie kell a régiók és a tagállamok közötti további együttműködést és a harmonizációt;

55. megismétli a körforgásos gazdaságról szóló új cselekvési terv célkitűzéseit, amelyek szerint jelentős mértékű körforgásosságot kell elérni, és el kell kerülni az üvegházhatást okozó gázok és különösen a metán kikerülését a zárt körforgásból; úgy véli, hogy egy valóban integrált hulladékgazdálkodást kell támogatni a hulladékhierarchia sikeres megvalósítása és a hulladékkezelés fejlesztése érdekében;

56. hangsúlyozza, hogy a hulladéklerakó telepek lezárási és utógondozási eljárásai kulcsfontosságúak a szivárgások csökkentése tekintetében, figyelembe véve a hulladéklerakók teljes életciklusát; felhívja a Bizottságot, hogy a hulladékhierarchia teljes körű érvényesítése és a hulladék keletkezésének megelőzése érdekében biztosítson az egyes tagállamok körülményeihez igazított támogatást a biohulladék keletkezéskor történő kiválogatására és szelektív gyűjtésére vonatkozó, 2023. december 31-i cél megvalósítása érdekében, többek között az állami és a magánszektor közötti együttműködés ösztönzésével a biológiailag lebomló hulladékok nagy arányú szelektív gyűjtésének, újrafeldolgozásának és hasznosításának biztosítása érdekében, ami a lerakott hulladék mennyiségének hatékony csökkentéséhez vezet az égetéshez adott uniós finanszírozás nélkül; kiemeli, hogy mindig kell legyen megvalósítható biológiai kezelési (komposztálás vagy anaerob bomlás) lehetőség; e tekintetben elismeri a biológiailag lebontható hulladék anaerob rothasztásában rejlő lehetőségeket, ami

⁽²⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/98/EK irányelve (2008. november 19.) a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2008.11.22., 3. o.).

2021. október 21., csütörtök

lehetővé teszi biometán termelését; a hulladékhierarchiával összhangban hangsúlyozza, hogy az égetés csak a hulladékhierarchia második legalacsonyabb szintjén van, és emlékeztet a körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési tervről szóló, 2021. február 10-i állásfoglalásában az égetéssel kapcsolatban kifejtett álláspontjára;

57. kiemeli, hogy a víztározók felszíne világszerte az üvegházhatást okozó gázok, többek között a metán kibocsátásának jelentős forrása, elsősorban az üledék tározókban történő felhalmozódása miatt, és hogy a gátak felszámolása az elárasztott területekről származó kibocsátások erőteljes csökkenését eredményezheti; felhívja az Európai Környezetvédelmi Ügynökséget, hogy gyűjtsön információkat erről a témáról a lehetséges szakpolitikai intézkedések értékelésének alátámasztása céljából;

o

o o

58. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2021. október 21., csütörtök

P9_TA(2021)0437

Az ENSZ Glasgow-ban (Egyesült Királyság) megrendezendő éghajlatváltozási konferenciája (COP26)

Az Európai Parlament 2021. október 21-i állásfoglalása az ENSZ 2021. évi, Glasgowban (Egyesült Királyság) tartandó éghajlatváltozási konferenciájáról (COP26) (2021/2667(RSP))

(2022/C 184/09)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményére (UNFCCC) és az ahhoz csatolt Kiotói Jegyzőkönyvre,
- tekintettel az UNFCCC részes feleinek 21. konferenciáján (COP21) Párizsban, 2015. december 12-én elfogadott megállapodásra (Párizsi Megállapodás),
- tekintettel az UNFCCC részes feleinek 25. konferenciájára (COP25), a Kiotói Jegyzőkönyv részes feleinek 15. találkozója (CMP15), valamint a Párizsi Megállapodás részes feleinek találkozójaként szolgáló Felek Konferenciájának második ülésére (CMA2), amelyeket 2019. december 2. és 13. között rendeztek meg Madridban (Spanyolország),
- tekintettel az UNFCCC részes felei konferenciája Elnökségének az Egyesült Királysággal és olasz partnereivel közösen hozott 2020. május 28-i határozatára, amely szerint a Covid19 miatt elhalasztják az ENSZ COP26 éghajlatváltozási konferenciáját, és azt 2021. november 1. és 12. között hívják össze Glasgowban (Egyesült Királyság),
- tekintettel az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjére és a fenntartható fejlődési célokra,
- tekintettel az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással foglalkozó, 2021. január 25–26-i globális csúcstalálkozóra,
- tekintettel a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról szóló, 2021. június 30-i (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (európai klímarendelet) ⁽¹⁾,
- tekintettel az ENSZ 2019. évi, Madridban (Spanyolország) tartandó éghajlatváltozási konferenciájáról (COP25) szóló, 2019. november 28-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel az éghajlati és környezeti vészhelyzetről szóló, 2019. november 28-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel az EU-nak a világ erdeinek védelmében és helyreállításában betöltött szerepéről szóló, 2020. szeptember 16-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó uniós stratégiáról szóló, 2020. december 17-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel a talajvédelemről szóló, 2021. április 28-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel 2021. június 9-i állásfoglalására a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégiáról: Hozzuk vissza a természetet az életünkbe ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ HL L 243., 2021.7.9., 1. o.

⁽²⁾ HL C 232., 2021.6.16., 30. o.

⁽³⁾ HL C 232., 2021.6.16., 28. o.

⁽⁴⁾ HL C 270., 2021.7.7., 2. o.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0212.

⁽⁶⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0382.

⁽⁷⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0143.

⁽⁸⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0277.

2021. október 21., csütörtök

- tekintettel a Bizottságnak az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i közleményére (COM(2019)0640),
- tekintettel „A tisztább és versenykéesebb Európát szolgáló, körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv” című, 2020. március 11-i bizottsági közleményre (COM(2020)0098),
- tekintettel „Az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens Unió létrehozása – Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégia” című, 2021. február 24-i bizottsági közleményre (COM(2021)0082),
- tekintettel a metánkibocsátás csökkentésére irányuló uniós stratégiáról szóló, 2020. október 14-i bizottsági közleményre (COM(2020)0663),
- tekintettel a Tanács „Klíma- és energiadiplomácia – Az európai zöld megállapodás külső dimenziójával kapcsolatos célok teljesítése” című, 2021. január 25-i következtetéseire,
- tekintettel a 2021. október 31. és november 12. között Glasgowban tartandó UNFCCC-ülések előkészítéséről szóló, 2021. október 6-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudománypolitikai platform (IPBES) biológiai sokféleségről és az ökoszisztéma-szolgáltatásokról szóló globális értékelő jelentésére,
- tekintettel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testületnek (IPCC) a 1,5 °C-os globális felmelegedésről szóló különjelentésére, 5. értékelő jelentésére és annak összefoglaló jelentésére, az éghajlatváltozásról és a földhasználatról szóló különjelentésére, valamint a változó éghajlattal összefüggésben az óceánról és a krioszféráról szóló különjelentésére,
- tekintettel az UNFCCC tudományos és technológiai tanácsadó kisegítő testületének „Az óceánokról és az éghajlatváltozásról folytatott párbeszéd az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra és az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló intézkedések megerősítése érdekében” című, 2021. április 29-i jelentésére,
- tekintettel az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással foglalkozó globális bizottság 2019. szeptember 10-i, „Alkalmazkodás most: globális szintű vezető szerepvállalás az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képesség fejlesztésében” című kiemelt jelentésére,
- tekintettel az UNFCCC-nek a Párizsi Megállapodás szerinti nemzetileg meghatározott hozzájárulásokról szóló, 2021. szeptember 17-i összefoglaló jelentésére,
- tekintettel az ENSZ Környezetvédelmi Programjának a kibocsátási szakadékról szóló, 2020. december 9-i, 11. jelentésére,
- tekintettel a Nemzetközi Energiaügynökség 2021. májusi, „Net Zero by 2050 – A Roadmap for the Global Energy Sector” (Nulla nettó kibocsátás 2050-ig: ütemterv a globális energiaágazat számára) című jelentésére,
- tekintettel az ENSZ Környezetvédelmi Programja „Making Peace with Nature: A scientific blueprint to tackle the climate, biodiversity and pollution emergencies” (Kibékülés a természettel – Tudományos útmutató az éghajlattal, a biológiai sokféleséggel és a szennyezéssel kapcsolatos vészhelyzetek kezelésére) című, 2021. február 18-i jelentésére,
- tekintettel az IPBES „IPBES workshop on biodiversity and pandemics – workshop report” (IPBES munkaértekezlet a biológiai sokféleségről és a járványokról – munkaértekezletről készült jelentés) című, 2020. október 29-i jelentésére,
- tekintettel az IPBES-IPCC közös szervezésű, biológiai sokféleségről és éghajlatváltozásról szóló munkaértekezletéről készült, 2021. június 10-i jelentésre,
- tekintettel a Meteorológiai Világszervezetnek (WMO) a globális éghajlat 2020. évi helyzetéről szóló, 2021. áprilisi jelentésére,

2021. október 21., csütörtök

- tekintettel a 2015–2030-as időszakra szóló sendai katasztrófakockázat-csökkentési keretre,
 - tekintettel az ENSZ Környezetvédelmi Programjának 2021. május 6-i, „Global Methane Assessment: Benefits and Costs of Mitigating Methane Emissions” (Globális metánfelmérés: A metánkibocsátás mérséklésének előnyei és költségei) című jelentésére,
 - tekintettel az ENSZ 2021. évi glasgow-i (Egyesült Királyság) éghajlatváltozási konferenciájával (COP 26) kapcsolatosan a Tanácshoz és a Bizottsághoz intézett kérdésekre (O-000065/2021 – B9-0039/2021 és O-000066/2021 – B9-0040/2021),
 - tekintettel eljárási szabályzata 136. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (2) bekezdésére,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság állásfoglalási indítványára,
- A. mivel a Párizsi Megállapodás 2016. november 4-én lépett hatályba; mivel a 2021. október 12-i állás szerint az UNFCCC 197 részes fele közül 191 nyújtotta be az ENSZ-hez a megerősítési, elfogadási, jóváhagyási, illetve csatlakozási okiratait;
- B. mivel az Unió és tagállamai 2020. december 17-én benyújtották nemzetileg meghatározott hozzájárulásaik aktualizált változatát az UNFCCC-hez, amely azt a kötelező erejű célkitűzést határozza meg az Unió számára, hogy 2030-ig az 1990-es szinthez képest a hazai gazdaság egészében legalább 55 %-kal csökkentse az üvegházhatású gázok nettó kibocsátását, a nemzetközi jóváírások hozzájárulása nélkül;
- C. mivel az ENSZ Környezetvédelmi Programja (UNEP) kibocsátási szakadékról szóló 2020. évi jelentése szerint a Párizsi Megállapodás aláírói által eddig tett kötelezettségvállalások nem lesznek elegendőek a közös cél eléréséhez, és ez az iparosodás előtti szinthez képest több mint 3 °C-os globális felmelegedést fog eredményezni; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az UNFCCC számos részes fele még ahhoz sem tett elegendő intézkedést, hogy elinduljon a nemzetileg meghatározott hozzájárulásai teljesítéséhez vezető úton, és hogy az elért eredmények nagy részét ellensúlyozzák az olyan kontraproduktív politikák, mint a fosszilis tüzelőanyagok folyamatos támogatása és új szénérőművek építése; ezzel összefüggésben figyelmeztet a pozitív természetes visszacsatolási spirálokra, amelyek katasztrófális következményekkel járhatnak a globális felmelegedés tekintetében;
- D. mivel a Meteorológiai Világszervezet szerint a fő üvegházhatású gázok koncentrációja a Covid19-hez kapcsolódó átmeneti kibocsátáscsökkenés ellenére 2020-ban tovább nőtt, és mivel a szén-dioxid légköri koncentrációja több mint 3 millió éve nem volt ilyen magas; mivel 2020 a mérések kezdete óta a három legmelegebb év egyike volt, és az átlaghőmérséklet az iparosodás előtti szintnél 1,2 °C-kal volt magasabb; mivel a mérések kezdete óta az elmúlt évtized (2011–2020) volt az eddigi legmelegebb évtized;
- E. mivel az EU belső politikái önmagukban nem elegendőek ahhoz, hogy a Párizsi Megállapodással összhangban visszaszorítsák az üvegházhatású gázok globális kibocsátását és korlátozzák a hőmérséklet-emelkedést; mivel a kollektív, azonnali és ambiciózus globális fellépés döntő fontosságú ahhoz, hogy a hőmérséklet-emelkedés 1,5 °C-nál nagyobb mértékben ne haladja meg az iparosodás előtti szintet;
- F. mivel a Párizsi Megállapodás preambulumban elismeri, hogy „fontos az összes ökoszisztéma, köztük az óceánok sértetlenségének biztosítása”, és mivel az UNFCCC 4. cikke (1) bekezdésének d) pontja hangsúlyozza, hogy a részes feleknek elő kell segíteniük a fenntartható gazdálkodást, és valamennyi üvegházhatású gáz nyelőinek és tárolóinak megóvását és kapacitásuk megerősítését, beleértve a biomasszát, az erdőket és az óceánokat, valamint az egyéb szárazföldi, partvidéki és tengeri ökológiai rendszereket; mivel a Párizsi Megállapodás 2. cikke (1) bekezdésének b) pontja hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásnak, valamint a reziliencia és az alacsony ÜHG-kibocsátások megvalósításának nem szabad veszélyeztetnie az élelmiszer-termelést; mivel az IPBES biológiai sokféleségről és az ökoszisztéma-szolgáltatásokról szóló globális értékelő jelentése hangsúlyozza, hogy a természet fenntartható használata elengedhetetlen ahhoz, hogy alkalmazkodjunk az éghajlati rendszer veszélyes, emberi eredetű befolyásolásához, illetve csökkentsük azt;
- G. mivel az éghajlatváltozás hatásai és a csökkenő biológiai sokféleség a két legfontosabb kihívás és kockázat az emberi társadalmak számára; megjegyzi, hogy az eddigi politikák nagy része egymástól függetlenül kezelte az éghajlatváltozást és a biológiai sokféleség csökkenésének problémáját;

2021. október 21., csütörtök

- H. mivel a biológiai sokféleségre vonatkozó, 2020-ra kitűzött globális aicsi célok nem teljesültek, ami még sürgetőbbé teszi, hogy mielőbb növeljük a biológiai sokféleség megőrzésének ambícióját és hatókörét;
- I. mivel alapvető fontosságú megőrizni az óceánokat, nemcsak azért, mert elsődleges élelmiszerforrást jelentenek, hanem azért is, mert jelentős szerepet töltenek be a szénkörforgásban, szabályozzák az éghajlatot, és az általunk belélegzett levegőben lévő oxigén nagy részét is az óceánok állítják elő; mivel az IPCC óceánokról és krioszféráról szóló különjelentése szerint az éghajlati mechanizmusok az óceáni és tengeri ökoszisztémák egészségétől függenek, amelyet jelenleg károsít a globális felmelegedés, a szennyezés, a tengeri biodiverzitás kizsákmányolása, a savasodás, az oxigénszint csökkenése és a tengerpart eróziója; mivel a jelentés arra is emlékeztet, hogy 1970 óta az óceánok fokozatosan melegedtek, és az éghajlati rendszer hőfeleslegének több mint 90 %-át nyelték el, valamint hogy az óceánok az éghajlatváltozás hatásainak enyhítésére és az azokhoz való alkalmazkodásra irányuló megoldás részét képezik; mivel ezért csökkenteni kell az ÜHG-kibocsátást és az ökoszisztémák szennyezését, és növelni kell a természetes szénelnyelőket;
- J. mivel a természet alapú megoldások és az ökoszisztémán alapuló megközelítések kulcsszerepet játszanak az éghajlatváltozás mérséklésében és az ahhoz való alkalmazkodásban; mivel létfontosságú a már létező és hatékonyan működő természetes szénelnyelők, köztük az óceáni széntárolók védelme és helyreállítása;
- K. mivel az erdők szénelnyelőként viselkedve nagy szerepet játszanak az éghajlatváltozás elleni küzdelemben, évente körülbelül 2 milliárd tonna szén-dioxid megkötésével; mivel a világ erdeinek védelme és bővítése az éghajlatváltozás elleni fellépés egyik legköltséghatékonyabb módja, és mivel ha maradéktalanul megvalósítanánk őket, az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra irányuló, erdőn alapuló intézkedések évente körülbelül 15 gigatonnányi szén-dioxiddal csökkentenék az üvegházhatásúgáz-kibocsátást 2050-ig, ami potenciálisan elegendő lehet ahhoz, hogy a globális felmelegedést jóval 2 °C alatt tartsuk;
- L. mivel az erdőirtás és az erdőpusztulás visszaszorítása hozzájárulhat az emberi eredetű üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentéséhez, és akár évente 0,4–5,8 gigatonna CO₂-egyenértéknek megfelelő csökkenést eredményezhet ⁽⁹⁾;
- M. mivel az északi félteke egynegyedét tartósan fagyott talaj borítja, amely permafroszt néven ismert; mivel a globális hőmérséklet emelkedése miatt a sarki permafroszt példátlan sebességgel kezdett olvadni; mivel a permafroszt az üvegházhatást okozó gázok hatalmas tárolója, amely akár 1 600 gigatonna CO₂-t is tárolhat – ami a jelenleg a légkörben található mennyiségnek közel kétszerese –, de metánt és dinitrogén-oxidot is; mivel kibocsátása súlyos mértékben felgyorsíthatja és súlyosbíthatja a globális felmelegedést ⁽¹⁰⁾;
- N. mivel az Egészségügyi Világszervezet szerint az előrejelzett éghajlatváltozás 2030-ig évente körülbelül 250 000 további halálesetet fog okozni, és a becslések szerint a közvetlen egészségkárosodás költségei 2030-ig évente 2–4 milliárd USD-t fognak kitenni;
- O. mivel a biológiai sokféleségnek a tájak átalakulásával összefüggő csökkenése egyes esetekben a betegségek megjelenésének fokozott kockázatahoz vezethet, amennyiben az ember által uralt tájakhoz jól alkalmazkodó fajok egyúttal olyan kórokozók gazdái lehetnek, amelyek esetében nagy a zoonotikus átvitel kockázata;
- P. mivel a légszennyezés és az éghajlatváltozás szorosan összekapcsolódik, és részben közös emberi eredetük van; mivel az Egészségügyi Világszervezet szerint a környezeti levegőszennyezés globálisan évente körülbelül 4,2 millió ember haláláért felelős az agyvérzés, a szívbetegség, a tüdőrák, valamint az akut és krónikus légzőszervi betegségek miatt;
- Q. az ENSZ katasztrófakockázat-csökkentési stratégiájának titkársága szerint a feljegyzett katasztrófák és gazdasági károk majdnem megduplázódtak az elmúlt 20 évben, és ez nagyban betudható az éghajlattal kapcsolatos katasztrófák jelentős megszokozódásának;

⁽⁹⁾ Az IPBES-IPCC közös szervezésű, biológiai sokféleségről és éghajlatváltozásról szóló munkaértekezletének 2021. június 10-i jelentése.

⁽¹⁰⁾ Natali, S. M., et al., „Permafrost carbon feedbacks threaten global climate goals” (A permafroszt szén-dioxiddal kapcsolatos visszacsatolási spiráljai veszélyeztetik a globális éghajlat-politikai célokat), *Az Egyesült Államok Nemzeti Tudományos Akadémiájának jegyzőkönyve*, 118 (21), 2021. május 25.

2021. október 21., csütörtök

- R. mivel az éghajlatváltozás és annak pusztító hatásai már befolyásolják a migrációs mintákat; mivel a Világbank 2018. évi tanulmánya szerint a szubszaharai Afrika, Dél-Ázsia és Latin-Amerika lakosságának közel 3 %-a kényszerülhet a saját országán belüli elköltöztésre, hogy elkerülje az éghajlatváltozás lassan bekövetkező hatásait ⁽¹¹⁾; mivel koordinált alkalmazkodási erőfeszítések nélkül az alacsonyan fekvő partvidékeken és a kis szigetállamokban élő több mint 700 millió ember intenzívebb viharokkal, áradásokkal, végső soron pedig a termőföldek elvesztésével és áthelyezéssel szembesülhet;
- S. mivel a Párizsi Megállapodás az első olyan nemzetközi szerződés, amely kifejezetten elismeri az éghajlat-politika és az emberi jogok közötti kapcsolatot, lehetővé téve az emberi jogokkal kapcsolatos meglévő jogi eszközök alkalmazását annak érdekében, hogy az államokat és a magánvállalkozásokat a kibocsátások csökkentésére ösztönözzék; mivel a Párizsi Megállapodás nem tartalmaz konkrét eszközöket az állami és vállalati szereplők felelősségre vonására az éghajlatváltozásra és az emberi jogok gyakorlására kifejtett hatásuk tekintetében;
- T. mivel az éghajlatváltozásnak jelentős emberi jogi dimenziója is van, mivel közvetlenül és közvetve számos egyetemesen elismert emberi jog érvényesítését érinti, és az olyan kiszolgáltatott csoportokra van a legnagyobb hatással, mint a nők, a gyermekek, az idősek és a betegek, az alacsony jövedelmű csoportok és az őslakos népek; mivel mind az UNFCCC, mind a Párizsi Megállapodás a nemzedékek közötti szolidaritáson és az államok azon kötelezettségvállalásán alapul, hogy megvédik az éghajlati rendszert a jelen és a jövő generációi javára; mivel az éghajlatváltozás súlyosbítja az őslakos népek előtt álló jelenlegi kihívásokat, és még mélyebb kulturális, gazdasági és politikai marginalizációhoz és egyenlőtlenségekhez vezet;
- U. mivel az éghajlatváltozás elleni fellépés egyike az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak, amelyeket valamennyi ENSZ-tagállam elfogadott 2015-ben a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend keretében;
- V. mivel 2009-ben az UNFCCC részes felei kötelezettséget vállaltak arra, hogy 2020-tól évente 100 milliárd USD-t mozgósítsanak, amit később a Párizsi Megállapodás is megerősített; mivel a fejlett országok tényleges vállalásai azonban még mindig messze elmaradnak a kollektív céltól; mivel fokozódtak az éghajlatváltozásból eredő hatások és szükségletek a fejlődő országokban, különösen a legkevésbé fejlett országokban és a fejlődő kis szigetállamokban;
- W. mivel az ENSZ Fejlesztési Programjának becslései szerint 2030-ra évente 140–300 milliárd USD-ra lesz szükség csak ahhoz, hogy a fejlődő országok alkalmazkodási szükségleteit fedezzék, 2050-re pedig évente 280–500 milliárd USD-ra emelkedik ez az összeg ⁽¹²⁾;
- X. mivel az UNFCCC és a Biológiai Sokféleség Egyezmény részes feleinek 2020-as konferenciája tekintetében a Covid19 kitörése miatt bekövetkezett szerencsétlen egyéves késedelem egyedülálló lehetőséget nyújt arra, hogy egy „reaktív” modellről egy „proaktív” és elővigyázatos modellre álljunk át, és végső soron megvalósítsuk a szükséges gyökeres változást; mivel az új tudományos fejlődésnek információkkal kell szolgálnia és meg kell erősítenie a nemzetközi menetrendek és azok nemzeti szintű végrehajtása közötti kapcsolatokat;
- Y. mivel miközben a világ a Covid19-világjárvány jelenlegi hatásaival foglalkozik, az éghajlati válság nem szűnt meg; mivel a gazdasági helyreállítást egyedülálló lehetőségként kell felhasználni a klímasemlegességre való átállás ütemének felgyorsítására és a 1,5 °C-os pálya biztosítására egy olyan társadalmi-gazdasági modell kidolgozása révén, amely összeegyeztethető a bolygónk tűrőképességével és olyan területekre történő beruházásokkal, mint a természetes ökoszisztémák helyreállítása, ami révén megerősíthető az ökoszisztéma alkalmazkodóképessége, valamint olyan kiemelt területekre, mint az energiahatékonyság, a fenntartható élelmiszer-termelés, a megújuló energiával kapcsolatos technológiák, az innovatív és fenntartható kibocsátásmentes technológiák és a szükséges kapcsolódó infrastruktúra, eltérítve a beruházásokat az éghajlatot és a környezetet károsító tevékenységektől, a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek a beruházási döntésekben történő általános érvényesítésével; mivel ebben az átállási folyamatban megfelelően figyelembe kell venni az egyes régiók szükségletei és kapacitásai közötti különbségeket, az igazságos átmenet elveinek tiszteletben tartása mellett;

⁽¹¹⁾ Rigaud, K. K. et al., „Groundswell: Preparing for Internal Climate Migration” (Erősödő hullámok – Felkészülés a belső klímamigrációra), Világbank-csoport, 2018. március 19.

⁽¹²⁾ Az ENSZ Fejlesztési Programja, „The trillion dollar climate finance challenge (and opportunity)” (A billió dolláros éghajlatváltozás-finanszírozási kihívás (és lehetőség)), 2021. június 27.

2021. október 21., csütörtök

- Z. mivel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség szerint a „rendszerszintű változás” olyan alapvető, átalakító hatású és átfogó változást jelent, amely jelentős fordulatokat és irányváltást von maga után a rendszercélok, ösztönzők, technológiák, szociális gyakorlatok és normák, valamint a ismeretrendszerek és kormányzási megközelítések terén; mivel az alapvető társadalmi rendszerek esetében ez nemcsak a technológiák és termelési folyamatok, hanem a fogyasztási szokások és életmódok újragondolását is jelenti, tekintettel a fenntarthatóbb alternatívákra, amelyek például a jólétre és a rezilienciára összpontosítanak ⁽¹³⁾;
- AA. mivel a természetén alapuló megoldások és az ökoszisztéma-alapú megközelítések erős politikai kapcsolatokat teremthetnek az UNFCCC, a Biológiai Sokféleség Egyezmény és az elsivatagosodásról szóló másik riói egyezmény között, lehetőséget biztosítva a három megállapodás elnökségei és titkárságai számára, hogy együtt dolgozzanak az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség csökkenésének integrált és koherens kezelése érdekében;
- AB. mivel az európai zöld megállapodás és a NextGenerationEU terv egyedülálló lehetőséget kínál arra, hogy az uniós gazdaságot megerősítsük és innovatívabbá, versenyképesebbé és jövőorientáltabbá tegyük, biztosítva ezáltal, hogy Európa vezető szerepet töltsön be a zöld gazdaságban, valamint hogy kiépítse az európai szociális modellt és szociális piacgazdaságot;
- AC. mivel az éghajlattal kapcsolatos egészségügyi, megélhetési, élelmezésbiztonsági, vízellátási és gazdasági növekedési kockázatok az előrejelzések szerint sokkal számottevőbbek lesznek 2 °C-os globális felmelegedés esetén; mivel a globális felmelegedés 2 °C-hoz képest 1,5 °C-ra való korlátozása várhatóan mérsékli a szárazföldi, édesvízi és tengerparti ökoszisztémákra gyakorolt hatásokat, és az emberek számára nyújtott szolgáltatásaik közül többet őriz meg; mivel ezért elengedhetetlen erőfeszítéseket tenni annak érdekében, hogy a hőmérséklet-emelkedés 1,5 °C-nál nagyobb mértékben ne haladja meg az iparosodás előtti szintet;
- AD. mivel elengedhetetlen az EU példamutatás által betöltött vezető szerepe, hogy a harmadik országok csatlakozzanak az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez, és ezáltal növelhetők legyenek globális éghajlatvédelmi ambíciók;
- AE. mivel az EU-nak el kell ismernie a felelősségét az üvegházhatású gázok múltbeli kibocsátásáért, valamint a világ északi országai és a világ déli országai közötti fejlettségi szakadék kialakulásáért, és eszerint kell cselekednie;
- AF. mivel a Párizsi Megállapodás 2. cikke (1) bekezdésének c) pontja előírja, hogy az éghajlatváltozás jelentette veszély leküzdéséhez elengedhetetlen, hogy a pénzügyi források áramlása összhangba kerüljön az alacsony üvegházhatású-gáz-kibocsátás és az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens fejlődés felé tartó pályával;
- AG. mivel a közvélemény tudatossága és a polgárok éghajlatpolitikai fellépésben való részvétele egyre nő; mivel a polgárok számottevőbb fellépést és ambiciózus intézkedéseket követelnek a kormányoktól az éghajlatváltozás kezelése érdekében;
- AH. mivel a Kiotói Jegyzőkönyv szerinti második kötelezettségvállalási időszak 2020. december 31-én véget ért; mivel elhalasztották az iránymutatást arról, hogy a tiszta fejlesztési mechanizmus tevékenységeinek kibocsátáscsökkentését hogyan kell kezelni 2020. december 31. után; mivel átmeneti intézkedéseket vezettek be a tiszta fejlesztési mechanizmus tevékenységeinek 2020 utáni meghosszabbítására; mivel a Kiotói Jegyzőkönyv részes feleinek találkozója a tervek szerint a COP26-tal párhuzamosan fog megtörténni Glasgowban;
1. emlékeztet arra, hogy az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség csökkenése az emberiség előtt álló egyik legjelentősebb kihívás, és hogy világszerte az összes kormánynak és minden erejével, késedelem nélkül küzdenie kell ellene; hangsúlyozza, hogy a globális felmelegedés korlátozásával és a biológiai sokféleség csökkenésének megakadályozásával, ezáltal pedig az egész bolygó és valamennyiünk jólétének megóvásával kapcsolatos közös felelősségünk vállalásához nemzetközi együttműködésre, a nem állami szereplők bevonására, szolidaritásra, valamint az ambíciók növelésére irányuló szilárd elkötelezettségen, illetve tudományos alapokon nyugvó, koherens fellépésre van szükség; tudomásul veszi e tekintetben az ENSZ főtitkáranak, Antonio Guterresnek a világ valamennyi kormányához intézett felszólítását, hogy kiáltsanak ki éghajlatváltozási vészhelyzetet, amíg a világ nem érte el a nulla nettó ÜHG-kibocsátást;

⁽¹³⁾ Európai Környezetvédelmi Ügynökség, „Building the foundations for fundamental change” (Az alapvető változás alapjainak építése), 2021. június 4.

2021. október 21., csütörtök

2. aggodalmát fejezi ki az UNEP kibocsátási szakadékról szóló 2020. évi jelentésének megállapításai miatt, leginkább azzal kapcsolatban, hogy a szén-dioxid-kibocsátás átmeneti, Covid19-világjárvány által okozott csökkenése ellenére a benyújtott, feltételhez nem kötött nemzetileg meghatározott hozzájárulások szerinti, előre látható kibocsátások – e hozzájárulások teljes körű végrehajtása esetén – a világot a 3,2 °C-os hőmérséklet-emelkedés felé vezető úton hagynák; üdvözlö a nemzetileg meghatározott hozzájárulások eddig bejelentett módosításait, amelyek ambiciózusabb éghajlati célokat tűztek ki aggodalommal jegyzi meg azonban, hogy ezek a hozzájárulások még így sem elegendőek ahhoz, hogy a kibocsátások a Párizsi Megállapodás célkitűzései felé vezető pályára kerüljenek; riasztónak tartja az UNFCCC-nek a nemzetileg meghatározott hozzájárulásokról szóló, 2021. szeptemberi összefoglaló jelentését, amely megállapította, hogy a 2021. július 30. előtt benyújtott nemzetileg meghatározott hozzájárulások együttesen a globális ÜHG-kibocsátás jelentős – mintegy 16 %-os – növekedését jelzik 2030-ra 2010-hez képest; kiemeli, hogy az IPCC szerint az 1,5 °C-hoz vezető pálya 2030-ig a 2010. évi szinthez képest legalább 45 %-os globális kibocsátáscsökkentésnek felel meg;

3. emlékeztet egy alkotmánybíróság közelmúltbeli határozatára, amely szerint az éghajlat védelme nem lehet politikai mérlegelés tárgya, és az alkotmány környezetvédelmi rendelkezései alkotmányos kötelezettséget rónak az államra a klímasemlegesség elérése érdekében;

4. hangsúlyozza, hogy a kibocsátási szakadékról szóló 2020. évi jelentés szerint a világjárvány utáni zöld helyreállítás 2030-ig mintegy 25 %-kal csökkentheti az ÜHG-kibocsátást, olyan kibocsátási tartományt alakítva ki, amely 66 %-os esélyt biztosít arra, hogy a hőmérséklet-emelkedés 2 °C alatt maradjon, ez azonban még mindig nem elegendő ahhoz, hogy a globális felmelegedést 1,5 °C-ra korlátozza; hangsúlyozza ezért, hogy a helyreállítási intézkedések jelentősen befolyásolhatják, hogy a Párizsi Megállapodás célkitűzései valóra válnak-e; felhívja a kormányokat, hogy minden erejükkel valóítsák meg a zöld helyreállítást, ugyanakkor a Párizsi Megállapodás céljaival összhangban meg kell erősíteniük vállalásaikat, és ebben a tekintetben még a COP26 előtt fokozniuk kell nemzetileg meghatározott hozzájárulásaikat tudományos alapú szakpolitikák elfogadásával; hangsúlyozza, hogy a közelmúltbeli kutatások szerint a Párizsi Megállapodás hőmérsékleti célkitűzésének elérése „gazdaságilag optimális” éghajlat-politikát jelent ⁽¹⁴⁾;

5. üdvözlö a G7-ek azon kötelezettségvállalását, hogy ambiciózus és felgyorsított erőfeszítéseket tesznek a kibocsátások csökkentésére annak érdekében, hogy az 1,5 °C-os hőmérséklet-emelkedés határértéke elérhető szinten maradjon ⁽¹⁵⁾; emlékeztet arra, hogy ez számos járulékos előnnyel járna a környezet, a gazdaság, a társadalom és a közegészségügy számára; kiemeli, hogy az évszázad közepére egyre nő azoknak az országoknak a száma, amelyek kötelezettséget vállalnak a nulla nettó kibocsátásra; hangsúlyozza azonban, hogy ezeket a kötelezettségvállalásokat sürgősen erőteljes rövid távú politikákba, fellépésekbe és pénzügyi erőforrásokba kell átültetni, és tükröződniük kell azok felülvizsgált nemzetileg meghatározott hozzájárulásaiban, amelyeket a COP26 előtt kell benyújtani a 2030-ra vonatkozó magasabb éghajlat-politikai célok formájában annak érdekében, hogy a globális kibocsátások a lehető leghamarabb tetőzhessenek; sürgeti a G20 országait, hogy vállaljanak vezető szerepet a rövid és a hosszú távú törekvések fokozásában;

6. üdvözlö, hogy öt évvel a Párizsi Megállapodás életbe lépése után a világ legnagyobb vezető gazdaságai részt vesznek a klímasemlegesség felé irányuló versenyben; felhívja a figyelmet arra, hogy a nulla nettó kibocsátásra irányuló kötelezettségvállalásokat az UNFCCC-nek elküldött hosszú távú stratégiákkal kell alátámasztani; hangsúlyozza, hogy ezeket a kötelezettségvállalásokat valamennyi szinten és minden ágazatban hatékony intézkedésekbe és politikákba kell átültetni;

7. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a lehető leghamarabb fokozatosan megszüntessék az összes fosszilis tüzelőanyagot; tudomásul veszi a Nemzetközi Energia Ügynökség „Net Zero by 2050” (Nulla nettó szén-dioxid-kibocsátás 2050-ig) című jelentésének következtetéseit, amelyek a fosszilis tüzelőanyagok iránti kereslet hirtelen visszaesését mutatják, aminek következtében nincs szükség az új fosszilis tüzelőanyag-ellátásba való beruházásra, és hogy az 1,5 °C-os célkitűzés eléréséhez az kell, hogy ne hagyják jóvá új olaj- és gázmezők fejlesztését, és 2021-től egyetlen szénbányát se építsenek vagy bővítsenek; támogatja a G7-ek azon kötelezettségvállalását, hogy 2021 végéig megszüntetik a kibocsátáscsökkentés nélküli használatának finanszírozását; felhívja a G7-országokat, hogy mutassanak példát az energetikai áttérés terén, és állítsanak le a fosszilis tüzelőanyagok kitermelésére irányuló minden új beruházást; támogatja a COP26 elnökségét, az Egyesült Királyságot és a „Powering Past Coal Alliance” szövetséget abban, hogy megállapodásra törekedjenek bármely új, kibocsátáscsökkentés nélküli széntüzelésű erőmű megépítésének leállításáról; elismeri, hogy a fosszilis tüzelőanyagoknak nincs hosszú távú szerepük az EU energiaszerkezetében, és felhívja a tagállamokat, hogy a Bizottsággal együttműködve fogadjanak el nemzeti terveket annak érdekében, hogy legkésőbb 2050-ig megvalósuljon a klímasemlegesség;

⁽¹⁴⁾ Hänsel, M. C., Drupp, M. A., Johansson, D. J. A., Nesje, F., Azar, C., Freeman, M. C., Groom, B. és Sterner, T., „Climate economics support for the UN climate targets” [A klímagazdaságtan által az ENSZ éghajlati céljaihoz nyújtott támogatás], *Nature Climate Change*, 10, 781-789. o., 2020.

⁽¹⁵⁾ A 2021. június 11–13-i, Carbis Bay-i csúcstalálkozó közleménye.

2021. október 21., csütörtök

8. kifejezetten támogatja a Dánia és Costa Rica által indított kezdeményezést, amelynek célja az olaj- és gázkitermelés fokozatos megszüntetésére és az új feltárási engedélyek kiadásának megszüntetésére törekvő országok szövetségének létrehozása; emlékeztet a Nemzetközi Energiaügynökség „Net Zero by 2050 – A Roadmap for the Global Energy Sector” (Nulla nettó kibocsátás 2050-ig: ütemterv a globális energiaágazat számára) című jelentésének következtetéseire, amelyek megerősítik, hogy az 1,5 °C-os célkitűzés eléréséhez szükség van ilyen intézkedésekre; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy működjenek együtt más részes felekkel a fosszilis tüzelőanyagok elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződés kidolgozásában a fosszilis tüzelőanyagok fokozatos megszüntetése és a méltányos átállás támogatása érdekében;

9. emlékeztet arra, hogy valamennyi félnek összhangba kell hoznia a – köz- és magán-, belföldi és nemzetközi – pénzügyi mozgásokat az 1,5 °C-os pályával és az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens fejlődéssel; sürgeti a Bizottságot, hogy a 2021. december 14-én közzéteendő, közelgő energiaügyi és éghajlat-változási csomag részeként készítsen átfogó áttekintést az Uniónak és a tagállamoknak a Párizsi Megállapodás 2. cikke (1) bekezdése c) pontjának való megfelelésével kapcsolatos jelenlegi helyzetről, és tegyen meg minden szükséges intézkedést a hiányosságok megszüntetése érdekében;

10. komoly aggodalmának ad hangot az Északi-sarkvidék fosszilis tüzelőanyag-tartalékai iránti növekvő globális érdeklődés miatt, amelyek a tengeri jégtakaró éghajlatváltozás által okozott csökkenése miatt egyre inkább hozzáférhetőek; hangsúlyozza az Északi-sarkvidék természeti környezetének sebezhetőségét, valamint azt, hogy az ökoszisztémát rendkívül nehéz megtisztítani az olajkiömlések, a csővezetékek szivárgása vagy a hajózási balesetek után; sürgeti az EU-t és tagállamait, hogy szorgalmazzanak globális moratóriumot az Északi-sarkvidék tengeri olajfeltárása ellen;

11. hangsúlyozza, hogy a COP26 konferencián újjá kell építeni a nemzetközi koalíciókat, hogy a törekvések és a környezeti integritás szempontjából jelentős eredmények szülessenek; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy szorosan működjenek együtt a nagy kibocsátókkal, az éghajlat szempontjából sérülékeny országokkal, a transzatlanti partnerekkel és a COP26 egyesült királyságbeli elnökségével annak érdekében, hogy a konferencián politikai javaslatokat tegyenek arra vonatkozóan, hogy az országok hogyan fogják felgyorsítani az intézkedéseiket, amelyekkel felszámolható a 1,5 °C-ra való felzárkózás céljának tekintetében fennálló szakadék; ösztönzi az EU-t, hogy fokozza a fejlődő és a legkiszolgáltatottabb országokkal való diplomáciai kapcsolat- és szövetségépítést annak érdekében, hogy közvetítőként járjon el a fejlett és a fejlődő országok között, ami a múltban döntő fontosságú volt, hogy a COP konferenciákon a legambiciózusabb eredményeket érjék el;

12. üdvözli, hogy Biden elnök hivatalba lépésének első napján elrendelte, hogy az Egyesült Államok visszatérjen a Párizsi Megállapodáshoz, valamint azon kötelezettségvállalásait, hogy az évtized végéig az Egyesült Államok ÜHG-kibocsátását 2030-ra a felére csökkenti a 2005. évi szinthez képest, és célul tűzi ki, hogy 2050-re nulla nettó kibocsátást érjenek el; konkrét szakpolitikai intézkedéseket és az azokat követő időszaki pénzügyi forrásokat vár, hogy az USA teljesítse a kötelezettségvállalásait; hangsúlyozza az EU–USA partnerség és vezetés fontosságát a Párizsi Megállapodás céljainak elérése szempontjából; kiemeli, hogy az éghajlatváltozás, a környezetkárosodás és a biológiai sokféleség csökkenése elleni küzdelem, a zöld növekedés előmozdítása és az óceánjaink védelme az új közös transzatlanti menetrend középpontjában állnak, és hogy az EU és az USA közösen kötelezettséget vállalt arra, hogy minden erőfeszítést megtesz annak érdekében, hogy a globális hőmérséklet-emelkedés 1,5 °C-os határértéke elérhető közelségben maradjon; elismeri Biden elnök arra irányuló erőfeszítéseit, hogy fokozza az éghajlatváltozással kapcsolatos globális törekvéseket, többek között a vezető 2021. áprilisi klímaügyi csúcstalálkozója révén;

13. kiemeli Kínának a világ második legnagyobb gazdaságaként és a legnagyobb teljes ÜHG-kibocsátással rendelkező országgént betöltött szerepét; elismeri, hogy Kína kész konstruktív erőként fellépni a globális éghajlat-változási tárgyalásokon; különös aggodalommal jegyzi meg azonban, hogy továbbra is nagymértékben függ a széntől, és arra ösztönzi kormányát, hogy a Párizsi Megállapodás globális céljai elérésének kulcsfontosságú előfeltételeként folytassa a zöld átállás felgyorsítását; tudomásul veszi Hszi Csin-ping elnök 2020. szeptemberi bejelentését, miszerint Kína 2030 előtt fogja elérni a szén-dioxid-kibocsátás csúcspontját, 2060-ig pedig szén-dioxid-semleges lesznek; hangsúlyozza, hogy ezeknek a kötelezettségvállalásoknak az összes ÜHG-kibocsátásra ki kell terjedniük; további kötelezettségvállalásokat, konkrét szakpolitikai intézkedéseket és összehangolt pénzügyi mozgásokat vár azok teljesítése érdekében;

14. hangsúlyozza, hogy az IPBES szerint a világlárványoknak megágyazó okok ugyanazok a globális környezeti változások, amelyek a biológiai sokféleség csökkenését és az éghajlatváltozást súlyosbítják, például a földhasználat megváltoztatása, a mezőgazdaság terjeszkedése és intenzívebbé tétele, valamint a vadon élő állatok kereskedelme és fogyasztása, illetve egyéb tényezők; hangsúlyozza, hogy a világlárvány bizonyította az „egy az egészség” elvének és az egészségügyi szempontok minden szakpolitikában való érvényesítésének jelentőségét a politikai döntéshozatalban, valamint hogy átalakulást hozó változásokra van szükség; emlékeztet arra, hogy a Párizsi Megállapodás preambuluma kulcsfontosságú jogként ismeri el az egészséghöz való jogot; hangsúlyozza, hogy az UNFCCC 4. cikke (1) bekezdésének f) pontja kimondja, hogy valamennyi félnek „például nemzeti szinten megfogalmazott hatástanulmányok készítésével – megfelelő módszereket” kell alkalmaznia, „tekintettel az éghajlatváltozás mérséklését vagy az ahhoz való alkalmazkodást célzó programoknak és intézkedéseknek a gazdaságra, a közegészségre és a környezet minőségére gyakorolt káros hatásainak csökkentésére”; úgy véli, hogy az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra vonatkozó nemzeti tervekben és az UNFCCC-nek szóló nemzeti közleményekben ki kell térni az egészségre;

2021. október 21., csütörtök

15. kiemeli, hogy a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek és klímasemlegességi céljainak megvalósításához jelentős beruházásokra és arra van szükség, hogy a gazdaságaink minden ágazata példátlanul átalakuljon; úgy véli, hogy egy új fenntartható gazdasági modellre való átállás csak akkor valósítható meg, ha az garantál egy olyan méltányos átmenetet, amely ötvözi a társadalmi és ökológiai fejlődést, javítja az emberek jólétét, és senkit sem hagy hátra;

COP26, Glasgow

16. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a 2019-es madridi COP25-ön nem történt előrelépés, és egyes felek nem vállaltak kötelezettséget és nem biztosították az átláthatóságot; sajnálja, hogy a Párizsi Megállapodás szabálykönyvének véglegesítését egy későbbi COP-ra halasztották, és úgy véli, hogy a veszteségekről és károkról folytatott megbeszélések eredménye ambiciózusabb is lehetett volna; a szervezési nehézségek ellenére elismeri, hogy előrelépés történt egyes olyan fontos területeken, mint a szociális dimenzió előmozdítása az éghajlat-politikai menetrendben, valamint a nem állami szereplők széles körű mozgósítása;

17. hangsúlyozza, hogy elengedhetetlen, hogy a COP26 új konszenzust alakítson ki a szükséges éghajlatpolitikai intézkedésekről és az évszázad közepére elérendő globális klímasemlegességre való törekvésről, illetve a szilárd rövid és középtávú szakpolitikai intézkedésekről;

18. felszólítja az UNFCCC részes feleit – a régiókkal és a nem állami szereplőkkel, különösen a civil társadalommal együttműködésben –, hogy konstruktívan járuljanak hozzá a COP26-hoz vezető folyamathoz, és ennek során igazítsák ki a nemzetileg meghatározott hozzájárulásokat annak biztosítása érdekében, hogy azok összeegyeztethetők legyenek a Párizsi Megállapodásban kitűzött hosszú távú hőmérsékleti céllal és az elérhető legjobb tudományos ismeretekkel, és hogy tükrözzék a felek lehető legmagasabb szintű ambícióit; hangsúlyozza, hogy mivel a jelenlegi ígéretek nem elegendőek a Megállapodás céljainak eléréséhez, és a globális ÜHG-kibocsátásnak sürgősen tetőznie, majd drasztikusan csökkennie kell, valamennyi félnek fokoznia kell erőfeszítéseit, és a Párizsi Megállapodás céljaival összhangban aktualizálnia kell a nemzetileg meghatározott hozzájárulásait, és felszólítja különösen az EU-t és a G20-országokat, hogy vállaljanak globális vezető szerepet e tekintetben, és kötelezzék el magukat amellet, hogy legkésőbb 2050-ig megvalósítsák a klímasemlegességet;

19. hangsúlyozza, hogy az UNEP kibocsátási szakadékról szóló 2020. évi jelentése szerint a világ népessége leggazdagabb 1 %-ának kibocsátása több mint kétszerese a legszegényebb 50 %-nak; megjegyzi, hogy további kutatások ⁽¹⁶⁾ azt mutatják, hogy az EU-n belül az uniós polgárok leggazdagabb 10 %-a volt felelős az EU 1990 és 2015 közötti összesített fogyasztási kibocsátásának közel egyharmadáért, és hogy ugyanebben az időszakban az uniós polgárok legszegényebb 50 %-ának teljes éves fogyasztási kibocsátása 24 %-kal csökkent, míg a leggazdagabb 10 %-nál 3 %-kal nőtt; hangsúlyozza, hogy a Párizsi Megállapodás végrehajtása során teljes mértékben foglalkozni kell a méltányossággal, és az Uniónak meg kell fekeztetnie és drasztikusan csökkentenie kell a kibocsátásokat, ugyanakkor támogatást kell nyújtania a legszegényebb háztartásoknak az igazságos átmenet biztosítása érdekében;

20. felhívja a Bizottságot, hogy működjön együtt más jelentős szén-dioxid-kibocsátókkal, mutatva az irányt a klímasemlegesség felé, országok egy olyan nemzetközi csoportosulásának létrehozása érdekében, amely közös célokat tűz ki az ÜHG-kibocsátás csökkentésére, a klímasemlegesség legkésőbb 2050-ig történő megvalósítására, a kibocsátások mérésére vonatkozó egységes szabványok meghatározására, az energia- és ipari ágazatokban alkalmazott összehasonlítható explicit és implicit szén-dioxid-árak meghatározására, valamint azon országok védelmére, amelyek készek éghajlatvédelmi intézkedéseket végrehajtani a nemzetközi verseny hátrányaival szemben az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó közös mechanizmus révén;

21. hangsúlyozza, hogy megerősített és összehangolt ágazati dekarbonizációs intézkedésekre van szükség a célok összehangolása, valamint a felek és más szereplők közötti együttműködés révén; felhívja a feleket, hogy erősítsék meg a globális éghajlatvédelmi fellépés marrákési partnerségét mint olyan teret, amely ösztönzi a nem állami szereplőket és a szubnacionális kormányokat arra, hogy tudományos és magas szintű célokon alapuló azonnali éghajlatpolitikai fellépéseket hajtsanak végre, valamint ösztönözzék a választókerületek, földrajzi területek és ágazatok közös ismeretszerzését a Párizsi Megállapodás céljaival kapcsolatos fellépés és támogató politikai döntéshozatal felgyorsítása érdekében;

22. hangsúlyozza, hogy a COP26 konferenciáinak meg kell oldania a Párizsi Megállapodás munkaprogramjának fennmaradt pontjait annak érdekében, hogy az elkövetkező öt évben a további fejlődésre, valamint a végrehajtásának és működőképessé tételének megerősítésére lehessen összpontosítani; sürgeti valamennyi felet, hogy zárják le a Párizsi Megállapodás szabálykönyvének véglegesítésével kapcsolatos fennmaradó kérdéseket, különös tekintettel az átláthatóságra, a közös határidőkre és a 6. cikk szerinti együttműködési mechanizmusokra, az átláthatóság és az erős környezeti integritás biztosítása és a lehető legnagyobb ambíció elérése érdekében;

⁽¹⁶⁾ Oxfam, „Confronting carbon inequality in the European Union. Why the European Green Deal must tackle inequality while cutting emissions.” (A szén-dioxid-egyenlőtlenség elleni küzdelem Európában – Miért kell az európai zöld megállapodásnak az egyenlőtlenséget leküzdenie a kibocsátások csökkentése mellett?), 2020. december 7.

2021. október 21., csütörtök

23. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a San José-i elvekre építve támogassák a Párizsi Megállapodás 6. cikkével kapcsolatos szigorú és szilárd nemzetközi szabályokat; kiemeli különösen, hogy ösztönözni kell a nemzetközi együttműködést, de el is kell kerülni a kétszeres elszámolás minden formáját, a környezet integritásának valós, kiegészítő, mérhető, maradandó és függetlenül ellenőrzött kibocsátás-csökkentéssel való biztosítása érdekében, garantálva, hogy a Kiotói Jegyzőkönyv alapján kiadott egységek ne legyenek beszámíthatók a meglévő és jövőbeli nemzetileg meghatározott hozzájárulásokba, és garantálni kell az emberi jogok védelmét; ismételten támogatja, hogy a 6. cikk szerinti mechanizmusok bevételeinek egy részét az Alkalmazkodási Alap finanszírozására használják; megismétli, hogy támogatja az öt éves időkeret bevezetését, és felszólítja az EU-t, hogy fogadjon el álláspontot az öt éves közös időkeretre vonatkozó megállapodás támogatására az éghajlat-politikai fellépés ütemének felgyorsítása érdekében;

24. felszólít a megerősített átláthatósági keret működőképessé tételére, amely az átláthatóság, a pontosság, a következetesség, az összehasonlíthatóság és a teljesség elvét rögzíti;

25. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás eltérő hatást gyakorol az emberekre, olyan tényezőktől függően, mint a nem, az életkor, a fogyatékoság, az etnikai hovatartozás és a szegénység, valamint hogy az adott személy nemén alapuló jelenlegi egyenlőtlenségek növelhetik az adott személy kiszolgáltatottságát az éghajlatváltozás elkerülhetetlen hatásaival, többek között a természeti veszélyekkel szemben; ezért üdvözlí, hogy a madridi COP25 konferencián elfogadták a nemek közötti egyenlőségről szóló, megerősített öt éves limai munkaprogramot és a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó cselekvési tervet, és felszólít ezek gyors végrehajtására; úgy véli, hogy a fenntartható társadalomra való átállást inkluzív, méltányos és egyenlő módon kell végrehajtani, és hogy a nemek közötti egyensúly, valamint a nők és lányok társadalmi szerepvállalásának növelése ezen átalakulás kulcsfontosságú elemei; hangsúlyozza, hogy a nemek közötti egyenlőség hatékonyabb érvényesítésére van szükség valamennyi releváns cél és célkitűzés tekintetében; ismételten felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki konkrét cselekvési tervet a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó megújított cselekvési tervben foglalt kötelezettségvállalások teljesítése érdekében, és hozzon létre a nemek közötti egyenlőséggel és az éghajlatváltozással foglalkozó állandó uniós kapcsolattartó pontot, amely elegendő költségvetési forrással rendelkezik a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő uniós és globális éghajlatpolitikai fellépés végrehajtásához és nyomon követéséhez ⁽¹⁷⁾; úgy véli, hogy ez példát mutathat a többi fél számára, hogy hasonló intézkedéseket fogadjanak el;

26. üdvözlí, hogy a felek nemzeti vállalásaikban egyre inkább figyelembe veszik a nemek közötti egyenlőséget, és felszólítja az összes felet, hogy fogadjanak el a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő és társadalmilag igazságos nemzetileg meghatározott hozzájárulásokat és klímafinanszírozást az éghajlati igazságosság biztosítása érdekében; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy növeljék a nemek közötti egyenlőségnek és az éghajlatnak nyújtott támogatás közötti koherenciát a külső fellépés eszközein és az Európai Beruházási Bankon (EBB) keresztül, többek között a nők és a nők szervezetek kormányzásban és döntéshozatalban való részvételének, valamint a finanszírozáshoz és olyan programokhoz való hozzáférésük fokozása által, amelyek elősegítik a nők szerepét az éghajlatpolitikai irányításban és bizonyos ágazatokban, például a mezőgazdaságban és az erdőgazdálkodásban, különös figyelmet fordítva az őslakos nőkre;

27. aggodalmának ad hangot a Covid19-cel kapcsolatos utazási és egyéb korlátozásoknak a COP26 konferencián való méltányos és kiegyensúlyozott részvétellel gyakorolt potenciális hatása miatt; felhívja a COP26 egyesült királyságbeli elnökségét, hogy tegyen meg minden szükséges intézkedést a széles körű és inkluzív részvétel biztosítása érdekében, teljes mértékben tiszteletben tartva az egészségügyi intézkedéseket; úgy véli, hogy minden erőfeszítést meg kell tenni annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi fejlődő ország, különösen a legkevésbé fejlett országok és a fejlődő kis szigetállamok részt vehessenek a COP26 konferencián, és felszólítja a brit elnökséget, hogy számolja fel a pandémiához kapcsolódó részvételi akadályokat;

28. emlékeztet annak fontosságára, hogy valamennyi ország vegyen részt az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményének (UNFCCC) döntéshozatali folyamataiban; hangsúlyozza, hogy az UNFCCC jelenlegi döntéshozatali folyamatát javítani kell annak érdekében, hogy a szegény és kiszolgáltatott országok küldöttei jobban részt vehessenek benne; ismételten kéri az Unió COP-küldöttségét, hogy nagyobb mértékben vonja be a veszélyeztetett országok küldötteit;

29. megismétli, hogy támogatja egy konkrét összeférhetlenségi politika bevezetését az UNFCCC keretében, és felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vállaljanak vezető szerepet ebben a folyamatban;

30. úgy véli, hogy az EU történelmi felelőssége, hogy a Párizsi Megállapodás legambiciózusabb aláírója legyen mind saját vállalásai révén, mind azáltal, hogy segítséget nyújt másoknak, és el kell ismernie az éghajlattal és a környezettel kapcsolatos felelősségét, és megfelelő lépéseket kell tennie e tekintetben azáltal, hogy hiteles példát mutat; emlékeztet a közös, de differenciált felelősség és képességek elvére, amely az Uniót és a tagállamokat különös cselekvési felelősséggel és képességgel ruhazza fel;

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament 2021. január 21-i állásfoglalása az uniós nemi esélyegyenlőségi stratégiáról (Elfogadott szövegek, P9_TA (2021)0025).

2021. október 21., csütörtök

Ambiciózus uniós éghajlat-politika és hosszú távú jövőkép

31. felhívja a figyelmet az európai klímarendelet elfogadására; elvárja, hogy az európai zöld megállapodás és különösen „Fit for 2030” jogalkotási csomag végrehajtsa a szükséges intézkedéseket, hogy az Unió és tagállamai teljesen megfeleljenek a Párizsi Megállapodásnak; rendkívül fontosnak tartja, hogy az Unió jó példával járjon elől, és a COP26 keretében egyértelműen tudassa, hogy készen áll a nemzetileg meghatározott hozzájárulásainak és a Párizsi Megállapodáshoz való hozzájárulásának fokozására, és a többi fél ugyanilyen mértékű elkötelezettségére szólít fel;

32. kiemeli, hogy az EU egy része az éghajlatváltozás által leginkább érintett régiók közé tartozik; megjegyzi, hogy a Földközi-tenger medencéje a globális átlagnál 20 %-kal gyorsabban melegszik, és hogy a régió a világ egyik fő éghajlatváltozási csomópontja, ahol az előrejelzések szerint 20 éven belül 250 millió embert fognak „vízszegénynek” tekinteni⁽¹⁸⁾; hangsúlyozza, hogy a Földközi-tenger a világ leggyorsabban felmelegedő tengerévé válik⁽¹⁹⁾, ami következményekkel jár a fontos gazdasági ágazatokra és az egész tengeri ökoszisztémára nézve, és visszafordíthatatlan változásokat okoz az ökoszisztéma és a fajok terén; felhívja az EU-t, hogy sürgősen lépjen fel és működjön együtt földközi-tengeri partnereivel ambiciózus alkalmazkodási intézkedések kidolgozása és az éghajlatváltozás mérséklését célzó fellépést vezetése érdekében;

33. hangsúlyozza, hogy az európai zöld megállapodás sikere attól függ, hogy hatékonyan globalizálják-e a releváns szabványait és normáit a harmadik országokkal való partnerségben; emlékeztet az Európai Tanács 2021. januári következtetéseire és az Európai Bizottság azon célkitűzésére, hogy megerősítse az Unió globális szereplőként betöltött szerepét; kéri, hogy az afrikai COP27 előtt dolgozzanak ki működőképes és koherens diplomáciai stratégiát az európai zöld megállapodás keretében;

34. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy ténylegesen csökkenteni kell az EU környezeti lábnyomát az éghajlatváltozással kapcsolatos globális kötelezettségvállalásunk teljesítése érdekében; megjegyzi azonban, hogy nincs hivatalos uniós mutató a jelenlegi környezeti lábnyomunk mérésére, és felhívja a Bizottságot és az Európai Környezetvédelmi Ügynökséget, hogy fogadjanak el ilyen mutatót;

35. ismételt felszólítja a Bizottságot, hogy – az európai klímarendelet elfogadását követően és tekintettel arra, hogy a természetes szénelnyelők fontos szerepet játszanak a klímasemlegesség elérésében – tegyen javaslatot az üvegházhatású gázok természetes szénelnyelők általi lekötésére vonatkozó, tudományosan megalapozott, 2030-ig elérendő ambiciózus uniós céltértekre, amelyek összhangban kell lennie a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó biodiverzitási stratégiával és amelyet jogszabályban kell rögzíteni; emlékeztet továbbá arra, hogy a kibocsátások gyors csökkentésének továbbra is prioritásnak kell maradnia;

36. hangsúlyozza, hogy az éghajlati célokat valamennyi uniós szakpolitikában érvényesíteni kell; sürgeti a Bizottságot, hogy az uniós klímarendelet 6. cikke (4) bekezdésének teljes körű végrehajtása érdekében tegye naprakészé a hatásvizsgálatok elvégzésének módját valamennyi uniós szakpolitikai területen; úgy véli, hogy „A jogalkotás minőségének javítása: közös erővel a jobb jogszabályokért” című közelmúltbeli bizottsági közleményben⁽²⁰⁾ szereplő új kezdeményezések, különösen a jelentős károkozás elkerülését célzó elemzésnek a hatásvizsgálatokban való szerepeltetése pozitív első lépést jelent e tekintetben;

37. kiemeli az energiahatékonyság és a megújuló energiaforrások központi szerepét a klímasemleges gazdaság felé való átmenetben; elismeri a megújuló energiaforrások kiépítése terén elért eredményeket; tudomásul veszi a megújuló energiáról szóló irányelv az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag keretében történő felülvizsgálatára irányuló bizottsági javaslatot, és hangsúlyozza a megújuló energiára és az energiahatékonyságra vonatkozó célkitűzések növelésének fontosságát a klímasemlegesség legkésőbb 2050-ig történő elérése és a Párizsi Megállapodásnak való megfelelés érdekében, megragadva a lehetőséget a megújuló energia és a tárolási technológiák jelenlegi költségeinek csökkentésére;

38. tudomásul veszi a földhasználatra, a földhasználat megváltoztatására és az erdőgazdálkodásra vonatkozó keret (LULUCF) az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag keretében történő felülvizsgálatára irányuló bizottsági javaslatot, és hangsúlyozza a természetes szénelnyelők növelésének, valamint az ökoszisztéma-alapú megoldások ösztönzésének fontosságát, figyelembe véve ugyanakkor a különböző ökoszisztémák biológiai sokféleség szempontjából képviselt értékét, valamint azt a szénmennyiséget, amelyet fel kell számolni és tárolni kell annak érdekében, hogy legkésőbb 2050-ig megvalósuljon a klímasemlegesség;

⁽¹⁸⁾ Mediterranean Experts on Climate and environmental Change, *Risks associated to climate and environmental changes in the Mediterranean region* (Földközi-tenger szakértői az éghajlati és környezeti változásokról, 2019: A Földközi-tenger régiójában fellépő éghajlati és környezeti változásokból eredő kockázatok).

⁽¹⁹⁾ „The climate change effect in the Mediterranean. Six stories from an overheating sea” (Az éghajlatváltozás hatása a Földközi-tengeren – Hat történet egy túlmelegedő tengerről) WWF Mediterranean Marine Initiative, Róma, Olaszország, 2021.

⁽²⁰⁾ COM(2021)0219.

2021. október 21., csütörtök

39. úgy véli, hogy valamennyi éghajlati és kapcsolódó energiapolitikának tükröznie kell az ökoszisztémákkal és a különböző szén-dioxid-tárolókkal kapcsolatos naprakész tudományos eredményeket, valamint azok valódi értékét az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás szempontjából; az a véleménye, hogy az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást támogató eszközként létfontosságúak a természetben alapuló megoldások és az ökoszisztéma-alapú megközelítések, valamint az ökoszisztémák és a biológiai sokféleség helyreállítása és védelme; több adatot kér a szén-dioxidban és fajokban gazdag ökoszisztémákon belüli és kívüli területekről, valamint a természetvédelmi kezelési, védelmi és helyreállítási intézkedések minőségéről a helyreállítási prioritásokra, valamint az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség csökkenése elleni küzdelemre irányuló intézkedésekre és szakpolitikákra vonatkozó tájékozott döntéshozatalhoz;

40. hangsúlyozza, hogy ezt az éghajlat-politikát az igazságos átmenet elvével és a „szennyező fizet” elvvel összhangban, a környezetileg káros támogatások fokozatos kivezetésével párhuzamosan és az összes érdekelt féllel, így a civil társadalommal, a szociális partnerekkel és a privát szférával szoros együttműködésben kell megvalósítani, senkit sem hagyva ki a folyamatból; úgy véli ezért, hogy nagyobb átláthatóság, a szociális partnerségek és a civil társadalmi szerepvállalás helyi, regionális, nemzeti és uniós szinten történő megerősítése elengedhetetlen ahhoz, hogy a társadalom valamennyi szektorában igazságos, inkluzív és szociálisan fenntartható módon valósuljon meg a klímaseglegesség; emlékeztet arra, hogy az uniós klímarendelet 10. cikke olyan eszközöket biztosít, amelyek célja ágazati indikatív önkéntes dekarbonizációs ütemtervek kidolgozása az EU-n belül a legtöbb káros anyagot kibocsátó ágazatok számára, és sürgeti a Bizottságot, hogy működjön együtt ezekkel az ágazatokkal a hasonló ütemtervek megkönnyítése érdekében;

41. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás mérséklése vagy az ahhoz való alkalmazkodás érdekében hozott intézkedések nem vezethetnek az EU-ban vagy harmadik országokban már meglévő környezeti problémák súlyosbodásához vagy új problémák kialakulásához; e tekintetben felhívja a figyelmet az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttéréshez vagy az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez szükséges egyes kritikus nyersanyagok iránti növekvő kereslettel összefüggő környezeti kockázatokra, és felhívja a Bizottságot, hogy fellépései során vegye figyelembe ezeket a kockázatokat, és az elővigyázatosság elvével összhangban törekedjen e kockázatok minimalizálására;

42. úgy véli, hogy a Next Generation EU gazdaságélénkítési csomag fenntartható politikák formájában történő ambiciózus végrehajtása számos előnnyel jár a gazdasági visszaesés időszakában a növekedés ösztönzését illetően, például új munkahelyek teremtésével és magasabb rövid távú fiskális multiplikátorok biztosításával, és jelentősebb hosszú távú költségmegtakarításokhoz vezet, valamint lehetőséget kínál arra, hogy más nemzetek is lássák a gazdaságuk számára nyújtott előnyöket; ösztönzi a Bizottságot, a Tanácsot és a tagállamokat, hogy maximalizálják a zöld átállás támogatása tekintetében a csomagban rejlő lehetőségeket;

43. hangsúlyozza, hogy támogatni kell a fenntartható gazdasági növekedést és az új, környezetbarát technológiák fejlesztését, mivel ezek az éghajlatváltozás mérséklésének jelentős mozgatórugói lehetnek;

Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz, veszteségek és károk

44. ismételten hangsúlyozza, hogy az alkalmazkodást célzó intézkedések elkerülhetetlenül szükségesek valamennyi ország számára, ha minimálisra kívánják csökkenteni az éghajlatváltozás negatív hatásait, és el akarják érni az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciát és a fenntartható fejlődést, tudomásul véve a fejlődő országok éghajlatváltozás hatásaival szembeni sajátos sérülékenységet, különösen a legkevésbé fejlett országokat, valamint a fejlődő kis szigetállamokat illetően; felhívja az Uniót és a tagállamokat, hogy fokozzák az alkalmazkodást célzó intézkedéseket és vonják be a helyi hatóságokat annak érdekében, hogy teljes mértékben tiszteletben tartsák a Párizsi Megállapodás szerinti kötelezettségvállalásokat, és biztosítsák, hogy az uniós alkalmazkodási politikák megfeleljenek az Unió globális vezető szerepének az éghajlatváltozás mérséklése terén; e tekintetben üdvözlí az új uniós alkalmazkodási stratégiát, a biológiai sokféleséggel kapcsolatos uniós stratégiával való összefüggéseket és az alkalmazkodásra vonatkozó, az európai klímarendeletről eredő új szabályozási keretet, és felszólít az ambiciózus végrehajtásukra, beleértve a nemzetközi elemeiket is;

45. hangsúlyozza, hogy a Bizottság által 2021. február 24-én elfogadott uniós alkalmazkodási stratégia kifejezi a Bizottság azon célkitűzését, hogy növelje az erőforrásokat és tovább mozgósítsa a nagyléptékű alkalmazkodási finanszírozást, és hogy különös figyelmet kell fordítani annak biztosítására, hogy a pénzügyi források eljussanak a fejlődő országok legkiszolgáltatottabb közösségeihez;

46. üdvözlí az uniós klímarendelet 4. cikke szerinti, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra vonatkozó új szabályozási keretet; hangsúlyozza, hogy további, egyértelmű célokat és mérőszámokat meghatározó szabályozási intézkedésekre van szükség az alkalmazkodóképesség fokozása, a reziliencia megerősítése és az éghajlatváltozással szembeni kiszolgáltatottság minimalizálása érdekében;

2021. október 21., csütörtök

47. hangsúlyozza, hogy bár az éghajlatváltozás globális probléma, egyes régiókat eltérő módon fogja érinteni, és ezért a helyi szintű kormányzás gyakran a leginkább érintett szervezet a probléma kezelésére szolgáló alkalmazkodási stratégiák kidolgozásában, mivel közelebb állnak a lakossághoz;

48. hangsúlyozza, hogy a zöld infrastruktúrák a természeti tőke védelme, a természetes élőhelyek és fajok megőrzése, a jó ökológiai állapot fenntartása, a vízgazdálkodás és az élelmezésbiztonság révén hozzájárulnak az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz;

49. kiemeli az elsivatagosodás környezetre, társadalomra és gazdaságra gyakorolt pusztító hatásait, valamint azt, hogy közös megközelítésekre van szükség e kérdés megfelelő megelőzéséhez, kezeléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz; ezért hangsúlyozza a víz rendelkezésre állásának fontosságát az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás szempontjából, mivel a talajban található víz – emellett, hogy lehetővé teszi a szén-dioxidot megkötő és megtartó növények növekedését – életteret biztosít a mikroorganizmusok számára, növelve ezzel a talaj szervesanyag-tartalmát és ezzel együtt nagyobb szénmegkötő képességet biztosítva; hangsúlyozza, hogy az alkalmazkodással összefüggésben szoros figyelemmel kell kísérni a vízgazdálkodást; hangsúlyozza az uniós vízügyi keretirányelv⁽²¹⁾ gyors és teljes körű végrehajtásának szükségességét célkitűzéseinek elérése és ezen erőforrás jobb kezelése érdekében;

50. hangsúlyozza, hogy a víz valódi értékének, valamint az éghajlatváltozás mérséklésében és az ahhoz való alkalmazkodásban játszott szerepének elismerése központi szerepet játszik a vízminőségre gyakorolt éghajlati hatások kezelésében és a klímasemlegesség elérésében; elismeri, hogy a vízforrások diverzifikálása, a vízmegtakarítás, a körforgásos vízgazdálkodás, a természetalapú megoldások, a víz nyomon követésére, felügyeletére és elemzésére szolgáló digitális megoldások, valamint az ivóvízhez és a megfelelő higiénés körülményekhez való hozzáférés hozzájárulnak a szennyezés és a szén-dioxid-kibocsátás csökkentéséhez;

51. hangsúlyozza, hogy a Párizsi Megállapodás preambuluma elismeri, hogy az élelmezésbiztonság és az éhezés felszámolása alapvető fontosságú, különösen az élelmiszer-termelő rendszerek sérülékenységei az éghajlatváltozás negatív hatásaival szemben; emlékeztet arra, hogy az UNFCCC 2. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerint az élelmiszer-termelés veszélyeztetése nélkül kell növelni az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásaihoz való alkalmazkodás képességét, fejleszteni az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességet és támogatni az üvegházhatású gázok alacsony szintű kibocsátását; felhívja az összes felet, hogy kellően vegyék figyelembe az élelmezésbiztonságot az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra vonatkozó nemzeti terveikben;

52. hangsúlyozza az éghajlati kockázatok, valamint az alkalmazkodási igények és intézkedések értékelésére szolgáló, több veszélyre kiterjedő, rendszerszintű megközelítés fontosságát, valamint azt, hogy javítani kell a kockázatalapú alkalmazkodás mérésére szolgáló mérőszámokat, valamint fokozni kell az országoknak nyújtott technikai és pénzügyi támogatást annak érdekében, hogy banki finanszírozásra alkalmas projekteket dolgozzanak ki a nagyobb alkalmazkodási finanszírozáshoz való hozzáférés érdekében;

53. támogatja az alkalmazkodásra vonatkozó globális cél felülvizsgálatát, és kiemeli, hogy ezt olyan mérhető eredményekké kell alakítani, amely a kockázatok több szinten történő alapos megértésén, a következetes és összehasonlítható adatok rendelkezésre állásán, valamint a reziliencia terén elért mennyiségi és minőségi előrehaladáson alapulnak;

54. felhívja a COP26 konferenciát, hogy teljes mértékben tegye működőképpé a veszteségekre és károokra irányuló, a COP25 konferencián létrehozott santiagoói hálózatot annak érdekében, hogy hatékonyan katalizálják a fejlődő országoknak nyújtott technikai segítségnyújtást a veszteségek és károk megelőzése, minimalizálása és kezelése érdekében, és amely a fejlődő országok által tapasztalt olyan legjellemzőbb kihívásokon és hiányosságokon alapuló feladatokat lát el, mint például a kapacitás, a finanszírozás és a támogatások hiánya; úgy véli, hogy a santiagoói hálózat működését be kell építeni az UNFCCC struktúrájába, és a fejlett országoknak kiszámíthatóan és megbízhatóan kell finanszírozniuk azt, az UNFCCC feleinek és megfigyelőinek hozzájárulásai alapján;

55. megjegyzi, hogy a Párizsi Megállapodás 8. cikke (Veszteségek és károk) kimondja, hogy a feleknek együttműködésen alapuló megközelítést kell követniük az éghajlatváltozás káros hatásaival összefüggő veszteségekkel és károkkal kapcsolatban; kiemeli ezért a globális támogató intézkedések fontosságát az éghajlatváltozás hatásainak különösen kiszolgáltatott területeken, például a partvidéki területeken és szigeteken, valamint ahol korlátozott alkalmazkodási kapacitás van;

⁽²¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.).

2021. október 21., csütörtök

56. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás és a környezetkárosodás egyre inkább összefügg az emberek lakóhelyelhagyását okozó tényezőkkel; támogatását fejezi ki a Varsói Nemzetközi Mechanizmus Kényszerű Migrációval Foglalkozó Munkacsoportja mellett, és felhívja a munkacsoportot, hogy erősítse meg tevékenységeit, és biztosítsa, hogy legyen befogadóbb a legkevésbé fejlett országokkal és a fejlődő kis szigetállamokkal kapcsolatban; felszólít arra, hogy a jövőbeli COP konferenciákon nagyobb hangsúly helyeződjön az éghajlat által okozott lakóhelyelhagyásokra;

Az éghajlatváltozással kapcsolatos természetalapú megoldások és ökoszisztéma-alapú megközelítések

57. emlékeztet arra, hogy az éghajlatváltozás a csökkenő biológiai sokféleség és a talajromlás egyik fő közvetlen oka, és hogy a biológiai sokféleség csökkenése és az éghajlatváltozás összekapcsolódnak és felerősítik egymást, és azonos mértékű veszélyt jelentenek az életre a bolygónkon; hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozásnak a természetre és a biológiai sokféleségre, az ökoszisztémákra, a víz hozzáférhetőségére, az óceánokra és az élelmezésbiztonságra gyakorolt negatív hatásai az előrejelzések szerint az elkövetkező évtizedekben kritikussá válnak; ismételten hangsúlyozza, hogy a nagy szén-dioxid-elnyelő képességgel rendelkező ökoszisztémák, például a tőzeglápok, a vizes élőhelyek, a legelők, a kék szénmegkötő ökoszisztémák, például a sós mocsarak, a hínárok és a mangroveerdők, valamint az érintetlen erdők szigorú megőrzése és helyreállítása azonnali hatással járó válaszlépési lehetőség, és széles körű előnyökkel járnak az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás szempontjából; mivel ha a kék szénmegkötő ökoszisztémák degradálódnak vagy megsemmisülnek, akkor a légkörbe és az óceánba bocsátják ki az évszázadok óta tárolt szenet, és üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának forrásaivá válnak; kiemeli, hogy egyes intézkedések, amelyek enyhíthetik az éghajlati válságot, károsak lehetnek a biológiai sokféleségre nézve, és hangsúlyozza, hogy együtt kell kezelni az éghajlati válságot és a biológiai sokféleség csökkenésének válságát; ezért egy megfelelően finanszírozott közös CBD-UNFCCC munkaprogramot javasol a szinergikus fellépések azonosítása és ösztönzése érdekében;

58. hangsúlyozza, hogy annak ellenére, hogy az UNFCCC és a CBD konferencián egyre nagyobb az egyetértés arról, hogy országos és helyi szinten integrált fellépésre van szükség a biodiverzitás és az éghajlati válság együttes kezelése érdekében, a természetalapú megoldások még mindig hiányoznak sok nemzeti klímavédelmi vállalásból és országstratégiából; úgy véli, hogy a természetalapú megoldásokkal foglalkozó, több érdekelt felet tömörítő platform erősítheti a biológiai sokféleségről és az éghajlatváltozásról szóló többoldalú nemzetközi egyezmények közötti szinergiákat, és támogatja az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak megvalósítását;

59. hangsúlyozza, hogy szinergiákra van szükség a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia és az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást célzó éghajlatpolitikai fellépés között;

60. emlékeztet arra is, hogy a biológiai sokféleség döntő szerepet játszik abban, hogy az emberek fel tudják venni a harcot a globális felmelegedés ellen és alkalmazkodni tudjanak ahhoz, valamint abban, hogy növekedjen ellenálló képességük; hangsúlyozza, hogy az ökoszisztémákra alapuló megközelítések – amelyek megfelelnek az Éghajlatváltozási Keretegyezményének – és a természetalapú megoldások a természetben és a biológiai sokféleségben rejlő lehetőségeket aknázzák ki az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás elősegítése érdekében, és hogy ezek olyan, mindenki számára előnyös megoldások, amelyek a társadalmi kihívások kezelése és az emberi jólét előmozdítása érdekében magukban foglalják az ökoszisztéma-szolgáltatások és -funkciók védelmét, helyreállítását, fenntartható kezelését és kiterjesztését; hangsúlyozza, hogy a természetalapú megoldások akkor a leghatékonyabbak, ha hosszú távra tervezik meg őket, és nem korlátozottan csak a gyors szénmegkötésre összpontosítanak ⁽²²⁾.

61. üdvözli a COP26 elnökségének az erdészeti, mezőgazdasági és árukereskedelmi (FACT) párbeszéd elindítására irányuló kezdeményezését, amely a mezőgazdasági termékeket exportáló kulcsfontosságú országokat és az e termékeket fogyasztó országokat fogja össze, hogy megvitassák, hogyan lehetne ezt a folyamatot fenntarthatóbbá tenni; emlékeztet az EU által ösztönzött globális erdőirtás megállítására és visszafordítására szolgáló uniós jogi keretről szóló állásfoglalásában ⁽²³⁾ kifejtett álláspontjára, amelyet helyénvaló lenne belefoglalni az uniós álláspontba; felszólítja a Bizottságot, hogy sürgősen terjesszen elő egy javaslatot egy, a kellő gondosságra vonatkozó kötelezettségen alapuló uniós jogi keretre, amely biztosítja az értékláncok fenntarthatóságát, valamint azt, hogy az EU piacán forgalomba hozott termékek vagy áruk nem vezessenek erdőirtásokhoz, erdőpusztuláshoz, az ökoszisztéma pusztulásához vagy átalakulásához és emberi jogi jogvértésekhez, továbbá nem származnak ezekből; megjegyzi, hogy ezt az uniós jogi keretet ki kellene terjeszteni az erdőkön kívüli – nevezetesen a tengeri és tengerparti, ártéri, tőzeglápi és szavannás –, nagy szénkészletet felhalmozó és gazdag biodiverzitású ökoszisztémákra is annak érdekében, hogy a nyomás ne tevődjön át ezekre a tájakra;

⁽²²⁾ Az IPBES-IPCC közös szervezésű, biológiai sokféleségről és éghajlatváltozásról szóló munkaértekezletének 2021. június 10-i jelentése.

⁽²³⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0285.

2021. október 21., csütörtök

62. felhívja a figyelmet arra, hogy a potenciális permafroszt-kibocsátásokat nem veszik teljes mértékben figyelembe a globális kibocsátási költségvetésekben, és nem tükröződnek a nemzetileg meghatározott hozzájárulásokban sem; sürgeti, hogy gyorsított tudományos erőfeszítésre van szükség annak érdekében, hogy pontosabban megbecsüljék és közöljék az Északi-sarkvidék felmelegedéséből származó megnövekedett szén-dioxid- és metánkibocsátás várható nagyságrendjét annak érdekében, hogy megalapozottabbak legyenek azok a döntések, amelyeket a globális hőmérsékletnek a Párizsi Megállapodás célkitűzései között való megtartásához szükséges fokozott törekvéshez szükségesek; felhívja az EU-t, hogy kezdeményezzen és vezessen globális koalíciót a permafrosztért, amelynek célja a probléma jelenlegi helyzetének jobb felmérése érdekében végzett kutatás finanszírozása, valamint a permafroszt olvadásának sürgős megfékezését célzó intézkedések finanszírozása;

63. hangsúlyozza, hogy a helyreállítási prioritásokkal kapcsolatos döntéshozatal tájékoztatása érdekében átfogó feltérképezést kell végezni a szén-dioxidban és a természeti értékekben gazdag területekről, a gazdálkodás hatásáról és minőségéről, az élőhelyek állapotáról és más tényezőkről;

64. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy az uniós piaci és fogyasztási minták ne legyenek káros hatással az erdőkre, a természetes ökoszisztémákra és a biológiai sokféleségre, sem pedig az őslakos népek és a helyi közösségek jogaira;

65. elismeri a 2021. októberben és 2022. április–májusban Kunmingban (Kína) tartandó, a biológiai sokféleséggel foglalkozó konferencia fontosságát; kiemeli, hogy erősebb, kötelező és ambiciózusabb nemzetközi keretre van szükség a pótolhatatlan értékű globális biológiai sokféleség védelme, jelenlegi csökkenésének megállítása, és lehető legnagyobb mértékű helyreállítása érdekében; úgy véli, hogy egy ilyen keretnek célokon, számszerűsíthető mutatókon, hatékony nyomonkövetési mechanizmusokon és határozott kötelezettségvállalásokon kell alapulnia, nemzetileg meghatározott hozzájárulásokból és más megfelelő eszközökből, pénzügyi kötelezettségvállalásokból és jobb kapacitásépítési biztosítékokból, valamint egy ötéves felülvizsgálati mechanizmusból kell állnia, és egyre nagyra törőbb és ambiciózusabb célok meghatározására kell helyeznie a hangsúlyt; ismételten felszólítja az EU-t, hogy az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében törekedjen magas szintű ambícióra a tárgyalások során, beleértve a jogilag kötelező erejű, 2030-ig elérendő, legalább 30 %-os globális helyreállítási és védelmi célok meghatározását, amelyek az EU 2030-ig tartó időszakra vonatkozó biodiverzitási stratégiában foglalt belső ambíciókat tükrözik;

66. ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy a fenntartható fejlődési célok 2018. évi végrehajtásának felülvizsgálata ⁽²⁴⁾ arra a következtetésre jutott, hogy a 15. fenntartható fejlődési cél nyomonkövetési kerete nem tartalmaz olyan, a minőséggel kapcsolatos alapvető elemeket, amelyek döntő fontosságúak az érdemibb eredmények szempontjából, rámutatva arra, hogy további mutatókra van szükség olyan területeken, mint az erdők érintetlensége, a védett területek gazdálkodási hatékonysága és a biológiai sokféleség más folyamatokba való érdemi bevonása;

67. hangsúlyozza, hogy az éghajlati mechanizmusok az óceáni és tengeri ökoszisztémák egészségétől függenek, amelyet jelenleg károsít a globális felmelegedés, a szennyezés, a tengeri biodiverzitás túlzott mértékű kiaknázása, a savasodás, az oxigénszint csökkenése és a tengerpart eróziója; hangsúlyozza, hogy az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület emlékeztet arra, hogy az óceán az éghajlatváltozás mérséklésére és az annak hatásaihoz való alkalmazkodásra irányuló megoldás részét képezi;

68. hangsúlyozza, hogy a 2020 utáni globális biodiverzitási keretnek köteleznie kell a feleket arra, hogy a Párizsi Megállapodás teljesítése érdekében a biológiai sokféleséget és az ökoszisztéma integritását védő és helyreállító természetalapú megoldásokat építsék be mind a nemzeti biodiverzitási stratégiákba és cselekvési tervekbe, mind pedig a nemzetileg meghatározott hozzájárulásokba;

69. elismeri, hogy az egészséges talajnak mint a legnagyobb szárazföldi szénelnyelőnek fontos szerepe van az éghajlatváltozás mérséklésében; ismételten felhívja a tagállamokat, hogy nemzeti energia- és klímaterveikben, és különösen a mezőgazdasági és a földhasználati ágazatra vonatkozó intézkedéseikben erősítsék meg a talaj mint éghajlat-politikai eszköz helyreállítását és fenntartható használatát, hogy őrizze meg, állítsa helyre és növelje a szénelnyelőket (különösen az olyan szénben gazdag talajú területeken, mint a gyepterületek és a tőzeglápok) amellet, hogy olyan intézkedéseket hoznak, amelyek az agrárpolitikában a talaj fenntartható használatának előmozdítását és a mezőgazdasági kibocsátások csökkentését szolgálják; ismételten felszólítja a Bizottságot, hogy terjesszen elő jogalkotási javaslatot a talajvédelemre és a talaj fenntartható használatára vonatkozó, az EU egészére kiterjedő olyan közös jogi keret létrehozásáról, amely kezeli a talajokat érintő összes jelentős fenyegetést;

⁽²⁴⁾ Magas szintű politikai fórum, A fenntartható fejlesztési célok végrehajtásának 2018. évi felülvizsgálata.

2021. október 21., csütörtök

Fenntartható éghajlati finanszírozás

70. kiemeli, hogy továbbra is az Unió és tagállamai biztosítják az éghajlatváltozással kapcsolatos közfinanszírozás legjelentősebb forrásait; elismeri az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásának fontosságát az éghajlat-politikai fellépésekben, mivel számos fejlődő országnak feltételekhez kötött nemzetileg meghatározott hozzájárulásai vannak, amelyek elérése pénzügyi támogatástól függ; ezért üdvözlí a COP24 konferencián hozott határozatot, amely szerint 2025-től kezdődően új, ambiciózusabb célkitűzést határoznak meg, amely túlmutat azon a jelenlegi kötelezettségvállaláson, miszerint 2020-tól kezdődően évente 100 milliárd USD-t kell mozgósítani, ugyanakkor aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a fejlett országok által tett tényleges vállalások még mindig meg sem közelítik a 100 milliárd USD kollektív célt, és szorgalmazza e hiány pótlását; sürgeti az EU-t és tagállamait, hogy fokozzák erőfeszítéseiket az éghajlatváltozás elleni nemzetközi finanszírozás fejlődő országok számára való mozgósítására, és dolgozzanak ki egy olyan nemzetközi ütemtervet, amely felvázolja az egyes fejlett országoknak az 100 milliárd USD összegű pénzügyi kötelezettségvállalásból való méltányos vállalásukat, valamint olyan mechanizmusokat, amelyek biztosítják, hogy a vállalásokat tettekké alakítsák; elvárja, hogy 2025-től kezdődően a feltörekvő gazdaságok járuljanak hozzá a nemzetközi klímafinanszírozáshoz, amelynek a jövőben magasabb lesz az összege; ezzel összefüggésben támogatja a 2025 utáni időszakra vonatkozó új pénzügyi célról szóló tárgyalások kezdeményezését, amely megvizsgálja egy külön alcélokat tartalmazó cél együttes megközelítését, beleértve a támogatásalapú finanszírozást, amely tükrözi az éghajlatra gyakorolt hatások növekvő súlyosságát és azt, hogy ebben az évtizedben sürgősen és teljes mértékben fel kell gyorsítani az éghajlatváltozással kapcsolatos fellépéseket;

71. hangsúlyozza, hogy a pénzügyi források áramlása létfontosságú az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásban; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy mérhetővé tegyék az alkalmazkodásra vonatkozó globális célt, és jelentős új forrásokat mobilizáljanak a fejlődő országok alkalmazkodására; felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy vállalják az általuk az alkalmazkodásra nyújtott finanszírozás további jelentős növelését annak érdekében, hogy 2023-ig egyensúlyt alakítsanak ki az alkalmazkodás és mérséklés finanszírozása között – előnyben részesítve a támogatásalapú finanszírozást –, valamint megfelelő vállalásokat készítsenek elő a COP26 konferenciára;

72. megerősíti, hogy az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmusból származó bevételeket fel lehetne használni a fejlődő országok éghajlatváltozás elleni küzdelméhez nyújtott finanszírozás fokozására, különösen az ehhez való alkalmazkodásra, valamint exportjuk és belföldön értékesített termékeik szén-dioxid-intenzitásának csökkentésére;

73. elismeri, hogy előrelépésre van szükség a veszteségek és károk kezelésének kérdésében is, amire további és megfelelő erőforrásokat kell előteremteni az államháztartás innovatív forrásain keresztül, a Varsói Nemzetközi Mechanizmus keretében, és amely tekintetében az EU-nak támogatnia kell a COP26 megbízatását a Varsói Nemzetközi Mechanizmus új cselekvési és támogató szakértői csoportja számára, hogy megvizsgálja és keresse ezeket forrásokat;

74. rámutat arra, hogy a Covid19-válság ismét megmutatta, hogy csak egymásra számíthatunk a globális kihívások kezelésében, és a pandémiát ambiciózusabb és kollektív intézkedésekre sarkalló ébresztőnek kell tekinteni; hangsúlyozza, hogy rezilienciát kell kialakítanunk azáltal, hogy a jelenlegi válságból levonjuk az összes tanulságot a nem megfelelő vészhelyzeti tervezés és veszélyhelyzeti kapacitások tekintetében; figyelmeztet arra, hogy mivel a Covid19-válság viszszafordítja a fenntartható fejlődési célok felé tett haladást, elmélyíti a fejlődő országokban tapasztalható mélyszegénységet, valamint súlyosbította az eladósodottság szintjét; hangsúlyozza, hogy a globális zöld fellendülés elősegítése érdekében jelentős mértékben növelni kell az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozását, és a nemzetközi fórumokon sürgősen életképes megoldásokat kell találni a harmadik országok adósságkönnyítését illetően;

75. alapvető fontosságúnak tartja, hogy a globális gazdaság sikeres dekarbonizációja érdekében a főbb nemzetközi pénzügyi intézmények mielőbb zöld finanszírozási megoldásokat fogadjanak el és fejlesszenek ki; emlékeztet az EBB uniós klímabankként betöltött szerepére, valamint a közelmúltban elfogadott klímabank ütemtervre és az aktualizált energiahitel-nyújtási politikára; sürgeti a többoldalú fejlesztési bankokat, köztük az EBB-t és a fejlesztésfinanszírozási intézményeket, hogy finanszírozzanak több éghajlat-politikai beruházást, igazítsák portfóliójukat a Párizsi Megállapodáshoz, és támogassák a fejlődő országokat a Covid19-járványból való zöld, inkluzív és reziliens helyreállításban; rámutat arra, hogy olyan platformokat és eszközöket kell létrehozni, amelyek – a jólét növelése mellett – a fenntartható helyreállítás bevált gyakorlatait mozdítják elő és osztják meg, továbbá az ÜHG-kibocsátásnak a gazdasági növekedéstől való függetlenítésére irányuló gyakorlati együttműködést mozdítják elő; szorgalmazza a fenntartható finanszírozás elveiről szóló globális megállapodás kidolgozását és támogatását, beleértve a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok (IFRS) fenntarthatósági beszámolási standardjait;

76. üdvözlí, hogy az Alkalmazkodási Alap továbbra is szolgálja fogja a Párizsi Megállapodást; elismeri az alap fontosságát az éghajlatváltozásnak leginkább kitett közösségek számára, és megjegyzi, hogy 2010 óta az alap több mint 830 millió USD-t kötött le az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást és az ellenálló képességet célzó projektekre és programokra, beleértve a világ legsérülékenyebb közösségeiben több mint 120 konkrét, lokalizált projektet; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy ez az összeg nem elegendő, és felhívja az adományozó országokat, hogy jelentősen növeljék az Alkalmazkodási Alapnak nyújtott hozzájárulásait egy kiszámíthatóbb, többéves megközelítéssel;

2021. október 21., csütörtök

77. megismétli, hogy az Unióban és világszerte egyaránt sürgősen véget kell vetni a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának és egyéb, a környezetre káros támogatásoknak; megjegyzi, hogy a fosszilis tüzelőanyagok támogatása az Unióban mintegy 50 milliárd EUR-t tesz ki, és felszólítja a tagállamokat, hogy hajtsanak végre konkrét politikákat és menetrendeket, valamint hozzanak konkrét intézkedéseket a fosszilis tüzelőanyagok közvetlen és közvetett támogatásának legeslegkésőbb 2025-ig történő fokozatos megszüntetése érdekében; felhívja a többi felet hasonló intézkedések megtételére;

78. támogatja a pénzügyminiszterek éghajlat-politikai koalíciójának munkáját, és valamennyi kormányt arra biztat, hogy fogadja el a koalíció azon kötelezettségvállalását, amely szerint a pénzügyminiszterek területéhez tartozó minden politikát és gyakorlatot összhangba kell hozni a Párizsi Megállapodás céljaival, továbbá hogy vezessen be tényleges szén-dioxid-árazást, a helsinki elvekben megállapítottak szerint;

79. hangsúlyozza azt a fontos szerepet, amelyet a magánszektornak – ezen belül a nagyvállalatoknak és a pénzügyi piacoknak – kell betölteniük a gazdaságnak a Párizsi Megállapodás célkitűzéseivel összeegyeztethető pályára állításában; üdvözlí a COP26-nak egy magánfinanszírozási központ kialakítására irányuló kezdeményezését, amely a magánfinanszírozást mozgósító rendszer kiépítésére összpontosít annak érdekében, hogy támogassa gazdaságaink karbonsemlegessé tételét; elismeri a fenntartható beruházásokkal kapcsolatos széles körű közérdeket és szerepvállalást; üdvözlendőnek tartja, hogy a globális gazdaság sikeres dekarbonizációja érdekében a főbb nemzetközi pénzügyi intézmények részt vesznek a zöld finanszírozási megoldások kialakításában, és elengedhetetlennek tartja, hogy elősegítsük ezt a tendenciát; üdvözlí a nulla nettó kibocsátásra irányuló glasgow-i pénzügyi szövetséget, valamint azt a kötelezettségvállalását, hogy a tudományon alapuló kritériumok alapján legkésőbb 2050-ig mozgósítja a nulla nettó kibocsátáshoz szükséges globális beruházásokat;

80. hangsúlyozza, hogy a tiszta fejlesztési mechanizmus nem eredményezett tényleges és további kibocsátáscsökkentést; felkéri a feleket, hogy vegyék fontolóra a tiszta fejlesztési mechanizmus azonnali megszüntetését; hangsúlyozza, hogy a tiszta fejlesztési mechanizmus folytatása aláásná a Párizsi Megállapodást és az ÜHG-kibocsátás csökkentésére irányuló közös erőfeszítéseket;

81. hangsúlyozza, hogy a múltban keletkezett régi jóváírásokat nem szabad a Párizsi Megállapodás keretében felhasználni; hangsúlyozza, hogy a régi jóváírásokat nem szabad a 2020 utáni éghajlat-politikai célok teljesítésére felhasználni;

82. hangsúlyozza, hogy tovább kell fejleszteni és elő kell mozdítani a pénzügyi intézmények és vállalatok éghajlattal és fenntarthatósággal kapcsolatos pénzügyi közzétételeit;

Valamennyi ágazat átfogó erőfeszítése

83. hangsúlyozza, hogy a közlekedési ágazat az egyetlen olyan ágazat, amelyben 1990 óta uniós szinten nőtt a kibocsátás, és ez nem egyeztethető össze a hosszú távú klímasemlegességi célkitűzéssel, amely a társadalom valamennyi ágazatától – többek között a légi közlekedési és a tengerhasznosítási ágazattól – a kibocsátás nagyobb mértékű és gyorsabb csökkentését követeli meg; úgy véli, hogy annak érdekében, hogy a nemzetileg meghatározott hozzájárulások összhangban legyenek a Párizsi Megállapodásban előírt, a gazdaság egészére vonatkozó kötelezettségvállalásokkal, a feleket arra kell ösztönözni, hogy nemzetileg meghatározott hozzájárulásaikban a nemzetközi tengerhajózásból és légi közlekedésből származó kibocsátást is vegyék figyelembe, és fogadjanak el és hajtsanak végre nemzetközi, regionális és nemzeti szintű intézkedéseket az ezen ágazatokból származó kibocsátások csökkentésére, beleértve a légi közlekedés nem CO₂ okozta hatásait is; ezzel összefüggésben megismétli, hogy ezeket az ágazatokat az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer (ETS) keretében kell szabályozni, ami mintaként szolgálhat a nemzetközi szinten – többek között a Nemzetközi Tengerészeti Szervezetben (IMO) és a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezetben (ICAO) is – a globális ambíciók fokozását támogató párhuzamos törekvésekhez; aggódmát fejezi ki a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet és a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet által a nemzetközi hajózásból és légi közlekedésből származó kibocsátások kezelése terén elért lassú előrehaladás miatt; rámutat arra, hogy a légi közlekedés a globális szén-dioxid-kibocsátás mintegy 2,1 %-áért felelős; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek meg minden tőlük telhetőt a nemzetközi légi közlekedés szén-dioxid-kibocsátásának ellentételezésére és csökkentésére irányuló rendszer (CORSIA) megerősítése érdekében, és támogassák, hogy az ICAO hosszú távú célt fogadjon el az ágazaton belüli kibocsátások csökkentésére, megőrizve ugyanakkor az EU jogalkotási autonómiáját az uniós kibocsátáskereskedelmi irányelv végrehajtása során;

84. emlékeztet arra, hogy a Nemzetközi Energia Ügynökség szerint a nulla nettó kibocsátás 2050-ig való elérése érdekében a világszinten forgalomba hozott új személygépkocsiknak 2035-ig kibocsátásmentesnek kell lenniük; hangsúlyozza továbbá, hogy ahhoz, hogy Európa 2050-re klímasemleges legyen, addigra az európai közutakon szinte minden gépkocsinak kibocsátásmentesnek kell lennie; hangsúlyozza, hogy a közlekedési ágazat jelentősen elősegítheti a megújuló energia bevezetését; hangsúlyozza, hogy az elektromos mobilitás a rugalmassági kapacitások felszabadítása révén szerepet játszhat a villamosenergia- és a közlekedési ágazat intelligens integrálásának formájában, és hangsúlyozza az intelligens töltés EU-szerte történő bevezetésének fontosságát;

2021. október 21., csütörtök

85. megjegyzi, hogy a hajózásból származó koromkibocsátás 2012 és 2018 között világszerte 12 %-kal, 2015 és 2019 között pedig 85 %-kal nőtt az Északi-sarkvidéken; hangsúlyozza, hogy a becslések szerint a korom 20 éves időtávon a hajózásból származó kibocsátások mintegy 21 %-áért felelős; az éghajlatváltozás kezelésének sürgősségére, és különösen az Északi-sarkvidék olvadásának riasztó ütemére tekintettel azonnali fellépésre szólít fel az északi-sarkvidéki hajózásból származó koromkibocsátás jelenlegi növekedésének visszafordítása érdekében; határozottan sajnálja, hogy a nehéz fűtőolaj Északi-sarkvidéken való használatára irányuló, az IMO által elfogadott tilalom számos kikaput tartalmaz, és hatástalan az Északi-sarkvidék védelmét illetően; sürgeti a Bizottságot annak biztosítására, hogy az uniós kikötőkbe befutó és az Északi-sarkvidéken vagy annak közelében közlekedő valamennyi hajó tisztább desztillátumokra és részecskeszűrőkre váltson, amelyek több mint 90 %-kal csökkentik a koromkibocsátást;

86. rámutat arra, hogy 2012-ben a hajózás a globális ÜHG-kibocsátás mintegy 2,5 %-áért volt felelős⁽²⁵⁾; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a hajózás mentesül mind a nemzetközi (UNFCCC), mind az uniós éghajlat-politikai célok alól, és felhívja a figyelmet arra, hogy ezek a kibocsátások 2018 és 2050 között várhatóan 50 %-kal növekednek, amennyiben nem kerül sor válaszlépésekre⁽²⁶⁾; üdvözlí, hogy 2018-ban az IMO elfogadta a hajók ÜHG-kibocsátásának csökkentésére vonatkozó kezdeti stratégiát, amely szerint a kibocsátásnak a lehető leghamarabb tetőznie kell, és 2050-ra 2008-hoz képest legalább 50 %-kal kell csökkennie, miközben erőfeszítéseket tesz a teljes körű megszüntetésére, ugyanakkor aggodalmát fejezi ki az eddig elért lassú előrehaladás miatt, és sürgeti az IMO-t, hogy rövid és középtávon mielőbb fogadjon el ambiciózus intézkedéseket;

87. emlékeztet arra, hogy a városok kulcsszerepet játszanak az ÜHG- kibocsátás csökkentésében; hangsúlyozza, hogy a városoknak helyi és globális vezető szerepet kell vállalniuk a zöld átállásban; felhívja a Bizottságot, hogy fontoljon meg a városok szén-dioxid-kibocsátásának csökkentését támogató olyan konkrét intézkedéseket, amelyeket az iparral, a polgárokkal és a helyi hatóságokkal együttműködésben kell végrehajtani; kiemeli, hogy a városok az innováció és az első lépések támogatása révén az új technológiák bölcsőjeként szolgálhatnak a villamosítás, az automatizálás és a digitalizáció területén;

88. hangsúlyozza, hogy az erőfeszítéseket integrálni kell annak érdekében, hogy az éghajlatváltozás és a levegőtminőség terén egyaránt előrelépünk; úgy véli, hogy holisztikus megközelítésre van szükség a kibocsátás forrásoknál való csökkentéséhez valamennyi ágazatban, különösen a közúti és tengeri közlekedésben, a légi közlekedésben, az ipari létesítményekben, az épületekben, a mezőgazdaságban és az energiatermelésben, hogy jobban megvédhessük a polgáraink és a bolygónk egészségét;

89. emlékeztet arra, hogy a globális ÜHG-kibocsátás 23 %-a és az Unió ÜHG-kibocsátásának mintegy 10 %-a a mezőgazdaságból származik, és elismeri, hogy a mezőgazdasági ágazatban jelentős potenciál rejlik az ÜHG-kibocsátás csökkentésére, és pozitív hozzájárulásra az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez a szénmegkötés növelésével; hangsúlyozza, hogy a regeneratív mezőgazdaságra, a rövidebb ellátási láncokra és egy egészségesebb, kiegyensúlyozottabb, fenntarthatóbb étrendre való áttérés – többek között a fenntartható módon termelt növények és növényi alapú élelmiszerek fogyasztásának növelésével – jelentősen hozzájárulna a mezőgazdasági kibocsátások csökkentéséhez, miközben enyhítené a nyomást a földterületekről és segítené az ökoszisztémák helyreállítását;

90. megjegyzi, hogy az IPCC és az IPBES jelentései, az élelemhez való kérdéssel megbízott különleges ENSZ-előadó és a FAO által vezetett, a mezőgazdasági ismeretekről, tudományról és fejlesztési technológiáról szóló nemzetközi felmérés egyaránt elismeri az agroökológia jelentős éghajlati, biológiai és élelmiszezbiztonsági előnyeit; megismétli, hogy az agroökológiát és a családi gazdálkodást az éghajlat-politikai fellépés középpontjába kell helyezni;

91. megjegyzi, hogy a világ metánkibocsátásának körülbelül 60 %-a olyan forrásokból származik, mint a mezőgazdaság, a hulladéklerakó telepek és a szennyvízkezelő létesítmények, valamint a fosszilis tüzelőanyagok termelése és csővezetékes szállítása; emlékeztet arra, hogy a metán erős üvegházhatású gáz, amely a szén-dioxidnál 80-szor nagyobb hatást okozott az elmúlt 20 évben, valamint a szén-dioxid után a második legjelentősebb okozója az éghajlatváltozásnak; kiemeli ezért a metánkibocsátás azonnali és gyors csökkentésének fontosságát ebben az évtizedben, mivel ez az uniós éghajlat-politikai fellépés egyik leghatékonyabb eszköze; megjegyzi, hogy sok költséghatékony technológia és gyakorlat már elérhető a metánkibocsátás csökkentéséhez, különösen az energiaágazatban; kiemeli, hogy a metánkibocsátás csökkentése kiegészíti a szén-dioxid-kibocsátás szükséges csökkentését, és hogy a Párizsi Megállapodás által előírt kibocsátáscsökkentés 15 %-át a metán alacsony költségű és technikailag megvalósítható mérséklésével lehetne elérni; ezzel összefüggésben üdvözlí a Bizottság által 2020 októberében előterjesztett, a metánkibocsátás csökkentésére irányuló új uniós stratégiát, és felszólítja

⁽²⁵⁾ EU climate action policy, responding to the global emergency (Unió éghajlat-politika – válasz a globális vészhelyzetre), az Európai Parlament Kutatószolgálat (EPRS), 2021. március.

⁽²⁶⁾ EPRS, 2021. március.

2021. október 21., csütörtök

a részes feleket, hogy gyorsan és ambiciózusan lépjenek fel, és jelentősen csökkentsék a metán kibocsátást; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot egy olyan méltányos, átfogó és egyértelmű jogszabályi keretre, amely kötelező erejű intézkedéseket és a metán kibocsátás csökkentésére irányuló célokat határoz meg, amelyek 2030-ig jelentős mértékben csökkenteni fogják a metán kibocsátást az EU-ban; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy álljanak a metán kibocsátás csökkentésével kapcsolatos nemzetközi együttműködés és koordináció élére, és a COP26-on játsszanak vezető szerepet egy, a metán kibocsátás csökkentéséről szóló globális megállapodás elérésében, amely az IPCC 1,5 °C-os jelentésével, a UNEP globális metánértékelésével és az IPCC hatodik értékelő jelentésével összhangban új célokat határoz meg a metán mérséklésével kapcsolatban;

92. emlékeztet arra, hogy a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat-politikai célterv⁽²⁷⁾ hatásvizsgálatában jelzetteknek megfelelően ahhoz a célkitűzéshez, hogy 2030-ig az ÜHG-kibocsátás legalább 55 %-kal csökkenjen, a Párizsi Megállapodás célkitűzéseivel összhangban kezelni kell a metán kibocsátást;

93. támogatja a Bizottság arra irányuló törekvéseit, hogy az ENSZ keretében nemzetközi szinten jogilag kötelező erejű keretrendszert hozzon létre a metán kibocsátás csökkentésére;

94. üdvözli az Egyesült Államok Biden kormánya és Hszi Csin-ping kínai elnök bejelentett szándékát a Montreali Jegyzőkönyv kigali módosításának ratifikálására, amely a fluortartalmú üvegházhatású gázokra vonatkozó uniós szabályok közelgő felülvizsgálatával együtt egyedülálló lehetőséget kínál arra, hogy a világot közelebb hozza a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek eléréséhez; felhívja a Bizottságot, hogy 2021 végéig terjessze elő az F-gázokról szóló rendelet ambiciózus felülvizsgálatát a hidro-fluor-szénhidrogének (HFC) fokozatos megszüntetésének felgyorsítása érdekében; úgy véli, hogy további intézkedéseket kell hozni a kén-hexafluorid (SF₆) használata ellen is;

95. ösztönzi az EU-t, hogy vállaljon vezető szerepet a szén-dioxid-árzásnak egy szélesebb szabályozási keret részét képező hatékony éghajlat-politikai eszközként való népszerűsítésében, vizsgálja meg a harmadik országok és régiók szén-dioxid-árzásával való kapcsolódási pontokat és az együttműködés más formáit, világszerte gyorsítsa fel a költségvetési kibocsátáscsökkentést, és egyúttal csökkentse a kibocsátáshelyezés kockázatát, amelynek az egyenlő globális versenyfeltételek biztosításához kell hozzájárulnia; felszólítja a Bizottságot, hogy hozzon létre biztosítékokat annak érdekében, hogy az EU kibocsátáskereskedelmi rendszerével való minden kapcsolódási pont továbbra is kiegészítő jellegű és tartós hatásmérséklési tényezőket szolgáltasson, és ne veszélyeztesse az EU hazai ÜHG-kibocsátásokra vonatkozó kötelezettségvállalásait; hangsúlyozza, hogy a Kereskedelmi Világszervezettel (WTO) összeegyeztethető, az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó uniós mechanizmus létrehozása a zöld megállapodás kulcsfontosságú része, és azt kulcsfontosságú prioritásként kell kezelni; hangsúlyozza, hogy az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmust az uniós és globális szintű erőteljesebb éghajlat-politikai fellépés mintájaként kell felhasználni, biztosítva ugyanakkor az EU-ban a hazai és külföldi termelők közötti tisztességes versenyt;

96. hangsúlyozza az erdőirtás elleni határozott elkötelezettség fontosságát; megjegyzi, hogy bár az EU-ban az erdőterület az elmúlt években bővült, más régiókban – különösen a nyersanyagoktól függő feltörekvő gazdaságokban – a jelentős, főként a mezőgazdasági és állattenyésztési ágazat miatti erdőirtás olyan probléma, amelyre megfelelő megoldást kell találni;

Ipar és versenyképesség

97. úgy véli, hogy a Párizsi Megállapodás 2015-ös aláírása óta a COP26 a legfontosabb esemény az európai ipari és energiaágazat szempontjából, mivel az Unió meghatározta a klímasemlegesség legkésőbb 2050-ig történő eléréséhez vezető utat, és elindította az „Írány az 55 %!” intézkedéscsomagot; úgy véli, hogy a gazdasági jólétnek, a társadalmi kohézióknak, a munkahelyteremtésnek, a fenntartható ipari fejlődésnek és az éghajlat-politikának kölcsönösen erősíteniük kell egymást; kiemeli, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem lehetőségeket kínál az uniós ipar számára, amelyek akkor valósulhatnak meg, ha a jogalkotók elkötelezik magukat az időben meghozott, testre szabott, szolidaritáson alapuló és megfelelő szakpolitikai válaszl intézkedések mellett; hangsúlyozza, hogy átfogó stratégiára van szükség a 2030-ra és azon túlra kitűzött célok elérése érdekében, összehangolva az állami és magánszférából származó források áramlását; rendkívül fontosnak tartja, hogy az EU szert tegyen az elsőként lépő előnyére és jó példával járjon elől;

98. hangsúlyozza, hogy az EU-nak minden tőle telhetőt meg kell tennie annak érdekében, hogy iparágai megőrizzék vezető pozíciójukat és globális versenyképességüket a nulla nettó ÜHG-kibocsátású gazdaságra való áttérés során; rámutat arra, hogy a rendelkezésre álló és innovatív szakpolitikai eszközöket kell felhasználni azoknak a területeknek a fenntartása és kiterjesztése érdekében, ahol az EU vezető szerepet játszik; hangsúlyozza, hogy fokozni kell az európai ipar dekarbonizációját, és az EU-nak továbbra is támogatnia kell ezt a törekvést; üdvözli a stratégiai értékláncok tekintetében tett kezdeményezéseket; elismeri, hogy az éghajlatváltozás elleni korai fellépés, valamint az EU a klímasemlegességre való törekvés tekintetében mutatott jó példája pozitív hatást gyakorol az európai iparágakra, ami utat nyit a kevésbé fejlett vagy kevésbé ambiciózus országok előtt, és rendkívül jótékony hatású versenyelőnyt biztosít az uniós iparágak és vállalkozások

⁽²⁷⁾ SWD(2020)0176.

2021. október 21., csütörtök

számára; hangsúlyozza, hogy érvényesíthető többoldalú és kétoldalú megállapodásokat kell kötni az EU és partnerei között, amelyek célja az Unió környezetvédelmi normáinak exportálása, valamint az egyenlő versenyfeltételek biztosítása a kereskedelem és a beruházások terén; hangsúlyozza, hogy meg kell akadályozni az európai ipari termelés és a beruházások az Unión kívüli, kevésbé ambiciózus éghajlat-politikai intézkedések miatti áthelyezését, és ezért arra ösztönzi a nemzetközi partnereket, hogy hangolják össze az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló erőfeszítéseiket; úgy véli, hogy az EU zöld taxonómiájának átláthatóságot és egyértelműséget kell teremtenie annak érdekében, hogy a kormányok és a vállalkozások ösztönözhesék a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek eléréséhez hozzájáruló beruházásokat;

99. elismeri a kkv-k, különösen a mikrovállalkozások és az induló innovatív vállalkozások alapvető szerepét a foglalkoztatás és a növekedés ösztönzésében és megvalósításában, valamint vezető szerepüket a digitális és zöld átállásban; emlékeztet arra, hogy a kkv-k az európai gazdasági és társadalmi szerkezet alapvető részét képezik, és ebben az átállásban a jogalkotóknak támogatást és ösztönzést kell nyújtaniuk számukra, különösen a fenntartható technológiák, szolgáltatások és folyamatok finanszírozáshoz való hozzáférésük biztosítása, valamint az adminisztratív eljárások egyszerűsítése révén; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy sok kkv még mindig nincs tudatában a zöld átállásban rejlő lehetőségeknek, és ezért felszólít e tudáshiány megszüntetésére az Enterprise Europe Network fenntarthatósági tanácsadóinak és fenntarthatósági szolgáltatásainak támogatásával;

100. üdvözlí az európai polgárok, közösségek, települések, városok, régiók, iparágak és intézmények eddigi elkötelezettségét a Párizsi Megállapodásban foglalt kötelezettségek teljesítése iránt, valamint az e cél érdekében tett erőfeszítéseket és előrelépést; megjegyzi ugyanakkor, hogy késlekedés nélkül fokozni kell az intézkedéseket annak érdekében, hogy azok teljes mértékben összhangban legyenek a Párizsi Megállapodással; ezért ösztönzi az összes érintett szereplőt – az Unión belül és kívül egyaránt –, hogy ambícióikat és magatartásukat magasabb szintű normákhoz igazítsák az éghajlati kihívások kezelése érdekében;

101. kiemeli azokat a lehetőségeket, amelyeket egy a Covid19-világjárvány utáni helyreállításra vonatkozó szilárd növekedési stratégia kínál nemcsak a gazdasági válság leküzdéséhez, hanem a zöld és fenntartható uniós gazdaság további fejlesztéséhez is a digitális és zöld átállás megvalósítása révén; aggodalommal jegyzi meg, hogy a lendület kialakulásából származó előnyök figyelmen kívül hagyása káros lenne az uniós ipar számára, tekintettel a 2030-as célkitűzések egy rendkívül versenyképes és gyorsan fejlődő környezetben való eléréséhez szükséges ipari átalakulás mértékére;

102. üdvözlí, hogy számos uniós kereskedelmi partner vezetett be szén-dioxid-kereskedelmi vagy egyéb árképzési mechanizmusokat; üdvözlí az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó, társadalmilag igazságos uniós mechanizmust, amely összhangban van a WTO-val összeegyeztethető, az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó uniós mechanizmusról szóló európai parlamenti állásfoglalásban foglalt javaslatokkal, amelyek magukban foglalják egy hatékony kibocsátásáthelyezési mechanizmus létrehozását, valamint annak egy globális szén-dioxid-ár kialakítását ösztönző hatását; felhívja a COP26 részes feleit, hogy állapodjanak meg a szén-dioxid-piacokra vonatkozó egyértelmű, tisztességes, környezeti és társadalmi szempontból megfelelő szabályokról, amelyek konkrét és mérhető hozzájárulást nyújtanak a fenntartható fejlődéshez;

Energiapolitika

103. üdvözlí az energiaügyi jogszabályoknak az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag keretében történő felülvizsgálatát annak érdekében, hogy azok összhangba kerüljenek az Unió azon megnövelt célkitűzésével, hogy 2030-ig legalább 55 %-kal csökkentse a kibocsátásokat annak érdekében, hogy legkésőbb 2050-ra megvalósuljon a klímasemlegesség;

104. emlékeztet az Uniónak az „első az energiahatékonyság” elv melletti elkötelezettségére; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy ezt az elvet valamennyi vonatkozó jogszabályban és kezdeményezésben érvényesítsék; rámutat az energiahatékonyságban rejlő, kiaknázatlan lehetőségekre az olyan ágazatokban, mint a közlekedés és az épületek, beleértve a fűtést és a hűtést is;

105. emlékeztet arra, hogy az Unióban 2018-ban 50 milliárd EUR-t költöttek fosszilis tüzelőanyagok támogatására, ami az összes uniós energiatámogatás mintegy egyharmadának felel meg; úgy véli, hogy a fosszilis tüzelőanyagok támogatása aláássa az európai zöld megállapodás céljait és a Párizsi Megállapodásban foglalt kötelezettségeket; hangsúlyozza, hogy sürgősen következetesebb árjelzéseket kell adni az energiaágazatokban és a tagállamokban, valamint kiemeli, hogy a külső költségeket nem internalizálják; felhívja a tagállamokat és a COP26 többi részes felét, hogy részesítsék előnyben a zöld energiával és infrastruktúrával kapcsolatos beruházásokat, és fokozatosan szüntessék meg a fosszilis tüzelőanyagok közvetlen és közvetett támogatását;

106. úgy véli, hogy ahhoz, hogy az EU megvalósítsa a klímasemlegességet, energiarendszerét integrálni kell és lépcsőzetes prioritásra kell alapozni, amelynek kezdő pontja az energiahatékonyság elsődlegességének elve, ami energiamegtakarításhoz vezet, amelyet a végfelhasználás közvetlen villamosítással, megújuló energiaforrásokon alapuló tüzelőanyagokkal, valamint egy átmeneti időszakban a más alternatívával nem rendelkező alkalmazások esetében alacsony szén-dioxid-kibocsátású tüzelőanyagokkal való dekarbonizációja követ, miközben egy körforgásos, nagy energiahatékonyságú, integrált, összekapcsolt, ellenállóképes és multimodális energiarendszer kialakítása révén fenntartja az energiához való hozzáférhetőséget, megfizethetőséget és az energiaellátás biztonságát;

2021. október 21., csütörtök

107. emlékeztet arra, hogy fontos figyelembe venni a nemzeti energiarendszerek és az azokhoz kapcsolódó kihívások sokféleségét; kiemeli a méltányos átállás szükségességét, és megismétli az új zöld megállapodásban felvázolt ígéretet, miszerint senkit sem szabad hátrahagyni; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az EU-ban még mindig mintegy 50 millió háztartás él energiaszegénységben; kiemeli az éghajlatváltozással kapcsolatos ambiciózusabb törekvések szociális dimenziójának fontosságát, amelynek keretében a lehető leghamarabb szakpolitikákat kell elfogadni az energiaszegénység megelőzése és felszámolása érdekében; hangsúlyozza, hogy az energiapolitikákat a méltányos és igazságos átmenet elvével összhangban, valamint a civil társadalommal és a szociális partnerekkel szoros együttműködésben kell megvalósítani; úgy véli ezért, hogy az állami tervezés, valamint az erősebb szociális partnerségek és a civil társadalom helyi, nemzeti és uniós szintű szerepvállalása alapvető fontosságú a klímasemlegesség igazságos, inkluzív és társadalmilag fenntartható módon történő megvalósításához a társadalom valamennyi ágazatában;

108. üdvözli az európai hidrogénstratégia elfogadását, amely célokat tűz ki arra vonatkozóan, hogy 2024-ig legalább 6 GW, 2030-ra pedig 40 GW teljesítményű, megújuló hidrogén előállítására alkalmas elektrolizátorokat kell telepíteni az Unióban; emlékeztet arra, hogy a megújuló hidrogén termelésének növelésével fel kell gyorsítani a jelenlegi hidrogéntermelés szén-dioxid-mentesítését; hangsúlyozza, hogy a lehető leghamarabb ki kell vezetni a fosszilis alapú hidrogént, ehelyett a biztonságos és fenntartható technológiákra kell összpontosítani; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy haladéktalanul kezdjék meg a kivezetés tervezését annak érdekében, hogy a fosszilis alapú hidrogén előállítása gyorsan, előreláthatóan és visszafordíthatatlanul csökkenni kezdjen, és így elkerülhető legyen a fosszilis alapú termelő létesítmények élettartamának meghosszabbítása; megjegyzi, hogy számos fosszilis alapú hidrogéngyártó üzem található az igazságos átmenet területeken, és ezért kiemeli, hogy hatékony támogatási intézkedésekre van szükség, amelyek elősegítik az ÜHG-kibocsátás csökkentését, és hozzájárulnak a helyi munkaerő átképzéséhez és további foglalkoztatathoz;

109. üdvözli az EU tengeri megújuló energiára vonatkozó stratégiáját és azon törekvését, hogy Európa tengeri kapacitását 2030-ig legalább 60 GW-ra, 2050-ig pedig 340 GW-ra növelje; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy a stratégia végrehajtása az egész Unió javát szolgálja, beleértve a tengerparttal nem rendelkező tagállamokat is;

110. meggyőződése, hogy meg kell teremteni a feltételeket ahhoz, hogy a fogyasztók több ösztönzést kapjanak a fenntarthatóbb energiaformák választására, valamint hogy aktívabbak legyenek; felhívja a Bizottságot, hogy mérje fel a saját megújulóenergia-fogyasztás és a megújulóenergia-közösségek előtt még fennálló akadályokat, különösen az alacsony jövedelmű vagy kiszolgáltatott háztartások esetében;

111. üdvözli az energiaadó-irányelv (2003/96/EK) felülvizsgálatára irányuló kezdeményezést, amelynek célja, hogy azt olyan eszközzé alakítsa át, amely az adópolitikákat a 2030-as és 2050-es energia- és éghajlat-politikai célokhoz igazítja, miközben értékeli a többek között a fogyasztókra, az energiaszegénységre és a közlekedési szegénységre gyakorolt hatásokat; felhívja a tagállamokat, hogy adott esetben fontolják meg a megújuló energiára kivetett adók és illetékek csökkentését Unió-szerte, és erősítsék meg a megújuló energia előállítására irányuló pénzügyi ösztönzőket;

112. hangsúlyozza, hogy bár Európa ambiciózus céljainak elérésén dolgozik, a globális nettó nulla kibocsátás legkésőbb 2050-ig történő eléréséhez összehangolt globális fellépésre lesz szükség; kiemeli, hogy a fejlődő országoknak különböző mértékű nemzetközi támogatásra lesz szükségük a zöld átállás megvalósításához; hangsúlyozza a nemzetközi partnerekkel folytatott szoros, határokon átnyúló együttműködés megerősítése és a bevált gyakorlatok megosztásának fontosságát a szakpolitikai döntéshozatal és a tudomány területén, ideértve a technológiaátadást is, az energiahatékonyság, valamint a fenntartható energiatechnológiákba és infrastruktúrába történő beruházások előmozdítása érdekében;

113. üdvözli a Bizottság arra irányuló szándékát, hogy cselekvési tervet fogadjon el az energiaágazat digitalizációjára vonatkozóan annak érdekében, hogy az EU a technológia területén vezető szerepet játsszon, és hogy létrejöhessen egy olyan, integráltabb energiarendszer, amely intelligens megoldásokkal rendelkezik bizonyos ágazatokban és jobb finanszírozásban részesül a 2021–2027-es időszakra; emlékeztet annak fontosságára, hogy az energiarendszerek rezilienciájának biztosítása érdekében foglalkozni kell az energiaágazat kiberbiztonsági kockázataival;

Kutatás, innováció, digitális technológiák és űrpolitika

114. üdvözli a Horizont Európa program szerepét és annak hozzájárulását a klímasemlegességhez; úgy véli, hogy a Horizont Európa keretében létrehozott partnerségek – köztük a közös vállalkozások – elő fogják mozdítani a köz- és a magánszektor közötti együttműködést azzal a céllal, hogy hozzájáruljanak a zöld átállás megvalósításához, miközben biztosítják a fenntartható innovációk rendelkezésre állását, hozzáférhetőségét és megfizethetőségét; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy javítsák a polgárok tájékoztatását az európai K+F projektek eredményeiről és az új technológiákról, többek között a világítótorony-projektekéről annak érdekében, hogy növeljék azok társadalmi elfogadottságát és láthatóbbá tegyék az Unió szerepét a polgárok számára;

2021. október 21., csütörtök

115. hangsúlyozza, hogy több köz- és magánberuházást kell vonzani az új fenntartható technológiák kutatásába, innovációjába és bevezetésébe, többek között a munkaerő-igényes iparágakba, valamint az európai zöld megállapodás és a Párizsi Megállapodás céljaihoz hozzájáruló, szükséges új infrastrukturális hálózatokba és projektekbe;

116. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell az innovatív technológiák előmozdítását célzó ösztönzők koherenciáját a 2030-as és 2050-es célok elérése érdekében, foglalkozva a már kiforrott technológiák bevezetésével, valamint az olyan új technológiákba történő beruházásokkal, amelyeket ki kell fejleszteni ahhoz, hogy megvalósuljon a klímasemlegesség legkésőbb 2050-ig történő elérésére vonatkozó uniós célkitűzés;

117. hangsúlyozza, hogy a digitális technológiák alapvető szerepet játszanak az EU zöld átállásának támogatásában; hangsúlyozza, hogy az EU helyreállításához stabil szabályozási keret és pénzügyi ösztönzők létrehozására van szükség a magánszereplők számára is annak érdekében, hogy piacvezérelt előrelépést lehessen biztosítani a kutatás, az innováció és a fenntartható technológiák fejlesztése terén;

118. hangsúlyozza, hogy a digitalizáció az energiarendszer integrációjának egyik kulcsfontosságú tényezője, mivel lehetővé teszi az energiahordozók dinamikus és egymással összefüggő áramlását, a diverzifikáltabb piacok összekapcsolását, és biztosítja a kereslet és a kínálat összehangolásához szükséges adatokat; kiemeli a digitális technológiákban rejlő lehetőségeket az energiahatékonyság növelésére és ezáltal a teljes ÜHG-kibocsátás csökkentésére; emlékeztet arra, hogy a Bizottság becslése szerint az ikt környezeti lábnyoma a globális villamosenergia-felhasználás 5–9 %-át és a globális ÜHG-kibocsátás több mint 2 %-át teszi ki; hangsúlyozza, hogy a Bizottság Közös Kutatóközpontjának a mesterséges intelligenciáról szóló 2018. évi tanulmánya szerint az adatközpontok és adatátvitel az Unió teljes villamosenergia-fogyasztásának 3–4 %-át tehetik ki; mivel a Bizottság várakozása szerint az adatközpontok fogyasztása 2018 és 2030 között 28 %-kal növekszik majd; kiemeli, hogy a digitális szén-dioxid-kibocsátás 47 %-a köthető fogyasztói berendezésekhez, például számítógépekhez, okostelefonokhoz, táblagépekhez és más összekapcsolt termékekhez; ezért olyan intézkedésekre szólít fel, amelyek az energia- és erőforrás-hatékonyság biztosítása révén csökkentik az ikt-ágazat szénlábnyomát, és megismétli azt a célt, hogy az adatközpontok legkésőbb 2030-ig váljanak klímasemlegessé és rendkívül energiahatékonyá, amint azt a digitális stratégia is megfogalmazza;

119. emlékeztet a K+I hozzájárulásának fontosságára a Párizsi Megállapodásban meghatározott célok és az európai zöld megállapodás célkitűzéseinek elérése tekintetében; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a kutatást és az innovációt, valamint a kutatásra és innovációra szánt uniós és nemzeti költségvetések általános növelését a fenntartható és biztonságos energiatechnológiák és az innováció terén; felhívja a Bizottságot, hogy fontolja meg az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes és integrált energiarendszerhez hozzájáruló technológiák és innovatív megoldások további támogatását, beleértve azokat is, amelyek esetében Európa globális vezető szerepet tölt be és belföldi alapú értékláncokkal rendelkezik; úgy véli, hogy alapvető fontosságú a megújulóenergia-értékláncok kulcsfontosságú szakaszait az Unióban tartani az éghajlatpolitikai célkitűzések elérésének, valamint annak érdekében, hogy jelentős gazdasági előnyöket nyújtsanak az európaiak számára, és megfelelő intézkedésekre szólít fel az európai tartalmak a megújulóenergia-rendszerek ellátási láncában és a jogszabályokban betöltött szerepének támogatása érdekében;

Éghajlatváltozás és fejlődés

120. úgy véli, hogy a COP26 lehetőséget kínál a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek és az ENSZ fenntartható fejlesztési céljainak – különösen az 13. fenntartható fejlesztési célnak (éghajlat-politika) – az elérésére irányuló erőfeszítések megújítására; úgy véli, hogy a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrendnek a zöldebb, méltányosabb és fenntarthatóbb jövő ütemterveként kell szolgálnia;

121. hangsúlyozza az emberi jogi megközelítés fontosságát az éghajlat-politikában annak biztosítása érdekében, hogy minden intézkedés tiszteletben tartsa és támogassa valamennyi ember emberi jogait;

122. sürgeti az UNFCCC részes feleit, hogy a Párizsi Megállapodás célkitűzéseivel összhangban továbbra is növeljék az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos ambícióikat, és építsék be az emberi jogi dimenziót a nemzetileg meghatározott hozzájárulásaikba és alkalmazkodási közleményükbe; felhívja az UNFCCC titkárságát, hogy az ENSZ emberi jogi főbiztosával együttműködve dolgozzon ki iránymutatásokat az emberi jogok védelmének a nemzetileg meghatározott hozzájárulásaikba és alkalmazkodási közleményükbe való beépítésére vonatkozóan;

123. tudatában van annak, hogy számtalan bizonyíték van arra, hogy az éghajlatváltozás hatásai okozzák és súlyosbítják az olyan létfontosságú erőforrások szűkösségét, mint a szántóterületek, károsítják vagy tönkreteszik a megélhetést fenntartó ökoszisztémákat, valamint növelik a természeti katasztrófák előfordulását és súlyosságát, és ezáltal konfliktusok, lakóhelyelhagyás és humanitárius válságok mozgatórugói;

2021. október 21., csütörtök

124. emlékeztet arra, hogy az IPCC ötödik értékelő jelentése szerint az ismeretek őshonos, helyi és hagyományos formái az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás fontos forrásai; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az őslakosok ismereteit nem használják fel hatékonyan, miközben az őslakos és törzsi népek és jogaik kifejezett elismerése számos ország jogi, politikai és intézményi keretéből továbbra is hiányzik, és a jogok érvényesítése továbbra is fontos kérdés;

125. kitart amellett, hogy a fenntartható fejlesztési mechanizmus működési szabályaiba feltétlenül az éghajlatváltozás mérséklésére és az őslakos népek és helyi közösségek jogainak védelmére vonatkozó szilárd garanciákat kell beépíteni minden, az e mechanizmus keretébe tartozó projekt esetében; felhívja a figyelmet arra, hogy hasznosítani kell az őslakos és helyi közösségek környezetvédelemmel kapcsolatos ismereteit, és biztosítani kell, hogy a nemzetközi éghajlat-politikai erőfeszítések részeként véleményük meghallgatásra találjon;

126. felhívja az EU-t, hogy vállaljon vezető szerepet abban, hogy a WTO-megállapodásokat teljes mértékben összhangba hozzák a Párizsi Megállapodással, és biztosítsa, hogy saját kereskedelmi és beruházási megállapodásai ne akadályozzák a Párizsi Megállapodás végrehajtását és az ENSZ fenntartható fejlesztési céljainak megvalósítását, hanem teljes mértékben támogassák azokat;

Az Európai Parlament szerepe

127. úgy véli, hogy az Európai Parlamentet – mivel a nemzetközi megállapodásokhoz szükség van az egyetértésére, és társjogalkotóként központi szerepet játszik a Párizsi Megállapodás Unión belüli végrehajtásában – megfelelően be kell vonni az uniós küldöttségbe; ezért ragaszkodik ahhoz, hogy részt vehessen az uniós koordinációs üléseken a Glasgowban tartott COP26 konferencián, és hogy hozzáférhessen minden előkészítő dokumentumhoz a tárgyalások megkezdésének időpontjától kezdve;

o

o o

128. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint az UNFCCC titkárságának azzal a kéréssel, hogy azt juttassák el az egyezmény valamennyi EU-n kívüli részes felének.

2021. október 21., csütörtök

P9_TA(2021)0438

Pandora-iratok: a pénzmosás, az adóelkerülés és az adócsalás elleni küzdelem érdekében tett erőfeszítésekkel kapcsolatos következmények**Az Európai Parlament 2021. október 21-i állásfoglalása a Pandora-iratokról: a pénzmosás, az adókijátszás és az adókikerülés elleni küzdelem érdekében tett erőfeszítésekkel kapcsolatos következmények (2021/2922(RSP))**

(2022/C 184/10)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) és a G20-ak adóalap-erózióval és nyereségátcsoportosítással foglalkozó inkluzív keretében tett, a gazdaság digitalizációjából eredő adóügyi kihívások kezelésére szolgáló kétpilléres megoldásra vonatkozó, 2021. október 8-i nyilatkozatra,
- tekintettel „Az oknyomozó újságírók védelme Európában: Ján Kuciak szlovák újságíró és Martina Kušnírová ügye” című, 2018. április 19-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel a feltételes adómegállapításokról és jellegükben vagy hatásukban hasonló egyéb intézkedésekről szóló, 2015. november 25-i állásfoglalására ⁽²⁾ (TAXE állásfoglalás),
- tekintettel a feltételes adómegállapításokról és jellegükben vagy hatásukban hasonló egyéb intézkedésekről szóló, 2016. július 6-i állásfoglalására ⁽³⁾ (TAX2 állásfoglalás),
- tekintettel a Tanácshoz és a Bizottsághoz intézett, a pénzmosással, adókikerüléssel és adókijátszással foglalkozó vizsgálatot követő, 2017. december 13-i ajánlására (PANA-ajánlás) ⁽⁴⁾,
- tekintettel a pénzügyi bűncselekményekről, az adókijátszásról és az adókikerülésről szóló, 2019. március 26-i állásfoglalására ⁽⁵⁾ (TAX3 állásfoglalás),
- tekintettel a Daphne Caruana Galizia meggyilkolásával kapcsolatban napvilágot látott újabb információkat követően a jogállamiság máltai helyzetéről szóló, 2019. december 18-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás megelőzését szolgáló, átfogó uniós szakpolitikára irányuló cselekvési tervről szóló, 2020. május 7-i bizottsági közleményre (C(2020)2800),
- tekintettel „A pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás megelőzését szolgáló, átfogó uniós szakpolitikáról – a Bizottság cselekvési terve és más közelmúltbeli fejlemények” című, 2020. július 10-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel az első pillérre és a második pillérre vonatkozó tervekről szóló, az OECD/G20-ak inkluzív keretében kidolgozott, 2020. október 14-én elfogadott jelentésekre, valamint a javaslatok OECD által elvégzett gazdasági elemzésének és hatásvizsgálatának eredményeire,
- tekintettel az adóparadicsomok uniós jegyzékének reformjáról szóló, 2021. január 21-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
- tekintettel az Európai Számvevőszék 03/2021. számú, „Adóügyi információk cseréje az Unióban: biztos alapok, bizonytalan végrehajtás” című, 2021. január 26-i különjelentésére,

⁽¹⁾ HL C 390., 2019.11.18., 111. o.⁽²⁾ HL C 366., 2017.10.27., 51. o.⁽³⁾ HL C 101., 2018.3.16., 79. o.⁽⁴⁾ HL C 369., 2018.10.11., 132. o.⁽⁵⁾ HL C 108., 2021.3.26., 8. o.⁽⁶⁾ HL C 255., 2021.6.29., 22. o.⁽⁷⁾ HL C 371., 2021.9.15., 92. o.⁽⁸⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0022.

2021. október 21., csütörtök

- tekintettel az Európai Számvevőszék 13/2021. számú, „A bankszektoron belüli pénzmosás elleni küzdelemre irányuló uniós fellépések széttagoltak, végrehajtásuk pedig nem megfelelő” című, 2021. június 28-i különjelentésére,
 - tekintettel „A 21. század társasági adózása” című, 2021. május 18-i bizottsági közleményre (COM(2021)0251),
 - tekintettel a Bizottság által 2021. július 20-án előterjesztett, a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemre vonatkozó uniós szabályok megerősítésére irányuló jogalkotási javaslatcsomagra,
 - tekintettel az adóügyi információk cseréjére vonatkozó uniós követelmények végrehajtásáról: az eredményekről, a tanulságokról és a leküzdendő akadályokról szóló, 2021. szeptember 16-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
 - tekintettel a káros adózási gyakorlatokkal kapcsolatos uniós politika reformjáról (beleértve a magatartási kódexszel foglalkozó csoport reformját) szóló, 2021. október 7-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel a Pandora-iratok tömeges, méretüket tekintve példa nélküli adatszivárgást jelentenek, amely dokumentálja az adóparadicsomokban székhellyel rendelkező vállalatok tényleges tulajdonosait; mivel az Oknyomozó Újságírók Nemzetközi Konzorciuma (ICIJ) 2021. október 3-án kezdte meg a Pandora-iratok közzétételét;
- B. mivel 2,94 terabájt adatot szivárogtattak ki az ICIJ-nek, és azokat világszerte megosztották médiapartnerekkel; mivel egyes ügyek az 1970-es évekre nyúlnak vissza, de az ICIJ által felülvizsgáltak legtöbbször az 1996 és 2020 közötti időszakra esik; mivel az újonnan kiszivárgott adatok a jelentések szerint csaknem 100 országból több mint 330 politikust és köztisztviselőt érintenek, köztük 35 jelenlegi vagy korábbi állam- vagy kormányfőt;
- C. mivel a Pandora-iratok feltárják, hogy a vagyonos magánszemélyeket – köztük politikusokat, bűnözőket, köztisztviselőket és hírességeket – hogyan támogatják offshore szakmai szolgáltatókkal szoros együttműködésben közvetítők, például bankok, könyvelők és ügyvédi irodák az adóparadicsomokban bejegyzett összetett vállalati struktúrák kialakításában, a bevételeknek és a vagyonoknak a méltányos adóztatástól és ellenőrzéstől való megóvása érdekében;
- D. mivel a Pandora-iratok a 2014-es Lux Leaks, a 2015-ös Swiss Leaks, a 2016-os panamai dokumentumok, a 2017-es Paradise-iratok, a 2019-es mauritiusi kiszivárgatások, a 2020-as luandai kiszivárgatások és FinCEN akták, valamint a 2021-es Lux levelek után a legújabb jelentős adatszivárgás, amely feltárja az offshore pénzügyi világ belső tevékenységeit;
- E. mivel a Pandora-iratok kiemelik a tényleges tulajdonosokra vonatkozó információk alapvető szerepét a pénzmosás és más pénzügyi bűncselekmények elleni küzdelem támogatásában, valamint azt, hogy sürgősen nyilvános hozzáférésre és pontosabb információkra van szükség;
- F. mivel a Pandora-iratokban szereplő tevékenységek magukban foglalják fedőcégek, alapítványok és bizalmi vagyonkezelői struktúrák létrehozását ingatlanok, jachtok, repülőgépek és életbiztosítások anonim vásárlása, befektetések elhelyezése, pénzösszegek bankszámlák közötti mozgatása, adóelkerülés, valamint pénzügyi bűncselekmények elkövetése, például pénzmosás céljából;
- G. mivel a Pandora-iratokban szereplő tevékenységek – még ha nem is mindegyikük eredendően jogellenes – gyakran adókerülésnek és a vállalati titoktartással való visszaélésnek minősülnek;
- H. mivel a panamai dokumentumok nyilvánosságra hozatalát követően az adóhatóságok a beszámolók szerint több mint 1 milliárd EUR-t szedtek be ⁽¹¹⁾;
- I. mivel a legkonzervatívabb hozzárendelési szabályt alkalmazva világviszonylatban az EU-t éri a legnagyobb a veszteség az adóparadicsomokba történő nyereségátcsoportosítás miatt, és az EU a becslések szerint évente a társasági adóbevételeinek mintegy 20 %-át veszíti el;

⁽⁹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0392.

⁽¹⁰⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0416.

⁽¹¹⁾ Oknyomozó Újságírók Nemzetközi Konzorciuma: „Panama Papers revenue recovery reaches \$1,36 billion as investigations continue”, 2021. április 6.

2021. október 21., csütörtök

- J. mivel a 2008–2009-es pénzügyi válságot, valamint a különböző adókijátszási, agresszív adótervezési és adókikerülési gyakorlatokkal és a pénzmosással kapcsolatban napvilágot látott információkat követően a G20-országok megállapodtak abban, hogy ezeket a kérdéseket nemzetközi szinten, az OECD keretében kezelik az adóalap-erózióval és nyereségátcsoportosítással (BEPS) kapcsolatos projekt révén, amely a BEPS cselekvési terv létrehozásához vezetett;
- K. mivel a megfelelő nemzetközi adójogszabályok kulcsfontosságúak az adókijátszási és adókikerülési gyakorlatok megakadályozásához és egy olyan méltányos és hatékony adórendszer kialakításához, amely kezeli az egyenlőtlenségeket és garantálja a biztonságot és a stabilitást, amelyek előfeltételei a versenyképességnek, valamint a vállalatok – különösen a kis- és középvállalkozások (kkv-k) – közötti egyenlő versenyfeltételek megteremtésének;
- L. mivel az Európai Adóügyi Megfigyelőközpont szerint 2017-ben az adóparadicsomokban tartott pénzügyi vagyon összege 7 900 milliárd EUR volt; mivel ez az összeg a világ bruttó hazai termékének (GDP) 8 %-át teszi ki; mivel ennek következtében világszerte mintegy 155 milliárd EUR adóbevétel-kiesés keletkezik éves szinten;
- M. mivel a csak a társasági adó kikerülése miatt kieső uniós adóbevételek becsült mértéke évi 50 és 70 milliárd EUR között mozog, és mivel ez az összeg csaknem 190 milliárd EUR-ra emelkedik, ha más tényezőket is figyelembe vesznek, mint például a külön adórendelkezéseket és az adóbeszedés kevésbé hatékony működését; mivel az Európai Adóügyi Megfigyelőközpont szerint az EU teljes nettó vagyonának mintegy 11 %-a, azaz 2 300 milliárd EUR offshore központokban található;
- N. mivel az Európai Parlament a TAXE, a TAX2, a PANA és a TAX3 állásfoglalásaiban és ajánlásaiban, valamint Adóügyi Albizottságának (FISC) jelentései alapján a közelmúltban elfogadott állásfoglalásokban ismételt felszólított a nemzetközi társaságiadó-rendszer reformjára az adókijátság és az adókikerülés kezelése érdekében;
- O. mivel az Europol szerint az Unió GDP-jének 0,7–1,2 %-a „gyanús pénzügyi tevékenységekhez köthető”, köztük a korrupcióhoz, a fegyver- és emberkereskedelemhez, a kábítószer-kereskedelemhez, az adókijátszáshoz és adócsaláshoz, a terrorizmusfinanszírozáshoz vagy más illegális tevékenységekhez kapcsolódó pénzmosáshoz, amelyek az uniós polgárok mindennapi életét érintik; mivel az Europol adatai szerint a 2019-ben bejelentett 1,1 millió gyanús tevékenységnek csupán 10 %-át vetették alá a hatóságok további vizsgálatnak (az országok között jelentős különbségekkel);
- P. mivel bár a pénzmosás mértékét nehéz megbecsülni – hiszen jellegénél fogva csak akkor kerül nyilvánosságra, ha felfedezik –, nyilvánvaló, hogy világszerte egyre nagyobb méreteket ölt;
- Q. mivel az ENSZ Kábítószer- és Bűnügyi Hivatala szerint minden évben a világ éves GDP-jének 2,7 %-át mossák tisztára;
- R. mivel a Bizottság kötelezettségzegési eljárást indított a tagállamok többsége ellen, mivel azok nem ültették át megfelelően a pénzmosás elleni negyedik és ötödik irányelvet⁽¹²⁾ a nemzeti jogba;
- S. mivel a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem uniós keretét a hatékony felügyelet hiányával párosuló végrehajtási hiányosságok jellemzik; mivel az elmúlt években egymást követő jogalkotási reformok kísérelték meg a keret megerősítését a felmerülő kockázatok és hiányosságok kezelése érdekében;
- T. mivel az elmúlt évtizedben az EU számos jogalkotási reformot fogadott el az adókikerülés és a gazdasági bűnözés elleni küzdelem érdekében; mivel ezek a reformok pozitív hatást gyakoroltak a belső piac működésére, valamint a tagállamok adóbázisának és bevételeinek védelmére, amelyek előfeltételei a munkahelyteremtésnek, a növekedésnek és különösen az uniós gazdaság Covid19-világjárvány utáni helyreállításának; mivel azonban egyre nagyobb szükség van a jobb együttműködésre az EU-n belüli közigazgatási, igazságügyi és bűnüldöző hatóságok között;

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/849 irányelve (2015. május 20.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről (HL L 141., 2015.6.5., 73. o.); az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/843 irányelve (2018. május 30.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló (EU) 2015/849 irányelv módosításáról (HL L 156., 2018.6.19., 43. o.).

2021. október 21., csütörtök

U. mivel az Európai Ügyészség, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF), az Europol, az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynöksége (Eurojust) és a nemzeti pénzügyi információs egységek felbecsülhetetlen értékű munkát végeznek a határokon átnyúló csalás, pénzmosás és adókijátszás felderítése és leküzdése terén; mivel a fent említett hivatalok és ügynökségek nem rendelkeznek elégséges emberi és pénzügyi erőforrással, mert a Tanács (a költségvetési hatóság egyik ágaként) nem hajlandó e szükséges erőforrásokat engedélyezni; mivel ezért a fent említett intézmények emberi és pénzügyi erőforrásainak megerősítése érdekében szükséges, hogy a Tanács – különös tekintettel a Pandora-iratokra – felülvizsgálja és módosítsa a 2022. évi és a jövőbeli költségvetésekre vonatkozó éves költségvetési eljárással kapcsolatos álláspontját;

Általános megfontolások

1. tudomásul veszi, hogy az Oknyomozó Újságírók Nemzetközi Konzorciuma (ICIJ) 2021. október 3-án közzétette az úgynevezett Pandora-iratokat; elismerését fejezi ki az ICIJ oknyomozó munkájáért, amellyel felbecsülhetetlen mértékben járult hozzá a titkos offshore gyakorlatok feltáráshoz és a nyilvánosság figyelmének felhívásához egyértelmű közérdekkel bíró kérdésekre;
2. kiemeli a nemzetközi oknyomozó újságírás és a visszaélést bejelentő személyek szerepét a különösen a kiemelt közszereplők által elkövetett jogsértések, korrupció, szervezett bűnözés, pénzmosás és kötelességszegés feltáráspan; hangsúlyozza az oknyomozó újságírás kulcsfontosságú hozzájárulását a demokrácia és a jogállamiság megőrzéséhez;
3. szükségesnek tartja az oknyomozó újságírás forrásaival, köztük a visszaélést bejelentő személyekkel kapcsolatos titoktartás biztosítását, és megerősíti a közérdek védelmének fontosságát azon információforrások esetében, amelyekkel/akkal szemben jogi vagy büntetőeljárást folytatnak, jóllehet az információt egyértelműen közérdekből hozták nyilvánosságra; hangsúlyozza, hogy meg kell védeni az újságírók azon szabadságát, hogy bizalmas, titkos vagy korlátozott terjesztésű dokumentumokat, adatkészleteket vagy egyéb anyagokat kaphassanak, függetlenül azok eredetétől, és hogy költséges perek vagy büntetőeljárás veszélye nélkül beszámolhassanak ezekről a közérdekű kérdésekről, amennyiben meg akarjuk őrizni az oknyomozó újságírásnak a demokratikus társadalomban játszott ellenőrző szerepét;
4. e tekintetben megismétli, hogy az oknyomozó újságírást meg kell védeni a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perekkel, valamint a személyes zaklatással, a megfélemlítéssel és az életveszélyes fenyegetésekkel szemben; úgy véli, hogy e visszaélésszerű gyakorlatok megszüntetésének elősegítése érdekében nagy szükség van olyan kötelező erejű uniós szabályokra, amelyek szilárd és következetes védelmet biztosítanak a független médianak és az újságíróknak az EU-n belül az elhallgattatásukat vagy megfélemlítésüket célzó, zaklató perekkel szemben; kiemeli a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek tárgyában készülő saját kezdeményezésű jelentéssel kapcsolatos, folyamatban lévő munkáját; üdvözlöi, hogy a Bizottság az újságírókat és jogvédőket célzó visszaélésszerű pereskedés elleni kezdeményezésén dolgozik;
5. megjegyzi, hogy 2019-ben elfogadták a visszaélést bejelentő személyekről szóló uniós irányelvet ⁽¹³⁾, és kiemeli, hogy a tagállamoknak 2021 végéig át kell ültetniük az irányelvet nemzeti jogukba;
6. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az EU-ban egy évtizede tartó adóbotrányok és jogalkotási reformok ellenére a Pandora-iratok azt mutatják, hogy világ szinten nem történt elegendő előrelépés a vállalati titoktartás, valamint az offshore adókijátszás és adókikerülés visszaszorítása terén; emlékeztet arra, hogy a vállalati tulajdonviszonyokra vonatkozó titoktartást személyes pénzügyi érdekeltségek elrejtésére használják fel;
7. rámutat, hogy a Pandora-iratok tanúsága szerint az adóparadicsomok a káros gyakorlatokat új normákhoz igazították annak érdekében, hogy továbbra is vonzó maradjanak az adókikerülés céljaira; véleménye szerint ez az alkalmazkodás negatív versenyhez és új, a régebbiekhez képest mindig vonzóbb adóparadicsomok rendszeres megjelenéséhez vezet;
8. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a polgároknak és a döntéshozóknak továbbra is adatszivárgásokra kell támaszkodniuk a titkos offshore gyakorlatokkal kapcsolatos információkhoz való hozzáférés érdekében; sürgeti a tagállamokat, hogy tegyenek előrelépést a tényleges tulajdonosokra vonatkozó információk nyilvánosságra hozatala, valamint az összes többi lényeges információ parlamentek és illetékes hatóságok – többek között adott esetben az adóhatóságok – számára történő hozzáférhetővé tétele terén;

⁽¹³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1937 irányelve (2019. október 23.) az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről (HL L 305., 2019.11.26., 17. o.).

2021. október 21., csütörtök

9. rámutat, hogy a Pandora-iratok által feltárt titkos rendszer csorbítja a törvényes vállalkozások hírnevét, növeli a gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségeket, hátráltatja a közszolgáltatások hatékony nyújtását és a legkiszolgáltatottabbaknak történő segítségnyújtást, aláássa a gazdasági fejlődést ott, ahol bevételkiesés tapasztalható, és erősen rombolja a polgárok jogállamiságba, valamint gazdasági és demokratikus rendszerünkbe vetett bizalmát;

10. sürgeti a tagállamok illetékes hatóságait – beleértve az adóhatóságokat is –, hogy elemezzék az ICIJ adatállományait, és indítsanak mélyreható vizsgálatokat a Pandora-iratok által feltárt, országukat vagy területeiket érintő jogsértések ügyében, beleértve a Pandora-iratokban említett valamennyi magánszemély ellenőrzését is;

11. felhívja a Bizottságot, hogy tekintse át a Pandora-iratokban szereplő adatokat, és elemezze, hogy helyénvaló-e további uniós szintű jogalkotási fellépés, valamint hogy szükség van-e végrehajtási eljárásokra a jelenlegi jogszabályok tekintetében, és erről tegyen jelentést a Parlamentnek;

12. felhívja az Európai Ügyészséget annak értékelésére, hogy a Pandora-iratokban feltárt adatok fényében a megbízatásának keretein belül szükség van-e külön nyomozásra;

13. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Pandora-iratokban számos politikus, köztük magas szintű uniós döntéshozók is szerepelnek, és felszólítja az érintett tagállamok hatóságait, hogy folytassanak megfelelő vizsgálatokat az esetleges jogsértések ügyében; különösen sajnálja, hogy olyan politikusok, mint Andrej Babiš, Csehország miniszterelnöke és Níkosz Anasztasiádisz, Ciprus elnöke, akik mindketten az Európai Tanács tagjai, továbbá Wopke Hoekstra holland pénzügyminiszter, İlham Alijev, Azerbajdzsán elnöke, Tony Blair, az Egyesült Királyság korábbi miniszterelnöke, Milo Đukanović, Montenegró elnöke és John Dalli volt máltai miniszter és volt uniós biztos mindannyian említésre kerülnek a Pandora-iratokban állítólagos offshore-ügyletekhez kapcsolódóan;

14. hangsúlyozza, hogy fontos megőrizni az uniós köztisztviselők magas szintű feddhetetlenségét, becsületességét és felelősségét; felhívja a tagállamokat, hogy gondoskodjanak olyan intézkedésekről és rendszerekről, amelyek előírják a köztisztviselők számára, hogy nyilatkozzanak azon külső tevékenységeikről, foglalkoztatásukról, befektetéseikről, vagyonukról és jelentős ajándékaikról vagy juttatásaikról, amelyek kapcsán közhivatalnokként betöltött szerepük tekintetében összeférhetetlenség merülhet fel, összhangban az Egyesült Nemzetek Korrupció elleni egyezményének ajánlásával; megismétli, hogy az európai parlamenti képviselők már nyilvánosságra hozzák a pénzügyi érdekeltségeikre vonatkozó információkat; felszólítja különösen a politikusokat, hogy kötelező intézkedések hiányában önkéntesen hozzák nyilvánosságra a fedőcégekben esetlegesen fennálló részesedéseiket; megismétli, hogy ezek a nyilatkozatok megelőző jellegűek, céljuk az átláthatóság és a feddhetetlenség előmozdítása a közszférában, és nem értelmezhetők úgy, hogy bűncselekmények részeseként megbélyegzik a politikusokat;

15. sürgeti a tagállamokat és a világ vezetőit, hogy a G20-ak kormányközi fórumán, az inkluzív keretben és az ENSZ-ben összegyűlve hozzanak hatékony intézkedéseket az adóparadicsomok és azok működési modellje visszaszorítása érdekében azáltal, hogy ténylegesen betiltják a fedőcégeket (gazdasági tartalommal nem rendelkező társaságok, amelyek kizárólagos célja adók vagy más jogszabályok elkerülése) olyan konkrét kötelező átláthatósági és üzleti tevékenységre vonatkozó kritériumok révén, amelyek megtiltják az ilyen cégek felhasználását és a pénzügyi titoktartással való visszaélés egyéb formáit, valamint állapotodjanak meg egy tényleges minimális társaságiadó-kulcsról és haladéktalanul vezessék azt be, továbbá még inkább terjesszék ki és javítsák a magántulajdon minden formájával kapcsolatos információk automatikus és kötelező világszintű cseréjét;

16. üdvözlí, hogy 136 ország, amely részt vesz az OECD/G20-ak adóalap-erózióval és nyereségátcsoportosítással foglalkozó inkluzív keretében, aláírta a gazdaság digitalizációjából eredő adóügyi kihívások kezelésére szolgáló kétpilléres megoldásról szóló nyilatkozatot, és ezáltal hozzájárult a nemzetközi adózási szabályok alapvető reformjához;

17. rámutat, hogy a megállapodás – amint végrehajtják – biztosítani fogja a nyereség és az adóztatási jogok méltányosabb elosztását az országok között a legnagyobb és legjövedelmezőbb multinacionális vállalatok tekintetében, és legalább 15 %-os globális tényleges társaságiadó-kulcsot fog bevezetni, amelyet a 750 millió EUR-t meghaladó éves bevétellel rendelkező vállalatokra kell alkalmazni;

18. ismételt hangsúlyozza a többoldalú fellépés és a nemzetközi koordináció fontosságát az adókiájtás, az adókiérvülés és az agresszív adótervezés elleni küzdelemben;

2021. október 21., csütörtök

19. felhívja a G20-ak 2021. október 30–31-én Rómában találkozó vezetőit, hogy bízzák meg az OECD-t azzal, hogy indítson új világszintű kezdeményezést az automatikus információcsere felülvizsgálatára és a pénzmosás elleni normák végrehajtására vonatkozó globális kormányzás megerősítésére;

20. emlékeztet az adózás terén a méltányosság, az átláthatóság és az együttműködés egyetemes elveire; megismétli a tagállamokhoz intézett azon felhívását, hogy egyszerűsítsék adórendszereiket annak érdekében, hogy méltányosabb adózást, adózási biztonságot és beruházásokat biztosítsanak a reálgazdaságban, és enyhítsék az adóhatóságokra nehezedő nyomást azzal, hogy az adókijátszás és adókikerülés elleni küzdelmük során széles körű forrásokat bocsátanak rendelkezésükre;

A pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemről szóló uniós jogszabályok végrehajtásának jelenlegi állása, vállalati átláthatóság és információcsere

21. megjegyzi, hogy a vállalatok átláthatóságára vonatkozó egyes uniós jogi normák már most is a világon a legszigorúbbak közé tartoznak; hangsúlyozza azonban, hogy ezek a normák még mindig elégtelenek, tekintettel a tőke, a személyek és az eszközök növekvő mobilitására, a digitális pénzügyek gyors fejlődésére és az eszközök tulajdonjogának leplezésére szolgáló egyre kifinomultabb módszerekre;

22. hangsúlyozza, hogy a pénzmosás elleni ötödik irányelv különösen azt írja elő a tagállamok számára, hogy hozzanak létre nyilvántartásokat az EU-ban székhellyel rendelkező valamennyi jogi személy tényleges tulajdonosairól, ideértve a bizalmi vagyongazdálkodókat is, és biztosítanak hozzáférést a nyilvánosság számára a tényleges tulajdonosokra vonatkozó információkhoz a legtöbb vállalati struktúra esetében;

23. tudomásul veszi, hogy az EU a pénzmosás, a határokon átnyúló adócsalás, az adókijátszás és az adókikerülés elleni küzdelemben folyamatosan felülvizsgálja a meglévő szabályokat, amelyek pozitív hatást gyakorolnak mind az egységes piac megfelelő működésére, mind pedig a tagállamok adóalapjainak és bevételeinek védelmére, amelyek a munkahelyteremtés, a növekedés és különösen az uniós gazdaság Covid19-világjárvány utáni helyreállítása szükséges előfeltételei;

24. hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak az uniós jog értelmében elő kell írniuk, hogy a nyilvántartásokban szereplő információknak megfelelőnek, pontosnak és naprakésznek kell lenniük, továbbá e célból ellenőrzési mechanizmusokat kell bevezetniük, beleértve az illetékes hatóságok azon kötelezettségét, hogy jelentsék az eltéréseket; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy a tagállamok illetékes hatóságai megfelelő erőforrásokkal rendelkezzenek a tényleges tulajdonosokra vonatkozóan a nyilvántartásokban szereplő információk ellenőrzéséhez, valamint hatékony, arányos és visszatartó erejű intézkedéseket vagy szankciókat alkalmazzanak azokban az esetekben, amikor a jogi személyek, bizalmi vagyongazdálkodók és más típusú társulás jellegű jogi megállapodások nem nyújtanak megfelelő, pontos és aktuális információkat a tényleges tulajdonosokról;

25. ismételten felszólítja a Bizottságot, hogy foglalkozzon azzal a problémával, hogy a nemzeti nyilvántartások nem tartalmazznak elegendő és pontos adatot a végső tényleges tulajdonosok azonosítására, különösen olyan helyzetekben, amikor fedőcégek hálózatát használgák;

26. rámutat, hogy a Pandora-iratok rávilágítanak a tényleges tulajdonosok összekapcsolt és nyilvánosan hozzáférhető nyilvántartásainak szükségességére és nagy hasznára a bizalmi vagyongazdálkodás és hasonló konstrukciók, például cégek esetében annak érdekében, hogy az újságírók és a civil társadalom számára lehetővé váljon az információk szorosabb ellenőrzése és jobb keresztellenőrzése; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az ilyen nyilvántartások harmonizált és géppel olvasható adatokat tartalmazzanak, és keresőfunkciókat biztosítsanak;

27. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy – amint azt a civil társadalom is dokumentálta ⁽¹⁴⁾ – egy évvel a pénzmosás elleni ötödik irányelv végrehajtásának határideje után kilenc ország nem hozott létre nyilvános adatbázisokat, míg mások földrajzi hozzáférési korlátozásokat vezettek be, megsértve ezzel az uniós szabályokat; sajnálja továbbá, hogy úgy tűnik, hogy a legtöbb uniós ország olyan akadályokat vezetett be, mint a fizetési falak és a regisztráció, amelyek – bár látszólag megfelelnek az uniós jognak – megnehezítik a nyilvántartásokba való betekintést; támogatja a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy kötelezettségességi eljárások indítása révén folytassa a pénzmosás elleni ötödik irányelv teljes körű átültetését és érvényesítését;

28. sajnálja, hogy technikai nehézségek miatt késik a tényleges tulajdonosi nyilvántartások összekapcsolására szolgáló rendszer (BORIS) létrehozása; emlékezteti a Bizottságot és a tagállamokat arra, hogy ez a pénzmosás elleni küzdelemről szóló irányelv szerinti jogi követelmény, és hogy feltétlenül szükséges, hogy a tényleges tulajdonosokra vonatkozó információk hozzáférhetőek legyenek a pénzügyi információs egységek, a bűnüldöző szervek, a kötelezett szolgáltatók és

⁽¹⁴⁾ Transparency International, „Hozzáférés megtagadva? A tényleges tulajdonosokra vonatkozó adatok elérhetősége és hozzáférhetősége az Európai Unióban”, 2021. május 26.

2021. október 21., csütörtök

a nyilvánosság számára; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy egyes tagállamok már a hatálybalépés előtt aláássák a BORIS hatékonyságát azáltal, hogy késleltetik a tényleges tulajdonosokra vonatkozó nemzeti nyilvántartásaik létrehozását és zökkenőmentes működését, és felszólítja az összes szereplőt, hogy sürgősen foglalkozzanak ezzel a kisédelemmel;

29. megjegyzi, hogy az OpenLuxon nyilvánosságra hozott információk már rávilágítottak az átláthatósági intézkedések korlátaira és a tényleges tulajdonosokra vonatkozó nyilvános jegyzékek tagállamok általi végrehajtásának jelenlegi szintjére; megjegyzi továbbá, hogy a Pandora-iratok példákat tártak fel arra, hogy magánszemélyek kijátsszák a tényleges tulajdonlás átláthatóságára vonatkozó előírást a tagállamokban;

30. megismétli, hogy a nyilvántartásban bármely olyan személyt fel kell tüntetni tényleges tulajdonosként, aki közvetlen vagy közvetett tulajdonlás révén egy jogi személy végső tulajdonosa vagy afelett végső ellenőrzést gyakorol;

31. kiemeli a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemre vonatkozó, eddig a minimális harmonizáción alapuló uniós jogszabályok nemzeti jogba való átültetésének összetettségét; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy néhány tagállamban hiányzik a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemre vonatkozó jogszabályok megfelelő átültetéséhez és végrehajtásához szükséges politikai akarat; sajnálja, hogy több tagállam nem teljesítette az ötödik pénzmosási irányelv átültetésére vonatkozó 2020. január 10-i határidőt, valamint a tényleges tulajdonosi nyilvántartás létrehozására a gazdasági társaságok és más jogi entitások tekintetében a 2020. január 10-re, a bizalmi vagyonkezelési konstrukciók és hasonló, társulás jellegű jogi megállapodások tekintetében pedig a 2020. március 10-re kitűzött határidőt;

32. üdvözlí e tekintetben a Bizottság által 2021 júliusában javasolt, pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni új csomagot, amely magában foglalja a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemre vonatkozó egységes szabálykönyvet, és különösen a tényleges tulajdonosokra vonatkozó átláthatósági szabályokat; várakozással tekint a bizottsági javaslatokkal kapcsolatos munka elé, és továbbra is elkötelezett amellett, hogy tovább javítsa a vállalati átláthatóságra vonatkozó uniós jogi normákat, és biztosítsa a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem hatékony keretét;

33. üdvözlí különösen, hogy a Bizottság – a Parlament ilyen intézkedésekre vonatkozó korábbi felhívásaival összhangban – a rendszer jelentős hiányosságainak megszüntetése érdekében kötelezővé tette azon nem uniós jogi személyek számára, amelyek üzleti kapcsolatot létesítenek egy uniós kötelezett szolgáltatóval, vagy ingatlant szereznek az Unióban, hogy az EU tényleges tulajdonosi nyilvántartásaiban nyilvántartásba vetessék tényleges tulajdonosi minőségüket;

34. kiemeli a Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy kérjék fel a tagállamokat, hogy biztosítsanak hozzáférést az illetékes hatóságok számára a meglévő ingatlannyilvántartásokhoz az ingatlannal rendelkező természetes vagy jogi személyek időben történő azonosítása érdekében; üdvözlí ezt a javaslatot, és elkötelezi magát amellett, hogy a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel kapcsolatos, küszöbön álló jogalkotási eljárások keretében tovább fokozza az ingatlantulajdon átláthatóságát az EU-ban, amely továbbra is vonzó eszköz a vagyonos magánszemélyek számára a vagyon értékének megőrzése céljából, valamint a bűnözők számára, hogy tisztára mossák az illegális tevékenységeikből származó bevételeket;

35. üdvözlí továbbá a Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy vezessék be a fizetési és bankszámla-információkat tartalmazó központosított automatizált mechanizmusok uniós szintű, egyetlen hozzáférési ponton keresztül történő összekapcsolását annak érdekében, hogy a nyomozások különböző szakaszaiban a bűnüldöző hatóságok és a pénzügyi információs egységek gyorsabban hozzáférjenek a pénzügyi információkhoz, valamint hogy az adatvédelmi szabályokkal összhangban elősegítsék a határokon átnyúló együttműködést;

36. üdvözlí a Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy hozzák létre a pénzmosás elleni küzdelemmel foglalkozó új európai hatóságot, amely a pénzügyi ágazat kiválasztott kötelezett szolgáltatóinak egyetlen felügyeleti szerve lenne, és amely egységes koordinációs és támogatási mechanizmusként szolgálna az EU-ban működő pénzügyi információs egységek számára; hangsúlyozza, hogy az új hatóságnak nagyobb költségvetési juttatásban kell részesülnie, és megfelelő erőforrásokkal kell rendelkeznie a pénzügyi szervezetek feletti felügyeleti hatáskörök gyakorlásához és a nem pénzügyi, kötelezett szolgáltatók hatékony felügyeletének ellátásához;

37. tudomásul veszi, hogy az új hatóságot megbízzák a pénzügyi információs egységek közötti koordinációs mechanizmus létrehozásával és irányításával; örömmel fogadja ezt a fejleményt, és reméli, hogy az új hatóság fontos szerepet fog játszani a pénzügyi információs egységek közötti információcsere és együttműködés javításában;

2021. október 21., csütörtök

38. üdvözli a Bizottság arra vonatkozó javaslatát, hogy uniós szinten összehangoltabb, hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat vezessenek be a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemre vonatkozó rendeletek be nem tartása esetére;

39. várakozással tekint továbbá a fedőcégek használatával való adózási célú visszaélések kezelésére irányuló bizottsági javaslat gyors közzététele elé; sürgeti a Bizottságot, hogy ne korlátozza magát a nem együttműködő országok és területek uniós jegyzékében (az uniós jegyzék) jelenleg szereplő tartalmi követelményekre, hanem dolgozzon ki szilárd és progresszív követelményeket a valódi gazdasági tartalomra vonatkozóan; kiemeli, hogy ezeket a szervezeteket gyakran használják arra, hogy adózatlan osztalék-, jogdíj- vagy kamatfizetések révén pénzt utaljanak át alacsony adómértéket alkalmazó adójogrendszerű országokba és területekre;

40. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az összes pozitív fejlemény és a küszöbön álló reformok ellenére jelenleg továbbra is joghézagok, eltérések és következetlenségek figyelhetők meg a tagállamok végrehajtási gyakorlataiban; kiemeli továbbá, hogy az információcseré európai keretének korlátai részben az adóhatóságok és a pénzügyi információs egységek forráshiányának tudhatók be; rámutat arra, hogy jobb együttműködésre van szükség az EU-ban a közigazgatási, az igazságügyi és a büntetőhatóságok között;

41. sürgeti a tagállamokat, hogy fordítsanak megfelelő forrásokat a pénzügyi információs egységeken és a büntetőkeret egészén keresztül történő információfeldolgozásra és -cserére; felhívja a Bizottságot annak értékelésére, hogy a pénzügyi információs egységek rendelkeznek-e elegendő forrással ahhoz, hogy hatékonyan kezeljék a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel kapcsolatos kockázatokat;

42. úgy véli, hogy további megfontolás tárgyává kell tenni azokat a kezdeményezéseket, amelyek uniós és nemzeti szinten is érvényesíthetnék a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelmet célzó fellépéseket, például az Európai Ügyészségnek az uniós költségvetéshez nem kapcsolódó bűncselekmények üldözésére vonatkozó hatáskörének bővítését, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) hatáskörének növelését, valamint a meglévő ügynökségek, például az Europol és az Eurojust megerősítését;

43. felhívja az Europol, hogy fokozza együttműködését a tagállamok büntetőhatóságaival az adóbűncselekmények kivizsgálása során;

44. hangsúlyozza az Európai Számvevőszék 13/2021. sz. különjelentésének megállapításait és ajánlásait, amely szerint „a bankszektoron belüli pénzmosás elleni küzdelemre irányuló uniós fellépések szétagoltak, végrehajtásuk pedig nem megfelelő”; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Számvevőszék intézményi szétagoltságot és gyenge uniós szintű koordinációt állapított meg a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel kapcsolatos tevékenységek és a kockázatok azonosítását követő fellépés során;

45. aggodalommal állapítja meg, hogy a Bizottság néhány tagállam elégtelen tájékoztatása és a saját korlátozott erőforrásai miatt lassan értékelte az irányelvek tagállamok általi átültetését;

46. üdvözli, hogy az Európai Bankhatóság (EBH) személyzete alapos vizsgálatokat végzett az uniós jog esetleges megsértései kapcsán, de sajnálatát fejezi ki e folyamat túlzott késedelmé miatt; sajnálja, hogy az EBH nem indított több saját kezdeményezésű vizsgálatot; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság nem rendelkezik belső iránymutatással arra vonatkozóan, hogy az EBH-t vizsgálat lefolytatására kérje;

47. mélyszégyen aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Számvevőszék bizonyítékokat talált arra vonatkozóan, hogy megkísérelték befolyásolni a felügyeleti tanácsot, amely az uniós jog megsértésével kapcsolatos egyik vizsgálatban részt vett a tanácskozási folyamatban; felhívja az EBH-t, hogy akadályozza meg a vizsgálóbizottság tagjainak a tanácskozási során történő befolyásolására irányuló további kísérleteket;

48. felhívja a Bizottságot, az EBH-t és az Európai Központi Bankot, hogy a Számvevőszék által meghatározott határidőn belül foglalkozzanak a felvetett kérdésekkel és a Számvevőszék ajánlásaival;

49. megismétli a tagállamokhoz intézett azon felhívását, hogy biztosítsák, hogy valamennyi meglévő befektetői állampolgársági program vagy befektetői letelepedési program átlátható legyen, és egyértelmű szabályokon alapuljon; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy e rendszerek mindegyike fokozhatta a pénzmosás és az adókijátszás veszélyét, egyúttal aláásva a kölcsönös bizalmat és a schengeni térség és az euróövezet integritását, és egyéb politikai, gazdasági és biztonsági kockázatokat jelentett az Unió és tagállamai számára; felhívja a Bizottságot, hogy a Parlament ajánlásainak benyújtását követően a lehető leghamarabb terjesszen elő javaslatokat a befektetői állampolgársági és letelepedési programok szabályozására;

2021. október 21., csütörtök

50. felhívja a Bizottságot, hogy vegye figyelembe a Pandora-iratok adatait a kiemelt kockázatot jelentő harmadik országok, különösen a vállalatalapító központként szolgáló és a pénzügyi bűnözést elősegítő országok és területek uniós jegyzékének összeállítása során; megismétli, hogy azokat a harmadik országokat, amelyek nem működnek együtt a tagállamokkal a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel kapcsolatos kiemelt európai nyomozások terén, a jegyzékbe felvehetőnek kell tekinteni; hangsúlyozza a harmadik országok EU-n belüli önálló értékelésének fontosságát, amelynek geopolitikai beavatkozástól mentesnek kell lennie, valamint azt, hogy a harmadik országok értékelése során kritériumként előtérbe kell helyezni a tényleges tulajdonosok átláthatóságát;

51. aggodalommal jegyzi meg, hogy a feltárt információk szerint a kiemelt közszereplőkre, azok családtagjaira és közeli hozzátartozóira vonatkozó átvilágítási kötelezettséget a kötelezett szolgáltatók nem mindig teljesítik; felhívja a Bizottságot annak értékelésére, hogy milyen mértékben valósul meg ténylegesen a kiemelt közszereplők azonosítása és a fokozott átvilágítás alkalmazása, valamint hogy a kötelezett szolgáltatók e tekintetben milyen akadályokkal néznek szembe; kiemeli annak fontosságát, hogy adatokat gyűjtsenek a kötelezett szolgáltatók megfelelésének szintjeiről;

52. tudomásul veszi, hogy folyamatban van az Európa Tanács tanulmányának elkészítése a negyedik pénzmosási irányelv konkrét tagállami végrehajtásának és hatékony alkalmazásának értékeléséről, a Bizottság kérésének megfelelően; felhívja a Bizottságot, hogy tegye közzé az Európa Tanács tagállamokról szóló értékelő jelentéseit, és biztosítsa a civil társadalmi szervezetek bevonását az értékelési folyamatba;

A globális szinten szükséges intézkedések

53. elítéli, hogy – a korábban ismert adóparadicsomok mellett – egyes amerikai államok, például Dél-Dakota, Alaszka, Wyoming, Delaware és Nevada, amint a Pandora-iratokból kitűnik, szintén a pénzügyi és vállalati titoktartás központjává váltak; felhívja az Egyesült Államok szövetségi kormányát és állami kormányait, hogy tegyenek további lépéseket a vállalatok nagyobb átláthatóságának biztosítása érdekében, és csatlakozzanak a közös jelentéstételi standardhoz (CRS), ezáltal biztosítva a teljes körű információcserét más országokkal; emlékeztet arra, hogy az uniós jegyzék azt értékeli, az adóügyi átláthatósággal és információcserével foglalkozó globális fórum szerint egy adott ország rendelkezik-e legalább olyan minősítéssel, hogy a közös jelentéstételi standardnak „nagyraért megfelel”; felhívja a Tanácsot, hogy az uniós jegyzék keretében értékelje újra az USA-t, különös tekintettel az adózás átláthatóságának kritériumaira;

54. hangsúlyozza, hogy az USA jelenleg nem vesz részt a közös jelentéstételi standardban, amely az OECD által 2014-ben kidolgozott, az adóhatóságok közötti, pénzügyi számlákkal kapcsolatos automatikus információcserét meghatározó standard; megállapítja ezért, hogy az USA messze elmarad a világ többi részétől az információcsere közös normái tekintetében; elismeri, hogy az USA vezető szerepet játszott az átláthatóság előmozdításában azáltal, hogy elfogadta az adójogszabályoknak a külföldi számlával rendelkező adóalanyok általi betartásáról szóló törvényt; sajnálattal állapítja meg, hogy e törvénynek megvannak a korlátai a kölcsönösség tekintetében, és mellékhatásai vannak az úgynevezett „amerikainak tekinthető” személyekre; sajnálja, hogy európai szinten erre még nem sikerült tartós megoldást találni; emlékeztet arra, hogy a közös jelentéstételi standard ezzel szemben előírja a pénzügyi számlákra vonatkozó adatok teljes mértékben kölcsönös cseréjét a közös jelentéstételi standardokról szóló megállapodásban részt vevő joghatóságok között; következésképpen megállapítja, hogy az USA a nem amerikai állampolgárok számára a pénzügyi titoktartás jelentős támogatójává válik két fő kiskapu révén: csak az amerikai eszközökre vonatkozó információkat osztja meg, és nem oszt meg információkat a tényleges tulajdonosokról;

55. üdvözliz az USA-ban a közelmúltban elfogadott vállalati átláthatósági törvényt, amely előírja egyes vállalatok és részvénytársaságok számára, hogy a tényleges tulajdonlásra vonatkozó információkat közöljék a bűnüldöző hatóságokkal és más, a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel kapcsolatos feladatokkal jogszabályok által megbízott hatóságokkal; megjegyzi azonban, hogy az új jogszabály nem biztosítja a jelenlegi uniós standardhoz hasonló teljes vállalati átláthatóságot, és különösen nem terjed ki a Pandora-iratokban szereplő bizalmi vagyongazdálkodási és hasonló megállapodásokra;

56. üdvözliz továbbá a Pandora-iratok nyomán az USA-ban kidolgozott, az üzleti pénzmosás és a biztonsági kockázatok előidézése elleni fellépéssel foglalkozó új hatóságok létrehozására irányuló törvényjavaslatot, amely előírná az USA pénzügyminisztériuma számára, hogy új átvilágítási szabályokat hozzon létre azon USA-beli közvetítők számára, akik megkönnyítik a külföldi eszközök USA-ba való áramlását;

57. megjegyzi, hogy 2021. december 9–10-én az USA-ban rendezik a demokráciáról szóló csúcstalálkozót, amelynek része lesz egy korrupció elleni küzdelemmel foglalkozó pillér is; felhívja az USA kormányát, hogy ragadja meg ezt az alkalmat további reformok bejelentésére annak biztosítása érdekében, hogy az USA többé ne tegye lehetővé az illegális pénzeszközök tisztára mosását és az adókikerülést;

2021. október 21., csütörtök

58. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az OECD keretében kezdjenek új tárgyalásokat az USA-val, hogy egy közösen elfogadott és megerősített közös jelentéstételi standard keretében létrejöjjön a teljes kölcsönösség; hangsúlyozza, hogy ez jelentős előrelépéshez vezetne, csökkentené a pénzügyi intézmények megfelelési költségeit és jelentősen csökkentené a költséges bürokráciát;

59. kiemeli továbbá, hogy valamennyi tagállam csatlakozott a közös jelentéstételi standardhoz; megjegyzi, hogy az Unióban 2016-tól kezdve a közigazgatási együttműködésről szóló második irányelv (DAC2) segítségével hajtották végre a közös jelentéstételi standardot; ezzel összefüggésben megismétli az adóügyi információk cseréjére vonatkozó uniós követelmények végrehajtásáról: az eredményekről, a tanulságokról és a leküzdendő akadályokról szóló, 2021. szeptember 16-i állásfoglalásában foglalt ajánlásokat; mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Finnország és Svédország kivételével valamennyi tagállam megtagadta a Parlament számára a vonatkozó adatokhoz való hozzáférést az irányelv rendelkezései végrehajtásának értékelése céljából; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság nem biztosított a Parlament számára hozzáférést a birtokában lévő adatokhoz; megjegyzi, hogy ez az elutasítás nincs összhangban a nagyobb átláthatóságra és az adóügyi együttműködés fokozására irányuló felhívásokkal;

60. úgy véli, hogy a Pénzügyi Akció Munkacsoport (FATF) szakértői értékelési folyamata átfogó eszköz annak értékelésére, hogy milyen mértékben hajtották végre a FATF ajánlásait, és hogy az ország milyen általános teljesítményt nyújt a pénzmosás elleni küzdelem terén;

61. felhívja a FATF-ot, hogy a jogi személyek átláthatóságáról és tényleges tulajdonosairól szóló 24. ajánlás folyamatban lévő felülvizsgálata során a standardnak való megfelelés feltételeként tegye kötelezővé a tényleges tulajdonosi nyilvántartások nyilvános hozzáférhetővé tételét, és határozza meg pontosabban a tényleges tulajdonlás fogalmát a lehetséges joghézagok felszámolása, a bemutatóra szóló részvények tiltása és a részvényesi meghatalmazottakra vonatkozó követelmények szigorítása érdekében, végül pedig kötelezze a standardnak megfelelő joghatóságokat arra, hogy az országgal kapcsolatban álló külföldi vállalatok számára a tényleges tulajdonosi viszonyok nyilvánossá tétele tekintetében ugyanazon szabályok betartását írják elő, mint amelyek a belföldi társaságokra vonatkoznak;

62. felszólítja a FATF-ban részt vevő uniós tagállamokat és a Bizottságot, hogy biztosítsák, hogy az EU globális szinten egységes álláspontot képviseljen a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem keretrendszerére vonatkozóan, és szorgalmazza a fent említett reformokat annak érdekében, hogy globális szinten egyenlő versenyfeltételeket teremtsenek, és ténylegesen tiltsák meg a vállalati tulajdonviszonyokra vonatkozó titoktartást, előmozdítva ugyanakkor egy számonkérhetőbb és átláthatóbb nemzetközi irányítási keretet a pénzmosás elleni küzdelem terén;

63. felhívja a Bizottságot és a FATF-ban részt vevő uniós tagállamokat, hogy kiemelt feladatként értékeljék azokat az országokat is, amelyekben vállalat alapító központok találhatók, és amelyekről a nemzetközi szervezetek megállapították, hogy a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelmet célzó rendszereikben sok a hiányosság, de amelyeket a FATF még nem vizsgált felül, mivel nem feleltek meg a FATF nemzetközi együttműködés-ellenőrző csoportja (ICRG) kiemelt kritériumainak;

64. megjegyzi, hogy titkos tulajdonosok offshore cégeken keresztül több mint 1 500 egyesült királyságbeli ingatlant vásároltak, amelyek becsült értéke meghaladja a 4 milliárd GBP-t; tudomásul veszi, hogy az Egyesült Királyság kormánya kötelezte magát arra, hogy elfogadja a 2018-as jogszabálytervezetet az Egyesült Királyságban ingatlantulajdonnal rendelkező tengerentúli külföldi szervezetek nyilvános, tényleges tulajdonosi nyilvántartásának bevezetéséről;

65. hangsúlyozza, hogy a Pandora-iratok a felszínre hozták, hogy az Egyesült Királyság a koronafüggőségei és tengerentúli területei révén továbbra is csomópontként szolgál az adókikerülés és a titkos offshore ügyletek számára; felhívja a Bizottságot, hogy találjon lehetséges megoldásokat és ellenintézkedéseket az együttműködésre és a standardok összehangolásának biztosítására az adózás és a pénzmosás elleni küzdelem terén, többek között azáltal, hogy összekapcsolja a pénzügyi szolgáltatások terén hozott egyenértékűségi határozatokat az adózás átláthatóságára és a pénzmosás elleni küzdelemre vonatkozó, az EU-ban alkalmazott normákkal egyenértékű normák elfogadásával;

A közvetítőkre vonatkozó szabályozás

66. sajnálattal állapítja meg, hogy a korábbi leleplezéseket követően a Pandora-iratok feltárták, hogy 14 szakmai offshore vállalati szolgáltató, köztük ügyvédi irodák, adótanácsadók és vagyonkezelők segítik a vagyonos magánszemélyeket a vagyonuk eltitkolását szolgáló vállalati struktúrák létrehozásában, biztosítva ugyanakkor, hogy ezek a tevékenységek jogszerűek maradjanak;

2021. október 21., csütörtök

67. kiemeli, hogy a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni nemzetközi standardok értelmében a nem pénzügyi ágazatnak meg kell felelnie az ügyfél-átvilágítási kötelezettségeknek, és jelentenie kell a hatóságoknak a gyanús tevékenységeket;

68. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy számos, többek között uniós joghatóság évek óta nem felel meg a FATF azon alapvető követelményeinek, hogy a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelmet célzó kötelezettségeket előírja a közvetítő nem pénzügyi ágazat számára annak érdekében, hogy fellepje a titkos struktúrák létrehozása ellen;

69. rámutat arra, hogy e szakmák önszabályozása és felügyelete nem volt eredményes a szabálykövetés biztosításában és a jogsértések szankcionálásában; üdvözlí e tekintetben a Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy a pénzmosás elleni új hatóságot fel kell ruházni a nem pénzügyi ágazat felügyeletének koordinálására vonatkozó, valamint a felügyeleti standardok és gyakorlatok szakértői értékelésének koordinálására vonatkozó hatáskörrel, és kéri, hogy a nem pénzügyi felügyeletet vizsgálják ki a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel kapcsolatos követelmények lehetséges megsértését;

70. felhívja a FATF-ot, hogy prioritásként végezzen a FATF nem pénzügyi vállalkozásokra és szakmákra vonatkozó standardjainak az országok általi végrehajtására irányuló horizontális felülvizsgálatot, és a terrorizmusfinanszírozással kapcsolatos tényfeltáró kezdeményezéshez hasonlóan alkalmazzon célzott nyomkövetési eljárást annak érdekében, hogy gyorsan növelje a FATF-követelményeknek való globális megfelelést a nem pénzügyi ágazatban;

71. megismétli, hogy aggályosnak tartja, hogy ezek a szereplők gyakran egyszerre nyújtanak jogi tanácsadást, adótanácsadást és könyvvizsgálati szolgáltatásokat vállalati ügyfeleknek és közigazgatási szerveknek egyaránt; ezért aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az adókikerülési struktúrákat elősegítő gazdasági ösztönzők olyan szolgáltatói ágazatot táplálnak, amely a bűncselekményekből származó bevételek tisztára mosására is mozgósítható; megismétli az e kérdéssel kapcsolatos korábbi állásfoglalásaiban és ajánlásaiban⁽¹⁵⁾ megfogalmazott kéréseit, és felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy értékeljék az e gazdasági szereplőkre vonatkozó szabályozási keret azzal a céllal, hogy megakadályozzák a piacra jutást az adókikerülés, adókijátszás és pénzmosás elősegítői számára; elvárja a jogi keret javítását a kötelező könyvvizsgálatról szóló irányelv Bizottság általi felülvizsgálata révén;

72. emlékeztet arra, hogy a DAC6 értelmében a közvetítőknek be kell jelenteniük az adóhatóságoknak az adókikerülésre határozottan utaló ismertetőjegyeket mutató programokat, különös tekintettel az adójogszabályok strukturális hiányosságaira;

73. felhívja a Bizottságot, hogy terjessze ki a DAC6 jelentéstételi követelményeit a természetes személynek minősülő ügyfelek eszközeinek kezelésére irányuló, határokon átnyúló megállapodásokra;

74. felhívja a Bizottságot, hogy a DAC8-ra vonatkozó jövőbeli javaslatába – a DAC3-hoz kapcsolódó és az adóügyi információk cseréjére vonatkozó uniós követelmények végrehajtásáról szóló parlamenti állásfoglalásban vázolt egyéb ajánlások mellett – foglalja bele a természetes személyekre vonatkozó, – gyakran közvetítők által kidolgozott – feltételes adómegállapítási határozatok cseréjét, annak biztosítása érdekében, hogy a vagyonos magánszemélyek egyik tagállam adóhatóságával kötött megállapodásait megosszák az összes tagállam adóhatóságaival;

75. hangsúlyozza, hogy az ügyvédi titoktartási kötelezettség nem használható fel az illegális gyakorlatok leplezésére; tudomásul veszi az Emberi Jogok Európai Bíróságának az egyik ügy során tett megállapításait⁽¹⁶⁾, amelyek szerint az ügyvéd és az ügyfél közötti kapcsolat bizalmas jellege és az ügyvédi titoktartási kötelezettség nem szünteti meg a gyanúnak a bűncselekmények megelőzése jogszerű céljából tett bejelentésére vonatkozó kötelezettséget, és hogy az ilyen bejelentés szükséges az említett cél eléréséhez;

76. ismételtén felszólítja a Bizottságot, hogy adjon ki iránymutatást az ügyvédi titoktartási kötelezettség értelmezéséről és alkalmazásáról, és húzzon egyértelmű választóvonalat a hagyományos jogi tanácsadás és a pénzügyi szereplőként eljáró jogászok között az európai bíróságok ítélezési gyakorlatával összhangban;

Az uniós jegyzék reformja és az adópolitika

77. ismételtén hangsúlyozza, hogy az agresszív adótervezés negatív hatása a tagállamok adóalapjának eróziójához vezet, és aránytalan adóterhet ró az adójogszabályokat tiszteletben tartó állampolgárookra, vállalatokra és különösen kkv-kra;

⁽¹⁵⁾ Lásd például a 2017. december 13-i ajánlását a Tanácsnak és a Bizottságnak a pénzmosással, az adókikerüléssel és az adókijátszással kapcsolatos vizsgálatot követően, 143. bekezdés (HL C 369., 2018.10.11., 132. o.).

⁽¹⁶⁾ Lásd a Michaud kontra Franciaország ügyben 2012. december 6-án hozott ítéletet.

2021. október 21., csütörtök

78. hangsúlyozza, hogy az adókikerülés és adókijátszás, valamint a nyereségátcsoportosítási programok olyan erőforrásoktól fosztották meg az államokat és a lakosságot, amelyek elengedhetetlenek a fejlődés és a társadalmi igazságosság előmozdításához, valamint az állam működéséhez szükséges pénzügyi kapacitások megszerzéséhez;

79. kitart amellett, hogy a Pandora-iratok nyomán felszínre került kérdések hatékony kezeléséhez szükséges adópolitikai jogalkotási reformok végrehajtása érdekében a Bizottságnak fel kell tárnia az Európai Unió működéséről szóló szerződés – többek között annak 116. cikke – által kínált valamennyi lehetőséget a döntéshozatal hatékonyabbá tétele érdekében;

80. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az uniós jegyzék – amelyre az adóparadicsomok uniós feketelistájaként is hivatkoznak – felhasználatlan maradt, jóllehet további adóbotrányok történtek, valamint újságírók és nem kormányzati szervezetek aggasztó jelentései láttak napvilágot; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a tagállamok pénzügyminiszterei még nem vállaltak egyéni és közös felelősséget az adóparadicsomok, az offshore vállalatok és a vagyonkezelők elleni küzdelemben, és ehelyett a meglévő feketelista szűkítésével foglalkoztak;

81. különösen sajnálja, hogy a Pandora-iratok napvilágra kerülését követően az uniós pénzügyminiszterek tanácsa a 2021. október 5-i ülésén úgy határozott, hogy lerövidíti az adóparadicsomok uniós jegyzékét, eltávolítva a Karib-szigetek közül Anguillát és Dominikát, valamint a Seychelle-szigeteket, amelyek szerepeltek a leleplező iratokban, és még mindig csak részben felelnek meg az átláthatóságra és a kérésre történő információcserére vonatkozó nemzetközi standardnak, annak ellenére, hogy a globális fórum nemrég második értékelési fordulót hagyott jóvá;

82. megjegyzi, hogy a Pandora-iratokban szereplő fedőcégek kétharmada a Brit Virgin-szigeteken található, amely soha nem szerepelt az uniós feketelistán (a vonatkozó tanácsi következtetések I. melléklete), és 2020 februárjában törölték a szürke listáról is (II. melléklet);

83. megismétli az adóparadicsomok uniós jegyzékének reformjáról szóló, 2021. január 21-i állásfoglalásában megfogalmazott következtetéseket és ajánlásokat; felszólít az átláthatóság növelésére a jegyzékbe vételi eljárás során alkalmazott kritériumok tekintetében; úgy véli, hogy ezt a reformot 2021 végéig végre kell hajtani annak érdekében, hogy a Covid19 utáni helyreállítási időszakban megvédjék az EU-t a további bevételkieséstől;

84. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Tanács nem hajlandó megállapodni a tényleges tulajdonosra vonatkozó tervezett átláthatósági kritériumról; felhívja a Tanácsot, hogy a DAC5 rendelkezéseivel összhangban sürgősen állapodjon meg erről a kritériumról;

85. megismétli arra irányuló felhívását, hogy erősítsék meg a kritériumokat, és biztosítsák az uniós jegyzékkel kapcsolatos kötelezettségvállalások nagyobb mértékű végrehajtását, különös tekintettel az igazságos adóztatásra vonatkozó kritériumokra, amelyek szerint „Az adott ország, illetve terület nem segítheti elő olyan offshore struktúrák vagy megoldások létrejöttét, amelyek célja olyan nyereségnek az adott országba vagy területre vonzása, amely nem tükröz az adott országban, illetve területen zajló tényleges gazdasági tevékenységet.”; emlékeztet azon kérésére, hogy az EU-n belüli adórendszereket is értékeljék és kövessék nyomon, ezáltal az uniós listával azonos kritériumok alapján megreformálva a káros adózási gyakorlatokra vonatkozó uniós politikát és a vállalkozások adózására vonatkozó magatartási kódexet, amelyeknek kötelező erejűvé kell válniuk; felszólít különösen arra, hogy határozzanak meg egy minimális gazdasági tartalmat arra vonatkozóan, hogy mi minősül adóparadicsomnak, vezessenek be megfelelő szankciókat és az átfogó keret II. pillérének keretében a nemzetközileg elfogadott tényleges minimális adókulcsnak megfelelő minimális tényleges adóztatást, valamint a vállalkozások adózására vonatkozó magatartási kódex hatályát terjesszék ki a kedvezményes személyijövedelemadó-rendszerekre is, hogy magában foglalja a rendkívül mobilis gazdag magánszemélyek vagy digitális nomádok vonzására kialakított külön állampolgársági programokat vagy intézkedéseket, amelyek az egységes piac jelentős torzulásaihoz vezethetnek;

86. megjegyzi, hogy a harmadik országok uniós jegyzékbe való felvétele csupán kevés azonnali és kötelező következménnyel jár; véleménye szerint az uniós jegyzékbe való felvételnek hatékony visszatartó erejű szankciókkal kell együtt járnia, és a felülvizsgált jegyzéket szankciórendszerrel kell összekapcsolni;

87. emlékeztet arra, hogy a szemeszter folyamata során a Bizottság kritikával illetett egyes tagállamokat adórendszereik olyan hiányosságai miatt, amelyek elősegítik az agresszív adótervezést;

88. felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő javaslatot a vállalkozások adózására vonatkozó magatartási kódex megreformálására, merítve a Parlament által a káros adózási gyakorlatokkal kapcsolatos uniós politika reformjáról (beleértve a magatartási kódexszel foglalkozó csoport reformját) szóló, 2021. október 7-i állásfoglalásban körvonalazott közelmúltbeli javaslatokból;

2021. október 21., csütörtök

89. üdvözli a Bizottság arra irányuló szándékát, hogy irányelvjavaslatot terjesszen elő az osztalékokra és a kamatfizetésekre kivetett forrásadó közös uniós rendszeréről; hangsúlyozza, hogy amíg nincs közös rendszer, a tagállamok legitim ellenintézkedéseket hozhatnak adóalapjuk védelme érdekében;

o

o o

90. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a tagállamok parlamentjeinek és kormányainak, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Pénzügyi Akció Munkacsoportnak.

2021. október 21., csütörtök

P9_TA(2021)0439

A lengyelországi jogállamisági válság és az uniós jog elsőbbsége

Az Európai Parlament 2021. október 21-i állásfoglalása a lengyelországi jogállamisági válságról és az uniós jog elsőbbségéről (2021/2935(RSP))

(2022/C 184/11)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára (a továbbiakban: a Charta),
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 1., 2., 4. és 19. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 49. cikkére,
- tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményre, valamint az Emberi Jogok Európai Bíróságának kapcsolódó ítélkezési gyakorlatára,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
- tekintettel az Európai Unió Bíróságának (EUB) ítélkezési gyakorlatára,
- tekintettel a jogállamiság Lengyel Köztársaság általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapításáról szóló tanácsi határozatra irányuló, 2017. december 20-i, indokolással ellátott bizottsági javaslatra, amelyet az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdésével összhangban terjesztettek elő (COM(2017)0835),
- tekintettel az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló, 2020. december 16-i (EU, Euratom) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ (a továbbiakban: a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet),
- tekintettel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló, 2021. február 12-i (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾,
- tekintettel a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozásáról szóló, 2020. október 7-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel a Bizottság 2020. évi jogállamisági jelentéséről szóló, 2021. június 24-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a jogállamiság Lengyel Köztársaság általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapításáról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról szóló, 2020. szeptember 17-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszer alkalmazására vonatkozó iránymutatások létrehozásáról szóló, 2021. július 8-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel a Lengyelországban a tömegtájékoztatás szabadságáról és a jogállamiság helyzetének további romlásáról szóló, 2021. szeptember 16-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 1. o.

⁽²⁾ HL L 57., 2021.2.18., 17. o.

⁽³⁾ HL C 395., 2021.9.29., 2. o.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0313.

⁽⁵⁾ HL C 385., 2021.9.22., 317. o.

⁽⁶⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0348.

⁽⁷⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0395.

2021. október 21., csütörtök

- tekintettel a „2020. évi jogállamisági jelentés – A jogállamiság helyzete az Európai Unióban” című, 2020. szeptember 30-i bizottsági közleményre (COM(2020)0580),
 - tekintettel a „2021. évi jogállamisági jelentés – A jogállamiság helyzete az Európai Unióban” című, 2021. július 20-i bizottsági közleményre (COM(2021)0700),
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel az EUSZ 2. cikke szerint az Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – köztük a kisebbségekhez tartozó személyek jogai – tiszteletben tartásának értékein alapul;
- B. mivel 2021. március 29-én Lengyelország miniszterelnöke kérelmet nyújtott be a széles körben vitatott és illegitim „alkotmánybírósághoz”, hogy vizsgálja meg, hogy az EUSZ-nek az uniós jog elsőbbségére és a hatékony bírói jogvédelemre vonatkozó rendelkezései összeegyeztethetők-e a lengyel alkotmánnyal ⁽⁸⁾;
- C. mivel 2021. július 14-i határozatával az EUB engedélyezte a Bizottság által az EUMSZ 279. cikke alapján kért ideiglenes intézkedéseket, amelyek a lengyel Legfelsőbb Bíróság fegyelmi tanácsának működésével, valamint a bírói függetlenséget érintő további lengyel jogi rendelkezések felfüggesztésével kapcsolatosak ⁽⁹⁾;
- D. mivel 2021. július 14-én az illegitim lengyel „alkotmánybíróság” úgy határozott, hogy az Európai Unió Bíróságának a lengyel bíróságok szerkezetére vonatkozó ideiglenes határozatai összeegyeztethetetlenek a lengyel alkotmánnyal ⁽¹⁰⁾;
- E. mivel 2021. július 15-én az EUB a C-791/19. sz. ügyben hozott ítéletében ⁽¹¹⁾ kimondta, hogy a bírákra vonatkozó lengyelországi fegyelmi rendszer nem egyeztethető össze az uniós joggal;
- F. mivel 2021. október 6-án az EUB úgy határozott, hogy a bíró egyik bíróságról a másikra vagy ugyanazon bíróság két kollégiuma közötti, beleegyezése nélküli áthelyezése veszélyeztetheti a bírák elmozdíthatatlanságának és a bírói függetlenségnek az elvét ⁽¹²⁾;
- G. mivel 2021. október 6-án az EUB alelnöke elutasította Lengyelország arra irányuló kérelmét, hogy töröljék el az EUB alelnöke által 2021. július 14-én hozott határozatot a különösen a Legfelsőbb Bíróság fegyelmi tanácsának hatáskörére vonatkozó nemzeti rendelkezések alkalmazásának azonnali felfüggesztéséről ⁽¹³⁾;
- H. mivel 2021. október 7-én az illegitim „alkotmánybíróság” a lengyel miniszterelnök által 2021. március 29-én benyújtott kérelem nyomán ismertette a K 3/21. sz. ügyben hozott határozatát, amelyet két eltérő véleménnyel fogadtak el, és megállapította, hogy az EUSZ rendelkezései több okból is összeegyeztethetetlenek a lengyel alkotmánnyal;
- I. mivel 2021. október 10-én Lengyelország egész területén több mint 100 000 lengyel állampolgár tüntetett békésen azért, hogy kifejezze támogatását Lengyelország uniós tagsága mellett;

⁽⁸⁾ Kérelem a K 3/21. sz. ügyben.

⁽⁹⁾ A Bíróságnak a C-204/21. sz., Bizottság kontra Lengyelország ügyben 2021. július 14-én hozott határozata, EU:C:2021:593.

⁽¹⁰⁾ Az alkotmánybíróság 2021. július 14-i ítélete, P 7/20. sz. ügy.

⁽¹¹⁾ A Bíróságnak a C-791/19. sz., Bizottság kontra Lengyelország ügyben 2021. július 15-én hozott ítélete, EU:C:2021:596.

⁽¹²⁾ A Bíróság C-673/19 sz. ügyben 2021. október 6-án hozott ítélete, W.Ž., EU:C:2021:798

⁽¹³⁾ A Bíróságnak a C-204/21. R-RAP sz., Bizottság kontra Lengyelország ügyben 2021. október 6-án hozott határozata, EU:C:2021:834.

2021. október 21., csütörtök

- J. mivel 2020. október 22-én az illegitim „alkotmánybíróságot” a nők jogai elleni politikai támadásra is felhasználták;
- K. mivel 2021. október 12-én a K 3/21 sz. ügyben hozott ítéletet közzétették Lengyelország hivatalos lapjában ⁽¹⁴⁾, vagyis jogerővel bír a lengyel jogrendszerben;
- L. mivel az Európai Közigazgatási Bírák Szövetsége is osztja azon véleményt, hogy az illegitim „alkotmánybíróság” ítélete egyértelműen ellentétes az uniós jog elsőbbségének alapelveivel ⁽¹⁵⁾;
- M. mivel a 2021. augusztusi Eurobarométer gyorsfelmérésben a válaszadók túlnyomó többsége egyetértett abban, hogy az EU csak azzal a feltétellel nyújthat forrásokat a tagállamoknak, hogy kormányuk megvalósítja és érvényesíti a jogállamiságot és a demokratikus elveket; mivel ez a szám Lengyelországban is nagyon magas volt (72 %) ⁽¹⁶⁾;
- N. mivel a Lengyelországban 2021 szeptemberében és októberében végzett különböző felmérések szerint csak a válaszadók 5 %-a nyilatkozott úgy, hogy szeretné, ha Lengyelország elhagyná az EU-t ⁽¹⁷⁾, 90 %-uk pozitívan értékelte Lengyelország uniós tagságát ⁽¹⁸⁾, és 95 %-uk szerint az uniós támogatás pozitív hatással van városuk vagy régiójuk fejlődésére, ami magasabb az uniós átlagnál ⁽¹⁹⁾;
1. mély sajnálatát fejezi ki az illegitim „alkotmánybíróság” 2021. október 7-i határozata ⁽²⁰⁾ miatt, amelyet az értékek és jogszabályok európai közössége elleni támadásnak tekint, amely aláássa az uniós jog elsőbbségét, mint az Uniónak az EUB állandó ítélkezési gyakorlatával összhangban álló egyik alapelvét; mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy ez a döntés veszélyes precedenst teremthet; hangsúlyozza, hogy az illegitim „alkotmánybíróság” nemcsak a jogi legitimitásnak és függetlenségnek van híján ⁽²¹⁾, hanem a lengyel alkotmány értelmezésére sem jogosult;
2. hangsúlyozza, hogy az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke szerint a hatékony jogorvoslathoz való alapvető joghoz szükséges a független bírósághoz való hozzáférés; megjegyzi, hogy a nemzeti alkotmánybíróságok és egyes politikusok egyre nagyobb kihívást jelentenek e tekintetben, és felhívja a tagállamokat, hogy tartsák tiszteltben az EUB kulcsfontosságú szerepét, és hajtsák végre annak ítéleteit;
3. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a jelenlegi lengyel miniszterelnök volt az, aki kezdeményezte az uniós jog nemzeti jogszabályokkal szembeni elsőbbségének megkérdőjelezését, folytatva az igazságszolgáltatással való visszaélést politikai célok elérése érdekében; elítéli ezt a kezdeményezést, amely egyoldalú döntésként kérdőjelezi meg az EU jogi keretét és annak Lengyelország általi tiszteltben tartását; emlékeztet arra, hogy a Lengyel Köztársaságnak az EU-hoz való csatlakozására a csatlakozási szerződés ratifikálásával került sor, a lengyel nemzet népszavazáson kifejezett egyetértésével; emlékeztet továbbá arra, hogy a Lengyel Köztársaság önkéntesen elkötelezte magát amellett, hogy az alapító szerződések rendelkezéseit és az EUB ítélkezési gyakorlatát magára nézve kötelezőnek fogadja el; elítéli az igazságszolgáltatási rendszer politikai célokra történő felhasználását, és felszólítja a lengyel hatóságokat, hogy hagyjanak fel a végrehajtó és törvényhozó hatalmuk önkényes, a hatalmi ágak szétválasztásának gyengítése és a jogállamiság lebontása érdekében való alkalmazásával;
4. megerősíti, hogy az igazságszolgáltatási rendszer egészét kell tekintetbe venni annak megállapítása érdekében, hogy az a hatékony és független igazságügyi ellenőrzés célját szolgálja-e, és határozottan elutasítja a jelenlegi PiS-kormány arra irányuló ismételt kísérleteit, hogy megpróbálja igazolni a lengyelországi igazságszolgáltatás területén véghezvitt jogszabályi változásokat, különösen a különböző tagállamok egyedi és elszigetelt példái alapján;
5. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a K 3/21. sz. ügyben hozott ítélet negatív hatással van a lengyel és az európai polgárokra és vállalkozásokra, mivel emiatt nem biztosítható többé az uniós vívmányokat és jogszabályokat teljes körűen alkalmazó, független igazságszolgáltatási rendszerhez való alapvető joguk; aggodalmát fejezi ki a lengyel és az európai polgárok alapvető jogainak hatékony védelme miatt;

⁽¹⁴⁾ DZIENNIK USTAW 2021 R. POZ. 1852.

⁽¹⁵⁾ <https://twitter.com/AEAJ2000/status/1450008198375686145?t=AY2yz-vezln6Mlq6ZwSDJQ&s=19&fbclid=IwAR3JNygjz-Co9QR1R6RghaCOeM8diOQuzRQRe48eAtEwPcmOQC1x5QWkFNrY>

⁽¹⁶⁾ Eurobarométer gyorsfelmérés – Az Európai Unió helyzete, IPSOS, 2021. augusztus.

⁽¹⁷⁾ Az Ipsos felmérése az OKO.press és a Gazeta Wyborcza számára, 2021. szeptember 23–25., %-ban közölt adatok.

⁽¹⁸⁾ Kantar, 2021. szeptember 21.

⁽¹⁹⁾ Az Eurobarométer 2021. októberi felmérése, <https://europa.eu/eurobarometer/api/deliverable/download/file?deliverableId=77331>

⁽²⁰⁾ A K 3/21 sz. ügyben hozott ítélet.

⁽²¹⁾ Az Emberi Jogok Európai Bírósága Xero Flor w Polsce sp.z o.o. kontra Lengyelország ügy.

2021. október 21., csütörtök

6. elismerését fejezi ki amiatt, hogy lengyel polgárok tízezrei vonultak az utcára békés tömegtüntetések során, így küzdve az őket európai polgárként megillető jogokért és szabadságokért; oszítja az európai projekt középpontjában álló, erős és demokratikus Lengyelország iránti vágyukat;

7. hangsúlyozza a 2020. október 22-i (K 1/20. sz.) ítélet illegitimitását, és elismeri, hogy a nők reprodukzív egészségének és jogainak e súlyos korlátozásai jogellenesek;

8. attól tart, hogy a K 3/21. sz. ügyben hozott ítélet erőteljes visszatartó hatással lesz a lengyel bírákra, eltántorítva őket attól, hogy éljenek az uniós jog alkalmazását biztosító előjogaikkal; megismétli, hogy teljes mértékben támogatja azokat a lengyel bírakat, akik továbbra is alkalmazzák az uniós jog elsőbbségét, és az ügyeket előzetes döntéshozatal céljából az EUB elé terjesztik a K 3/21. sz. ügyben hozott ítéletet követően is, annak ellenére, hogy pályafutásuk veszélybe kerül, ideértve a fegyelmi büntetesként a bírói tisztségből való eltávolítást, az elbocsátást vagy a lemondásra kényszerítést is;

9. emlékeztet arra, hogy az uniós szerződések nem módosíthatók nemzeti bíróság ítélete révén, és hogy a lengyel alkotmány 91. cikke emlékeztet arra, hogy a ratifikált nemzetközi megállapodás a nemzeti jogrend részét képezi, közvetlenül alkalmazandó, és kollízió esetén jogszabályai elsőbbséget élveznek; mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a lengyel „alkotmánybíróságot” az alkotmány tényleges őrzése helyett a hatóságok jogellenes tevékenységeinek legalizálására szolgáló eszközzé alakították át; emlékeztet arra, hogy az EUB ítéletei nem ássák alá a tagállamok azon jogát, hogy szervezeti változtatásokat hajtsanak végre az igazságszolgáltatáson belül;

10. üdvözli egyes nemzeti parlamentek arra irányuló kezdeményezését, hogy megvitassák a lengyel PiS-kormány által a közelmúltban tett lépéseket és az uniós jog elsőbbsége elleni támadásait, és egyértelműen állást foglaljanak róluk;

11. megismétli azon álláspontját, hogy az uniós adófizetők pénzét nem szabad olyan kormányoknak juttatni, amelyek kirívóan, szándékosan és szisztematikusan aláássák az EUSZ 2. cikkében rögzített értékeket;

12. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy sürgősen és összehangoltan lépjenek fel az alábbiak révén:

— kötelezettségzegési eljárások indítása az illegitim „alkotmánybíróságra” vonatkozó jogszabályokkal, annak jogellenes összetételével és az EUB ítéleteinek való megfelelés megakadályozásában játszott szerepével kapcsolatban, valamint az EUB felkérése ideiglenes intézkedések meghozatalára, továbbá kötelezettségzegési eljárások indítására a Legfelsőbb Bíróság rendkívüli ellenőrzéssel és közügyekkel foglalkozó tanácsával, a Nemzeti Igazságszolgáltatási Tanáccsal és a Lengyel Államügyési Szolgálatkal kapcsolatban;

— a Bizottság részéről a jogállamiság feltételrendszeréről szóló rendelet 6. cikkének (1) bekezdésében előírt eljárás megindítása Lengyelország esetében, emlékeztetve arra, hogy a rendelet 5. cikke védi a végső címzettek és kedvezményezettek finanszírozáshoz való hozzáférést, és utasítja a Bizottságot, hogy tegyen meg minden tőle telhetőt a kifizetések teljesítése érdekében;

— Lengyelország helyreállítási és rezilienciaépítési tervezete jóváhagyásának elhalasztása mindaddig, amíg a lengyel kormány teljes körűen és megfelelően végre nem hajtja az EUB és a nemzetközi bíróságok ítéleteit, valamint annak biztosítása, hogy a terv értékelése garantálja a vonatkozó országspecifikus ajánlásoknak való megfelelést, különös tekintettel az igazságszolgáltatás függetlenségének megőrzésére;

— a Tanács részéről egyértelmű, egyhangúságot nem igénylő ajánlások elfogadása a jogállamiság Lengyelország általi megsértésének kezelése érdekében, egyértelmű ütemtervvel, valamint az azon egyértelmű veszély kijelentése, hogy Lengyelország súlyosan megsérti a jogállamiságot, az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdésében meghatározott eljárásnak megfelelően, és ezen eljárás hatályának kiterjesztése az alapvető jogokra és a demokráciára;

— hatáskörüik gyakorlása, ideértve a kifizetések megszakítását vagy felfüggesztését, illetve szükség esetén a pénzügyi korrekciók elvégzését a közös rendelkezésekről szóló hatályos rendelettel összhangban, tekintettel arra, hogy Lengyelországban az igazságszolgáltatás függetlenségének hiánya miatt fennáll a súlyos elégtelenségek kockázata a kontrollrendszerek hatékony működése terén, veszélyeztetve a kiadások jogszerűségét és szabályszerűségét;

2021. október 21., csütörtök

— a lengyelországi jogállamisági válság megvitatása az Európai Parlament elnökének jelenlétében és egyértelmű álláspont kialakítása az EU állam- és kormányfői által a következő, 2021. október 21–22-i csúcstalálkozójukon, közösen aláírt, a lehető leghatározottabban megfogalmazott együttes nyilatkozat kibocsátása, valamint az Általános Ügyek Tanácsának soron következő ülésén meghozandó sürgős nyomon követési intézkedések;

13. hangsúlyozza, hogy a kért lépések nem a lengyel nép elleni büntetőintézkedések, hanem olyan eszközök, amelyek révén helyreállítható a jogállamiság Lengyelországban, tekintettel annak folyamatos romlására; felhívja a Bizottságot, hogy használja fel a rendelkezésére álló valamennyi eszközt annak biztosítására, hogy a lengyel állampolgárokat és Lengyelország lakosait ne fosszák meg az uniós alapokból származó előnyöktől a jelenlegi kormány fellépései miatt, és hozzon létre olyan megoldásokat, amelyek keretében ezeket az alapokat a Bizottság közvetlenül juttatja el a végső kedvezményezettek számára;

14. tudomásul veszi Jogi Bizottságának 2021. október 14-i szavazását, amelyben támogatta az Bíróságnál a Bizottság ellen amiatt benyújtásra kerülő keresetet, hogy az nem tett lépéseket az EU jogállamisági feltételrendszerének aktiválása érdekében;

15. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a tagállamok parlamentjeinek és kormányainak, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európa Tanácsnak.

2021. október 21., csütörtök

P9_TA(2021)0440

A tunéziai helyzet**Az Európai Parlament 2021. október 21-i állásfoglalása a tunéziai helyzetről (2021/2903(RSP))**

(2022/C 184/12)

Az Európai Parlament,

- tekintettel Tunéziáról szóló korábbi állásfoglalásaira és az EU és Tunézia közötti szabadkereskedelmi megállapodásról folytatandó tárgyalások megnyitásáról szóló, 2016. február 25-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel az EU választási megfigyelő missziójának a 2019. szeptember 15-én, illetve október 6-án tartott tunéziai elnökválasztásról és parlamenti választásokról szóló végleges jelentésére,
- tekintettel az Európai Unió és Tunézia közötti társulási megállapodásra, valamint az annak keretében 2019-ben és 2020-ban tartott különböző tematikus ülésekre,
- tekintettel a Nemzetközi Valutaalap (IMF) Igazgatóságának a IV. cikk alapján Tunéziával folytatott konzultáció keretében 2021. február 26-án elfogadott következtetéseire,
- tekintettel az EU és Tunézia közötti kapcsolatokról szóló, „A megújított partnerségért” című, 2021. június 4-i közös közleményre,
- tekintettel a kormányfő és a kormánytagok megbízatásának megszüntetéséről szóló, 2021. július 26-i 2021-69. sz. tunéziai elnöki rendeletre, a parlament hatáskörének felfüggesztéséről szóló, 2021. július 29-i 2021-80. sz. tunéziai elnöki rendeletre, a parlament hatásköreinek felfüggesztésével kapcsolatos rendkívüli intézkedések meghosszabbításáról szóló, 2021. augusztus 24-i 2021-109. sz. tunéziai elnöki rendeletre, valamint a rendkívüli intézkedésekről szóló, 2021. szeptember 22-i 2021-117. sz. tunéziai elnöki rendeletre,
- tekintettel a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének (alelnök/főképviselő) az Európai Unió nevében tett, 2021. július 27-i nyilatkozatára és a Tuniszban a sajtónak tett, 2021. szeptember 10-i nyilatkozataira,
- tekintettel Tunézia 2014. évi alkotmányára,
- tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, amelynek Tunézia részes fele,
- tekintettel a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezményre (CEDAW), amelyet Tunézia 1985-ben erősített meg, és amellyel kapcsolatban 2014-ben visszavonta fenntartásait,
- tekintettel a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló, a 2018–2022-es időszakra vonatkozó, 2018-ban elfogadott nemzeti cselekvési tervre,
- tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,

A. mivel Tunézia az EU kiemelt partnere, prioritást élvez a folyamatos segítségnyújtás és támogatás, és a 2011-es, 2014-es, 2018-as és 2019-as választási megfigyelő missziók megerősítették, hogy az EU szilárdan elkötelezett a tunéziai demokrácia mellett; mivel a tunéziai forradalom idei 10. évfordulója fontos pillanat Tunézia demokratikus fejlődésében;

⁽¹⁾ HL C 35., 2018.1.31., 117. o.

2021. október 21., csütörtök

- B. mivel a társadalmi-gazdasági helyzetet a belső politikai környezet miatt kialakult általános gazdasági stagnálás, valamint a Covid19-járványban a világon a második legmagasabb halálozási rátát eredményező egészségügyi válság jellemezte; mivel a Covid19-világijárvány, a turisták elmaradása, az ifjúsági munkanélküliség magas szintje és az infláció tovább rontotta Tunézia törekény gazdasági helyzetét; mivel a mindent átható korrupció, a hiányos átmeneti igazság-szolgáltatás, valamint a súlyos gazdasági és biztonsági kihívások továbbra is jelentősen akadályozzák Tunézia teljes demokratikus konszolidációját;
- C. mivel ilyen körülmények között Kaisz Szaíd elnök 2021. július 25-én a tunéziai alkotmány 80. cikkére hivatkozott, amely felhatalmazza őt arra, hogy rendkívüli intézkedéseket fogadjon el az államot fenyegető közvetlen veszély kezelése érdekében, és mivel bejelentette Hisám Masísi miniszterelnök felmentését, a parlament 30 napra történő, de meghossz-szabbítható felfüggesztését és valamennyi képviselő parlamenti mentelmi jogának felfüggesztését; mivel 2021. augusztus 24-én az elnök meghosszabbította a parlament felfüggesztését;
- D. mivel az Egyesült Arab Emírségek, Szaúd-Arábia és Egyiptom kormánya azonnal méltatta és szóban támogatta Szaíd elnök kezdeményezését;
- E. mivel az alkotmánybírószám hiánya, és az, hogy emiatt a parlamenti képviselők nem élhetnek jogorvoslattal a szükségállapot elnök általi egyoldalú meghosszabbításával szemben, amint azt az alkotmány megfelelő cikke kimondja, komoly aggályokat vetett fel a tunéziai demokratikus átmenet és az alapvető jogok tekintetében;
- F. mivel 2021. szeptember 22-én az elnök kiadta a 2021-117. sz. elnöki rendeletet, amely olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek megerősítik saját elsőrendűségét és rendeletének az alkotmánnyal szembeni elsőbbségét, ezáltal aláásva az alkotmányt, és így az állam valamennyi hatásköre Kaisz Szaíd elnök kezébe kerül; mivel az alkotmány jogokra és szabadságokra vonatkozó rendelkezéseit csak akkor fogják tiszteletben tartani és garantálni, ha azok nem ellentétesek az elnöki rendeleteken és a rendkívüli intézkedéseken alapuló jogszabályokkal; mivel a 117. sz. elnöki rendelet nem teszi lehetővé az elnöki határozatok elleni fellebbezést a bíróságokon, így a tunéziai legfelsőbb közigazgatási bíróságon és annak semmitőszékén sem;
- G. mivel a hatáskörök bármiféle időbeli korlátozás nélkül az elnök kezébe kerültek; mivel az elnök teljes jogalkotási hatáskört biztosított magának arra, hogy rendelettel módosítsa a politikai pártokra, a választásokra, az igazságszolgáltatási rendszerre, a szakszervezetekre és egyesületekre, a sajtószabadságra, az információszabadságra, az igazságügyi minisztérium szervezetére, az emberi jogokra és szabadságokra, a személyi státuszra vonatkozó törvénykönyvre, valamint a belső biztonsági erőkre, a vámhatóságokra és az állami költségvetésre vonatkozó jogszabályokat;
- H. mivel bár a tunéziai civil társadalom nyilvánosan hangot adott az új korlátozásokkal kapcsolatos komoly aggodalmának, Kaisz Szaíd elnök júliusi intézkedései jelentős támogatást élveztek, ami azt mutatja, hogy a közvélemény elégedetlen az ország súlyos társadalmi-gazdasági helyzetével és a kormányzat rossz működésével; mivel 18 helyi és nemzetközi nem kormányzati szervezet közös nyilatkozatot adott ki a tunéziai demokrácia helyzetéről; mivel a G7-ek felszólította Tunéziát, hogy térjen vissza az alkotmányos rendhez, és a parlament folytassa tevékenységét;
- I. mivel a tunéziai rendőrség 2021. július 26-án indokolás nélkül bezáratta az al-Dzsazíra irodáit Tuniszban;
- J. mivel a tunéziai civil társadalom fejlett és szilárd, és 2011 óta alapvető szerepet játszik Tunézia demokratikus átmenetének alakításában és megerősítésében, és számos aktivista sürgős reformokra, többek között korrupcióellenes intézkedésekre szólított fel, és mivel a nemzeti párbeszéd az ország egyik sajátos jellemzője; mivel a sajtószabadság és a publikálás szabadsága a nyitott, szabad és demokratikus társadalom fontos eleme; mivel 2021. július 26-a óta a civil társadalmat nem vonták be a nemzeti párbeszédbe, és a Kaisz Szaíd elnök által tett lépések során sem konzultáltak vele;
- K. mivel 2021. szeptember 10-én a tunéziai általános munkaügyi unió (UGTT) bemutatta ütemtervét, amelyben egy nemzeti tanácsadó bizottság létrehozására szólított fel annak érdekében, hogy jogi keretet biztosítson az ország inkluzív társadalmi és politikai reformjához, és különösen a politikai rendszer és a választási törvény reformjához, valamint az alkotmány módosításához;

2021. október 21., csütörtök

- L. mivel a tunéziai gazdaság nagymértékben függ a külföldi befektetésektől, az idegenforgalomtól és az EU-ba irányuló termékexporttól; mivel a Világbank szerint Tunézia folyó fizetési mérlege és költségvetési hiánya miatt jelentős strukturális reformokra van szükség; mivel az EU Tunézia legnagyobb kereskedelmi partnere, amely 2020-ban kereskedelmének 57,9 %-át tette ki, és Tunézia kivitelének 70,9 %-a az EU-ba irányul, importjának 48,3 %-a pedig az EU-ból származik; mivel a gazdaság csak akkor virágozhat, ha helyreáll a demokrácia, és biztosított a biztonság és a stabilitás;
- M. mivel a már eleve törékeny helyzetet a Covid19-világjárvány tovább súlyosbította Tunéziában; mivel az egészségügyi válságra való hatékony reagáláshoz hiányoztak a megfelelő oxigén- és oltóanyagkészletek;
- N. mivel egyre több tunéziai hagyja el hazáját, esetenként a Földközi-tengeren átkelve életét kockáztatva; mivel Tunéziában az agyelszívás aránya az arab országok között az egyik legmagasabb;
- O. mivel az EU 2011 óta folyamatosan és jelentősen támogatta Tunéziát és több mint 2 milliárd EUR összegű közvetlen vissza nem térítendő támogatást nyújtott Tunéziának a demokratikus átmenet támogatására, többek között a makroszintű pénzügyi támogatás részeként 2020-ban 260 millió EUR-t, 2021 júniusában pedig 200 millió EUR-t folyósított; mivel 2021 májusában egy 600 millió EUR összegű részletet bocsátottak Tunézia rendelkezésére a makroszintű pénzügyi támogatási program keretében azzal a konkrét céllal, hogy enyhítsék a Covid19-világjárvány gazdasági következményeit az országban; mivel a 2021 és 2027 közötti időszakban az EU a különböző eszközöket az új Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközzel (NDICI – Globális Európa) váltja fel, és mivel a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartásának megszilárdítása, támogatása és előmozdítása az eszköz keretében nyújtott uniós külső támogatás egyik fő célkitűzése;
- P. mivel a demokrácia előmozdítására irányuló erőfeszítések fokozására tett uniós kötelezettségvállalást a Tanács által 2020 novemberében elfogadott, az emberi jogokra és demokráciára vonatkozó uniós cselekvési terv is megerősítette;
- Q. mivel Tunézia 2014. évi alkotmánya kimondja a meggyőződés és a lelkiismeret szabadságát;
1. megerősíti elkötelezettségét az EU és Tunézia közötti kiemelt partnerség, valamint Tunézia demokratikus folyamatai mellett; azonban aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a 2021-117. sz. elnöki rendelet határozatlan időre hatásköröket von össze az elnök kezében; megismétli, hogy továbbra is tiszteletben kell tartani a jogállamiságot, az alkotmányt és a jogszabályi keretet, és hogy megfelelően működő és legitim parlamentre van szükség, mivel ez az intézmény képviseli a népet; ezért sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Szaíd elnök 2021. augusztus 24-én határozatlan időre felfüggesztette a tunéziai parlamentet;
 2. felszólít az állami intézmények rendes működéséhez való visszatérésre – beleértve a teljes értékű demokráciához való visszatérést és a nemzeti párbeszéd részeként a parlament tevékenységének mihamarabbi folytatását –, és kéri, hogy jelentsenek be egy egyértelmű ütemtervet;
 3. nyomatékosan hangsúlyozza, hogy a parlament a demokrácia alapvető intézménye, amely minden alkotmányos reformhoz szükség van rá; kiemeli, hogy az alkotmánybíróság hiánya Tunéziában lehetővé teszi az alkotmány 80. cikkének önkényes értelmezését és alkalmazását, és ez megakadályozza a parlamenti képviselőket abban, hogy jogorvoslattal éljenek a parlament felfüggesztése és az elnök által a 80. cikk alapján hozott más intézkedések tárgyában; felszólítja Tunéziát, hogy hozzon létre egy alkotmánybíróságot azzal a céllal, hogy elkerülje az alkotmányával kapcsolatos félreértelmezéseket és visszaéléseket;
 4. megismétli az alelnök/főképvisező felhívását az intézményi stabilitás mielőbbi helyreállítására, és különösen a Tunézia 2014. évi alkotmányában rögzített alapvető jogok és szabadságok tiszteletben tartására, továbbá az erőszak valamennyi formájától való tartózkodásra;
 5. tudomásul veszi Nazla Buden Romdhan 2021. szeptember 29-i miniszterelnöki kinevezését, valamint a kormány október 11-i kinevezését; megjegyzi, hogy 10 nőt neveztek ki miniszternek;
 6. felhívja az elnököt, hogy vizsgálja felül álláspontját, és aktívan támogasson minden olyan lépést, amely a nők és a férfiak egyenlő jogainak biztosítására irányul valamennyi területen, de elsősorban a nőket hátrányos helyzetbe hozó öröklési jog, a gyermekfelügyeleti jogok, a háztartás vezetőjének biztosított jogok, a szülői szabadsághoz való jog, valamint a munkavállalói jogok terén, különösen a háztartási alkalmazottak és a női mezőgazdasági dolgozók esetében;

2021. október 21., csütörtök

7. felszólítja a tunéziai hatóságokat, hogy tartsák tiszteletben az alkotmányt, és biztosítsák valamennyi polgár alapvető jogainak tiszteletben tartását; emlékeztet az alapvető és emberi jogok elidegeníthetetlen jellegére és feltétel nélküli elsőbbségére, és felszólít az alkotmány elsődleges jogként való visszaállítására; felszólítja Tunéziát, hogy teljes mértékben szüntesse meg a halálbüntetést;

8. felhívja a hatóságokat, hogy kerüljék el az utazási tilalmak, az állami felügyelet és házi őrizetek miatti jogbizonytalanságot; rendkívül problematikusnak tartja a polgári személyekkel szemben katonai bíróságokon folyó pereket, és felszólít a független igazságszolgáltatás helyreállítására, ami a tunéziai katonai bíróságok reformjához kell vezessen, megszüntetve a polgári személyekkel szembeni katonai pereket;

9. kitart amellett, hogy az alkotmány és a politikai rendszer bármilyen módosítására csak az alkotmány keretein belül kerülhet sor; tudomásul veszi, hogy a Tunéziai Liga az Emberi Jogok Védelméért és más civil társadalmi szervezetek bíralták, hogy a hatalom az elnök kezében összpontosul; hangsúlyozza, hogy egy demokráciában a hatalmi ágak egyensúlyának és szétválasztásának kell érvényesülnie;

10. elismeri az UGTT-ből, a Tunéziai Ipar-, Kereskedelmi és Kézműves Szövetségből (UTICA), a Tunéziai Emberi Jogi Ligából (LTDH) és a tunéziai ügyvédi kamarából álló Nemzeti Párbeszéd Kvartett kulcsfontosságú szerepét az inkluzív nemzeti párbeszéd elősegítésében, amelyért 2015-ben Nobel-békedíjat ítéltek oda; felhívja az elnököt, hogy járuljon hozzá egy olyan nemzeti kerethez, amely valamennyi érdekelt fél számára lehetővé teszi a párbeszéd hatékony folytatását; emlékeztet az Európai Parlament Demokratiatámogatási és Választási Koordinációs Csoportjának (DEG) kulcsszerepére a civil társadalom és Tunézia politikai vezetői közötti párbeszéd előmozdításában;

11. hangsúlyozza, hogy strukturális reformok és politikák révén sürgősen felül kell kerekedni az országot sújtó társadalmi-gazdasági válságon;

12. újólal megerősíti az EU szilárd elkötelezettségét amellett, hogy támogatja Tunéziát a pénzügyi és gazdasági válság leküzdésében, valamint a demokratikus konszolidáció felé vezető úton; felhívja a Bizottságot és az Európai Külügyi Szolgálatot, hogy erősítse a tunéziai hatóságokkal, gazdasági szervezetekkel és a tunéziai civil társadalommal folytatott párbeszédet; hangsúlyozza, hogy stabil és működőképes intézményekre van szükség ahhoz, hogy előrelépés történjen az IMF mentőhiteléhez szükséges strukturális reformok terén;

13. hangsúlyozza, hogy az erős EU-Tunézia partnerség elsődleges alapja a jogállamiság, a demokrácia és az emberi jogok közös értelmezése; sürgeti az elnököt, hogy tegye lehetővé a független állami szabályozó szervek teljes körű és megfelelő működését, beleértve a törvények alkotmányosságának felülvizsgálatát végző ideiglenes szerv és a Nemzeti Korrupcióellenes Ügynökség munkáját is;

14. aggodalmát fejezi ki a tunéziai demokráciát aláásó külföldi beavatkozások miatt;

15. felhívja az EU-t, hogy folytassa a tunéziai polgárokat közvetlenül támogató programokat, és a jelenlegi válság fényében szükség esetén fokozza a segítségnyújtást, többek között a COVAX rendszeren keresztül nyújtott egészségügyi támogatással, hogy segítse az országot a Covid19-világjárvány súlyos hatásainak kezelésében;

16. felszólítja az alelnököt/főképviselőt és a tagállamokat, hogy szorosan kövessék nyomon a tunéziai helyzetet, és felkéri az alelnököt/főképviselőt, hogy rendszeresen tegyen jelentést a Parlament Külügyi Bizottságának, biztosítva a megfelelő parlamenti párbeszédet ezzel a fontos és aggasztó helyzettel kapcsolatban;

17. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az EKSZ-nek, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, valamint Tunézia elnökének, kormányának és parlamentjének.

2021. október 21., csütörtök

P9_TA(2021)0441

Iránymutatás az éghajlat, az energetika és a környezetvédelem állami támogatásáról**Az Európai Parlament 2021. október 21-i állásfoglalása az éghajlatvédelmi, energetikai és környezetvédelmi állami támogatásokra vonatkozó iránymutatásokról (CEEAG) (2021/2923(RSP))**

(2022/C 184/13)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkének (3) bekezdésére, amely kimondja, hogy az Unió belső piacának Európa fenntartható fejlődéséért kell munkálkodnia, továbbá az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 9. és 11. cikkére, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának 37. cikkére, amelyek a környezet és az emberi egészség védelmének az uniós politikák meghatározásába és végrehajtásába történő integrálását írják elő,
- tekintettel „Az éghajlatvédelmi, energetikai és környezetvédelmi állami támogatásokra vonatkozó iránymutatások 2022-re” című, 2021. június 7-i bizottsági közleményre,
- tekintettel „Az emelkedő energiaárak kezelése: a cselekvés és a támogatás eszköztára” című, 2021. október 13-i bizottsági közleményre (COM(2021)0660),
- tekintettel „Az EU 2030-ra vonatkozó éghajlatvédelmi törekvéseinek fokozása – Beruházás a klímasemleges jövőbe az európai polgárok érdekében” című, 2020. szeptember 17-i bizottsági közleményre (COM(2020)0562),
- tekintettel az „Európai épületkorszerűsítési program – épületeink környezetbaráttá tétele, munkahelyteremtés, javuló életminőség” című, 2020. október 14-i bizottsági közleményre (COM(2020)0662),
- tekintettel „Az európai zöld megállapodás” című, 2019. december 11-i bizottsági közleményre (COM(2019)0640),
- tekintettel az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye részes feleinek 21. konferenciáján (COP 21) elfogadott Párizsi Megállapodásra és a feleknek a Kiotói Jegyzőkönyv részes feleinek találkozájaként szolgáló, 2015. november 30. és december 11. között Párizsban, Franciaországban megrendezett 11. konferenciájára (CMP 11),
- tekintettel a Bizottság „Irány az 55 %!»: Az EU 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai célkitűzésének megvalósítása a klímasemlegesség elérése érdekében” című, 2021. július 14-i közleményére (COM(2021)0550),
- tekintettel „Az energiahatékonyság elsődlegességéről: az elvektől a gyakorlatig” című, 2021. szeptember 28-i (EU) 2021/1749 bizottsági ajánlásra és az ahhoz csatolt iránymutatásokra ⁽¹⁾,
- tekintettel az uniós állami támogatásokra vonatkozó szabályok bizottsági értékelésére,
- tekintettel az éghajlatvédelmi, energetikai és környezetvédelmi támogatásokról szóló, felülvizsgált iránymutatásokról folytatott nyilvános konzultációra,
- tekintettel az általános csoportmentességi rendelet célzott felülvizsgálatáról, valamint a zöld és digitális átállást előmozdító állami támogatásokra vonatkozó felülvizsgált szabályokról folytatott nyilvános konzultációra,

⁽¹⁾ HL L 350., 2021.10.4., 9. o.

2021. október 21., csütörtök

- tekintettel a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽²⁾ (megújulóenergia-irányelv),
 - tekintettel az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelv módosításáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/2002 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽³⁾,
 - tekintettel a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2012/27/EU irányelv módosításáról szóló, 2019. június 5-i (EU) 2019/944 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁴⁾,
 - tekintettel a villamos energia belső piacáról szóló, 2019. június 5-i (EU) 2019/943 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁵⁾,
 - tekintettel az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁶⁾,
 - tekintettel a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról szóló, 2020. június 18-i (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁷⁾ (a taxonómiai rendelet),
 - tekintettel a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló Aarhusi Egyezmény rendelkezéseinek a közösségi intézményekre és szervekre való alkalmazásáról szóló, 2006. szeptember 6-i 1367/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁸⁾ (az aarhusi rendelet),
 - tekintettel az energiarendszerek integrációjára vonatkozó uniós stratégiáról szóló, 2021. május 19-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
 - tekintettel a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról szóló, 2021. június 30-i európai parlamenti és tanácsi (EU) 2021/1119 rendeletre (európai klímarendelet) ⁽¹⁰⁾,
 - tekintettel a „2020. évi jelentés a versenypolitikáról” című, 2021. július 7-i bizottsági jelentésre (COM(2021)0373),
 - tekintettel a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló egyezményre (az Aarhusi Egyezmény),
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel az éghajlatvédelmi, energetikai és környezetvédelmi projektek állami támogatására vonatkozó szabályoknak meg kell felelniük a fenntartható átállásnak, és összhangban kell lenniük az Unió éghajlatváltozással, energiával, körforgásossággal, szennyezőanyag-mentességgel és biológiai sokféleséggel kapcsolatos céljaival és törekvéseivel;
- B. mivel a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló jelenlegi iránymutatások 2021. december 31-én hatályukat veszítik;
- C. mivel a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatások széles körű és alapos felülvizsgálatára van szükség ahhoz, hogy az iránymutatások teljes mértékben összhangba kerüljenek a zöld megállapodással, a Párizsi Megállapodással, valamint az EU 2030-as és 2050-es éghajlat-politikai céljaival;
- D. mivel szilárd és átlátható állami támogatási keretre van szükség a versenypiacok fenntartásához, valamint az aránytalan és indokolatlan piaci torzulások elkerüléséhez;

⁽²⁾ HL L 328., 2018.12.21., 82. o.

⁽³⁾ HL L 328., 2018.12.21., 210. o.

⁽⁴⁾ HL L 158., 2019.6.14., 125. o.

⁽⁵⁾ HL L 158., 2019.6.14., 54. o.

⁽⁶⁾ HL L 328., 2018.12.21., 1. o.

⁽⁷⁾ HL L 198., 2020.6.22., 13. o.

⁽⁸⁾ HL L 264., 2006.9.25., 13. o.

⁽⁹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0240.

⁽¹⁰⁾ HL L 243., 2021.7.9., 1. o.

2021. október 21., csütörtök

- E. mivel a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatások meghatározzák azokat a feltételeket, amelyek mellett az energetikai és környezetvédelmi célú állami támogatás az egységes piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető;
- F. mivel az EU ambiciózus energia- és éghajlat-politikai célkitűzései példátlan kihívásokat jelentenek, amelyek hatalmas mértékű köz- és magánberuházásokat tesznek szükségessé; mivel e téren a tétlenség költségesebb lenne, hiszen az ökológiai átállást célzó beruházások kudarcának vagy késedelmének költségei 2050-re akár a GDP 5,6 %-át is elérhetik az EU-ban;
- G. mivel az európai zöld megállapodásról szóló közlemény kifejezetten előírja, hogy az állami támogatási szabályokat felül kell vizsgálni annak érdekében, hogy tükrözzék az európai zöld megállapodás célkitűzéseit, támogassák a klímasemlegességre történő, 2050-ig megvalósítandó költséghatékony átállást, és elősegítsék a fosszilis tüzelőanyagok – különösen a legszennyezőbb tüzelőanyagok – fokozatos kivezetését, egyenlő versenyfeltételeket biztosítva a belső piacon;
- H. mivel az éghajlatvédelmi, energetikai és környezetvédelmi állami támogatásokról szóló bizottsági iránymutatás-tervezetben szűkítették az állami támogatásra jogosult, energaintenzív ágazatok listáját;
- I. mivel az éghajlatvédelmi, energetikai és környezetvédelmi állami támogatásokra vonatkozó jelenlegi iránymutatások kizárják a regionális sajátosságokon és elosztáson alapuló differenciált megközelítést, ami a heterogén természeti adottságokkal rendelkező tagállamokban lassítja a megújuló energia szükséges elterjedését vidéken;
- J. mivel a Bizottság 2021. június 7-én célzott nyilvános konzultációt indított, és közzétette a CEEAG tervezetét; mivel a konzultációs időszak 2021. augusztus 2-án véget ért;
- K. mivel a Bizottság kijelentette, hogy az EEAG felülvizsgálatának két fő mozgatórugója az iránymutatások hatályának kiterjesztése új területekre és minden olyan technológiára, amely képes megvalósítani az európai zöld megállapodást, valamint a nagyobb rugalmasságot tud biztosítani az összeegyeztethetőségi szabályok terén; mivel alapvető fontosságú az összes vonatkozó uniós környezetvédelmi és energiaügyi jogszabályhoz és általában az uniós vívmányokhoz való igazodás és az azokkal való összhang;
- L. mivel annak érdekében, hogy az EU felelős pályára álljon ahhoz, hogy 2050-re klímasemlegessé váljon, az EU úgy döntött, hogy 2030-ig legalább 55 %-kal csökkenti üvegházhatásúgáz-kibocsátását, és a Bizottság javaslatot tett valamennyi vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai jogszabály ennek megfelelő összehangolására, az „Irány az 55 %!” csomag részeként javasolva többek között a megújuló energiaforrások arányának legalább 40 %-os növelését, valamint az energiahatékonyság legalább 36 %-os növelését 2030-ig;
- M. mivel a Bizottság kijelentette, hogy csak az éghajlat- és energiapolitikai célkitűzések önmagukban 350 milliárd EUR összegű további éves beruházást tesznek szükségessé;
- N. mivel az állami támogatásokra és különösen az éghajlatvédelmi, energetikai és környezetvédelmi támogatásokra vonatkozó szabályoknak elő kell segíteniük a fosszilis tüzelőanyagok használatának fokozott megszüntetését az európai klímarendeletnek megfelelően, nem okozhatnak bezártsági hatást az üvegházhatásúgáz-kibocsátások tekintetében, és nem is járulhatnak hozzá ilyen hatáshoz, illetve nem járulhatnak hozzá meg nem térülő eszközök létrehozásához;
- O. mivel az állami támogatási szabályoknak az energiahatékonyság elsődlegességének elvét kell szolgálniuk, amelyet a tagállamok az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról szóló (EU) 2018/1999 rendelettel összhangban kötelesek alkalmazni energetikai tervezési, szakpolitikai és beruházási döntéseik során;
- P. mivel a korszerűsített állami támogatási szabályoknak időtállóknak kell lenniük, és ezért azokat rendszeresen nyomon kell követni és felül kell vizsgálni;
- Q. mivel az éghajlatvédelmi, energetikai és környezetvédelmi állami támogatásokra vonatkozó iránymutatásokban szereplő, az állami támogatásokra vonatkozó szabályok felülvizsgálatának hozzá kell járulnia a méltányos átálláshoz, és ezért célkitűzéseiben – többek között a pályázati mechanizmusra vonatkozó iránymutatásokban – figyelembe kell vennie a szociális szempontokat az aránytalan és nem kívánt szociális következmények és egyenlőtlenségek leküzdése érdekében, szem előtt tartva, hogy 30 millió ember, vagyis az EU lakosságának 6,9 %-a él energiaszegénységben, és e téren jelentős különbségek vannak a tagállamok között;
- R. mivel a versenyképes piacok fenntartásához szilárd állami támogatási keret szükséges, amely támogató keretként is működhet az uniós ipar klímasemleges gazdaságra való átállásának támogatásában;

2021. október 21., csütörtök

1. üdvözli az éghajlatvédelmi, energetikai és környezetvédelmi állami támogatásokra vonatkozó iránymutatásokról szóló bizottsági közleménytervezetet és a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy megerősítse a 2014. évi iránymutatásokat és törekedjen a magasabb szintű környezetvédelem elérésére, ami magában foglalja az energiaágazat dekarbonizálását is; üdvözli, hogy az éghajlatvédelmi, energetikai és környezetvédelmi állami támogatásokra vonatkozó iránymutatásokról szóló tervezetben nagyobb hangsúlyt kap az éghajlatváltozás elleni küzdelem és az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentése, és hangsúlyozza, hogy ennek együtt kell járnia a környezetvédelemmel és az egészségvédelemmel;
2. megjegyzi, hogy az alacsonyabb szén-dioxid-kibocsátású modellre való átállás által előidézett technológiai változás fényében az állami támogatási szabályoknak bizonyos fokú rugalmasságot is magukban kell foglalniuk;
3. emlékeztet az európai klímarendeletben meghatározott uniós éghajlat-politikai célkitűzésre, amely szerint 2030-ig legalább 55 %-kal csökkenteni kell az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását, valamint arra a célkitűzésre, hogy legkésőbb 2050-ig megvalósuljon a klímasemlegesség; elismeri, hogy jelenleg számos éghajlat- és energiapolitikai jogszabály felülvizsgálat alatt áll annak érdekében, hogy összhangba kerüljenek ezekkel a célokkal, és hogy a megújuló energiára vonatkozóan 2030-ra javasolt cél jelenleg „legalább 40 %”, az energiahatékonyságra vonatkozóan pedig „legalább 36 %”; rámutat, hogy a klímasemleges gazdasági modellre való átálláshoz jelentős beruházásokra van szükség mind a magán-, mind a közszektor részéről; hangsúlyozza, hogy a tétlenség költsége egyértelműen magasabb, mint az uniós éghajlat- és energiapolitikai törekvések megvalósításának költségei;
4. fenntartja, hogy a környezeti szempontból fenntartható állami támogatás kulcsfontosságú az EU éghajlat-politikai, energiaügyi és környezetvédelmi célkitűzéseinek eléréséhez; úgy véli, hogy a Bizottságnak egyértelművé kell tennie, hogy minden támogatásnak összeegyeztethetőnek kell lennie a Párizsi Megállapodással, valamint az EU zöld átállással összefüggő és szociális célkitűzéseivel;
5. felhívja a Bizottságot, hogy hangolja össze a különböző támogatási kategóriákat az európai klímarendelettel, ezáltal támogatva a klímasemlegességre való költséghatékony és méltányos átállást, és megkönnyítve a fosszilis tüzelőanyagok fokozatos kivezetését; hangsúlyozza, hogy ezt a fokozatos kivezetést az új, kevésbé szén-dioxid-kibocsátással járó technológiák támogatására irányuló lehetőségeknek kell kísérniük, összhangban a taxonómiai rendelet 17. cikke szerinti „jelentős károkozás elkerülését célzó” elvvel és a 2050-re megvalósítandó klímasemlegesség célkitűzésével;
6. megjegyzi, hogy az állami támogatásokra vonatkozó iránymutatások célja a fosszilis tüzelőanyagok fokozatos kivezetésének megkönnyítése; hangsúlyozza azonban, hogy a fosszilis tüzelőanyagokkal kapcsolatos projektek minden fennmaradó támogatásának hozzá kell járulnia a teljes kibocsátás jelentős csökkentéséhez, és el kell kerülnie a fosszilis tüzelőanyagok hosszú távú állandósulását azáltal, hogy időtálló tervezéssel rendelkeznek, például olyan gázprojektek esetében, amelyek kötelező időkerettel rendelkeznek ahhoz, hogy az energetikai infrastruktúrára vonatkozó jogszabályokkal összhangban célzott hidrogéneszközzé váljanak; hangsúlyozza, hogy a megújuló energiaforrásokra vonatkozóan a legszorosabb ellenőrzést és a legszigorúbb kritériumokat előíró, arányos beruházási menetrendekre van szükség;
7. hangsúlyozza, hogy az éghajlat, a környezetvédelem és az energia területén nyújtott állami támogatás kulcsfontosságú középtávú eszköz az energiaárak emelkedésének kezelésére, különösen az energiahatékonysági intézkedések és a fenntartható megújuló energiaforrások támogatása révén; úgy véli, hogy az energiahatékonysági politikák és intézkedések – különösen az épületek tekintetében – fontosak a kiszolgáltatott helyzetben lévő polgárok számára; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az éghajlatvédelmi, energetikai és környezetvédelmi állami támogatásokra vonatkozó iránymutatások tervezetében az „épületek energetikai és környezeti teljesítményének javítására” vonatkozó támogatási kategória nem elég ambiciózus, mivel csak kisebb felújításokat irányoz elő; felhívja a Bizottságot, hogy növelje az épületek primerenergia-igényének legalább 40 %-kal való csökkentésére vonatkozó alapvető követelményt, ami az építőiparban a klímasemlegesség 2050-ig történő eléréséhez szükséges minimumszint; felhívja a Bizottságot, hogy szerte az Európai Unióban szélesítse ki a szociális lakhatással kapcsolatos környezetvédelmi intézkedésekre vonatkozó állami támogatási iránymutatások lazításának lehetőségét;
8. felhívja a Bizottságot, hogy kellő részletességgel végezze az ágazatok kategóriákba sorolását annak elkerülése érdekében, hogy a kedvezőtlen ágazati besorolás miatt az egyébként támogatásra jogosult vállalatokat kizárják az állami támogatásból;
9. hangsúlyozza, hogy az „Irány az 55 %!” csomag törekvéseinek fényében inkább több mint kevesebb ágazat szorulhat állami támogatásra állami segély formájában; felhívja a Bizottságot, hogy az éghajlatvédelmi, energetikai és környezetvédelmi állami támogatásokra vonatkozó, 2022. évi iránymutatások keretében az állami támogatásra jogosultak köré foglaljon bele több ágazatot; különösen az energiaigényes felhasználókat terhelő villamosenergia-illetékek csökkentése formájában nyújtott támogatás esetében;
10. hangsúlyozza, hogy az új állami támogatási keretben érvényesíteni kell az éghajlattal, a környezetvédelemmel, a szennyezőanyag-mentességgel, a biológiai sokféleséggel és az energiával kapcsolatos uniós jogszabályokat és politikákat, biztosítva ugyanakkor, hogy azok naprakészek maradjanak, és összhangban álljanak a jelenleg felülvizsgálat alatt álló, aktualizált éghajlat- és energiapolitikai kerettel;

2021. október 21., csütörtök

11. kiemeli, hogy ha az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomaggal és a zöld megállapodással összhangban nem állapítanak meg szigorú állami támogatási szabályokat, az negatív következményekkel járhat az európai ipar versenyképességére és fenntarthatóságára nézve, veszélybe sodorhatja a munkahelyteremtést és az EU gazdasági fellendülését, és végső soron alááshatja az uniós éghajlat-politikai menetrend hatékonyságát;

12. hangsúlyozza, hogy az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag törekvése megköveteli, hogy bizonyos energiaigényes ágazatok némi állami támogatásban részesüljenek az átállás kezelése érdekében; felkéri a Bizottságot, hogy vegye fontolóra az energiaár-kompenzációra jogosult ágazatok listájának felülvizsgálatát;

13. felhívja a Bizottságot, hogy kellő részletességgel végezze az ágazatok kategóriákba sorolását annak elkerülése érdekében, hogy a kedvezőtlen ágazati besorolás miatt az egyébként támogatásra jogosult vállalatokat kizárják az állami támogatásból;

14. üdvözli az EEAG hatályának olyan új területekre való kiterjesztésére irányuló általános célkitűzéseket, mint a tiszta mobilitás, a rugalmasság növelése és a jelenlegi szabályok egyszerűsítése; megjegyzi azonban, hogy nagyobb ambícióra van szükség az éghajlatvédelemhez, a környezetvédelemhez, a megújuló energiához és az energiahatékonysághoz nyújtott állami támogatások tekintetében, és hogy az éghajlatvédelmi, energetikai és környezetvédelmi állami támogatásokra vonatkozó iránymutatások által bevezetett új fogalmakhoz egyértelmű fogalommeghatározásokra és értékelési módszerekre van szükség;

15. hangsúlyozza, hogy az éghajlatvédelmi, energetikai és környezetvédelmi állami támogatásokra vonatkozó iránymutatásoknak megfelelően támogatniuk kell az európai vállalatok ökológiai átalakulását a karbonsemleges gazdaságra való átállás során, miközben biztosítaniuk kell a Covid19-válságból való kilábalást, az EU-n belüli munkahelyteremtést és a versenyképességet;

16. hangsúlyozza, hogy az éghajlatvédelmi, energetikai és környezetvédelmi állami támogatásokra vonatkozó iránymutatások célja annak tisztázása, hogy a tagállamok miként ösztönözhetik a szén-, tüzelő- és olajpala-tevékenységek mihamarabbi beszüntetését; úgy véli azonban, hogy ezt a támogatási kategóriát jelentősen javítani kell, például az alábbiak révén:

- i. egyértelmű biztosítékok bevezetése a fosszilis tüzelőanyagok és a kapcsolódó tevékenységek fokozatos megszüntetése érdekében, figyelembe véve a múltbeli közvetlen és közvetett támogatásokat, a telephelyek bezárás utáni átalakításával kapcsolatos vállalati felelősséget, valamint általában a „szennyező fizet” elv szerinti összes kötelezettséget, amelyekért nem szabad állami támogatással fizetni; ezen biztosítékok elérése például kötelező bezárási határidők meghatározásával; a bezárási támogatás záró időpontjának kijelölése és/vagy a támogatás fokozatos megszüntetése;
- ii. holisztikus hatásvizsgálat benyújtásának, és az energiahatékony alternatívákkal, illetve – amennyiben ilyenek nincsenek – a fennmaradó energiaszükséglet fenntarthatóbb megújuló energiaforrásokkal való pótlásával történő összehasonlításának megkövetelése annak bizonyítása érdekében, hogy az állami támogatást a megújuló energián alapuló legköltséghatékonyabb, legergiahatékonyabb és leghosszabb távú, fenntartható megoldáshoz nyújtják, összhangban a legújabb tudományos ismeretekkel és a zöld megállapodás célkitűzéseivel, különös tekintettel az energiahatékonyságra és a megújuló energiára vonatkozó célkitűzésekre;
- iii. annak meghatározása, hogy milyen „további költségek” támogathatók a nyereséges tevékenységek felszámolását elősegítő állami támogatásból, ahogy az a versenyképtelen tevékenységek bezárását elősegítő állami támogatás esetében is elő volt írva;
- iv. átláthatóság megkövetelése a fosszilis tüzelőanyagokkal kapcsolatos tevékenységek leállítási terveiben és az ezzel összefüggésben nyújtott támogatásokban;

17. hangsúlyozza, hogy ahhoz, hogy az EU 2050-re klímasemlegessé válhasson, az energiahatékonysági intézkedések és a fenntartható megújulóenergia-technológiák azonnali és tömeges alkalmazására van szükség; hangsúlyozza, hogy az energiahatékonyságba és a megújuló energiába történő állami beruházások hosszú távon nemcsak csökkentik a kibocsátást, hanem csökkentik és stabilizálják az energiaárakat is, ezáltal több rendelkezésre álló jövedelmet szabadítanak fel, és végső soron erősítik az EU jólétét és energiabiztonságát; aggodalommal állapítja meg, hogy az éghajlatvédelmi, energetikai és környezetvédelmi állami támogatásokra vonatkozó iránymutatások tervezete törli a megújuló energiák támogatására szánt támogatási kategóriát, és az állami támogatásokért versenyezteti azokat más alacsony szén-dioxid-kibocsátású, így fosszilis alapú megoldásokkal; ezért kéri, hogy az éghajlatvédelmi, energetikai és környezetvédelmi állami támogatásokra vonatkozó végleges iránymutatások tartalmazzanak egy, a megújuló energiák támogatásáról szóló külön fejezetet, és hangsúlyozza, hogy a technológiaspecifikus támogatási rendszereknek főszabálynak, nem pedig kivételnek kell lenniük, és biztosítaniuk kell a regionálisan differenciált támogatási szintek lehetőségét a megújuló energiák regionális szintű diverzifikálásának és költséghatékony rendszerintegrációjának lehetővé tétele érdekében; kéri, hogy a megújulóenergia-irányelvvel összhangban

2021. október 21., csütörtök

hozzanak létre külön fejezetet, amely külön rendelkezéseket tartalmaz a mindenféle méretű megújulóenergia-közösségek és a kisebb szereplők támogatására, beleértve a kötelező árverés alóli mentességet és/vagy az árverés alóli mentesség küszöbértékeinek jelentős növelését, vagy ennek hiányában legalább a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás szerinti szinten tartásukat;

18. hangsúlyozza, hogy a határokon átnyúló hatékony villamosenergia-hálózatok összekapcsolására vonatkozó 15 %-os célkitűzés elérése, a szűk nemzeti keresztmetszetek megszüntetése, a megújulóenergia-tárolási kapacitás növelése, valamint az átviteli és elosztási hálózatok intelligensebbé tétele a határokon átnyúló energiahálózatok összekapcsolásának további kulcsfontosságú módjai, amelyekre szükség van az energiaellátás biztonságának növeléséhez, a volatilitás csökkentéséhez és az EU energetikai autonómiájának előmozdításához;

19. kitart amellett, hogy az állami támogatásokra vonatkozó szabályoknak kellőképpen hozzá kell járulniuk ahhoz, hogy elősegítsék az új kibocsátásmentes, körforgásos és fenntartható megoldások integrálását valamennyi, de különösen a nehezen csökkenthető ágazatokban;

20. kéri, hogy az energiahierarchia elveit építsék be az éghajlatvédelmi, energetikai és környezetvédelmi állami támogatásokra vonatkozó iránymutatásokba, amelyek szerint elsőbbséget élvez az energiatakarékosság és -hatékonyság, ezt követi a megújuló energiaforrások közvetlen villamosítása és a megújuló hő fokozott felhasználása, végül pedig a fenntartható megújuló energián alapuló egyéb források használata csak olyan alkalmazások esetében, amelyek átállásukhoz nem rendelkeznek más alternatívával; kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja felül az energiaigényes felhasználók által fizetendő villamosenergia-illetékek csökkentése formájában nyújtott támogatást is, biztosítva, hogy ez a támogatás az energiahatékonyságba és a megújuló energiaforrásokba történő tényleges beruházásokhoz kapcsolódjon;

21. felhívja a Bizottságot, hogy nevesítve építse be az energiahatékonyság elsődlegességének elvét az éghajlatvédelmi, energetikai és környezetvédelmi állami támogatásokra vonatkozó iránymutatásokba, különösen az alábbiak révén:

i. az elvet elsődleges kiindulási alapként alkalmazva annak értékeléséhez, hogy szükség van-e az energiaágazatban egy adott intézkedésre, különösen az energiatermelésre irányuló támogatási intézkedések (4.1. szakasz), az ellátásbiztonsághoz nyújtott támogatás, különösen a kapacitás-ellentételezési mechanizmusok (4.8. szakasz) és az energetikai infrastruktúrához nyújtott támogatás (4.9. szakasz) tekintetében;

ii. az elvet beépítve az intézkedések indokoltságába az energiahatékonysági programok (pl. az első támogatási kategória technológiaspecifikus pályázati eljárásai – 4.1. szakasz) és az épületek energiahatékonyságának és környezeti teljesítményének javítása (4.2. szakasz) vagy a távfűtés/távhűtés (4.10. szakasz) tekintetében;

22. hangsúlyozza, hogy az állami támogatásokra vonatkozó európai szabályoknak egyenlő versenyfeltételeket kell biztosítaniuk a tagállamok között, mivel nem minden tagállam tud majd ugyanolyan szintű támogatást nyújtani vállalkozásai számára, ami a piac torzulásának, széttörődésének és az országok közötti nagyobb eltéréseknek a kockázatát hordozza magában, ami további társadalmi egyenlőtlenségeket eredményezne az egységes piacon;

23. felhívja a Bizottságot, hogy alaposan vizsgálja meg, hogy a javasolt változtatásoknak versenyt és innovációt előmozdító hatása van-e, vagy valószínűbb, hogy új akadályokat teremtenek a verseny előtt, különösen a kkv-k számára; felhívja a Bizottságot, hogy vegye figyelembe az átállási útvonalak esetleges szűkülésére gyakorolt hosszú távú következményeket;

24. megjegyzi, hogy az energiahatékony és megújuló technológiákba történő beruházások a beruházási kockázatok minimalizálása érdekében gazdasági kiszámíthatóságot igényelnek; felhívja a Bizottságot, hogy a vonatkozó jogszabályokban meghatározott rendelkezésekkel összhangban kellően hosszú időszakra engedélyezze a támogatási programokat, figyelembe véve a vonatkozó projektek tervezési és fejlesztési időkereteit;

25. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa a jogbiztonságot a korábbi állami támogatási rendszer keretében már jóváhagyott támogatási rendszerek tekintetében; felhívja a Bizottságot, hogy a CEEAG-ba foglaljon bele egy felülvizsgálati mechanizmust annak érdekében, hogy biztosítsa az összhangot és koherenciát a végleges jogalkotási aktusokkal és az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag végrehajtási jogi aktusaival;

2021. október 21., csütörtök

26. felhívja a Bizottságot, hogy az új iránymutatásokban a bürokrácia és a bizonytalanság elkerülése érdekében ne tegye túl magasra a bizonyítási és indokolási teher szintjét, mivel ez akadályozná az európai zöld megállapodás szakpolitikai célkitűzései és a 2030-as csökkentési célok elérését;
27. hangsúlyozza, hogy a fenntartható átmenettel összefüggésben kulcsfontosságú a fenntartható és minőségi munkahelyek megőrzése és létrehozása;
28. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa a kivételes állami támogatás lehetőségét, amennyiben az iránymutatások más részei nem vonatkoznának az ilyen támogatásokra, de a támogatott innováció az uniós politikai célkitűzésekkel összhangban kedvező hatást gyakorolna az Unió társadalmára vagy gazdaságára;
29. aggódalmát fejezi ki a Bizottság és a tagállamok közötti, a nemzeti állami támogatási intézkedések bejelentésével és jóváhagyásával kapcsolatos információcsere átláthatóságának hiánya, valamint a nemzeti állami támogatási intézkedések uniós környezetvédelmi, biodiverzitási és éghajlatvédelmi célkitűzéseknek és jogszabályoknak való megfelelésének értékelésére használt kritériumok tekintetében; felhívja a Bizottságot, hogy foglalkozzon ezzel a kérdéssel, többek között azáltal, hogy közzéteszi az állami támogatások nyilvántartásában az eljárási lépések ütemezését, a bejelentést megelőző határozatot, valamint a tagállamoknak címzett leveleket, amennyiben a javasolt intézkedések nem minősülnek állami támogatásnak, ezzel javítja a tagállamok által az állami támogatások bejelentésére használt sablonokat, valamint a Bizottság megfelelés-értékelését;
30. emlékeztet arra, hogy az Aarhusi Egyezmény Megfelelési Bizottsága (ACCC) az ACCC/C/2015/128. sz. ügyben 2021. március 17-én elfogadott megállapításaiban rámutatott, hogy az EU nem felel meg az Aarhusi Egyezmény 9. cikke (3) és (4) bekezdésének, mivel a civil társadalom jelenleg nem támadhatja meg a Bizottság által az EUMSZ 108. cikkének (2) bekezdése alapján hozott, állami támogatásokra vonatkozó határozatokat, amelyek sérthetik az uniós környezetvédelmi jogot; felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy teljes mértékben kötelezzék el magukat az EU környezeti igazságossággal kapcsolatos nemzetközi kötelezettségei mellett; ösztönzi a Bizottságot, hogy teljesítse a felülvizsgált aarhusi rendelethez csatolt nyilatkozatban tett azon kötelezettségvállalását, hogy 2022 végéig értékeli az Aarhusi Egyezmény Megfelelési Bizottsága megállapításainak kezelésére rendelkezésre álló lehetőségeket, és adott esetben 2023 végéig terjesszen elő intézkedéseket;
31. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottságnak és a Tanácsnak.
-

2021. október 21., csütörtök

AJÁNLÁSOK

EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2021)0431

Az EU és Tajvan közötti politikai kapcsolatok és együttműködés

Az Európai Parlament 2021. október 21-i ajánlása a Bizottság alelnökéhez/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjéhez az EU és Tajvan közötti politikai kapcsolatokról és együttműködésről (2021/2041(INI))

(2022/C 184/14)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Parlament KKBP-ről szóló éves jelentéseire és azoknak az EU és Tajvan közötti kapcsolatokról szóló szakaszaira,
- tekintettel a 2015-ben létrehozott EU–Tajvan iparpolitikai párbeszéd mechanizmusára,
- tekintettel az EU és Tajvan közötti kereskedelmi kapcsolatokról szóló, 2013. október 9-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel Tajvan részvételére az Enterprise Europe Network-ben, az Európai Klaszter-együttműködési Platformban és a digitális gazdaságról szóló párbeszédben,
- tekintettel a G7 csoport külügyminisztereinek és fejlesztési minisztereinek 2021. május 5-i közleményére, különösen Tajvannak az Egészségügyi Világszervezet fórumain és az Egészségügyi Világközgyűlésen való érdemi részvételének támogatásáról szóló szakaszra,
- tekintettel a kereskedelmi csalás elleni küzdelemre irányuló együttműködési megállapodásokra, valamint a jó adóügyi kormányzás nemzetközi normáinak Tajvan általi, 2017-től kezdődő végrehajtására,
- tekintettel Tajvan sikeres együttműködésére és részvételére az Európai Unió keretprogramjaiban,
- tekintettel a 2018-ben létrehozott EU–Tajvan munkaügyi konzultációra,
- tekintettel a tajvani útlevelekkel rendelkezők számára 2011 óta biztosított uniós vízummentességre,
- tekintettel az EU „egy Kína” elnevezésű politikájára,
- tekintettel az USA és Japán vezetőinek 2021. április 16-i közös nyilatkozatára,
- tekintettel az USA és a Koreai Köztársaság vezetőinek 2021. május 21-i közös nyilatkozatára,
- tekintettel a Bizottság 2020. június 10-i, „A Covid19-cel kapcsolatos dezinformáció kezelése – lássuk a valós tényeket” című közös közleményére (JOIN(2020)0008),

⁽¹⁾ HL C 181., 2016.5.19., 52. o.

2021. október 21., csütörtök

- tekintettel az indiai–csendes-óceáni térséggel folytatott együttműködésre vonatkozó uniós stratégiáról szóló, 2021. április 16-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének az indiai–csendes-óceáni térséggel folytatott együttműködésre vonatkozó uniós stratégiáról szóló, 2021. szeptember 16-i közös közleményére (JOIN (2021)0024),
- tekintettel eljárási szabályzata 118. cikkére,
- tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A9-0265/2021),

- A. mivel az EU és Tajvan hasonló gondolkodású partnerek, amelyek közös értékei a szabadság, a demokrácia, az emberi jogok és a jogállamiság;
- B. mivel Kína Tajvannal szembeni folyamatos katonai agresszivitása és szürkezónás tevékenységei, valamint a provokáció egyéb formái – például a kémkedési tevékenységek, a kibertámadások, a tehetségek elcsábítása – komoly fenyegetést jelentenek a Tajvan és Kína közötti status quo, valamint az indiai–csendes-óceáni térség békéje és stabilitása szempontjából, és a helyzet veszélyes eszkalálódásához vezethetnek; mivel Tajvan védelmi minisztere, Cseu Kuo-cseng kijelentette, hogy Kína 2025-ig képes lehet „teljes körű” inváziót indítani Tajvan ellen, tekintettel jelenlétének folyamatos és komoly erősödésére; mivel a Kína és Tajvan közötti viszony negyven éve nem volt ilyen feszült, és 2021. október 1-je óta Kína 150 katonai légi járművet, köztük vadászpilótákat és atomcsapásra képes bombázókat küldött Tajvan légvédelmi azonosítási körzetébe; mivel ez a régió nagy jelentőséggel bír az EU számára, egyrészt mivel ott számos közeli partnere van, másrészt pedig egyik tagállama, Franciaország tengerentúli területekkel rendelkezik ott;
- C. mivel 2016-ban az EU kötelezettséget vállalt arra, hogy minden rendelkezésre álló csatornát felhasznál a Tajvani-szoros két oldala közötti párbeszéd, együttműködés és bizalomépítés előmozdítását célzó kezdeményezések ösztönzésére; mivel ezek a törekvések eddig nem teljesültek;
- D. mivel Hszi Csin-ping kínai elnök 2021. október 9-én ígéretet tett arra, hogy állítólag békés eszközök útján igyekszik megvalósítani az „újraegyesülést” Tajvannal, ugyanakkor figyelmeztetett arra, hogy ennek legnagyobb akadályát a „tajvani függetlenségi” erők jelentik; mivel Kína ellenséges nyilatkozatai és fellépései komoly kétségeket ébresztenek a békés megközelítést illetően; mivel a tajpeji Csengcsi Nemzeti Egyetem választásfigyelő központja által 2021 júliusában közzétett felmérés szerint a tajvaniaknak csupán 1,5 %-a támogatja a szárazföldi Kínával való mielőbbi egyesülést, míg túlnyomó többségük a status quo fenntartását támogatja, legalábbis rövid távon;
- E. mivel Tajvannak a koronavírus terjedésének megfékezésére irányuló erőfeszítései az egyik leghatékonyabbnak bizonyultak a világon; mivel Tajvan a világjárvány ideje alatt különböző módokon, többek között számos nemzetközi tanulmány révén aktívan igyekezett hozzájárulni a nemzetközi közösség közjavához, ami kézzelfogható példája annak, hogy Tajvan partnerként viselkedik és bizonyítéka annak, hogy úgy is kell őt kezelni; mivel ez azt mutatja, hogy Tajvan korunk számos egyéb kihívásának kezelésében is képes hasonlóan értékes módon támogatni a nemzetközi közösséget; mivel a Covid-fertőzések számának közelmúltbeli megugrása, az oltóanyagok hiánya és Kína beavatkozása Tajvan arra irányuló törekvéseibe, hogy közvetlenül szerezze be azokat, komoly aggodalmat kelt;
- F. mivel továbbra is az EU a Tajvanra irányuló közvetlen külföldi befektetések legjelentősebb forrása, 2019-ig összesen 48 milliárd EUR értékben, ami a Tajvanra irányuló közvetlen külföldi befektetések 31 %-át teszi ki; mivel jelentős lehetőség van Tajvan közvetlen külföldi befektetéseinek növelésére az EU-ban; mivel a félvezetőgyártás piacait Tajvan uralja, mivel gyártói a félvezetők mintegy 50 %-ának gyártásáért felelnek globális viszonylatban;
- G. mivel Tajvan elhelyezkedése, a csúcstechnológiai globális ellátási láncokban betöltött kritikus szerepe és demokratikus életformája mind stratégiai jelentőségűvé teszik az országot az európai demokráciák számára;
- H. mivel az EU és Tajvan közötti kétoldalú kereskedelem teljes összege 2019-ben elérte az 51 milliárd EUR-t, és Tajvan az EU 5. legnagyobb kereskedelmi partnere Ázsiában és 15. legnagyobb kereskedelmi partnere a világon;

2021. október 21., csütörtök

1. az alábbi ajánlásokat fogalmazza meg a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseleje és a Bizottság számára:
 - a) szorosan működjön együtt a tagállamokkal az EU és Tajvan közötti politikai kapcsolatok megerősítése, valamint az EU „egy Kína” politikájának iránymutatása szerinti átfogó és megerősített partnerség kialakítása érdekében; úgy véli, hogy Tajvan az indiai-csendes-óceáni térségben saját jogon kulcsfontosságú partner és demokratikus szövetséges, amely szilárd demokráciának és technológiailag fejlett gazdaságnak tekinthető, és amely hozzájárulhat a szabályokon alapuló rend fenntartásához az egyre erősödő nagyhatalmi rivalizálás közepette;
 - b) a kétoldalú gazdasági kapcsolatok elmélyítésére irányuló tárgyalások előkészítéseként sürgősen kezdje meg a kétoldalú beruházási megállapodásról szóló hatásvizsgálatot, nyilvános konzultációt és megalapozó tanulmányt a tajvani hatóságokkal, mivel egy ilyen kétoldalú beruházási megállapodás a Tajvanon működő európai beruházók és gyártók részéről a „saját tartalomra” vonatkozó követelmény könnyítését eredményezné; a régió belüli dinamikákkal kapcsolatban hangsúlyozza az EU és Tajvan közötti kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok jelentőségét, többek között a multilateralizmussal és a WTO-val, a technológiával és a közegészségüggyel kapcsolatos kérdésekben, valamint a létfontosságú eszközökkel, például a félvezetőkkel kapcsolatos alapvető együttműködést; ösztönözze Tajvant, hogy növelje az EU-ba irányuló beruházásokat, és jegyezze meg, hogy Tajvan a WTO teljes jogú tagja;
 - c) adjon hangot súlyos aggodalmának Kína Tajvan elleni folyamatos katonai agresszivitása és a Tajvanra gyakorolt nyomás miatt, amely különösen Kína katonai képességekre való jelentős befektetései, támadógyakorlatai és Tajvan légvédelmi azonosítási körzetének gyakori megsértése formájában nyilvánul meg; szólítsa fel Kínát, hogy azonnal hagyjon fel a Tajvan légvédelmi azonosítási körzetébe való folyamatos behatolással, tekintettel különösen arra, hogy 2021. október 1. és 4. között mintegy 150 légi jármű – többek között vadászrepülőgépek – berepülését észlelték; hívja fel továbbá a figyelmet a szenvedélyeket szító kínai retorikára, amely szemmel láthatóan ellentmondásos szándékot tükröz arra vonatkozóan, hogy Tajvant a Kínai Kommunista Párt totalitárius uralma alá kívánja vonni, ugyanakkor azt állítja, hogy a Tajvannal fenntartott kapcsolatok békés fejlesztésére törekszik, és ragaszkodik ahhoz, hogy a Tajvani-szoroson átívelő kapcsolatok semmiféle megváltoztatására nem kerülhet sor egyoldalúan, sem a tajvani polgárok akarata ellenére; sürgetse az EU-t és a tagállamokat, hogy vállaljanak proaktív szerepet a hasonlóan gondolkodó nemzetközi partnerekkel való együttműködésben, hogy a Tajvani-szoros két partján a békére és a stabilitásra törekedjenek, valamint hogy Tajvanon partnerségeket alakítsanak ki a demokratikus kormányokkal;
 - d) adjon hangot komoly aggodalmának a Kelet- és Dél-kínai-tengeren kialakult helyzet miatt, és határozottan ellenezze a status quo megváltoztatására és a feszültségek fokozására irányuló egyoldalú kísérleteket; ismételt hívja fel a figyelmet arra, hogy tiszteletben kell tartani a nemzetközi jogot, különösen az ENSZ Tengerjogi Egyezményét (UNCLOS), amely a viták békés úton történő rendezésére és a hajózás és az ártrepülés szabadságának fenntartására irányuló kötelezettségeket ír elő;
 - e) fejezze ki súlyos aggodalmát amiatt, hogy Kína 2025 ig képes lehet teljes körű inváziót indítani Tajvan ellen; határozottan ítélje el, hogy Kína 2021. október 1-je óta példátlan módon megsérti Tajvan légvédelmi azonosítási körzetét, amelybe 150 katonai légi járművet, köztük vadászrepülőgépeket és atomcsapásra képes bombázókat küldött; adjon hangot azon véleményének, hogy Kína közelmúltbeli katonai provokációi kétségeket ébresztenek Kínának a békés megoldásra irányuló hosszú távú szándékát illetően;
 - f) emlékeztessen arra, hogy az indiai-csendes-óceáni térség békéjének és stabilitásának fenntartása az EU és tagállamai alapvető érdeke; hívja fel a figyelmet arra, hogy a Tajvani-szorosban zajló katonai konfliktus nemcsak az európai érdekeket érintő jelentős gazdasági zavarokat okozna, hanem emellett súlyosan veszélyeztetné a szabályokon alapuló rendet a régióban, valamint a demokratikus kormányzást, amelynek középpontjában az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság áll;
 - g) tartsa szem előtt, hogy az EU nagyra értékeli a biztonságot a Tajvani-szorosban, és hogy közvetlen kapcsolat áll fenn Európa jóléte és Ázsia biztonsága között, ezért egy konfliktus Európára gyakorolt következményei messze túlterjednének a gazdasági szférán; jelentse ki, hogy Kína Tajvannal szembeni és a Dél-kínai-tengeren végrehajtott fellépései következményekkel járnak majd az EU és Kína közötti kapcsolatokra nézve;
 - h) adjon hangot aggodalmának Kína Tajvannal kapcsolatos jogszabályai miatt, és mutasson rá arra, hogy a nemzetbiztonsági törvény Hongkongban történő hatályba léptetése a 2005-ös elszakadás elleni törvénynek azt az állítást, hogy egyesülés esetén Tajvannak magas szintű autonómiát biztosítanak, teljes mértékben hiteltelenné tette;
 - i) hangsúlyozza az EU és Tajvan közötti partnerség és együttműködés további előmozdításának fontosságát valamennyi szinten, tekintettel különösen Kína folyamatos provokációira és katonai jelenlétének erősödésére; hangsúlyozza különösen azt a vezető szerepet, amelyet az Európai Parlament játszhat a további együttműködés területeinek megtalálása, a kínai provokáció egyértelmű azonosítása és az ellene való felszólalás, valamint a Tajvannal való szolidaritás kinyilvánítása terén;

2021. október 21., csütörtök

- j) határozottan szálljon síkra mellett, hogy Tajvan megfigyelőként érdemben részt vehessen a nemzetközi szervek, többek között az Egészségügyi Világszervezet (WHO), a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO), a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrség Szervezete (Interpol) és az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye (UNFCCC) ülésein, mechanizmusában és tevékenységeiben; sürgesse a tagállamokat és az uniós intézményeket, hogy támogassák azokat a nemzetközi kezdeményezéseket, amelyek Tajvan nemzetközi szervezetekben való részvételét szorgalmazzák; ismételten üdvözölje Tajvan proaktív együttműködését a nemzetközi közösséggel a Covid19-világjárvánnyal kapcsolatos ismeretek összegyűjtésében és a járvány legmegfelelőbb kezelési módjainak feltárásában, és emelje ki, hogy ez azt bizonyította, hogy Tajvan WHO-beli hozzájárulása hozzáadott értéket jelentene valamennyi tagállama polgárainak egészsége és jóléte szempontjából;
- k) ösztönözze az EU és Tajvan közötti gazdasági, tudományos, kulturális, politikai és személyközi kapcsolatok erősítését, az EU és Tajvan közötti üléseket és együttműködést és a tagállamok képviselőivel zajló cseréket, többek között a legmagasabb szinten is, annak érdekében, hogy teljes mértékben tükröződjön az EU és Tajvan mint hasonló gondolkodású partnerek közötti dinamikus, sokrétű és szoros együttműködés; határozottan ítélje el a Kína részéről Miloš Vystrčil, a cseh szenátus elnökét 2020. augusztusi tajvani látogatásával összefüggésben ért, megtorlasokat kilátásba helyező fenyegetéseket és nyomásgyakorlást, és jegyezze meg, hogy a Cseh Köztársaságnak és bármely más szuverén országnak joga van gazdasági és kulturális együttműködést kialakítani Tajvannal;
- l) továbbra is támogassa Tajvannak az EU indiai-csendes-óceáni térségre vonatkozó stratégiájába történő bevonását; meglegedéssel nyugtázza, hogy a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője nemrégiben közzétette az indiai csendes-óceáni térséggel folytatott együttműködésre vonatkozó uniós stratégiát, amely megállapítja, hogy Kína katonai jelenlétének jelentős erősödése egyre nagyobb feszültségekhez vezetett a regionális csomópontokon, például a Dél- és a Kelet-kínai-tengeren, valamint a Tajvani-szorosban, és kijelenti, hogy alapvető fontosságú, hogy az EU megerősítse a regionális partnerekkel való együttműködést annak érdekében, hogy a szoros egész térségében biztosítsa a békét, a stabilitást és a jólétet; sürgesse az EU-t, hogy a csendes óceáni térséggel folytatott együttműködésre vonatkozó uniós stratégia keretében továbbra is szorosan működjön együtt más hasonló gondolkodású partnerekkel annak érdekében, hogy kezelje Kína határozott fellépését a régióban és erősítse a szabályokon alapuló rendet, tekintettel az EU saját érdekeire a régióban;
- m) továbbra is fogadjon el kezdeményezéseket a kétoldali gazdasági kapcsolatok és az emberek közötti kapcsolatok erősítésére, különösen a fiatalok körében és például a tudományos körökben, a civil társadalomban, a sportban, a kultúrában és az oktatásban, valamint a városok és a régiók közötti partnerségek erősítésére; fejezze ki elismerését az európai és tajvani városok közötti testvérvárosi partnerségekkel kapcsolatban, és ösztönözze a városi diplomáciát mint olyan eszközt, amely segíti Tajvan részvételét a nemzetközi kezdeményezésekben, ami lehetővé tenné Tajvan számára, hogy megkerülje a diplomáciai elszigeteltség további fokozására irányuló kínai kísérleteket;
- n) ösztönözze az európai és tajvani együttműködést a médiaágazatban annak érdekében, hogy diverzifikálják a kínai nyelvű médiakörnyezetet az EU-ban, és alternatívát kínáljanak a Kínai Népköztársaság által ellenőrzött médiaorgánumok helyett;
- o) ösztönözze az EU-t és a tagállamokat, hogy a társadalom egészét célzó célzott programok és kutatások létrehozása és finanszírozása révén segítsenek tudatosítani Európában a Tajvani-szorosban uralkodó helyzetet, valamint a Tajvan és Kína közötti kapcsolatok összetettségét; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy fektessenek be egy, a tagállamokban zajló inkluzív vitába, elmagyarázva az európai közvéleménynek az indiai-csendes-óceáni térségbeli önkényuralmi előretörés veszélyét, amely Kína határozott érdekvéonyesítő pozíciójában és a demokrácia aláásására irányuló erőfeszítéseiben nyilvánul meg, különösen Tajvanon, valamint azt, hogy milyen következményekkel járna világszerte a demokráciákra nézve az, ha az ilyen fenyegetésekkel nem foglalkoznának;
- p) ösztönözze a Tajvannal folytatott párbeszédet és együttműködést valamennyi ipari ágazatban és ellátási láncban, különösen a feltörekvő iparágakban és a stratégiai jelentőségű iparágakban, például az elektronikus járművek, a robotika és az intelligens gyártás, valamint a félvezető technológiák terén;
- q) támogassa azokat a kezdeményezéseket, amelyek lehetővé teszik az EU számára, hogy partnerségeket alakítson ki Tajvannal az IKT, a biotechnológia, az egészségügy és a biztonság területén, valamint hogy konkrét együttműködést és kezdeményezéseket dolgozzon ki az EU hálózati összekapcsoltsági stratégiája és Tajvan új déli irányú politikája között; határozottan támogassa a két oldal félvezetői terén kialakítandó intenzívebb partnerségét;
- r) ismerje el, hogy Tajvan központi szerepet játszik az olyan stratégiai iparágakban, mint például a kommunikációs infrastruktúra ötödik generációja (5G), amellyel, hogy Tajvan ad otthont a világ legnagyobb öntödéjének, ezenkívül a félvezetői vezető gyártója; hangsúlyozza, hogy a jövőben a mikrocsipek központi szerepet fognak játszani a világrend alakításában, és hogy az fog vezető szerepet betölteni a 21. század irányának meghatározásában, aki ellenőrzése alatt tartja a mikrocsipek tervezését és gyártását; emlékeztessen arra, hogy a globális ellátási láncok világjárvány okozta

2021. október 21., csütörtök

zavarai Tajvant a technológiai fejlődés középpontjába helyezték, valamint rádöbbenették az EU-t saját sebezhetőségére, rávilágítva arra, hogy sürgősen el kell gondolkodni a külső szereplőktől való függőség csökkentéséről; ezért sürgesen fokozott együttműködést Tajvannal a zöld és digitális átállással kapcsolatos uniós menetrend, valamint az érték- és ellátási láncok diverzifikálására irányuló uniós erőfeszítések támogatása érdekében, mivel a világjárvány fokozta a keresletet mindkét fél esetében, kiemelve a beruházások és a politikai támogatás fokozásának szükségességét, különösen az olyan stratégiai jelentőségű értékláncokban, mint például a mikroelektronika, az önvezető járművek és a mesterséges intelligencia, amelyek terén Tajvan központi szerepet tölt be;

- s) üdvözlje a Tajvanon legelső alkalommal 2020. szeptemberében megszervezett európai beruházási fórumot, és ösztönözze a kétoldalú beruházások növelését mindkét irányban; sürgesse az ilyen beruházások növelését, különösen azokon az iparágakon belül, ahol Tajvan vezető szerepet tölt be, nevezetesen a kritikus technológiák, köztük a félvezetők területén, ami támogatná az EU arra irányuló erőfeszítéseit, hogy megerősítse saját mikroelektronikai kapacitását; jegyezze meg, hogy a digitális gazdaságról szóló, Tajvan és az EU közötti 2020-as párbeszédet követően az EU-nak és Tajvannak tovább kell építenie a kutatási és a technológiai együttműködés, a blokklánc, a mesterséges intelligencia, a kiberbiztonsági tanúsítás, az adatgazdaság és a digitális összekapcsoltság területén folytatott megbeszéléseikre további szinergiák azonosítását, a digitális gazdaság fejlesztésére vonatkozó szakpolitikai információ-csere kiterjesztése és szélesebb körű partnerségek kialakítása érdekében;
- t) üdvözlje Tajvan arra vonatkozó önkéntes kötelezettségvállalását, hogy hozzájárul a globális felmelegedés elleni küzdelemhez, hozzájárulva ezáltal a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek megvalósításához;
- u) ösztönözze az EU-t és a tagállamokat, hogy mélyítsék el az együttműködést Tajvannal a rosszindulatú harmadik országokból érkező dezinformációval szembeni fellépés terén, többek között a bevált gyakorlatok megosztása, a tömegtájékoztatás és az újságírás szabadságának az előmozdítására, a kiberbiztonsággal és a kiberfenyegetésekkel kapcsolatos együttműködés elmélyítésére, a polgárok tudatosságának növelésére és a lakosság általános digitális jártasságának javítására irányuló közös megközelítések révén demokratikus rendszereink ellenállóképességének megerősítése érdekében; támogassa az érintett európai és tajvani agytrösztök közötti fokozott együttműködést ezen a területen;
- v) tanuljon a közösségimédia-platformok használata révén a tajvani média függetlenségét célzó, a tajvani televízióba és a nyomtatott médiába beszivároga a közvélemény befolyásolására és a tajvani választások aláásására törekvő, a szárazföldről érkező dezinformáció elleni küzdelem terén szerzett tajvani tapasztalatokból; fejezze ki elismerését Tajvannak amiatt, hogy hasznos és létfontosságú eszköznek tekinti a médiaműveltséget a dezinformáció felismerése tekintetében, ezért a médiaműveltséget beépítette az iskolai tantervbe;
- w) hangsúlyozza, hogy Tajvan dezinformáció és álhírek elleni küzdelemre irányuló erőfeszítéseinek haszna Tajvanon kívül is érvényesül, nem csak a sziget társadalmára hatva, hanem a hongkongi és más délkelet-ázsiai országok kínaiul beszélő közösségére is;
- x) ítélje el Kína arra irányuló kísérleteit, hogy lejárassa a tajvani kormány járványkezelését; fejezze ki elismerését Tajvan hatékony, alulról felfelé építkező, polgárai által irányított megközelítéséért, amelynek célja a hírek és információk tényellenőrzése a technológia, például a mesterséges intelligencia segítségével, az erőfeszítések fokozása és annak lehetővé tétele érdekében, hogy a tényellenőrzők azonosítsák a közösségimédia-platformokon terjesztett legkárosabb állításokat, és ezáltal megállítsák azok terjedését;
- y) emlékeztessen arra, hogy a fenyegetések, amelyekkel Tajvan Kína dezinformációs műveletei révén szembesül, egy olyan nagyobb probléma részét képezik, amellyel a demokráciák világszerte szembesülnek egy olyan korszakban, amikor a kommunikációs technológiák központi szerepet játszanak a globális vezető szerepért folytatott geopolitikai versenyben; emlékeztessen arra, hogy Kína – más nem demokratikus országokkal együtt – továbbra is jelentős fenyegetést jelent az európai demokráciákra a dezinformációs kampányok révén, és e fenyegetés a világjárvány miatt jelentősen nőtt, amint azt az EKSZ 2020. júniusi jelentése megállapította; jegyezze meg, hogy a dezinformáció elleni küzdelem terén folytatott együttműködés ezért az EU-nak és Tajvannak egyaránt érdekében áll;
- z) még inkább mozdítsa elő az EU és Tajvan közötti jelenlegi kutatási és innovációs együttműködést a Horizont Európa keretprogramban (2021–2027); szorgalmazza, hogy a jövőben több tajvani kutató vegyen részt a Horizont Európa programban;
- aa) még inkább mozdítsa elő az idegenforgalmat és az ifjúsági csereprogramokat Tajvannal olyan kezdeményezések révén, mint a munkavégzéssel tarkított szabadság, az Erasmus programok vagy a konnektivitással kapcsolatos Tajvan–Európa ösztöndíj, továbbá tárja fel az együttműködés lehetőségeit a felsőoktatásban és más területeken azzal a céllal, hogy megerősítse a kínai és tajvani szakértelmet Európában, és hozzájáruljon ahhoz, hogy Tajvanon jobban megértsék Európát;

2021. október 21., csütörtök

- ab) ösztönözze az EU-t és tagállamait, hogy fokozzák az együttműködést Tajvannal a globális együttműködési és képzési keret (GCTF) tekintetében, amely egy olyan regionális együttműködési platform, amely kapacitásépítési és képzési programokat biztosít harmadik országok számára világszerte;
- ac) módosítsa a tajvani Európai Gazdasági és Kereskedelmi Iroda nevét „Tajvani Európai Unió Irodára”, hogy tükrözze kapcsolataink széles körét;
- ad) üdvözlje a tajvani képvisleti iroda létrehozására irányuló litván terveket; ítélje el a kínai kormány reakcióját, amiért gazdasági szankciókat szabott ki Litvániával szemben; e tekintetben biztosítsa támogatásáról és szolidaritásáról Litvániát, tegye meg a megfelelő intézkedéseket, és kérje fel a Tanácsot, hogy hasonlóképpen járjon el;
- ae) nyilatkozzon elismerően Tajvanról mint az indiai–csendes-óceáni térségben az emberi jogok és a vallásszabadság előmozdításában kiemelkedő partnerről; ismerje el Tajvan teljesítményét abban, hogy példát mutat a régióban az alapvető – gazdasági és szociális – szabadságok, valamint a politikai és kulturális jogok tiszteletben tartása terén, beleértve az LMBTIQ-személyek, valamint az őslakos közösségek jogai terén elért előrehaladást is; kérje fel az EU emberi jogokért felelős különleges képviselőjét és a vallás és a meggyőződés szabadságának előmozdításáért felelős uniós különmegbízottat, hogy vegyen részt a tajvani nemzetközi emberi jogi egyezményekben, és tegyen konkrét lépéseket annak érdekében, hogy együttműködjön Tajvannal az emberi jogok, a szociális jogok, a vallásszabadság, a digitális gazdaság és az indiai–csendes-óceáni térség fejlődő országai fenntartható növekedésének előmozdítása érdekében;
- af) erősítse meg az együttműködést Tajvannal a Covid19-világjárvány kezelésével kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréje érdekében, kezdeményezéseket indítva az oltóanyagok beszerzésének megkönnyítése céljából, valamint az EU és Tajvan közötti együttműködés további erősítése érdekében az egészségügy és a fertőző betegségek megfékezése terén; fejezze ki elismerését a tajvani kormánynak és népnek azért, hogy viszonylag sikeresen visszaszorították a világjárványt belföldön, valamint nagylelkűségükért, hogy a segítségnyújtást más országokra is kiterjesztették; emlékeztessen arra, hogy Tajvan hatékony válasza az átláthatóságon és a nyitottságon, valamint a technológiának a társadalommal együttműködésben történő használatán alapult, amely megközelítés alapja a közvélemény bizalma;
- ag) fejezze ki elismerését Tajvannak az EU-val való szolidaritását kifejező fellépéseiért, például azért, hogy a világjárvány első kemény hónapjaiban több tagállamnak több mint 7 millió sebési maszkot, valamint a Cseh Köztársaságnak 5 maszkgyártósort adományozott; szólítson fel e szolidaritás viszonzására;
- ah) továbbra is ösztönözze a hírszerzési információk megosztását és a határokon átnyúló bűncselekmények elleni közös küzdelmet a tagállamok és Tajvan között;
- ai) ismerje el, hogy az USA és Japán első alkalommal emelte ki a Tajvani-szoros békéjének és stabilitásának fontosságát a közelmúltban tartott kétoldalú csúcstalálkozó közös nyilatkozatában, amelyet a G7-ek hasonló nyilatkozata követett május elején; sürgesse az EU-t, hogy működjön együtt más hasonló gondolkodású partnerekkel, például Ausztráliával, Új-Zélanddal, Indiával, Japánnal, Dél-Koreával és az Egyesült Államokkal, és vegye fontolóra Tajvan meghívását a kritikus iparágak területén partnereivel kialakított meglévő platformokra és munkacsoportokba;
- aj) ösztönözze azokat a tagállamokat, amelyek nem rendelkeznek a kettős adóztatás elkerüléséről és az adóztatás kijátszásának megakadályozásáról szóló megállapodással vagy az adóügyi információk cseréjéről szóló megállapodással Tajvannal, hogy a lehető leghamarabb kezdeményezzenek tárgyalásokat ilyen megállapodásokról;
2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az ajánlást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, valamint Tajvan kormányának.

2021. október 19., kedd

III

(Előkészítő jogi aktusok)

EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2021)0422

4/2021. számú költségvetés-módosítási tervezet: A bevételek aktualizálása, valamint a saját források és egyéb bevételek felülvizsgált előrejelzése

Az Európai Parlament 2021. október 19-i állásfoglalása az Európai Unió 2021. évi pénzügyi évre vonatkozó 4/2021. számú költségvetés-módosítási tervezetéről szóló tanácsi álláspontról – A bevételek aktualizálása az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozat 2021. június 1-jei hatálybalépését követően, valamint a saját források és egyéb bevételek felülvizsgált előrejelzése (11796/2021 – C9-0363/2021 – 2021/0193(BUD))

(2022/C 184/15)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 314. cikkére,
- tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére,
- tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 44. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió 2021. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésére, amelyet 2020. december 18-án fogadtak el véglegesen ⁽²⁾,
- tekintettel a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló, 2020. december 17-i (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendeletre ⁽³⁾ (a továbbiakban: a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet),
- tekintettel az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére vonatkozó ütemtervről szóló, 2020. december 16-i intézményközi megállapodásra ⁽⁴⁾ (a továbbiakban: az intézményközi megállapodás),
- tekintettel az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről és a 2014/335/EU, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2020. december 14-i (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozatra ⁽⁵⁾,
- tekintettel a Bizottság által 2021. július 2-án elfogadott, 4/2021. számú költségvetés-módosítási tervezetre (COM(2021)0444),

⁽¹⁾ HL L 193., 2018.7.30., 1. o.

⁽²⁾ HL L 93., 2021.3.17.

⁽³⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 11. o.

⁽⁴⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 28. o.

⁽⁵⁾ HL L 424., 2020.12.15., 1. o.

2021. október 19., kedd

- tekintettel a Tanács által 2021. szeptember 21-én elfogadott és a Parlamenthez a következő napon továbbított, a 4/2021. számú költségvetés-módosítási tervezetről szóló álláspontra (11796/2021 – C9-0363/2021),
 - tekintettel eljárási szabályzata 94. és 96. cikkére,
 - tekintettel a Költségvetési Bizottság jelentésére (A9-0268/2021),
- A. mivel a 4/2021. sz. költségvetés-módosítási tervezet célja a költségvetés bevételi oldalának aktualizálása a 2021. január 1-jétől alkalmazandó (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozat 2021. június 1-jei hatálybalépésének, a 2021. évi költségvetésre vonatkozó, a saját forrásokkal foglalkozó tanácsadó bizottság által 2021. május 26-án elfogadott aktualizált sajátforrás-előrejelzéseknek a figyelembevétele, valamint az egyéb bevételek, például az Egyesült Királyság általi hozzájárulás, a pénzbírságok és egyéb bevételek aktualizálása érdekében;
- B. mivel az (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozattal bevezetett főbb változások a következők: a saját források felső határainak megemelése, a tagállamok esetében a vámok beszedési költségeinek megnövelt aránya (a 2014/335/EU, Euratom tanácsi határozat ⁽⁶⁾ szerinti 20 % helyett 25 %), kivétel nélküli, egységes héalehívási kulcs és a héaalap egyszerűsített meghatározása, a nem újrafeldolgozott műanyag csomagolási hulladékon alapuló új saját forrás; valamint a bruttó nemzeti jövedelmen (GNI) alapuló saját forrás módosított bruttó csökkentése Dánia, Németország, Hollandia, Ausztria és Svédország esetében;
- C. mivel a Bizottság bevételi előrejelzései a Bizottság 2021. tavaszi gazdasági előrejelzésén ⁽⁷⁾ alapulnak, amely szerint az uniós gazdaság 2022 végére vissza fog térni a válság előtti szintre,
1. tudomásul veszi a 4/2021. számú költségvetés-módosítási tervezetet, annak a Bizottság által benyújtott formájában;
 2. hangsúlyozza, hogy a Parlament külön kötelezettséget vállalt az új saját forrásokra és azok bevezetésére a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret időtartama alatt, az intézményközi megállapodásban meghatározott ütemtervnek megfelelően;
 3. jóváhagyja a 4/2021. számú költségvetés-módosítási tervezetről szóló tanácsi álláspontot;
 4. utasítja elnökét annak megállapítására, hogy az 4/2021. számú költségvetés-módosítást véglegesen elfogadták, valamint arra, hogy gondoskodjon annak közzétételéről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;
 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

⁽⁶⁾ A Tanács 2014/335/EU, Euratom határozata (2014. május 26.) az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről (HL L 168., 2014.6.7., 105. o.).

⁽⁷⁾ Európai Bizottság, 2021: European Economic Forecast Spring 2021 (Európai gazdasági előrejelzés, 2021. tavasz). European Economy, Institutional Paper, 149.

2021. október 19., kedd

P9_TA(2021)0424

Hitelgondozók és hitelfelvásárlók *I**

Az Európai Parlament 2021. október 19-i jogalkotási állásfoglalása a hitelgondozókról, a hitelfelvásárlókról és a biztosítékok érvényesítéséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2018)0135 – C8-0115/2018 – 2018/0063A(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2022/C 184/16)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2018)0135),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 53. cikkére, valamint 114. cikkére, amelyek alapján a Bizottság benyújtotta javaslatát a Parlamenthez (C8-0115/2018),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Központi Bank 2018. november 20-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. július 11-i véleményére ⁽²⁾,
 - tekintettel az Elnökök Értekezletének 2019. október 16-i határozatára, amely felhatalmazza a Gazdasági és Monetáris Bizottságot, hogy a fent említett bizottsági javaslatot kettébontsa, és annak alapján két külön jogalkotási jelentést készítsen,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2021. június 28-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,
 - tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A9-0003/2021),
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslata helyébe másik szöveget szándékozik léptetni, azt lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P9_TC1-COD(2018)0063A

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2021. október 19-én került elfogadásra a hitelgondozókról és a hitelfelvásárlókról, valamint a 2008/48/EK és a 2014/17/EU irányelv módosításáról szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 20121/2167 irányelvvel.)

⁽¹⁾ HL C 444., 2018.12.10., 15. o.

⁽²⁾ HL C 367., 2018.10.10., 43. o.

2021. október 21., csütörtök

P9_TA(2021)0432

Az Európai Unió 2022. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetése – összes szakasz**Az Európai Parlament 2021. október 21-i állásfoglalása az Európai Unió 2022. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének tervezetéről szóló tanácsi álláspontról (11352/2021 – C9-0353/2021 – 2021/0227(BUD))**

(2022/C 184/17)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 314. cikkére,
- tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről és a 2014/335/EU, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2020. december 14-i (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozatra ⁽¹⁾,
- tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾ (a továbbiakban: a költségvetési rendelet),
- tekintettel a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló, 2020. december 17-i (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendeletre (a továbbiakban: az MFF rendelet) ⁽³⁾, valamint a Parlament, a Tanács és a Bizottság által ezzel összefüggésben elfogadott együttes nyilatkozatokra ⁽⁴⁾, továbbá a kapcsolódó egyoldalú nyilatkozatokra ⁽⁵⁾,
- tekintettel az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság közötti, a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére irányuló ütemtervről szóló, 2020. december 16-i intézményközi megállapodásra ⁽⁶⁾,
- tekintettel az UNFCCC részes feleinek 21. konferenciáján (COP21) Párizsban, 2015. december 12-én elfogadott megállapodásra (Párizsi Megállapodás),
- tekintettel a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról szóló (EU) 2021/1119 rendeletre (az európai klímarendelet) ⁽⁷⁾,
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közleményre (COM(2019)0640),
- tekintettel a 2022. évi költségvetés elkészítésére vonatkozó általános iránymutatásokról szóló, 2021. március 25-i állásfoglalására, III. szakasz – Bizottság ⁽⁸⁾,
- tekintettel az Európai Parlament 2022. évi pénzügyi évre tervezett bevételeiről és kiadásairól szóló, 2021. április 29-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ HL L 424., 2020.12.15., 1. o.⁽²⁾ HL L 193., 2018.7.30., 1. o.⁽³⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 11. o.⁽⁴⁾ HL C 444. I, 2020.12.22.⁽⁵⁾ Az Európai Parlament 2020. december 16-i jogalkotási állásfoglalása a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló tanácsi rendelet tervezetéről, 2. melléklet: Nyilatkozatok (Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0357).⁽⁶⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 28. o.⁽⁷⁾ HL L 243., 2021.7.9., 1. o.⁽⁸⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0106.⁽⁹⁾ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0158.

2021. október 21., csütörtök

- tekintettel az Európai Unió 2022. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének tervezetére, amelyet a Bizottság 2021. július 9-én fogadott el (COM(2021)0300) (a továbbiakban: költségvetési tervezet),
- tekintettel az Európai Unió 2022. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének tervezetéről szóló, 2021. szeptember 6-án elfogadott, és az Európai Parlamentnek 2021. szeptember 10-én továbbított tanácsi álláspontra (11352/2021 – C9-0353/2021),
- tekintettel eljárási szabályzata 94. cikkére,
- tekintettel az érintett bizottságok véleményeire,
- tekintettel a Költségvetési Bizottság jelentésére (A9-0281/2021),

III. szakasz – Bizottság**Általános áttekintés**

1. emlékeztet arra, hogy a 2022. évi költségvetés elkészítésére vonatkozó általános iránymutatásokról szóló, fent említett, 2021. március 25-i állásfoglalásában a Parlament egyértelmű politikai prioritásokat határozott meg a 2022. évi költségvetésre vonatkozóan a Covid19-válságból való kilábalás támogatása, a beruházások fellendítése, a munkanélküliség kezelése és a reziliensebb és fenntarthatóbb Unió alapjainak megerősítése érdekében; megerősíti e prioritások melletti szilárd elkötelezettségét, és ezek megfelelő szintű finanszírozásának biztosítása érdekében a következő álláspontot fogalmazza meg;

2. úgy véli, hogy az uniós költségvetésnek rendelkeznie kell olyan eszközökkel, amelyek lehetővé teszik, hogy egyidejűleg több válságra reagáljon; megismétli a Parlament azon álláspontját, hogy 2022-nek teljes végrehajtási évnek kell lennie és a 2022. évi költségvetésnek központi szerepet kell játszania a polgárok életére gyakorolt pozitív és kézzelfogható hatás biztosításában; ennek fényében támogatja a különösen az uniós gazdaság sarokköveit képező és a kiváló minőségű beruházások és munkahelyteremtés valamennyi tagállamban történő megvalósításában kulcsfontosságú szerepet játszó kkv-kra összpontosító beruházások fellendítését, a zöld és digitális átállásra irányuló erőfeszítések fokozását, a fiatalok számára új lehetőségek biztosítását és a gyermekek védelmének biztosítását, egy erős európai egészségügyi unió kiépítését és a COVAX program támogatását célzó növeléseket; megerősíti továbbá a prioritásokat a biztonság, a migráció, a menekültügy és integráció, az alapvető jogok és az uniós értékek területén, ugyanakkor elismeri a külső politika és a humanitárius segítségnyújtás terén a közelmúltban romló helyzetet, valamint azt, hogy gyorsan, továbbá közép- és hosszú távon reagálni kell tudni a felmerülő kihívásokra;

3. tudomásul veszi a Tanács költségvetési tervezetről szóló álláspontját, amely a Bizottság javaslatához képest 1,43 milliárd EUR-val kevesebb összegű kötelezettségvállalási előirányzatot tartalmaz a többéves pénzügyi keret fejezeteit illetően; úgy véli, hogy a Tanács által javasolt csökkentések az általános önkényes csökkentési cél végrehajtásának szokásos felülről lefelé irányuló megközelítését követik, amelyet sem a végrehajtási tendenciák objektív értékelése, sem a felvevőképesség nem vezérel, és amely nem tükrözi az Unió előtt álló sokféle kihívást vagy az Unió által vállalt kötelezettségeket; rámutat az alapvető közös politikai prioritásokkal való ellentmondásra; arra a következtetésre jut, hogy a Tanács álláspontja távol áll a Parlament helyreállítási költségvetéssel kapcsolatos elvárásaitól; ezért általános szabályként úgy határoz, hogy visszaállítja a Tanács által a költségvetési tervezet szintje alá csökkentett valamennyi költségvetési sor előirányzatait mind a működési, mind az igazgatási kiadások tekintetében, és álláspontja kialakításához a költségvetési tervezetet tekinti kiindulópontnak; elfogadja azonban, hogy 2022-ben 1 299 millió EUR kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatot különítsenek el a brexit miatti kiigazításokra képzett tartalékba (BAR), mivel ez a BAR-rendeletre⁽¹⁰⁾ vonatkozó politikai megállapodást tükrözi;

4. kitart amellett, hogy az új politikai prioritásokat vagy feladatokat új forrásoknak kell kísérniük, és hogy egy ügynökség létrehozása vagy megbízatásának kiterjesztése nem történhet a meglévő programok vagy ügynökségek kárára; ezért ellensúlyozza a finanszírozási programokra vonatkozó előirányzatoknak a Bizottság által a decentralizált ügynökségek pénzügyi keretének megerősítése érdekében javasolt csökkentését; hangsúlyozza, hogy az ügynökségek között – különösen a konkrét szakpolitikai célkitűzések konvergenciája esetén – megfelelő koordinációra és szinergiákra van szükség ahhoz, hogy a közpénzek tisztességes és hatékony felhasználásának lehetővé tétele érdekében munkájuk hatékonysága javuljon;

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1755 rendelete (2021. október 6.) a brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék létrehozásáról (HL L 357., 2021.10.8., 1. o.).

2021. október 21., csütörtök

5. ezzel összefüggésben tudomásul veszi az Egészségügyi Szükséghelyzet-felkészültségi és -reagálási Hatóságra (HERA) vonatkozó közelmúltbeli kezdeményezést; mélységes aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a Parlamentet kizárták egy ilyen hatóság létrehozására irányuló döntéshozatali eljárásból; rámutat továbbá e kezdeményezés fontos költségvetési vonzataira, valamint arra, hogy a Parlamentnek képesnek kell lennie arra is, hogy teljes mértékben gyakorolja a költségvetési hatóság egyik ágaként betöltött szerepét; határozottan ellenez minden olyan finanszírozási struktúrát, amely forrásokat csoportosítana át az eredetileg a Horizont Európa, „az EU az egészségért” program és a rescEU keretében tervezett és a társjogalkotók által jóváhagyott kulcsfontosságú célkitűzésektől és fellépésektől; ezzel összefüggésben kiemeli, hogy megfelelő finanszírozást kell biztosítani az európai rákellenes terv számára, amely az uniós költségvetés egyik kiemelt célkitűzése, amelyet nem szabad veszélyeztetni az egyéb szakpolitikai kezdeményezések javára történő átcsoportosítások következtében; hangsúlyozza, hogy e kezdeményezés időzítése nem tette lehetővé a Parlament számára, hogy a kezdeményezést figyelembe vegye a 2022. évi költségvetés parlamenti olvasata során; elvárja, hogy a 2022. évi költségvetésről szóló költségvetési egyeztetés során foglalkozzanak ezzel a kérdéssel, és kéri, hogy e célból tárjanak fel más finanszírozási eszközöket is;

6. hangsúlyozza továbbá, hogy a Bizottság a költségvetési tervezet közzétételét követően jelentette be a Szíriából és azon túlról érkező menekülteket támogató csomagot; e tekintetben kéri, hogy a 2022. évi költségvetésről szóló költségvetési egyeztetés során érjenek el átfogó megállapodást a teljes csomagról, amely magában foglalná az 5/2021. sz. költségvetés-módosítási tervezetet is; elismeri, hogy további intézkedésekre lesz szükség a közelmúltbeli afganisztáni eseményekre való megfelelő reagálás érdekében, beleértve azon polgárok, köztük nők és lányok, gyermekek, veszélyeztetett csoportok, valamint súlyosan célzott kockázati csoportok, például kutatók, tanárok, orvosok és tudósok támogatását is, akiknek nincs lehetőségük arra, hogy folytassák munkájukat Afganisztánban; hangsúlyozza, hogy tekintettel a változó helyzetre és az átfogó és hosszabb távú igényfelmérés hiányára, ezeket a kérdéseket nem lehetett teljes mértékben figyelembe venni a Parlament olvasatában, és azokat újraértékeli a Bizottság 1/2022. sz. módosító indítványa és az azt követően később benyújtott információk fényében;

7. úgy határoz, hogy megerősíti azokat a tételeket, amelyek végrehajtási aránya kiváló és operatív kapacitásuk lehetővé teszi a további előirányzatok felhasználását 2022-ben; jelzi, hogy a fent említett sürgető prioritások megfelelő finanszírozása érdekében teljes mértékben igénybe kell venni a Rugalmassági Eszközt, és továbbra is szükség lesz az egységes tartalékeszköz részleges felhasználására (a folyó évi tartalékkeretből ellentételezett összeg); kéri továbbá, hogy a 2020. évi visszavont kötelezettségvállalások teljes összegét bocsássák rendelkezésre 2022-ben a költségvetési rendelet 15. cikkének (3) bekezdésével összhangban;

8. hangsúlyozza, hogy vissza kell állítani az Európai Unió Helyreállítási Eszköz (EURI) finanszírozási költségeire vonatkozóan a költségvetési tervezetben megállapított szintet annak érdekében, hogy a Bizottság ne adjon negatív jelzést a pénzügyi piacok felé az egyeztetés keretében előre jelzett igények újraértékeléséig; megismétli a 2021 és 2027 közötti időszakokra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló tárgyalások során képviselt egyértelmű álláspontját, miszerint az NGEU kamatköltségeit és visszafizetéseit a többéves pénzügyi keret felső határai felett kell elszámolni;

9. hangsúlyozza az éghajlat-politika és a környezetvédelem támogatásának fontosságát azáltal, hogy 2022-ben további forrásokat biztosítanak a vonatkozó uniós programok és eszközök számára; ismételtlen hangsúlyozza, hogy az éghajlati szempontok érvényesítése szellemében valamennyi szakpolitikai területen fokozni kell az erőfeszítéseket annak érdekében, hogy a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret egészében elérhető legyen az uniós költségvetés és az EURI kiadásainak legalább 30 %-át kitevő általános éghajlat-politikai kiadási cél; hangsúlyozza továbbá, hogy folyamatos munkára van szükség annak érdekében, hogy 2024-ben a többéves pénzügyi keret éves kiadásainak 7,5 %-át, 2026-tól pedig 10 %-át a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzésekre fordítsák; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak a 2023-as költségvetési tervezet benyújtása előtt hatékony módszertant kell kidolgoznia, különösen a biológiai sokféleség csökkenésének megállítására és visszafordítására vonatkozóan annak biztosítása érdekében, hogy az intézményközi megállapodásban 2024-re kitűzött cél ténylegesen teljesíthető legyen; ragaszkodik ahhoz, hogy a Parlamentet teljes mértékben vonják be az ilyen kiadások végrehajtására és nyomon követésére szolgáló szilárdabb, átláthatóbb és átfogóbb módszerek kidolgozásába, és továbbra is elkötelezett a Bizottsággal és a Tanáccsal folytatott, az intézményközi megállapodásban meghatározott éves konzultációk és szoros együttműködés mellett; emlékeztet arra, hogy a zöld megállapodás végrehajtásához alapvető fontosságú, hogy csak olyan tevékenységek részesüljenek finanszírozásban, amelyek összhangban vannak egyrészt a jelentős károkozás elkerülését célzó elvvel, másrészt a Párizsi Megállapodás célkitűzéseivel; hangsúlyozza, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközre vonatkozóan közzétett iránymutatást kell az összes hasonló jellegű kiadás standardjának tekinteni, és különösen a kohéziós politika végrehajtásának alapjául kell szolgálnia; emlékeztet arra, hogy a biológiai sokféleségre vonatkozó elv végrehajtásának túl kell mutatnia a vonatkozó uniós vívmányok teljes körű tiszteletben tartásán;

10. emlékeztet arra, hogy a nőket aránytalanul nagy mértékben sújtották a Covid19-válság következményei; hangsúlyozza a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének fontosságát a 2022. évi költségvetés valamennyi vonatkozó programjában, valamint a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés végrehajtását annak biztosítása érdekében, hogy a nők és a férfiak egyenlő mértékben részesüljenek a közkiadásokból; ezzel össz-

2021. október 21., csütörtök

szefüggésben felhívja a Bizottságot, hogy az intézményközi megállapodásban foglaltaknak megfelelően a Parlamenttel szoros együttműködésben gyorsítsa fel egy hatékony, átlátható és átfogó módszertan bevezetését a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos vonatkozó kiadások mérésére, hogy kézzelfogható eredményeket lehessen felmutatni a 2022. évi költségvetés tekintetében, a jövőben kiterjesztve a módszertant a többéves pénzügyi keret valamennyi programjára, és ezzel összefüggésben felszólít különösen az adatok szisztematikus és átfogó gyűjtésére és elemzésére valamennyi uniós szakpolitika és program vonatkozásában, hogy mérni lehessen a nemek közötti egyenlőségre gyakorolt hatásukat valamennyi dimenzióban, az előkészítés, a nyomon követés, a végrehajtás és az értékelés valamennyi szakaszában; felszólít továbbá a 2020–2025-ös időszakra szóló uniós nemi esélyegyenlőségi stratégia gyors végrehajtására, valamint konkrét, kötelező erejű célok és további fellépések, különösen a nemek közötti egyenlőség előmozdításával és a nemi előítéletek elleni küzdelemmel foglalkozó képzések és kezdeményezések szükségességére;

11. megjegyzi, hogy az uniós intézményektől, szervektől és hivataloktól származó számos dokumentum és közlemény csak angol nyelven érhető el; megállapítja továbbá, hogy a munkaulések tolmácsolási lehetőség nélkül zajlanak; kéri a Parlamentet, hogy tartsa tiszteletben az Alapjogi Chartában és az 1/1958 rendeletben⁽¹¹⁾, valamint a belső iránymutatásokban és határozatokban, például a helyes hivatali magatartásra vonatkozó szabályzatban foglalt elveket, jogokat és kötelezettségeket; ezért felhívja az uniós intézményeket, szerveket és hivatalokat, hogy biztosítsák a többnyelvűség tiszteletben tartásának biztosításához szükséges emberi erőforrásokat a fordításért és tolmácsolásért felelős személyzet számának növelése révén;

12. ezért a 2022. évi költségvetés előirányzatainak átfogó szintjét (összes szakasz) 171 802 114 290 EUR-ban határozza meg a kötelezettségvállalási előirányzatok esetében, ami a költségvetési tervezethez képest 4 008 766 380 EUR-s növekedést jelent; továbbá úgy határoz, hogy a költségvetési rendelet 15. cikkének (3) bekezdése alapján a visszavont kötelezettségvállalásokból 486 000 000 EUR kötelezettségvállalási előirányzatot bocsát rendelkezésre; a 2022. évi költségvetés előirányzatainak átfogó szintjét (összes szakasz) 172 467 593 189 EUR-ban határozza meg a kifizetési előirányzatok esetében;

1. fejezet – Egységes piac, innováció és digitális gazdaság

13. úgy véli, hogy a sikeres kutatási és innovációs program elengedhetetlen az Unió jövőbeli jólétéhez; hangsúlyozza, hogy a nagyon magas európai hozzáadott értékkel rendelkező Horizont Európa rendkívül jelentős mértékben hozzá fog járulni a zöld megállapodáshoz, illetve a klímasemleges gazdaságra, a sikeres digitális átállásra és az uniós gazdaságnak a világválságból való kilábalására irányuló erőfeszítésekhez; kiemeli különösen azt, hogy meg kell erősíteni az egészségügyi kutatásba való uniós beruházásokat, beleértve a rákkutatás finanszírozását is; hangsúlyozza a program kiváló végrehajtási arányát, amely tükrözi, hogy a program további előirányzatok tudna felhasználni a jövő évi költségvetésben; ezért a költségvetési tervezet szintjén túl 305 millió EUR összegű kötelezettségvállalási előirányzattal növeli a Horizont Európa finanszírozását;

14. támogatja a költségvetési tervezetben szereplő azon javaslatot, hogy 77,3 millió EUR visszavont kötelezettségvállalást bocsássonak rendelkezésre a Horizont Európáról szóló rendelethez⁽¹²⁾ csatolt vonatkozó közös politikai nyilatkozatban említett három klaszter számára; megjegyzi azonban, hogy a 2020. évi fennmaradó kutatási kötelezettségvállalások visszavonása 408,7 millió EUR-t tesz ki; megismétli azon szilárd meggyőződését, hogy a Bizottság által a többéves pénzügyi keretről folytatott tárgyalások során előre nem jelzett, váratlanul nagy összegű visszavont kutatási kötelezettségvállalást teljes egészében rendelkezésre kell bocsátani a Horizont Európa keretében, teljes összhangban a költségvetési rendelet 15. cikkének (3) bekezdésével; határozottan úgy véli, hogy a folytatódó egészségügyi válság fényében a fennmaradó összeg felét az „Egységügy” klaszterre kell fordítani;

15. hangsúlyozza, hogy az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) rendkívül fontos szerepet játszik a magas színvonalú, fenntartható, elérhető árú és összekapcsolt transzeurópai közlekedési, energia- és digitális hálózatok kiépítésében, és ezért az uniós gazdaság megerősítésére, valamint a zöld és digitális átállás sikerére irányuló erőfeszítések középpontjában áll; emlékeztet arra, hogy az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz nagyon jelentős mértékben hozzájárul ahhoz az általános célkitűzéshez, hogy az éghajlatváltozással kapcsolatos kiadások legalább 30 %-át a többéves pénzügyi keretből és a Next Generation EU-ból (NGEU) finanszírozzák; megjegyzi, hogy a CEF alapvető szerepet játszik a gazdasági, társadalmi és területi kohézió erősítésében és az Unió egész területén az összeköttetések előmozdításában; ezért javasolja a CEF három ágára elkülönített finanszírozás összesen 207,3 millió EUR kötelezettségvállalási előirányzattal való növelését a költségvetési tervezetben szereplő szinthez képest;

⁽¹¹⁾ 1. rendelet az Európai Atomenergia-közösség által használt nyelvek meghatározásáról (HL P 17., 1958.10.6., 385. o.).

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/695 rendelete (2021. április 28.) a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, továbbá az 1290/2013/EU és az 1291/2013/EU rendelet hatályaon kívül helyezéséről (HL L 170., 2021.5.12., 1. o.).

2021. október 21., csütörtök

16. hangsúlyozza, hogy szükséges a digitális szakadék áthidalása, valamint az Unió ellenálló képességének és digitális önállóságának megerősítése; úgy véli, hogy a Digitális Európa program létfontosságú eszköz a digitalizáció arányának növeléséhez az Unióban, ami jelentős termelékenységnövekedést eredményez, és hozzájárul a kiberbiztonságba és a mesterséges intelligenciába történő beruházások támogatásához; emlékeztet arra, hogy támogatni kell a vállalkozásokat, különösen az innovatív digitális kkv-kat és az induló innovatív vállalkozásokat; úgy véli továbbá, hogy további előirányzatokra van szükség a digitális társadalmi befogadás, valamint a digitális jártasság és készségek Európa-szerte történő előmozdításához, különös tekintettel a nők digitális jártasságára; ezért javasolja a programra elkülönített összeg valamivel több mint 71 millió EUR-val történő növelését;

17. támogatja az „Egységes piac” klaszter különböző ágaira biztosított finanszírozás összesen 37 millió EUR kötelezettségvállalási előirányzattal történő növelését a költségvetési tervezetben szereplő szinthez képest; hangsúlyozza egy megfelelően finanszírozott Egységes piac program fontosságát a versenyképesség fokozása, a vállalkozói készség előmozdítása és a kisvállalkozások – köztük az induló innovatív vállalkozások – hatékony támogatása érdekében, a zöld és digitális kettős átállás okozta jelentős kihívásra való tekintettel; ezért külön felhívja a figyelmet arra, hogy jelentősen növelni kell a vállalkozások versenyképességének és piacra jutásának javítására szánt költségvetési sort, figyelembe véve különösen az egészségügyi válság kkv-kra gyakorolt súlyos és tartós következményeit;

18. kiemeli régóta hangoztatott azon kérését, hogy külön költségvetési sort és külön összegeket irányozzanak elő az idegenforgalom számára, különös tekintettel a sok kkv-t magában foglaló ágazatban a Covid19-világjárvány következtében tapasztalható súlyos visszaesésre; elismeri, hogy számos uniós program hozzájárul az ágazat hosszú távú versenyképességéhez és fenntarthatóságához, de határozottan úgy véli, hogy egy uniós idegenforgalmi program összehangoltabb, láthatóbb és átláthatóbb fellépést biztosítana, amely ténylegesen támogatná az ágazat helyreállítását és a fenntartható jövő felé vezető pályára állítaná azt;

19. úgy véli, hogy az InvestEU a helyreállítási stratégia sarokköve, és hangsúlyozza, hogy a 2022. évi költségvetésben elegendő finanszírozást kell rendelkezésre bocsátani annak érdekében, hogy a program késlekedés nélkül megvalósíthassa céljait és helyreállíthassa a hosszú távú európai versenyképességet; hangsúlyozza továbbá az InvestEU tanácsadó központ és az InvestEU portál jelentőségét a beruházási és üzleti környezet Unió-szerte történő megerősítésében; ezért elutasítja a program Tanács által javasolt valamennyi csökkentését, és úgy határoz, hogy minimumkövetelményként minden vonatkozó költségvetési sort visszaállít a költségvetési tervezet szintjére;

20. úgy határoz, hogy tartalékot hoz létre azzal a feltétellel, hogy a 2016. június 7-i állásfoglalásában⁽¹³⁾ foglalt követelményekkel összhangban további javulás következik be a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok Alapítványa keretében működő Nemzetközi Számviteli Standard Testület irányításában; úgy határoz, hogy tartalékot hoz létre az Európai Bankhatóság (EBH) számára, tekintettel azokra a súlyos hiányosságokra, amelyeket az Európai Számvevőszék 13/2021. sz. különjelentésében a pénzmosás/terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem terén hozott megfelelő intézkedések hiánya vonatkozásában megállapított, mindaddig, amíg az EBH teljes mértékben meg nem felel a Számvevőszék ajánlásainak;

21. megerősíti az Európai Unió Vasúti Ügynökségét (ERA) – az ügynökség azonosított igényeivel összhangban – annak biztosítása érdekében, hogy megfelelően el tudja látni a közlekedési módok szén-dioxid-mentesítésére való átállás támogatásában betöltött szerepét azon szegmensek esetében is, ahol a közvetlen villamosítás összetett, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a többi közlekedési móddal egyenlő versenyfeltételek érvényesüljenek, biztosítva többek között a hiányzó vasúti összeköttetések, különösen a határokon átnyúló összeköttetések megvalósítását; kiemeli, hogy az ügynökségnek nagyobb létszámú személyzetre van szükség ahhoz, hogy meg tudjon birkózni a járműengedélyek, az egységes biztonsági tanúsítványok (SSC) és a pálya menti ERTMS-berendezések jóváhagyásai (TA) és a negyedik vasúti csomag végrehajtása iránti nagy kereslettel;

22. ezért a költségvetési tervezethez képest 668 593 067 EUR-val növeli az 1. fejezet kötelezettségvállalási előirányzatait (a kísérleti projektek és az előkészítő intézkedések kivételével), amely összeget a rendelkezésre álló tartalékkövetel felhasználásával és a különleges eszközök igénybevitelével kell finanszírozni; emellett a költségvetési rendelet 15. cikkének (3) bekezdése alapján a visszavont kötelezettségvállalásokból 486 000 000 EUR összegű kötelezettségvállalási előirányzatot bocsát a fejezet rendelkezésére;

⁽¹³⁾ Az Európai Parlament 2016. június 7-i állásfoglalása a nemzetközi számviteli standardok (IAS) értékeléséről, valamint a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS) Alapítványa, az Európai Pénzügyi Beszámolási Tanácsadó Csoport (EFRAG) és a Közérdekű Felügyeleti Tanács (PIOB) tevékenységeiről (HL C 86., 2018.3.6., 24. o.).

2021. október 21., csütörtök

2a. alfejezet – Gazdasági, társadalmi és területi kohézió

23. úgy határoz, hogy az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) keretében külön költségvetési sort hoz létre annak érdekében, hogy külön kiegészítő forrást biztosítson az európai gyermekgarancia végrehajtásának előmozdítására annak érdekében, hogy hozzájáruljon a gyermekszegénység felszámolásához és a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési terv célkitűzéseinek teljesítéséhez, ugyanakkor enyhítse a világjárvány gyermekekre gyakorolt negatív hatásait; e célból a költségvetési tervezethez képest 700 000 000 EUR-val növeli a 2a. alfejezet kötelezettségvállalási előirányzatait (a kísérleti projektek és az előkészítő intézkedések kivételével), amely összeget a rendelkezésre álló tartalékkeret felhasználásával és a különleges eszközök igénybevitelével kell finanszírozni;

24. emlékeztet arra, hogy a kohéziós célú és az európai területeknek nyújtott helyreállítási támogatás (REACT-EU) által az ESZA+ és a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap (FEAD) számára nyújtott támogatásnak hozzá kell járulnia különösen a munkahelyteremtéshez és a minőségi foglalkoztatáshoz, különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévők számára, valamint a társadalmi befogadáshoz és a szegénység felszámolására irányuló intézkedésekhez, különösen a gyermekszegénység tekintetében;

2b. alfejezet – Reziliencia és értékek

25. hangsúlyozza, hogy a Covid19-váltsággal összefüggésben erős európai egészségügyi uniót kell kiépíteni, és meg kell erősíteni az egészségügyi rendszerek rezilienciáját; ezért úgy határoz, hogy 80 millió EUR-val növeli „az EU az egészségért” program forrásait;

26. kiemeli, hogy további forrásokat kell elkülöníteni a szexuális és reprodukcióval kapcsolatos egészségügyi és jogokkal kapcsolatos szolgáltatásokra, különösen az időben történő és ingyenes hozzáférés, valamint a szolgáltatások minőségének biztosítása érdekében;

27. hangsúlyozza, hogy a fiatalok továbbra is kiemelt szerepet kapnak az Unió költségvetésében; ezért az Erasmus+ program iránti növekvő kereslet kielégítése érdekében összesen valamivel több mint 137 millió EUR-val növeli a finanszírozást, mivel az 5 %-os emelés további 40 000 mobilitási cserelhetőséget jelent, és fontos lépés a tavaly elmulasztott lehetőségek kompenzálására; emlékeztet, hogy az Erasmus+ az Unió kulcsfontosságú, kiemelt és egyik legsikeresebb programja, és hogy az Unió és polgárai jövője szempontjából stratégiai beruházást jelent; emlékeztet, hogy az Erasmus+ program elégtelen finanszírozása veszélyeztetné a fiatalok számára biztosított új lehetőségek folyamatos létrehozását és jobb foglalkoztathatóságukat; továbbá 5 millió EUR-val növeli az Európai Szolidaritási Testület finanszírozását, mivel a Covid19-világjárvány által kiváltott gazdasági válság nem befolyásolhatja hátrányosan a fiatalok támogatását;

28. hangsúlyozza, hogy vészhelyzetekben – többek között az éghajlatváltozás egyre súlyosabb hatásával összefüggő helyzetekben is – elegendő forrást kell mozgósítani az uniós költségvetésben; ebben az összefüggésben kiemeli az uniós polgári védelmi mechanizmus (rescEU) 10 millió EUR-val történő növelésének fontosságát, különösen az Európában bekövetkező természeti katasztrófákkal összefüggésben, az uniós polgárok védelmének fokozása és az éghajlatváltozással összefüggő jövőbeli katasztrófákra való felkészültség megerősítése érdekében; hangsúlyozza ezért, hogy a különösen kiszolgáltatott régiók esetében be kell ruházni az éghajlatváltozás mérséklésébe és az ahhoz való alkalmazkodásba, és ezeket a régiókat fenntarthatóbb módon kell helyreállítani;

29. javasolja továbbá a Kreatív Európa program kulturális ágának 10 millió EUR-val történő megerősítését Európa kulturális és kreatív ágazatainak, valamint különösen a Covid19-válság által sújtott kreatív iparágaknak a helyreállítás során történő támogatása érdekében; hangsúlyozza, hogy a Kreatív Európa három ágának egyikéből sem szabad finanszírozást felhasználni az új európai Bauhaus kezdeményezés keretében megvalósuló projektek finanszírozására;

30. hangsúlyozza a Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program kulcsfontosságú szerepét az európai polgárság és demokrácia, az egyenlőség, a nemek közötti egyenlőség és a jogállamiság Unión belüli megerősítésében, valamint a nemi alapú erőszak áldozatainak támogatásában, és kitarat emellett, hogy további előirányzatokra van szükség a célkitűzések támogatásához; növeli a Jogérvényesülés program finanszírozását, hogy ellensúlyozza a Szabadságon, a Biztonságon és a Jog Érvényesülésén Alapuló Térség Nagyméretű IT-rendszereinek Üzemeltetési Igazgatását Végző Európai Unió Ügynökségnek (eu-LISA) az e-CODEX-javaslat keretében megnövelt feladatai finanszírozásának csökkentését;

31. úgy határoz, hogy növeli a „Fellépések a multimédia területén” költségvetését, és tartalékot hoz létre, hogy arra ösztönözze a Bizottságot, hogy az uniós ügyekkel foglalkozó rádióhálózatok számára nagyobb stabilitást és kiszámíthatóságot biztosítson legalább két évre szóló finanszírozással és hogy tisztázza az e költségvetési sor révén finanszírozott különböző célkitűzéseket; növeli továbbá a szociális párbeszédre szánt előirányzatokat a szociális párbeszéd fokozása és különösen a nemzeti szociális partnerek Covid19-válságra és annak hosszú távú következményeire adott válaszána támogatása érdekében;

2021. október 21., csütörtök

32. szükségesnek tartja a ciprusi török közösség számára előirányzott költségvetési tétel növelését azzal a céllal, hogy az Unió döntő mértékben hozzá tudjon járulni a ciprusi eltűnt személyekkel foglalkozó bizottság megbízatásának folytatásához és intenzívebbé tételéhez, valamint a kulturális örökség mindkét közösséget képviselő szakmai bizottságának támogatásához, ezáltal előmozdítva a két közösség közötti bizalmat és megbékélést;

33. megerősíti az ESZA+ foglalkoztatásra és szociális innovációra vonatkozó ágát, különös tekintettel a nők munkaerőpiaci részvételének előmozdítására;

34. emlékeztet az ezen alfejezet alá tartozó decentralizált ügynökségek fontos szerepére; úgy határoz, hogy az ügynökségek azonosított igényeivel összhangban növeli az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA), az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség (EU-OSHA) és az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynöksége (Eurojust) finanszírozását; növeli továbbá az Európai Gyógyszerügynökség (EMA), az FRA és az Eurojust személyi állományát; hangsúlyozza továbbá annak fontosságát, hogy a Covid19-járvány okozta egészségügyi válság hatásaival foglalkozó uniós ügynökségek, különösen az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC) igényeivel összhangban tovább értékeljék és adott esetben tovább növeljék a finanszírozást a módosított alapító rendelet fényében;

35. hangsúlyozza az uniós költségvetés csalással és szabálytalanságokkal szembeni fokozott védelmének fontosságát; ezzel összefüggésben megismétli, hogy az Európai Ügyészség (EPPO) alapvető szerepet játszik az Unió pénzügyi érdekeinek védelmében, beleértve a Next Generation EU eszközökből származó források felhasználását, valamint a jogállamiság tiszteletben tartásának biztosítását; ezért úgy határoz, hogy célzottan növeli az Európai Ügyészség költségvetését és növeli személyi állományát annak érdekében, hogy a szerv a megbízatása teljesítéséhez szükséges követelményeknek megfelelően végezhesse munkáját; felhívja a Bizottságot, hogy tekintettel azokra a nehézségekre, amelyekkel az Európai Ügyészség a 2021. évi megbízatásának teljesítéséhez szükséges személyzet felvétele során szembesült, tanúsítson kellő rugalmasságot annak biztosításához, hogy a költségvetési hatóság által elfogadott előirányzatokat a jövőben maradéktalanul végre lehessen hajtani; rámutat a jelentős ügyhátraléokra, valamint arra, hogy az Európai Ügyészség csupán néhány hetes működés után több mint 1000, az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalásról szóló bejelentést vett nyilvántartásba, ami kiemeli a kérelem sürgősségét;

36. a költségvetési tervezethez képest 296 065 210 EUR-val erősíti meg a 2b. alfejezet kötelezettségvállalási előirányzatait (a kísérleti projektek és az előkészítő intézkedések kivételével), amely összeget a rendelkezésre álló tartalékkeret felhasználásával és a különleges eszközök igénybevételével kell finanszírozni;

3. fejezet – Természeti erőforrások és környezet

37. megállapítja, hogy a Covid19-világjárvány rávilágított, milyen stratégiai szerepet játszik a mezőgazdaság az élelmiszerlánc elkerülésében azáltal, hogy megfizethető áron biztonságos és jó minőségű élelmiszereket biztosít egész Európában; kitart amellett, hogy a Covid19-világjárvány hatásainak enyhítése érdekében 2022-ben további támogatási intézkedéseket kell finanszírozni bizonyos költségvetési sorok keretében a kiválasztott mezőgazdasági ágazatok, nevezetesen az iskolarendszer, a fiatal mezőgazdasági termelők és a méhészet támogatására;

38. hangsúlyozza, hogy sürgősen fel kell lépni az éghajlatváltozás ellen, amint azt az IPPC legutóbbi, 2021. augusztus 9-én közzétett jelentése is hangsúlyozza; emlékeztet a LIFE program jelentőségére az éghajlatváltozás elleni uniós fellépések és környezetvédelem támogatásában és alátámasztásában; a program figyelemre méltó felvevőképességének fényében 171 millió euróval (a költségvetési tervezethez képest 25 %-kal) növeli a LIFE program költségvetési támogatását a különböző programágakban;

39. hangsúlyozza, hogy jelentősen növelni kell az Európai Környezetvédelmi Ügynökség költségvetését annak érdekében, hogy elegendő pénzügyi és személyzeti erőforrás álljon rendelkezésre az európai zöld megállapodás és az ahhoz kapcsolódó politikák teljes körű végrehajtásához és a klímasemlegesség célkitűzésének legkésőbb 2050-ig történő megvalósításához; hangsúlyozza, hogy az Európai Környezetvédelmi Ügynökség megerősítését nem a LIFE programból kell finanszírozni, mivel a társjogalkotók azt nem erre szánták;

40. határozottan felszólít a legkülső régiók támogatására, beleértve a POSEI-t (a távoli és szigeti helyszínekre vonatkozó egyedi lehetőségek programja);

41. ezért felszólít a 3. fejezet előirányzatainak 212 750 473 EUR-val történő megerősítésére a költségvetési tervezet szintjéhez képest (a kísérleti projektek és az előkészítő intézkedések kivételével), amely összeget a rendelkezésre álló tartalékkeret egy részének felhasználásával kell finanszírozni;

42. emlékeztet, hogy hagyományosan egy módosító indítvány fogja kiegészíteni az EMGA tekintetében rendelkezésre álló forrásokra vonatkozó képet, és hogy a 3. fejezet módosításaival kapcsolatos megközelítés az egyeztetés során ennek megfelelően kiigazítható;

2021. október 21., csütörtök

4. fejezet – Migráció és határigazgatás

43. hangsúlyozza a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap rendelkezésére álló előirányzatok növelésének fontosságát, különösen a közelmúltbeli afganisztáni fejlemények fényében; visszaállítja továbbá a Határigazgatási és Vízügyeszközzel (HAVE) kapcsolatban csökkentett összeget, amelyet a Bizottság az Europol kibővített megbízatása keretében az Europol új feladatainak finanszírozására irányozott elő, mivel az Europol számára szükséges előirányzatokat kizárólag a többéves pénzügyi keret vonatkozó fejezeteinek felső határai alatt rendelkezésre álló tartalékkeretből és/vagy a többéves pénzügyi keret vonatkozó speciális eszközeinek igénybevételével kell lehívni; mindezek alapján ellentételezi a HAVE eu-LISA számára történő átcsoportosítását is;

44. emlékeztet annak fontosságára, hogy az uniós költségvetés nomenklatúrája megfelelően részletes legyen, hogy a költségvetési hatóság hatékonyan tudja betölteni döntéshozatali szerepét, és hogy a Parlament valamennyi fejezet vonatkozásában elláthassa demokratikus felügyeleti és ellenőrzési szerepét; sajnálja ezért, hogy a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap nem részesül az alap egyedi célkitűzéseit tükröző részletesebb nomenklatúrából;

45. hangsúlyozza, hogy az Európai Menekültügyi Ügynökségről szóló politikai megállapodásból eredő feladatokkal összhangban növelni kell az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal (EASO) finanszírozását és személyzetét; kiemeli, hogy az ügynökség azonosított szükségleteivel összhangban tovább kell növelni az eu-LISA személyzetét, segítve az ügynökséget abban, hogy 2022-ben számos rendkívül fontos uniós projektet megvalósítson a belső biztonság és határigazgatás területén, ilyenek például a határregisztrációs rendszer, az ETIAS, az interoperabilitás, a felülvizsgált VIS-rendelet és az Eurodac-rendelet felülvizsgálata;

46. visszafordítja a Tanács által az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex) tekintetében végrehajtott csökkentéseket, mivel az ügynökségnek megfelelő eszközökkel és személyzettel kell rendelkeznie ahhoz, hogy az új megbízatása alá tartozó valamennyi területen eredményeket tudjon felmutatni; úgy határoz azonban, hogy 90 000 000 EUR-t tartalékba helyez a fennmaradó 20 AD besorolású alapjogi megfigyelő felvételére, a három ügyvezetőigazgató-helyettes felvételére és az (EU) 2019/1896 rendelet⁽¹⁴⁾ 46. cikkének végrehajtására irányuló eljárás elfogadására tekintettel;

47. ezért 106 231 750 EUR-val megerősíti a 4. fejezet kötelezettségvállalási előirányzatait a költségvetési tervezet szintjéhez képest (a kísérleti projektek és az előkészítő intézkedések kivételével), amely összeget a rendelkezésre álló tartalékkeret felhasználásával és a speciális eszközök igénybevételével kell finanszírozni;

5. fejezet – Biztonság és védelem

48. hangsúlyozza, hogy fokozatosan ki kell alakítani a közös uniós biztonság- és védelempolitika kereteit, szem előtt tartva ugyanakkor egyes tagállamok semlegességét; hangsúlyozza a védelmi ügyekben folytatott európai együttműködés megerősítésének fontosságát, mivel az nemcsak biztonságosabbá teszi Európát és növeli az uniós polgárok biztonságát, hanem a költségek csökkentéséhez is vezet; megjegyzi, hogy az európai védelmi együttműködés célja szinergiák létrehozása és a kettős kiadások elkerülése a tagállamokban; felszólít az Európai Védelmi Alap és a katonai mobilitás finanszírozásának növelésére egy olyan innovatív és versenyképes védelmi ipari bázis teljes körű előmozdítása érdekében, amely hozzájárul az Unió nagyon is szükséges stratégiai autonómiájához;

49. emlékeztet a biztonság és a bűnüldözés területén működő decentralizált ügynökségek fontos szerepére, különösen az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynöksége (CEPOL), a Kábítószer és Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontja (EMCDDA) és a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniói Ügynöksége (Europol) tekintetében, és célzott emeléseket és/vagy személyzeti változtatásokat javasol feladataik megfelelő ellátása érdekében; hangsúlyozza, hogy amennyiben 2021 végéig nem fogadják el az Europol felülvizsgált jogalapját, az ügynökség költségvetésében fenntartott tartalék azon személyzet felvételének késedelméhez vezethet, amely szükséges lenne az Europol felülvizsgált jogalapjának és megbízatásának hatékony végrehajtására való felkészüléshez, valamint az Europol terrorizmussal és kiberbűnözéssel szembeni fellépéséhez, innovációjához, nagyszabású nyomozások támogatásához, az Európai Ügyészséggel való együttműködéshez és a pénzmosás elleni küzdelemhez;

50. a költségvetési tervezethez képest összesen 82 621 461 EUR-val erősíti meg az 5. fejezetet, amelyet a rendelkezésre álló tartalékkeret egy részének felhasználásával kell finanszírozni;

⁽¹⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1896 rendelete (2019. november 13.) az Európai Határ- és Partvédelemről, valamint az 1052/2013/EU és az (EU) 2016/1624 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2019.11.14., 1. o.).

2021. október 21., csütörtök

6. fejezet – Szomszédság és a világ

51. hangsúlyozza, hogy egy olyan időszakban, amikor a külső kihívások és a nemzetközi politikai kérdések egyre nagyobb jelentőségre tesznek szert, az EU-nak biztosítani kell, hogy költségvetésének külső dimenziója megfelelő finanszírozásban részesüljön, és készen álljon arra, hogy késedelem nélkül reagáljon a jelenlegi, a kialakulóban lévő, valamint a jövőbeli és a hosszú távú kihívásokra; kitart a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz – Globális Európa (NDICI – Globális Európa) és az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA III) keretében elfogadott prioritások támogatása mellett;

52. hangsúlyozza, hogy növelni kell az UNRWA finanszírozását, elismerve annak alapvető szerepét a regionális stabilitáshoz való hozzájárulásban és a palesztin menekültek milliói számára létfontosságú szolgáltatások egyedülálló nyújtójaként; hangsúlyozza, hogy a javasolt növelés célja az UNRWA kiszámítható finanszírozásának biztosítása; hangsúlyozza a gyermekek toleranciára, békére és kölcsönös tiszteletre nevelésének fontosságát; felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is működjön együtt a Palesztin Hatósággal és az UNRWA-val a palesztin gyermekeknek nyújtott minőségi oktatás előmozdítása és az UNESCO normáinak való teljes körű megfelelés további biztosítása érdekében;

53. hangsúlyozza, hogy növelni kell a nyugat-balkáni országoknak, valamint a keleti és a déli szomszédság országainak nyújtott finanszírozást az átfogó reformok támogatása és a Covid19-válságból és annak hosszú távú társadalmi, környezeti és gazdasági következményeiből való kilábalás támogatása, valamint a csatlakozásra váró országokban a civil társadalom és a nem állami szereplők finanszírozásának növelése érdekében; ezzel összefüggésben rámutat arra, hogy megfelelő finanszírozást kell biztosítani olyan kulcsfontosságú területeken, mint a demokrácia támogatása, a civil társadalom és a jogállamiság; felszólít különösen az emberi jogokért és a demokráciáért küzdő aktivisták és civil társadalmi szervezetek folyamatos támogatására Belaruszban és a szomszédos országokban;

54. rendkívüli aggodalmát fejezi ki az afganisztáni helyzet miatt; úgy véli, hogy az Afganisztánnak és a szomszédos országoknak nyújtott humanitárius segély költségvetését jelentősen növelni kellene a kiszolgáltatott afgánok, nevezetesen a nők, a gyermekek és a súlyosan célzott kockázati csoportok és családjaik támogatása és védelme érdekében; ragaszkodik továbbá ahhoz, hogy Afganisztánban a független fejlesztési és humanitárius segélyszervezeteknek szánt teljes finanszírozást közvetlenül ezeknek a szervezeteknek juttassák el, anélkül, hogy a tálib kormányt közvetítőként használnák; tekintettel az Afganisztánban és a világ más részein fennálló helyzetből eredően várható, a szolidaritási és sürgősségsegély-tartalékból mind az Unión belül, mind azon kívül finanszírozandó, felmerülő szükségletekre, amelyek forráshiányhoz vezethetnek, úgy határoz, hogy 20 %-kal növeli a humanitárius segítségnyújtás finanszírozását;

55. sajnálatát fejezi ki az átoltoottság terén a világban tapasztalható egyenlőtlenség miatt; ezért hangsúlyozza, hogy lehetővé kell tenni a Covid19-oltóanyagokhoz való hozzáférést a fejlődő országokban, különösen a COVAX kezdeményezés révén, valamint támogatni kell egészségügyi rendszereik javítását; ezért úgy határoz, hogy a 2022-ben az NDICI – Globális Európa újonnan felmerülő kihívásokra és prioritásokra képzett tartaléka keretében 1 milliárd EUR-t különít el erre a célra, ebből az összegből levonva az NDICI 2021-ről átvitt forrásait, valamint további 100 millió EUR-t az „Emberek – Globális kihívások” sor alatt a Bizottság által eddig tett összes felajánlás és kötelezettségvállalás mellett; kéri a tagállamokat, hogy sürgősen teljesítsék a COVAX-szal kapcsolatos vállalásaikat, és felkéri őket, hogy 2022 első félévében további 2 milliárd EUR-t különítsenek el a COVAX-ra vagy az oltóanyagadagokra; emlékeztet arra, hogy az „Emberek – Globális kihívások” sor az azonnali, közép- és hosszú távú kihívások finanszírozására is irányul;

56. kiemeli az Unió menekülteket támogató globális erőfeszítéseit, és emlékeztet, hogy Törökország és a többi – többek között dél-mediterrán térségbeli – fogadó ország fontos szerepet játszik a menekültek, különösen a Szíriából érkező menekültek fogadásában; újolag megerősíti, hogy az Uniónak és tagállamainak továbbra is hatékony és ellenőrzött segítséget kell nyújtaniuk a befogadó országokban tartózkodó szíriai menekültek számára; hangsúlyozza, hogy a szíriai menekültek szükségleteinek jövőbeli finanszírozását nem vették figyelembe sem a többéves pénzügyi keretről, sem az NDICI – Globális Európáról tartott tárgyalások során, és ezért azt nem fedezhetik a programozott eszközökből, többek között az NDICI – Globális Európa tartalékból, mivel a Szíriából, Irakból és más országokból érkező menekülteket támogató csomag nem egy új válságra vagy előre nem látható szükségletekre reagál; kéri, hogy a törökországi menekülteket támogató uniós eszköz (FRT) bármely utódját új előirányzatokból és a tagállamok további hozzájárulásaiból finanszírozzák, és azt a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet megfelelő felülvizsgálata kíséresse a 6. fejezet felső határának növelése érdekében, hogy az tükrözze az Unió külső tevékenységeivel járó tényleges pénzügyi szükségleteket; kéri a Bizottságot annak biztosítására, hogy a török kormány ne vegyen részt közvetlenül a törökországi menekülteket támogató eszköz utódján keresztül érkező pénzeszközök kezelésében és elosztásában, és hogy ezeket a forrásokat elsősorban közvetlenül a menekültek és a befogadó közösségek kapják, és azokat olyan szervezetek kezeljék, amelyek garantálják az elszámoltathatóságot és az átláthatóságot;

2021. október 21., csütörtök

57. hangsúlyozza a Moldovának, Albániának, Bosznia-Hercegovinának, Grúziának, Jordániának, Koszovónak, Montenegrónak, Észak-Macedóniának, Tunéziának és Ukrajnának szóló uniós makroszintű pénzügyi támogatás kulcsfontosságú szerepét a beruházások előmozdításában és a Covid19-válságból való talpra állás támogatásában;

58. hangsúlyozza, hogy az emberi jogok és a demokrácia globális védelme és előmozdítása, valamint a nők társadalmi szerepének megerősítése és a veszélyeztetett csoportok, például a gyermekek védelme továbbra is az Unió külső tevékenységének központi eleme; ezért úgy határoz, hogy növeli e költségvetési sorok finanszírozását;

59. úgy határoz, hogy növeli a stratégiai kommunikáció, különösen a globális dezinformáció elleni intézkedések (az állami és egyéb szereplők által terjesztett dezinformáció rendszeres nyomon követése és feltárása) támogatását;

60. ezért a költségvetési tervezethez képest 563 429 451 EUR-val növeli a 6. fejezet kötelezettségvállalási előirányzatait (a kísérleti projektek és az előkészítő intézkedések kivételével), amely összeget a rendelkezésre álló tartalékkeret felhasználásával és a különleges eszközök igénybevételeével kell finanszírozni;

7. fejezet – Európai közigazgatás

61. úgy véli, hogy a Tanács által végrehajtott csökkentések indokolatlanok, és nem tennék lehetővé a Bizottság számára feladatai teljesítését; ezért visszaállítja a költségvetési tervezetet a Bizottság igazgatási kiadásaira vonatkozóan, beleértve a Bizottság hivatalait is;

62. hangsúlyozza, hogy tekintettel az új jogalkotási javaslatokra és az európai zöld megállapodás célkitűzéseiből eredő stratégiai kezdeményezésekre, például az „Írány az 55 %!” intézkedéscsomagra, a biodiverzitási stratégiára, a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiára, valamint az NGEU-nak és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköznek betudható megnövekedett uniós kiadásokra, egyes szervezeti egységeknek, különösen a Bizottság Környezetvédelmi Főigazgatóságának és az Európai Csalás Elleni Hivatalnak (OLAF) a személyzet megerősítésére lesz szükségük; felkéri a Bizottságot mint elfogulatlan közvetítőt, hogy haladéktalanul értékelje újra ezeket az igényeket, és módosító indítványában vagy az egyeztetés során tegyen javaslatot megfelelő emelésekre, anélkül, hogy gyengítené többi szervezeti egysége vagy ügynöksége emberi erőforrásainak jelenlegi szintjét; kiemeli, hogy a költségvetés jelenlegi szintje és a személyzet mostani létszáma megakadályozza az OLAF-t abban, hogy képes legyen valamennyi tagállamban elvégezni munkáját; hangsúlyozza továbbá, hogy az uniós Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtása és az Európai Ügyészséggel való kapcsolattartás miatt megnőtt az OLAF munkaterhe;

Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések

63. emlékeztet a kísérleti projektek és előkészítő intézkedések fontosságára, amelyek eszközként szolgálnak a politikai prioritások kialakításához és az olyan új kezdeményezések előkészítéséhez, amelyek állandó uniós tevékenységekké és programokká válhatnak; az összes benyújtott javaslat körültekintő elemzése után, valamint figyelembe véve a Bizottság által a jogi követelményekre és végrehajthatóságra vonatkozóan végzett értékelést, a kísérleti projektekből és előkészítő intézkedésekből olyan kiegyensúlyozott csomagot fogad el, amely tükrözi a Parlament politikai prioritásait; felhívja a Bizottságot a kísérleti projektek és az előkészítő intézkedések gyors végrehajtására, valamint arra, hogy készítsen visszajelzést teljesítményükről és a helyszínen elért eredményekről;

Kifizetések

64. hangsúlyozza, hogy a 2022. évi költségvetésben megfelelő szintű kifizetési előirányzatokat kell biztosítani, és ezért úgy határoz, hogy visszavonja a Tanács által végrehajtott csökkentéseket, és megerősíti a kifizetési előirányzatokat azokon a sorokon, amelyeken a kötelezettségvállalási előirányzatokat módosították;

Egyéb szakaszok**I. szakasz – Európai Parlament**

65. továbbra is fenntartja 2022. évi költségvetésének általános szintjét 2 112 904 198 EUR összegben, összhangban a 2021. április 29-i plenáris ülésen elfogadott, a tervezett bevételekről és kiadásokról szóló állásfoglalásával; költségvetési szempontból semleges technikai kiigazításokat illeszt be, hogy tükröződjene azok a friss információk, melyek az év korábbi szakaszában nem álltak rendelkezésre;

66. összhangban a 2022. évi pénzügyi évre tervezett bevételeiről és kiadásairól szóló, fent említett 2021. április 29-i állásfoglalásával:

- a) tudomásul veszi a környezetvédelmi vezetési rendszer (EMAS) középtávú stratégiájának közelgő féldícs felülvizsgálatát; megismétli arra irányuló felhívását, hogy a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére vonatkozó jelenlegi tervét belső szén-dioxid-ár alkalmazásával módosítsák a karbonsemlegesség 2030-ig történő elérése érdekében;

2021. október 21., csütörtök

- b) tudomásul veszi, hogy középtávon az EMAS egyik fő kiemelt területe a személyszállításból származó kibocsátások csökkentése lesz; ismét felszólít a távolról vagy hibrid módon hatékonyan lebonyolítható utazásokra való utazások számának észszerű csökkentésére, valamint az alacsony szén-dioxid-kibocsátású alternatívákra való áttérés előmozdítására minden fennmaradó utazás esetében, feltéve, hogy ez nem hat ki a jogalkotási és politikai munka minőségére;
- c) üdvözli a parlamenti személyzet önkéntes távmunkájának kiterjesztését; megismétli arra irányuló felhívását, hogy előnyben kell részesíteni a hibrid üléseket vagy a teljes mértékben távoli részvétellel tartott üléseket, amennyiben azok nem járnak politikai döntéshozattal, mint például a meghallgatások és a véleménycserék, illetve a belső és előkészítő ülések; megismétli arra irányuló felhívását, hogy az engedélyezés feltétele legyen a hivatalos küldöttségi látogatásokra vonatkozó, a kiküldetést előkészítő és azt követő, teljes mértékben online eligazítás, valamint hogy 2022-től a küldöttségek engedélyezése kizárólag a jogosultságokkal rendelkező személyekre korlátozódjon; ismételt felhívja az Elnökséget annak biztosítására, hogy a strasbourgi rendkívüli bizottsági ülések szigorúan kivételes körülményekre korlátozódjanak, és hogy azokat minden egyes esetben jóváhagyásuk előtt megfelelően indokolják;
- d) üdvözli a kiküldetésekre vonatkozó szabályok felülvizsgálatára irányuló, jelenleg zajló folyamatot; ismételt felszólít a szükségleteken alapuló megfelelő jóváhagyásra és lehetőség szerint az alacsony szén-dioxid-kibocsátású közlekedési módok igénybevétele; megismétli felhívását, hogy ugyanezen elvek alapján vizsgálják felül az akkreditált parlamenti asszisztensekre (APA) vonatkozó kiküldetési szabályokat;
- e) ösztönzi a képviselőket, hogy vegyenek igénybe alacsony szén-dioxid-kibocsátású közlekedési alternatívákat; megismétli arra irányuló felhívását, hogy vizsgálják felül a képviselők státútumának a rugalmas turista osztályú repülőjegyek visszatérítésére vonatkozó végrehajtási intézkedéseit az Unión belüli utazásaik során, kivéve a kellően indokolt mentességeket;
- f) ismételt felhívja a Parlamentet, hogy szorosan működjön együtt az illetékes helyi hatóságokkal és különösen a brüsszeli régióval annak érdekében, hogy a fenntartható városi mobilitás előmozdítására váljon azáltal, hogy proaktív szerepet vállal a GoodMove terv végrehajtásában, különösen a parkolóhelyek tekintetében; ismételt felszólít a szolgálati kerékpárok rendszerének Parlamenten belüli kiterjesztésére, valamint arra, hogy a hivatali gépkocsikat használják a kiküldetési megbízással rendelkező képviselők, személyzet és akkreditált parlamenti asszisztensek Brüsszel és Strasbourg között történő szállítására; ismételt felszólít a kizárólag elektromos járművek számára fenntartott parkolóhelyek számának megfelelő növelésére;
- g) üdvözli a látogatócsoportokra vonatkozó szabályok felülvizsgálatára irányuló jövőbeli javaslatot; tudomásul veszi az illetékes szervezeti egységek intézkedéseit, amelyeket annak érdekében hoztak, hogy tájékoztassák a látogatócsoportok tagjait személyszállításuk környezetre gyakorolt hatásáról; megismétli arra irányuló felhívását, hogy 2022-ben vezessenek be ösztönző rendszert az utazási költségek környezeti hatásokon alapuló visszatérítésére; felszólít arra, hogy a felülvizsgált szabályok legyenek összhangban a Bizottságnak az Európai Parlamenthez, az Európai Tanácshoz, a Tanácshoz, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett, a „Fenntartható és intelligens mobilitási stratégia – az európai közlekedés időtálló pályára állítása” című közleményével (COM(2020)0789), különösen annak a közösségi utazásról szóló 9. bekezdésével, valamint hogy a látogatócsoportok utazási költségeit igazítsa a változó piaci árakhoz, és tegye lehetővé a módosításokat az utazási költségek piaci áringadozásának elkerülése érdekében, amely közvetett földrajzi megkülönböztetést eredményez a látogatók számára;
- h) megjegyzi, hogy folyamatban vannak az új fotovoltaiikus panelek több brüsszeli épületben történő telepítésének költséghatékonyságát értékelő megvalósíthatósági tanulmányok, ugyanakkor megismétli arra irányuló felhívását, hogy Brüsszelben 2023-ra telepítsék a legnagyobb hatékonyságú, legkorszerűbb, tetőre szerelhető fotovoltaiikus napelemeket; ismét felszólít a fosszilis tüzelőanyagokkal működő fűtőberendezések korszerűsítésének leállítására, valamint arra, hogy 2022-ben fogadjanak el konkrét mérföldköveket megállapító ütemtervet a fosszilis tüzelőanyagok fokozatos kivezetésére vonatkozóan a meg nem térülő eszközök elkerülése érdekében, továbbá hogy készítsenek elemzést – az EMAS célkitűzéseivel összhangban – a hőszivattyú-rendszerek és más releváns technológiák használatának eredményességéről és hatékonyságáról; ezzel párhuzamosan ismét felszólít arra, hogy a közbeszerzésekben a származási garanciákat fokozatosan helyi megújuló energiaforrásokkal váltsák fel;
- i) emlékeztet arra, hogy a Parlament nagy többsége támogatja, hogy az intézmény egyetlen székhelyen működjön, biztosítva ezzel az adófizetők pénzének hatékony elköltését, és eleget téve a Parlament szénlábnymcsökkentéssel kapcsolatos intézményi felelősségének; emlékeztet arra, hogy az Európai Unióról szóló szerződés szerint az Európai Parlament székhelye Strasbourgban található; megjegyzi, hogy a tartós változásokhoz a Szerződés módosítására lenne szükség, amelyhez egyhangúság szükséges;
- j) üdvözli, hogy az EMAS 2021. évi cselekvési terve előírja a „zöld közbeszerzési ügyfélszolgálat” való kötelező konzultációt a kiemelt termékkategóriákba tartozó valamennyi közbeszerzési eljárás tekintetében, amennyiben azt szükségesnek ítélik; megismétli azonban azon kérését, hogy a 15 000 EUR-t meghaladó beszerzések esetében kötelező legyen konzultálni a zöld közbeszerzési ügyfélszolgálattal;

2021. október 21., csütörtök

- k) emlékeztet arra, hogy az általános költségtérítésről szóló 2018. évi elnökségi határozatot követően a plenáris ülés határozatokat hozott, és ezért megismétli az Elnökséghez intézett azon kérését, hogy 2021 végéig módosítsa az általános költségtérítésre vonatkozó szabályokat;
- l) felkéri az Elnökséget, hogy határozzon meg világos és jogilag egyértelmű normákat, amelyek pontosan rögzítik, hogy a visszaélést bejelentő személyek – többek között az akkreditált parlamenti asszisztensek – számára milyen esetekben biztosítható védelem, és ezeket tegye közzé;
- m) kiemeli, hogy felül kell vizsgálni a Parlament humánpolitikáját annak érdekében, hogy az intézmény hasznosíthassa személyzeti állománya összes tagjának szakértelmét; úgy véli, hogy ezért meg kell változtatni a szabályokat annak érdekében, hogy a személyzet tagjainak összes kategóriája, beleértve az akkreditált parlamenti asszisztenseket is, részt vehessen a belső versenyvizsgákon, és hogy olyan HR-fejlesztési rendszereket hozzanak létre, amelyek lehetővé teszik a Parlament számára, hogy az e kategóriákba tartozók szakértelmét az intézmény szolgáltatában tartsa;
- n) sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az Elnökség nem hajlandó végrehajtani a plenáris ülés számos alkalommal kifejezett akaratát arra vonatkozóan, hogy lépéseket tegyen a tisztviselőknek, egyéb alkalmazottaknak és akkreditált parlamenti asszisztenseknek a Parlament három munkahelye közötti szolgálati utazásokért fizetett juttatások teljes összehangolása érdekében; felhívja az Elnökséget, hogy minden további késedelem nélkül orvosolja az egyenlőtlenségből adódó helyzetet, és haladéktalanul tegyen lépéseket az alkalmazandó szabályoknak a jogi keret módosításához szükséges felülvizsgálatához;
- o) újfent felhívja az Elnökök Értekezletét, hogy vizsgálja felül az Európai Unió kívüli küldöttségek és missziók munkáját szabályozó végrehajtási rendelkezéseket; hangsúlyozza, hogy e felülvizsgálat keretében fontolóra kell venni, hogy lehetővé tehető-e az akkreditált parlamenti asszisztensek számára, hogy bizonyos feltételek mellett elkísérjék a képviselőket a hivatalos parlamenti küldöttségek és kiküldetések keretében tett utazásokra;
- p) tudomásul veszi az Elnökség 2021. február 8-i határozatát a távoli részvétel rendszerének keretében történő szavazásról; megjegyzi, hogy az elnök rendkívüli körülményeket megállapító határozatának hiányában a távolról történő szavazás jelenleg nem lehetséges; megismétli az Elnökséghez intézett azon felhívását, hogy tegye lehetővé a képviselők számára, hogy szülési vagy apasági szabadság igénybevételekor, továbbá hosszú távú betegség vagy vis maior esetén gyakorolhassák szavazati jogukat;
- q) tudomásul veszi, hogy a három munkahelyen jelenleg zajlik a wifi-infrastruktúra lecserélése; felszólít az új infrastruktúra gyors telepítésére;
- r) emlékeztet a harmadik felektől függő megoldások alkalmazásából eredő, az információbiztonságot és a magánélet védelmét érintő kockázatokra, valamint a nyílt forráskódú szoftverek használatának pozitív hatásaira; ragaszkodik ahhoz, hogy a felhasználók számára lehetővé kell tenni, hogy nyílt forráskódú szoftvereket használjanak a Parlament eszközein, valamint hogy a virtuális ülésekhez és az azonnali üzenetküldéshez decentralizált, nyílt forráskódú megoldásokra van szükség; hangsúlyozza, hogy a felhasználókat megfelelő képzésben kell részesíteni, különös tekintettel a kiberbiztonságra; hangsúlyozza az automatikus átírási és fordítási szoftverek szükségességét, amelyek támogatják az információk egyenlő terjesztését az összes hivatalos nyelven;
- s) tudomásul veszi az Elnökség által 2020 júniusában elfogadott, a számítási felhőre vonatkozó stratégiai iránymutatásokat; ismételten felszólít olyan intézkedések bevezetésére, amelyek biztosítják, hogy a szoftverek és a digitális infrastruktúra – ideértve a felhőalapú megoldásokat is – Parlament általi beszerzése során el lehessen kerülni a vevőfogvatartás hatásait a hordozhatóságra és a teljes körű interoperabilitásra vonatkozó követelmények révén, továbbá hogy nyílt forráskódú szoftvereket lehessen használni és a közbeszerzés egy részét a kkv-k és az induló innovatív vállalkozások számára lehessen elkülöníteni;
- t) tudomásul veszi, hogy egyes kapcsolattartó irodák az unió nem hivatalos nyelvein is nyújtanak szolgáltatásokat; felkéri az Elnökséget, hogy vizsgálja meg a kivitelezhetőségét, illetve becslje meg a költségét annak, hogy a különböző tagállamokon belüli nyelvi kisebbségek, régiók és közösségek nyelvein rendelkezésre álljanak – például az Europa Experience központjai esetében – kommunikációs anyagok;
- u) tudomásul veszi, hogy milyen hozzáférhető költségekkel jár kiszervezni a kulcsfontosságú külpolitikai állásfoglalásoknak az érintett ország hivatalos nyelvére történő lefordítását; megismétli azon felhívását, miszerint a parlamenti külügyi tevékenységek hatásának és hatókörének növeléséhez el kell készíteni e dokumentumok fordítását, és gondoskodni kell arról, hogy e célra elegendő előirányzat álljon rendelkezésre;
- v) tudomásul veszi az „Immersive Online Experience” (Valóságghű virtuális élmény) elnevezésű projektet, és a látogatók számára elérhető egyéb online tevékenységeket; kéri, hogy a Parlament munkájának és az általa képviselt értékeknek a szélesebb körű megismertetéséhez dolgozzanak ki és népszerűsítsenek olyan lehetőségeket, amelyek révén virtuális vezetett látogatásokon vehetnek részt a tagállamok és a partnerországok állampolgárai és lakosai;

2021. október 21., csütörtök

- w) ismételt felkéri az Elnökséget, hogy hozza nyilvánosságra a Paul-Henri Spaak épületre vonatkozó határozatát, a költségek részletes bontásával és az igazoló dokumentumokkal együtt;
- x) emlékeztet az európai parlamenti képviselők státútumának a Parlament által létrehozott önkéntes nyugdíjalapról szóló 27. cikke (1) és (2) bekezdésére;
- y) tudomásul veszi a lépéseket, amelyeket a Parlament a Covid19-világjárvány takarítási és étkeztetési szolgáltatókra gyakorolt hatásainak enyhítése érdekében tett; újfent felhívja az Elnökséget, hogy gondolja át a Parlament kiszervezési politikáját a takarítási és étkeztetési szolgáltatások tekintetében.

Egyéb szakaszok (IV–X. szakasz)

67. megjegyzi, hogy a költségvetési tervezet főleg a költségvetés többi szakaszába tartozó különböző intézmények becsléseit tükrözi, ezért néhány kivételtől eltekintve teljesíti azok pénzügyi igényeit; úgy véli, hogy a Tanács által javasolt szisztematikus csökkentések ezért káros hatással lennének az érintett intézmények működésére, és következésképpen az Unió működéséhez való alapvető hozzájárulásukra; ezért javasolja, hogy szinte minden esetben állítsák vissza a költségvetési tervezet szintjeit, többek között az európai adatvédelmi biztos és a Régiók Bizottsága, illetve annak létszámterve tekintetében is, hogy képesek legyenek ellátni a rájuk bízott valamennyi feladatot, köztük az új feladatokat is; az informális megállapodásnak megfelelően a Tanács és az Európai Tanács vonatkozásában nem módosítja a tanácsi olvasatot;

68. úgy véli, hogy bizonyos esetekben, valamint figyelembe véve az intézmények tervezeteit, a költségvetési tervezethez képest növelni kell az előirányzatokat vagy a személyzeti létszámot az új szükségleteknek és szakpolitikai célkitűzéseknek megfelelően; ezért a következőket javasolja:

- a) az Európai Unió Bíróságával és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal kapcsolatban az előirányzatoknak a költségvetési tervezeten felüli növelése a személyzet javadalmazásával és jogosultságaival kapcsolatos sorok tekintetében, beleértve a létszámterveket is, az előirányzatok általuk tervezett szintjének fenntartása érdekében;
- b) az Európai Számvevőszékkel kapcsolatban az 1200. jogcím (Javadalmazás és juttatások) előirányzatainak a költségvetési tervezeten felüli növelése, többek között létszámterve tekintetében, az Európai Számvevőszék által szükségesnek ítélt előirányzatok szintjének fenntartása érdekében, különösen a megnövelt uniós forrásokhoz (a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és az NGEU) kapcsolódó további ellenőrzési feladatok fedezése érdekében;
- c) az Európai Külügyi Szolgálattal kapcsolatban a 2214. költségvetési sor (Stratégiai kommunikációs kapacitás) és az 1200. költségvetési sor (Szerződéses alkalmazottak) előirányzatainak a költségvetési tervezeten felüli növelése a dezinformáció elleni küzdelem további fokozása érdekében, különösen a távol-keleti régióban; emellett az 1100. költségvetési sor (Alapilletmények) megerősítése, néhány további kapcsolódó sor és létszámtervének megerősítése annak érdekében, hogy az Európai Külügyi Szolgálat a kirendelt nemzeti szakértőket a személyzeti szabályzat hatálya alá tartozó személyzettel válthassa fel, és elláthassa a globális emberi jogi szankciórendszer szerinti feladatait;

o

o o

69. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást (az általános költségvetés tervezetéhez fűzött módosításokkal együtt) a Tanácsnak, a Bizottságnak, a többi intézménynek és az érintett szerveknek, valamint a nemzeti parlamenteknek.

2021. október 21., csütörtök

P9_TA(2021)0433

Gépjármű-felelősségbiztosítás *I**

Az Európai Parlament 2021. október 21-i jogalkotási állásfoglalása a gépjármű-felelősségbiztosításról és a biztosítási kötelezettség ellenőrzéséről szóló, 2009. szeptember 16-i 2009/103/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2018)0336 – C8-0211/2018 – 2018/0168(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2022/C 184/18)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2018)0336),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 114. cikkére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C8-0211/2018),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. szeptember 19-i véleményére ⁽¹⁾,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2021. június 28-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,
 - tekintettel a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság jelentésére és a Jogi Bizottság véleményére (A8-0035/2019),
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot ⁽²⁾;
 2. tudomásul veszi a Bizottság ezen állásfoglaláshoz csatolt nyilatkozatát;
 3. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát másik szöveggel váltja fel, azt lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 4. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P9_TC1-COD(2018)0168

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2021. október 21-én került elfogadásra a gépjármű-felelősségbiztosításról és a biztosítási kötelezettség ellenőrzéséről szóló 2009/103/EK irányelv módosításáról szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2021/2118 irányelvvél.)

⁽¹⁾ HL C 440., 2018.12.6., 85. o.

⁽²⁾ Ez az álláspont lép a 2019. február 13-án elfogadott módosítások helyébe (HL C 449., 2020.12.23., 586. o.).

2021. október 21., csütörtök

MELLÉKLET A JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁSHOZ

A Bizottság nyilatkozata a 2009/103/EK irányelvet módosító európai parlamenti és tanácsi irányelvről

A Bizottság továbbra is elkötelezett amellett, hogy a gépjármű-felelősségbiztosításról szóló irányelvvel összefüggésben szavatolja a károsultak magas szintű védelmét. Célunk annak biztosítása, hogy a károsultak – többek között a határokon átnyúló helyzetekben is – a lehető leggyorsabban részesüljenek kártérítésben, és ne vonatkozzanak rájuk aránytalan eljárási követelmények, amelyek akadályozhatják a kártérítéshez való hozzáférésüket. A kártérítés hatékonysága nagyban függ attól, hogy időben megtörténik-e. E tekintetben tudomásul vesszük, hogy az Európai Parlament többször aggodalmát fejezte ki a tagállamok között az elévülési idők tekintetében fennálló különbségekkel kapcsolatban, azaz azzal kapcsolatban, hogy a károsult mennyi időn belül állhat elő igényével. A Bizottság gondosan meg fogja vizsgálni ezt a kérdést, és megvizsgálja a lehetséges megoldásokat a károsultak védelmének további erősítése érdekében, amennyiben a bizonyítékok azt mutatják, hogy indokolt az uniós szintű fellépés.

2021. október 21., csütörtök

P9_TA(2021)0434

Közös vállalkozások a Horizont Európa keretében*

Az Európai Parlament 2021. október 21-i jogalkotási állásfoglalása a Horizont Európa keretében közös vállalkozások létrehozásáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2021)0087 – C9-0166/2021 – 2021/0048(NLE))

(Konzultáció)

(2022/C 184/19)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2021)0087),
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 187. cikkére és 188. cikkének első albekezdésére, amelyeknek megfelelően a Tanács konzultált a Parlamenttel (C9-0166/2021),
- tekintettel eljárási szabályzata 82. cikkére,
- tekintettel a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság levelére,
- tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság jelentésére (A9-0246/2021),
- 1. jóváhagyja a Bizottság javaslatát annak módosított formájában;
- 2. felkéri a Bizottságot, hogy ennek megfelelően módosítsa javaslatát, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 293. cikke (2) bekezdésének megfelelően;
- 3. felkéri a Tanácsot, hogy tájékoztassa arról, ha a Parlament által jóváhagyott szövegtől el kíván térni;
- 4. felkéri a Tanácsot a Parlamenttel való újbóli konzultációra, ha lényegesen módosítani kívánja a Bizottság javaslatát;
- 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak.

Módosítás 1**Rendeletre irányuló javaslat****1 preambulumbeközdés**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1) Az uniós finanszírozás lehető legnagyobb hatásának elérése és az Unió szakpolitikai célkitűzéseire való leghatékonyabb hozzájárulás érdekében a(z) [XXXX] európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁰⁾ (a továbbiakban: a Horizont Európáról szóló rendelet) létrehozta a magán- és/vagy közszektorbeli partnerekkel való európai partnerségek szakpolitikai és jogi keretét. Az európai partnerségek a Horizont Európa szakpolitikai megközelítésének kulcsfontosságú elemei. Ezeket azért hozták létre, hogy megvalósítsák a Horizont Európa által célzott uniós prioritásokat, és hogy egyértelmű hatást gyakoroljanak az EU és **polgárai** javára, amely partnerségben hatékonyabban érhető el, mint egyedül az Unió által, egy olyan stratégiai jövőkép révén, amelyet a partnerek kölcsönösen elfogadnak, és amely iránt elkötelezettek.

(1) Az uniós finanszírozás lehető legnagyobb hatásának elérése és az Unió szakpolitikai célkitűzéseire való leghatékonyabb hozzájárulás érdekében a(z) [XXXX] európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁰⁾ (a továbbiakban: a Horizont Európáról szóló rendelet) létrehozta a magán- és/vagy közszektorbeli partnerekkel való európai partnerségek szakpolitikai és jogi keretét. Az európai partnerségek a Horizont Európa szakpolitikai megközelítésének kulcsfontosságú elemei. Ezeket azért hozták létre, hogy megvalósítsák a Horizont Európa által célzott uniós **kötelezettségvállalásokat és** prioritásokat, és hogy egyértelmű hatást gyakoroljanak az EU, **annak polgárai és a környezet** javára, amely partnerségben hatékonyabban érhető el, mint egyedül az Unió által, egy olyan stratégiai jövőkép révén, amelyet a partnerek kölcsönösen elfogadnak, és amely iránt elkötelezettek.

⁽¹⁰⁾ HL [...].⁽¹⁰⁾ HL [...].

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 2

Rendeletre irányuló javaslat

2 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (2) A Horizont Európa „Globális kihívások és európai ipari versenyképesség” pilléréhez tartozó európai partnerségek különösen fontos szerepet játszanak az olyan stratégiai célkitűzések elérésében, mint **a** fenntartható **fejlesztési célok**, valamint a zöld és digitális Európa felé való **átállás** felgyorsítása, és hozzá kell járulniuk a Covid19-hez kapcsolódó példátlan válságból való kilábaláshoz. Az európai partnerségek olyan összetett, határokon átnyúló kihívásokkal foglalkoznak, amelyek integrált megközelítést igényelnek. Lehetővé teszik az e rendeletet kísérő hatásvizsgálatokban ismertetett átalakító hatású, rendszerszintű és piaci hiányosságok kezelését azáltal, hogy az értékláncok és az ökoszisztémák szereplőinek széles körét összefogják, hogy egy közös jövőképen munkálkodjanak, amelyet konkrét ütemtervekké alakítanak át, a tevékenységeiket pedig összehangoltan hajtják végre. Emellett lehetővé teszik az **erőfeszítéseknek és az erőforrásoknak a** közös prioritásokra való összpontosítását az összetett **kihívások** megoldása érdekében.

Módosítás

- (2) A Horizont Európa „Globális kihívások és európai ipari versenyképesség” pilléréhez tartozó európai partnerségek különösen fontos szerepet játszanak az olyan stratégiai célkitűzések elérésében, mint **az Egyesült Nemzetek (ENSZ) fenntartható fejlesztési céljai, az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye keretében elfogadott Párizsi Megállapodás(a továbbiakban: Párizsi Megállapodás) ^(1a) szerinti uniós kötelezettségvállalások**, valamint a zöld és digitális Európa felé való **átmenet elérésének** felgyorsítása, és hozzá kell járulniuk a Covid19-hez kapcsolódó példátlan válságból való **társadalmi, gazdasági és környezeti szempontból reziliens** kilábaláshoz, **serkentve egyúttal Európa ipari vezető szerepét**. Az európai partnerségek olyan összetett, határokon átnyúló kihívásokkal foglalkoznak, amelyek integrált megközelítést igényelnek. Lehetővé teszik az e rendeletet kísérő hatásvizsgálatokban ismertetett átalakító hatású, rendszerszintű és piaci hiányosságok kezelését azáltal, hogy az értékláncok és az ökoszisztémák szereplőinek széles körét összefogják, hogy egy közös jövőképen munkálkodjanak, amelyet konkrét ütemtervekké alakítanak át, a tevékenységeiket pedig összehangoltan hajtják végre. Emellett lehetővé teszik az **erőfeszítések és erőforrások** közös prioritásokra való összpontosítását az **előttünk álló** összetett **kihívásoknak a társadalom javát szolgáló** megoldása érdekében.

^(1a) HL L 282., 2016.10.19., 4. o.

Módosítás 3

Rendeletre irányuló javaslat

2 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (2a) **A tudományos kiválóság biztosítása érdekében és az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a Charta) 13. cikkével összhangban biztosítani kell a tudományos kutatás szabadságát, és elő kell mozdítani a tudományos integritás legmagasabb szintű normáit.**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 4

Rendeletre irányuló javaslat

2 b preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (2b) **Fontos, hogy minden európai partnerség tiszteletben tartsa az etikai gyakorlatot és az etikai alapelveket, miközben betartja a különböző nemzeti, ágazati vagy intézményi etikai kódexekben meghatározott etikai normákat. Kutatási tevékenységeik során mindig alkalmazniuk kell a Horizont Európáról szóló rendelet 19. cikkében, valamint az e cikkhez kapcsolódó, az etikáról és az összejtudatásról szóló bizottsági nyilatkozatban megállapított elveket.**

Módosítás 5

Rendeletre irányuló javaslat

3 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (3) A prioritások és a hatás elérése érdekében az európai partnerségeket az érintett európai érdekelt **felek** széles körű bevonásával kell kialakítani, ideértve az ipart, a kutatóhelyeket, a helyi, regionális, nemzeti vagy nemzetközi szintű közfeladatokat ellátó szerveket, valamint a civil társadalmi szervezeteket, **például** a kutatást és innovációt támogató és/vagy megvalósító alapítványokat. E partnerségeknek azon intézkedések közé kell tartozniuk, amelyek erősítik a magán- és/vagy közszektorbeli partnerek közötti együttműködést nemzetközi szinten, többek között azáltal, hogy összekapcsolják a kutatási és innovációs programokat a határokon átnyúló kutatási és innovációs beruházásokkal, ami kölcsönösen előnyös az emberek és a vállalkozások számára, és mindeközben biztosítják, hogy **a stratégiai területeken ne sérüljenek az Unió érdekei.**
- (3) A prioritások és a hatás elérése érdekében az európai partnerségeket az **összes** érintett európai érdekelt **fél** széles körű bevonásával kell kialakítani, ideértve az ipart, **a kis- és középvállalkozásokat (kkv-k), az induló vállalkozásokat, az egyetemeket,** a kutatóhelyeket, a helyi, regionális, nemzeti vagy nemzetközi szintű közfeladatokat ellátó szerveket, valamint a civil társadalmi szervezeteket, **köztük** a kutatást és innovációt támogató és/vagy megvalósító alapítványokat **és nem kormányzati szervezeteket.** E partnerségeknek azon intézkedések közé kell tartozniuk, amelyek erősítik a magán- és/vagy közszektorbeli partnerek közötti együttműködést nemzetközi szinten, többek között azáltal, hogy összekapcsolják a kutatási és innovációs programokat a határokon átnyúló kutatási és innovációs beruházásokkal, ami kölcsönösen előnyös az emberek és a vállalkozások számára, és mindeközben biztosítják, hogy **az Unió nyitott gazdaság mellett valósíthassa meg stratégiai autonómiáját.**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 6

Rendeletre irányuló javaslat

6 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (6) Az (EU) 2020/852 rendelet ⁽¹¹⁾ általános keretet hoz létre annak meghatározására, hogy egy gazdasági tevékenység környezeti szempontból fenntarthatónak minősül-e a fenntartható befektetések meghatározása céljából. Közös hivatkozási alapot teremt a befektetők, a bankok, az ipar és a kutatók számára, amikor olyan projektekbe és **gazdasági** tevékenységekbe fektetnek be, amelyek jelentős pozitív hatást gyakorolnak az éghajlatra és a környezetre és egyiket sem károsítják jelentős mértékben. Ez referenciaként szolgál az Unión belüli zöld beruházásokhoz.

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.).

Módosítás

- (6) Az (EU) 2020/852 rendelet ⁽¹¹⁾ általános keretet hoz létre annak meghatározására, hogy egy gazdasági tevékenység környezeti szempontból fenntarthatónak minősül-e a fenntartható befektetések meghatározása céljából. Közös hivatkozási alapot teremt a befektetők, a bankok, az ipar és a kutatók számára, amikor olyan projektekbe és tevékenységekbe fektetnek be, amelyek **a rendelet hatálya alá tartoznak és** jelentős pozitív hatást gyakorolnak az éghajlatra és a környezetre, **illetve** egyiket sem károsítják jelentős mértékben. Ez referenciaként szolgál az Unión belüli zöld beruházásokhoz.

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.).

Módosítás 7

Rendeletre irányuló javaslat

7 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (7) Adott esetben a partnerségeknek figyelembe kell venniük az (EU) 2020/852 rendelet 3. cikkében foglalt technikai vizsgálati kritériumokat és az (EU) 2020/852 rendelet 17. cikkében foglalt, a jelentős károkozás elkerülését célzó elvet, mint olyan eszközt, amely javítja projektjeik készenlétét és a zöld finanszírozáshoz való hozzáférését, ami döntő fontosságú lesz a piaci elterjedés és az általuk biztosított innovatív technológiák és megoldások szélesebb körű bevezetése szempontjából. A technikai vizsgálati kritériumok középpontjában tudományos bizonyítékok állnak. A partnerségek által folytatott kutatásnak és innovációnak fontos szerepet kell játszania abban, hogy segítse a gazdasági szereplőket, hogy teljesítsék vagy meghaladják a rendeletben meghatározott szabványokat és küszöbértékeket, valamint hogy a technikai vizsgálati kritériumokat naprakészen tartásuk és összehangba hozzák az európai zöld megállapodás célkitűzéseivel.

Módosítás

- (7) Adott esetben **és amennyiben a közös vállalkozás tevékenysége az említett rendelet hatálya alá tartozik**, a partnerségeknek figyelembe kell venniük az (EU) 2020/852 rendelet 3. cikkében foglalt technikai vizsgálati kritériumokat és az (EU) 2020/852 rendelet 17. cikkében foglalt, a jelentős károkozás elkerülését célzó elvet, mint olyan eszközt, amely javítja projektjeik készenlétét és a zöld finanszírozáshoz való hozzáférését, ami döntő fontosságú lesz a piaci elterjedés és az általuk biztosított innovatív technológiák és megoldások szélesebb körű bevezetése szempontjából. A technikai vizsgálati kritériumok középpontjában tudományos bizonyítékok állnak. A partnerségek által folytatott kutatásnak és innovációnak fontos szerepet kell játszania abban, hogy segítse a gazdasági szereplőket, hogy teljesítsék vagy meghaladják a rendeletben meghatározott szabványokat és küszöbértékeket, valamint hogy a technikai vizsgálati kritériumokat naprakészen tartásuk és összehangba hozzák az európai zöld megállapodás célkitűzéseivel.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 8

Rendeletre irányuló javaslat

10 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (10) A közös vállalkozások által végzett kutatási és innovációs tevékenységeket a Horizont Európából kell finanszírozni. A maximális hatás elérése érdekében a közös vállalkozásoknak szoros szinergiákat kell kialakítaniuk más uniós programokkal és finanszírozási eszközökkel, különösen az innovatív megoldások bevezetését, az oktatást és a regionális fejlesztést támogató programokkal és finanszírozási eszközökkel, a gazdasági és társadalmi kohézió növelése és **az egyenlőtlenségek csökkentése érdekében.**

Módosítás

- (10) A közös vállalkozások által végzett kutatási és innovációs tevékenységeket a Horizont Európából kell finanszírozni. A maximális hatás elérése érdekében a közös vállalkozásoknak szoros szinergiákat kell kialakítaniuk más uniós programokkal és finanszírozási eszközökkel, különösen az innovatív **és fenntartható** megoldások bevezetését, az oktatást és a regionális fejlesztést támogató programokkal és finanszírozási eszközökkel, **továbbá a globális kihívásokra való válaszadás, valamint** a gazdasági és társadalmi kohézió növelése **érdekében csökkenteniük kell az egyenlőtlenségeket és ellensúlyozniuk kell a környezeti hatásokat.**

Módosítás 9

Rendeletre irányuló javaslat

11 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (11) Az európai partnerségekre, és különösen az intézményszerű európai partnerségekre vonatkozó új politikai megközelítés újszerű módszert tesz szükségessé azon jogi keret kialakítása tekintetében, amelyben e partnerségek működni fognak. Bár a közös vállalkozásoknak az EUMSZ 187. cikke alapján a Horizont 2020 keretprogram céljára történő létrehozása hatékonynak bizonyult a végrehajtást illetően, e végrehajtást fokozni kell. Ezért e rendelet célja a végrehajtás koherenciájának, hatékonyságának, eredményességének és hatásorientáltságának növelése a Horizont Európa rendelkezéseinek, valamint a Horizont 2020 program végrehajtása során szerzett tapasztalatoknak a közös vállalkozásokra vonatkozó közös rendelkezésekbe való harmonizált átültetése révén. A rendelet célja, hogy elősegítse az európai partnerségek közötti együttműködést és szinergiákat, és ezáltal szervezeti szinten teljes mértékben kihasználja azok összekapcsolását. A közös vállalkozásoknak lehetőségeket kell keresniük arra, hogy más európai partnerségek képviselőit is bevonják a munkaprogramjaik kidolgozása során folytatott megbeszélésekbe, azonosítsák azokat a területeket, amelyeken a kiegészítő vagy közös tevékenységek hatékonyabban és eredményesebben kezelnek a kihívásokat, elkerülik az átfedéseket, összehangolják tevékenységeik időzítését, valamint biztosítsák az eredményekhez való hozzáférést és az ismeretcsere egyéb releváns eszközeit.

Módosítás

- (11) Az európai partnerségekre, és különösen az intézményszerű európai partnerségekre vonatkozó új politikai megközelítés újszerű módszert tesz szükségessé azon jogi keret kialakítása tekintetében, amelyben e partnerségek működni fognak. Bár a közös vállalkozásoknak az EUMSZ 187. cikke alapján a Horizont 2020 keretprogram céljára történő létrehozása hatékonynak bizonyult a végrehajtást illetően, e végrehajtást fokozni kell. Ezért e rendelet célja a végrehajtás koherenciájának, hatékonyságának, eredményességének, hatásorientáltságának és **társadalmi hozzáadott értékének** növelése a Horizont Európa rendelkezéseinek, valamint a Horizont 2020 program végrehajtása során szerzett tapasztalatoknak a közös vállalkozásokra vonatkozó közös rendelkezésekbe való harmonizált átültetése révén. A rendelet célja, hogy elősegítse az európai partnerségek közötti együttműködést és szinergiákat, és ezáltal szervezeti szinten teljes mértékben kihasználja azok összekapcsolását. A közös vállalkozásoknak lehetőségeket kell keresniük arra, hogy más európai partnerségek képviselőit is bevonják a munkaprogramjaik kidolgozása során folytatott megbeszélésekbe, azonosítsák azokat a területeket, amelyeken a kiegészítő vagy közös tevékenységek hatékonyabban és eredményesebben kezelnek a kihívásokat, elkerülik az átfedéseket, összehangolják tevékenységeik időzítését, valamint biztosítsák az eredményekhez való hozzáférést és az ismeretcsere egyéb releváns eszközeit.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 10

Rendeletre irányuló javaslat

12 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (12) A köztük lévő szinergiák azonosítását követően a közös vállalkozásoknak arra kell törekedniük, hogy meghatározzák azokat a költségvetési részesedéseket, amelyeket a közös vállalkozások kiegészítő vagy közös tevékenységeihez kell felhasználni. E rendelet célja továbbá, hogy fokozott operatív együttműködés és a méretgazdaságosság feltárása révén javítsa a hatékonyságot és harmonizálja a szabályokat, beleértve egy közös háttéiroda létrehozásával, amely horizontális támogatási feladatokat lát el a közös vállalkozások számára. A közös **háttéirodának meg kell könnyítenie**, hogy nagyobb hatást és harmonizációt érjenek el a közös pontokon, ugyanakkor bizonyos fokú rugalmasságot kell fenntartania az egyes közös vállalkozások sajátos igényeinek kielégítése érdekében. **A struktúrát a közös vállalkozások által közösen megkötendő, szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodások alkalmazásával kell létrehozni.** A közös háttéirodai **funkcióknak ki kell terjedniük** a koordinációs és adminisztratív támogatási funkciókra azokon a területeken, ahol az átvilágítása eredményesnek és költséghatékonyak bizonyult, és figyelembe kell venniük az egyes engedélyezésre jogosult tisztviselők elszámoltathatóságára vonatkozó követelménynek való megfelelést. **A jogi keretet úgy kell kialakítani, hogy az a lehető legjobban szolgálja a közös vállalkozások közös igényeit, biztosítsa** szoros együttműködésüket és minden lehetséges szinergiát **feltárjon** az európai partnerségek és következképpen a Horizont Európa program különböző részei között, valamint a közös vállalkozások által irányított egyéb programok között.

Módosítás

- (12) A köztük lévő szinergiák azonosítását követően a közös vállalkozásoknak arra kell törekedniük, hogy meghatározzák azokat a költségvetési részesedéseket, amelyeket a közös vállalkozások kiegészítő vagy közös tevékenységeihez kell felhasználni. E rendelet célja továbbá, hogy fokozott operatív együttműködés és a méretgazdaságosság feltárása révén javítsa a hatékonyságot és harmonizálja a szabályokat, beleértve **adott esetben** közös háttéirodai funkciók létrehozásával, amelyek horizontális támogatási feladatokat látnak el a közös vállalkozások számára. A közös **vállalkozások által közösen működtetett funkciók számának növelése megkönnyíti**, hogy nagyobb hatást és harmonizációt érjenek el a közös pontokon, ugyanakkor bizonyos fokú rugalmasságot kell fenntartania az egyes közös vállalkozások sajátos igényeinek kielégítése érdekében. A közös háttéirodai **funkciók kiterjedhetnek** a koordinációs és adminisztratív támogatási funkciókra azokon a területeken, ahol az átvilágítása eredményesnek és költséghatékonyak bizonyult, és figyelembe kell venniük az egyes engedélyezésre jogosult tisztviselők elszámoltathatóságára vonatkozó követelménynek való megfelelést. A **közös vállalkozásoknak képesnek kell lenniük arra, hogy közösen szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodásokat kössenek, hogy biztosítsák** szoros együttműködésüket és minden lehetséges szinergiát **feltárjanak** az európai partnerségek és következképpen a Horizont Európa program különböző részei között, valamint a közös vállalkozások által irányított egyéb programok között.

Módosítás 11

Rendeletre irányuló javaslat

13 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (13a) A közös vállalkozásoknak fokozniuk kell rálátásukat, és a kutatási területükön folytatott tevékenységek irányításában integráltabb és rendszerszerűbb megközelítést kell alkalmazniuk. Az együttműködésen alapuló kutatási munkaprogramokkal és az Európai Kutatási Tanáccsal való kiegészítő jelleg és szinergia táptalajként szolgál az alulról szerveződő innováció számára. **Lehetőséget teremtené a kutatásra olyan területeken, amelyekkel jelenleg nem foglalkoznak, és előmozdítaná az alkalmazásokat más upstream és downstream ágazatokban is.**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 12

Rendeletre irányuló javaslat

14 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (14) A Horizont Európa stratégiaibb, koherensebb és hatásorientáltabb megközelítést vezet be az európai partnerségekre vonatkozóan, a Horizont 2020 időközi értékeléséből levont tanulságokra építve. Az új törekvessel összhangban e rendelet célja az intézményesített európai partnerségek hatékonyabb alkalmazása, különösen azáltal, hogy a 2030-ig elérhető egyértelmű célkitűzésekre, eredményekre és hatásokra összpontosít, valamint biztosítja a kapcsolódó uniós szakpolitikai prioritásokhoz és uniós szakpolitikákhoz való egyértelmű hozzájárulást. Az egyéb releváns uniós, nemzeti és regionális szintű kezdeményezésekkel – különösen más európai partnerségekkel – való szoros együttműködés és szinergiák kulcsfontosságúak a nagyobb hatás eléréséhez és az eredmények hasznosításának garantálásához. Az átfogó hatás értékelése során figyelembe kell venni a partnerek hozzájárulásán túlmutató és a közös vállalkozások által kezdeményezett szélesebb körű beruházásokat, amelyek hozzájárulnak célkitűzéseik eléréséhez.

Módosítás

- (14) A Horizont Európa stratégiaibb, koherensebb és hatásorientáltabb megközelítést vezet be az európai partnerségekre vonatkozóan, a Horizont 2020 időközi értékeléséből levont tanulságokra építve. Az új törekvessel összhangban e rendelet célja az intézményesített európai partnerségek hatékonyabb alkalmazása, különösen azáltal, hogy a 2030-ig elérhető egyértelmű célkitűzésekre, eredményekre és hatásokra összpontosít, valamint biztosítja a kapcsolódó uniós szakpolitikai prioritásokhoz és uniós szakpolitikákhoz való egyértelmű hozzájárulást. Az egyéb releváns uniós, nemzeti és regionális szintű kezdeményezésekkel – különösen más európai partnerségekkel – való szoros együttműködés és szinergiák kulcsfontosságúak a nagyobb **tudományos, társadalmi-gazdasági és környezeti** hatás eléréséhez és az eredmények hasznosításának garantálásához. **A Bizottságnak világos, egyszerű és konkrét iránymutatásokat kell kidolgoznia a különböző típusú szinergiák, például a források átcsoportosítása, az alternatív finanszírozás, a kumulatív finanszírozás és az integrált finanszírozás lehetővé tétele érdekében. Különösen fontos, hogy a tagállamok és a régiók a lehető legnagyobb mértékben hangolják össze intelligens szakosodási stratégiáikat és operatív programjaikat a közös vállalkozások munkaprogramjaival annak érdekében, hogy a Horizont Európáról szóló rendelet 15. cikkének (5) bekezdésében előírtaknak megfelelően és az (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendelet^(1a) (a közös rendelkezésekről szóló rendelet) vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott feltételek mellett lehetővé váljon az európai strukturális és beruházási alapokból a közös vállalkozásoknak történő lehetséges 5 %-os átcsoportosítási mechanizmus. Fel kell tárni továbbá az európai pénzügyi intézményekkel, például az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bankkal és az Európai Beruházási Bankkal, valamint maguk a közös vállalkozások és más uniós finanszírozási programok, valamint a jótékonyági alapítványokkal és trösztökkel létrehozott releváns ipari szövetségek közötti szinergiákat és kiegészítő jelleget. Az átfogó hatás értékelése során az innovatív megoldások piaci elterjedésének felgyorsítása érdekében figyelembe kell**

2021. október 21., csütörtök

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

venni a partnerek hozzájárulásán túlmutató és a közös vállalkozások által kezdeményezett szélesebb körű beruházásokat, amelyek hozzájárulnak célkitűzéseik eléréséhez.

(^{1a}) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o.).

Módosítás 13

Rendeletre irányuló javaslat

15 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(15) Ez a rendelet a Horizont Európáról szóló rendeletben meghatározott elveken és kritériumokon alapul, ideértve a nyitottságot és az átláthatóságot, az erős multiplikátorhatást, valamint az összes érintett fél hosszú távú kötelezettségvállalásait. E rendelet egyik célkitűzése annak biztosítása, hogy a kezdeményezések nyitottak legyenek a jogalanyok széles köre, köztük az újonnan érkezők számára. A partnerségeknek nyitottaknak kell lenniük minden olyan jogalany előtt, amely hajlandó és képes a közös cél elérésén dolgozni, az érdekelt felek széles körű és aktív részvételét előmozdítani tevékenységeikben, tagságukban és irányításukban, és biztosítani, hogy az eredmények valamennyi európai polgár javát szolgálják, különösen az eredmények széles körű terjesztése és a bevezetést megelőző, Unió-szerte végzett tevékenységek révén.

(15) Ez a rendelet a Horizont Európáról szóló rendeletben meghatározott elveken és kritériumokon alapul, ideértve a nyitottságot és az átláthatóságot, az erős multiplikátorhatást, valamint az összes érintett fél hosszú távú kötelezettségvállalásait. E rendelet egyik célkitűzése annak biztosítása, hogy a kezdeményezések nyitottak legyenek a jogalanyok széles köre, köztük az újonnan érkezők számára. A partnerségeknek nyitottaknak kell lenniük minden olyan jogalany előtt, amely hajlandó és képes a közös cél elérésén dolgozni, az érdekelt felek széles körű és aktív részvételét előmozdítani tevékenységeikben, tagságukban és irányításukban, és biztosítani, hogy az eredmények valamennyi európai polgár javát szolgálják, **miközben hozzájárulnak a globális fenntartható fejlődéshez**, különösen az eredmények széles körű terjesztése és a bevezetést megelőző, Unió-szerte **a lehető legszélesebb körben** végzett tevékenységek révén.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 14

Rendeletre irányuló javaslat

17 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(17a) A 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló intézményközi megállapodás (a többéves pénzügyi keret) keretében a Next Generation EU-ból a Horizont Európa számára elkülönített 5,4 milliárd EUR-s rész hozzájárulhat a közös vállalkozások forrásainak növeléséhez. Ez a hozzájárulás az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet ^(1a) (a költségvetési rendelet) 15. cikkének(3) bekezdése szerinti kötelezettségvállalások visszavonásával is kiegészíthető, és a társult országok hozzájárulásainak figyelembevétele érdekében kiigazítható. A Horizont Európáról szóló rendelet 13. cikke, az (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendelet ^(1b) (a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet) 5. cikke és a költségvetési rendelet 15. cikkének (3) bekezdése szerinti további uniós hozzájárulásokat méltányos módon, az Unió kutatási prioritásainak és szakpolitikai céljainak figyelembevételével kell elosztani a Horizont Európa 2. pillérébe tartozó klasztereken belül. Minden további uniós hozzájárulásnak meg kell egyeznie az Unión kívüli tagok hozzájárulásaival.

^(1a) Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

^(1b) A Tanács (EU, Euratom) 2020/2093 rendelete (2020. december 17.) a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 433. I, 2020.12.22., 11. o.).

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 15

Rendeletrre irányuló javaslat

18 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (18) A Horizont Európáról szóló rendeletben meghatározott törekvésekkel összhangban az intézményesített partner-ségek létrehozásának egyik előfeltétele a partnerek hoz-zájárulásának garantálása a kezdeményezések teljes időtartama alatt. Ebben az összefüggésben a magánpart-nereknek hozzájárulásuk jelentős részét a közös vállalko-zás működési költségeihez való természetbeni hozzájárulás formájában kell biztosítaniuk. A közös vállalkozások számára lehetővé kell tenni, hogy munka-programjukon keresztül olyan intézkedéseket keressenek, amelyek megkönnyítik e hozzájárulásokat, **különösen a finanszírozási ráták csökkentésével**. Ezeknek az intézkedéseknek a közös vállalkozás sajátos szükségletein és a mögöttes tevékenységeken kell alapulniuk. Indokolt esetben lehetővé kell tenni olyan további feltételek bevezetését, amelyek előírják a közös vállalkozás vala-mely tagjának vagy a tag csoporttagjának, illetve kapcsolódó szervezetének a részvételét, olyan tevékeny-ségekre irányulóan, ahol a közös vállalkozás ipari partnerei kulcsfontosságú szerepet tölthetnek be **(mint például a nagyszabású demonstrációs projektek és a vezérprojektek) és az alacsonyabb finanszírozási ráták révén hozzájárulásuk nagyobb mértékű lehet**. A tagok részvételének szintjét az ügyvezető igazgatónak kell figyelemmel kísérnie annak érdekében, hogy az irányító testület képes legyen megtenni a megfelelő intézkedése-ket, biztosítva az egyensúlyt a partnerek elkötelezettsége és a nyitottság között. Kellően indokolt esetekben például a nagyszabású demonstrációs projektek vagy a vezér-projektek tőkekiadása az alkalmazandó jogi kerettel összhangban elszámolható költségnek tekinthető.

Módosítás

- (18) A Horizont Európáról szóló rendeletben meghatározott törekvésekkel összhangban az intézményesített partner-ségek létrehozásának egyik előfeltétele a partnerek hoz-zájárulásának garantálása a kezdeményezések teljes időtartama alatt. Ebben az összefüggésben a magánpart-nereknek hozzájárulásuk jelentős részét a közös vállalko-zás működési költségeihez való természetbeni hozzájárulás formájában kell biztosítaniuk. A közös vállalkozások számára lehetővé kell tenni, hogy munka-programjukon keresztül olyan intézkedéseket keressenek, amelyek megkönnyítik e hozzájárulásokat. Ezeknek az intézkedéseknek a közös vállalkozás sajátos szükségletein és a mögöttes tevékenységeken kell alapulniuk. Indokolt esetben lehetővé kell tenni olyan további feltételek bevezetését, amelyek előírják a közös vállalkozás vala-mely tagjának vagy a tag csoporttagjának, illetve kapcsolódó szervezetének a részvételét, olyan tevékeny-ségekre irányulóan, ahol a közös vállalkozás ipari partnerei kulcsfontosságú szerepet tölthetnek be **vagy integrált rendszerprogramot hozhatnak létre**. A tagok részvételének szintjét az ügyvezető igazgatónak kell figyelemmel kísérnie annak érdekében, hogy az irányító testület képes legyen megtenni a megfelelő intézkedése-ket, biztosítva az egyensúlyt a partnerek elkötelezettsége és a nyitottság között. Kellően indokolt esetekben például a nagyszabású demonstrációs projektek vagy a vezér-projektek tőkekiadása az alkalmazandó jogi kerettel összhangban elszámolható költségnek tekinthető.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 16

Rendeletre irányuló javaslat

19 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (19) A hozzájárulások közös vállalkozások tagjai közötti igazságos elosztásának elvével összhangban a közös vállalkozások igazgatási költségeihez nyújtott pénzügyi hozzájárulásokat egyenlően kell megosztani az Unió és az Uniótól eltérő tagok között. Az ettől az elvtől való eltérést csak kivételes és kellően indokolt esetekben lehet megfontolni, például akkor, ha a közös vállalkozás Uniótól eltérő tagjának mérete vagy tagsági szerkezete folytán csoporttagonként vagy kapcsolódó szervezetként olyan magas szintű hozzájárulást kellene teljesíteni, különösen a **kis- és közép vállalkozásoknak (kkv-k)**, hogy súlyosan veszélybe kerülne az arra való ösztönözöttség, hogy a közös vállalkozás tagjának csoporttagjává vagy kapcsolódó szervezetévé váljanak vagy azok maradjanak. Ilyen esetekben a közös vállalkozás igazgatási költségeihez az Uniótól eltérő tagok által nyújtandó éves pénzügyi hozzájárulás minimális százalékának az összes éves igazgatási költség 20 %-át kell kitennie, a kkv-k hozzájárulásának pedig lényegesen alacsonyabbnak kell lennie, mint a nagyobb csoporttagoktól vagy kapcsolódó szervezetektől származó hozzájárulásoknak. Amint a tagok olyan kritikus tömeget érnek el, amely a teljes éves igazgatási költség 20 %-át meghaladó hozzájárulást tesz lehetővé, az egy csoporttagra vagy kapcsolódó szervezetre jutó éves hozzájárulást fenn kell tartani vagy növelni kell annak érdekében, hogy fokozatosan növekedjen az Uniótól eltérő tagok részesedése a közös vállalkozás éves igazgatási költségeihez való teljes hozzájárulásból. A közös vállalkozás Uniótól eltérő tagjainak törekedniük kell a csoporttagok vagy kapcsolódó szervezetek számának növelésére annak érdekében, hogy a közös vállalkozás egész élettartama alatt az igazgatási költségek 50 %-ában maximalizálhassák a hozzájárulást.

Módosítás

- (19) **Az igazgatási költségek teljes költségvetéshez viszonyított arányának a közös vállalkozások között összehasonlítható értékűnek kell lennie, és nem haladhatja meg költségvetésük 5 %-át. Emellett a hozzájárulások közös vállalkozások tagjai közötti igazságos elosztásának elvével összhangban a közös vállalkozások igazgatási költségeihez nyújtott pénzügyi hozzájárulásokat egyenlően kell megosztani az Unió és az Uniótól eltérő tagok között. Az Unió kívüli tagoknak meg kell állapodniuk egymás között a közös vállalkozásuk igazgatási költségeinek rájuk eső részének méltányos elosztásáról.** Az ettől az elvtől való eltérést csak kivételes és kellően indokolt esetekben lehet megfontolni, például akkor, ha a közös vállalkozás Uniótól eltérő tagjának mérete vagy tagsági szerkezete folytán csoporttagonként vagy kapcsolódó szervezetként olyan magas szintű hozzájárulást kellene teljesíteni, különösen a **kkv-knak, a kutatóintézeteknek vagy az egyetemeknek**, hogy súlyosan veszélybe kerülne az arra való ösztönözöttség, hogy a közös vállalkozás tagjának csoporttagjává vagy kapcsolódó szervezetévé váljanak vagy azok maradjanak. Ilyen esetekben a közös vállalkozás igazgatási költségeihez az Uniótól eltérő tagok által nyújtandó éves pénzügyi hozzájárulás minimális százalékának az összes éves igazgatási költség 20 %-át kell kitennie, a kkv-k, **kutatóintézetek és egyetemek** hozzájárulásának pedig lényegesen alacsonyabbnak kell lennie, mint a nagyobb csoporttagoktól vagy kapcsolódó szervezetektől származó hozzájárulásoknak. Amint a tagok olyan kritikus tömeget érnek el, amely a teljes éves igazgatási költség 20 %-át meghaladó hozzájárulást tesz lehetővé, az egy csoporttagra vagy kapcsolódó szervezetre jutó éves hozzájárulást fenn kell tartani vagy növelni kell annak érdekében, hogy fokozatosan növekedjen az Uniótól eltérő tagok részesedése a közös vállalkozás éves igazgatási költségeihez való teljes hozzájárulásból. A közös vállalkozás Uniótól eltérő tagjainak törekedniük kell a csoporttagok vagy kapcsolódó szervezetek számának növelésére annak érdekében, hogy a közös vállalkozás egész élettartama alatt az igazgatási költségek 50 %-ában maximalizálhassák a hozzájárulást.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 17

Rendeletre irányuló javaslat

20 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (20) A Horizont Európáról szóló rendelet előírja a partnerek számára, hogy tegyenek tanúbizonyságot hosszú távú elkötelezettségükről, ideértve a köz- és/vagy magánberuházások egy minimális arányát. Következésképpen az Uniónak ebben a rendeletben azonosítania kell a tagállamokban, a Horizont Európa programhoz társult országokban letelepedett vagy nemzetközi szervezetnek minősülő alapító tagokat. Szükség esetén azonban lehetővé kell tenni a közös vállalkozások tagsági bázisának kiterjesztését a létesítést követően is, nyílt és átlátható **eljárásban** kiválasztott társult tagokkal, **különös tekintettel** az új technológiai **fejlődésre** vagy további országoknak a Horizont Európa programhoz való **társulására**. Azon jogalanyok számára, amelyek érdekeltek abban, hogy a közös vállalkozás saját kutatási területeikhez kapcsolódó célkitűzéseit támogassák, anélkül, hogy tagként csatlakoznának, lehetővé kell tenni, hogy e közös vállalkozások közreműködő partnereivé váljanak.

Módosítás

- (20) A Horizont Európáról szóló rendelet előírja a partnerek számára, hogy tegyenek tanúbizonyságot hosszú távú elkötelezettségükről, ideértve a köz- és/vagy magánberuházások egy minimális arányát. Következésképpen az Uniónak ebben a rendeletben azonosítania kell a tagállamokban, a Horizont Európa programhoz társult országokban letelepedett vagy nemzetközi szervezetnek minősülő alapító tagokat. Szükség esetén lehetővé kell tenni a közös vállalkozások tagsági bázisának kiterjesztését a létesítést követően is, **rendszeres, nyílt, pártatlan és átlátható pályázati felhívások és az azokat követő kiválasztási eljárások útján** kiválasztott társult tagokkal, **figyelembe véve a tudományos tanácsadó szerv véleményét, valamint** az új technológiai **fejlődést és innovatív megközelítéseket** vagy további országoknak a Horizont Európa programhoz való **társulását**. Azon jogalanyok számára, amelyek érdekeltek abban, hogy a közös vállalkozás saját kutatási területeikhez kapcsolódó célkitűzéseit támogassák, anélkül, hogy tagként csatlakoznának, lehetővé kell tenni, hogy e közös vállalkozások közreműködő partnereivé váljanak.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 18
Rendeletre irányuló javaslat
21 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (21) A közös vállalkozás létrehozása kölcsönösen előnyös köz- és magánszféra közötti partnerséget biztosít az érintett tagok számára, többek között azáltal, hogy egy hétéves időszakon keresztül előmozdítja az érintett ágazatok számára nyújtott jelentős költségvetési juttatásokkal kapcsolatos bizonyosságot. **Az alapító tag vagy társult tag jogállás, illetve ezek valamely csoporttagjaként vagy kapcsolódó szervezeteként betöltött minőség lehetővé teszi a befolyásszerzést a közös vállalkozás irányító testületében akár közvetlenül, akár az ágazat képviselői révén. Az irányító testület a közös vállalkozás döntéshozó szerve, amely** dönt a partnerség hosszú távú stratégiai irányvonaláról és éves prioritásairól. Az alapító tagok és a társult tagok számára ezért lehetővé kell tenni – adott esetben akkor is, amikor csoporttagjaik képviseletében járnak el –, hogy hozzájáruljanak a közös vállalkozás menetrendjéhez és prioritásainak meghatározásához a stratégiai kutatási és innovációs terv elfogadása és esetleges **módosítása**, valamint az éves munkaprogram – beleértve a pályázati felhívások tartalmát, az egyes pályázati témákra alkalmazandó finanszírozási rátát, valamint a benyújtási, értékelési, kiválasztási, odaítélési és felülvizsgálati eljárásokra vonatkozó kapcsolódó szabályokat – elfogadása révén.

Módosítás

- (21) A közös vállalkozás létrehozása kölcsönösen előnyös köz- és magánszféra közötti partnerséget biztosít az érintett tagok számára, többek között azáltal, hogy egy hétéves időszakon keresztül előmozdítja az érintett ágazatok számára nyújtott jelentős költségvetési juttatásokkal kapcsolatos bizonyosságot, **valamint biztosítja a politikai útmutatást, a megfontolt tervezést és a befektetői biztonságot. Az irányító testület a közös vállalkozás döntéshozó szerve, amely az összes partner – beleértve a magánszférát, a tudományos közösséget, a tagállamok képviselőit és az adott közös vállalkozás területén tevékenykedő nonprofit civil társadalmi szervezeteket – észrevételei alapján** dönt a partnerség hosszú távú stratégiai irányvonaláról és éves prioritásairól. Az alapító tagok és a társult tagok, **illetve az összes érintett fél** számára ezért lehetővé kell tenni – adott esetben akkor is, amikor csoporttagjaik képviseletében járnak el –, hogy hozzájáruljanak a közös vállalkozás menetrendjéhez és prioritásainak meghatározásához a stratégiai kutatási és innovációs terv elfogadása és esetleges **átdolgozása**, valamint az éves munkaprogram – beleértve a pályázati felhívások tartalmát, az egyes pályázati témákra alkalmazandó finanszírozási rátát, valamint a benyújtási, értékelési, kiválasztási, odaítélési és felülvizsgálati eljárásokra vonatkozó kapcsolódó szabályokat – elfogadása révén.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 19

Rendeletre irányuló javaslat

22 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (22) **Helyénvaló**, hogy az Uniótól eltérő tagok kötelezettségvállalási nyilatkozat útján kötelezettséget vállaljanak e rendelet végrehajtására. Ezeknek a kötelezettségvállalási nyilatkozatoknak a kezdeményezés teljes időtartama alatt jogilag érvényesnek kell lenniük, és azokat a közös vállalkozásnak és a Bizottságnak **fokozottan** nyomon kell követnie. A közös vállalkozásoknak olyan jogi és szervezeti környezetet kell kialakítaniuk, amely lehetővé teszi a tagok számára kötelezettségvállalásaik teljesítését, ugyanakkor biztosítja a kezdeményezés folyamatos nyitottságát és a végrehajtásuk során az átláthatóságot, különösen a prioritások meghatározása és a pályázati felhívásokban való részvétel tekintetében.

Módosítás

- (22) **A közös vállalkozások számára lehetővé kell tenni, hogy gyors, egyszerű és rugalmas módon, egyértelmű szabályok alapján működjenek, ezáltal növelve a vonzerőt valamennyi érdekelt fél, különösen a magánszférabeli tagok és a részt vevő államok számára. Helyénvaló**, hogy az Uniótól eltérő tagok kötelezettségvállalási nyilatkozat útján kötelezettséget vállaljanak e rendelet végrehajtására. Ezeknek a kötelezettségvállalási nyilatkozatoknak a kezdeményezés teljes időtartama alatt jogilag érvényesnek kell lenniük, és azokat a **bizalmasságra vonatkozó előírások tiszteletben tartása mellett időben közzé kell tenni az adott közös vállalkozás honlapján, valamint azokat a közös vállalkozásnak és a Bizottságnak szorosan** nyomon kell követnie. A közös vállalkozásoknak olyan jogi és szervezeti környezetet kell kialakítaniuk, amely lehetővé teszi a tagok számára kötelezettségvállalásaik teljesítését, ugyanakkor biztosítja a kezdeményezés folyamatos nyitottságát és a végrehajtásuk során az átláthatóságot **és az összeférhetlenségre vonatkozó szabályok tiszteletben tartását**, különösen a prioritások meghatározása és a pályázati felhívásokban való részvétel tekintetében, **előmozdítva a nemek szempontjából kiegyensúlyozott és földrajzilag sokszínű részvételt. A közös vállalkozásoknak adott esetben ki kell jelölniük azokat a pályázati felhívásokat, amelyekben a kkv-k koordinációs szerepét támogatják.**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 20

Rendeletre irányuló javaslat

23 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (23) A további egyszerűsítés a Horizont Európa keretprogram egyik sarokköve. Ebben az összefüggésben egyszerűsített jelentéstételi mechanizmust kell bevezetni a partnerek számára, akiknek már nem kell jelentést tenniük a nem elszámolható költségekről. a működési tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások elszámolása kizárólag az elszámolható költségek alapján történik. Ez lehetővé teszi a működési tevékenységekhez való természetbeni hozzájárulásoknak a Horizont Európa informatikai eszközein keresztül történő automatikus kiszámítását, csökkenti a partnerek adminisztratív terheit, és hatékonyabbá teszi a hozzájárulásokra vonatkozó jelentéstételi mechanizmust. A közös vállalkozásoknak fokozottan nyomon kell követniük a működési tevékenységekhez való természetbeni hozzájárulásokat, és az irányító testület ügyvezető igazgatójának rendszeres jelentéseket kell készítenie annak megállapítása érdekében, hogy a természetbeni hozzájárulásokra vonatkozó célok elérése felé tett előrehaladás kielégítő-e. Az irányító testületnek értékelnie kell a működési tevékenységekhez hozzájáruló tagok által tett erőfeszítéseket és elért eredményeket, valamint egyéb tényezőket, például a kkv-k részvételi szintjét és a kezdeményezés vonzerejét az újonnan érkezők számára. Szükség esetén megfelelő javító és korrekciós intézkedéseket kell hoznia, figyelembe véve a nyitottság és az átláthatóság elvét.

Módosítás

- (23) A további egyszerűsítés a Horizont Európa keretprogram egyik sarokköve. Ebben az összefüggésben egyszerűsített jelentéstételi mechanizmust kell bevezetni a partnerek számára, akiknek már nem kell jelentést tenniük a nem elszámolható költségekről. a működési tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások elszámolása kizárólag az elszámolható költségek alapján történik. Ez lehetővé teszi a működési tevékenységekhez való természetbeni hozzájárulásoknak a Horizont Európa informatikai eszközein keresztül történő automatikus kiszámítását, csökkenti a partnerek adminisztratív terheit, és hatékonyabbá teszi a hozzájárulásokra vonatkozó jelentéstételi mechanizmust. A közös vállalkozásoknak fokozottan nyomon kell követniük a működési tevékenységekhez való természetbeni hozzájárulásokat, és az irányító testület ügyvezető igazgatójának rendszeres jelentéseket kell készítenie annak megállapítása érdekében, hogy a természetbeni hozzájárulásokra vonatkozó célok elérése felé tett előrehaladás kielégítő-e, **és a jelentést az adott közös vállalkozás honlapján időben közzé kell tenni.** Az irányító testületnek értékelnie kell a működési tevékenységekhez hozzájáruló tagok által tett erőfeszítéseket és elért eredményeket, valamint egyéb tényezőket, például a kkv-k részvételi szintjét, a kezdeményezés vonzerejét az újonnan érkezők számára, **és a földrajzi diverzitást.** Szükség esetén megfelelő javító és korrekciós intézkedéseket kell hoznia, figyelembe véve a nyitottság és az átláthatóság elvét.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 21

Rendeletre irányuló javaslat

24 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (24) A közös vállalkozásoknak szisztematikus lehetőséget és ösztönzést kell nyújtaniuk az Uniótól eltérő tagok számára kutatási és innovációs tevékenységeiknek a közös vállalkozás tevékenységeivel való kombinálására. A kiegészítő tevékenységek nem kaphatnak pénzügyi támogatást a közös vállalkozástól. A tagok természetbeni hozzájárulásaként azonban elszámolhatók, ha hozzájárulnak a közös vállalkozás célkitűzéseéhez, és közvetlenül kapcsolódnak a közös vállalkozás tevékenységeihez. Ez a kapcsolat a közös vállalkozás vagy annak korábbi kezdeményezései által finanszírozott közvetett cselekvések eredményeinek felhasználásán vagy jelentős uniós hozzáadott érték bemutatásán keresztül állapítható meg. E rendeletnek konkrétabb rendelkezéseket kell megállapítania az egyes közös vállalkozások kiegészítő tevékenységeinek **terjedelmére** vonatkozóan, a kívánt célirányosság és hatás eléréséhez szükséges mértékben. A közös vállalkozások irányító testületeinek azt is meg kell határozniuk, hogy a hozzájárulások értékének megállapításához szükség van-e egyszerűsítési módszerek, például átalányösszegek vagy egységköltségek alkalmazására az egyszerűsítés, a költséghatékonyság és a bizalmas kereskedelmi adatok megfelelő szintű védelme érdekében.

Módosítás

- (24) A közös vállalkozásoknak szisztematikus lehetőséget és ösztönzést kell nyújtaniuk az Uniótól eltérő tagok számára kutatási és innovációs tevékenységeiknek a közös vállalkozás tevékenységeivel való kombinálására. A kiegészítő tevékenységek nem kaphatnak pénzügyi támogatást a közös vállalkozástól. A tagok természetbeni hozzájárulásaként azonban elszámolhatók, ha hozzájárulnak a közös vállalkozás célkitűzéseéhez, és közvetlenül kapcsolódnak a közös vállalkozás tevékenységeihez. Ez a kapcsolat a közös vállalkozás vagy annak korábbi kezdeményezései által finanszírozott közvetett cselekvések eredményeinek felhasználásán vagy jelentős uniós hozzáadott érték bemutatásán keresztül állapítható meg. E rendeletnek konkrétabb rendelkezéseket kell megállapítania az egyes közös vállalkozások kiegészítő tevékenységeinek **azonosítására és terjedelmének legátláthatóbb módon történő meghatározására** vonatkozóan, a kívánt célirányosság és hatás eléréséhez szükséges mértékben. A közös vállalkozások irányító testületeinek azt is meg kell határozniuk, hogy a hozzájárulások értékének megállapításához szükség van-e egyszerűsítési módszerek, például átalányösszegek vagy egységköltségek alkalmazására az egyszerűsítés, a költség-hatékonyság és a bizalmas kereskedelmi adatok megfelelő szintű védelme érdekében.

Módosítás 22

Rendeletre irányuló javaslat

24 a preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

- (24a) **A fiatal kutatók szakmai előmenetelének támogatása, valamint a kutatási és innovációs kiválóság előmozdítása érdekében a közös vállalkozásoknak naprakész információkat és rendszeres nyílt felhívásokat kell biztosítaniuk a PhD- és posztdoktori hallgatók számára az adott közös vállalkozás hatáskörébe tartozó területeken, elősegítve adott esetben a Marie Skłodowska-Curie fellépésekkel való kiegészítő jellegű és szinergiákat.**

Módosítás

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 23

Rendeletre irányuló javaslat

25 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (25) A közös vállalkozások irányításának biztosítása kell, hogy döntéshozatali folyamataik képesek legyenek lépést tartani a gyorsan változó társadalmi-gazdasági és technológiai környezettel és a globális kihívásokkal. A közös vállalkozásoknak ki kell használniuk az összes érdekelt fél szakértelmét, tanácsait és támogatását feladataik hatékony végrehajtása, valamint az uniós és **nemzeti** szintű szinergiák biztosítása érdekében. Ezért a közös vállalkozásokat fel kell hatalmazni arra, hogy tanácsadó szervezetet hozzanak létre azzal a céllal, hogy e szervezetek szakértői javaslattal lássák el őket és elvégezzenek minden egyéb tanácsadói feladatot, amely a közös vállalkozások célkitűzéseinek eléréséhez szükséges. A tanácsadó szervezet létrehozásakor a közös vállalkozásoknak biztosítaniuk kell a szakértők kiegyensúlyozott képviseletét a közös vállalkozás tevékenységi körén belül, **többek között a nemek egyensúlya tekintetében is**. Az e szervezet által nyújtott tanácsnak tudományos szempontokat kell megjeleníteniük, és be kell mutatniuk a nemzeti és regionális hatóságok, valamint a közös vállalkozások egyéb érdekelt feleinek szempontjait is.

Módosítás

- (25) A közös vállalkozások irányításának biztosítása kell, hogy döntéshozatali folyamataik **átláthatók legyenek, és** képesek legyenek lépést tartani a gyorsan változó társadalmi-gazdasági és technológiai környezettel és a globális kihívásokkal. **A közös vállalkozások irányító testületének a nemek közötti egyensúly és a földrajzi diverzitás elvét is figyelembe kell vennie. A közös vállalkozásoknak ki kell használniuk az összes érdekelt fél, többek között az egyetemek és más kutatóintézetek, az ipar képviselői és a kkv-k** szakértelmét, tanácsait és támogatását feladataik hatékony végrehajtása, valamint az uniós, **nemzeti és regionális** szintű szinergiák biztosítása érdekében. Ezért a közös vállalkozásokat fel kell hatalmazni arra, hogy tanácsadó szervezetet hozzanak létre azzal a céllal, hogy e szervezetek szakértői javaslattal lássák el őket és elvégezzenek minden egyéb tanácsadói feladatot, amely a közös vállalkozások célkitűzéseinek eléréséhez szükséges. A tanácsadó szervezet létrehozásakor a közös vállalkozásoknak biztosítaniuk kell a szakértők kiegyensúlyozott képviseletét a közös vállalkozás tevékenységi körén belül. Az e szervezet által nyújtott tanácsnak tudományos szempontokat kell megjeleníteniük, és be kell mutatniuk a nemzeti és regionális hatóságok, valamint a közös vállalkozások egyéb érdekelt feleinek **és a civil társadalmi szervezeteknek a** szempontjait is.

Módosítás 24

Rendeletre irányuló javaslat

26 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (26) A közös **vállalkozások számára lehetővé kell tenni, hogy** tudományos tanácsadói feladatot ellátó tanácsadó szervezet **hozzanak létre**. E szervezetnek vagy tagjainak **képesnek kell lenniük arra, hogy független** tudományos tanácsadást és támogatást **nyújtsanak** az adott közös vállalkozásnak. A tudományos tanácsadásnak ki kell terjednie különösen az éves munkatervekre, a kiegészítő tevékenységekre, valamint szükség szerint a közös vállalkozások feladatainak bármely más aspektusára.

Módosítás

- (26) A közös **vállalkozásoknak** tudományos tanácsadói feladatot ellátó tanácsadó szervezet **kell létrehozniuk**. E szervezetnek vagy tagjainak **a közös vállalkozás más irányító szerveinek tagjaitól függetlenül** tudományos tanácsadást és támogatást **kell nyújtaniuk** az adott közös vállalkozásnak. A tudományos tanácsadásnak ki kell terjednie különösen **a stratégiai kutatási és innovációs tervre, az éves munkatervekre, a kiegészítő tevékenységekre, a társadalmi-gazdasági, környezeti és éghajlati hatásokra, a potenciális új tagokra,** valamint szükség szerint a közös vállalkozások feladatainak bármely más aspektusára.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 25

Rendeletre irányuló javaslat

26 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (26a) *Az irányító testületeknek időben tájékoztatniuk kell a tudományos tanácsadó testületet a tudományos tanácsadó testület által javasolt ajánlásokra és véleményekre vonatkozó döntésekről. Ezeket a döntéseket nyilvánosan elérhetővé kell tenni.*

Módosítás 26

Rendeletre irányuló javaslat

28 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (28) Annak biztosítása érdekében, hogy a közös vállalkozások tisztában legyenek a szakterületük teljes értékláncában szereplő érdekelt felek álláspontjával és nézeteivel, a közös vállalkozások számára lehetővé kell tenni, hogy létrehozzák az érdekelt felek tanácsadó csoportjait, amelyekkel az egyes közös vállalkozások igényei szerint konzultálni kell horizontális vagy konkrét kérdésekben. Ezeknek a csoportoknak nyitva kell állniuk a közös vállalkozás szakterületén tevékenykedő valamennyi köz- és magán-szektorbeli érdekelt fél előtt, ideértve a szervezett érdekcsoportokat, valamint a tagállamokból, társult országokból és más országokból származó nemzetközi érdekcsoportokat is.

- (28) Annak biztosítása érdekében, hogy a közös vállalkozások tisztában legyenek a szakterületük teljes értékláncában szereplő érdekelt felek álláspontjával és nézeteivel, a közös vállalkozások számára lehetővé kell tenni, hogy létrehozzák az érdekelt felek tanácsadó csoportjait, amelyekkel az egyes közös vállalkozások igényei szerint konzultálni kell horizontális vagy konkrét kérdésekben. Ezeknek a csoportoknak nyitva kell állniuk a közös vállalkozás szakterületén tevékenykedő valamennyi köz- és magán-szektorbeli érdekelt fél előtt, ideértve a szervezett érdekcsoportokat, **a civil társadalmi szervezeteket**, valamint a tagállamokból, társult országokból és más országokból származó nemzetközi érdekcsoportokat is.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 27

Rendeletre irányuló javaslat

29 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (29) A közös vállalkozásoknak nyílt és átlátható módon kell működniük, és ennek keretében valamennyi releváns információt kellő időben közölniük kell megfelelő szerveikkel, valamint gondoskodniuk kell tevékenységeik promóciójáról, többek között a nagyközönséget célzó tájékoztató és ismeretterjesztő kampányok révén.

Módosítás

- (29) A közös vállalkozásoknak **egyszerű, rugalmas, nyílt, pártatlan** és átlátható módon kell működniük, és ennek keretében valamennyi releváns információt kellő időben közölniük kell megfelelő szerveikkel, valamint gondoskodniuk kell tevékenységeik promóciójáról, többek között a nagyközönséget célzó tájékoztató és ismeretterjesztő kampányok révén, **figyelemfelhívó kampányokat kezdeményezve és előmozdítva az oktatási és terjesztési tevékenységeket a felsőoktatási, tudományos és tudáshálózatok, a szociális és gazdasági partnerek, a média, az ipart és a kkv-kat képviselő szervezetek és más szereplők bevonásával.** Minden közös vállalkozásnak külön erőfeszítéseket kell tennie annak biztosítása érdekében, hogy a nyilvánosságot kellőképpen és időben tájékoztassák a közös vállalkozások tevékenységéről, és megfelelő tájékoztatást kell nyújtaniuk saját honlapjukon, beleértve például az éves tevékenységekről szóló dokumentáció, az elért eredményekről szóló jelentések, a napirendek és az igazgatósági ülések jegyzőkönyveinek a bizalmasságra vonatkozó szabályokkal összhangban történő közzétételét is. Fokozniuk kell a társadalommal folytatott párbeszédet, növelniük kell a tudatosságot, előnyben kell részesíteniük az aktív részvételt a tudományos kutatás minden szakaszában, lehetővé téve ezáltal a polgárok számára a megoldások közös megtervezését, az ötletekhez való hozzájárulást és a közös vállalkozások tevékenységeivel és eredményeivel kapcsolatos konstruktív hozzáállás megteremtését, erősítve a bizalmat a jelenlegi és jövőbeli kihívásokra nyújtott technológiai megoldások iránt.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 28

Rendeletre irányuló javaslat

30 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (30) A közös vállalkozásokat olyan struktúra és szabályok alkalmazásával kell végrehajtani, amelyek fokozzák a hatékonyságot és biztosítják az egyszerűsítést. Ennek érdekében a közös vállalkozásoknak az igényeikhez igazított pénzügyi szabályokat kell elfogadniuk az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ 71. cikkében foglaltak szerint.

- ⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

Módosítás

- (30) **Az irányítási struktúra és az erre a célra létrehozott programiroda a közös vállalkozások egyedi jellemzői, amelyek lehetővé teszik a bizalmon alapuló magasabb szintű műveleteket.** A közös vállalkozásokat olyan struktúra és szabályok alkalmazásával kell végrehajtani, amelyek fokozzák **hatásukat és** a hatékonyságot, **valamint** biztosítják **a kedvezményezettek számára a maximális igazgatási egyszerűsítést és adminisztratív terheik csökkentését.** Ennek érdekében a közös vállalkozásoknak az igényeikhez igazított pénzügyi szabályokat kell elfogadniuk az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ 71. cikkében foglaltak szerint. **Annak érdekében, hogy a közös vállalkozások el tudják látni feladataikat és kiegészítő tevékenységeiket, biztosítani kell a megfelelő létszámot és besorolási fokozatot.**

- ⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 29

Rendeletre irányuló javaslat

32 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (32) A Horizont Európa keretében a közös vállalkozások által finanszírozott közvetett cselekvésekben való részvételnek meg kell felelnie a Horizont Európáról szóló rendeletben meghatározott szabályoknak. A közös vállalkozások keretében gondoskodni kell e szabályoknak a Bizottság által elfogadott vonatkozó intézkedések alapján történő következetes alkalmazásáról. A közös vállalkozásoknak a Bizottság által kidolgozott társasági támogatásimegállapodás-mintát kell használniuk. Az eredmények feletti tulajdonjog átruházásának a Horizont Európáról szóló rendelet [36. cikkének (4) bekezdésében] említett kifogásolásra nyitva álló időszak tekintetében figyelembe kell venni az adott közös vállalkozás által lefedett területekre jellemző innovációs ciklusok időtartamát.

Módosítás

- (32) A Horizont Európa keretében a közös vállalkozások által finanszírozott közvetett cselekvésekben való részvételnek meg kell felelnie a Horizont Európáról szóló rendeletben meghatározott szabályoknak. **Különösen a kkv-k nem rendelkeznek elegendő forrással ahhoz, hogy aktívan részt vegyenek az európai projektekben, és valamennyi közös vállalkozásnak támogatnia kell őket a tevékenységeikben való részvételben. A kkv-k részvételének ösztönzése érdekében azonban a közös vállalkozások számára lehetővé kell tenni, hogy az adott cselekvésen belül a résztvevő típusától függően különböző visszatérítési rátákat alkalmazzanak az uniós finanszírozásra. A visszatérítési rátákat fel kell tüntetni a munkaprogramban.** A közös vállalkozások keretében gondoskodni kell e szabályoknak a Bizottság által elfogadott vonatkozó intézkedések alapján történő következetes alkalmazásáról. A közös vállalkozásoknak a Bizottság által kidolgozott társasági támogatásimegállapodás-mintát kell használniuk. Az eredmények feletti tulajdonjog átruházásának a Horizont Európáról szóló rendelet [36. cikkének (4) bekezdésében] említett kifogásolásra nyitva álló időszak tekintetében figyelembe kell venni az adott közös vállalkozás által lefedett területekre jellemző innovációs ciklusok időtartamát.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 30

Rendeletre irányuló javaslat

32 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- (32a) Mivel a készséghiány a versenyképesség egyik fő akadálya, a közös vállalkozásoknak aktívan hozzá kell járulniuk a szakképzett munkaerő hiányának csökkentéséhez az Unió egész területén, valamint közre kell működniük a nemek közötti egyensúly javítását és a nemi dimenzió kezelését – többek között a TTMM-területeken – célzó intézkedések elfogadásához, mégpedig azáltal, hogy támogatást nyújtanak az új ismeretek és a humán tőke létrehozásához, figyelemfelhívó kampányokat kezdeményeznek, valamint előmozdítják az oktatási és terjesztési tevékenységeket, bevonva a felsőoktatási, tudományos és tudáshálózatokat, a szociális és gazdasági partnereket, a médiát, az ipart és a kkv-kat képviselő szervezeteket és más szereplőket. A közös vállalkozásoknak lehetőséget kell keresniük arra, hogy tájékoztassák azokat a hallgatókat, akik karriert kívánnak folytatni a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika területén, valamint a közös vállalkozások operatív tevékenységeihez kapcsolódó egyéb területeken. A közös vállalkozásoknak kulcsfontosságú szerepet kell vállalniuk abban, hogy magukhoz vonzzák a tehetségeket, csökkentsék az agyelszívás problémáját, és fenntartsák a kutatók és a szakmai ismeretek kiegyensúlyozott áramlását.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 31

Rendeletre irányuló javaslat

33 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (33) A közös vállalkozások **egyik fő célja** az Unió gazdasági kapacitásának és különösen tudományos és technológiai szuverenitásának előmozdítása. A világjárvány utáni helyreállítás továbbá rávilágít arra, hogy be kell ruházni az olyan kulcsfontosságú technológiákba, mint az 5G, a mesterséges intelligencia, a felhő, a kiberbiztonság és a zöld technológia, valamint e technológiák Unión belüli hasznosítása. Az összes résztvevő által elért eredmények fontos szerepet játszanak e tekintetben, és minden résztvevő részesül az uniós finanszírozás előnyeiből a projekt eredményei és az ahhoz való hozzáférési jogok révén, még azon résztvevők is, amelyek nem kaptak uniós finanszírozást. Ezért az uniós érdekek védelme érdekében a közös vállalkozások azon jogát, hogy kifogást emelhesenek az eredmények tulajdonjogának átruházása vagy az eredményekre vonatkozó kizárólagos használati engedély megadása ellen, azokra a résztvevőkre is alkalmazni kell, amelyek nem kaptak uniós finanszírozást. A kifogásolási jog gyakorlása során a közös vállalkozásnak az arányosság elvével összhangban méltányos egyensúlyt kell teremtenie az uniós érdekek és a finanszírozással nem támogatott résztvevők eredményeivel kapcsolatos alapvető jogok védelme között, figyelembe véve, hogy ezek a résztvevők nem részesültek uniós finanszírozásban azon tevékenység tekintetében, amelyből az eredmények származnak.

Módosítás

- (33) A közös vállalkozások fő **céljai között említhető** az Unió gazdasági kapacitásának és különösen **ipari**, tudományos és technológiai szuverenitásának **és klímasegítségének** előmozdítása, **valamint a tudományos, digitális és technológiai innováció révén fenntarthatóbb és versenyképesebb gazdaság kiépítése**. A világjárvány utáni helyreállítás továbbá rávilágít arra, hogy be kell ruházni az olyan **elengedhetetlen infrastruktúrákba és** kulcsfontosságú technológiákba, mint az **új kommunikációs technológiák, az 5G és a 6G**, a mesterséges intelligencia, a felhő, a kiberbiztonság és a zöld technológia, valamint e technológiák Unión belüli **kiépítése és kereskedelmi** hasznosítása. **A közös vállalkozásoknak hozzá kell járulniuk a nyílt tudomány előmozdításához a Horizont Európáról szóló rendelet 14. és 39. cikkében meghatározott elvekkel összhangban, amelyek kimondják, hogy a kutatási adatokhoz való hozzáférésnek „a lehető legnyitottabbnak és a szükséges mértékben zártnak” kell lennie, figyelembe véve a kedvezményezettek jogos érdekeit.** Az összes résztvevő által elért eredmények fontos szerepet játszanak e tekintetben, és minden résztvevő részesül az uniós finanszírozás előnyeiből a projekt eredményei és az ahhoz való hozzáférési jogok révén, még azon résztvevők is, amelyek nem kaptak uniós finanszírozást. Ezért az uniós érdekek védelme érdekében a közös vállalkozások azon jogát, hogy kifogást emelhesenek az eredmények tulajdonjogának átruházása vagy az eredményekre vonatkozó kizárólagos használati engedély megadása ellen, azokra a résztvevőkre is alkalmazni kell, amelyek nem kaptak uniós finanszírozást. A kifogásolási jog gyakorlása során a közös vállalkozásnak az arányosság elvével összhangban méltányos egyensúlyt kell teremtenie az uniós érdekek és a finanszírozással nem támogatott résztvevők eredményeivel kapcsolatos alapvető jogok védelme között, figyelembe véve, hogy ezek a résztvevők nem részesültek uniós finanszírozásban azon tevékenység tekintetében, amelyből az eredmények származnak.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 32

Rendeletre irányuló javaslat

38 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (38) A Horizont Európáról szóló rendelet [8. cikke (2) bekezdésének c) pontjával] összhangban a közös vállalkozásoknak egyértelmű életciklus-alapú megközelítést kell alkalmazniuk. Az Unió pénzügyi érdekeinek megfelelő védelme érdekében a közös vállalkozásokat egy 2031. december 31-ig tartó időszakra kell létrehozni, lehetővé téve számukra, hogy a támogatások végrehajtásával kapcsolatos feladataikat az utolsó megkezdett közvetett cselekvések befejezéséig gyakorolhassák.

Módosítás

- (38) **A közös vállalkozásokat a többéves pénzügyi keretbe tartozó uniós programokból és adott esetben a Next Generation EU programból kell finanszírozni.** A Horizont Európáról szóló rendelet [8. cikke (2) bekezdésének c) pontjával] összhangban a közös vállalkozásoknak egyértelmű életciklus-alapú megközelítést kell alkalmazniuk. Az Unió pénzügyi érdekeinek megfelelő védelme érdekében a közös vállalkozásokat egy 2031. december 31-ig tartó időszakra kell létrehozni, lehetővé téve számukra, hogy a támogatások végrehajtásával kapcsolatos feladataikat az utolsó megkezdett közvetett cselekvések befejezéséig gyakorolhassák.

Módosítás 33

Rendeletre irányuló javaslat

38 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

- (38a) **A közös vállalkozásnak, valamint szerveinek és személyzetének tevékenységeik végrehajtása során mindenmű összeférhetetlenséget kerülniük kell. Az irányító testületnek és az ügyvezető igazgatóknak szabályokat kell elfogadniuk az összeférhetetlenségek megelőzése, elkerülése és kezelése tekintetében. A tudományos bizottság tagjainak szakmai tevékenységeikre, pénzügyi érdekeltségeikre és az összeférhetetlenségekre vonatkozó teljes körű nyilatkozatot kell közzé tenniük, amelyet folyamatosan napra készen tartanak.**

Módosítás

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 34

Rendeletre irányuló javaslat

39 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(39) **Az Európai** Bizottságnak a felülvizsgált uniós biogazdasági stratégia⁽⁴⁾, az uniós biodiverzitási stratégia⁽⁵⁾, a „Tiszta bolygót mindenkinek” című közlemény⁽⁶⁾, a körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési terv⁽⁷⁾ és a „termelőtől a fogyasztóig” stratégiára vonatkozó új közlemény⁽⁸⁾ által támogatott „európai zöld megállapodás”⁽⁹⁾ prioritásával összefüggésben az európai bioalapú szektornak – beleértve a kkv-kat, a régiókat és az elsődleges termelőket – klímasemlegessé, körforgásosabbá és fenntarthatóbbá kell válnia, miközben globális szinten versenyképesnek kell maradnia. Egy erős, erőforrás-hatékony és versenyképes bioalapú innovációs ökoszisztéma csökkentheti a nem megújuló fosszilis nyersanyagoktól és ásványkincsektől való függőséget, és felgyorsíthatja azok helyettesítését. A fenntarthatóság és a körforgásosság által vezérelt innováció révén hulladékból és biomasszából megújuló bioalapú termékek, anyagok, folyamatok és tápanyagok fejleszthetők ki. Ez az ökoszisztéma a helyi alapanyagok – többek között a hulladék, a maradékanyagok és a mellékáramok – révén is értéket teremthet annak érdekében, hogy Unió-szerte munkahelyeket hozzon létre, **gazdasági** növekedést és fejlődést idézzen elő nemcsak a városi területeken, hanem azokon a vidéki és part menti területeken is, ahol biomasszát állítanak elő, és amelyek gyakran olyan peremterületek, amelyek ritkán profitálnak az ipari fejlődésből.

⁽⁴⁾ COM(2018)0673.

⁽⁵⁾ COM(2020)0380.

⁽⁶⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0773&from=HU>

⁽⁷⁾ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_hu

⁽⁸⁾ COM(2020)0381.

⁽⁹⁾ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_hu

Módosítás

(39) **A** Bizottságnak a felülvizsgált uniós biogazdasági stratégia⁽⁴⁾, az uniós biodiverzitási stratégia⁽⁵⁾, a „Tiszta bolygót mindenkinek” című közlemény⁽⁶⁾, a körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési terv⁽⁷⁾ és a „termelőtől a fogyasztóig” stratégiára vonatkozó új közlemény⁽⁸⁾ és **az ENSZ fenntartható fejlődési céljai** által támogatott „európai zöld megállapodás”⁽⁹⁾ prioritásával összefüggésben az európai bioalapú szektornak – beleértve a kkv-kat, **az induló vállalkozásokat**, a régiókat és az elsődleges termelőket – klímasemlegessé, körforgásosabbá és fenntarthatóbbá kell válnia, miközben globális szinten versenyképesnek kell maradnia. Egy erős, erőforrás-hatékony és versenyképes bioalapú innovációs ökoszisztéma csökkentheti a nem megújuló fosszilis nyersanyagoktól és ásványkincsektől való függőséget, és felgyorsíthatja azok helyettesítését. A fenntarthatóság és a körforgásosság által vezérelt innováció révén hulladékból és biomasszából megújuló bioalapú termékek, anyagok, folyamatok és tápanyagok fejleszthetők ki. Ez az ökoszisztéma a helyi alapanyagok – többek között a hulladék, a maradékanyagok és a mellékáramok – révén is értéket teremthet annak érdekében, hogy Unió-szerte munkahelyeket hozzon létre, **gazdasági-társadalmi** növekedést és fejlődést idézzen elő nemcsak a városi területeken, hanem azokon a vidéki és part menti területeken is, ahol biomasszát állítanak elő, és amelyek gyakran olyan peremterületek, amelyek ritkán profitálnak az ipari, **gazdasági és társadalmi** fejlődésből. **Hozzájárulhat a megoldásoknak a negatív kibocsátási technológiák és megközelítések alkalmazásával történő azonosításához is.**

⁽⁴⁾ COM(2018)0673.

⁽⁵⁾ COM(2020)0380.

⁽⁶⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0773&from=HU>

⁽⁷⁾ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_hu

⁽⁸⁾ COM(2020)0381.

⁽⁹⁾ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_hu

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 35

Rendeletre irányuló javaslat

40 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (40) A Horizont 2020 keretében létrehozott Bioalapú Iparágak Közös Vállalkozás az erőforrások fenntartható felhasználására összpontosított, különösen az erőforrás-igényes és nagy hatású ágazatokban, például a mezőgazdaságban, a textilgyártásban és az építőiparban, és különösen a helyi szereplőkre, gyártókra, üzemekre és gyárakra irányult. A 2017 októberében közzétett időközi értékelése 34 ajánlásból álló szilárd keretet tartalmazott, amelyek tükröződnek az e rendelettel létrehozott, a Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság közös vállalkozás kialakításában. A Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság közös vállalkozás nem a Bioalapú Iparágak Közös Vállalkozás közvetlen folytatása, hanem olyan program, amely az előd eredményeire épít és orvosolja hiányosságait. Az ajánlásokkal összhangban a Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság közös vállalkozásnak az érdekelt felek szélesebb körét kell bevonnia, ideértve a primer szektort (mezőgazdaság, akvakultúra, halászat és erdőgazdálkodás), valamint a hulladékok, a maradékanyagok és a mellékáramok szolgáltatóit, a regionális hatóságokat és a befektetőket, a piaci hiányosságok és a fenntarthatatlan bioalapú folyamatok megelőzésének szándékával. Céljai elérése érdekében csak olyan projekteket finanszírozhat, amelyek tiszteletben tartják a körforgásosság és a fenntarthatóság elvét, valamint bolygónk tűrőképességének határait.

Módosítás

- (40) A Horizont 2020 keretében létrehozott Bioalapú Iparágak Közös Vállalkozás az erőforrások fenntartható felhasználására összpontosított, különösen az erőforrás-igényes és nagy hatású ágazatokban, például a mezőgazdaságban, a textilgyártásban és az építőiparban, és különösen a helyi szereplőkre, gyártókra, üzemekre és gyárakra irányult. A 2017 októberében közzétett időközi értékelése 34 ajánlásból álló szilárd keretet tartalmazott, amelyek tükröződnek az e rendelettel létrehozott, a Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság közös vállalkozás kialakításában. A Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság közös vállalkozás nem a Bioalapú Iparágak Közös Vállalkozás közvetlen folytatása, hanem olyan program, amely az előd eredményeire épít és orvosolja hiányosságait. Az ajánlásokkal összhangban a Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság közös vállalkozásnak az érdekelt felek szélesebb körét kell bevonnia, ideértve a primer szektort **(az összes technológia, mezőgazdaság, akvakultúra, halászat és erdőgazdálkodás), valamint a hulladékok, a maradékanyagok és a mellékáramok szolgáltatóit, a regionális hatóságokat és a befektetőket, valamint a civil társadalmi szervezetek képviselőit,** a piaci hiányosságok és a fenntarthatatlan bioalapú folyamatok megelőzésének szándékával. **Különösen biztosítania kell a nyitottságot a kisebb szereplők viszonylatában.** Céljai elérése érdekében csak olyan projekteket finanszírozhat, amelyek tiszteletben tartják a körforgásosság és a fenntarthatóság elvét, valamint bolygónk tűrőképességének határait, **illetve enyhítik a potenciális társadalmi és környezeti hatásokat.**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 36

Rendeletre irányuló javaslat

41 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (41) A Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság közös vállalkozásnak kiépítési csoportokat kell létrehoznia, amelyek tanácsadó szervként szolgálnak és aktívan részt vesznek a partnerség menetrendjét meghatározó stratégiai vitákban. Alapvető fontosságú, hogy ezeket a tanácsadó szerveket felvegyék az irányítási struktúrába, a körforgásos bioalapú ágazatban való szélesebb körű részvétel és nagyobb magánberuházások biztosítása érdekében. A kiépítési csoportoknak különösen támogatniuk kell az irányító testület stratégiai üléseit, amelyeken az ágazati vezetők és az érdekelt felek képviselői, valamint a Bizottság magas szintű képviselői csatlakoznak az állandó irányító testülethez, hogy megvitassák és meghatározzák a partnerség stratégiai irányát.

Módosítás

- (41) A Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság közös vállalkozásnak kiépítési csoportokat kell létrehoznia, amelyek tanácsadó szervként szolgálnak és aktívan részt vesznek a partnerség menetrendjét meghatározó stratégiai vitákban. Alapvető fontosságú, hogy ezeket a tanácsadó szerveket felvegyék az irányítási struktúrába, a körforgásos bioalapú ágazatban való szélesebb körű részvétel és nagyobb magánberuházások biztosítása érdekében. A kiépítési csoportoknak különösen támogatniuk kell az irányító testület stratégiai üléseit, amelyeken az ágazati vezetők és az érdekelt felek képviselői, valamint a Bizottság magas szintű képviselői csatlakoznak az állandó irányító testülethez, hogy megvitassák és meghatározzák a partnerség stratégiai irányát, **valamint biztosítsák annak környezeti és társadalmi fenntarthatóságát.**

Módosítás 37

Rendeletre irányuló javaslat

42 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (42) A Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozás fő célkitűzése, hogy hozzájáruljon a légi közlekedés ökológiai lábnyomának csökkentéséhez azáltal, hogy felgyorsítja a klímasemleges légi közlekedési technológiák kifejlesztését azok lehető legkorábbi bevezetése érdekében, ezáltal jelentősen hozzájárulva az európai zöld megállapodásban foglalt, a környezeti hatások csökkentésére irányuló ambiciózus célokhoz, azaz 2030-ig az 1990-es szinthez viszonyított 55 %-os kibocsátáscsökkentéshez, 2050-ig pedig a klímasemlegességhez. Ez a célkitűzés csak a repüléstechnikai kutatási és innovációs folyamatok felgyorsításával és optimalizálásával, valamint az uniós légi közlekedési ágazat globális versenyképességének javításával érhető el. A Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozásnak azt is biztosítania kell, hogy a tisztább légi közlekedés továbbra is biztonságos, védett és hatékony legyen az utasok és áruk légi szállítása szempontjából.

Módosítás

- (42) A Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozás fő célkitűzése, hogy hozzájáruljon a légi közlekedés ökológiai lábnyomának csökkentéséhez azáltal, hogy felgyorsítja a klímasemleges légi közlekedési technológiák kifejlesztését azok lehető legkorábbi bevezetése érdekében, ezáltal jelentősen hozzájárulva az európai zöld megállapodásban **és az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendeletében^(1a) (az európai klímarendelethez)** foglalt, a környezeti hatások csökkentésére irányuló ambiciózus célokhoz, azaz **a Párizsi Megállapodás értelmében** 2030-ig az 1990-es szinthez viszonyított 55 %-os kibocsátáscsökkentéshez, **legkésőbb** 2050-ig pedig a klímasemlegességhez. Ez a célkitűzés csak a repüléstechnikai kutatási és innovációs folyamatok felgyorsításával és optimalizálásával, valamint az uniós légi közlekedési ágazat globális versenyképességének javításával érhető el. A Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozásnak azt is biztosítania kell, hogy a tisztább légi közlekedés továbbra is biztonságos, védett és hatékony legyen az utasok és áruk légi szállítása szempontjából.

^(1a) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.).

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 38

Rendeletre irányuló javaslat

44 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(44a) A tiszta és fenntartható légi közlekedést, amely a Covid19-világjárvány miatt jelentős kihívásokkal néz szembe, az Unió sikerének létfontosságú elemeként ismerik el egy rendkívül versengő világban. A Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozás különböző módokon bővítheti a repüléstechnikai kutatás támogatási bázisát. Segíthet az új ismeretek, megoldások és az innovációs potenciál importálásában azáltal, hogy más tudományokban és ágazatokban talál ötleteket. Lehetővé teheti továbbá, hogy a diákok részt vegyenek az ipari környezet, és különösen kkv-k munkájában. A közös vállalkozások és a felsőoktatási intézmények közötti sikeres együttműködés támogatott kutatási szerződésekhez, finanszírozott együttműködésekhez, hallgatói gyakornoki programokhoz, megosztott szakosodott létesítményekhez, ipari partnerprogramokhoz, támogatásokhoz, elismerésekhez és díjakhoz vezethet, amelyek ösztönzik az akadémiai közösséget.

Módosítás 39

Rendeletre irányuló javaslat

47 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(47) Európa azzal a kihívással néz szembe, hogy vezető szerepet kell játszania az üvegházhatásúgáz-kibocsátás társadalmi költségeinek a légi közlekedés üzleti modelljébe való internalizálásában, miközben továbbra is **egyenlő versenyfeltételeket kell biztosítania** az európai termékek számára a világpiacon. Ezért a Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozásnak támogatnia kell az európai képviselőket a nemzetközi szabványosításban és a nemzetközi jogalkotási erőfeszítésekben.

(47) Európa azzal a kihívással néz szembe, hogy **globális vezető szerepet kell játszania az üvegházhatásúgáz-kibocsátás és a környezeti hatások** társadalmi költségeinek a légi közlekedés üzleti modelljébe való internalizálásában, miközben továbbra is **biztosítania kell az egyenlő versenyfeltételeket** az európai termékek és szolgáltatások számára a világpiacon, **valamint az összekapcsolhatósághoz és az ágazat versenyképességéhez való jogot**. Ezért a Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozásnak támogatnia kell az európai képviselőket a nemzetközi szabványosításban és a nemzetközi jogalkotási erőfeszítésekben.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 40

Rendeletre irányuló javaslat

48 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (48) Az elmúlt öt évben drámaian nőtt a hidrogén iránti érdeklődés, mivel valamennyi tagállam aláírta és megerősítette a Felek Konferenciájának (COP21) Párizsi Megállapodását. 2019 végén a Bizottság előterjesztette az európai zöld megállapodást, amelynek célja, hogy az Uniót egy modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdasággal rendelkező, méltányos és virágzó társadalommá alakítsa át, ahol 2050-re nem keletkezik nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás. A kiemelt területek közé tartozik a tiszta hidrogén, az üzemanyagcellák, az egyéb alternatív üzemanyagok és **az energiatárolás**. A hidrogén kiemelt helyen szerepel a 2020. júliusi, „Hidrogénstratégia a klímasemleges Európáért” és „Uniós stratégia az energiarendszer integrációjának megteremtéséért” című közleményekben, valamint a Tiszta Hidrogén Európai Szövetség elindításában, **amely szövetség** összefogja az összes érdekelt felet a tiszta hidrogén ökoszisztémájának Unión belüli kiépítéséhez szükséges technológiai igények, beruházási lehetőségek és szabályozási akadályok azonosítása érdekében.

Módosítás

- (48) Az elmúlt öt évben drámaian nőtt a hidrogén iránti érdeklődés, mivel valamennyi tagállam aláírta és megerősítette a Felek Konferenciájának (COP21) Párizsi Megállapodását. 2019 végén a Bizottság előterjesztette az európai zöld megállapodást, amelynek célja, hogy az Uniót egy modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdasággal rendelkező, méltányos és virágzó társadalommá alakítsa át, ahol **legkésőbb** 2050-re nem keletkezik nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás. A kiemelt területek közé tartozik a tiszta hidrogén, az üzemanyagcellák, az egyéb alternatív üzemanyagok, **az energiatárolás és a negatív kibocsátási technológiák**. A hidrogén kiemelt helyen szerepel a 2020. júliusi, „Hidrogénstratégia a klímasemleges Európáért” és „Uniós stratégia az energiarendszer integrációjának megteremtéséért” című közleményekben, **a Parlament 2021. május 19-i „Európai hidrogénstratégia” című állásfoglalásában** ^(1a), valamint a Tiszta Hidrogén Európai Szövetség elindításában, **amelynek célja, hogy** összefogja az összes érdekelt felet a tiszta hidrogén ökoszisztémájának Unión belüli kiépítéséhez szükséges technológiai, **kutatási és infrastrukturális** igények, beruházási lehetőségek és szabályozási, **valamint gazdasági** akadályok azonosítása érdekében.

^(1a) Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0241.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 41

Rendeletre irányuló javaslat

49 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (49) A hidrogénalkalmazásokhoz kapcsolódó célzott kutatási és innovációs tevékenységeket 2008 óta támogatják, elsősorban a hetedik keretprogram és a Horizont 2020 keretében működő Üzemanyagcella- és Hidrogéntechológiai Közös Vállalkozás (FCH Közös Vállalkozás és FCH2 közös vállalkozás), valamint a hidrogén értékláncának valamennyi szakaszára/területére kiterjedő, hagyományos együttműködésen alapuló projektek révén. A Tiszta Hidrogén közös vállalkozásnak meg kell erősítenie és integrálnia kell az Unió tudományos kapacitását annak érdekében, hogy felgyorsítsa a piacra kész, fejlett tisztahidrogén-alkalmazások kifejlesztését és javítását az energia, a közlekedés, az építőipar és az ipari végfelhasználás területén. Ez csak akkor lehetséges, ha a tiszta hidrogén uniós értéklánca – és különösen a kvk-k – versenyképességének megerősítésével párosul.

Módosítás

- (49) A hidrogénalkalmazásokhoz kapcsolódó célzott kutatási és innovációs tevékenységeket 2008 óta támogatják, elsősorban a hetedik keretprogram és a Horizont 2020 keretében működő Üzemanyagcella- és Hidrogéntechológiai Közös Vállalkozás (FCH Közös Vállalkozás és FCH2 közös vállalkozás), valamint a hidrogén értékláncának valamennyi szakaszára/területére kiterjedő, hagyományos együttműködésen alapuló projektek révén. A Tiszta Hidrogén közös vállalkozásnak meg kell erősítenie és integrálnia kell az Unió tudományos kapacitását annak érdekében, hogy felgyorsítsa a piacra kész, fejlett tisztahidrogén-alkalmazások kifejlesztését és javítását az energia, a **légi közlekedés, a tengeri és a teherautós szállítás**, az építőipar és az ipari végfelhasználás területén. Ez csak akkor lehetséges, ha a tiszta hidrogén uniós értéklánca – és különösen a kvk-k **és induló vállalkozások** – versenyképességének megerősítésével párosul.

Módosítás 42

Rendeletre irányuló javaslat

51 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (51) Mivel a hidrogént üzemanyagként, energiahordozóként és energiatárolásra is lehet alkalmazni, alapvető fontosságú, hogy a tiszta hidrogénnel kapcsolatos partnerség strukturált együttműködést alakítson ki sok más, Horizont Európa keretében létrejövő partnerséggel, különösen a végfelhasználás tekintetében. A tiszta hidrogénnel foglalkozó partnerségnek együtt kell működnie különösen a kibocsátásmentes közúti és vízi közlekedéssel, az európai vasúttal, a tiszta légi közlekedéssel, a bolygónk javát szolgáló eljárásokkal és a tiszta acéllal foglalkozó partnerségekkel. E célból létre kell hozni egy olyan struktúrát, amely jelentést tesz az irányító testületnek, hogy biztosítsák az e partnerségek közötti együttműködést és szinergiákat a hidrogén területén. A tiszta hidrogénre vonatkozó kezdeményezés lenne az egyetlen olyan partnerség, amely hidrogéngyártási technológiákkal foglalkozik. A végfelhasználói partnerségekkel való együttműködésnek különösen a technológia demonstrációjára és az előírások közös meghatározására kell összpontosítania.

Módosítás

- (51) Mivel a hidrogént üzemanyagként, energiahordozóként és energiatárolásra is lehet alkalmazni, alapvető fontosságú, hogy a tiszta hidrogénnel kapcsolatos partnerség strukturált együttműködést alakítson ki sok más, Horizont Európa keretében létrejövő partnerséggel, különösen a végfelhasználás tekintetében, **és részt vegyen a közös európai érdeket szolgáló fontos projektek (IPCEI) stratégiai fórumán**. A tiszta hidrogénnel foglalkozó partnerségnek együtt kell működnie **és szinergiákat kell kialakítania** különösen a kibocsátásmentes közúti és vízi közlekedéssel, az európai vasúttal, a tiszta légi közlekedéssel, a bolygónk javát szolgáló eljárásokkal és a tiszta acéllal foglalkozó partnerségekkel. E célból létre kell hozni egy olyan struktúrát, amely jelentést tesz az irányító testületnek, hogy biztosítsák az e partnerségek közötti együttműködést és szinergiákat a hidrogén területén. A tiszta hidrogénre vonatkozó kezdeményezés lenne az egyetlen olyan partnerség, amely hidrogéngyártási technológiákkal **és infrastruktúrával** foglalkozik. A végfelhasználói partnerségekkel való együttműködésnek különösen a technológia demonstrációjára és az előírások közös meghatározására kell összpontosítania.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 43

Rendeletre irányuló javaslat

53 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (53) Az európai zöld megállapodás az Uniót olyan igazságos és virágzó társadalommá kívánja alakítani, amely modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdasággal rendelkezik, ahol 2050-re megszűnik a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás, és ahol a gazdaság növekedése nem erőforrásfüggő. A kiemelt területek közé tartozik a fenntartható és intelligens mobilitásra való áttérés felgyorsítása.

Módosítás

- (53) Az európai zöld megállapodás az Uniót olyan igazságos és virágzó társadalommá kívánja alakítani, amely modern, **energia- és** erőforrás-hatékony, **fenntartható** és versenyképes gazdasággal rendelkezik, ahol 2050-re megszűnik a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás, és ahol a gazdaság növekedése nem erőforrásfüggő. A kiemelt területek közé tartozik a fenntartható és intelligens mobilitásra való áttérés felgyorsítása.

Módosítás 44

Rendeletre irányuló javaslat

54 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (54) Az új európai iparstratégiáról szóló bizottsági közlemény⁽²²⁾ (2020. március) hangsúlyozza, hogy a fenntartható és intelligens mobilitással foglalkozó iparágak – például a vasúti ágazat – felelősséggel és potenciállal rendelkeznek a digitális és zöld átállás ösztönzésében, Európa ipari versenyképességének támogatásában és a konnektivitás javításában. Ezért a közúti, vasúti, légi és vízi közlekedésnek 2050-ig a közlekedésből származó kibocsátások 90 %-os csökkentéséhez kell hozzájárulnia. Prioritásként kell kezelni, hogy a szárazföldi áruszállítás 75 %-át kitevő közúti áruforgalom jelentős része átkerüljön a vasútra és a belvízi utakra.

⁽²²⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1593086905382&uri=CELEX:52020DC0102>

Módosítás

- (54) Az új európai iparstratégiáról szóló bizottsági közlemény⁽²²⁾ (2020. március) **és annak 2021. májusi frissített változata** hangsúlyozza, hogy a fenntartható és intelligens mobilitással foglalkozó iparágak – például a vasúti ágazat – felelősséggel és potenciállal rendelkeznek a digitális és zöld átállás ösztönzésében, Európa ipari versenyképességének támogatásában, **a helyreállítás felgyorsításában** és a konnektivitás javításában. Ezért a közúti, vasúti, légi és vízi közlekedésnek 2050-ig a közlekedésből származó kibocsátások 90 %-os csökkentéséhez kell hozzájárulnia. Prioritásként kell kezelni, hogy a szárazföldi áruszállítás 75 %-át kitevő közúti áruforgalom jelentős része átkerüljön a vasútra és a belvízi utakra.

⁽²²⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1593086905382&uri=CELEX:52020DC0102>

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 45

Rendeletre irányuló javaslat

56 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (56) Az Európai Vasút közös vállalkozás célja a nagy kapacitású integrált európai vasúti hálózat létrehozása a kölcsönös átjárhatóságot gátló akadályok felszámolása és a teljes integrációra vonatkozó megoldások biztosítása révén, amely integráció **kiterjed** a forgalomirányításra, a járművekre, az infrastruktúrára és a szolgáltatásokra. Ennek során ki kell aknázni a digitalizációban és az automatizálásban rejlő hatalmas potenciált a vasúti költségek csökkentése, a kapacitás növelése, valamint rugalmasságának és **megbízhatóságának** fokozása érdekében, és a funkcionális rendszer ágazatban közös, stabil referenciaarchitektúráján kell alapulnia, az Európai Unió Vasúti Ügynökségével együttműködésben.

Módosítás

- (56) Az Európai Vasút közös vállalkozás célja a nagy kapacitású integrált európai vasúti hálózat létrehozása, **amely** a kölcsönös átjárhatóságot gátló akadályok felszámolása és a teljes integrációra vonatkozó megoldások biztosítása révén **a legmagasabb szintű biztonság elérésére törekszik mind a végfelhasználók, köztük az utasok, mind pedig a vasúti dolgozók számára**, amely integráció – **többek között a jegyforgalom révén – kiterjed** a forgalomirányításra, a járművekre, az infrastruktúrára és a szolgáltatásokra. Ennek során ki kell aknázni a digitalizációban és az automatizálásban rejlő hatalmas potenciált a vasúti költségek csökkentése, a kapacitás növelése, valamint rugalmasságának, **megbízhatóságának, biztonságának és inkluzív jellegének** fokozása érdekében, és a funkcionális rendszer ágazatban közös, stabil referenciaarchitektúráján kell alapulnia, az Európai Unió Vasúti Ügynökségével együttműködésben.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 46

Rendeletre irányuló javaslat

58 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (58) A vasút összetett rendszer, amely nagyon szoros kapcsolatot tart fenn a pályahálózat-működtetők, a vasút-társaságok (vonatüzemeltetők) és berendezéseik (infrastruktúra és gördülőállomány) között. A vasúti rendszerre vonatkozó közös előírások és stratégia nélkül lehetetlen az innovációt megvalósítani. Ezért az Európai Vasút közös vállalkozás rendszerpillére lehetővé kell tegye az ágazat számára, hogy egységes működési koncepciót és rendszerarchitektúrát kövessen, beleértve a vasúti rendszer működésének alapját képező szolgáltatások, funkcionális blokkok és interfészek meghatározását. A közös vállalkozásnak kell az átfogó keretet biztosítania annak garantálásához, hogy a kutatás a kölcsönösen elfogadott, közös ügyféligényekre és operatív igényekre irányuljon. Az Európai Vasút közös vállalkozás irányítási modelljének és döntéshozatali folyamatának tükröznie kell a Bizottságnak az európai vasúti rendszer egységesítésében és integrálásában betöltött vezető szerepét, különösen az egységes működési koncepció és rendszerarchitektúra gyors és hatékony megvalósítása terén, ugyanakkor be kell vonni a magánszektorbeli partnereket a tanácsadói és technikai támogató szerepbe.

Módosítás

- (58) A vasút összetett rendszer, amely nagyon szoros kapcsolatot tart fenn a pályahálózat-működtetők, a vasút-társaságok (vonatüzemeltetők) és berendezéseik (infrastruktúra és gördülőállomány) **szállítói** között. A vasúti rendszerre vonatkozó közös előírások és stratégia nélkül lehetetlen az innovációt megvalósítani. Ezért az Európai Vasút közös vállalkozás rendszerpillére lehetővé kell tegye az ágazat számára, hogy egységes működési koncepciót és rendszerarchitektúrát kövessen, beleértve a vasúti rendszer működésének alapját képező szolgáltatások, funkcionális blokkok és interfészek meghatározását. A közös vállalkozásnak kell az átfogó keretet biztosítania annak garantálásához, hogy a kutatás a kölcsönösen elfogadott, közös ügyféligényekre és operatív igényekre irányuljon **a megerősített utasjogok biztosítása érdekében**. Az Európai Vasút közös vállalkozás irányítási modelljének és döntéshozatali folyamatának tükröznie kell a Bizottságnak az európai vasúti rendszer egységesítésében és integrálásában betöltött vezető szerepét, különösen az egységes működési koncepció és rendszerarchitektúra gyors és hatékony megvalósítása terén, ugyanakkor be kell vonni a magánszektorbeli partnereket a tanácsadói és technikai támogató szerepbe, **figyelembe véve a végfelhasználók – köztük az utasok – és a munkavállalók igényeit, különös tekintettel a biztonságra és az inkluzivitásra**.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 47

Rendeletre irányuló javaslat

61 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (61) Az ENSZ fenntartható fejlődési céljaival, különösen a 3. fenntartható fejlődési céllal kapcsolatos bizottsági prioritásokkal, valamint az Afrikával kapcsolatos átfogó stratégia felé című közleménnyel⁽²³⁾ összefüggésben az Unió elkötelezett amellett, hogy hozzájáruljon az egészséges élet biztosításához és a jóllét mindenki számára történő előmozdításához, hogy még szorosabb partnerséget építsen ki két kontinensünk között, és hogy támogassa a kutatási és innovációs kapacitások kialakítását Afrikában. A Globális Egészségügyi EDCTP3 közös vállalkozásnak foglalkoznia kell az Afrikában, különösen a szubszaharai Afrikában elterjedt fertőző betegségek, például a HIV, a malária és a tuberkulózis, valamint a szegénységgel összefüggő és elhanyagolt fertőző betegségek kezelésére szolgáló megfelelő diagnosztikai eszközök, kezelések és oltóanyagok – többek között az úgynnevezett egészségügyi technológiák – hiányával. A Covid19-világjárvány rávilágított arra, hogy a világ különböző régióinak a világkereskedelem és turizmus révén megvalósuló fokozott összekapcsoltsága miatt a fertőző betegségek gyorsan elterjedhetnek az egész világon. Az egészségügyi technológiák fejlesztése ezért döntő fontosságú a fertőző betegségek terjedésének megfékezése, valamint elterjedésüket követően az ellenük való küzdelem, továbbá az érintett országokban és az Unióban **élő polgárok egészségének védelme** céljából. A jelenlegi EDCTP2-kezdemenyezésnél erőteljesebb globális egészségügyi vezető szerep elérése érdekében a partnerség hatályát ki kell terjeszteni az újonnan megjelenő fertőző betegségek jelentette veszéllyel, az antimikrobiális rezisztencia egyre növekvő problémáival és a nem fertőző betegségekhez kapcsolódó komorbiditással kapcsolatos reagálásra is.

⁽²³⁾ Közös közlemény az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak: Az Afrikával kapcsolatos átfogó stratégia felé, Brüsszel, 2020.3.9., **JOIN(2020) 4 final**.

Módosítás

- (61) Az ENSZ fenntartható fejlődési céljaival, különösen a 3. fenntartható fejlődési céllal kapcsolatos bizottsági prioritásokkal, valamint az Afrikával kapcsolatos átfogó stratégia felé című közleménnyel⁽²³⁾ összefüggésben az Unió elkötelezett amellett, hogy hozzájáruljon az egészséges élet biztosításához és a jóllét mindenki számára történő előmozdításához, hogy még szorosabb partnerséget építsen ki két kontinensünk között, és hogy támogassa a kutatási és innovációs kapacitások kialakítását Afrikában. A Globális Egészségügyi EDCTP3 közös vállalkozásnak foglalkoznia kell az Afrikában, különösen a szubszaharai Afrikában elterjedt fertőző betegségek, például a HIV, a malária és a tuberkulózis, valamint a szegénységgel összefüggő és elhanyagolt fertőző betegségek kezelésére szolgáló megfelelő diagnosztikai eszközök, kezelések és oltóanyagok – többek között az úgynnevezett egészségügyi technológiák – hiányával. A Covid19-világjárvány rávilágított arra, hogy a világ különböző régióinak a világkereskedelem és turizmus révén megvalósuló fokozott összekapcsoltsága miatt a fertőző betegségek gyorsan elterjedhetnek az egész világon. Az egészségügyi technológiák fejlesztése ezért döntő fontosságú a fertőző betegségek terjedésének megfékezése, valamint elterjedésüket követően az ellenük való küzdelem, **a polgárok egészségének védelme, továbbá az érintett országokban és az Unióban az egészség javítása és előmozdítása céljából, az egészségfejlesztés és a betegségmegelőzés támogatása, az egészségügyi egyenlőtlenségek csökkentése, valamint az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő és teljes körű hozzáférés biztosítása révén**. A jelenlegi EDCTP2-kezdemenyezésnél erőteljesebb globális egészségügyi vezető szerep elérése érdekében a partnerség hatályát ki kell terjeszteni az újonnan megjelenő fertőző betegségek jelentette veszéllyel, az antimikrobiális rezisztencia egyre növekvő problémáival és a nem fertőző betegségekhez kapcsolódó komorbiditással kapcsolatos reagálásra is.

⁽²³⁾ Közös közlemény az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak: Az Afrikával kapcsolatos átfogó stratégia felé, Brüsszel, 2020.3.9., **(JOIN(2020)4)**.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 48

Rendeletre irányuló javaslat

62 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (62) A szubszaharai Afrikát érintő fertőző betegségek modern technológiai eszközökkel való kezeléséhez számos szereplő bevonására és hosszú távú kötelezettségvállalásokra van szükség. A Globális Egészségügyi EDCTP3 közös vállalkozásnak produktív és fenntartható Észak–Dél és Dél–Dél hálózatépítésről és együttműködésről kell gondoskodnia, és kapcsolatokat kell kiépítenie több magán- és közszektorbeli szervezettel a projektszintű és az intézményi együttműködés megerősítése érdekében. A programnak elő kell segítenie továbbá új Észak–Dél és Dél–Dél együttműködés kialakítását a szubszaharai Afrikában több országra kiterjedő, több helyszínen végzett tanulmányok lefolytatása érdekében. Emellett egy rendszeres nemzetközi konferenciának, az EDCTP-fórumnak platformot kell biztosítania az európai, afrikai és máshonnan érkező tudósok és releváns hálózatok számára, hogy megosszák a megállapításokat és az ötleteket, valamint együttműködési kapcsolatokat alakítsanak ki.

Módosítás

- (62) A szubszaharai Afrikát érintő fertőző betegségek modern technológiai eszközökkel való kezeléséhez számos szereplő bevonására és hosszú távú kötelezettségvállalásokra van szükség. A Globális Egészségügyi EDCTP3 közös vállalkozásnak produktív és fenntartható Észak–Dél és Dél–Dél hálózatépítésről és együttműködésről kell gondoskodnia, és kapcsolatokat kell kiépítenie több magán-, **nonprofit** és közszektorbeli szervezettel a projektszintű és az intézményi együttműködés megerősítése érdekében. **A Globális Egészségügyi EDCTP3 közös vállalkozásnak szoros kapcsolatokat és sinergiákat kell kialakítania az Európai Fejlesztési Alap által eddig végrehajtott kezdeményezésekkel, és javítania kell a koordinációt a különböző tevékenységi területeken, együttműködve a kapacitásépítésben és a létesítmények és infrastruktúrák megosztásában, valamint a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz által Afrikában támogatott fellépésekben.** A programnak elő kell segítenie továbbá új Észak–Dél és Dél–Dél együttműködés kialakítását a szubszaharai Afrikában több országra kiterjedő, több helyszínen végzett tanulmányok lefolytatása érdekében. Emellett egy rendszeres nemzetközi konferenciának, az EDCTP-fórumnak platformot kell biztosítania az európai, afrikai és máshonnan érkező tudósok és releváns hálózatok számára, hogy megosszák a megállapításokat és az ötleteket, valamint együttműködési kapcsolatokat alakítsanak ki.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 49

Rendeletre irányuló javaslat

64 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (64) Elengedhetetlen, hogy a Globális Egészségügyi EDCTP3 közös vállalkozás által finanszírozott vagy egyébként a munkaprogramja hatálya alá tartozó kutatási tevékenységek teljes mértékben összhangban álljanak **az Európai Unió Alapjogi Chartájával**, az emberi jogok európai egyezményével és annak kiegészítő jegyzőkönyveivel, az Orvosi Világszövetség 2008. évi Helsink-i Nyilatkozatában foglalt etikai alapelvekkel, az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek regisztrálása technikai feltételeinek harmonizációját célzó nemzetközi konferencia helyes klinikai gyakorlatokra vonatkozó előírásaival, a vonatkozó uniós jogszabályokkal és azon országok helyi etikai követelményeivel, amelyekben a kutatási tevékenységet folytatni kívánják. Ezen túlmenően a Globális Egészségügyi EDCTP3 közös vállalkozásnak elő kell írnia, hogy a program által támogatott közvetett cselekvések eredményei alapján kidolgozott innovációknak és beavatkozásoknak megfizethetőnek és hozzáférhetőnek kell lenniük a kiszolgáltatott népességcsoportok számára.

Módosítás

- (64) Elengedhetetlen, hogy a Globális Egészségügyi EDCTP3 közös vállalkozás által finanszírozott vagy egyébként a munkaprogramja hatálya alá tartozó kutatási tevékenységek teljes mértékben összhangban álljanak **a Chartával**, az emberi jogok európai egyezményével és annak kiegészítő jegyzőkönyveivel, az Orvosi Világszövetség 2008. évi Helsink-i Nyilatkozatában foglalt etikai alapelvekkel, az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek regisztrálása technikai feltételeinek harmonizációját célzó nemzetközi konferencia helyes klinikai gyakorlatokra vonatkozó előírásaival, a vonatkozó uniós jogszabályokkal és azon országok helyi etikai követelményeivel, amelyekben a kutatási tevékenységet folytatni kívánják. Ezen túlmenően a Globális Egészségügyi EDCTP3 közös vállalkozásnak elő kell írnia, hogy a program által támogatott közvetett cselekvések eredményei alapján kidolgozott innovációknak és beavatkozásoknak megfizethetőnek és hozzáférhetőnek kell lenniük a kiszolgáltatott népességcsoportok számára, **akik olyan környezetben élnek, ahol kevés az erőforrás. A Globális Egészségügyi EDCTP3 közös vállalkozásnak támogatnia kell az etikai bizottságok felállítását az afrikai országokban, támogatva a kutatási és innovációs tevékenységeket.**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 50

Rendeletre irányuló javaslat

65 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (65) Ahhoz, hogy a Globális Egészségügyi EDCTP3 közös vállalkozás sikeres legyen és ösztönözze a partnerségben való részvételt, a közös vállalkozás finanszírozását a Horizont Európa program keretében finanszírozásra jogosult és az európai és fejlődő országok klinikai vizsgálatok területén létrejött partnerség (EDCTP) szövetségét alkotó államokban letelepedett jogalanyokra kell korlátozni. Az Unió más tagállamaiban, a társult országokban és a szubszaharai afrikai országokban letelepedett szervezeteknek továbbra is képesnek kell lenniük arra, hogy finanszírozás nélkül vegyenek részt a pályázati felhívásokban. Ezen túlmenően lehetővé kell tenni, hogy az EDCTP3 Szövetség tagjaitól eltérő országokban letelepedett szervezetek jogosultak legyenek finanszírozásra konkrét pályázati témákban vagy népegészségügyi szükséghelyzet kezelésére irányuló felhívás esetén, amennyiben a munkaprogram erről rendelkezik. A Globális Egészségügyi EDCTP3 közös vállalkozásnak meg kell tennie minden megfelelő – többek között szerződéses – intézkedést az Unió pénzügyi érdekeinek védelme érdekében. Törekednie kell tudományos és technológiai megállapodások megkötésére harmadik országokkal. A megállapodás megkötése előtt az EDCTP3 közös vállalkozásnak alternatív intézkedéseket kell alkalmaznia az uniós érdekek védelme érdekében, amennyiben egy ilyen megállapodással nem rendelkező harmadik országban letelepedett jogalanyok közvetett cselekvés finanszírozásában vesznek részt: a cselekvés pénzügyi koordinátorának valamely tagállamban vagy társult országban kell székhellyel rendelkeznie, és a pénzügyi kockázatok megfelelő figyelembevétele érdekében ki kell igazítani a támogatási megállapodásban az előfinanszírozás összegére és a felelősségre vonatkozó rendelkezéseket.

Módosítás

- (65) Ahhoz, hogy a Globális Egészségügyi EDCTP3 közös vállalkozás sikeres legyen és ösztönözze a partnerségben való részvételt, a közös vállalkozás finanszírozását a Horizont Európa program keretében finanszírozásra jogosult és az európai és fejlődő országok klinikai vizsgálatok területén létrejött partnerség (EDCTP) szövetségét alkotó államokban letelepedett jogalanyokra kell korlátozni. Az Unió más tagállamaiban, a társult országokban és a szubszaharai afrikai országokban letelepedett szervezeteknek továbbra is képesnek kell lenniük arra, hogy finanszírozás nélkül vegyenek részt a pályázati felhívásokban. Ezen túlmenően lehetővé kell tenni, hogy az EDCTP3 Szövetség tagjaitól eltérő országokban letelepedett szervezetek jogosultak legyenek finanszírozásra konkrét pályázati témákban vagy népegészségügyi szükséghelyzet kezelésére irányuló felhívás esetén, amennyiben a munkaprogram erről rendelkezik. A Globális Egészségügyi EDCTP3 közös vállalkozásnak meg kell tennie minden megfelelő – többek között szerződéses – intézkedést az Unió pénzügyi érdekeinek védelme érdekében. Törekednie kell tudományos és technológiai megállapodások megkötésére harmadik országokkal. A megállapodás megkötése előtt az EDCTP3 közös vállalkozásnak alternatív intézkedéseket kell alkalmaznia az uniós érdekek védelme érdekében, amennyiben egy ilyen megállapodással nem rendelkező harmadik országban letelepedett jogalanyok közvetett cselekvés finanszírozásában vesznek részt: **az afrikai szervezetek és országok által irányított projektek kivételével** a cselekvés pénzügyi koordinátorának valamely tagállamban vagy társult országban kell székhellyel rendelkeznie, és a pénzügyi kockázatok megfelelő figyelembevétele érdekében ki kell igazítani a támogatási megállapodásban az előfinanszírozás összegére és a felelősségre vonatkozó rendelkezéseket.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 51

Rendeletre irányuló javaslat

66 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(66) Az Európai Bizottság „emberközpontú gazdaság” és „a digitális korra felkészült Európa” prioritásaival összefüggésben az európai iparnak, beleértve a kkv-kat is, **zöldebbé**, körforgásosabbá és digitálisabbá kell válnia, miközben globális szinten versenyképes marad. A Bizottság hangsúlyozta az orvostechikai eszközök és a digitális technológiák szerepét a felmerülő kihívások kezelésében, valamint az e-egészségügyi szolgáltatásoknak a magas színvonalú egészségügyi ellátás biztosítására való használatát, továbbá azt a felhívást, hogy biztosítsák **az uniós igényeknek** megfelelő, megfizethető gyógyszerekkel való ellátást, miközben támogatják az innovatív és világviszonylatban vezető európai gyógyszeripart. Az Innovatív Egészségügy közös vállalkozás célja, hogy hozzájáruljon az **Unió tudásalapú gazdaságának sarokkövét jelentő** uniós egészségügyi ipar versenyképességének megerősítéséhez, az egészségügyi **technológiák – különösen az integrált egészségügyi megoldások – fejlesztésében való fokozott gazdasági tevékenységhez**, és ezáltal eszközként **szolgáljon a technológiai szuverenitás növeléséhez** és társadalmaink digitális átállásának előmozdításához. Ezek a politikai prioritások a kulcsfontosságú szereplőknek: a tudományos köröknek, a különböző méretű vállalatoknak és az egészségügyi innovációk végfelhasználóinak az egészségügyi kutatás és innováció köz- és magánszféra közötti partnerségének égisze alatt történő összefogásával érhetők el. Az Innovatív Egészségügy közös vállalkozásnak elő kell segítenie az európai rákellenes terv⁽⁹⁾ és az antimikrobiális rezisztencia leküzdésére irányuló, egységes egészségügyi megközelítés szerinti európai cselekvési terv⁽¹⁰⁾ célkitűzéseinek elérését. Az Innovatív Egészségügy közös vállalkozást össze kell hangolni az új európai iparstratégiával⁽¹¹⁾, az európai gyógyszerstratégiával⁽¹²⁾ és a fenntartható és digitális Európáért kkv-stratégiával⁽¹³⁾.

⁽⁹⁾ <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12154-Europe-s-Beating-Cancer-Plan>

⁽¹⁰⁾ https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/antimicrobial_resistance/docs/amr_2017_action-plan.pdf

⁽¹¹⁾ COM(2020)0102.

⁽¹²⁾ COM(2020)0761.

⁽¹³⁾ COM(2020)0103.

(66) A Bizottság „emberközpontú gazdaság” és „a digitális korra felkészült Európa” prioritásaival összefüggésben az európai iparnak, beleértve a kkv-kat **és induló vállalkozásokat is, környezeti szempontból fenntarthatóvá**, körforgásosabbá és digitálisabbá kell válnia, miközben globális szinten versenyképes marad. A Bizottság hangsúlyozta az orvostechikai eszközök, **a fejlett diagnosztika, a kezelések** és a digitális technológiák szerepét a felmerülő **egészségügyi** kihívások kezelésében, valamint az e-egészségügyi szolgáltatásoknak a magas színvonalú egészségügyi ellátás biztosítására való használatát, továbbá azt a felhívást, hogy biztosítsák **a betegek igényeinek** megfelelő, megfizethető gyógyszerekkel való ellátást, miközben támogatják az innovatív és világviszonylatban vezető európai gyógyszeripart. Az Innovatív Egészségügy közös vállalkozás célja, hogy hozzájáruljon az uniós egészségügyi ipar versenyképességének megerősítéséhez, **különösen az integrált egészségügyi megoldások terén, ezzel javítva az egészségügyi ellátás színvonalát és elérhetőségét az Unió egészében**, és ezáltal eszközként **szolgál a technológia fejlesztéséhez és az innovatív megoldások fellelítéséhez, valamint** társadalmaink digitális átállásának előmozdításához. Ezek a politikai prioritások a kulcsfontosságú szereplőknek: **a közsférának**, a tudományos köröknek, a különböző méretű vállalatoknak és az egészségügyi innovációk végfelhasználóinak az egészségügyi kutatás és innováció köz- és magánszféra közötti partnerségének égisze alatt történő összefogásával érhetők el. Az Innovatív Egészségügy közös vállalkozásnak elő kell segítenie az európai rákellenes terv⁽⁹⁾, **a Horizont Európa rákellenes küldetése** és az antimikrobiális rezisztencia leküzdésére irányuló, egységes egészségügyi megközelítés⁽¹⁰⁾ szerinti európai cselekvési terv célkitűzéseinek elérését, **és javítania kell az együttműködést a ritka betegségekre vonatkozó különböző európai kezdeményezésekkel is**. Az Innovatív Egészségügy közös vállalkozást össze kell hangolni az új európai iparstratégiával⁽¹¹⁾ **és annak aktualizált változatával**, az európai gyógyszerstratégiával⁽¹²⁾ és a fenntartható és digitális Európáért kkv-stratégiával⁽¹³⁾. **Szinergiákra kell törekedni az Európai Unió Egészségügyi Szükséghelyzet-felkészültségi és -reagálási Hatóságával (HERA) annak érdekében, hogy egy strukturális együttműködési rendszer jöjjön létre, amely lehetővé teszi az Unió számára az egészséggel kapcsolatos fenyegetések hatékonyabb előrejelzését és kezelését. „Az EU az egészségért” programhoz kapcsolódó együttműködési mechanizmusok és**

2021. október 21., csütörtök

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

szinergiák szintén hasznosak az Unió határokon átnyúló egészségügyi veszélyekre való felkészültségének fokozása, az egészségügyi rendszerek megerősítése, valamint az innovatív gyógyszeripari termékek elérhetőségének és megfizethetőségének javítása szempontjából. A közös vállalkozásnak szinergiákat kell kialakítania az európai egészségügyi adattérrel is, valamint a ritka betegségek területén indított kutatási kezdeményezésekkel.

⁽⁹⁾ <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12154-Europe-s-Beating-Cancer-Plan>

⁽¹⁰⁾ https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/antimicrobial_resistance/docs/amr_2017_action-plan.pdf

⁽¹¹⁾ COM(2020)0102.

⁽¹²⁾ COM(2020)0761.

⁽¹³⁾ COM(2020)0103.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 52

Rendeletre irányuló javaslat

67 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (67) Az Innovatív Egészségügy közös vállalkozás az innovatív gyógyszerek kutatására irányuló kezdeményezést megvalósító második közös vállalkozás (IMI2 közös vállalkozás) tapasztalataira épít, beleértve az e kezdeményezés által a Covid19-világjárvány leküzdése érdekében végzett munkát is. Az IMI2 közös vállalkozás időközi értékelésének⁽¹⁴⁾ ajánlásaival összhangban az utódkezdeményezésnek lehetővé kell tennie, hogy „más ipari ágazatok aktív szerepet vállaljanak a gyógyszeriparban, hogy kihasználhassák szakértelmüket az új egészségügyi beavatkozások kidolgozása során”. Ezért az ipari ágazatoknak ki kell terjedniük a biogógyszerészeti, biotechnológiai és gyógyászati technológiai ágazatokra, beleértve a digitális területen tevékenykedő vállalatokat is. A kezdeményezés hatályának ki kell terjednie a megelőzésre, a diagnosztikára, a kezelésre és a betegségmenedzsmentre, és azt a betegség súlyossága és/vagy az érintett személyek száma miatt a betegek és/vagy a társadalomra nehezedő jelentős terhek, valamint a betegség által a betegek és az egészségügyi rendszerekre gyakorolt jelentős gazdasági hatás kellő figyelembevételével kell meghatározni. A finanszírozott cselekvéseknek meg kell felelniük az Unió népegészségügyi igényeinek, és támogatniuk kell olyan jövőbeli egészségügyi innovációk fejlesztését, amelyek biztonságosak, **emberközpontúak**, hatékonyak, költséghatékonyak és megfizethetők a betegek és az egészségügyi rendszerek számára.

⁽¹⁴⁾ A Horizont 2020 keretében működő, az innovatív gyógyszerek kutatására irányuló kezdeményezést megvalósító második közös vállalkozás (2014–2016) időközi értékelése (ISBN 978-92-79-69299-4).

Módosítás

- (67) Az Innovatív Egészségügy közös vállalkozás az innovatív gyógyszerek kutatására irányuló kezdeményezést megvalósító második közös vállalkozás (IMI2 közös vállalkozás) tapasztalataira épít, beleértve az e kezdeményezés által a Covid19-világjárvány leküzdése érdekében végzett munkát is. Az IMI2 közös vállalkozás időközi értékelésének⁽¹⁴⁾ ajánlásaival összhangban az utódkezdeményezésnek lehetővé kell tennie, hogy „más ipari ágazatok aktív szerepet vállaljanak a gyógyszeriparban, hogy kihasználhassák szakértelmüket az új egészségügyi beavatkozások kidolgozása során”. Ezért az ipari ágazatoknak ki kell terjedniük a biogógyszerészeti, biotechnológiai és gyógyászati technológiai ágazatokra, beleértve a digitális területen tevékenykedő vállalatokat is. **Az új kezdeményezésnek biztosítania kell a civil társadalom és a betegszervezetek aktív szerepvállalását.** A kezdeményezés hatályának ki kell terjednie a megelőzésre, a diagnosztikára, a kezelésre és a betegségmenedzsmentre, és azt a betegség súlyossága és/vagy az érintett **vagy valószínűleg érintett** személyek száma miatt a betegek, **családjukra** és/vagy a társadalomra nehezedő jelentős terhek, valamint a betegség által a betegek és az egészségügyi rendszerekre gyakorolt jelentős gazdasági hatás kellő figyelembevételével kell meghatározni. A finanszírozott cselekvéseknek meg kell felelniük az Unió népegészségügyi igényeinek, és **az egészség színvonalának javítása érdekében** támogatniuk kell olyan jövőbeli egészségügyi innovációk fejlesztését, amelyek biztonságosak, **ember- és betegközpontúak**, hatékonyak, költséghatékonyak, **hozzáférhetőek**, és megfizethetők a betegek és az egészségügyi rendszerek **és szolgálatok** számára.

⁽¹⁴⁾ A Horizont 2020 keretében működő, az innovatív gyógyszerek kutatására irányuló kezdeményezést megvalósító második közös vállalkozás (2014–2016) időközi értékelése (ISBN 978-92-79-69299-4).

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 53

Rendeletre irányuló javaslat

68 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (68) Az új tudományos ötletek, valamint a sikeres kutatási és innovációs tevékenységek létrehozására vonatkozó legjobb lehetőség biztosítása érdekében az Innovatív Egészségügy közös vállalkozás kulcsszereplőinek különböző típusú köz- és magánintézmények kutatóinak kell lenniük. Ugyanakkor a végfelhasználóknak, például az uniós polgároknak, az egészségügyi szakembereknek és az egészségügyi szolgáltatóknak közre kell működniük a kezdeményezés stratégiai tervezésében és tevékenységeiben, **ezáltal biztosítva, hogy a kezdeményezés kielégítse szükségleteiket.** Ezen túlmenően az egész Unióra kiterjedő és a nemzeti szabályozó hatóságoknak, az egészségügyi technológiák értékelésével foglalkozó szervezeteknek és az egészségügyi költségek viselőinek is kellő időben hozzá kell járulniuk a partnerség tevékenységeihez, biztosítva ugyanakkor, hogy ne álljon fenn összeférhetetlenség, annak érdekében, hogy növeljék annak valószínűségét, hogy a finanszírozott cselekvések eredményei megfelelnek a bevezetéshez szükséges követelményeknek és ezáltal elérik a várt hatásokat. Mindezeknek a hozzájárulásoknak elő kell segíteniük, hogy a kutatási erőfeszítéseket jobban a kielégítetlen szükségletekre összpontosítsák.

Módosítás

- (68) Az új tudományos ötletek, valamint a sikeres kutatási és innovációs tevékenységek létrehozására vonatkozó legjobb lehetőség biztosítása érdekében az Innovatív Egészségügy közös vállalkozás kulcsszereplőinek különböző típusú köz- és magánintézmények kutatóinak kell lenniük. Ugyanakkor a végfelhasználóknak, például az uniós polgároknak, **családjaiknak, a fogyasztói és a betegcsoportoknak,** az egészségügyi szakembereknek és az egészségügyi szolgáltatóknak, **valamint az Unió-szerte működő más érintett közérdekű csoportoknak** közre kell működniük a kezdeményezés stratégiai tervezésében és tevékenységeiben. **Az Innovatív Egészségügy közös vállalkozásnak gondoskodnia kell arról, hogy az általa végzett tevékenységek megfeleljenek ezeknek az igényeknek.** Ezen túlmenően az egész Unióra kiterjedő és a nemzeti szabályozó hatóságoknak, az egészségügyi technológiák értékelésével foglalkozó szervezeteknek és az egészségügyi költségek viselőinek is kellő időben hozzá kell járulniuk a partnerség tevékenységeihez, biztosítva ugyanakkor, hogy ne álljon fenn összeférhetetlenség, annak érdekében, hogy növeljék annak valószínűségét, hogy a finanszírozott cselekvések eredményei megfelelnek a **betegék igényeinek és a** bevezetéshez szükséges követelményeknek és ezáltal elérik a várt hatásokat. Mindezeknek a hozzájárulásoknak elő kell segíteniük, hogy a kutatási erőfeszítéseket jobban a kielégítetlen **vagy alulfinanszírozott** szükségletekre összpontosítsák.

Módosítás 54

Rendeletre irányuló javaslat

70 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (70) A partnerség célkitűzéseinek a prekompetitív területre kell összpontosítaniuk, és ezáltal biztonságos teret kell teremteniük a különböző egészségügyi technológiák terén tevékenykedő vállalatok közötti hatékony együttműködéshez. A kezdeményezés integrált jellegének tükrözése, az egészségügyi ipar ágazatai közötti elszigeteltség megtörésének elősegítése és az ipar és a tudományos körök közötti együttműködés megerősítése érdekében a kezdeményezés által finanszírozott projektek többségének ágazatokon átívelőnek kell lennie.

Módosítás

- (70) A partnerség célkitűzéseinek a **nem kompetitív és** prekompetitív területre kell összpontosítaniuk, és ezáltal biztonságos teret kell teremteniük a különböző egészségügyi technológiák terén tevékenykedő vállalatok közötti hatékony **és eredményes** együttműködéshez. A kezdeményezés integrált jellegének tükrözése, az egészségügyi ipar ágazatai közötti elszigeteltség megtörésének elősegítése és az ipar és a tudományos körök közötti együttműködés megerősítése érdekében a kezdeményezés által finanszírozott projektek többségének ágazatokon átívelőnek kell lennie.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 55

Rendeletre irányuló javaslat

71 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (71) A „kulcsfontosságú digitális technológiák” kifejezés azokra az elektronikai alkatrészekre és rendszerekre utal, amelyek valamennyi főbb gazdasági ágazat alapját képezik. A Bizottság kiemelte, hogy ezeket a technológiákat ellenőrzés alá kell vonni Európában, különösen az olyan európai szakpolitikai prioritások megvalósításával összefüggésben, mint a digitális technológiai autonómia⁽³⁰⁾. A terület fontossága és az unióbeli érdekelt felek előtt álló kihívások miatt gyors fellépésre van szükség annak érdekében, hogy az európai innovációs és értékláncokban ne maradjon gyenge láncszem. Létre kell tehát hozni egy olyan uniós szintű mechanizmust, amely egyesíti és összpontosítja az elektronikai alkatrészek és rendszerek terén zajló kutatáshoz és innovációhoz a tagállamok, az Unió és a magánszektor által nyújtott támogatást.

⁽³⁰⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Európa digitális jövőjének megtervezése (COM(2020)0067).

Módosítás

- (71) A „kulcsfontosságú digitális technológiák” kifejezés azokra az elektronikai alkatrészekre és rendszerekre utal, amelyek valamennyi főbb gazdasági ágazat alapját képezik. A Bizottság kiemelte, hogy ezeket a technológiákat ellenőrzés alá kell vonni Európában, különösen az olyan európai szakpolitikai prioritások megvalósításával összefüggésben, mint a digitális technológiai autonómia⁽³⁰⁾. A terület fontossága és az unióbeli érdekelt felek előtt álló kihívások miatt gyors fellépésre van szükség annak érdekében, hogy az európai innovációs és értékláncokban ne maradjon gyenge láncszem. Létre kell tehát hozni egy olyan uniós szintű mechanizmust, amely egyesíti és összpontosítja az elektronikai alkatrészek és rendszerek terén zajló kutatáshoz és innovációhoz a tagállamok, az Unió és a magánszektor által nyújtott támogatást. **A processzorokkal és félvezető technológiákkal foglalkozó szövetségnek, valamint az ipari adatokkal, a peremtechnológiával és a felhőtechnológiával foglalkozó szövetségnek szintén ki kell egészítenie a közös vállalkozás kezdeményezéseit.**

⁽³⁰⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Európa digitális jövőjének megtervezése (COM(2020)0067).

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 56

Rendeletre irányuló javaslat

72 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (72) A Kulcsfontosságú Digitális Technológiák közös vállalkozásnak olyan világosan meghatározott témákkal kell foglalkoznia, amelyek lehetővé teszik a szélesebb értelemben vett európai iparágak számára, hogy azok biztosítsák a leginnovatívabb technológiák tervezését, gyártását és felhasználását az elektronikai alkatrészek és rendszerek területén. Európai szinten strukturált és összehangolt pénzügyi támogatásra van szükség ahhoz, hogy a kutatócsoportok és az európai iparágak megtudják őrizni jelenlegi erősségeiket egy rendkívül versengő nemzetközi környezet élvonalában, és hogy felszámolják azt a szakadékot, amely az alapvető uniós értékeket – többek között a magánélet védelmét és a bizalmat, a biztonságot és a védelmet – tükröző **európai** digitális átálláshoz elengedhetetlen technológiák terén mutatkozik. Az értékláncok valamennyi szegmensét képviselő ökoszisztéma érdekelt felei közötti együttműködés elengedhetetlen az új technológiák fejlesztéséhez és az **innováció** gyors piaci bevezetéséhez. Alapvető fontosságú továbbá az érdekelt feleknek – különösen a kkv-knak – a technológia feltörekvő vagy szomszédos területeibe, vagy mindkettőbe való integrálásához szükséges nyitottság és rugalmasság.

Módosítás

- (72) A Kulcsfontosságú Digitális Technológiák közös vállalkozásnak olyan világosan meghatározott témákkal kell foglalkoznia, amelyek lehetővé teszik a szélesebb értelemben vett európai iparágak számára, hogy azok biztosítsák a leginnovatívabb technológiák tervezését, gyártását és felhasználását az elektronikai alkatrészek és rendszerek területén. Európai szinten strukturált és összehangolt pénzügyi támogatásra van szükség ahhoz, hogy a kutatócsoportok és az európai iparágak megtudják őrizni jelenlegi erősségeiket egy rendkívül versengő nemzetközi környezet élvonalában, és hogy felszámolják azt a szakadékot, amely az alapvető uniós értékeket **és jogokat** – többek között a magánélet védelmét, **az adatvédelmet** és a bizalmat, a biztonságot és a védelmet **az értékláncok minden szintjén** – tükröző **uniós** digitális átálláshoz **és a technológiai vezető szerep megszerzéséhez** elengedhetetlen technológiák terén mutatkozik. Az értékláncok valamennyi szegmensét képviselő ökoszisztéma érdekelt felei közötti együttműködés elengedhetetlen az **olyan** új technológiák fejlesztéséhez, **amelyek a beépített adatvédelemre és biztonságra épülnek, valamint az innovációk** gyors piaci bevezetéséhez. Alapvető fontosságú továbbá **a civil társadalmi szervezeteknek és** az érdekelt feleknek – különösen a kkv-knak – a technológia feltörekvő vagy szomszédos területeibe, vagy mindkettőbe való integrálásához szükséges nyitottság és rugalmasság. **A Kulcsfontosságú Digitális Technológiák közös vállalkozásnak a „Digitális iránytű 2030-ig: a digitális évtized megvalósításának európai módja” című, 2021. március 9-i bizottsági közleményben meghatározott célokhoz való hozzájárulás érdekében kutatási tevékenységeket is ki kell dolgoznia.**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 57

Rendeletre irányuló javaslat

73 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (73) A Kulcsfontosságú Digitális Technológiák közös vállalkozásának ötvöznie kell azokat a pénzügyi és technikai eszközöket, amelyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy uralni lehessen az innováció eszkalálódó ütemét e területen, hogy jelentős továbbgyűrűző hatásokat idézzenek elő a társadalom számára, valamint hogy a stratégiák és beruházások közös európai érdekhez való hozzáigazítása révén **megosszák a kockázatvállalást**. Ezért a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák közös vállalkozás tagjainak önkéntes alapon az Uniónak, a tagállamoknak és a Horizont Európához társult országoknak, valamint olyan szövetségeknek kell lenniük, amelyek magánszektorbeli tagként az őket alkotó csoporttagokat képviselik, [továbbá az elektronikai alkatrészek és rendszerek területén Európában tevékenykedő más jogalanyoknak]. A tagállamok részvétele elősegíti továbbá a nemzeti programokkal és stratégiákkal való koherens összehangolást, mivel csökkenti az átfedéseket és az erőfeszítések szétaprózódását, ugyanakkor biztosítja az érdekelt felek és tevékenységek közötti szinergiákat.

Módosítás

- (73) A Kulcsfontosságú Digitális Technológiák közös vállalkozásának ötvöznie kell azokat a pénzügyi és technikai eszközöket, amelyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy uralni lehessen az innováció eszkalálódó ütemét e területen, hogy a stratégiák és beruházások közös európai érdekhez való hozzáigazítása révén jelentős továbbgyűrűző hatásokat idézzenek elő a társadalom számára. Ezért a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák közös vállalkozás tagjainak önkéntes alapon az Uniónak, a tagállamoknak és a Horizont Európához társult országoknak, valamint olyan szövetségeknek kell lenniük, amelyek magánszektorbeli tagként az őket alkotó csoporttagokat képviselik, [továbbá az elektronikai alkatrészek és rendszerek területén Európában tevékenykedő más jogalanyoknak]. A tagállamok részvétele elősegíti továbbá a nemzeti programokkal és stratégiákkal való koherens összehangolást, mivel csökkenti az átfedéseket és az erőfeszítések szétaprózódását, ugyanakkor biztosítja az érdekelt felek és tevékenységek közötti szinergiákat.

Módosítás 58

Rendeletre irányuló javaslat

74 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (74) A Horizont Európáról szóló rendelet [8. cikke (1) bekezdésének c) pontjával] összhangban a **részt vevő államoknak meg kell bízniuk a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák közös vállalkozást, hogy a hozzájárulásukat teljesítse a közvetett cselekvésekben részt vevő nemzeti szereplők felé. A kedvezményezetteknek egyetlen támogatási megállapodást kell aláírniuk a közös vállalkozással, a Horizont Európa szabályai szerint, beleértve a szellemi tulajdonjogok megfelelő keretét, az adott támogatási tevékenységet finanszírozó uniós programtól függően. A Kulcsfontosságú Digitális Technológiák közös vállalkozásnak kell feldolgoznia a költségigényléseket és teljesítenie a kifizetéseket a kedvezményezettek felé.**

Módosítás

- (74) A Horizont Európáról szóló rendelet [8. cikke (1) bekezdésének c) pontjával] összhangban a **közös vállalkozásoknak koordinációs megközelítést alkalmazva valamennyi pénzügyi hozzájárulást központilag kell kezelniük. Ennek megfelelően minden részt vevő államnak igazgatási megállapodást kell kötnie a közös vállalkozással, amely meghatározza a hozzájárulásoknak az adott részt vevő államban székhellyel rendelkező pályázók részére történő kifizetésére és az azokról való jelentéstételre alkalmazandó koordinációs mechanizmust. A nemzeti stratégiai prioritásaikkal való összhang biztosítása érdekében a részt vevő államoknak kellően indokolt esetben vétőjoggal kell rendelkezniük a nemzeti pénzügyi hozzájárulásuk egyes pályázókra történő felhasználását illetően.**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 59

Rendeletre irányuló javaslat

77 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (77) Az egységes európai égboltra vonatkozó uniós jogi keret ⁽³¹⁾ célja az európai légiforgalmi szolgáltatási (ATM) rendszer intézményi, operatív, technológiai és szabályozási intézkedések révén történő megreformálása annak érdekében, hogy javuljon a rendszer teljesítménye a kapacitás, a biztonság, a hatékonyság és a környezeti hatás tekintetében.

⁽³¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 549/2004/EK rendelete (2004. március 10.) az egységes európai égbolt létrehozására vonatkozó keret megállapításáról (HL L 96., 2004.3.31., 1. o.).

Módosítás

- (77) Az egységes európai égboltra vonatkozó uniós jogi keret ⁽³¹⁾ célja az európai légiforgalmi szolgáltatási (ATM) rendszer intézményi, operatív, technológiai és szabályozási intézkedések révén történő megreformálása annak érdekében, hogy javuljon a rendszer teljesítménye a kapacitás, a biztonság, a hatékonyság, **valamint az éghajlati** és a környezeti hatás tekintetében.

⁽³¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 549/2004/EK rendelete (2004. március 10.) az egységes európai égbolt létrehozására vonatkozó keret megállapításáról (HL L 96., 2004.3.31., 1. o.).

Módosítás 60

Rendeletre irányuló javaslat

78 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (78) Az „Egységes európai égbolt” légiforgalmi szolgáltatási (ATM) kutatási és fejlesztési projekt (a továbbiakban: SESAR-projekt) ⁽³²⁾ célja az ATM modernizálása, valamint a technológiai és operatív innováció összefogása az egységes európai égbolt támogatása érdekében. A projekt arra törekszik, hogy a légi közlekedési ágazat torlódásmentes, még biztonságosabb és **környezetbarátabb** működésének lehetővé tétele céljából 2035-ig technológiai megoldásokat kínáljon egy jól teljesítő ATM-hez. A SESAR-projekt három egymással összefüggő, folyamatos és fejlődő együttműködési folyamatból áll, amelyek meghatározzák, fejlesztik és alkalmazzák az európai ATM-főtervben ⁽³³⁾ meghatározott digitális európai égbolt alapját képező innovatív technológiai rendszereket és üzemeltetési eljárásokat.

⁽³²⁾ A Tanács 219/2007/EK rendelete (2007. február 27.) az új generációs európai légiforgalmi szolgáltatási rendszer (SESAR) megvalósítása érdekében közös vállalkozás alapításáról (HL L 64., 2007.3.2., 1. o.).

⁽³³⁾ A Tanács 2009/320/EK határozata (2009. március 30.) az egységes európai égbolt ATM-kutatási (SESAR) projektje európai légiszolgáltatási főtervének jóváhagyásáról (HL L 95., 2009.4.9., 41. o.).

Módosítás

- (78) Az „Egységes európai égbolt” légiforgalmi szolgáltatási (ATM) kutatási és fejlesztési projekt (a továbbiakban: SESAR-projekt) ⁽³²⁾ célja az ATM modernizálása, valamint a technológiai és operatív innováció összefogása az egységes európai égbolt támogatása érdekében. A projekt arra törekszik, hogy a légi közlekedési ágazat torlódásmentes, még biztonságosabb, **környezetbarátabb és éghajlatbarátabb** működésének lehetővé tétele céljából 2035-ig technológiai megoldásokat kínáljon egy jól teljesítő ATM-hez, **lehetővé téve az európai zöld megállapodásnak és az európai klímarendeletnek való megfelelést**. A SESAR-projekt három egymással összefüggő, folyamatos és fejlődő együttműködési folyamatból áll, amelyek meghatározzák, fejlesztik és alkalmazzák az európai ATM-főtervben ⁽³³⁾ meghatározott digitális európai égbolt alapját képező innovatív technológiai rendszereket és üzemeltetési eljárásokat.

⁽³²⁾ A Tanács 219/2007/EK rendelete (2007. február 27.) az új generációs európai légiforgalmi szolgáltatási rendszer (SESAR) megvalósítása érdekében közös vállalkozás alapításáról (HL L 64., 2007.3.2., 1. o.).

⁽³³⁾ A Tanács 2009/320/EK határozata (2009. március 30.) az egységes európai égbolt ATM-kutatási (SESAR) projektje európai légiszolgáltatási főtervének jóváhagyásáról (HL L 95., 2009.4.9., 41. o.).

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 61

Rendeletre irányuló javaslat

79 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (79) Az „európai ATM-főterv” az ATM korszerűsítésének tervezési eszköze Európa-szerte, amely az egységes európai égbolt teljesítménycéljainak elérése érdekében összekapcsolja az ATM kutatási és innovációs tevékenységeket a telepítési tevékenységek forgatókönyveivel.

Módosítás

- (79) Az „európai ATM-főterv” az ATM korszerűsítésének tervezési eszköze Európa-szerte, amely az egységes európai égbolt teljesítménycéljainak elérése érdekében összekapcsolja az ATM kutatási és innovációs tevékenységeket a telepítési tevékenységek forgatókönyveivel, **nemcsak az egyes repülések során javítva a hatékonyságot, hanem lehetővé téve átfogó kapacitásának a technológiai fejlődéssel párhuzamos folyamatos kiigazítását.**

Módosítás 62

Rendeletre irányuló javaslat

81 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (81) Az „Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás 3 közös vállalkozásnak a SESAR közös vállalkozás tapasztalataira kell építenie, és továbbra is koordinációs szerepet kell betöltenie az ATM-kutatás terén az Unióban. Az „Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás 3 közös vállalkozás fő célkitűzéseinek az európai kutatási és innovációs kapacitás megerősítésére és további integrálására **kell irányulniuk, miközben** segítik az ágazat digitalizálásának felgyorsítását, valamint reziliensebbé és méretezhetőbbé teszik az ágazatot a forgalom ingadozásaival szemben. A közös vállalkozásnak a gazdasági fellendülés és növekedés támogatása érdekében innováció révén **meg kell erősítenie** a személyzettel ellátott és a pilóta nélküli légi közlekedési és ATM-szolgáltatások versenyképességét. **Ki kell fejlesztenie** és fel kell gyorsítania **az innovatív megoldások** piaci elterjedését, hogy az egységes európai égbolt légtere a világ legeredményesebb és leginkább környezetbarát légterévé váljon.

Módosítás

- (81) Az „Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás 3 közös vállalkozásnak a SESAR közös vállalkozás tapasztalataira kell építenie, és továbbra is koordinációs szerepet kell betöltenie az ATM-kutatás terén az Unióban. Az „Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás 3 közös vállalkozás fő célkitűzéseinek **alkalmasnak kell lenniük** az európai kutatási és innovációs kapacitás megerősítésére és további integrálására **irányuló intézkedések támogatására, amelyek viszont** segítik az ágazat digitalizálásának felgyorsítását, valamint reziliensebbé és méretezhetőbbé teszik az ágazatot a forgalom ingadozásaival szemben. A közös vállalkozásnak **hozzá kell járulnia ahhoz, hogy** a gazdasági és társadalmi fellendülés és növekedés támogatása érdekében innováció révén **megegyeztessen** a személyzettel ellátott és a pilóta nélküli légi közlekedési és ATM-szolgáltatások versenyképességét. **Támogatnia kell az innovatív megoldások kifejlesztését** és fel kell gyorsítania **azok** piaci elterjedését, hogy az egységes európai égbolt légtere a világ legeredményesebb és leginkább környezetbarát légterévé váljon.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 63

Rendeletrre irányuló javaslat

83 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (83) Az „Egységes Európai Égbolt” Légitforgalmi Szolgáltatási Kutatás 3 közös vállalkozásban való részvételnek nyitva kell állnia a tagállamok és a Horizont Európához társult országok érdekelt feleinek – köztük a kkv-knak – a lehető szélesebb köre és képviselte előtt, a részvétel különböző formáin keresztül. A részvételnek biztosítania kell különösen a személyzettel ellátott és a pilóta nélküli légi közlekedés berendezésgyártói, a légtérhasználók, a léginnavigációs szolgáltatók, a repülőterek, a katonai és szakmai személyzet szövetségei közötti megfelelő egyensúlyt, és lehetőségeket kell kínálnia a kkv-k, a tudományos körök és a kutatóhelyek számára. A legígéretesebb megközelítések és az azok követésére képes szervezetek azonosítása érdekében a Bizottság felhívást tett közzé a potenciális tagok részvételi szándékának kifejezésére. A tagok csoportjának gyors bővítése érdekében az irányító testület számára lehetővé kell tenni, hogy a felhívás eredményei alapján kiválassza a társult tagokat.

Módosítás

- (83) Az „Egységes Európai Égbolt” Légitforgalmi Szolgáltatási Kutatás 3 közös vállalkozásban való részvételnek nyitva kell állnia a tagállamok és a Horizont Európához társult országok érdekelt feleinek – köztük a kkv-knak, **a tudományos szakértőknek, valamint többek között a környezettel és az éghajlattal foglalkozó civil társadalmi szervezeteknek** – a lehető szélesebb köre és képviselte előtt, a részvétel különböző formáin keresztül. A részvételnek biztosítania kell különösen a személyzettel ellátott és a pilóta nélküli légi közlekedés berendezésgyártói, a légtérhasználók, a léginnavigációs szolgáltatók, a repülőterek, a katonai és szakmai személyzet szövetségei közötti megfelelő egyensúlyt, és lehetőségeket kell kínálnia a kkv-k, a tudományos körök és a kutatóhelyek számára. A legígéretesebb megközelítések és az azok követésére képes szervezetek azonosítása érdekében a Bizottság felhívást tett közzé a potenciális tagok részvételi szándékának kifejezésére. A tagok csoportjának gyors bővítése érdekében az irányító testület számára lehetővé kell tenni, hogy a felhívás eredményei alapján kiválassza a társult tagokat.

Módosítás 64

Rendeletrre irányuló javaslat

86 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (86) Az EUROCONTROL ügynökség megfelelő infrastruktúrával és a szükséges adminisztratív, informatikai, kommunikációs és logisztikai támogató szolgáltatásokkal rendelkezik. Az „Egységes Európai Égbolt” Légitforgalmi Szolgáltatási Kutatás 3 közös vállalkozásnak részesülnie kell az EUROCONTROL ezen infrastruktúráiból és szolgáltatásaiból. Ebben az összefüggésben kevés potenciális szinergia érhető el, ha az igazgatási erőforrásokat **egy közös háttéiroda révén** más közös vállalkozásokkal egyesítenék. Ezért az „Egységes Európai Égbolt” Légitforgalmi Szolgáltatási Kutatás 3 közös vállalkozásnak kívül kell maradnia az e rendelettel létrehozott közös háttéirodai funkciókon.

Módosítás

- (86) Az EUROCONTROL ügynökség megfelelő infrastruktúrával és a szükséges adminisztratív, informatikai, kommunikációs és logisztikai támogató szolgáltatásokkal rendelkezik. Az „Egységes Európai Égbolt” Légitforgalmi Szolgáltatási Kutatás 3 közös vállalkozásnak részesülnie kell az EUROCONTROL ezen infrastruktúráiból és szolgáltatásaiból. Ebben az összefüggésben kevés potenciális szinergia érhető el, ha az igazgatási erőforrásokat más közös vállalkozásokkal egyesítenék. Ezért az „Egységes Európai Égbolt” Légitforgalmi Szolgáltatási Kutatás 3 közös vállalkozásnak kívül kell maradnia az e rendelettel létrehozott közös háttéirodai funkciókon.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 65

Rendeletre irányuló javaslat

88 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (88) Az **Európai** Bizottság 2019–2024 közötti időszakra vonatkozó, „a digitális korra felkészült Európa” és az emberközpontú gazdaság elnevezésű prioritásai, valamint az **Európa** digitális jövőjének **megtervezése** című közleményében meghatározott szakpolitikai célkitűzések összefüggésében Európának ki kell fejlesztenie az 5G hálózatokon alapuló kritikus digitális infrastruktúrákat, és ki kell építenie a 6G-re irányuló technológiai kapacitásait 2030-ig. Ebben az összefüggésben a Bizottság hangsúlyozta az Európai partnerség az intelligens hálózatokért és szolgáltatásokért stratégiai jelentőségét a fogyasztók és a vállalkozások számára biztonságos, konnektivitáson alapuló szolgáltatások biztosítása tekintetében. Ezek a prioritások úgy érhetők el, ha a kulcsfontosságú szereplőket, azaz az ipart, a tudományos köröket és a hatóságokat egy olyan európai partnerség keretében egyesítik, amely az 5G technológiát és szabványokat sikeresen kifejlesztő 5G PPP kezdeményezés eredményeire épít.

Módosítás

- (88) A Bizottság 2019–2024 közötti időszakra vonatkozó, „a digitális korra felkészült Európa” és az emberközpontú gazdaság elnevezésű prioritásai, valamint az **„Európa digitális jövőjének megtervezése” című, illetve a „Digitális iránytű 2030-ig: a digitális évtized megvalósításának európai módja”** című közleményében meghatározott szakpolitikai célkitűzések összefüggésében Európának ki kell fejlesztenie az 5G hálózatokon alapuló kritikus digitális infrastruktúrákat, és ki kell építenie a 6G-re irányuló **tudásbázisát és** technológiai kapacitásait, **továbbá kommunikációs technológiáit** 2030-ig. Ebben az összefüggésben a Bizottság hangsúlyozta az Európai partnerség az intelligens hálózatokért és szolgáltatásokért stratégiai jelentőségét a fogyasztók és a vállalkozások számára biztonságos, konnektivitáson alapuló szolgáltatások biztosítása tekintetében. Ezek a prioritások úgy érhetők el, ha a kulcsfontosságú szereplőket, azaz az ipart, a tudományos köröket, **a civil társadalmi szervezeteket** és a hatóságokat egy olyan európai partnerség keretében egyesítik, amely az 5G technológiát és szabványokat sikeresen kifejlesztő 5G PPP kezdeményezés eredményeire épít.

Módosítás 66

Rendeletre irányuló javaslat

89 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (89) Az Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások közös vállalkozás célja a digitális infrastruktúra területén felmerülő szakpolitikai kérdések kezelése, valamint a kutatás és az innováció technológiai hatókörének kiterjesztése a **6G** hálózatokra. A közös vállalkozásnak a tagállamok szoros bevonásával meg kell erősítenie a hálózati energiahatékonysággal, a kiberbiztonsággal, a technológiai szuverenitással, a magánélet védelmével és az etikával kapcsolatos uniós szakpolitikai és társadalmi igényekre adott választ, és kibővíti majd a kutatás és innováció hatókörét a hálózatoktól a felhőalapú szolgáltatásnyújtásra, valamint a polgárok és a gazdasági ágazatok széles köre – például az egészségügy, a közlekedés, a feldolgozóipar és a média – számára nyújtott szolgáltatásokat lehetővé tevő elemekre és eszközökre.

Módosítás

- (89) Az Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások közös vállalkozás célja a digitális infrastruktúra területén felmerülő szakpolitikai kérdések kezelése, valamint a kutatás és az innováció technológiai hatókörének kiterjesztése a **6G-s és más kommunikációs** hálózatokra. A közös vállalkozásnak a tagállamok szoros bevonásával meg kell erősítenie a hálózati energiahatékonysággal, a kiberbiztonsággal, a technológiai szuverenitással **és rezilienciával**, a magánélet védelmével és az etikával kapcsolatos uniós szakpolitikai és társadalmi igényekre adott választ, és kibővíti majd a kutatás és innováció hatókörét a hálózatoktól a felhőalapú szolgáltatásnyújtásra, valamint a polgárok és a gazdasági ágazatok **és társadalmi szektorok** széles köre – például az egészségügy, a közlekedés, a feldolgozóipar és a média – számára nyújtott szolgáltatásokat lehetővé tevő elemekre és eszközökre.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 67

Rendeletre irányuló javaslat

91 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (91) A fejlett 5G infrastruktúrák **képezik** majd a digitális és zöld átállást lehetővé tevő ökoszisztémák fejlesztésének, a következő lépésben pedig Európa 6G technológia elfogadásával kapcsolatos pozíciójának alapját. Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) digitális ága, valamint a Digitális Európa program és az InvestEU lehetőséget kínál az 5G- és később a 6G-alapú digitális ökoszisztémák fejlesztésére. Figyelembe véve az ilyen kiépítési projekteken részt vevő köz- és magánszektorbeli érdekelt felek széles körét, elengedhetetlen a stratégiai menetrend kialakításának, a programozáshoz való hozzájárulásnak, valamint az érdekelt felek ilyen programokkal kapcsolatos tájékoztatásának és bevonásának **a koordinálása**. E feladatok stratégiai alapjaként az Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások közös vállalkozásnak össze kell hangolnia a stratégiai megvalósítási ütemtervek kidolgozását a kiépítés releváns területein, például a közutak és a vasút mentén működő 5G rendszerek tekintetében. Ezen ütemterveknek többek között kiépítési ütemterveket, az együttműködési modellek főbb lehetőségeit és egyéb stratégiai kérdéseket kell meghatározniuk.

Módosítás

- (91) A fejlett 5G infrastruktúrák **képezhetik** majd a digitális és zöld átállást lehetővé tevő ökoszisztémák fejlesztésének, a következő lépésben pedig Európa 6G technológia **átlátható és nyílt** elfogadásával kapcsolatos pozíciójának alapját, **mivel a globális és kompatibilis 6G szabványok kialakítása csökkentené a költségeket, hatékonyabb digitális ellátási láncokat hozna létre, és javítaná az innovációt**. Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) digitális ága, valamint a Digitális Európa program és az InvestEU lehetőséget kínál az 5G- és később a 6G-alapú digitális ökoszisztémák fejlesztésére. Figyelembe véve az ilyen kiépítési projekteken részt vevő köz- és magánszektorbeli érdekelt felek széles körét, elengedhetetlen a stratégiai menetrend kialakításának, a programozáshoz való hozzájárulásnak, valamint az érdekelt felek ilyen programokkal kapcsolatos tájékoztatásának és bevonásának **az előmozdítása**. E feladatok stratégiai alapjaként az Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások közös vállalkozásnak össze kell hangolnia a stratégiai megvalósítási ütemtervek kidolgozását a kiépítés releváns területein, például a közutak és a vasút mentén működő 5G rendszerek tekintetében. Ezen ütemterveknek többek között kiépítési ütemterveket, **technológiai ajánlásokat**, az együttműködési modellek főbb lehetőségeit és egyéb stratégiai kérdéseket kell meghatározniuk.

Módosítás 68

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Ez a rendelet kilenc, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 187. cikke szerinti közös vállalkozást hoz létre a Horizont Európáról szóló rendelet [2. cikkének 3. pontjában] meghatározott és [8. cikke (1) bekezdésének c)] pontjában említett intézményesített európai partnerségek megvalósítására. A rendelet meghatározza e közös vállalkozások célkitűzéseit és feladatait, tagságát, szervezetét és egyéb működési szabályait.

Módosítás

Ez a rendelet kilenc, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 187. cikke szerinti közös vállalkozást hoz létre a Horizont Európáról szóló rendelet [2. cikkének 3. pontjában] meghatározott és [8. cikke (1) bekezdésének c)] pontjában, **valamint III. mellékletében** említett intézményesített európai partnerségek megvalósítására. A rendelet meghatározza e közös vállalkozások célkitűzéseit és feladatait, tagságát, szervezetét és egyéb működési szabályait, **beleértve az átláthatóságra és elszámoltathatóságra vonatkozó szabályokat is**.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 69

Rendeletre irányuló javaslat

2 cikk – 1 bekezdés – 6 a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

6a. „**kapcsolódó szervezetek**” a költségvetési rendelet 187. cikkének 1. bekezdésében meghatározott jogalanyok;

Módosítás 70

Rendeletre irányuló javaslat

2 cikk – 1 bekezdés – 9 pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

9. „kiegészítő tevékenység”: a munkaprogram fő **részen kívüli** olyan tevékenység, amely nem részesül pénzügyi támogatásban a közös vállalkozástól, de hozzájárul a közös vállalkozás célkitűzéseéhez, és közvetlenül kapcsolódik az adott közös vállalkozás vagy annak korábbi kezdeményezései alá tartozó projektek eredményeinek felhasználásához, vagy jelentős uniós hozzáadott értéket képvisel;

9. „kiegészítő tevékenység”: a munkaprogram fő **részenek mellékletében foglalt éves kiegészítő tevékenységi tervben szereplő** olyan tevékenység, amely nem részesül pénzügyi támogatásban a közös vállalkozástól, de **közvetlenül** hozzájárul a közös vállalkozás célkitűzéseéhez, és közvetlenül kapcsolódik az adott közös vállalkozás vagy annak korábbi kezdeményezései alá tartozó projektek eredményeinek felhasználásához, vagy jelentős uniós hozzáadott értéket képvisel **és előmozdítja az uniós politikákat**;

Módosítás 71

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1) A 3. cikkben említett közös vállalkozások hozzájárulnak a Horizont Európáról szóló rendelet [3. cikkében] meghatározott általános célkitűzések megvalósításához.

(1) A 3. cikkben említett közös vállalkozások hozzájárulnak a Horizont Európáról szóló rendelet [3. cikkében] meghatározott általános **és konkrét** célkitűzések megvalósításához.

Módosítás 72

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 2 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2) A közös vállalkozások – **a partnereknek a kutatási és innovációs tevékenységek programjának kidolgozásába és végrehajtásába való bevonása és e kidolgozás és végrehajtás iránti elkötelezettsége révén** – a következő általános célkitűzéseket valósítják meg:

(2) A közös vállalkozások a következő általános célkitűzéseket valósítják meg:

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 73

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 2 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) az Unió tudományos és technológiai kapacitásainak megerősítése és integrálása a magas színvonalú új ismeretek létrehozásának és terjesztésének támogatása érdekében, különösen a globális kihívások kezelése, az Unió versenyképességének és fenntarthatóságának biztosítása, valamint a megerősített Európai Kutatási Térséghez való hozzájárulás céljából;

Módosítás

- a) az Unió, **a tagállamok és a régiók** tudományos, **innovációs** és technológiai kapacitásainak megerősítése és integrálása a magas színvonalú új ismeretek létrehozásának és terjesztésének támogatása érdekében, különösen a globális **társadalmi** kihívások kezelése, az Unió versenyképességének és fenntarthatóságának, **illetve az európai hozzáadott értéknek és a rezilienciának** a biztosítása és javítása, valamint a megerősített Európai Kutatási Térséghez való hozzájárulás céljából;

Módosítás 74

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 2 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) az uniós értékláncok fenntarthatóságorientált globális vezető szerepének, valamint az Unió **nyitott** stratégiai autonómiájának **biztosítása** a kulcsfontosságú technológiák és iparágak terén, az európai iparstratégiával összhangban;

Módosítás

- b) az uniós értékláncok fenntarthatóságorientált globális vezető szerepének **és ellenállóképességének biztosítása**, valamint az Unió stratégiai autonómiájának **megóvása** a kulcsfontosságú technológiák és iparágak terén **a nyitott gazdaság fenntartása mellett**, az európai iparstratégiával **és kkv-stratégiával, az európai zöld megállapodással, más uniós politikákkal és az európai helyreállítási tervvel** összhangban;

Módosítás 75

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 2 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) az éghajlattal, a környezettel, az egészséggel és más globális társadalmi kihívásokkal foglalkozó innovatív megoldások kidolgozása és elterjedésének felgyorsítása Unió-szerte, hozzájárulva az Unió stratégiai prioritásaihoz, **különösen** az ENSZ fenntartható **fejlesztési** céljainak elérése és **az Unióban a klímasemlegesség** 2050-ig történő megvalósítása **érdekében**.

Módosítás

- c) az éghajlattal, a környezettel, az egészséggel, **a digitalizációval** és más globális társadalmi kihívásokkal foglalkozó innovatív megoldások kidolgozása és elterjedésének felgyorsítása Unió-szerte, hozzájárulva az Unió stratégiai prioritásaihoz, valamint az ENSZ fenntartható **fejlesztési** céljainak elérése és **a klímasemlegesség – a Párizsi Megállapodással összhangban – legkésőbb** 2050-ig történő megvalósítása **mellett az Unió gazdasági növekedésének felgyorsításához és az innovációs ökoszisztéma előmozdításához**.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 76

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 3 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) az ágazatközi és interdiszciplináris kutatás és innováció kritikus tömegének és **tudományos** képességeinek javítása Unió-szerte;

Módosítás

- a) az **együttműködésen alapuló**, ágazatközi és interdiszciplináris kutatás és innováció kritikus tömegének, **valamint tudományos és technológiai** képességeinek javítása Unió-szerte;

Módosítás 77

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 3 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) a **társadalmi, ökológiai és gazdasági** átállás felgyorsítása az uniós prioritások szempontjából stratégiai jelentőségű területeken és ágazatokban, különösen az üvegházhatásúgáz-kibocsátás 2030-ig történő csökkentése érdekében, az európai zöld megállapodással összhangban meghatározott **céloknak** megfelelően;

Módosítás

- b) a **zöld és digitális** átállás felgyorsítása az uniós prioritások szempontjából stratégiai jelentőségű területeken és ágazatokban, különösen az üvegházhatásúgáz-kibocsátás 2030-ig történő csökkentése érdekében, az európai zöld megállapodással **és az uniós klímarendelettel** összhangban meghatározott **éghajlat- és energiacéloknak** megfelelően, **továbbá a szennyező- és toxikus anyagoktól mentes környezet elérése, valamint az ökoszisztémák és a biológiai sokféleség megőrzése és helyreállítása érdekében;**

Módosítás 78

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 3 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) a meglévő és az új európai **kutatási és innovációs** értékláncok innovációs képességeinek és teljesítményének javítása, többek között a **kis- és középvállalkozások (kkv-k)** esetében;

Módosítás

- c) a meglévő és az új európai **ökoszisztémák** és értékláncok **kutatási és** innovációs képességeinek és teljesítményének javítása, többek között a **kkv-k és az induló vállalkozások** esetében;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 79

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 3 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

d) az innovatív megoldások bevezetésének, igénybevételének és terjesztésének felgyorsítása a megerősített európai kutatási és innovációs ökoszisztémákban, többek között a végfelhasználók, a polgárok, valamint a szabályozó és szabványügyi testületek széles körű és korai bevonása és közös alkotás révén;

Módosítás

d) az innovatív megoldások, **technológiák, szolgáltatások és készségek** bevezetésének, igénybevételének és terjesztésének felgyorsítása a megerősített európai kutatási és innovációs ökoszisztémákban **és végső soron a társadalomban**, többek között a végfelhasználók, **köztük a kkv-k, induló vállalkozások, a fogyasztói szervezetek**, a polgárok, valamint a szabályozó és szabványügyi testületek széles körű és korai bevonása és közös alkotás révén;

Módosítás 80

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 3 bekezdés – d a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

da) **hozzájárulás az egész Unióban tapasztalható specifikus szakemberhiány enyhítéséhez, ennek érdekében részvétel tájékoztatási tevékenységekben, valamint a saját kutatási területekhez kapcsolódóan segítségnyújtás az új tudás- és humán tőke létrehozásához; hozzájárulás az európai munkavállalók továbbképzésének és átképzésének felgyorsításához, valamint a kkv-knak a közös vállalkozások működéséhez kapcsolódó ipari ökoszisztémákban való részvételéhez; a vonatkozó tudományos és innovációs kompetenciák uniós szintű integrációjának elősegítése az európai kutatási és innovációs ökoszisztémákban és értékláncokban;**

Módosítás 81

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 3 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

e) az uniós képességek és erőforrások **kiaknázásának köszönhetően** új termékek és szolgáltatások környezeti szempontú és termelékenységi javulásának megvalósítása.

Módosítás

e) az uniós képességek és erőforrások **összekapcsolásán és teljes körű kihasználásán keresztül** új termékek, **technológiák, alkalmazások és szolgáltatások a körforgásosságot előmozdító, környezeti szempontú, energia- és forrástakarékos, fenntartható szociális** és termelékenységi javulásának megvalósítása.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 82**Rendeletre irányuló javaslat****4 cikk – 3 bekezdés – e a pont (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ea) hozzájárulás a nemek közötti szakadék áthidalásához a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika (STEM) területén Európában, valamint a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítéséhez az európai partnerségek által kidolgozott kutatási eredményekben, ezáltal biztosítva az európai partnerségeknek a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó célkitűzésekkel való jobb összehangolását;

Módosítás 83**Rendeletre irányuló javaslat****4 cikk – 3 bekezdés – e b pont (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

eb) lehetőség keresése arra, hogy tájékoztassák azokat a hallgatókat, akik karriert kívánnak folytatni a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika területén, valamint a közös vállalkozások operatív tevékenységeihez kapcsolódó egyéb területeken;

Módosítás 84**Rendeletre irányuló javaslat****4 cikk – 4 a bekezdés (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4a) Kutatási tevékenységeik végzése során a közös vállalkozások törekednek az európai strukturális és beruházási alapok, az egyéb Horizont Európával kapcsolatos kezdeményezések, valamint a kutatással, innovációval és versenyképességgel kapcsolatos valamennyi uniós program közötti szinergiákra. Emellett a közös vállalkozásoknak saját tudományos területükön szorosan együtt kell működniük az Európai Bizottság Közös Kutatóközpontjával.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 85

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) a kiválóság megerősítése és terjesztése, többek között a szélesebb körű részvétel Unió-szerte történő előmozdítása révén;

Módosítás

a) a kiválóság megerősítése és terjesztése, többek között a szélesebb körű részvétel **és a földrajzi diverzitás** Unió-szerte történő előmozdítása révén, **többek között a jelenleg az európai innovációs eredménytábla szerint szerény és mérsékelt innovátoroknak minősülő tagállamok részvételével;**

Módosítás 86

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 1 bekezdés – a a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

aa) **a tudományos kiválóság előmozdítása és jutalmazása, többek között annak biztosítása révén, hogy a tevékenységek végrehajtása során figyelembe vegyék a legmodernebb tudományos és alapkutatási eredményeket;**

Módosítás 87

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

c) a kutatási, innovációs és adott esetben oktatási és egyéb szakpolitikák közötti kapcsolat megerősítése, ideértve a nemzeti, regionális és uniós kutatási és innovációs szakpolitikákkal és tevékenységekkel való kiegészítő jelleget;

Módosítás

c) a kutatási, innovációs és adott esetben **a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó,** oktatási és egyéb szakpolitikák közötti kapcsolat megerősítése, ideértve a nemzeti, regionális és uniós **szakképzési,** kutatási és innovációs szakpolitikákkal és tevékenységekkel való kiegészítő jelleget;

Módosítás 88

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 1 bekezdés – c a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

ca) **a felelősségteljes kutatás és innováció előmozdítása, figyelembe véve az elővigyázatosságot elvét;**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 89

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 1 bekezdés – c b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

cb) *a nemi dimenzió erősítése a kutatás és innováció terén az összes közös vállalkozásban;*

Módosítás 90

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 1 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

e) a nemzetközi együttműködés megerősítése;

e) a nemzetközi együttműködés megerősítése *az Unió külpolitikai célkitűzéseivel és nemzetközi kötelezettségvállalásaival összhangban, valamint Európa versenyképességének és ipari vezető szerepének előmozdítása az Unió stratégiai autonómiájának tiszteletben tartása mellett, ugyanakkor megőrizve a nyitott gazdaságot;*

Módosítás 91

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 1 bekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

f) az új megoldások nyilvános ismertségének, elfogadottságának, keresletének és igénybevételének növelése a polgárok és a végfelhasználók közös tervezési és alkotási folyamatokba való bevonása révén;

f) az új megoldások nyilvános ismertségének, elfogadottságának, keresletének és igénybevételének növelése a polgárok, *civil társadalmi szervezetek, fogyasztói szervezetek* és a végfelhasználók, *köztük a kkv-k és induló innovatív vállalkozások* közös tervezési és alkotási folyamatokba való bevonása révén;

Módosítás 92

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 1 bekezdés – g pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

g) *a* kutatási és innovációs eredmények hasznosításának ösztönzése, *valamint az eredmények aktív terjesztése és hasznosítása, különösen a magánberuházások mozgósítása és a szakpolitika-fejlesztés* érdekében;

g) *saját kutatási területeiken a* kutatási és innovációs eredmények *aktív terjesztésének, felhasználásának és* hasznosításának ösztönzése, *többek között szakpolitikai fejlesztés céljából, szabványosítás, innovatív megoldások beszerzése és kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzések révén, a kutatási eredmények piaci bevezetésének felgyorsítása* érdekében;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 93

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 1 bekezdés – h pont

A Bizottság által javasolt szöveg

h) az ipari átalakulás felgyorsítása, többek között az innovációhoz szükséges készségek fejlesztése révén;

Módosítás

h) az **értékláncokban az** ipari átalakulás **és rezilienciaépítés** felgyorsítása, többek között az innovációhoz szükséges készségek fejlesztése révén;

Módosítás 94

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 1 bekezdés – h a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

ha) **a készségek és tapasztalatok szintjének emelése az egész Unióban a hallgatók, az egyetemi oktatók és a szakértők körében, ösztönözve a speciális egyetemi diplomák és oktatási programok fejlesztését a különböző területeken, különös figyelmet fordítva a nemi dimenzióra, és biztosítva a legszélesebb földrajzi lefedettséget az Unióban;**

Módosítás

Módosítás 95

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 1 bekezdés – i pont

A Bizottság által javasolt szöveg

i) a kapcsolódó uniós szakpolitikák kutatási eredményeken alapuló végrehajtásának, valamint a szabályozási, szabványosítási és fenntartható beruházási tevékenységeknek a támogatása európai és globális szinten.

Módosítás

i) a kapcsolódó uniós szakpolitikák **tudományos** kutatási eredményeken alapuló végrehajtásának, valamint a szabályozási, szabványosítási és fenntartható beruházási tevékenységeknek a támogatása **nemzeti**, európai és globális szinten.

Módosítás 96

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 2 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) főként vissza nem térítendő támogatás formájában pénzügyi támogatást nyújtanak a nyílt versenypályázati felhívásokat követően kiválasztott közvetett kutatási és innovációs cselekvésekhez, a **munkaprogramjuk eltérő rendelkezésének hiányában;**

Módosítás

a) főként vissza nem térítendő támogatás formájában pénzügyi támogatást nyújtanak a nyílt, **pártatlan, átlátható** versenypályázati felhívásokat követően kiválasztott közvetett kutatási és innovációs cselekvésekhez, a **munkaprogramjukban meghatározandó, kellően indokolt esetek kivételével;**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 97

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 2 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) szoros együttműködést alakítanak ki, és biztosítják a koordinációt más európai partnerségekkel, többek között azáltal, hogy adott esetben a közös vállalkozás költségvetésének egy részét közös pályázati felhívásokra fordítják;

Módosítás

- b) szoros együttműködést **és szinergiákat** alakítanak ki, és biztosítják a koordinációt **és a szinergiákat** más európai partnerségekkel, többek között azáltal, hogy adott esetben a közös vállalkozás költségvetésének egy részét közös pályázati felhívásokra fordítják;

Módosítás 98

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 2 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) **szinergiára** törekszenek a releváns uniós, nemzeti és regionális szintű tevékenységekkel és programokkal, illetve adott esetben megkeresik az azokból származó további finanszírozási lehetőségeket, különösen az innovatív megoldások bevezetését, az oktatást és a regionális fejlesztést támogató tevékenységekkel és programokkal, például az intelligens szakosodási stratégiákkal összhangban lévő kohéziós politikai alapokkal;

Módosítás

- c) **eredményes szinergiákra** törekszenek **és alakítanak ki** a releváns uniós, nemzeti és regionális szintű tevékenységekkel és programokkal, illetve adott esetben megkeresik az azokból származó további finanszírozási lehetőségeket, különösen az innovatív megoldások bevezetését **és piaci terjesztését, a képzést**, az oktatást és a regionális fejlesztést támogató tevékenységekkel és programokkal, például az intelligens szakosodási stratégiákkal összhangban lévő kohéziós politikai alapokkal, **valamint az európai pénzügyi intézményekkel, például az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bankkal és az Európai Beruházási Bankkal, továbbá a kapcsolódó ipari szövetségekkel és a jótékonyági alapítványokkal és trösztökkel;**

Módosítás 99

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 2 bekezdés – c a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

- ca) megerősítik a kutatás, az innováció és az „Európai készségfejlesztési program a fenntartható versenyképességért, a társadalmi méltányosságért és a rezilienciáért” című, 2020. július 1-jei bizottsági közleményben (az európai készségfejlesztési programban) előirányzott cselekvések közötti kapcsolatot, különösen a zöld és a digitális átmenetet támogató készségek fejlesztésére, valamint a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika területein végzetek számának növelésére irányuló cselekvések esetében, különösen a közös vállalkozások működéséhez kapcsolódó ipari ökoszisztémákban;

Módosítás

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 100

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 2 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- d) biztosítják, hogy műveleteik hozzájáruljanak a stratégiai jellegű többéves tervezéshez, jelentéstételhez, nyomon követéshez és értékeléshez, valamint a Horizont Európára vonatkozó, a Horizont Európáról szóló rendelet [45. és 47. cikkében] meghatározott egyéb követelményekhez, például a közös szakpolitikai visszajelzési keret végrehajtásához;

Módosítás

- d) biztosítják, hogy műveleteik – **a saját adminisztratív terheik vagy a kedvezményezettjeik adminisztratív terheinek növekedése nélkül** – hozzájáruljanak a stratégiai jellegű többéves tervezéshez, jelentéstételhez, nyomon követéshez és értékeléshez, valamint a Horizont Európára vonatkozó, a Horizont Európáról szóló rendelet [45. és 47. cikkében] meghatározott egyéb követelményekhez, például a közös szakpolitikai visszajelzési keret végrehajtásához;

Módosítás 101

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 2 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- e) előmozdítják a kkv-k **részvételét a tevékenységeikben, és olyan intézkedéseket hoznak, amelyek** biztosítják a kkv-k tájékoztatását, összhangban a Horizont Európa célkitűzéseivel;

Módosítás

- e) előmozdítják **és biztosítják** a kkv-k **és induló innovatív vállalkozások, valamint társulásaik részvételét a közös vállalkozások tevékenységeiben, és** biztosítják a kkv-k **és induló innovatív vállalkozások időben történő** tájékoztatását, összhangban a Horizont Európa célkitűzéseivel; **adott esetben azonosítják azon pályázati felhívásokat, amelyekben a koordinációs szerep a kkv-k vagy az induló innovatív vállalkozások számára van fenntartva;**

Módosítás 102

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 2 bekezdés – e a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

- ea) **intézkedéseket dolgoznak ki annak érdekében, hogy bevonzzák az újonnan érkezőket – köztük a kkv-kat – a közös vállalkozások kutatási és innovációs tevékenységeibe, valamint hogy bővítsék az együttműködési hálózatokat és előmozdítsák a meglévő nemzeti kutatási és innovációs ökoszisztémák és hálózatok egymás közötti és európai szintű jobb összekapcsolását;**

Módosítás

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 103

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 2 bekezdés – e b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

eb) elősegítik és biztosítják a fiatal kutatók, PhD- és posztdoktori hallgatók részvételét az adott közös vállalkozás tevékenységeiben, szoros együttműködésben a Marie Skłodowska-Curie programmal;

Módosítás 104

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 2 bekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

f) mobilizálják az e rendeletben meghatározott célkitűzések eléréséhez szükséges köz- és magánszektorbeli forrásokat;

f) mobilizálják az e rendeletben meghatározott célkitűzések eléréséhez szükséges köz- és magánszektorbeli forrásokat, **valamint lehetőség szerint további forrásokat;**

Módosítás 105

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 2 bekezdés – g pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

g) nyomon követik az e rendeletben meghatározott célkitűzések megvalósítása terén elért előrehaladást, a Horizont Európáról szóló rendelet [45. cikkében] és [V. mellékletében] meghatározottak szerint;

g) nyomon követik az e rendeletben meghatározott célkitűzések megvalósítása terén elért előrehaladást, a Horizont Európáról szóló rendelet [45. cikkében] és [III. és V. mellékletében] meghatározottak szerint;

Módosítás 106

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 2 bekezdés – h pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

h) **meghatározzák** és végrehajtják munkaprogramjukat;

h) **stratégiai kutatási és innovációs tervet dolgoznak ki és hajtanak végre, amelynek alapján meghatározzák** és végrehajtják munkaprogramjukat;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 107

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 2 bekezdés – i pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- i) kapcsolatot tartanak az érdekelt felek legszélesebb körével, többek között, de nem kizárólag decentralizált ügynökségekkel, kutatóhelyekkel és egyetemekkel, végfelhasználókkal és hatóságokkal, különösen az egyes kezdeményezések prioritásainak és tevékenységeinek meghatározása, valamint az inkluzivitásuk biztosítása céljából;

Módosítás

- i) kapcsolatot tartanak az érdekelt felek legszélesebb körével, többek között, de nem kizárólag decentralizált ügynökségekkel, kutatóhelyekkel és egyetemekkel, **civil társadalmi szervezetekkel**, végfelhasználókkal, **a kkv-k társulásaival** és hatóságokkal, különösen az egyes kezdeményezések prioritásainak és tevékenységeinek meghatározása, valamint az inkluzivitásuk, **nyitottságuk és társadalmi hozzáadott értékük** biztosítása céljából;

Módosítás 108

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 2 bekezdés – j pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- j) részt vesznek tájékoztatási, kommunikációs, népszerűsítési, valamint terjesztési és hasznosítási tevékenységekben a Horizont Európáról szóló rendelet [46. cikkének] megfelelő alkalmazásával, és ennek keretében a finanszírozott kutatási és innovációs tevékenységek eredményeire vonatkozó részletes információkat rendelkezésre bocsátják és hozzáférhetővé teszik egy közös Horizont Európa e-adatbázisban;

Módosítás

- j) részt vesznek tájékoztatási, kommunikációs, népszerűsítési, valamint terjesztési és hasznosítási tevékenységekben **e rendelet 10. és 39. cikkének, és** a Horizont Európáról szóló rendelet [46. cikkének] megfelelő alkalmazásával, és ennek keretében a finanszírozott kutatási és innovációs tevékenységek eredményeire vonatkozó részletes információkat rendelkezésre bocsátják és **a nagyközönség számára felhasználóbarát módon** hozzáférhetővé teszik egy közös Horizont Európa e-adatbázisban;

Módosítás 109

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 2 bekezdés – j a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

- ja) a figyelemfelhívó kampányok és az oktatási és terjesztési tevékenységek előmozdítása a felsőoktatási, tudományos és tudáshálózatok bevonásával, megfelelő tájékoztatás nyújtása a saját honlapjukon, beleértve a vonatkozó dokumentáció közzétételét is;**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 110

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 2 bekezdés – 1 pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- l) hozzájárulnak a tudomány és a szakpolitika közötti hatékonyabb kapcsolat kialakításához, **az eredmények jobb hasznosításának biztosításával a nyílt tudomány elősegítéséhez**, a szakpolitikai igények kielégítéséhez, valamint az eredmények gyorsabb terjesztésének és felhasználásának előmozdításához;

Módosítás

- l) hozzájárulnak a tudomány és a szakpolitika közötti hatékonyabb kapcsolat kialakításához, **a nyílt tudomány elősegítéséhez és annak a Horizont Európáról szóló rendelet 14. és 39. cikkében meghatározott elveinek tiszteletben tartásához**, a szakpolitikai igények kielégítéséhez, valamint az eredmények gyorsabb **kiaknázásának**, terjesztésének és felhasználásának előmozdításához, **továbbá a láthatóság fokozásának előmozdításához a Horizont Európáról szóló rendelet 51. cikkének (1) bekezdésében meghatározottak szerint; a közös vállalkozások szigorú szabályokat állapítanak meg az e nyílt hozzáférésre vonatkozó, a Horizont Európáról szóló rendeletben előírt követelményektől való eltérésekre vonatkozóan, és a Bizottság nyomon követi a nyílt hozzáféréssel kapcsolatos gyakorlatokat, és a mentességeket átlátható módon feltünteti a vonatkozó weboldalakon.**

Módosítás 111

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 2 bekezdés – n pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- n) támogatják a Bizottságot **a fenntartható beruházásokról szóló** (EU) 2020/852 rendelet 3. cikke szerinti, megbízható tudományos alapú technikai vizsgálati kritériumok kidolgozásában és végrehajtásában **azáltal, hogy nyomon követik és értékelik a** rendelet végrehajtását **abban a gazdasági ágazatban, amelyben működnek, annak érdekében, hogy szükség esetén eseti visszajelzést adjanak a szakpolitikai döntéshozatalhoz;**

Módosítás

- n) támogatják a Bizottságot **az** (EU) 2020/852 rendelet 3. cikke szerinti, megbízható tudományos alapú technikai vizsgálati kritériumok kidolgozásában és végrehajtásában, **amennyiben a közös vállalkozások tevékenységei e rendelet hatálya alá tartoznak;**

Módosítás 112

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 2 bekezdés – o pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- o) **figyelembe** veszik az (EU) 2020/852 rendelet 17. cikke szerinti, a jelentős károkozás elkerülését célzó elvet, és adott esetben az említett rendelet rendelkezéseit a fenntartható finanszírozási eszközökhöz való hozzáférés javítása céljából;

Módosítás

- o) **a közös vállalkozások e rendelet hatálya alá tartozó tevékenységei tekintetében figyelembe** veszik az (EU) 2020/852 rendelet 17. cikke szerinti, a jelentős károkozás elkerülését célzó elvet, és adott esetben az említett rendelet rendelkezéseit a fenntartható finanszírozási eszközökhöz való hozzáférés javítása céljából;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 113

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2a) A (2) bekezdés c) pontjának végrehajtása céljából a Bizottság világos, egyszerű és konkrét iránymutatásokat dolgoz ki a szinergiák különböző típusainak a közös vállalkozások általi megvalósítására vonatkozóan, mint például a források átcsoportosítása, az alternatív finanszírozás, a kumulatív finanszírozás és az integrált finanszírozás.

Módosítás 114

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1) Társult tagok kiválasztása céljából a közös vállalkozások részvételi szándék kifejezésére való nyílt felhívást **tehetnek** közzé. A részvételi szándék kifejezésére való **felhívásban** meg kell határozni a közös vállalkozás célkitűzéseinek eléréséhez szükséges kulcsfontosságú képességeket. A közös vállalkozás célkitűzéseinek elérése érdekében, a lehető legszélesebb körű részvétel biztosítása céljából minden felhívást közzé kell tenni a közös vállalkozás honlapján, és minden megfelelő csatornán, beleértve adott esetben az államok képviselőinek csoportját is.

(1) Társult tagok kiválasztása céljából a közös vállalkozások részvételi szándék kifejezésére való nyílt, **tisztességes és átlátható** felhívást **tesznek** közzé **a földrajzi diverzitás fokozásához való hozzájárulás mellett**. A részvételi szándék kifejezésére való **felhívást nyílt és átlátható módon kell lebonyolítani, és abban** meg kell határozni a közös vállalkozás célkitűzéseinek eléréséhez szükséges kulcsfontosságú képességeket, **valamint a várt természetbeni és pénzügyi hozzájárulásokat**. A közös vállalkozás célkitűzéseinek elérése érdekében, a lehető legszélesebb körű részvétel biztosítása céljából minden felhívást közzé kell tenni a közös vállalkozás honlapján, és minden megfelelő csatornán, beleértve adott esetben az államok képviselőinek csoportját is.

Módosítás 115

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2) Az **ügyvezető igazgató** független szakértők és adott esetben a közös vállalkozás érintett szerveinek segítségével értékeli a tagsági kérelmeket, a kérelmezőnek a közös vállalkozás célkitűzéseinek elérése szempontjából vett dokumentált ismeretei, tapasztalata és potenciális hozzáadott értéke, pénzügyi megbízhatósága és a közös vállalkozáshoz való pénzügyi és természetbeni hozzájárulásra vonatkozó hosszú távú kötelezettségvállalása alapján, figyelembe véve az esetleges összeférhetlenségeket.

(2) Az **irányító testület** független szakértők és adott esetben a közös vállalkozás érintett szerveinek – **köztük a tudományos tanácsadó szerv** – segítségével értékeli a tagsági kérelmeket, a kérelmezőnek a közös vállalkozás célkitűzéseinek elérése szempontjából vett dokumentált ismeretei, tapasztalata és potenciális hozzáadott értéke, pénzügyi megbízhatósága és a közös vállalkozáshoz való pénzügyi és természetbeni hozzájárulásra vonatkozó hosszú távú kötelezettségvállalása alapján, figyelembe véve az esetleges összeférhetlenségeket.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 116

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2a) A Horizont Európa programhoz társult országban letelepedett bármely jogalany tagsága nem vezethet a közös vállalkozások alapító vagy társult tagjaira háruló további terhekhez.

Módosítás 117

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3) Az irányító testület értékeli és **adott esetben jóváhagyja** a tagsági kérelmeket.

(3) Az irányító testület értékeli és **jóváhagyja, illetve elutasítja** a tagsági kérelmeket.

Módosítás 118

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4) A kiválasztott társult tagok és a közös vállalkozás képviselőjeként eljáró ügyvezető igazgató kötelezettségvállalási nyilatkozatot ír alá, amely részletezi a tagság terjedelmét, azaz annak tartalmát, tevékenységeit és időtartamát, a társult tagoknak a közös vállalkozáshoz való hozzájárulását, beleértve a 11. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett, tervezett kiegészítő tevékenységek feltüntetését, valamint a társult tagnak az irányító testületen belüli képviselőtérre és szavazati jogaira vonatkozó rendelkezéseket.

(4) A kiválasztott társult tagok és a közös vállalkozás képviselőjeként eljáró ügyvezető igazgató kötelezettségvállalási nyilatkozatot ír alá, amely részletezi a tagság terjedelmét, azaz annak tartalmát, tevékenységeit és időtartamát, a társult tagoknak a közös vállalkozáshoz való **pénzügyi és természetbeni** hozzájárulását, beleértve a 11. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett, tervezett kiegészítő tevékenységek feltüntetését, valamint a társult tagnak az irányító testületen belüli képviselőtérre és szavazati jogaira vonatkozó rendelkezéseket. **A kiválasztott társult tagok kötelezettségvállalási nyilatkozatait a bizalmassági előírások tiszteletben tartása mellett közzé kell tenni a közös vállalkozás honlapján.**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 119

Rendeletre irányuló javaslat

8 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Minden tag tájékoztatja a közös vállalkozást a tagok közötti olyan egyesülésről vagy felvásárlásról, amely hatással lehet a közös vállalkozásra, vagy egy tagnak egy olyan szervezet általi átvételéről, amely nem tagja a közös vállalkozásnak.

Módosítás

(2) Minden tag **késlekedés nélkül** tájékoztatja a közös vállalkozást a tagok közötti olyan egyesülésről vagy felvásárlásról, amely hatással lehet a közös vállalkozásra, vagy egy tagnak egy olyan szervezet általi átvételéről, amely nem tagja a közös vállalkozásnak.

Módosítás 120

Rendeletre irányuló javaslat

8 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(4) Minden magánszektorbeli tag tájékoztatja a közös vállalkozást a tulajdonlásában, ellenőrzésében vagy összetételében bekövetkező minden egyéb jelentős változásról. Amennyiben a Bizottság úgy véli, hogy a változás valószínűleg érinti az Unió vagy a közös vállalkozás érdekeit biztonsági vagy közrendi okokból, javasolhatja, hogy az irányító testület szüntesse meg az érintett magánszektorbeli tag tagságát. Az irányító testület határoz az érintett tag tagságának megszüntetéséről. Az érintett magánszektorbeli tag nem vehet részt az irányító testület szavazásában.

Módosítás

(4) Minden magánszektorbeli tag **késlekedés nélkül** tájékoztatja a közös vállalkozást a tulajdonlásában, ellenőrzésében vagy összetételében bekövetkező minden egyéb jelentős változásról. Amennyiben a Bizottság úgy véli, hogy a változás valószínűleg érinti az Unió vagy a közös vállalkozás érdekeit biztonsági vagy közrendi okokból, javasolhatja, hogy az irányító testület szüntesse meg az érintett magánszektorbeli tag tagságát. Az irányító testület határoz az érintett tag tagságának megszüntetéséről. Az érintett magánszektorbeli tag nem vehet részt az irányító testület szavazásában.

Módosítás 121

Rendeletre irányuló javaslat

9 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A 2. cikk 7. pontjában meghatározott közreműködő partnerkénti részvételre jelentkezők jóváhagyó levelet nyújtanak be az irányító testülethez. A jóváhagyó levélben meg kell határozni a partnerség hatályát a tárgy, a tevékenységek és az időtartam tekintetében, és részletesen ismertetni kell a kérelmező közös vállalkozáshoz való hozzájárulását.

Módosítás

(1) A 2. cikk 7. pontjában meghatározott közreműködő partnerkénti részvételre jelentkezők jóváhagyó levelet nyújtanak be az irányító testülethez. A jóváhagyó levélben meg kell határozni a partnerség hatályát a tárgy, a tevékenységek és az időtartam tekintetében, és részletesen ismertetni kell a kérelmező közös vállalkozáshoz való hozzájárulását. **A jóváhagyó leveleket a bizalmassági előírások tiszteletben tartása mellett közzé kell tenni a közös vállalkozás honlapján.**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 122

Rendeletre irányuló javaslat

9 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Az irányító testület értékeli a jóváhagyó levelet, és jóváhagyja vagy elutasítja a kérelmet.

Módosítás

(2) Az irányító testület értékeli a jóváhagyó levelet, és **figyelembe veszi a közös vállalkozások testületeinek tudományos tanácsát, az esetleges összeférhetetlenségeket, és** jóváhagyja vagy elutasítja a kérelmet.

Módosítás 123

Rendeletre irányuló javaslat

10 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A közös vállalkozásoknak nyújtott uniós pénzügyi hozzájárulás, beleértve az EFTA-előirányzatokat is, a második részben meghatározott maximális összegek erejéig fedezi az igazgatási és működési költségeket. A második részben meghatározott uniós **hozzájárulás** harmadik országok hozzájárulásaival **növelhető, amennyiben** ez utóbbiak rendelkezésre állnak.

Módosítás

(1) A közös vállalkozásoknak nyújtott uniós pénzügyi hozzájárulás, beleértve az EFTA-előirányzatokat is, a második részben meghatározott maximális összegek erejéig fedezi az igazgatási és működési költségeket, **feltéve, hogy e hozzájárulás összegét az Uniótól eltérő tagok, illetve csoporttagjaik vagy kapcsolódó szervezeteik által nyújtott hozzájárulás összege eléri vagy meghaladja.** A második részben meghatározott uniós hozzájárulást **a** harmadik országok hozzájárulásaival **növelni kell, amikor** ez utóbbiak **a Horizont Európáról szóló rendelet 16. cikkének (5) bekezdésével összhangban** rendelkezésre állnak.

Módosítás 124

Rendeletre irányuló javaslat

10 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2a) Az e cikk (2) bekezdésében említett uniós pénzügyi hozzájárulás **a Horizont Európáról szóló rendelet 13. cikkével összhangban kiegészíthető az Európai Unió Helyreállítási Eszközből származó előirányzatokkal, illetve a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet 5. cikkével összhangban pénzbírságokkal. Ez a hozzájárulás a költségvetési rendelet 15. cikkének (3) bekezdésében előírtak szerint visszavont kötelezettségvállalásokkal is kiegészíthető. Az uniós hozzájárulás a társult országok hozzájárulásainak figyelembevételével kiigazításra kerül. Minden további uniós hozzájárulásnak meg kell egyeznie az Unión kívüli tagok hozzájárulásaival. Az Uniótól és a nem uniós tagoktól érkező hozzájárulásokat ki kell egyensúlyozni.**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 125

Rendeletre irányuló javaslat

10 cikk – 2 b bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2b) A Horizont Európáról szóló rendelet 13. cikke, a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet 5. cikke és a költségvetési rendelet 15. cikkének (3) bekezdése szerinti további uniós hozzájárulásokat méltányos módon, az Unió kutatási prioritásainak és szakpolitikai céljainak figyelembevételével kell elosztani a Horizont Európa 2. pillérébe tartozó klasztereken belül. A méltányos elosztás során figyelembe kell venni különösen azokat a közös vállalkozásokat, amelyek a Covid19 világjárvány során leginkább sújtott ágazatokban működnek, és amelyek az uniós célok elérése és a társadalmi-gazdasági helyreállítás szempontjából a legfontosabbak.

Módosítás 126

Rendeletre irányuló javaslat

10 cikk – 5 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(5a) Az ERFA, az ESZA+, az ETHAA, az EMVA és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz által társfinanszírozott programokból származó pénzügyi hozzájárulások a részt vevő tagállam által a közös vállalkozásnak nyújtott hozzájárulásnak tekinthetők, amennyiben teljesülnek a közös rendelkezésekről szóló rendelet releváns rendelkezéseiben, valamint az alapspecifikus rendeletekben előírt feltételek. A Bizottság egyszerű és gyakorlati iránymutatásokat dolgoz ki annak tisztázása érdekében, hogy mi minősül a valamely részt vevő állam által egy közös vállalkozásnak nyújtott pénzügyi hozzájárulásnak.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 127

Rendeletre irányuló javaslat

11 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A második rész eltérő rendelkezésének hiányában a magánszektorbeli tagok minden év **március 31**-ig jelentést tesznek irányító testületüknek az (1) bekezdés b) pontjában említett, az **egyes korábbi** pénzügyi **években** teljesített hozzájárulások értékéről. Az említett hozzájárulások értékének megállapításához a költségeket az érintett jogalany szokásos költségelszámolási gyakorlatának, a székhelye szerinti országban alkalmazandó számviteli standardoknak, valamint az alkalmazandó nemzetközi számviteli standardoknak és nemzetközi pénzügyi beszámolási standardoknak megfelelően kell megállapítani. A költségeket az érintett szervezet által kijelölt független külső **könyvvizsgálónak kell hitelesítenie**. Az értékmegállapítási módszert az érintett közös vállalkozás ellenőrizheti, ha bizonytalanságok merülnek fel a hitelesítés során. Kellően meghatározott esetekben az irányító testület engedélyezheti átalányösszegek vagy egységköltségek alkalmazását a hozzájárulások értékének megállapításához.

Módosítás

(2) A második rész eltérő rendelkezésének hiányában a magánszektorbeli tagok minden év **június 30**-ig jelentést tesznek irányító testületüknek az (1) bekezdés b) pontjában említett, az **előző** pénzügyi **évben** teljesített hozzájárulások értékéről. Az említett hozzájárulások értékének megállapításához a költségeket az érintett jogalany szokásos költségelszámolási gyakorlatának, a székhelye szerinti országban alkalmazandó számviteli standardoknak, valamint az alkalmazandó nemzetközi számviteli standardoknak és nemzetközi pénzügyi beszámolási standardoknak megfelelően kell megállapítani. A költségeket **nem az érintett közös vállalkozás vagy egy uniós szerv ellenőrzi, azonban egy, az érintett szervezet által kijelölt független külső könyvvizsgáló hitelesíti**. Az értékmegállapítási módszert az érintett közös vállalkozás ellenőrizheti, ha bizonytalanságok merülnek fel a hitelesítés során. Kellően meghatározott esetekben az irányító testület engedélyezheti átalányösszegek vagy egységköltségek alkalmazását a hozzájárulások értékének megállapításához.

Módosítás 128

Rendeletre irányuló javaslat

11 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) **E rendelet alkalmazásában a kiegészítő tevékenységek során felmerült költségeket nem ellenőrzi sem az érintett közös vállalkozás, sem pedig valamely uniós szerv.**

Módosítás

törölve

Módosítás 129

Rendeletre irányuló javaslat

11 cikk – 7 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

(7) A Bizottság a közös vállalkozásnak juttatott uniós pénzügyi hozzájárulást megszüntetheti, arányosan csökkentheti vagy felfüggesztheti, illetve megindíthatja a 43. cikk szerinti végelszámolási eljárást a következő esetek bármelyikében:

Módosítás

(7) A Bizottság, **miután aktiválta a Horizont Európáról szóló rendelet 37. cikkének (7) bekezdésében előírt kölcsönös biztosítási mechanizmust**, a közös vállalkozásnak juttatott uniós pénzügyi hozzájárulást megszüntetheti, arányosan csökkentheti vagy felfüggesztheti, illetve megindíthatja a 43. cikk szerinti végelszámolási eljárást a következő esetek bármelyikében:

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 130

Rendeletre irányuló javaslat

11 cikk – 9 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(9a) Az Európai Parlamentet tájékoztatni kell az uniós pénzügyi hozzájárulások minden változásáról.

Módosítás 131

Rendeletre irányuló javaslat

11 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

11a. cikk

A munkaprogram elfogadása előtt minden részt vevő állam adott esetben indikatív kötelezettségvállalást tesz a közös vállalkozáshoz nyújtott nemzeti pénzügyi hozzájárulásuk összegére vonatkozóan.

A Horizont Európáról szóló rendelet 22. cikkében meghatározott kritériumokon túlmenően a munkaprogram mellékletként tartalmazhatja a nemzeti joganyagokra vonatkozó támogathatósági kritériumokat.

Minden részt vevő állam a közös vállalkozást bízza meg a pályázatoknak a Horizont Európa szabályainak és kritériumainak megfelelő értékelésével.

A pályázatok kiválasztása az értékelő bizottság által rendelkezésre bocsátott rangsor alapján történik. Az irányító testület kellően indokolt esetekben eltérhet ettől a listától, különösen a portfólióalapú megközelítés általános következetességének biztosítása érdekében.

Módosítás 132

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 1 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1) A közös vállalkozások **az e rendelet elfogadását követő egy éven belül** szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodásokat kötnek **a közös háttéroidai funkciókról**, kivéve, ha a második rész másként rendelkezik, és arra is figyelemmel, hogy garantálni kell az Unió pénzügyi érdekeinek egyenértékű védelmét, ha a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos feladatokkal a közös vállalkozásokat bízzák meg. E funkciók közé **tartoznak** a következő területek, az életképesség megerősítésének függvényében **és** az erőforrások átvizsgálását követően:

(1) A közös vállalkozások **közös háttéroidai funkciókat működtethetnek azáltal, hogy** szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodásokat kötnek, kivéve, ha a második rész másként rendelkezik, és arra is figyelemmel, hogy garantálni kell az Unió pénzügyi érdekeinek egyenértékű védelmét, ha a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos feladatokkal a közös vállalkozásokat bízzák meg. E funkciók közé **tartozhatnak** a következő területek, az életképesség megerősítésének függvényében, az erőforrások átvizsgálását követően **és a közös vállalkozások egyedi kutatási területeinek sérelme nélkül:**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 133

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 1 bekezdés – g a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ga) **elősegíti a bevált gyakorlatok cseréjét a közös vállalkozások között.**

Módosítás 134

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2) Az (1) bekezdésben említett közös háttéroidai funkciókat egy vagy több kiválasztott közös vállalkozás **látja** el az összes többi közös vállalkozás számára. A koherens szervezeti struktúra biztosítása érdekében az egymással összefüggő funkciókat egyazon közös vállalkozáson belül kell tartani.

(2) Az (1) bekezdésben említett közös háttéroidai funkciókat egy vagy több kiválasztott közös vállalkozás **láthatja** el az összes többi közös vállalkozás számára. A koherens szervezeti struktúra biztosítása érdekében az egymással összefüggő funkciókat egyazon közös vállalkozáson belül kell tartani.

Módosítás 135

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4) A közös vállalkozáson belüli más feladatokhoz való újrameosztásnak vagy a munkaszerződéseket nem érintő egyéb igazgatási megállapodásoknak a sérelme nélkül, az egy másik közös **vállalkozás által működtetett közös háttéroidára** átruházott **funkcióhoz** rendelt személyzet áthelyezhető e közös vállalkozáshoz. Amennyiben az érintett alkalmazott írásban közli ennek elutasítását, az alkalmazott szerződését a közös vállalkozás az egyéb alkalmazottakra vonatkozó alkalmazási feltételek 47. cikkében említett feltételek szerint felmondhatja.

(4) A közös vállalkozáson belüli más feladatokhoz való újrameosztásnak vagy a munkaszerződéseket nem érintő egyéb igazgatási megállapodásoknak a sérelme nélkül, az egy másik közös **vállalkozásra** átruházott **háttéroidai funkcióhoz** rendelt személyzet áthelyezhető e közös vállalkozáshoz. Amennyiben az érintett alkalmazott írásban közli ennek elutasítását, az alkalmazott szerződését a közös vállalkozás az egyéb alkalmazottakra vonatkozó alkalmazási feltételek 47. cikkében említett feltételek szerint felmondhatja.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 136

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(5) A (4) bekezdésben említett személyzet, amelyet a **közös háttérirodának otthont adó** közös vállalkozáshoz helyeznek át, ugyanolyan típusú szerződéssel, besorolási csoporttal és besorolási fokozattal rendelkezik, és úgy kell tekinteni, mintha teljes szolgálatát az említett közös vállalkozásnál töltötte volna.

Módosítás

(5) A (4) bekezdésben említett személyzet, amelyet a **konkrét közös funkciókat működtető** közös vállalkozáshoz helyeznek át, ugyanolyan típusú szerződéssel, besorolási csoporttal és besorolási fokozattal rendelkezik, és úgy kell tekinteni, mintha teljes szolgálatát az említett közös vállalkozásnál töltötte volna.

Módosítás 137

Rendeletre irányuló javaslat

13 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) Minden közös vállalkozás rendelkezik irányító testülettel és ügyvezető igazgatóval.

Módosítás

(1) Minden közös vállalkozás rendelkezik irányító testülettel és ügyvezető igazgatóval, **valamint egy tudományos tanácsadást nyújtó, a 19. cikk szerinti szervvel.**

Módosítás 138

Rendeletre irányuló javaslat

14 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1a) **Mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy az igazgatótanácsok összetétele tartsa tiszteletben a nemek közötti egyensúlyt és földrajzilag sokszínű legyen, valamint képviselje az egyes ágazatokat és háttereket, a tagoknak a szakterületükön fennálló helyzetétől függően.**

Módosítás 139

Rendeletre irányuló javaslat

15 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A második rész eltérő rendelkezésének hiányában az irányító testület elnökét évente rotációs alapon, felváltva jelöli ki az Unió és a többi képviselő.

Módosítás

(3) A második rész eltérő rendelkezésének hiányában az irányító testület elnökét **tagjai közül** évente rotációs alapon, felváltva jelöli ki az Unió és a többi képviselő.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 140

Rendeletre irányuló javaslat

15 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(4) Az irányító testület évente legalább kétszer rendes ülést tart. Rendkívüli ülések hívhatók össze az elnök, az ügyvezető igazgató, a Bizottság, vagy az Uniótól eltérő tagok vagy a részt vevő államok képviselőinek többsége kérésére. Az irányító testület üléseit az elnök hívja össze, és azokra az érintett közös vállalkozás székhelyén kerül sor, kivéve, ha az irányító testület kellően indokolt esetben kivételesen másként határoz.

Módosítás

(4) Az irányító testület évente legalább kétszer rendes ülést tart. Rendkívüli ülések hívhatók össze az elnök, az ügyvezető igazgató, a Bizottság, vagy az Uniótól eltérő tagok vagy a részt vevő államok képviselőinek többsége kérésére. Az irányító testület üléseit az elnök hívja össze, és azokra az érintett közös vállalkozás székhelyén kerül sor, kivéve, ha az irányító testület kellően indokolt esetben kivételesen másként határoz. **A résztvevők listáját, a napirendet és az ülés jegyzőkönyvét kellő időben nyilvánosságra kell hozni az adott közös vállalkozás honlapján.**

Módosítás 141

Rendeletre irányuló javaslat

15 cikk – 7 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(7) Az elnök – a titoktartásra és az összeférhetetlenségre vonatkozó szabályok betartása mellett – eseti alapon más személyeket, különösen más európai partnerségek, végrehajtó vagy szabályozó ügynökségek, az Unión belüli regionális hatóságok és az európai technológiai platformok képviselőit is meghívhatja megfigyelőként való részvételre.

Módosítás

(7) Az elnök – a titoktartásra és az összeférhetetlenségre vonatkozó szabályok betartása mellett – eseti alapon más személyeket, különösen más európai partnerségek, végrehajtó vagy szabályozó ügynökségek, **a részt vevő államok**, az Unión belüli **nemzeti és** regionális hatóságok és az európai technológiai platformok képviselőit is meghívhatja megfigyelőként való részvételre.

Módosítás 142

Rendeletre irányuló javaslat

15 cikk – 10 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(10) Az irányító testület maga fogadja el eljárási szabályzatát.

Módosítás

(10) Az irányító testület maga fogadja el eljárási szabályzatát, **beleértve a döntéshozatali eljárás során az összeférhetetlenség elkerülésére szolgáló intézkedéseket is.**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 143

Rendeletre irányuló javaslat

15 cikk – 11 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(11) A tagok képviselőit magatartási kódex rendelkezései kötik. A magatartási kódex megállapítja az ilyen tagoknak az érintett közös vállalkozás és az Unió feddhetetlenségének és jó hírnevének megóvására vonatkozó kötelezettségeit.

Módosítás

(11) A tagok **és megfigyelők** képviselőit magatartási kódex rendelkezései kötik. A magatartási kódex megállapítja az ilyen tagoknak az érintett közös vállalkozás és az Unió feddhetetlenségének és jó hírnevének megóvására vonatkozó kötelezettségeit.

Módosítás 144

Rendeletre irányuló javaslat

16 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Az egyes közös vállalkozások irányító testülete általános felelősséget visel az említett közös vállalkozás stratégiai irányáért és működéséért, és felügyeletet gyakorol a közös vállalkozás tevékenységeinek végrehajtása felett.

Módosítás

Az egyes közös vállalkozások irányító testülete általános felelősséget visel az említett közös vállalkozás stratégiai irányáért és működéséért **és az átfogó uniós célokkal és politikákkal való összhangért**, és felügyeletet gyakorol a közös vállalkozás tevékenységeinek végrehajtása felett.

Módosítás 145

Rendeletre irányuló javaslat

16 cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A Bizottság az irányító testületen belül betöltött szerepében – a szinergiáknak és a kiegészítő jellegnek az együttműködésen alapuló kutatások tárgyát képező prioritások meghatározása során történő előmozdítása érdekében – a közös vállalkozás tevékenységei és az uniós finanszírozási programok vonatkozó tevékenységei közötti koordináció biztosítására törekszik.

Módosítás

A Bizottság az irányító testületen belül betöltött szerepében – a szinergiáknak és a kiegészítő jellegnek az együttműködésen alapuló kutatások tárgyát képező prioritások meghatározása során történő előmozdítása, **valamint a párhuzamosságok elkerülése** érdekében – a közös vállalkozás tevékenységei és az uniós finanszírozási programok vonatkozó tevékenységei közötti koordináció biztosítására törekszik. **A Bizottság biztosítja, hogy a közös vállalkozások megfelelő megbízással, operatív iránymutatásokkal és hatékony mechanizmusokkal rendelkezzenek az együttműködésen alapuló kutatási témákkal és az azokból eredő projektekkal való szinergiák irányítására, kezelésére és megvalósítására.**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 146

Rendeletre irányuló javaslat

16 cikk – 2 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) **biztosítja** a közös vállalkozás kutatási és innovációs programja és az egyedi cselekvések **bizottsági** prioritásokhoz és a stratégiai kutatási és innovációs tervhez viszonyított előrehaladásának fokozott és időbeni figyelemmel kísérését, és szükség esetén korrekciós intézkedéseket hoz annak biztosítására, hogy a közös vállalkozás teljesítse célkitűzéseit;

Módosítás

- a) **intézkedéseket hoz a közös vállalkozás általános, egyedi és operatív célkitűzéseinek megvalósítása érdekében, értékeli azok eredményességét és hatását, biztosítja** a közös vállalkozás kutatási és innovációs programja és az egyedi cselekvések **átfogó uniós célokhoz és** prioritásokhoz, **valamint** a stratégiai kutatási és innovációs tervhez viszonyított előrehaladásának fokozott és időbeni figyelemmel kísérését, és szükség esetén korrekciós intézkedéseket hoz annak biztosítására, hogy a közös vállalkozás teljesítse célkitűzéseit;

Módosítás 147

Rendeletre irányuló javaslat

16 cikk – 2 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) elbírálja, elfogadja vagy elutasítja a tagsági kérelmeket a 7. cikknek megfelelően;

Módosítás

- b) elbírálja, elfogadja vagy elutasítja a tagsági kérelmeket a 7. cikknek megfelelően, **figyelembe véve a tudományos tanácsadó szerv által a 19. cikk szerint nyújtott tanácsadást és a lehetséges összeférhetetlenségeket;**

Módosítás 148

Rendeletre irányuló javaslat

16 cikk – 2 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) elbírálja, elfogadja vagy elutasítja a leendő közreműködő partnerek kérelmeit a 9. cikknek megfelelően;

Módosítás

- c) elbírálja, elfogadja vagy elutasítja a leendő közreműködő partnerek kérelmeit a 9. cikknek megfelelően, **figyelembe véve a tudományos tanácsadó szerv által a 19. cikk szerint nyújtott tanácsadást és a lehetséges összeférhetetlenségeket;**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 149

Rendeletre irányuló javaslat

16 cikk – 2 bekezdés – i pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- i) **kinevezi** és felmenti az ügyvezető igazgatót, meghosszabbítja az ügyvezető igazgató megbízását, valamint útmutatást nyújt számára és nyomon követi a teljesítményét;

Módosítás

- i) **nyílt és átlátható eljárással kinevezi** és felmenti az ügyvezető igazgatót, meghosszabbítja az ügyvezető igazgató megbízását, valamint **a 17. cikkkel összhangban** útmutatást nyújt számára és nyomon követi a teljesítményét, **többek között az ügyvezető igazgató teljesítményének értékelésére szolgáló fő teljesítménymutatók készletének azonosításán keresztül is;**

Módosítás 150

Rendeletre irányuló javaslat

16 cikk – 2 bekezdés – j pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- j) elfogadja a stratégiai kutatási és innovációs tervet a kezdeményezés kezdetekor, továbbá szükség esetén módosítja azt a Horizont Európa tartama alatt. A stratégiai kutatási és innovációs terv a megszabott időkeretre vonatkozóan meghatározza a partnerség célzott hatását, a tervezett tevékenységi portfóliót, a mérhető várt eredményeket, az erőforrásokat, a leszállítandó anyagokat és a mérföldköveket. Azonosítja emellett azokat az egyéb európai partnerségeket, amelyekkel a közös vállalkozás formális és rendszeres együttműködést alakít ki, valamint a részt vevő államoktól vagy az államok képviselőinek csoportjától kapott információk alapján a közös vállalkozás tevékenységei és nemzeti vagy regionális kezdeményezések és szakpolitikák közötti szinergiák lehetőségeit, továbbá a más uniós programokkal való szinergiákat;

Módosítás

- j) elfogadja a stratégiai kutatási és innovációs tervet a kezdeményezés kezdetekor, továbbá szükség esetén módosítja azt a Horizont Európa tartama alatt **az összes partner hozzájárulása alapján, beleértve a magánszektor, a tudományos közösséget, a tagállamok képviselőit és az adott közös vállalkozás területén tevékenykedő civil társadalmi szervezeteket is.** A stratégiai kutatási és innovációs terv a megszabott időkeretre vonatkozóan meghatározza a partnerség célzott hatását, a tervezett tevékenységi portfóliót, a mérhető várt eredményeket, az erőforrásokat, a leszállítandó anyagokat és a mérföldköveket. Azonosítja emellett azokat az egyéb európai partnerségeket, amelyekkel a közös vállalkozás formális és rendszeres együttműködést alakít ki, valamint a részt vevő államoktól vagy az államok képviselőinek csoportjától kapott információk alapján **és a Bizottság iránymutatásai alapján** a közös vállalkozás tevékenységei és nemzeti vagy regionális kezdeményezések és szakpolitikák közötti szinergiák lehetőségeit, továbbá a más uniós programokkal **és politikákkal** való szinergiákat, **beleértve az európai készségfejlesztési programban előírt cselekvéseket is;**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 151

Rendeletre irányuló javaslat

16 cikk – 2 bekezdés – k pont

A Bizottság által javasolt szöveg

k) elfogadja az ügyvezető igazgató által a stratégiai kutatási és innovációs terv végrehajtása érdekében javasolt munka-programot és a kapcsolódó költségbecsléseket, beleértve az igazgatási tevékenységeket, a pályázati felhívások tartalmát, a közös pályázati felhívások tárgyát képező kutatási területeket és a más partnerségekkel való együttműködést, a pályázati témák szerint alkalmazandó finanszírozási rátát, valamint a benyújtási, értékelési, kiválasztási, odaítélési és felülvizsgálati eljárásokra vonatkozó kapcsolódó szabályokat, különös figyelmet fordítva a szakpolitikai követelményekkel kapcsolatos visszajelzésekre;

Módosítás

k) elfogadja az ügyvezető igazgató által a stratégiai kutatási és innovációs terv végrehajtása érdekében javasolt munka-programot és a kapcsolódó költségbecsléseket, beleértve az igazgatási tevékenységeket, a pályázati felhívások tartalmát – **biztosítva, hogy számos olyan nyílt pályázati felhívás legyen, amely a technológiai készenléti szint alsó tartományát is lefedi –, a nem szempontból kiegyensúlyozott és földrajzilag sokszínű részvételt ösztönző kritériumokat**, a közös pályázati felhívások tárgyát képező kutatási területeket és a más partnerségekkel való együttműködést, a **más uniós programokkal való szinergiákat**, a pályázati témák szerint alkalmazandó finanszírozási rátát, valamint a benyújtási, értékelési, kiválasztási, odaítélési és felülvizsgálati eljárásokra vonatkozó kapcsolódó szabályokat, **beleértve az összeférhetlenségek azonosítására és elkerülésére szolgáló külön eljárásokat is**, különös figyelmet fordítva a szakpolitikai követelményekkel kapcsolatos visszajelzésekre;

Módosítás 152

Rendeletre irányuló javaslat

16 cikk – 2 bekezdés – k a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

ka) **támogatja a közös vállalkozások tevékenységeinek láthatóságát és nyitottságát, és intézkedéseket fogad el annak érdekében, hogy az újonnan érkezőket – különösen a kkv-kat, az egyetemeket, a kutatási szervezeteket és a civil társadalmi szervezeteket – a közös vállalkozás tevékenységeihez és fellépéseihez vonzza, miközben biztosítja a nyilvánosság és a civil társadalmi szervezetek általi hatékony ellenőrzést;**

Módosítás

Módosítás 153

Rendeletre irányuló javaslat

16 cikk – 2 bekezdés – m a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

ma) **a Bizottság által a 171. cikkben meghatározott rendelkezéseknek megfelelően elvégzett időközi értékelés eredményei és az Európai Számvevőszék által végzett éves ellenőrzés eredményei alapján megfelelő és korrekciós intézkedéseket hoz;**

Módosítás

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 154

Rendeletre irányuló javaslat

16 cikk – 2 bekezdés – n pont

A Bizottság által javasolt szöveg

n) értékeli a konszolidált éves tevékenységi jelentést, beleértve a kapcsolódó kiadásokat és a más európai partnerségekkel közös pályázati felhívásokra szánt költségvetést;

Módosítás

n) értékeli **és jóváhagyja** a konszolidált éves tevékenységi jelentést, beleértve a kapcsolódó kiadásokat és a más európai partnerségekkel közös pályázati felhívásokra szánt költségvetést;

Módosítás 155

Rendeletre irányuló javaslat

16 cikk – 2 bekezdés – s pont

A Bizottság által javasolt szöveg

s) jóváhagyja a finanszírozásra kiválasztott cselekvések listáját;

Módosítás

s) **adott esetben a tudományos tanácsadó szervvel folytatott konzultációt követően** jóváhagyja a finanszírozásra kiválasztott cselekvések listáját;

Módosítás 156

Rendeletre irányuló javaslat

16 cikk – 2 bekezdés – u pont

A Bizottság által javasolt szöveg

u) szabályokat fogad el a nemzeti szakértők közös vállalkozásokhoz történő kirendelésére vagy a gyakornokok igénybevételére vonatkozóan;

Módosítás

u) szabályokat fogad el a nemzeti szakértők közös vállalkozásokhoz történő kirendelésére, **ezen belül a javadalmazásukra**, vagy a gyakornokok igénybevételére vonatkozóan;

Módosítás 157

Rendeletre irányuló javaslat

16 cikk – 2 bekezdés – w pont

A Bizottság által javasolt szöveg

w) adott esetben benyújtja az e rendelet módosítására irányuló, **a közös vállalkozás valamely tagja által előterjesztett kérelmet** a Bizottsághoz;

Módosítás

w) adott esetben **összegyűjti és** benyújtja az e rendelet módosítására irányuló **kérelmeket** a Bizottsághoz;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 158

Rendeletre irányuló javaslat

16 cikk – 2 bekezdés – y pont

A Bizottság által javasolt szöveg

y) **2022 végéig** tervet fogad el a közös vállalkozásnak a Horizont Európa keretében nyújtott finanszírozásból való fokozatos kivezetésére az ügyvezető igazgató ajánlása alapján;

Módosítás

y) **legkésőbb egy évvel a Horizont Európáról szóló rendelet 52. cikkének (2) bekezdésében említett időközi értékelést követően és legkésőbb 2025-ig** tervet fogad el a közös vállalkozásnak a Horizont Európa keretében nyújtott finanszírozásból való fokozatos kivezetésére az ügyvezető igazgató ajánlása alapján;

Módosítás 159

Rendeletre irányuló javaslat

17 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) Az ügyvezető igazgatót az irányító testület nevezi ki érdemei és **képességei** alapján, a Bizottság által javasolt jelöltek listájáról, a nemek **egyensúlyának** elvét tiszteletben tartó, nyílt és átlátható kiválasztási eljárásban.

Módosítás

(1) Az ügyvezető igazgatót az irányító testület nevezi ki érdemei, **képességei és idevágó tapasztalatai** alapján, a Bizottság által javasolt jelöltek listájáról, a **kiválóság, a nemek egyensúlya és a földrajzi diverzitás** elvét tiszteletben tartó, nyílt és átlátható **részvételi szándék kifejezésére való felhívásban és az azt követő** kiválasztási eljárásban.

Módosítás 160

Rendeletre irányuló javaslat

17 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A Bizottság a közös vállalkozás Uniótól eltérő tagjaival folytatott konzultációt követően tesz javaslatot az ügyvezető igazgatói tisztség jelöltjeinek listájára. E konzultáció céljából a közös vállalkozás Uniótól eltérő tagjai közös megegyezéssel kijelölik képviselőiket és egy megfigyelőt az irányító testület részéről.

Módosítás

(2) A Bizottság a közös vállalkozás Uniótól eltérő tagjaival folytatott konzultációt követően tesz javaslatot az ügyvezető igazgatói tisztség jelöltjeinek listájára. **A jelöltek listáján legalább 50-50 %-ban kell szerepelniük a különböző nemű jelölteknek. A Bizottság mindent megtesz a nemek egyenlő képviselésének biztosítása érdekében.** E konzultáció céljából a közös vállalkozás Uniótól eltérő tagjai közös megegyezéssel kijelölik képviselőiket és egy megfigyelőt az irányító testület részéről.

A kiválasztási eljárás lefolytatása során a Bizottság betartja az átláthatóság legmagasabb szintű normáit, többek között azáltal, hogy világos időbeli ütemezést és megfelelő információkat nyújt a jelölteknek, valamint nyilvánosságra hozza az egyes közös vállalkozásokhoz jelentkezők listáját és az eredményeket.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 161

Rendeletre irányuló javaslat

17 cikk – 3 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3a) Kinevezése előtt a kiválasztott ügyvezető igazgatónak nyilatkozatot kell aláírnia arról, hogy vele kapcsolatban nem áll fenn összeférhetetlenség, valamint nyilatkozatot kell tennie pénzügyi érdekeltségeiről, beleértve legalább a közös vállalkozásnál való hivatalba lépését megelőző öt éves időszakban betöltött foglalkozásait, valamint azt, hogy ezen időszak alatt tagja volt-e társaságok, nem kormányzati szervezetek, egyesületek vagy más, jogszabályban létrehozott szervek testületeinek vagy bizottságainak. Mind az összeférhetetlenségről, mind a pénzügyi érdekeltségekről szóló nyilatkozatot könnyen hozzáférhető módon nyilvánosságra kell hozni a közös vállalkozás honlapján.

Módosítás 162

Rendeletre irányuló javaslat

17 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4) Az ügyvezető igazgató hivatali ideje négy év. Ezen időszak végéig a Bizottság az Uniótól eltérő tagokkal folytatott konzultációt követően értékeli az ügyvezető igazgató teljesítményét, valamint a közös vállalkozás előtt álló jövőbeli feladatokat és kihívásokat.

(4) Az ügyvezető igazgató hivatali ideje négy év. Ezen időszak végéig a Bizottság az Uniótól eltérő tagokkal folytatott konzultációt követően értékeli az ügyvezető igazgató teljesítményét, valamint a közös vállalkozás előtt álló jövőbeli feladatokat és kihívásokat, **többek között a 16. cikk i) pontjában meghatározott fő teljesítménymutatók készletének értékelésével.**

Módosítás 163

Rendeletre irányuló javaslat

18 cikk – 4 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

c) elkészíti, és elfogadásra az irányító testület elé terjeszti a közös vállalkozás munkaprogramját és a kapcsolódó költségbebecsléseket a stratégiai kutatási és innovációs terv végrehajtása céljából;

c) elkészíti, és elfogadásra az irányító testület elé terjeszti a közös vállalkozás munkaprogramját **az összes partner hozzájárulása alapján, beleértve a magánszektor, a tudományos közösséget, a tagállamok képviselőit és az adott közös vállalkozás területén tevékenykedő civil társadalmi szervezeteket is,** és a kapcsolódó költségbebecsléseket a stratégiai kutatási és innovációs terv végrehajtása céljából;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 164

Rendeletre irányuló javaslat

18 cikk – 4 bekezdés – f a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

fa) figyelemmel kíséri az újonnan érkezőket, különösen a kkv-kat, az egyetemeket és a kutatóintézeteket vonzó intézkedések végrehajtását;

Módosítás 165

Rendeletre irányuló javaslat

18 cikk – 4 bekezdés – n pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

n) **végrehajtja** a közös vállalkozás kommunikációs politikáját;

n) **kidolgozza és végrehajtja** a közös vállalkozás **polgár- és kkv-barát** kommunikációs politikáját;

Módosítás 166

Rendeletre irányuló javaslat

18 cikk – 4 bekezdés – q pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

q) védi az Unió pénzügyi érdekeit a csalás, a korrupció és egyéb jogellenes tevékenységek elleni megelőző intézkedések alkalmazásával, hatékony ellenőrzésekkel, illetve szabálytalanságok észlelése esetén a jogtalanul kifizetett összegek behajtásával és adott esetben hatékony, arányos és visszatartó erejű igazgatási és pénzügyi szankciókkal;

q) védi az Unió **és az Uniótól eltérő tagok** pénzügyi érdekeit a csalás, **az összeférhetetlenség**, a korrupció és egyéb jogellenes tevékenységek elleni megelőző intézkedések alkalmazásával, hatékony ellenőrzésekkel, illetve szabálytalanságok észlelése esetén a jogtalanul kifizetett összegek behajtásával és adott esetben hatékony, arányos és visszatartó erejű igazgatási és pénzügyi szankciókkal;

Módosítás 167

Rendeletre irányuló javaslat

18 cikk – 6 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

b) irányítja a közös vállalkozás munkaprogramjának végrehajtását a teljes végrehajtási ciklus alatt;

b) irányítja a közös vállalkozás munkaprogramjának végrehajtását a teljes végrehajtási ciklus alatt, **és biztosítja, hogy a munkaprogramot és annak esetleges változtatásait nyilvánosságra hozzák;**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 168

Rendeletre irányuló javaslat

18 cikk – 6 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) biztosítja a közös vállalkozás tagjai és egyéb szervei számára a feladataik ellátásához szükséges, vonatkozó információkat és támogatást;

Módosítás

- c) **megfelelő időben** biztosítja a közös vállalkozás tagjai és egyéb szervei számára a feladataik ellátásához szükséges, vonatkozó információkat és támogatást;

Módosítás 169

Rendeletre irányuló javaslat

19 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

- (1) A közös vállalkozások független tudományos tanácsadást kérnek **az alábbiak** révén:

Módosítás

- (1) **E rendelet második részének eltérő rendelkezése hiányában a** közös vállalkozások független tudományos tanácsadást kérnek **az e rendelet második részében meghatározott vonatkozó rendelkezésekkel összhangban és e cikk rendelkezéseire is figyelemmel a közös vállalkozás által létrehozandó tudományos tanácsadó szerv** révén. Adott esetben a közös vállalkozás külső, pártatlan ad hoc szakértők véleményét kérheti ki konkrét kérdésekben.

Módosítás 170

Rendeletre irányuló javaslat

19 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) a második részben meghatározott vonatkozó rendelkezésekkel összhangban és e cikk rendelkezéseire is figyelemmel a közös vállalkozás által létrehozandó tudományos tanácsadó szerv vagy annak tagjai; és/vagy

Módosítás

törölve

Módosítás 171

Rendeletre irányuló javaslat

19 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) az irányító testület által a közös vállalkozáshoz intézett, külső szakértők bevonása iránti eseti kérések konkrét kérdésekben.

Módosítás

törölve

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 172

Rendeletre irányuló javaslat

19 cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Kivételes és kellően indokolt esetben a közös vállalkozásnak az Uniótól eltérő tagjai is elláthatják a tudományos tanácsadói funkció egy részét, feltéve, hogy nem áll fenn összeférhetetlenség.

Módosítás

törölve

Módosítás 173

Rendeletre irányuló javaslat

19 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A tudományos tanácsadó szerv tagjai körében kiegyensúlyozott képviselettel kell rendelkezniük a közös vállalkozás tevékenységi körével foglalkozó szakértőknek, figyelembe véve a nemek egyensúlyát is. A tudományos tanácsadó szerv tagjainak együttesen rendelkezniük kell a műszaki területre vonatkozó szükséges kompetenciákkal és szakértelemmel ahhoz, hogy tudományosan megalapozott ajánlásokat tegyenek a közös vállalkozás számára, figyelembe véve ezen ajánlások társadalmi-gazdasági **hatását** és a közös vállalkozás célkitűzéseit.

Módosítás

(2) A tudományos tanácsadó szerv tagjai körében kiegyensúlyozott képviselettel kell rendelkezniük a közös vállalkozás tevékenységi körével foglalkozó szakértőknek, figyelembe véve a **kiválóságot, a** nemek közötti egyensúlyt **és a földrajzi sokszínűséget** is; A tudományos tanácsadó szerv tagjainak együttesen rendelkezniük kell a műszaki területre vonatkozó szükséges kompetenciákkal és szakértelemmel ahhoz, hogy tudományosan megalapozott ajánlásokat tegyenek a közös vállalkozás számára, figyelembe véve ezen ajánlások **éghajlati, környezeti és** társadalmi-gazdasági **hatásait, ezen belül a versenyképességre és a technológiai szuverenítésra gyakorolt hatást**, és a közös vállalkozás célkitűzéseit, **valamint a közös vállalkozás által folytatott kutatás nemekre gyakorolt hatásait.**

Módosítás 174

Rendeletre irányuló javaslat

19 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(4) Az irányító testület határozza meg a tudományos tanácsadó szerv összetételére vonatkozó konkrét szempontokat és a kiválasztási eljárást, valamint nevezi ki annak tagjait. **Az irányító testület adott esetben figyelembe veszi az államok képviselőinek csoportja által javasolt lehetséges jelölteket is.**

Módosítás

(4) **A részvételi szándék kifejezésére szolgáló átlátható és nyílt felhívás alapján az** irányító testület határozza meg a tudományos tanácsadó szerv összetételére vonatkozó konkrét szempontokat és a kiválasztási eljárást, valamint nevezi ki annak tagjait **legfeljebb négy évre, amely időszak egyszer hosszabbítható.**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 175

Rendeletre irányuló javaslat

19 cikk – 6 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(6) A tudományos tanácsadó szerv évente legalább kétszer ülésezik, az ülést az elnök hívja össze. Az elnök felkérhet más személyeket, hogy az üléseken megfigyelőként vegyenek részt. A tudományos tanácsadó szerv elfogadja saját eljárási szabályzatát.

Módosítás

(6) A tudományos tanácsadó szerv évente legalább kétszer ülésezik, az ülést az elnök hívja össze. Az elnök felkérhet más személyeket, hogy az üléseken megfigyelőként vegyenek részt. A tudományos tanácsadó szerv elfogadja saját eljárási szabályzatát, **beleértve a döntéshozatali eljárás során az összeférhetlenség elkerülésére szolgáló intézkedéseket is. Az ülések napirendjét, résztvevői felsorolását és jegyzőkönyvét időben közzéteszik a közös vállalkozás honlapján.**

Módosítás 176

Rendeletre irányuló javaslat

19 cikk – 7 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) tanácsot ad a **munkaprogramokban tárgyalandó tudományos prioritásokkal kapcsolatban, összhangban a stratégiai kutatási és innovációs tervvel** és a Horizont Európa stratégiai tervezésével;

Módosítás

a) tanácsot ad a **stratégiai kutatási és innovációs tervben és a kapcsolódó munkaprogramokban tárgyalandó tudományos prioritásokkal kapcsolatban, összhangban a Horizont Európa stratégiai tervezésével;**

Módosítás 177

Rendeletre irányuló javaslat

19 cikk – 7 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

d) az irányító testület kérésének megfelelően független tanácsadást és tudományos elemzést nyújt konkrét kérdésekben, különös tekintettel a szomszédos ágazatokban bekövetkező fejleményekre;

Módosítás

d) az irányító testület kérésének megfelelően független tanácsadást és tudományos elemzést nyújt konkrét kérdésekben, különös tekintettel a szomszédos ágazatokban bekövetkező fejleményekre, **valamint a közös vállalkozás tevékenységei által kifejtett lehetséges környezeti, társadalmi és éghajlati hatásra;**

Módosítás 178

Rendeletre irányuló javaslat

19 cikk – 7 bekezdés – f a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

fa) értékeli a lehetséges társult és hozzájáruló partnerek pályázatait, és tanácsot ad ezekről az irányító testületnek;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 179

Rendeletre irányuló javaslat

19 cikk – 8 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(8) A tudományos tanácsadó szerv elnöke a tudományos tanácsadó szerv minden ülését követően jelentést nyújt be az irányító testületnek, amelyben ismerteti a szervnek és tagjainak az ülésen megvitatott kérdésekkel kapcsolatos véleményét.

Módosítás

(8) A tudományos tanácsadó szerv elnöke a tudományos tanácsadó szerv minden ülését követően jelentést nyújt be az irányító testületnek, amelyben ismerteti a szervnek és tagjainak az ülésen megvitatott kérdésekkel kapcsolatos véleményét. **A jelentést a lehetőségek függvényében a közös vállalkozás honlapján nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.**

Módosítás 180

Rendeletre irányuló javaslat

19 cikk – 9 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

(5) Az államok képviselői csoportjának az elnöke felkérhet más személyeket – így különösen az Unión belüli releváns szövetségi vagy regionális hatóságoknak, a kkv-k szövetségeinek vagy a közös vállalkozás más szerveinek a képviselőit – is, hogy ülésein megfigyelőként részt vegyenek.

Módosítás

(9a) **Az irányító testület indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatja a tudományos tanácsadó testületet ajánlásainak vagy javaslatainak nyomon követéséről, vagy megindokolja, hogy miért nem követi nyomon azokat, és azokat nyilvánosan hozzáférhetővé teszi.**

Módosítás 181

Rendeletre irányuló javaslat

20 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(5) Az államok képviselői csoportjának az elnöke felkérhet más személyeket – így különösen az Unión belüli releváns szövetségi vagy regionális hatóságoknak, a kkv-k és az ágazatok szövetségeinek, **a civil társadalmi szervezeteknek** vagy a közös vállalkozás más szerveinek a képviselőit – is, hogy ülésein megfigyelőként részt vegyenek.

Módosítás

(5) Az államok képviselői csoportjának az elnöke felkérhet más személyeket – így különösen az Unión belüli releváns szövetségi vagy regionális hatóságoknak, a kkv-k és az ágazatok szövetségeinek, **a civil társadalmi szervezeteknek** vagy a közös vállalkozás más szerveinek a képviselőit – is, hogy ülésein megfigyelőként részt vegyenek.

Módosítás 182

Rendeletre irányuló javaslat

20 cikk – 6 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(6) Az egyes tagállamok és társult országok megfelelő képviseletének biztosítása érdekében az államok képviselői csoportja üléseinek napirendjét kellő időben közzéteszik. A napirendet tájékoztatás céljából meg kell küldeni az irányító testületnek is.

Módosítás

(6) Az egyes tagállamok és társult országok megfelelő képviseletének biztosítása érdekében az államok képviselői csoportja üléseinek napirendjét kellő időben közzéteszik. A napirendet tájékoztatás céljából **időben** meg kell küldeni az irányító testületnek is.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 183

Rendeletre irányuló javaslat

20 cikk – 7 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) a stratégiai orientáció aktualizálása a Horizont Európa stratégiai tervezésével, valamint más uniós és tagállami finanszírozási eszközökkel összhangban;

Módosítás

b) a stratégiai orientáció aktualizálása a Horizont Európa stratégiai tervezésével, **az átfogó uniós politikákkal és célokkal**, valamint más uniós és tagállami finanszírozási eszközökkel összhangban;

Módosítás 184

Rendeletre irányuló javaslat

20 cikk – 7 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

e) a kkv-k bevonása.

Módosítás

e) a kkv-k és **induló vállalkozások, vállalkozói szövetségeik, egyetemek és kutatószervezetek, valamint civil társadalmi szervezetek** bevonása, **továbbá az újonnan érkezők részvételének előmozdítása érdekében hozott intézkedések.**

Módosítás 185

Rendeletre irányuló javaslat

20 cikk – 7 bekezdés – e a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

e) a kkv-k bevonása.

Módosítás

ea) **a közös vállalkozás tevékenységeinek lehetséges hatásai a környezeti és éghajlati hatások, valamint a társadalmi hozzáadott érték szempontjából.**

Módosítás 186

Rendeletre irányuló javaslat

20 cikk – 8 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) a vonatkozó nemzeti vagy regionális kutatási és innovációs programok helyzete és a lehetséges együttműködési területek azonosítása, beleértve a releváns technológiák és innovatív megoldások bevezetése érdekében végrehajtott vagy tervezett konkrét cselekvéseket;

Módosítás

a) a vonatkozó nemzeti vagy regionális kutatási és innovációs programok helyzete és a lehetséges együttműködési területek azonosítása, beleértve a releváns technológiák és innovatív megoldások **fejlesztése**, bevezetése és **piaci, illetve társadalmi elterjedése** érdekében végrehajtott vagy tervezett konkrét cselekvéseket **(pl. összehangolt felhívások a közös vállalkozások és kutatási és innovációs és beruházási programjaik között);**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 187

Rendeletre irányuló javaslat

20 cikk – 9 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(9) Az államok képviselőinek csoportja minden naptári év végén jelentést nyújt be, amelyben bemutatja a közös vállalkozás hatálya alá tartozó nemzeti vagy regionális szakpolitikákat, és meghatározza a közös vállalkozás által finanszírozott cselekvésekkel való együttműködés konkrét módjait.

Módosítás

(9) Az államok képviselőinek csoportja minden naptári év végén jelentést nyújt be, amelyben bemutatja a közös vállalkozás hatálya alá tartozó nemzeti vagy regionális szakpolitikákat, és meghatározza a közös vállalkozás által finanszírozott cselekvésekkel való együttműködés konkrét módjait. **A jelentést a közös vállalkozás honlapján nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.**

Módosítás 188

Rendeletre irányuló javaslat

20 cikk – 13 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Az érdekelt felek csoportja nyitva áll a közös vállalkozás szakterületén tevékenykedő valamennyi köz- és magánszektorbeli érdekelt fél előtt, ideértve a szervezett csoportokat, valamint a tagállamokból, a társult országokból és más országokból származó nemzetközi érdekcsoportok előtt.

Módosítás

(13a) **Feladatainak ellátása során az államok képviselőinek csoportja betartja a 31. és 40. cikkben meghatározott titoktartási és összeférhetetlenségi szabályokat.**

Módosítás 189

Rendeletre irányuló javaslat

21 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Az érdekelt felek csoportja nyitva áll a közös vállalkozás szakterületén tevékenykedő valamennyi köz- és magánszektorbeli érdekelt fél előtt, ideértve a szervezett csoportokat, valamint a tagállamokból, a társult országokból és más országokból származó nemzetközi érdekcsoportok előtt.

Módosítás

(2) Az érdekelt felek csoportja nyitva áll a közös vállalkozás szakterületén tevékenykedő valamennyi köz- és magánszektorbeli érdekelt fél előtt, ideértve a szervezett csoportokat **és a civil társadalmi szervezeteket**, valamint a tagállamokból, a társult országokból és más országokból származó nemzetközi érdekcsoportok előtt.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 190

Rendeletre irányuló javaslat

21 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2a) Az irányító testület meghatározza az érdekelt felek csoportjának összetételére vonatkozó konkrét kritériumokat és kiválasztási eljárást, és törekszik annak biztosítására, hogy a csoport összetétele tartsa tiszteletben a nemek közötti egyensúlyt, földrajzilag sokszínű legyen, és képviselje az egyes ágazatokat és háttereket. Az irányító testület adott esetben figyelembe veszi az államok képviselőinek csoportja által javasolt lehetséges jelölteket is. Biztosítani kell, hogy az érdekelt felek csoportja folyamatosan nyitva álljon az új tagok előtt, ezt az időközi értékelés során értékelni kell, és szükség esetén felül kell vizsgálni.

Módosítás 191

Rendeletre irányuló javaslat

21 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3) Az érdekelt felek csoportját rendszeresen tájékoztatni kell a közös vállalkozás tevékenységeiről, és fel kell kérni, hogy tegye meg észrevételeit a közös vállalkozás tervezett kezdeményezéseivel kapcsolatban.

(3) Az érdekelt felek csoportját rendszeresen tájékoztatni kell a közös vállalkozás tevékenységeiről, és fel kell kérni, hogy **felkérésre vagy saját kezdeményezésére** tegye meg észrevételeit a közös vállalkozás tervezett kezdeményezéseivel kapcsolatban.

Módosítás 192

Rendeletre irányuló javaslat

21 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4) Az érdekelt felek csoportjának üléseit az ügyvezető igazgató hívja össze.

(4) Az érdekelt felek csoportjának üléseit az ügyvezető igazgató hívja össze **évente legalább egyszer**.

Módosítás 193

Rendeletre irányuló javaslat

21 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(5) Az ügyvezető igazgató tanácsolhatja az irányító testületnek, hogy konkrét kérdésekben konzultáljon az érdekelt felek csoportjával. Amennyiben ilyen konzultációra kerül sor, az érdekelt felek csoportjában folytatott megbeszélést követően jelentést kell benyújtani az irányító testületnek.

(5) Az ügyvezető igazgató tanácsolhatja az irányító testületnek, hogy konkrét kérdésekben konzultáljon az érdekelt felek csoportjával. Amennyiben ilyen konzultációra kerül sor, az érdekelt felek csoportjában folytatott megbeszélést követően jelentést kell benyújtani az irányító testületnek, **amelyet az adott közös vállalkozás honlapján nyilvánosságra kell hozni**.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 194

Rendeletre irányuló javaslat

21 cikk – 5 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(5a) Feladatainak ellátása során az érintett felek csoportja betartja a 31. és 40. cikkben meghatározott titoktartási és összeférhetetlenségi szabályokat.

Módosítás 195

Rendeletre irányuló javaslat

23 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1a) A Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogramról szóló rendelet 17. cikkének (2) bekezdésével összhangban és az említett rendelet 34. cikkétől eltérve, a közös vállalkozás különböző visszatérítési rátákat alkalmazhat a tevékenység keretében nyújtott uniós finanszírozás tekintetében a résztvevő típusától, valamint a tevékenység típusától függően. A visszatérítési rátákat fel kell tüntetni a munkaprogramban.

Módosítás 196

Rendeletre irányuló javaslat

23 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2) A munkaprogramot a végrehajtása előtti év végéig kell elfogadni. A munkaprogramot közzé kell tenni a közös vállalkozás honlapján, és a Horizont Európa átfogó stratégiájával való koordináció támogatása érdekében tájékoztatás céljából meg kell osztani az érintett klaszterek **programbizottságával**.

(2) A munkaprogramot a végrehajtása előtti év végéig kell elfogadni. A munkaprogramot közzé kell tenni a közös vállalkozás és a Horizont Európa honlapján és a közös e-adatbázisban, és a Horizont Európa átfogó stratégiájával való koordináció támogatása érdekében tájékoztatás céljából meg kell osztani az érintett klaszterek **programbizottságának összetételével**.

Módosítás 197

Rendeletre irányuló javaslat

23 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(5) Az éves költségvetést az uniós pénzügyi hozzájárulásnak az Unió költségvetésében megállapított összege figyelembevétele céljából ki kell igazítani.

(5) Az éves költségvetést az uniós pénzügyi hozzájárulásnak az Unió költségvetésében megállapított összege és az Uniótól eltérő tagok pénzügyi és természetbeni hozzájárulásának összege figyelembevétele céljából ki kell igazítani.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 198

Rendeletre irányuló javaslat

24 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) Az ügyvezető igazgató a feladatai ellátásáról összevont éves tevékenységi jelentést nyújt be az irányító testületnek a közös vállalkozás pénzügyi szabályaival összhangban.

Módosítás

(1) Az ügyvezető igazgató a feladatai ellátásáról összevont éves tevékenységi jelentést nyújt be az irányító testületnek a közös vállalkozás pénzügyi szabályaival összhangban. **Az összevont éves tevékenységi jelentést a közös vállalkozás honlapján kellő időben közzé kell tenni.**

Módosítás 199

Rendeletre irányuló javaslat

24 cikk – 2 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) a benyújtott pályázatok a résztvevők típusa – a kkv-kat is beleértve – és országok szerinti bontásban;

Módosítás

b) a benyújtott pályázatok a résztvevők típusa – a kkv-kat is beleértve – és országok szerinti bontásban, **feltüntetve az újonnan érkezők arányát;**

Módosítás 200

Rendeletre irányuló javaslat

24 cikk – 2 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

e) együttműködés más európai partnerségekkel, beleértve a közös pályázati felhívásokat, valamint a közös vállalkozás tevékenységei és a nemzeti vagy regionális kezdeményezések és szakpolitikák közötti szinergiák.

Módosítás

e) együttműködés más európai partnerségekkel, beleértve a közös pályázati felhívásokat, valamint a közös vállalkozás tevékenységei és **más uniós programok, valamint** a nemzeti vagy regionális kezdeményezések és szakpolitikák közötti szinergiák.

Módosítás 201

Rendeletre irányuló javaslat

24 cikk – 2 bekezdés – e a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ea) a stratégiai kutatási és innovációs tervben és a közös vállalkozás munkaprogramjában meghatározott időkereten belül a mérhető elvárt eredmények, leszállítandó anyagok és mérőszámok megvalósítása terén elért előrehaladás;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 202

Rendeletre irányuló javaslat

24 cikk – 2 bekezdés – e b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

eb) az Uniótól eltérő tagoktól származó pénzügyi hozzájárulások, valamint az Unió által ténylegesen nyújtott pénzügyi hozzájárulás összege;

Módosítás 203

Rendeletre irányuló javaslat

24 cikk – 2 bekezdés – e c pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ec) a közös vállalkozás hozzájárulása az európai készségfejlesztési program intézkedéseire, különösen azokhoz, amelyek célja a zöld és a digitális átállást támogató készségek fejlesztése, valamint a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika területén diplomát szerzők számának növelése a közös vállalkozás munkaterületein;

Módosítás 204

Rendeletre irányuló javaslat

24 cikk – 2 bekezdés – e d pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ed) a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésével kapcsolatos bármely intézkedés, beleértve azokat az intézkedéseket, amelyek célja a nemek közötti szakadék áthidalása a kutatás és innováció területén.

Módosítás 205

Rendeletre irányuló javaslat

26 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2) Az Uniótól eltérő tagok megállapodnak abban, **hogy a közös vállalkozás pénzügyi szabályaival összhangban** hogyan oszthatják meg közös hozzájárulásukat egymás között.

(2) Az Uniótól eltérő tagok megállapodnak abban, hogyan oszthatják meg közös hozzájárulásukat egymás között.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 206

Rendeletre irányuló javaslat

26 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2a) Amikor az Uniótól eltérő tagok arról döntenek, hogy a közös vállalkozáshoz nyújtott kollektív hozzájárulásuk miként osszák meg, a közös vállalkozás pénzügyi szabályainak megfelelően járnak el és anélkül, hogy megterhelő feltételeket írjanak elő a kkv-k számára, amelyeknek a közös vállalkozásban való részvételét olyan kedvező feltételekkel is támogatni kell, amelyek figyelembe veszik méretüket, valamint a nagyobb szereplőkhöz képest korlátozottabb tárgyalási pozíciójukat az értékláncban.

Módosítás 207

Rendeletre irányuló javaslat

26 cikk – 6 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(6) Amennyiben a közös vállalkozás Uniótól eltérő tagjai nem teljesítik a hozzájárulásra vonatkozó kötelezettségvállalásukat, az ügyvezető igazgató erről írásban értesíti őket, és észszerű határidőt állapít meg a mulasztás pótlására. Amennyiben ezen időszak lejártáig az Uniótól eltérő érintett tag továbbra sem teljesít, az ügyvezető igazgató tájékoztatja a Bizottságot a lehetséges intézkedésekről, valamint az érintett tagot arról, hogy a 11. cikk (9) bekezdésével összhangban kizárják őt az irányító testületben való szavazásból.

(6) Amennyiben a közös vállalkozás Uniótól eltérő tagjai nem teljesítik a hozzájárulásra vonatkozó kötelezettségvállalásukat, az ügyvezető igazgató erről írásban értesíti őket, és észszerű határidőt állapít meg a mulasztás pótlására. Amennyiben ezen időszak lejártáig az Uniótól eltérő érintett tag továbbra sem teljesít, az ügyvezető igazgató tájékoztatja a Bizottságot **és a részt vevő államokat** a lehetséges intézkedésekről, valamint az érintett tagot arról, hogy a 11. cikk (9) bekezdésével összhangban kizárják őt az irányító testületben való szavazásból.

Módosítás 208

Rendeletre irányuló javaslat

28 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4) Az (1) és a (3) bekezdéstől eltérve, az e rendelet végrehajtásának eredményeként létrejövő szerződéseknek, megállapodásoknak és határozatoknak tartalmazniuk kell olyan rendelkezéseket, amelyek kifejezetten felhatalmazzák a Bizottságot, a megfelelő közös vállalkozást, a Számvevőszéket, az EPPO-t és az OLAF-ot az ilyen ellenőrzések, helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok elvégzésére, az adott szervezet hatásköreinek megfelelően.

(4) Az (1) és a (3) bekezdéstől eltérve, az e rendelet végrehajtásának eredményeként létrejövő szerződéseknek, megállapodásoknak és határozatoknak tartalmazniuk kell olyan rendelkezéseket, amelyek kifejezetten felhatalmazzák a Bizottságot, a megfelelő közös vállalkozást, a Számvevőszéket, az EPPO-t és az OLAF-ot az ilyen ellenőrzések, helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok elvégzésére, az adott szervezet hatásköreinek megfelelően, **a közös vállalkozás adminisztratív terheinek növelése nélkül.**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 209

Rendeletre irányuló javaslat

29 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A közvetett cselekvések kiadásainak utólagos ellenőrzését a Horizont Európáról szóló rendelet [48. cikkének] megfelelően kell elvégezni, a Horizont Európa közvetett cselekvéseinek részeként, különösen az említett rendelet [48. cikkének (2) bekezdésében] említett ellenőrzési stratégiával összhangban.

Módosítás

A közvetett cselekvések kiadásainak utólagos ellenőrzését a Horizont Európáról szóló rendelet [48. cikkének] megfelelően kell elvégezni, a Horizont Európa közvetett cselekvéseinek részeként, különösen az említett rendelet [48. cikkének (2) bekezdésében] említett ellenőrzési stratégiával összhangban, **a közös vállalkozás adminisztratív terheinek növelése nélkül.**

Módosítás 210

Rendeletre irányuló javaslat

30 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A Bizottság belső ellenőre ugyanazon hatásköröket gyakorolhatja a közös vállalkozások felett, mint a Bizottság tekintetében.

Módosítás

(1) A Bizottság belső ellenőre ugyanazon hatásköröket gyakorolhatja a közös vállalkozások felett, mint a Bizottság tekintetében, **és intézkedéseket hoz a közös vállalkozás adminisztratív terheinek csökkentése érdekében.**

Módosítás 211

Rendeletre irányuló javaslat

34 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A közös vállalkozás hozzáférést enged az uniós intézmények, szervek, hivatalok vagy ügynökségek számára az általa finanszírozott közvetett cselekvésekkel kapcsolatos minden információhoz. Ezen információ magában foglalja a közös vállalkozás közvetett cselekvéseiben részt vevő kedvezményezettek eredményeit, vagy bármely más információt, amelyet az uniós szakpolitikák vagy programok kidolgozásához, végrehajtásához, figyelemmel kíséréséhez és értékeléséhez szükségesnek ítélnék. E hozzáférési jogok a nem kereskedelmi és nem versenyalapú használatra korlátozódnak, és meg kell felelniük az alkalmazandó titoktartási szabályoknak.

Módosítás

(1) A közös vállalkozás hozzáférést enged az uniós intézmények, szervek, hivatalok vagy ügynökségek számára az általa finanszírozott közvetett cselekvésekkel kapcsolatos minden információhoz. Ezen információ magában foglalja a közös vállalkozás közvetett cselekvéseiben részt vevő kedvezményezettek eredményeit, vagy bármely más információt, amelyet az uniós szakpolitikák vagy programok kidolgozásához, végrehajtásához, figyelemmel kíséréséhez és értékeléséhez szükségesnek ítélnék. E hozzáférési jogok a nem kereskedelmi és nem versenyalapú használatra korlátozódnak, **megfelelő informatikai biztonsági és információbiztonsági normákat kell alkalmazni rájuk, továbbá** meg kell felelniük **a szükségesség és arányosság elvének, valamint a személyes adatok védelmére vonatkozó és az alkalmazandó titoktartási szabályoknak.**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 212

Rendeletre irányuló javaslat

34 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Az uniós szakpolitikák és programok kidolgozása, végrehajtása, figyelemmel kísérése és értékelése céljából a közös vállalkozás ellátja a Bizottságot a benyújtott pályázatokban foglalt információval.

Módosítás

(2) Az uniós szakpolitikák és programok kidolgozása, végrehajtása, figyelemmel kísérése és értékelése céljából a közös vállalkozás ellátja a Bizottságot a benyújtott pályázatokban foglalt információval. **A projektekkel kapcsolatos, a közös vállalkozások által benyújtott összes releváns adatot fel kell venni a Horizont Európa egységes adatbázisába.**

Módosítás 213

Rendeletre irányuló javaslat

35 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A személyi erőforrásokat az egyes közös vállalkozások létszámtervében kell meghatározni, az éves költségvetésnek megfelelően besorolási csoportok és besorolási fokozatok szerinti bontásban feltüntetve az ideiglenes álláshelyek számát, valamint a szerződéses alkalmazottak teljes munkaidős egyenértékben kifejezett létszámát.

Módosítás

(2) A személyi erőforrásokat a közös vállalkozás létszámtervében kell meghatározni, **és azoknak az éves költségvetésnek megfelelően tükrözniük kell az adott területen a legmagasabb szintű munkaerő-felvétel biztosításához szükséges álláshelyek számát és a besorolási fokozatokat**, feltüntetve besorolási csoportok és besorolási fokozatok szerinti bontásban az ideiglenes álláshelyek számát, valamint a szerződéses alkalmazottak teljes munkaidős egyenértékben kifejezett létszámát, **figyelembe véve a nemek közötti egyensúly elvét.**

Módosítás 214

Rendeletre irányuló javaslat

40 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A közös vállalkozásnak, valamint szerveinek és személyzetének tevékenységeik végrehajtása során mindennemű összeférhetetlenséget kerülniük kell.

Módosítás

(1) A közös vállalkozásnak, valamint szerveinek, **tagjainak** és személyzetének **a közös vállalkozás tevékenységeihez kapcsolódó döntéshozatali folyamat, illetve** tevékenységeik végrehajtása során mindennemű összeférhetetlenséget kerülniük kell.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 215

Rendeletre irányuló javaslat

40 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Az irányító testület a közös vállalkozás pénzügyi szabályaival és a személyzet tekintetében a személyzeti szabállyal összhangban szabályokat fogad el a közös vállalkozás személyzetére, az irányító testület vagy a közös vállalkozás egyéb szervei vagy csoportjai tagjaira és az említett szerveket kiszolgáló egyéb személyekre vonatkozó összeférhetlenségek megelőzése, elkerülése és kezelése érdekében.

Módosítás

(2) Az irányító testület **e rendelettel**, a közös vállalkozás pénzügyi szabályaival és a személyzet tekintetében a személyzeti szabállyal összhangban szabályokat fogad el a közös vállalkozás személyzetére, az irányító testület vagy a közös vállalkozás egyéb szervei vagy csoportjai tagjaira és az említett szerveket kiszolgáló egyéb személyekre vonatkozó összeférhetlenségek megelőzése, elkerülése és kezelése érdekében.

Módosítás 216

Rendeletre irányuló javaslat

40 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

(2a) A tudományos tanácsadó testület tagjainak és az ügyvezető igazgatónak szakmai tevékenységeikre, pénzügyi érdekeltségeikre és az összeférhetlenségekre vonatkozó teljes körű nyilatkozatot kell közzé tenniük, amelyet folyamatosan napra készen tartanak. E nyilatkozatok információkat tartalmaznak továbbá a különböző testületekben és bizottságokban való tagságukról, valamint tájékoztatást foglalnak magukban minden olyan megbízatásról, amelynek lehetséges közpolitikai vonatkozásai vannak, vagy ha egy megbízatás jelentős befolyást biztosít az érintett személynek egy társaság vagy partnerség ügyei felett. Az ügyvezető igazgatónak olyan szakmai háttérrel kell rendelkezniük, amely igazolja, hogy az érintett közös vállalkozás működési területén tapasztalattal rendelkeznek.

Módosítás

(2a) A tudományos tanácsadó testület tagjainak és az ügyvezető igazgatónak szakmai tevékenységeikre, pénzügyi érdekeltségeikre és az összeférhetlenségekre vonatkozó teljes körű nyilatkozatot kell közzé tenniük, amelyet folyamatosan napra készen tartanak. E nyilatkozatok információkat tartalmaznak továbbá a különböző testületekben és bizottságokban való tagságukról, valamint tájékoztatást foglalnak magukban minden olyan megbízatásról, amelynek lehetséges közpolitikai vonatkozásai vannak, vagy ha egy megbízatás jelentős befolyást biztosít az érintett személynek egy társaság vagy partnerség ügyei felett. Az ügyvezető igazgatónak olyan szakmai háttérrel kell rendelkezniük, amely igazolja, hogy az érintett közös vállalkozás működési területén tapasztalattal rendelkeznek.

Módosítás 217

Rendeletre irányuló javaslat

43 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(4) A felszámolási eljárás során a közös vállalkozás eszközeit a kötelezettségei és a végelszámolásával kapcsolatos kiadások fedezésére kell felhasználni. Az esetleges fennmaradó részt a közös vállalkozáshoz való pénzügyi hozzájárulásuk arányában fel kell osztani a végelszámoláskor meglévő tagok között. A felosztás során az Uniónak jutó részt vissza kell juttatni **az Unió általános** költségvetésébe.

Módosítás

(4) A felszámolási eljárás során a közös vállalkozás eszközeit a kötelezettségei és a végelszámolásával kapcsolatos kiadások fedezésére kell felhasználni. Az esetleges fennmaradó részt a közös vállalkozáshoz való pénzügyi hozzájárulásuk arányában fel kell osztani a végelszámoláskor meglévő tagok között. A felosztás során az Uniónak jutó részt vissza kell juttatni **a Horizont Európa** költségvetésébe.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 218

Rendeletre irányuló javaslat

44 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) a bioalapú innovatív megoldások innovációs folyamatának és kifejlesztésének felgyorsítása;

Módosítás

- a) a **fenntartható** bioalapú innovatív megoldások **kutatásának**, innovációs folyamatának és kifejlesztésének felgyorsítása;

Módosítás 219

Rendeletre irányuló javaslat

44 cikk – 1 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) a meglévő kiforrott és innovatív bioalapú megoldások piaci bevezetésének felgyorsítása;

Módosítás

- b) a meglévő **fenntartható**, kiforrott és innovatív bioalapú megoldások piaci bevezetésének felgyorsítása;

Módosítás 220

Rendeletre irányuló javaslat

44 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) a bioalapú ipari rendszerek magas szintű környezeti teljesítményének biztosítása.

Módosítás

- c) a bioalapú **fenntartható** ipari rendszerek magas szintű környezeti teljesítményének biztosítása.

Módosítás 221

Rendeletre irányuló javaslat

44 cikk – 2 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) az interdiszciplináris kutatási és innovációs tevékenységek intenzitásának növelése az élettudományok és más tudományágak fejlődése előnyeinek a fenntartható bioalapú megoldások kifejlesztése és demonstrációja érdekében történő kihasználása céljából;

Módosítás

- a) az interdiszciplináris kutatási és innovációs tevékenységek intenzitásának növelése az élettudományok és más tudományágak fejlődése előnyeinek a **gazdasági, környezeti és társadalmi** szempontból fenntartható bioalapú megoldások kifejlesztése és demonstrációja érdekében történő kihasználása céljából;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 222

Rendeletre irányuló javaslat

44 cikk – 2 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) az érdekelt felek kutatási és innovációs kapacitásának növelése és integrálása Uniószerre a helyi biogazdasági potenciál kiaknázása érdekében;

Módosítás

- b) az érdekelt felek kutatási és innovációs kapacitásának növelése és integrálása Uniószerre a helyi biogazdasági potenciál kiaknázása érdekében **az uniós éghajlati, környezetvédelmi és biodiverzitási célokkal összhangban**;

Módosítás 223

Rendeletre irányuló javaslat

44 cikk – 2 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) a környezeti kihívások kezelésére és a **fenntarthatóbb** bioalapú innovációk fejlesztésére irányuló kutatási és innovációs kapacitás bővítése;

Módosítás

- c) a **gazdasági, társadalmi és** környezeti kihívások kezelésére és a **fenntartható** bioalapú innovációk fejlesztésére irányuló kutatási és innovációs kapacitás bővítése;

Módosítás 224

Rendeletre irányuló javaslat

44 cikk – 2 bekezdés – c a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

-

Módosítás

- ca) **hozzájárul a negatív kibocsátási technológiákat és megközelítéseket alkalmazó megoldások azonosításához, valamint a szénmegkötéshez a természetes rendszerekben, és egyéb környezeti előnyökkel jár;**

Módosítás 225

Rendeletre irányuló javaslat

44 cikk – 2 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- d) a bioalapú kutatási és innovációs folyamatok uniós ipari értékláncokba történő integrációjának megerősítése;

Módosítás

- d) a bioalapú kutatási és innovációs folyamatok uniós ipari értékláncokba történő integrációjának megerősítése, **előmozdítva egyúttal a magasabb szintű fenntarthatóságot és a körforgásságot;**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 226

Rendeletre irányuló javaslat

44 cikk – 2 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- e) a bioalapú vállalatokba és projektekbe történő kutatási és innovációs beruházásokkal összefüggő kockázatok csökkentése;

Módosítás

- e) a **fenntartható** bioalapú vállalatokba és projektekbe történő kutatási és innovációs beruházásokkal összefüggő kockázatok csökkentése;

Módosítás 227

Rendeletre irányuló javaslat

44 cikk – 2 bekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- f) annak biztosítása, hogy a bioalapú kutatási és innovációs projektek kidolgozása és végrehajtása során figyelembe vegyék a környezetvédelmi szempontokat.

Módosítás

- f) annak biztosítása, hogy a bioalapú kutatási és innovációs projektek kidolgozása és végrehajtása során figyelembe vegyék a környezetvédelmi szempontokat **és a lehetséges negatív hatások enyhítését annak érdekében, hogy hozzájáruljanak az Unió energia- és éghajlat-politikai célkitűzéseihez.**

Módosítás 228

Rendeletre irányuló javaslat

45 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) támogat olyan nagy hatású multidiszciplináris kutatási és innovációs projekteket, amelyek fokozzák az ipari innovációt a bioalapú iparágakban, a Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság közös vállalkozás célkitűzéseinek megvalósítása érdekében;

Módosítás

- c) támogat olyan nagy hatású multidiszciplináris kutatási és innovációs projekteket, amelyek fokozzák az ipari innovációt **és a fenntarthatóságot** a bioalapú iparágakban, a Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság közös vállalkozás célkitűzéseinek megvalósítása érdekében, **összhangban az EU éghajlat- és energiapolitikai célkitűzéseivel;**

Módosítás 229

Rendeletre irányuló javaslat

45 cikk – 1 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- d) fokozza a Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság közös vállalkozás kutatási és innovációs tevékenységeit a teljes innovációs lánc mentén, az alacsony technológiai készenléti szinttől a magas technológiai készenléti szintig;

Módosítás

- d) fokozza a Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság közös vállalkozás kutatási és innovációs tevékenységeit a teljes innovációs lánc mentén, az alacsony technológiai készenléti szinttől a magas technológiai készenléti szintig; **és enyhíti a potenciális negatív társadalmi és környezeti hatásokaikat;**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 230

Rendeletre irányuló javaslat

45 cikk – 1 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- e) mozgósítja és integrálja a projekttevékenységekben való együttműködés érdekében a bioalapú iparágak fejlesztése szempontjából kiaknázatlan lehetőségekkel rendelkező vidéki, part menti, városi térségek és régiók kutatási és innovációs szereplőit;

Módosítás

- e) mozgósítja és integrálja a projekttevékenységekben való együttműködés érdekében a **fenntartható** bioalapú iparágak fejlesztése szempontjából kiaknázatlan lehetőségekkel rendelkező vidéki, part menti, városi térségek és régiók kutatási és innovációs szereplőit **a különböző földrajzi szinteken**;

Módosítás 231

Rendeletre irányuló javaslat

45 cikk – 1 bekezdés – g pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- g) előmozdítja a Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság közös vállalkozás keretében a kutatási és innovációs szereplők és az ipari érdekelt felek közötti kommunikációt és együttműködést a gyorsan fejlődő tudásra és technológiára való figyelemfelhívás, az ágazatok közötti együttműködés megkönnyítése és az innovatív bioalapú megoldások piaci elterjedésének elősegítése érdekében;

Módosítás

- g) előmozdítja a Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság közös vállalkozás keretében a kutatási és innovációs szereplők és az ipari érdekelt felek, **köztük a kkv-k, a kis mezőgazdasági szervezetek és a civil társadalmi szervezetek** közötti kommunikációt és együttműködést a gyorsan fejlődő tudásra és technológiára való figyelemfelhívás, az ágazatok közötti együttműködés megkönnyítése és a **fenntartható** innovatív bioalapú megoldások piaci elterjedésének elősegítése érdekében;

Módosítás 232

Rendeletre irányuló javaslat

45 cikk – 1 bekezdés – h pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- h) mozgósítja azon nemzeti és regionális hatóságokat, amelyek kedvezőbb feltételeket tudnak teremteni a bioalapú innovációk piaci elterjedéséhez;

Módosítás

- h) mozgósítja azon nemzeti és regionális hatóságokat, amelyek kedvezőbb feltételeket tudnak teremteni a **fenntartható** bioalapú innovációk piaci elterjedéséhez;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 233

Rendeletre irányuló javaslat

45 cikk – 1 bekezdés – j pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- j) kommunikálja az innovatív bioalapú megoldásokat **a politikai döntéshozók, az ipar, a nem kormányzati szervezetek és általában a fogyasztók felé, és népszerűsíti e megoldásokat a körükben.**

Módosítás

- j) **átlátható és hozzáférhető módon közlésezi megállapításait és eredményeit, beleértve az Unióban és a harmadik országokban kifejtett társadalmi és környezeti hatásokat is, és kommunikálja és népszerűsíti a fenntartható** innovatív bioalapú megoldásokat.

Módosítás 234

Rendeletre irányuló javaslat

46 cikk – 1 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) a Bioalapú Iparágak Konzorciuma, amely a belga jog szerint létrehozott nonprofit szervezet, amelynek székhelye Brüsszelben (Belgium) található; miután értesítést küldött arról a döntéséről, hogy kötelezettségvállalási nyilatkozat útján feltétel nélkül csatlakozik a Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság közös vállalkozáshoz;

Módosítás

- b) a Bioalapú Iparágak Konzorciuma, amely a belga jog szerint létrehozott nonprofit szervezet, amelynek székhelye Brüsszelben (Belgium) található, miután értesítést küldött arról a döntéséről, hogy kötelezettségvállalási nyilatkozat útján csatlakozik a Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság közös vállalkozáshoz, **a tagok, különösen a kkv-k jogainak sérelme nélkül, amint az e rendeletben és más vonatkozó uniós jogszabályokban szerepel;**

Módosítás 235

Rendeletre irányuló javaslat

49 cikk – 1 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

- (1) Az irányító testületnek a 16. cikk (2) bekezdésének l) pontja szerinti, a kiegészítő tevékenységi tervre vonatkozó döntéshozatali hatásköre ellenére, valamint a 2. cikk 9. és 10. pontjának keretein belül **a Bioalapú Iparágak Konzorciuma, illetve annak csoporttagjai vagy kapcsolódó szervezetei** minden évben javaslatot tesznek a kiegészítő tevékenységekre. A kiegészítő tevékenységek a Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság közös vállalkozás projektjeihez és tevékenységeihez közvetlenül kapcsolódó tevékenységek, beleértve különösen a következőket:

Módosítás

- (1) Az irányító testületnek a 16. cikk (2) bekezdésének l) pontja szerinti, a kiegészítő tevékenységi tervre vonatkozó döntéshozatali hatásköre ellenére, valamint a 2. cikk 9. és 10. pontjának keretein belül **az Uniótól eltérő tagok** minden évben javaslatot tesznek a kiegészítő tevékenységekre. A kiegészítő tevékenységek a Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság közös vállalkozás projektjeihez és tevékenységeihez közvetlenül kapcsolódó tevékenységek, beleértve különösen a következőket:

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 236

Rendeletre irányuló javaslat

49 cikk – 1 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) beruházások új, innovatív és fenntartható termelőüzembe vagy vezérprojektbe;

Módosítás

b) beruházások új, innovatív és fenntartható termelőüzembe vagy vezérprojektbe, **többek között kísérleti, illetve innovatív bemutatóüzembe;**

Módosítás 237

Rendeletre irányuló javaslat

49 cikk – 1 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

e) kommunikációs, terjesztési és tudatosságnövelő tevékenységek.

Módosítás

e) kommunikációs, terjesztési és tudatosságnövelő tevékenységek **a kkv-k és a nyilvánosság körében.**

Módosítás 238

Rendeletre irányuló javaslat

52 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Az irányító testület elnököt választ, akinek a megbízatása két évre szól.

Módosítás

(2) Az irányító testület **tagjai közül** elnököt választ, akinek a megbízatása két évre szól.

Módosítás 239

Rendeletre irányuló javaslat

52 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(4) A (2) bekezdésben említett üléseken túlmenően az irányító testület évente legalább egyszer stratégiai ülést is tart azzal az elsődleges céllal, hogy meghatározza a fenntartható bioalapú iparágak előtt álló kihívásokat és lehetőségeket, és további stratégiai iránymutatást nyújtson a Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság közös vállalkozás számára.

Módosítás

(4) A (3) bekezdésben említett üléseken túlmenően az irányító testület évente legalább egyszer stratégiai ülést is tart azzal az elsődleges céllal, hogy meghatározza a fenntartható bioalapú iparágak előtt álló kihívásokat és lehetőségeket, és további stratégiai iránymutatást nyújtson a Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság közös vállalkozás számára, **különösen a szereplők teljes potenciáljának kibontakoztatásáról szerte Európában.**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 240

Rendeletre irányuló javaslat

52 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(5) A stratégiai találkozóra meghívást kapnak a vezető európai bioalapú vállalatok és a Bizottság további, döntéshozói hatáskörrel rendelkező vezérigazgatói vagy tisztségviselői. Az államok képviselői csoportjának, a tudományos bizottságnak és a kiépítési csoportoknak az elnökei **megfigyelőként meghívhatók**.

Módosítás

(5) A stratégiai találkozóra meghívást kapnak a vezető európai bioalapú vállalatok és a Bizottság további, döntéshozói hatáskörrel rendelkező vezérigazgatói vagy tisztségviselői, **valamint adott esetben független külső szakértők és más érintett érdekelt felek, köztük a civil társadalom és a kutatóközösség képviselői**. Az államok képviselői csoportjának, a tudományos bizottságnak és a kiépítési csoportoknak az elnökei **állandó megfigyelők**.

Módosítás 241

Rendeletre irányuló javaslat

53 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A tudományos bizottság elnökét két évre választják.

Módosítás

(3) A tudományos bizottság elnökét **a bizottság tagjai közül** két évre választják.

Módosítás 242

Rendeletre irányuló javaslat

53 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(4) A tudományos bizottság olyan megfelelő profillal rendelkező tagokból álló munkacsoportot hoz létre, amellyel biztosítható, hogy a munkaprogram valamennyi fenntarthatósági szempontja kellő figyelmet kapjon. **Amennyiben lehetséges, a** tudományos bizottság munkaprogrammal kapcsolatos tanácsadásának ki kell terjednie a körforgásossággal, a környezeti fenntarthatósággal, a biológiai sokféleség megőrzésével és javításával kapcsolatos szempontokra, valamint a bioalapú rendszerek és a kapcsolódó értékláncok fenntarthatóságának tágabb szempontjaira.

Módosítás

(4) A tudományos bizottság olyan megfelelő profillal rendelkező tagokból álló munkacsoportot hoz létre, amellyel biztosítható, hogy a munkaprogram valamennyi fenntarthatósági szempontja kellő figyelmet kapjon. A tudományos bizottság munkaprogrammal kapcsolatos tanácsadásának ki kell terjednie **a természeti erőforrások korlátozott rendelkezésre állásával, a** körforgásossággal, a környezeti fenntarthatósággal, a biológiai sokféleség megőrzésével és javításával, **a földterületek, a talaj és a víz minőségével** kapcsolatos szempontokra, valamint a bioalapú rendszerek és a kapcsolódó értékláncok **társadalmi és éghajlati hatásaira, valamint** fenntarthatóságának tágabb szempontjaira.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 243

Rendeletre irányuló javaslat

54 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A 21. cikk alapján egy vagy több kiépítési csoport jön létre. A kiépítési csoportok feladata, hogy tanácsot adjanak az irányító testületnek a bioalapú innováció piaci elterjedéséhez elengedhetetlen kérdésekben, és hogy előmozdítsák a fenntartható bioalapú megoldások bevezetését.

Módosítás

(1) A 21. cikk alapján egy vagy több kiépítési csoport jön létre. A kiépítési csoportok feladata, hogy tanácsot adjanak az irányító testületnek a **fenntartható** bioalapú innováció piaci elterjedéséhez elengedhetetlen kérdésekben, és hogy előmozdítsák a fenntartható bioalapú megoldások bevezetését.

Módosítás 244

Rendeletre irányuló javaslat

54 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A kiépítési csoportok összetételének biztosítania kell a megfelelő tematikus fókuszot és a bioalapú innovációban érdekelt felek reprezentativitását. A Bioalapú Iparágak Konzorcium tagjaitól, azok csoporttagjaitól vagy kapcsolódó szervezeteitől eltérő bármely érdekelt fél jelezheti, hogy tagja kíván lenni a kiépítési csoportnak. Az irányító testület meghatározza a kiépítési csoportok tervezett méretét és összetételét, a megbízások időtartamát és a tagság megújításának lehetőségét, és kiválasztja a csoportok tagjait. A tagok jegyzékét nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.

Módosítás

(2) A kiépítési csoportok összetételének biztosítania kell a megfelelő tematikus fókuszot és a bioalapú innovációban érdekelt felek reprezentativitását. A Bioalapú Iparágak Konzorcium tagjaitól, azok csoporttagjaitól vagy kapcsolódó szervezeteitől eltérő bármely érdekelt fél jelezheti, hogy tagja kíván lenni a kiépítési csoportnak, **biztosítva a kkv-k és a civil társadalmi szervezetek képviseletét. A kiépítési csoportok összetételének meghatározása során törekedni kell az érdekelt felek lehető legszélesebb körének képviseletére, ideértve a primer szektort (mezőgazdaság, akvakultúra, halászat és erdőgazdálkodás), valamint a hulladékok, a maradékanyagok és a mellékáramok szolgáltatóit, a regionális hatóságokat és a befektetőket, a piaci hiányosságok és a fenntarthatatlan bioalapú folyamatok megelőzésének szándékával.** Az irányító testület meghatározza a kiépítési csoportok tervezett méretét és összetételét, a megbízások időtartamát és a tagság megújításának lehetőségét, és kiválasztja a csoportok tagjait, **összhangban e rendelet 21. cikkével.** A tagok jegyzékét nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 245

Rendeletre irányuló javaslat

54 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A kiépítési csoportok évente legalább egyszer, fizikai vagy virtuális ülés keretében üléseznek. Az első ülésen a kiépítési csoportok elfogadják eljárási szabályzatukat. Ezt az eljárási szabályzatot az irányító testület hagyja jóvá. A kiépítési csoportok rendkívüli üléseit az irányító testület kérésére kell összehívni. Az irányító testület kérheti további személyek rendkívüli üléseken való részvételét. A rendkívüli üléseken részt vevők listáját nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.

Módosítás

(3) A kiépítési csoportok évente legalább egyszer, fizikai vagy virtuális ülés keretében üléseznek. Az első ülésen a kiépítési csoportok elfogadják eljárási szabályzatukat. Ezt az eljárási szabályzatot az irányító testület hagyja jóvá. A kiépítési csoportok rendkívüli üléseit az irányító testület kérésére kell összehívni. Az irányító testület kérheti további személyek rendkívüli üléseken való részvételét. A rendkívüli **ülések napirendjét, jegyzőkönyveit és az** üléseken részt vevők listáját nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.

Módosítás 246

Rendeletre irányuló javaslat

54 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(5) A kiépítési csoportok az irányító testület kérésére ajánlásokat tesznek a bioalapú innováció bevezetésével kapcsolatos kérdésekre vonatkozóan. A kiépítési csoportok hivatalból is bármikor ajánlásokat tehetnek az irányító testületnek.

Módosítás

(5) A kiépítési csoportok az irányító testület kérésére ajánlásokat tesznek a **fenntartható** bioalapú innováció bevezetésével kapcsolatos kérdésekre vonatkozóan. A kiépítési csoportok hivatalból is bármikor ajánlásokat tehetnek az irányító testületnek.

Módosítás 247

Rendeletre irányuló javaslat

55 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) hozzájárulás a légi közlekedés ökológiai lábnyomának csökkentéséhez azáltal, hogy felgyorsítják a klímasemleges légi közlekedési technológiák fejlesztését a lehető legkorábbi bevezetés érdekében, és ezáltal jelentősen hozzájárulnak az európai zöld megállapodás⁽⁴⁷⁾ általános céljainak eléréséhez, különösen az Unió egészére vonatkozó, a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás 1990-es szinthez képest 2030-ig legalább 55 %-os csökkentésével kapcsolatos célhoz, valamint hogy utat nyissanak a klímasemlegesség 2050-ig történő eléréséhez;

Módosítás

a) hozzájárulás a légi közlekedés ökológiai lábnyomának csökkentéséhez azáltal, hogy felgyorsítják a klímasemleges légi közlekedési technológiák fejlesztését a lehető legkorábbi bevezetés érdekében, és ezáltal jelentősen hozzájárulnak az európai zöld megállapodás⁽⁴⁷⁾ általános céljainak eléréséhez, különösen az Unió egészére vonatkozó, a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás 1990-es szinthez képest 2030-ig legalább 55 %-os csökkentésével kapcsolatos célhoz, valamint hogy utat nyissanak a klímasemlegesség **legkésőbb** 2050-ig történő eléréséhez;

⁽⁴⁷⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának, **COM/2019/0640 final**.

⁽⁴⁷⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának **(COM(2019)0640)**.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 248

Rendeletre irányuló javaslat

55 cikk – 1 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) annak biztosítása, hogy a repüléstechnikához kapcsolódó kutatási és innovációs tevékenységek hozzájáruljanak az uniós légi közlekedési ágazat globális fenntartható versenyképességéhez, és annak biztosítása, hogy a klímasemleges légi közlekedési technológiák megfeleljenek a vonatkozó repülésbiztonsági követelményeknek ⁽⁴⁸⁾ és továbbra is biztonságos, megbízható, költséghatékony és hatékony eszközei legyenek a személy- és áruszállításnak;

⁽⁴⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1139 rendelete (2018. július 4.) a polgári repülés területén alkalmazandó közös szabályokról és az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynökségének létrehozásáról.

Módosítás

- b) annak biztosítása, hogy a repüléstechnikához kapcsolódó kutatási és innovációs tevékenységek hozzájáruljanak az uniós légi közlekedési ágazat globális fenntartható versenyképességéhez, és annak biztosítása, hogy a klímasemleges légi közlekedési technológiák megfeleljenek a vonatkozó repülésbiztonsági követelményeknek ⁽⁴⁸⁾ és továbbra is **versenyképes**, biztonságos, megbízható, **fenntartható, megfizethető**, költséghatékony és hatékony eszközei legyenek a személy- és áruszállításnak;

⁽⁴⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1139 rendelete (2018. július 4.) a polgári repülés területén alkalmazandó közös szabályokról és az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynökségének létrehozásáról.

Módosítás 249

Rendeletre irányuló javaslat

55 cikk – 2 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) a légi járművek azon diszruptív technológiai innovációinak integrálása és demonstrációja, amelyek képesek 2030-ra a 2020-as legkorszerűbb technológiákhoz képest legalább 30 %-kal csökkenteni a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátást, miközben utat nyitnak a klímasemleges légi közlekedés 2050-re történő megvalósítása számára;

Módosítás

- a) a légi járművek azon diszruptív technológiai innovációinak integrálása és demonstrációja, amelyek képesek 2030-ra a 2020-as legkorszerűbb technológiákhoz képest legalább 30 %-kal csökkenteni a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátást, **beleértve a CO₂-től eltérő hatásokat is**, miközben utat nyitnak a klímasemleges légi közlekedés 2050-re történő megvalósítása számára;

Módosítás 250

Rendeletre irányuló javaslat

55 cikk – 2 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) annak biztosítása, hogy az innovációk technológiai és potenciális ipari készenléte támogatni tudja a diszruptív új termékek és szolgáltatások 2035-ig történő bevezetését azzal a céllal, hogy 2050-re az üzemelő flotta 75 %-át lecseréljék, és hogy olyan innovatív, megbízható, biztonságos és költséghatékony európai légi közlekedési rendszert alakítsanak ki, amely képes teljesíteni a 2050-ig megvalósítandó klímasemlegességi célkitűzést;

Módosítás

- b) annak biztosítása, hogy az innovációk technológiai és potenciális ipari készenléte támogatni tudja a diszruptív új termékek és szolgáltatások 2035-ig történő bevezetését azzal a céllal, hogy 2050-re az üzemelő flotta 75 %-át lecseréljék, és hogy olyan innovatív, megbízható, biztonságos és költséghatékony európai légi közlekedési rendszert alakítsanak ki, amely képes teljesíteni a **legkésőbb** 2050-ig megvalósítandó klímasemlegességi célkitűzést;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 251

Rendeletre irányuló javaslat

55 cikk – 2 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

c) a klímasemleges légi közlekedési kutatási és innovációs értékláncok – beleértve a tudományos köröket, a kutatóhelyeket, az ipart és a kkv-kat – bővítése és integrálásának előmozdítása, többek között a más kapcsolódó nemzeti és európai programokkal fennálló szinergiák kiaknázása révén.

Módosítás

c) a klímasemleges légi közlekedési kutatási és innovációs értékláncok – beleértve a tudományos köröket, a kutatóhelyeket, az ipart és a kkv-kat, **valamint az induló vállalkozásokat, a civil társadalmi szervezeteket és a szociális partnereket** – bővítése és integrálásának előmozdítása, többek között a más kapcsolódó nemzeti és európai programokkal fennálló szinergiák kiaknázása révén, **valamint azáltal, hogy támogatják az iparághoz kapcsolódó készségek elterjedését az értékláncban;**

Módosítás 252

Rendeletre irányuló javaslat

55 cikk – 2 bekezdés – c a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ca) **minőségi munkahelyek előmozdítása a légi közlekedési ágazatban, valamint a növekedés helyreállítása és megteremtése, figyelembe véve, hogy az ágazat különleges jelentőséggel bír az Unió gazdasági és társadalmi fellendülése, valamint éghajlat-politikai és környezetvédelmi céljainak elérése szempontjából.**

Módosítás 253

Rendeletre irányuló javaslat

56 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) a megfelelő weboldalakon közzéteszi a Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozásnak szóló pályázatok előkészítéséhez és benyújtásához szükséges valamennyi információt;

Módosítás

a) a megfelelő weboldalakon **átlátható és felhasználóbarát módon** közzéteszi a Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozásnak szóló pályázatok előkészítéséhez és benyújtásához szükséges valamennyi információt;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 254

Rendeletre irányuló javaslat

56 cikk – 1 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) nyomon követi és értékeli az 55. cikkben meghatározott általános és egyedi célkitűzések megvalósítása terén elért technológiai fejlődést, és elősegíti az adatokhoz és információkhoz való teljes körű hozzáférést a **Bizottság közvetlen felügyelete mellett végzett** légi közlekedési kutatás és innováció független hatásvizsgálatához;

Módosítás

- b) nyomon követi és értékeli az 55. cikkben meghatározott általános és egyedi célkitűzések megvalósítása terén elért technológiai fejlődést, és elősegíti az adatokhoz és információkhoz való teljes körű hozzáférést a légi közlekedési kutatás és innováció független hatásvizsgálatához;

Módosítás 255

Rendeletre irányuló javaslat

56 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) a Bizottság kérésére segíti a Bizottságot a tiszta légi közlekedési megoldások piaci elterjedését támogató rendeletek és szabványok kidolgozásának összehangolásában, különösen tanulmányok, szimulációk és műszaki tanácsadás révén, figyelembe véve ugyanakkor a piacra lépés akadályai felszámolásának szükségességét.

Módosítás

- c) a Bizottság kérésére **visszajelzést ad és** segíti a Bizottságot a tiszta légi közlekedési megoldások piaci elterjedését támogató rendeletek és szabványok kidolgozásának összehangolásáról, különösen tanulmányok, szimulációk és műszaki tanácsadás révén, figyelembe véve ugyanakkor a piacra lépés akadályai felszámolásának szükségességét;

Módosítás 256

Rendeletre irányuló javaslat

56 cikk – 1 bekezdés – c a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

- ca) **mechanizmusokat dolgoz ki a Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozás tevékenységei és a nemzeti helyreállítási tervek végrehajtása közötti koordináció és összehangolás fokozására;**

Módosítás

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 257

Rendeletre irányuló javaslat

56 cikk – 1 bekezdés – c b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

cb) előmozdítja a nemzeti kutatási és innovációs programokkal való koordinációt, lehetővé téve egy előzetes együttműködési menetrend kidolgozását és egyes tevékenységek közös végrehajtását a kutatási programok szinkronizálásából származó ösztönző hatás maximalizálása érdekében.

Módosítás 258

Rendeletre irányuló javaslat

57 cikk – 1 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

b) az I. mellékletben felsorolt alapító tagok, miután értesítést küldtek arról a döntésükről, hogy kötelezettségvállalási nyilatkozat útján feltétel nélkül csatlakoznak a Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozáshoz;

b) az I. mellékletben felsorolt alapító tagok, miután értesítést küldtek arról a döntésükről, hogy kötelezettségvállalási nyilatkozat útján csatlakoznak a Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozáshoz, **amelyben a tagság a kapott uniós finanszírozás és lekötött természetbeni hozzájárulás közötti méltányos egyensúlyon kell alapuljon, más tagok, különösen a kkv-k jogainak sérelme nélkül, amint az e rendeletben és más vonatkozó uniós jogszabályokban szerepel;**

Módosítás 259

Rendeletre irányuló javaslat

60 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

a) a Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozás **közvetett cselekvései által lefedett, de az ilyen közvetett cselekvések keretében nem finanszírozott** tevékenységek;

a) a Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozás **valamennyi, nem uniós finanszírozású részére kiterjedő** tevékenységek, **amelyek hozzájárulnak a közös vállalkozás munkaprogramjának megvalósításához;**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 260

Rendeletre irányuló javaslat

60 cikk – 1 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- d) a stratégiai kutatási és innovációs terv projektjeit kiegészítő kutatási és innovációs magánprojektek;

Módosítás

- d) a stratégiai kutatási és innovációs terv projektjeit kiegészítő kutatási és innovációs magánprojektek, **valamint az értékláncban az ipárhoz kapcsolódó készségek elterjedéséhez hozzájáruló tevékenységek;**

Módosítás 261

Rendeletre irányuló javaslat

61 cikk – 1 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- d) az európai tiszta légi közlekedési tanácsadó testület;

Módosítás

- d) az európai tiszta légi közlekedési **tudományos** tanácsadó testület;

Módosítás 262

Rendeletre irányuló javaslat

62 cikk – 1 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) az Uniótól eltérő tagoknak az alapító tagok és a társult tagok által, illetve közülük kiválasztott **kilenc** képviselője, biztosítva a repüléstechnikai értéklánc – például a légi járművek **integrátorai**, a hajtóműgyártók és a berendezésgyártók – kiegyensúlyozott képviselését. Az irányító testület eljárási szabályzatában rotációs mechanizmust hoz létre az Uniótól eltérő tagok helyeinek elosztására. A kiválasztott képviselők közé tartozik az európai kkv-k legalább egy képviselője, a kutatóhelyek egy képviselője és a tudományos intézmények egy képviselője.

Módosítás

- b) az Uniótól eltérő tagoknak az alapító tagok és a társult tagok által, illetve közülük kiválasztott **tizenkét** képviselője, biztosítva a repüléstechnikai értéklánc – például a légi járművek **gyártói**, a hajtóműgyártók és a berendezésgyártók – kiegyensúlyozott képviselését; Az irányító testület eljárási szabályzatában rotációs mechanizmust hoz létre az Uniótól eltérő tagok helyeinek elosztására, **figyelembe véve a nemek közötti egyensúlyt**. A kiválasztott képviselők közé tartozik az európai kkv-k legalább **két képviselője, a társult tagok** egy képviselője, a kutatóhelyek egy képviselője és a tudományos intézmények egy képviselője.

Módosítás 263

Rendeletre irányuló javaslat

64 cikk – 1 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) előmozdítja **a zöld megállapodás célkitűzéseinek eléréséhez hozzájáruló technológiák és megoldások piaci elterjedését, és biztosítja** a közös vállalkozás 55. cikkben foglalt egyedi célkitűzéseinek **elérését**;

Módosítás

- b) előmozdítja a közös vállalkozás 55. cikkben foglalt egyedi célkitűzéseinek **eléréséhez hozzájáruló technológiák és megoldások piaci elterjedését, összhangban a zöld megállapodás célkitűzéseivel**;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 264

Rendeletre irányuló javaslat

64 cikk – 2 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Az irányító testület **dönt** a program **végrehajtásáról** és a Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozás célkitűzéseinek **megvalósításáról**, többek között a következőkről:

Módosítás

(2) Az irányító testület **értékeli** a program **végrehajtását** és a Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozás célkitűzéseinek **megvalósítását, és dönt azokról**, többek között a következőkről:

Módosítás 265

Rendeletre irányuló javaslat

64 cikk – 2 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) a stratégiai kutatási és innovációs terv és annak lehetséges módosításai, valamint a munkaprogram, beleértve a nyílt pályázati felhívásokat is;

Módosítás

a) a stratégiai kutatási és innovációs terv és annak lehetséges módosításai, valamint a munkaprogram, beleértve a nyílt pályázati felhívásokat is, **az európai tiszta légi közlekedési tudományos tanácsadó testülettel való konzultációt követően**;

Módosítás 266

Rendeletre irányuló javaslat

64 cikk – 2 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) a tiszta légi közlekedéssel kapcsolatos pályázati felhívások többéves stratégiai tervezése, valamint azoknak a Horizont Európa célkitűzéseivel és a kapcsolódó munkaprogramokkal, továbbá a technikai prioritásokkal és kutatási cselekvésekkel való összehangolása, ideértve a nyílt pályázati felhívásokat is;

Módosítás

b) a tiszta légi közlekedéssel kapcsolatos pályázati felhívások többéves stratégiai tervezése, valamint azoknak **az átfogó uniós prioritásokkal és célkitűzésekkel, valamint** a Horizont Európa célkitűzéseivel és a kapcsolódó munkaprogramokkal, továbbá a technikai prioritásokkal és kutatási cselekvésekkel való összehangolása, ideértve a nyílt pályázati felhívásokat is;

Módosítás 267

Rendeletre irányuló javaslat

65 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) a Bizottság és az uniós szervek **megfelelő számú** képviselője, az Unió irányító testületbe delegált képviselői döntésének megfelelően;

Módosítás

a) a Bizottság és az uniós szervek **két** képviselője, az Unió irányító testületbe delegált képviselői döntésének megfelelően;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 268

Rendeletre irányuló javaslat

65 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) a Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozás ügyvezető igazgató által delegált két magas rangú képviselője;

Módosítás

- c) a Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozás ügyvezető igazgató által delegált két magas rangú képviselője **megfigyelőként**;

Módosítás 269

Rendeletre irányuló javaslat

65 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (5) A műszaki bizottság **kidolgozza és fenntartja** a program technológiai ütemtervét és stratégiáját. Adott esetben javaslatot tesz a Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozás kutatási cselekvései, műszaki stratégiája és átfogó kutatási ütemterve alkalmazási körére és programozására, és előkészíti őket az irányító testület általi elfogadásra. Az irányító testület egy tagja felhatalmazható arra, hogy kísérje figyelemmel a műszaki bizottságban végzett tevékenységeket.

Módosítás

- (5) A műszaki bizottság **a technikai fejlődéssel összhangban frissíti és fejleszti** a program technológiai ütemtervét és stratégiáját. Adott esetben javaslatot tesz a Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozás kutatási cselekvései, műszaki stratégiája és átfogó kutatási ütemterve alkalmazási körére és programozására, és előkészíti őket az irányító testület általi elfogadásra. Az irányító testület egy tagja felhatalmazható arra, hogy kísérje figyelemmel a műszaki bizottságban végzett tevékenységeket.

Módosítás 270

Rendeletre irányuló javaslat

65 cikk – 6 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) szükség szerint a stratégiai kutatási és innovációs terv módosítására irányuló javaslatokat készít az irányító testület általi megvitatásra és végleges döntéshozatalra;

Módosítás

- a) **az érdekelt felekkel folytatott átfogó konzultáció alapján** szükség szerint a stratégiai kutatási és innovációs terv módosítására irányuló javaslatokat készít az irányító testület általi megvitatásra és végleges döntéshozatalra;

Módosítás 271

Rendeletre irányuló javaslat

65 cikk – 6 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) javaslatokat készít a munkaprogramba foglalandó műszaki prioritásokra és kutatási cselekvésekre vonatkozóan, beleértve a nyílt pályázati felhívások kutatási témáit is;

Módosítás

- b) **az érdekelt felekkel folytatott átfogó konzultáció alapján** javaslatokat készít a munkaprogramba foglalandó műszaki prioritásokra és kutatási cselekvésekre vonatkozóan, beleértve a nyílt pályázati felhívások kutatási témáit is;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 272

Rendeletre irányuló javaslat

65 cikk – 6 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

d) javaslatot tesz a program technikai hatálya felülvizsgálatának vagy optimalizálásának irányító testület általi megvitatására és végleges eldöntésére annak érdekében, hogy a Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozás munkaprogramja és célkitűzései **összhangba kerüljenek a teljes Horizont Európával** és más európai partnerségek kapcsolódó munkaprogramjaival;

Módosítás

d) **a program lehetséges hatásának független teljesítményértékelése és elemzése alapján** javaslatot tesz **a stratégiai kutatási és innovációs terv és** a program technikai hatálya felülvizsgálatának vagy optimalizálásának irányító testület általi megvitatására és végleges eldöntésére annak érdekében, hogy a Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozás munkaprogramja és célkitűzései **összhangban maradjanak** a Horizont **Európa általános célkitűzéseivel** és más európai partnerségek kapcsolódó munkaprogramjaival;

Módosítás 273

Rendeletre irányuló javaslat

66 cikk – 1 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

A 18. cikkben meghatározott feladatokon túlmenően a Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozás ügyvezető igazgatója a következő feladatokat is ellátja:

Módosítás

A 18. cikkben meghatározott feladatokon túlmenően a Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozás ügyvezető igazgatója **az irányító testület iránymutatása és utasítása alapján** a következő feladatokat is ellátja:

Módosítás 274

Rendeletre irányuló javaslat

66 cikk – 1 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

d) az átfedések elkerülése és a szinergiák előmozdítása érdekében **elősegíti** a Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozás tevékenységei és a Horizont Európán belüli vonatkozó kutatási és innovációs tevékenységek Bizottság általi **koordinálását a műszaki bizottság tanácsával összhangban**;

Módosítás

d) az átfedések elkerülése és a szinergiák előmozdítása, **valamint az együttműködésen alapuló kutatás témáit és a stratégiai kutatási és innovációs terv ebből eredő projektjeit összekapcsoló megfelelő működési mechanizmusok meghatározása** érdekében a Bizottsággal szorosan együttműködve és a műszaki bizottság tanácsával **összhangban felel** a Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozás tevékenységei és a Horizont Európán belüli vonatkozó kutatási és innovációs tevékenységek Bizottság általi **koordinálásáért, hogy irányítsa és végrehajtsa ezeket a tevékenységeket**;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 275

Rendeletre irányuló javaslat

66 cikk – 1 bekezdés – g pont

A Bizottság által javasolt szöveg

g) biztosítja, hogy a közös vállalkozás elősegítse az adatokhoz és információkhoz való teljes körű hozzáférést a **Bizottság közvetlen felügyelete mellett végzett** légi közlekedési kutatás és innováció független hatásvizsgálata céljából, és megtesz minden szükséges intézkedést annak biztosítására, hogy e folyamat független legyen magától a Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozástól, például közbeszerzés, független értékelések, felülvizsgálatok vagy eseti elemzések révén. A program ellenőrzési és értékelési jelentését évente egyszer be kell nyújtani az irányító testületnek;

Módosítás

g) biztosítja, hogy a közös vállalkozás elősegítse az adatokhoz és információkhoz való teljes körű hozzáférést a légi közlekedési kutatás és innováció független hatásvizsgálata céljából, és megtesz minden szükséges intézkedést annak biztosítására, hogy e folyamat független legyen magától a Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozástól, például közbeszerzés, független értékelések, felülvizsgálatok vagy eseti elemzések révén, **anélkül hogy nőnének a közös vállalkozás adminisztratív terhei**. A program ellenőrzési és értékelési jelentését évente egyszer be kell nyújtani az irányító testületnek;

Módosítás 276

Rendeletre irányuló javaslat

68 cikk – cím

A Bizottság által javasolt szöveg

Az európai tiszta légi közlekedési tanácsadó testület

Módosítás

Az európai tiszta légi közlekedési **tudományos** tanácsadó testület

Módosítás 277

Rendeletre irányuló javaslat

68 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) Az európai tiszta légi közlekedési tanácsadó testület a **Tiszta Légi Közlekedés közös vállalkozás 19. cikk (1) bekezdésének a) pontjával** összhangban **létrehozott tudományos tanácsadó szerve**.

Módosítás

(1) Az európai tiszta légi közlekedési **tudományos** tanácsadó **testületet** a 19. **cikkkel** összhangban **hozzák létre**.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 278

Rendeletre irányuló javaslat

68 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Az európai tiszta légi közlekedési tanácsadó testület legfeljebb 15 állandó taggal rendelkezik.

Módosítás

(2) Az európai tiszta légi közlekedési **tudományos** tanácsadó testület legfeljebb 15 állandó taggal rendelkezik, **akik nem tagjai e közös vállalkozás egyetlen más testületének sem.**

Módosítás 279

Rendeletre irányuló javaslat

68 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) Az európai légi közlekedési tanácsadó testület elnökét két évre választják.

Módosítás

(3) Az európai **tiszta** légi közlekedési **tudományos** tanácsadó testület elnökét **az állandó tagjai közül** két évre választják.

Módosítás 280

Rendeletre irányuló javaslat

68 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(4) Az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynökségének (EASA) képviselője az európai légi közlekedési tanácsadó testület állandó tagja.

Módosítás

(4) Az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynökségének (EASA) képviselője az európai **tiszta** légi közlekedési **tudományos** tanácsadó testület állandó tagja.

Módosítás 281

Rendeletre irányuló javaslat

68 cikk – 4 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4a) **Legalább egy tudományos szakértőnek jártasnak kell lennie a légi közlekedéssel összefüggésben a környezet- és éghajlattudományban.**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 282

Rendeletre irányuló javaslat

71 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) hozzájárulás a 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai céltervben ⁽⁵¹⁾ és az európai zöld megállapodásban ⁽⁵²⁾ meghatározott célkitűzésekhez azáltal, hogy fokozzák azon **uniós** törekvéseket, amelyek szerint 2030-ra legalább 55 %-kal kell csökkenteni az üvegházhatásúgáz-kibocsátást az 1990-es szinthez képest, 2050-re pedig el kell érni a klímasemlegességet;

⁽⁵¹⁾ COM/2020/0562 final.

⁽⁵²⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának, COM/2019/0640 final.

Módosítás

- a) hozzájárulás a 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai céltervben ⁽⁵¹⁾, az európai zöld megállapodásban ⁽⁵²⁾, és az **európai klímarendelethez** meghatározott célkitűzésekhez azáltal, hogy fokozzák **az uniós törekvéseket az energiahatékonysági megtakarítások és a megújuló energiaforrások bővítése tekintetében, továbbá** azon törekvéseket, amelyek szerint 2030-ra legalább 55 %-kal kell csökkenteni az üvegházhatásúgáz-kibocsátást az 1990-es szinthez képest, **legkésőbb** 2050-re pedig el kell érni a klímasemlegességet;

⁽⁵¹⁾ COM(2020)0562.

⁽⁵²⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának (COM(2019)0640).

Módosítás 283

Rendeletre irányuló javaslat

71 cikk – 1 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) hozzájárulás az Európai Bizottság 2020. évi, Hidrogénstratégia a klímasemleges Európáért című közleményének ⁽⁵³⁾ a végrehajtásához;

⁽⁵³⁾ COM(2020)0301 final: Hidrogénstratégia a klímasemleges Európáért.

Módosítás

- b) hozzájárulás az Európai Bizottság 2020. évi, Hidrogénstratégia a klímasemleges Európáért című közleményének ⁽⁵³⁾, az **energiarendszer integrációja uniós stratégiájának és az Európai Parlament európai hidrogénstratégiáról szóló 2021. május 19-i állásfoglalásának** végrehajtásához;

⁽⁵³⁾ COM(2020)0301: Hidrogénstratégia a klímasemleges Európáért.

Módosítás 284

Rendeletre irányuló javaslat

71 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) a tiszta hidrogén uniós értéklánca versenyképességének megerősítése, különösen az érintett kvv-k támogatása céljából, az innovatív, versenyképes tiszta megoldások piacra lépésének felgyorsításával;

Módosítás

- c) az **Unió vezető szerepének és** a tiszta hidrogén uniós értéklánca versenyképességének **kialakítása és** megerősítése, különösen az érintett kvv-k és **induló innovatív vállalkozások** támogatása céljából, az innovatív, versenyképes tiszta és **energiahatékony** megoldások **kutatásának, fejlesztésének és** piacra lépésének felgyorsításával;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 285

Rendeletre irányuló javaslat

71 cikk – 1 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

d) a tiszta hidrogén előállításának, forgalmazásának, tárolásának és végfelhasználásának ösztönzése.

Módosítás

d) a tiszta hidrogén előállításának, forgalmazásának, **szállításának**, tárolásának és végfelhasználásának ösztönzése.

Módosítás 286

Rendeletre irányuló javaslat

71 cikk – 1 bekezdés – d a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

da) a hidrogén megújuló energián alapuló előállítására irányuló kutatási és innovációs tevékenységek felgyorsítása;

Módosítás 287

Rendeletre irányuló javaslat

71 cikk – 2 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) az Unióban kifejlesztett tisztahidrogén-megoldások – beleértve a termelést, a forgalmazást, a tárolást és a végfelhasználást –, például a hatékonyabb és olcsóbb hidrogén-elektrolizátorok, valamint az olcsóbb **szállítási** és ipari alkalmazások költséghatékonyságának, megbízhatóságának, mennyiségének és minőségének kutatás és innováció révén történő javítása;

Módosítás

a) az Unióban kifejlesztett tisztahidrogén-megoldások – beleértve a termelést, a forgalmazást, **a szállítást**, a tárolást és a végfelhasználást –, például a hatékonyabb és olcsóbb hidrogén-elektrolizátorok, valamint az olcsóbb **légi, tengeri és nehézteher-szállítási** és ipari alkalmazások, **valamint az innovatív és tiszta hidrogéntekológiák** költséghatékonyságának, **megfizethetőségének**, megbízhatóságának, mennyiségének és minőségének kutatás és innováció révén történő javítása, **valamint az előállítás, a szállítás és a tárolás biztonságosságának és rendelkezésre állásának javítása;**

Módosítás 288

Rendeletre irányuló javaslat

71 cikk – 2 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) a tudományos és ipari szereplők ismereteinek és kapacitásának erősítése az Unió hidrogénértékláncában;

Módosítás

b) a tudományos és ipari szereplők ismereteinek és kapacitásának erősítése az Unió hidrogénértékláncában, **támogatva eközben az ipárhoz kapcsolódó készségek elterjedését;**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 289

Rendeletre irányuló javaslat

71 cikk – 2 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) tisztahidrogén-megoldások demonstrációja a helyi, regionális és uniós szintű bevezetés céljából, kitérve a közlekedési ágazat és az energiaigényes iparágak, valamint egyéb alkalmazások tekintetében a megújulóenergia-termelésre, -elosztásra, -tárolásra és -felhasználásra;

Módosítás

- c) tisztahidrogén-megoldások demonstrációja a helyi, regionális és uniós szintű bevezetés céljából, kitérve a közlekedési ágazat és az energiaigényes iparágak, **illetve a nehezen csökkenthető kibocsátású ágazatok, például a tengeri, légi közlekedési és a nehézteher-szállítási ágazat**, valamint egyéb alkalmazások tekintetében a megújulóenergia-termelésre, -elosztásra, **-szállításra**, -tárolásra és -felhasználásra, **továbbá a negatív kibocsátású technológiákra**;

Módosítás 290

Rendeletre irányuló javaslat

71 cikk – 2 bekezdés – c a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

- d) a tisztahidrogén-megoldások köz- és magánszektorbeli ismertségének, elfogadottságának és igénybevételének fokozása, különösen a Horizont Európa keretében létrehozott más európai partnerségekkel való együttműködés révén.

Módosítás

- ca) az innovatív beruházások növelése a végfelhasználói ágazatokban, különös tekintettel a közlekedési ágazatra, az áttörést hozó megoldások és technológiák támogatása érdekében;

Módosítás 291

Rendeletre irányuló javaslat

71 cikk – 2 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- d) a tisztahidrogén-megoldások köz- és magánszektorbeli ismertségének, elfogadottságának és igénybevételének fokozása, különösen a Horizont Európa keretében létrehozott más európai partnerségekkel való együttműködés révén.

Módosítás

- d) a tisztahidrogén-megoldások és **-infrastruktúra** köz- és magánszektorbeli ismertségének, elfogadottságának és igénybevételének fokozása, különösen a Horizont Európa keretében létrehozott más európai partnerségekkel való együttműködés révén és az olyan kezdeményezésekkel való együttműködés révén, mint az Európai Tisztahidrogén-szövetség, a kapcsolódó technológiák és alkalmazások biztonságát és biztonságos kezelését javító uniós biztonsági és műszaki szabványok javításához való hozzájárulás céljából.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 292

Rendeletre irányuló javaslat

72 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) értékeli és nyomon követi a technológiai fejlődést, valamint a piacra lépés technológiai, gazdasági és társadalmi akadályait;

Módosítás

- a) értékeli és nyomon követi a technológiai fejlődést, **a szükséges infrastruktúrával kapcsolatos haladást**, valamint a piacra lépés technológiai, gazdasági, **szabályozási**, társadalmi és **gazdasági** akadályait, **továbbá a környezetre gyakorolt hatást**;

Módosítás 293

Rendeletre irányuló javaslat

72 cikk – 1 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) a Bizottság szakpolitikai előjogai ellenére, a Bizottság szakpolitikai iránymutatása és felügyelete mellett hozzájárul szabályozások és szabványok kidolgozásához a piacra lépés akadályainak felszámolása, valamint a belső piacon és globális szinten a felcserélhetőség, az interoperabilitás és a kereskedelem támogatása érdekében;

Módosítás

- b) a Bizottság szakpolitikai előjogai ellenére, a Bizottság szakpolitikai iránymutatása és felügyelete mellett hozzájárul szabályozások és szabványok kidolgozásához a piacra lépés akadályainak felszámolása, valamint a belső piacon és globális szinten **az átláthatóság**, a felcserélhetőség, az interoperabilitás és a kereskedelem támogatása érdekében, **különösen a kkv-k és az induló vállalkozások számára a környezeti, éghajlati és társadalmi hatások minimalizálása érdekében a harmadik országokban is**;

Módosítás 294

Rendeletre irányuló javaslat

72 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) **támogatja a Bizottságot** a hidrogénstratégiával kapcsolatos nemzetközi kezdeményezéseiben, például a Hidrogéngazdasági Nemzetközi Partnerségben (IPHE), az Innovációs küldetésben és a tiszta energiáról szóló miniszteri szintű hidrogénkezdeményezésben.

Módosítás

- c) **a Bizottság politikai előjogai ellenére a Bizottság politikai iránymutatása és felügyelete mellett támogatást és technikai szakértelmet nyújt – az ülések alatt is** – a hidrogénstratégiával kapcsolatos nemzetközi kezdeményezéseiben, például a Hidrogéngazdasági Nemzetközi Partnerségben (IPHE), az Innovációs küldetésben és a tiszta energiáról szóló miniszteri szintű hidrogénkezdeményezésben.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 295

Rendeletre irányuló javaslat

73 cikk – 1 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) a Hydrogen Europe AISBL, a belga jog alapján létrehozott nonprofit szervezet (cégjegyzékszám: 890 025 478), amelynek székhelye Brüsszelben (Belgium) található (a továbbiakban: ipari csoport), miután értesítést küldött arról a döntéséről, hogy kötelezettségvállalási nyilatkozat útján feltétel nélkül csatlakozik a Tiszta Hidrogén közös vállalkozáshoz;

Módosítás

b) a Hydrogen Europe AISBL, a belga jog alapján létrehozott nonprofit szervezet (cégjegyzékszám: 890 025 478), amelynek székhelye Brüsszelben (Belgium) található (a továbbiakban: ipari csoport), miután értesítést küldött arról a döntéséről, hogy kötelezettségvállalási nyilatkozat útján feltétel nélkül csatlakozik a Tiszta Hidrogén közös vállalkozáshoz, **a tagok, elsősorban a kkv-k jogainak sérelme nélkül, az e rendeletben és más vonatkozó uniós jogszabályokban meghatározottak szerint;**

Módosítás 296

Rendeletre irányuló javaslat

73 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

c) a Hydrogen Europe Research AISBL, a belga jog alapján létrehozott nonprofit szervezet (cégjegyzékszám: 0897 679 372), amelynek székhelye Brüsszelben (Belgium) található (a továbbiakban: kutatási csoport), miután értesítést küldött arról a döntéséről, hogy kötelezettségvállalási nyilatkozat útján **feltétel nélkül** csatlakozik a Tiszta Hidrogén közös vállalkozáshoz.

Módosítás

c) a Hydrogen Europe Research AISBL, a belga jog alapján létrehozott nonprofit szervezet (cégjegyzékszám: 0897 679 372), amelynek székhelye Brüsszelben (Belgium) található (a továbbiakban: kutatási csoport), miután értesítést küldött arról a döntéséről, hogy kötelezettségvállalási nyilatkozat útján csatlakozik a Tiszta Hidrogén közös vállalkozáshoz, **a tagok, elsősorban a kkv-k jogainak sérelme nélkül, az e rendeletben és más vonatkozó uniós jogszabályokban meghatározottak szerint.**

Módosítás 297

Rendeletre irányuló javaslat

73 cikk – 1 bekezdés – c a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

ca) a 7. cikkel összhangban kiválasztott társult tagok, az irányító testület határozata alapján.

Módosítás

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 298

Rendeletre irányuló javaslat

76 cikk – 1 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A 11. cikk (1) bekezdése b) pontjának alkalmazásában a kiegészítő tevékenységek közé tartozhatnak a Tiszta Hidrogén közös vállalkozás tevékenységeihez közvetlenül kapcsolódó és a közös vállalkozás célkitűzéseire hozzájáruló tevékenységek, beleértve a következőket:

Módosítás

(1) A 11. cikk (1) bekezdése b) pontjának alkalmazásában a kiegészítő tevékenységek közé tartozhatnak a Tiszta Hidrogén közös vállalkozás tevékenységeihez közvetlenül kapcsolódó, **a stratégiai kutatási és innovációs menetrendhez egyértelműen kötődő, nemzeti és regionális programokból finanszírozott** és a közös vállalkozás célkitűzéseire hozzájáruló tevékenységek, beleértve a következőket:

Módosítás 299

Rendeletre irányuló javaslat

76 cikk – 1 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

e) a hidrogéntekológiákkal és a biztonsági intézkedésekkel kapcsolatos tudatosságnövelő tevékenységek;

Módosítás

e) a **tiszta** hidrogéntekológiákkal és a biztonsági intézkedésekkel kapcsolatos tudatosságnövelő tevékenységek **a teljes értékláncban**;

Módosítás 300

Rendeletre irányuló javaslat

77 cikk – 1 bekezdés – d a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

da) a független tudományos tanácsadó testület.

Módosítás 301

Rendeletre irányuló javaslat

78 cikk – 1 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) a Hydrogen Europe hat képviselője, tekintettel a földrajzi, nemi **és ágazati képviseletre**;

Módosítás

b) a Hydrogen Europe hat képviselője, tekintettel a földrajzi nemi arányokra, **akik az értéklánc különböző részeit képviselik, és akik közül legalább egy kkv, egy pedig civil társadalmi szervezet képviselője**;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 302

Rendeletre irányuló javaslat

80 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) elősegíti a szinergiákat a releváns uniós, nemzeti és regionális szintű tevékenységekkel és programokkal, különösen azokkal, amelyek támogatják a tiszta hidrogén használatával kapcsolatos kutatási és innovációs megoldások bevezetését, infrastruktúrát, oktatást és regionális fejlesztést;

Módosítás

- a) elősegíti a szinergiákat a releváns uniós, nemzeti és regionális szintű tevékenységekkel és programokkal, különösen azokkal, amelyek támogatják a tiszta hidrogén használatával kapcsolatos kutatási és innovációs megoldások bevezetését, infrastruktúrát, oktatást és regionális fejlesztést, **különös hangsúlyt helyezve a nehezen csökkenthető kibocsátású ágazatokra, például az iparra, a légi közlekedésre, a tengeri közlekedésre és a nehézteher-szállításra;**

Módosítás 303

Rendeletre irányuló javaslat

80 cikk – 1 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) az 5. cikk (2) bekezdésének b) pontja és a 16. cikk l) pontja értelmében stratégiai orientációt biztosít a más európai partnerségekkel való együttműködés tekintetében, beleértve a kibocsátásmentes közúti közlekedéssel, a kibocsátásmentes vízi közlekedéssel, az európai vasúttal, a tiszta légi közlekedéssel, valamint a bolygónk javát szolgáló eljárásokkal és a tiszta acéllal foglalkozó partnerségeket, összhangban a vonatkozó stratégiai kutatási és innovációs terveikkel vagy más, azokkal egyenértékű dokumentummal;

Módosítás

- b) az 5. cikk (2) bekezdésének b) pontja és a 16. cikk l) pontja értelmében stratégiai orientációt biztosít a más európai partnerségekkel való együttműködés tekintetében, beleértve a kibocsátásmentes közúti közlekedéssel, a kibocsátásmentes vízi közlekedéssel, az európai vasúttal, a tiszta légi közlekedéssel, valamint a bolygónk javát szolgáló eljárásokkal és a tiszta acéllal foglalkozó partnerségeket, összhangban a vonatkozó stratégiai kutatási és innovációs terveikkel, **valamint az energiarendszer integrációjának megteremtésére irányuló uniós stratégiával és a kapcsolódó energia-hatékonysági, villamosítási és megújuló energiaforrásokra irányuló kezdeményezésekkel** vagy más, azokkal egyenértékű dokumentummal;

Módosítás 304

Rendeletre irányuló javaslat

80 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) ösztönzi **az európai zöld megállapodás célkitűzéseinek elérését szolgáló** technológiák és megoldások piaci elterjedését.

Módosítás

- c) ösztönzi **a fenntartható** technológiák és megoldások piaci elterjedését, **összhangban az európai zöld megállapodás célkitűzéseivel, és fejlesztve a megújuló hidrogéneken alapuló európai ökoszisztémát.**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 305

Rendeletre irányuló javaslat

81 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) olyan tevékenységeket javasol, amelyek kedveznek a releváns uniós, nemzeti és regionális szintű tevékenységekkel és programokkal való szinergiáknak;

Módosítás

- a) olyan tevékenységeket javasol **és hajt végre az érintett szereplőkkel közösen**, amelyek kedveznek a releváns uniós, nemzeti és regionális szintű tevékenységekkel és programokkal való szinergiáknak;

Módosítás 306

Rendeletre irányuló javaslat

81 cikk – 1 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) támogatja a hidrogénnel kapcsolatos egyéb uniós kezdeményezéseket és hozzájárul azokhoz, **az irányító testület jóváhagyására is figyelemmel**;

Módosítás

- b) támogatja a hidrogénnel kapcsolatos egyéb uniós kezdeményezéseket, **például a Tisztahidrogén-szövetséget és az IPCEI-t**, és hozzájárul azokhoz;

Módosítás 307

Rendeletre irányuló javaslat

81 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) évente összehívja a tiszta hidrogénnel foglalkozó európai partnerségi fórumot, amelyet **lehetőség szerint** a Tisztahidrogén-szövetség Európai Hidrogénfórumával közösen és párhuzamosan kell megtartani.

Módosítás

- c) évente összehívja a tiszta hidrogénnel foglalkozó európai partnerségi fórumot, amelyet a Tisztahidrogén-szövetség Európai Hidrogénfórumával közösen és párhuzamosan kell megtartani.

Módosítás 308

Rendeletre irányuló javaslat

82 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (2) Az érdekelt felek csoportja olyan ágazatok képviselőiből áll, amelyek Unió-szerte tiszta hidrogént állítanak elő, forgalmaznak, tárolnak, igényelnek vagy használnak, beleértve más releváns európai partnerségek képviselőit, valamint az Európai Hidrogénvölgyek Interregionális Partnerségének képviselőit.

Módosítás

- (2) Az érdekelt felek csoportja olyan ágazatok képviselőiből áll, amelyek Unió-szerte tiszta hidrogént állítanak elő, szállítanak, tárolnak, igényelnek vagy használnak, beleértve más releváns európai partnerségek képviselőit, valamint az Európai Hidrogénvölgyek Interregionális Partnerségének képviselőit, **a megújuló elektromosáram-ágazat képviselőit, a civil társadalmi szervezetek és tudományos közösség képviselőit**;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 309

Rendeletre irányuló javaslat

82 cikk – 3 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) adatokkal alátámasztja a stratégiai kutatási és innovációs tervben vagy bármely azzal egyenértékű dokumentumban és a kapcsolódó részletes technológiai ütemtervekben meghatározott, a Tiszta Hidrogén közös vállalkozás által kezelendő stratégiai és technológiai prioritásokat, kellően figyelembe véve a szomszédos ágazatokban elért haladást és ezen ágazatok szükségleteit;

Módosítás

- a) adatokkal alátámasztja a stratégiai kutatási és innovációs tervben vagy bármely azzal egyenértékű dokumentumban és a kapcsolódó részletes technológiai ütemtervekben meghatározott, a Megújuló Hidrogén közös vállalkozás által kezelendő stratégiai, **infrastrukturális** és technológiai prioritásokat, kellően figyelembe véve a szomszédos ágazatokban elért haladást és ezen ágazatok szükségleteit, **például a nehezen csökkenthető kibocsátású ágazatét, többek között a légi közlekedését, a tengeri közlekedését és a nehézteher-szállításét;**

Módosítás 310

Rendeletre irányuló javaslat

82 cikk – 3 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) javaslatokat tesz annak lehetővé tételére, hogy konkrét szinergiák jöjjenek létre a Tiszta Hidrogén közös vállalkozás és a szomszédos ágazatok vagy bármely olyan ágazat között, amellyel a szinergiák hozzáadott értéket képviselnek;

Módosítás

- b) javaslatokat tesz annak lehetővé tételére, hogy konkrét szinergiák jöjjenek létre a Tiszta Hidrogén közös vállalkozás és a szomszédos ágazatok vagy bármely olyan ágazat között, amellyel a szinergiák hozzáadott értéket képviselnek, **figyelembe véve az energiahatékonyság elsőlegességének elvét és az energiarendszer integrációját;**

Módosítás 311

Rendeletre irányuló javaslat

82 cikk – 3 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) hozzájárul a Tiszta Hidrogén Európai Szövetség éves Európai Hidrogénfórumához.

Módosítás

- c) hozzájárul **a tiszta hidrogénnel foglalkozó európai partnerségi fórumhoz és** a Tiszta Hidrogén Európai Szövetség éves Európai Hidrogénfórumához.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 312
Rendeletre irányuló javaslat
82 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

82a. cikk**A tudományos tanácsadó testület**

- (1) A Tiszta Hidrogén közös vállalkozás létrehozza a 19. és 77. cikkben említett független tudományos tanácsadó testületet annak érdekében, hogy tudományos szakvéleményt szerezzen be független, magas szintű tudományos szakértőktől.
- (2) A független tudományos tanácsadó testület legfeljebb 15 állandó tagból állhat, és tagjai közül kétéves időtartamra megválasztja elnökét.
- (3) A független tudományos tanácsadó testület a Tiszta Hidrogén közös vállalkozás irányító testületének és egyéb szerveinek kérésére vagy saját kezdeményezésére adhat tanácsot.
- (4) A független tudományos tanácsadó testület együttműködik a Horizont Európa keretében létrehozott megfelelő tanácsadó szervezetekkel.

Módosítás 313
Rendeletre irányuló javaslat
83 cikk – 1 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- b) a vonzóbb, felhasználóbarátabb, versenyképesebb, megfizethetőbb, hatékonyabb és fenntarthatóbb, a tágabb mobilitási rendszerbe integrált európai vasúti rendszerre való gyors átállás biztosítása;

- b) a **biztonságosabb**, vonzóbb, felhasználóbarátabb, versenyképesebb, megfizethetőbb, hatékonyabb, **inkluzívabb, digitálisabb** és fenntarthatóbb, a tágabb mobilitási rendszerbe integrált európai vasúti rendszerre való gyors átállás biztosítása;

Módosítás 314
Rendeletre irányuló javaslat
83 cikk – 2 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- a) egy tervszerűen integrált európai vasúti hálózat kialakítása az interoperabilitás akadályainak felszámolásával és a teljes integrációt lehetővé tevő megoldások biztosításával, lefedve a forgalomirányítást, a járműveket, az infrastruktúrát és a szolgáltatásokat, amelynek során a lehető legjobb választ adják az utasok és a vállalkozások igényeire, felgyorsítják az egységes európai vasúti térséget támogató innovatív megoldások elterjedését, egyúttal növelik a vasúti közlekedés kapacitását és megbízhatóságát, valamint csökkentik annak költségeit;

- a) egy tervszerűen integrált európai vasúti hálózat kialakítása az interoperabilitás akadályainak felszámolásával és a teljes integrációt lehetővé tevő megoldások biztosításával, lefedve a forgalomirányítást, a járműveket, az infrastruktúrát és a szolgáltatásokat, **beleértve az átszállójegyeket is**, amelynek során a lehető legjobb választ adják az utasok, **a vasúti munkavállalók** és a vállalkozások igényeire **és jogaira**, felgyorsítják az egységes európai vasúti térséget támogató innovatív megoldások elterjedését, egyúttal növelik a vasúti közlekedés kapacitását és megbízhatóságát, valamint csökkentik annak költségeit;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 315

Rendeletre irányuló javaslat

83 cikk – 2 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) a rendszerpillérén keresztül egységes működési koncepció és funkcionális rendszerarchitektúra kidolgozása az integrált európai vasúti forgalmi szolgáltatási, irányítási, ellenőrző és jelzőrendszerek számára, ideértve az automatizált vonatüzemeltetést is, ami biztosítja, hogy a kutatás és az innováció a közösen megállapított és elfogadott ügyfélkövetelményekre és a változó operatív igényekre irányuljon;

Módosítás

- c) a rendszerpillérén keresztül egységes működési koncepció és funkcionális rendszerarchitektúra kidolgozása az integrált európai vasúti forgalmi szolgáltatási, irányítási, ellenőrző és jelzőrendszerek számára, ideértve az automatizált vonatüzemeltetést is, ami biztosítja, hogy a kutatás és az innováció a közösen megállapított és elfogadott ügyfélkövetelményekre és a változó operatív igényekre irányuljon; **az integrált európai vasúti forgalomirányítás egységes működési koncepciójának és funkcionális architektúrájának átjárhatónak kell lennie a teljes vasúti hálózaton (TEN-T törzshálózat és átfogó hálózat, fővonalak és a TEN-T-ben nem szereplő regionális vonalak).**

Módosítás 316

Rendeletre irányuló javaslat

83 cikk – 2 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- e) demonstrációs projektek kidolgozása az érdeklődő tagállamokban, köztük azon tagállamokban is, amelyek jelenleg nem rendelkeznek saját vasúti rendszerrel;

Módosítás

- e) demonstrációs projektek kidolgozása az érdeklődő tagállamokban, köztük azon tagállamokban is, amelyek jelenleg nem rendelkeznek saját vasúti rendszerrel. **Az ilyen projekt-eknek, beleértve a nagy léptékű demonstrációs projekteket is, átlátható és földrajzilag sokszínű módon kell lefedniük az EU lehető legnagyobb területét;**

Módosítás 317

Rendeletre irányuló javaslat

83 cikk – 2 bekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- f) erős és globálisan versenyképes európai vasúti ágazat fejlesztésének támogatása.

Módosítás

- f) erős és globálisan versenyképes európai vasúti ágazat fejlesztésének támogatása **erős ellátási láncokkal és egy rendkívül innovatív ökoszisztémával, beleértve a csúcstechnológiát képviselő kkv-eket is.**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 318

Rendeletre irányuló javaslat

83 cikk – 2 bekezdés – f a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

fa) hozzájárulás a vasúti közlekedés teljes körű inkluzivitását jelenleg akadályozó korlátok felszámolásához, különös tekintettel a fogyatékkal élőkre;

Módosítás 319

Rendeletre irányuló javaslat

83 cikk – 2 bekezdés – f b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

fb) a következő generációs pályaszerkezet-építési technológiák kifejlesztése, amely az alépítménytől a vágányokig és a felépítményig minden elemet magában foglal;

Módosítás 320

Rendeletre irányuló javaslat

83 cikk – 2 bekezdés – f c pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

fc) a vasúti ingázók számára előnyös innovatív megoldások kidolgozásának támogatása, beleértve a ritkán lakott és alacsony népsűrűségű területeken élőket is.

Módosítás 321

Rendeletre irányuló javaslat

84 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1) Az 5. cikkben meghatározott feladatokon túlmenően az Európai Vasút közös vállalkozás a Bizottsággal együtt elkészíti és elfogadásra benyújtja az irányító testületnek a vasúti rendszer és a vasúti beszállító ágazat valamennyi érdekelt felével konzultálva kidolgozott főtervet.

(1) Az 5. cikkben meghatározott feladatokon túlmenően az Európai Vasút közös vállalkozás a Bizottsággal együtt elkészíti és elfogadásra benyújtja az irányító testületnek a vasúti rendszer és a vasúti beszállító ágazat valamennyi érdekelt felével konzultálva – **beleértve a helyi, regionális és nemzeti szintet is** – kidolgozott főtervet.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 322

Rendeletre irányuló javaslat

84 cikk – 5 bekezdés – a pont – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) a rendszerpilléren belül egy olyan rendszerszemlélet kialakítása, amely összefogja a vasúti feldolgozóipart, a vasútüzemeltető közösséget és a vasút egyéb köz- és magánszektorbeli érdekelt feleit, beleértve az ügyfeleket, például az utasokat, az árufuvarozást **és a személyzetet** képviselő szerveket, valamint a hagyományos vasúti ágazaton kívüli érintett szereplőket. A „rendszerszemlélet” a következőket foglalja magában:

Módosítás

- a) a rendszerpilléren belül egy olyan **interoperabilis** rendszerszemlélet kialakítása, amely összefogja a vasúti feldolgozóipart, a vasútüzemeltető közösséget és a vasút egyéb köz- és magánszektorbeli érdekelt feleit, beleértve **a tagállami képviselőket és** az ügyfeleket, például az utasokat, az árufuvarozást és a munkavállalókat képviselő szerveket, valamint a hagyományos vasúti ágazaton kívüli **egyéb** érintett szereplőket. A „rendszerszemlélet” a következőket foglalja magában:

Módosítás 323

Rendeletre irányuló javaslat

84 cikk – 5 bekezdés – a pont – iv pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- iv. annak biztosítása, hogy a más szállítási módokkal való, szükséges kapcsolódási felületeket értékeljék és validálják, különösen az áru- és utasforgalom tekintetében.

Módosítás

- iv. annak biztosítása, hogy a más szállítási módokkal, **valamint a városi és regionális vasúti rendszerekkel** való, szükséges kapcsolódási felületeket értékeljék és validálják, különösen az áru- és utasforgalom tekintetében.

Módosítás 324

Rendeletre irányuló javaslat

85 cikk – 1 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) a II. mellékletben felsorolt alapító tagok, miután értesítést küldtek arról a döntésükről, hogy kötelezettségvállalási nyilatkozat útján feltétel nélkül csatlakoznak a közös vállalkozáshoz;

Módosítás

- b) a II. mellékletben felsorolt alapító tagok, miután értesítést küldtek arról a döntésükről, hogy kötelezettségvállalási nyilatkozat útján feltétel nélkül csatlakoznak a közös vállalkozáshoz, **amely a kapott uniós finanszírozás és lekötött hozzájárulás közötti méltányos egyensúlyon alapul; a tagok, elsősorban a kkv-k jogainak sérelme nélkül, az e rendeletben és más vonatkozó uniós jogszabályokban meghatározottak szerint;**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 325

Rendeletre irányuló javaslat

85 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2a) A 7. cikk (2) bekezdésétől eltérve a Horizont Európa programhoz társult országban letelepedett bármely jogalany tagsági kérelmének elbírálása a Horizont Európa programból az Európai Vasút közös vállalkozásnak nyújtott uniós hozzájárulás arányos növelésétől függ, amely a Horizont Európa programhoz társult megfelelő ország által nyújtott hozzájárulások révén valósul meg.

Módosítás 326

Rendeletre irányuló javaslat

88 cikk – 1 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

d) a Shift2Rail közös vállalkozás keretében finanszírozott tevékenységek eredményeinek felhasználása, további hasznosítás, demonstrációs tevékenységek és szabványosítás.

d) a Shift2Rail közös vállalkozás keretében finanszírozott tevékenységek eredményeinek felhasználása **és bevezetése, beleértve az átjárhatósági műszaki előírások aktualizálását is**, további hasznosítás, demonstrációs tevékenységek és szabványosítás;

Módosítás 327

Rendeletre irányuló javaslat

88 cikk – 1 bekezdés – d a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

da) az Európai Vasút közös vállalkozás projektjeiből vagy korábbi kezdeményezéseiből származó, európai vasúti megoldásokkal összefüggő európai engedélyezési és tanúsítási tevékenységek.

Módosítás 328

Rendeletre irányuló javaslat

89 cikk – 1 bekezdés – e a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ea) a tudományos tanácsadó testület.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 329

Rendeletre irányuló javaslat

89 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Ezen túlmenően az Európai Vasút közös vállalkozás tudományos irányítócsoporthoz hozhat létre, vagy független tudományos szakértőktől vagy közös tudományos tanácsadó szervektől kérhet tudományos tanácsot.

Módosítás

törölve

Módosítás 330

Rendeletre irányuló javaslat

91 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Az államok képviselői csoportjának az elnökét **vagy** az alelnökét állandó jelleggel meghívják, hogy megfigyelőként részt vegyen az irányító testület ülésein és az ott zajló tanácskozásokon, szavazati joga azonban nincs. Az Európai Unió Vasúti Ügynöksége és az Európai Vasúti Kutatási Tanácsadó Tanács képviselői meghívást kapnak, hogy megfigyelőként vegyenek részt az irányító testület ülésein és az ott zajló tanácskozásokon, de szavazati joggal nem rendelkeznek.

Módosítás

(2) Az államok képviselői csoportjának az elnökét **és** az alelnökét állandó jelleggel meghívják, hogy megfigyelőként részt vegyen az irányító testület ülésein és az ott zajló tanácskozásokon, szavazati joga azonban nincs. Az Európai Unió Vasúti Ügynöksége és az Európai Vasúti Kutatási Tanácsadó Tanács képviselői meghívást kapnak, hogy megfigyelőként vegyenek részt az irányító testület ülésein és az ott zajló tanácskozásokon, de szavazati joggal nem rendelkeznek.

Módosítás 331

Rendeletre irányuló javaslat

91 cikk – 4 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4a) A 15. cikk (2) bekezdésével összhangban az Unió 50 %-os szavazati joggal rendelkezik az irányító testületben, és az Unió szavazata oszthatatlan. A fennmaradó szavazati jogokat az irányító testület többi tagja között az általuk képviselt tagoknak az Európai Vasút közös vállalkozás alapjaihoz nyújtott hozzájárulása arányában kell elosztani.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 332

Rendeletre irányuló javaslat

92 cikk – 1 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) a rendszerpillért irányító csoport ajánlásai és az ügyvezető igazgató javaslatai alapján elfogadja a rendszerpillér munkaprogramját, beleértve a költségvetését és ezek módosításait.

Módosítás

b) a rendszerpillért irányító csoport és **a közös vállalkozás tanácsadó szerveinek** ajánlásai és az ügyvezető igazgató javaslatai alapján elfogadja a rendszerpillér munkaprogramját, beleértve a költségvetését és ezek módosításait.

Módosítás 333

Rendeletre irányuló javaslat

93 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A rendszerpillért irányító csoport a Bizottság képviselőiből, a vasúti és mobilitási ágazat, valamint az érintett szervezetek képviselőiből, az Európai Vasút közös vállalkozás ügyvezető igazgatójából és az Európai Unió Vasúti Ügynökségének képviselőiből áll. A csoport összetételére vonatkozó végső döntést a Bizottság hozza meg. Indokolt esetben a Bizottság további releváns szakértőket és érdekelt feleket is meghívhat, hogy megfigyelőként részt vegyenek a rendszerpillért irányító csoport ülésein.

Módosítás

(1) A rendszerpillért irányító csoport a Bizottság képviselőiből, a vasúti és mobilitási ágazat, valamint az érintett szervezetek képviselőiből, az Európai Vasút közös vállalkozás ügyvezető igazgatójából és az Európai Unió Vasúti Ügynökségének képviselőiből áll. A csoport összetételére vonatkozó végső döntést a Bizottság hozza meg, **megfelelően figyelembe véve a nemek közötti egyensúlyt és a földrajzi sokszínűséget is**. Indokolt esetben a Bizottság további releváns szakértőket és érdekelt feleket is meghívhat, hogy megfigyelőként részt vegyenek a rendszerpillért irányító csoport ülésein.

Módosítás 334

Rendeletre irányuló javaslat

94 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A kiépítési csoport valamennyi érdekelt fél előtt nyitva áll, mint a rendszerpillért irányító csoport. Az irányító testület választja ki a kiépítési csoport tagjait, és meghatározza különösen a kiépítési csoport méretét és összetételét, a megbízás időtartamát és a tagság megújításának feltételeit. A kiépítési csoport összetételének biztosítania kell a megfelelő tematikus fókuszot és a reprezentativitást. A tagok listáját közzé kell tenni az Európai Vasút közös vállalkozás honlapján.

Módosítás

(2) A kiépítési csoport valamennyi érdekelt fél előtt nyitva áll, mint a rendszerpillért irányító csoport. Az irányító testület választja ki a kiépítési csoport tagjait, és meghatározza különösen a kiépítési csoport méretét és összetételét, a megbízás időtartamát és a tagság megújításának feltételeit. A kiépítési csoport összetételének biztosítania kell a megfelelő tematikus fókuszot és a reprezentativitást, **a végfelhasználók és utasok szövetségei, valamint a munkavállalók képviselői tekintetében is**. A tagok listáját közzé kell tenni az Európai Vasút közös vállalkozás honlapján.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 335

Rendeletre irányuló javaslat

96 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

96a. cikk

A tudományos tanácsadó testület

- (1) Az Európai Vasút közös vállalkozás létrehozza a 19. és 89. cikkben említett független tudományos tanácsadó testületet annak érdekében, hogy tudományos szakvéleményt szerezzen be független, magas szintű tudományos szakértőktől.
- (2) A független tudományos tanácsadó testület legfeljebb 15 állandó tagból állhat, és tagjai közül kétéves időtartamra megválasztja elnökét.
- (3) A független tudományos tanácsadó testület az Európai Vasút közös vállalkozás irányító testületének és egyéb szerveinek kérésére vagy saját kezdeményezésére adhat tanácsot.
- (4) A független tudományos tanácsadó testület együttműködik a Horizont Európa keretében létrehozott megfelelő tanácsadó szervezetekkel.

Módosítás 336

Rendeletre irányuló javaslat

97 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- a) a szubszaharai Afrikában a fertőző betegségek társadalmi-gazdasági terheinek csökkentése, előmozdítva az új vagy továbbfejlesztett egészségügyi technológiák fejlesztését és elterjedését;

- a) a szubszaharai Afrikában a fertőző betegségek, **különösen a szegénységgel összefüggő és elhanyagolt betegségek** társadalmi-gazdasági terheinek csökkentése, előmozdítva az új vagy továbbfejlesztett egészségügyi technológiák, **diagnózisok és kezelések** fejlesztését és elterjedését, **amelyek megfizethetők, hozzáférhetők és alkalmasak egy olyan környezetben, ahol kevés az erőforrás;**

Módosítás 337

Rendeletre irányuló javaslat

97 cikk – 2 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- b) a kutatási és innovációs kapacitás és a nemzeti egészségügyi kutatási rendszerek megerősítése a szubszaharai Afrikában a fertőző betegségek kezelése érdekében;

- b) a kutatási és innovációs kapacitás és a nemzeti egészségügyi kutatási rendszerek megerősítése **és növelése** a szubszaharai Afrikában a fertőző betegségek kezelése érdekében;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 338

Rendeletre irányuló javaslat

97 cikk – 2 bekezdés – b a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ba) az afrikai irányítás alatt álló projektek arányának növelése;

Módosítás 339

Rendeletre irányuló javaslat

98 cikk – 1 bekezdés – d a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

da) a szinergiák, az együttműködés és a közös fellépések előmozdítása az Európai Fejlesztési Alappal és a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközzel, különösen a kapacitásépítés, valamint a létesítmények és infrastruktúrák megosztása terén.

Módosítás 340

Rendeletre irányuló javaslat

99 cikk – 1 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

b) az EDCTP Szövetség, amely a holland jog szerint létrehozott nonprofit szervezet, miután értesítést küldött arról a döntéséről, hogy kötelezettségvállalási nyilatkozat útján feltétel nélküli csatlakozik a Globális Egészségügyi EDCTP3 közös vállalkozáshoz.

b) az EDCTP Szövetség, amely a holland jog szerint létrehozott nonprofit szervezet, miután értesítést küldött arról a döntéséről, hogy kötelezettségvállalási nyilatkozat útján feltétel nélküli csatlakozik a Globális Egészségügyi EDCTP3 közös vállalkozáshoz, **a tagok, elsősorban a kkv-k jogainak sérelme nélkül, az e rendeletben és más vonatkozó uniós jogszabályokban meghatározottak szerint.**

Módosítás 341

Rendeletre irányuló javaslat

102 cikk – 2 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

a) az EDCTP Szövetség csoporttagjainak olyan tevékenységei, amelyek összhangban állnak az EDCTP Szövetség más csoporttagjainak hasonló tevékenységeivel, és amelyeket a nemzeti finanszírozási szabályokkal összhangban függetlenül igazgatnak;

a) az EDCTP Szövetség csoporttagjainak olyan tevékenységei, amelyek **bizonyíthatóan** összhangban állnak, **koordináltak vagy közösen programozottak** az EDCTP Szövetség más csoporttagjainak hasonló tevékenységeivel, és amelyeket a nemzeti finanszírozási szabályokkal összhangban függetlenül igazgatnak;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 342

Rendeletre irányuló javaslat

106 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1a) A tudományos bizottságot a 19. cikkel összhangban kell létrehozni, és olyan érdekelt felekből kell állnia, amelyek összetétele tiszteletben tartja a nemek közötti egyensúlyt, valamint földrajzilag és tematikailag sokszínű, és különösen biztosítja az afrikai országokból származó szakértelem bevonását.

Módosítás 343

Rendeletre irányuló javaslat

106 cikk – 2 bekezdés – j a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ja) értékeli a Globális Egészségügyi közös vállalkozáshoz hozzájáruló partnerek pályázatait, és tanácsot ad az irányító testületnek a pályázatok elutasításáról vagy elfogadásáról, valamint a lehetséges együttműködések hatóköréről.

Módosítás 344

Rendeletre irányuló javaslat

107 cikk – - 1 bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(-1) Az érdekelt felek csoportja összetételének tiszteletben kell tartania a nemek közötti egyensúlyt, valamint földrajzilag és tematikailag sokszínűnek kell lennie, beleértve különösen az afrikai országokból származó szakértelem bevonását, és törekszik a civil társadalom, különösen a szegénységgel összefüggő és elhanyagolt fertőző betegségek által leginkább érintett közösségekkel foglalkozó nem kormányzati szervezetek tagságának és érdemi részvételének előmozdítására.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 345

Rendeletre irányuló javaslat

107 cikk – 1 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

A 21. cikkben meghatározott feladatokon túlmenően az érdekelt felek csoportja a következő feladatokat is ellátja:

Módosítás

(2) A 21. cikkben meghatározott feladatokon túlmenően az érdekelt felek csoportja a következő feladatokat is ellátja:

Módosítás 346

Rendeletre irányuló javaslat

111 cikk – cím

A Bizottság által javasolt szöveg

Együtműködés az Európai Gyógyszerügynökséggel és az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központtal

Módosítás

Együtműködés az **Afrikai és az** Európai Gyógyszerügynökséggel és az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központtal, **valamint az érintett afrikai ügynökségekkel és szervezetekkel**

Módosítás 347

Rendeletre irányuló javaslat

111 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A Globális Egészségügyi EDCTP3 közös vállalkozás szoros együttműködést alakít ki az Európai Gyógyszerügynökséggel és az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központtal.

Módosítás

A Globális Egészségügyi EDCTP3 közös vállalkozás szoros együttműködést alakít ki az Európai Gyógyszerügynökséggel és az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központtal, **valamint az érintett afrikai ügynökségekkel és szervezetekkel, köztük az Afrikai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központtal, az Afrikai Unió Regionális Gazdasági Közösségeivel, az Afrikai Unió Fejlesztési Ügynökségével (AUDA-NEPAD) és az Afrikai Tudományos Akadémiával.**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 348

Rendeletre irányuló javaslat

112 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A Globális Egészségügyi EDCTP3 közös vállalkozás által finanszírozott közvetett cselekvések résztvevői biztosítják, hogy a részben vagy egészben a közvetett cselekvés eredményei alapján fejlesztett termékek és szolgáltatások tisztességes és észszerű feltételek mellett legyenek elérhetők és hozzáférhetők a nyilvánosság számára. E célból **adott esetben** a munkaprogramban meg kell határozni az egyes közvetett cselekvésekre alkalmazandó további hasznosítási kötelezettségeket.

Módosítás

A Globális Egészségügyi EDCTP3 közös vállalkozás által finanszírozott közvetett cselekvések résztvevői biztosítják, hogy a részben vagy egészben a közvetett cselekvés eredményei alapján fejlesztett termékek és szolgáltatások tisztességes és észszerű feltételek mellett legyenek elérhetők, hozzáférhetők és **megfizethetők a kiszolgáltatott népessegek és általában a nyilvánosság számára, különösen az olyan környezetben, ahol kevés az erőforrás.** E célból a munkaprogramban meg kell határozni az egyes közvetett cselekvésekre alkalmazandó további hasznosítási kötelezettségeket.

Módosítás 349

Rendeletre irányuló javaslat

113 cikk – 1 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) olyan biztonságos, hatékony, emberközpontú és költséghatékony innovációk kifejlesztésének elősegítése, amelyek választ adnak a kielégítetlen stratégiai népegészségügyi igényekre, legalább öt példán bemutatva azon egészségügyi termékek és szolgáltatások integrálásának megvalósíthatóságát, amelyek bizonyítottan alkalmasak az egészségügyi ellátórendszerek általi átvételre. A kapcsolódó projekteknek foglalkozniuk kell az Unió lakosságát érintő betegségek megelőzésével, diagnosztizálásával, kezelésével és/vagy menedzsmentjével, beleértve az európai rákellenes **tervhez való hozzájárulást** is;

Módosítás

b) olyan biztonságos, hatékony, emberközpontú, **a betegek és az egészségügyi ellátási rendszerek számára megfizethető** és költséghatékony innovációk, **termékek és kezelések** kifejlesztésének elősegítése, amelyek választ adnak a kielégítetlen stratégiai népegészségügyi igényekre, legalább öt példán bemutatva azon egészségügyi termékek és szolgáltatások integrálásának megvalósíthatóságát, amelyek bizonyítottan alkalmasak az egészségügyi ellátórendszerek általi átvételre. A kapcsolódó projekteknek foglalkozniuk kell az Unió lakosságát érintő betegségek **felügyeletével**, megelőzésével, diagnosztizálásával, kezelésével és/vagy menedzsmentjével, beleértve az európai rákellenes **tervvel szinergiában a rák elleni küzdelmet is, valamint támogatva az Európai Rákellenes Intézet létrehozását és az antimikrobiális rezisztencia elleni, egységes egészségügyi megközelítés szerinti európai cselekvési terv kialakítását**;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 350

Rendeletre irányuló javaslat

113 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) az ágazatközi egészségügyi innováció ösztönzése a globálisan versenyképes európai egészségügyi ipar érdekében, valamint hozzájárulás az új európai iparstratégia és az európai gyógyszerstratégia célkitűzéseinek eléréséhez.

Módosítás

- c) az ágazatközi egészségügyi innováció ösztönzése a globálisan versenyképes európai egészségügyi ipar érdekében, valamint hozzájárulás az új európai iparstratégia – **beleértve annak aktualizálását is** – és az európai gyógyszerstratégia célkitűzéseinek eléréséhez.

Módosítás 351

Rendeletre irányuló javaslat

113 cikk – 2 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) hozzájárulás az egészséget meghatározó tényezők és a kiemelt betegségi területek jobb megértéséhez;

Módosítás

- a) hozzájárulás az egészséget meghatározó tényezők, **például a kielégítetlen orvosi szükségletek, a vészhelyzeti felkészültség, a fertőző és ritka betegségek, az egyén egészségügyi állapotát befolyásoló társadalmi-gazdasági és környezeti tényezők** és a kiemelt betegségi területek jobb megértéséhez;

Módosítás 352

Rendeletre irányuló javaslat

113 cikk – 2 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) az egészségügyi ipari ágazatok és más érdekelt felek összefogásával a szétaprózott egészségügyi kutatási és innovációs erőfeszítések integrálása, a kielégítetlen népegészségügyi igényekre összpontosítva, hogy lehetővé tegye a betegségek jobb előrejelzését, megelőzését, észlelését, diagnosztizálását, kezelését és menedzselését szolgáló eszközök, adatok, platformok, technológiák és folyamatok kifejlesztését, a végfelhasználók igényeinek megfelelően;

Módosítás

- b) az egészségügyi ipari ágazatok és más érdekelt felek összefogásával a szétaprózott egészségügyi kutatási és innovációs erőfeszítések integrálása, a kielégítetlen népegészségügyi igényekre összpontosítva, hogy lehetővé tegye a betegségek jobb előrejelzését, megelőzését, észlelését, diagnosztizálását, kezelését és menedzselését szolgáló eszközök, adatok, platformok, technológiák és folyamatok kifejlesztését, a **beteg** és végfelhasználók igényeinek megfelelően, **valamint áthidalva a piac nem megfelelő működését a kielégítetlen orvosi ellátási igények tekintetében;**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 353

Rendeletre irányuló javaslat

113 cikk – 2 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

d) az egészségügyi ellátás terén a digitalizációban és az adatcserében rejlő összes lehetőség kiaknázása;

Módosítás

d) Az egészségügyi ellátás területén a digitalizációban és az adatcserében rejlő összes lehetőség kiaknázása, **szinergiák kialakítása az olyan kezdeményezésekkel, mint az európai egészségügyi adattér, az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelettel^(1a) összhangban tiszteletben tartva az adatvédelem elveit;**

^(1a) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

Módosítás 354

Rendeletre irányuló javaslat

113 cikk – 2 bekezdés – e a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ea) **a ritka betegségekkel kapcsolatos európai kutatás fokozása és szinergiák kialakítása a terület más kezdeményezéseivel.**

Módosítás 355

Rendeletre irányuló javaslat

114 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) előmozdítja a szoros és hosszú távú együttműködést az Unió, más tagok, közreműködő partnerek és az egészségügyben érintett egyéb érdekelt felek, köztük más érintett iparágak, egészségügyi hatóságok (például szabályozó szervek, egészségügyitechnológia-értékelő szervek és kifizetők), betegszervezetek, egészségügyi szakemberek és szolgáltatók, valamint a tudományos körök között;

Módosítás

a) előmozdítja a szoros és hosszú távú együttműködést az Unió, más tagok, közreműködő partnerek és az egészségügyben érintett egyéb érdekelt felek, köztük más érintett iparágak, egészségügyi hatóságok (például szabályozó szervek, egészségügyitechnológia-értékelő szervek és kifizetők), betegszervezetek, egészségügyi szakemberek és szolgáltatók, valamint a tudományos körök **és a civil társadalmi szervezetek** között;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 356

Rendeletre irányuló javaslat

114 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) biztosítja, hogy valamennyi érdekelt fél lehetőséget kapjon arra, hogy területeket javasoljon a jövőbeli pályázati felhívásokra;

Módosítás

- c) biztosítja, hogy valamennyi érdekelt fél lehetőséget kapjon arra, hogy területeket javasoljon a jövőbeli pályázati felhívásokra **rendszeres nyílt konzultációk alapján és az érdekelt felek fóruma éves ülésének megszervezése révén;**

Módosítás 357

Rendeletre irányuló javaslat

114 cikk – 1 bekezdés – c a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

- d) rendszeresen felülvizsgálja, és szükség szerint kiigazítja az Innovatív Egészségügy közös vállalkozás stratégiai kutatási és innovációs tervét a végrehajtása során bekövetkező tudományos fejlemények vagy a felmerülő népegészségügyi igények fényében;

Módosítás

- ca) **biztosítja, hogy a kedvezményezettek elkötelezzék magukat a hozzáférés, a hatékonyság, a megfizethetőség és a rendelkezésre állás elvei mellett;**

Módosítás 358

Rendeletre irányuló javaslat

114 cikk – 1 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- d) rendszeresen felülvizsgálja, és szükség szerint kiigazítja az Innovatív Egészségügy közös vállalkozás stratégiai kutatási és innovációs tervét a végrehajtása során bekövetkező tudományos fejlemények vagy a felmerülő népegészségügyi igények fényében;

Módosítás

- d) rendszeresen felülvizsgálja, és szükség szerint kiigazítja az Innovatív Egészségügy közös vállalkozás stratégiai kutatási és innovációs tervét a végrehajtása során bekövetkező tudományos fejlemények vagy a felmerülő népegészségügyi igények **és vészhelyzetek** fényében, **együttműködve az egészségügyi szakemberekkel és a betegszövetségekkel, valamint az innovációs testülettel;**

Módosítás 359

Rendeletre irányuló javaslat

114 cikk – 1 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- e) közzéteszi a projektekkel kapcsolatos információkat, beleértve a részt vevő jogalanyokat és az Innovatív Egészségügy közös vállalkozás pénzügyi hozzájárulásának és az előírt természetbeni hozzájárulásoknak a résztvevőnkénti összegét;

Módosítás

- e) **időben** közzéteszi a projektekkel kapcsolatos információkat, beleértve a részt vevő jogalanyokat és az Innovatív Egészségügy közös vállalkozás pénzügyi hozzájárulásának és az előírt természetbeni hozzájárulásoknak a résztvevőnkénti összegét;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 360

Rendeletre irányuló javaslat

114 cikk – 1 bekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- f) rendszeres kommunikációt szervez, beleértve legalább egy éves találkozót az érdekcsoportokkal és az érdekelt felekkel az Innovatív Egészségügy közös vállalkozás kutatási és innovációs tevékenységei nyitottságának és átláthatóságának biztosítása érdekében;

Módosítás

- f) rendszeres kommunikációt szervez, beleértve legalább egy éves találkozót az érdekcsoportokkal és az érdekelt felekkel az Innovatív Egészségügy közös vállalkozás kutatási és innovációs tevékenységei **inkluzivitásának**, nyitottságának és átláthatóságának biztosítása érdekében;

Módosítás 361

Rendeletre irányuló javaslat

115 cikk – 1 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) a Radiológiai, Elektronikus Gyógyászati és Egészségügyi Informatikai Ipar Európai Koordinációs Bizottsága (COCIR), a Gyógyszeripari Egyesületek Európai Szövetsége, az EuropaBio, a MedTech Europe, a VaccinesEurope, miután értesítést küldtek arról a döntésükről, hogy kötelezettségvállalási nyilatkozat útján feltétel nélkül csatlakoznak az Innovatív Egészségügy közös vállalkozáshoz;

Módosítás

- b) a Radiológiai, Elektronikus Gyógyászati és Egészségügyi Informatikai Ipar Európai Koordinációs Bizottsága (COCIR), a Gyógyszeripari Egyesületek Európai Szövetsége, az EuropaBio, a MedTech Europe, a VaccinesEurope, miután értesítést küldtek arról a döntésükről, hogy kötelezettségvállalási nyilatkozat útján feltétel nélkül csatlakoznak az Innovatív Egészségügy közös vállalkozáshoz, **a tagok, elsősorban a kkv-k jogainak sérelme nélkül, az e rendeletben és más vonatkozó uniós jogszabályokban meghatározottak szerint;**

Módosítás 362

Rendeletre irányuló javaslat

117 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (5) A Horizont Európához társult országoktól eltérő harmadik országokban végrehajtott közvetett cselekvések során felmerült költségeket indokolni kell, és azoknak **az** 113. cikkben meghatározott célkitűzések szempontjából relevánsnak kell lenniük. E költségek nem haladhatják meg az Uniótól eltérő tagok és a közreműködő partnerek által az Innovatív egészségügyi kezdeményezés program szintjén a működési költségekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások 20 %-át. Az Innovatív egészségügyi kezdeményezés program szintjén a működési költségekhez való természetbeni hozzájárulások 20 %-át meghaladó költségek nem tekinthetők a működési költségekhez való természetbeni hozzájárulásnak.

Módosítás

- (5) A Horizont Európához társult országoktól eltérő harmadik országokban végrehajtott közvetett cselekvések során felmerült költségeket indokolni kell, és azoknak **a** 113. cikkben meghatározott célkitűzések szempontjából relevánsnak kell lenniük, **és pozitív externáliái kell legyenek az Unióban.** E költségek nem haladhatják meg az Uniótól eltérő tagok és a közreműködő partnerek által az Innovatív egészségügyi kezdeményezés program szintjén a működési költségekhez nyújtott természetbeni hozzájárulások 20 %-át. Az Innovatív egészségügyi kezdeményezés program szintjén a működési költségekhez való természetbeni hozzájárulások 20 %-át meghaladó költségek nem tekinthetők a működési költségekhez való természetbeni hozzájárulásnak.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 363

Rendeletre irányuló javaslat

118 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Adott esetben a projektjavaslatoknak a kapcsolódó kiegészítő **tevékenységeikre** vonatkozó tervet is tartalmazniuk kell. Az ilyen projektspecifikus kiegészítő tevékenységekkel kapcsolatos költségeknek a pályázat benyújtásának időpontjával kezdődő és a közvetett cselekvés befejezésétől számított legfeljebb **két** évig tartó időszakban kell felmerülniük.

Módosítás

(2) Adott esetben a projektjavaslatoknak a kapcsolódó kiegészítő tevékenységeik **minősítésére** vonatkozó tervet is tartalmazniuk kell. Az ilyen projektspecifikus kiegészítő tevékenységekkel kapcsolatos költségeknek a pályázat benyújtásának időpontjával kezdődő és a közvetett cselekvés befejezésétől számított legfeljebb **három** évig tartó időszakban kell felmerülniük.

Módosítás 364

Rendeletre irányuló javaslat

119 cikk – 1 bekezdés – c a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ca) a független tudományos tanácsadó testület;

Módosítás 365

Rendeletre irányuló javaslat

122 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) Az innovációs testület **a 19. cikk alkalmazásában** tanácsot ad az irányító testületnek az Innovatív Egészségügy közös vállalkozás kutatási és innovációs tevékenységeihez kapcsolódó kérdésekben.

Módosítás

(1) **A 19. cikkben említett tudományos tanácsadó testület véleményei alapján az** innovációs testület tanácsot ad az irányító testületnek az Innovatív Egészségügy közös vállalkozás kutatási és innovációs tevékenységeihez kapcsolódó kérdésekben **és más stratégiai kérdésekben.**

Módosítás 366

Rendeletre irányuló javaslat

122 cikk – 2 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Az innovációs testület a következő **állandó testületi** tagokból áll:

Módosítás

(2) Az innovációs testület a következő tagokból áll:

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 367

Rendeletre irányuló javaslat

122 cikk – 2 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

d) a tudományos közösség **két** képviselője, **akiket a 19. cikk (4) bekezdése szerinti nyílt kiválasztási eljárást követően az irányító testület nevez ki;**

Módosítás

d) a tudományos közösség **négy** képviselője;

Módosítás 368

Rendeletre irányuló javaslat

122 cikk – 2 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

e) **legfeljebb hat állandó testületi tag, akiket a 19. cikk (4) bekezdése szerinti nyílt kiválasztási eljárást követően az irányító testület nevez ki, különösen biztosítva az egészségügyben érintett érdekelt felek megfelelő képviseletét, és lefedve** különösen a közszektort, a betegeket és általában a végfelhasználókat;

Módosítás

e) az egészségügyben érintett érdekelt felek **hat képviselője, akik lefedik** különösen a közszektort, a betegeket és általában a végfelhasználókat, **és akiket a 19. cikk (2) bekezdése szerinti nyílt és átlátható kiválasztási eljárást követően az irányító testület nevez ki;**

Módosítás 369

Rendeletre irányuló javaslat

122 cikk – 3 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Az **Innovatív Egészségügy közös vállalkozás tagjait képviselő testületi tagok** adott esetben eseti testületi tagokat nevezhetnek ki konkrét témák megvitatására. Az egyes ülésekre közösen legfeljebb hat eseti testületi tagot nevezhetnek ki.

Módosítás

Az **innovációs testület tagjai** adott esetben eseti testületi tagokat nevezhetnek ki konkrét témák megvitatására. Az egyes ülésekre közösen legfeljebb hat eseti testületi tagot nevezhetnek ki.

Módosítás 370

Rendeletre irányuló javaslat

122 cikk – 3 bekezdés – 3 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Az **Innovatív Egészségügy közös vállalkozás tagjait képviselő testületi tagok** közös megegyezéssel eseti testületi tagokat nevezhetnek határozott időre. Döntéseiket közlik a programirodával és a többi állandó testületi taggal.

Módosítás

Az **innovációs testület tagjai** közös megegyezéssel eseti testületi tagokat nevezhetnek ki határozott időre. Döntéseiket közlik a programirodával és a többi állandó testületi taggal.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 371

Rendeletre irányuló javaslat

122 cikk – 3 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3a) Az innovációs testületet egy független tudományos tanácsadó testület segíti, különösen az Innovatív Egészségügy közös vállalkozás célkitűzéseire vonatkozó tudományos, stratégiai és technológiai prioritásokkal kapcsolatos tanácsadás tekintetében.

Módosítás 372

Rendeletre irányuló javaslat

122 cikk – 4 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

a) tudományos prioritások;

a) tudományos prioritások **a független tudományos tanácsadó testülettől kapott tanács alapján;**

Módosítás 373

Rendeletre irányuló javaslat

122 cikk – 4 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

e) szinergiák kialakítása a Horizont Európa más tevékenységeivel, többek között más európai partnerségekkel, valamint más uniós finanszírozási programokkal és nemzeti finanszírozási programokkal.

e) szinergiák kialakítása a Horizont Európa más tevékenységeivel, többek között más európai partnerségekkel **és küldetésekkel, különösen a Globális Egészségügyi közös vállalkozással,** valamint más uniós finanszírozási programokkal és nemzeti finanszírozási programokkal.

Módosítás 374

Rendeletre irányuló javaslat

122 cikk – 4 bekezdés – e a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ea) a projekteredmények társadalmi átvétele, hozzáférhetősége és megfizethetősége;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 375

Rendeletre irányuló javaslat

122 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(5) Az innovációs testület **elnöke az ügyvezető igazgató**. Kellően indokolt esetben **az ügyvezető igazgató** kinevezheti **az Innovatív Egészségügy közös vállalkozás programirodájá személyzetének egy rangidős** tagját, aki a nevében betölti az innovációs testület elnöki tisztségét.

Módosítás

(5) Az innovációs testület **állandó képviselői a 19. cikk (5) bekezdésével összhangban a testület tagjai közül választanak elnököt**. Kellően indokolt esetben **az innovációs testület elnöke kivételesen az innovációs testület egy másik tagját is** kinevezheti **a tudományos közösséget képviselő tagok közül**, aki a nevében betölti az innovációs testület elnöki tisztségét.

Módosítás 376

Rendeletre irányuló javaslat

122 cikk – 6 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(6) A 19. cikk (8) bekezdésében említett jelentés részeként az **Innovatív Egészségügy közös vállalkozás tagjait képviselő testületi tagok** az ülésen jelen lévő valamennyi taggal folytatott megbeszéléseket követően konszenzussal indítványokat fogadnak el a (4) bekezdésben említett kérdésekre vonatkozóan. Konszenzus hiányában az elnök jelentést tesz a helyzetről az irányító testületnek. **A** testület minden tagja különvéleményt fogalmazhat meg a jelentésben.

Módosítás

(6) A 19. cikk (8) bekezdésében említett jelentés részeként az **innovációs testület tagjai** az ülésen jelen lévő valamennyi taggal folytatott megbeszéléseket követően konszenzussal indítványokat fogadnak el a (4) bekezdésben említett kérdésekre vonatkozóan. Konszenzus hiányában az elnök jelentést tesz a helyzetről az irányító testületnek. **Az innovációs** testület minden tagja különvéleményt fogalmazhat meg a jelentésben.

Módosítás 377

Rendeletre irányuló javaslat

122 cikk – 7 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(7) Az innovációs testület évente legalább kétszer rendes ülést tart. Rendkívüli üléseket tarthat a Bizottságot képviselő testületi tagoknak vagy az Uniótól eltérő tagokat képviselő tagok **többségének** a kérésére.

Módosítás

(7) Az innovációs testület évente legalább kétszer rendes ülést tart. Rendkívüli üléseket tarthat a Bizottságot képviselő testületi tagoknak vagy az Uniótól eltérő tagokat képviselő tagok **legalább egynegyedének** a kérésére.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 378

Rendeletre irányuló javaslat

122 cikk – 8 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(8) Az innovációs testület tagjai kicserélik egymással a releváns információkat, és az ülések előtt bármilyen megfelelő formában megvitatják elképzeléseiket. Adott esetben összehangolják tevékenységeiket bármely más tanácsadó csoport tevékenységével.

Módosítás

(8) Az innovációs testület tagjai kicserélik egymással a releváns információkat, és az ülések előtt bármilyen megfelelő formában megvitatják elképzeléseiket. Adott esetben összehangolják tevékenységeiket bármely más tanácsadó csoport tevékenységével.

Módosítás 379

Rendeletre irányuló javaslat

122 cikk – 8 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(8a) Az innovációs testület tagjait kompetenciáik és szakértelmük alapján nevezik ki annak érdekében, hogy tudományos alapon és az egészségügyi szükségleteken alapuló ajánlásokat fogalmazzanak meg a közös vállalkozás számára.

Módosítás 380

Rendeletre irányuló javaslat

122 cikk – 8 b bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(8b) Az érdekképviselői csoport rendszeresen nyilvános konzultációkat szervez, többek között a tervezett kezdeményezésekről, előmozdítja a nemzetközi együttműködést, ösztönzi a kutatási és innovációs eredmények hasznosítását, valamint előmozdítja az együttműködést és szinergiák kialakítását más uniós és globális kezdeményezésekkel.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 381
Rendeletre irányuló javaslat
122 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

122a. cikk**A független tudományos tanácsadó testület**

A 19. cikkben meghatározott feladatokon túlmenően a független tudományos tanácsadó testület a következő feladatokat is ellátja:

- a) adatokat szolgáltat a stratégiai kutatási és innovációs tervben, annak munkaprogramjaiban vagy bármely azzal egyenértékű dokumentumban meghatározott, az Innovatív Egészségügy közös vállalkozás által kezelendő tudományos, stratégiai, technológiai és innovációs prioritásokhoz, figyelembe véve a szomszédos ágazatok szükségleteit;
- b) javaslatokat tesz konkrét szinergiák lehetővé tételére az Innovatív Egészségügy közös vállalkozás és az olyan programok, szakpolitikák és ágazatok között, amelyekkel a szinergiák hozzáadott értéket képviselnek;
- c) tanácsokat ad az irányító testületnek a tudományos kiválóságot előmozdító stratégiákról;
- d) közreműködik az innovációs testület munkájában.

A független tudományos tanácsadó testület nyolc független képviselőből áll, akiket a 19. cikk (4) bekezdésével összhangban nyílt kiválasztási eljárást követően neveznek ki. A független tudományos tanácsadó testület tagsága nemi szempontból kiegyensúlyozott és földrajzilag sokszínű.

A független tudományos tanácsadó testület elfogadja saját eljárási szabályzatát.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 382

Rendeletre irányuló javaslat

123 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) E rendelet alkalmazásában a kielégítetlen népegészségügyi igény olyan igényként határozható meg, amelyet az egészségügyi rendszerek jelenleg nem kezelnek rendelkezésreállási vagy hozzáférhetőségi okokból, például akkor, ha nem létezik megfelelő diagnosztikai, megelőzési vagy kezelési módszer egy adott **egészségügyi állapotra** vonatkozóan, vagy ha a lakosság egészségügyi ellátáshoz való hozzáférése a költségek, az egészségügyi létesítményektől való távolság vagy a várakozási idő miatt korlátozott. Az emberközpontú ellátás az ellátás olyan megközelítésére utal, amely tudatosan figyelembe veszi az egyének, a gondozók, a családok és a közösségek szempontjait, és e személyeket résztvevőknek, valamint egy olyan egészségügyi ellátórendszer kedvezményezettjeinek tekinti, amely az egyéni betegségek helyett az igényeik és preferenciáik szerint szerveződik.

Módosítás

(1) E rendelet alkalmazásában a kielégítetlen népegészségügyi igény olyan **egészségügyi** igényként határozható meg, amelyet az egészségügyi rendszerek jelenleg nem kezelnek rendelkezésreállási, **megfizethetőségi** vagy hozzáférhetőségi okokból, például akkor, ha nem létezik megfelelő diagnosztikai, megelőzési vagy kezelési módszer egy adott **népegészségügyi kihívásra, akár fertőző, akár nem fertőző betegségekre vagy egészségügyi állapotra** vonatkozóan, vagy ha a lakosság egészségügyi ellátáshoz való hozzáférése a költségek, **többek között az igénybe vevő általi közvetlen fizetés**, az egészségügyi létesítményektől való távolság vagy a várakozási idő miatt korlátozott. **A kielégítetlen népegészségügyi igény meghatározásakor figyelembe kell venni a megbízható források, például európai ügynökségek és szervek, valamint az Egészségügyi Világszervezet legfrissebb jelentéseiben felsorolt kihívásokat is, különös tekintettel a WHO Europe által kidolgozott indikátorokra és a kiemelt jelentőségű gyógyszerek listájára.** Az emberközpontú ellátás az ellátás olyan megközelítésére utal, amely tudatosan figyelembe veszi az egyének, a gondozók, a családok és a közösségek szempontjait, és e személyeket résztvevőknek, valamint egy olyan egészségügyi ellátórendszer kedvezményezettjeinek tekinti, amely az egyéni betegségek helyett az igényeik és preferenciáik szerint szerveződik.

Módosítás 383

Rendeletre irányuló javaslat

123 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Az Innovatív Egészségügy közös vállalkozás által finanszírozott közvetett cselekvések magukban foglalhatnak klinikai tanulmányokat, amennyiben a célzott terület vagy a tervezett felhasználás kielégítetlen népegészségügyi igényt képvisel, amely **jelentős mértékben** érinti vagy fenyegeti az Unió lakosságát.

Módosítás

(2) Az Innovatív Egészségügy közös vállalkozás által finanszírozott közvetett cselekvések magukban foglalhatnak klinikai tanulmányokat, amennyiben a célzott terület vagy a tervezett felhasználás kielégítetlen népegészségügyi igényt képvisel, amely érinti vagy fenyegeti az Unió lakosságát.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 384

Rendeletre irányuló javaslat

123 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) Az Innovatív Egészségügy közös vállalkozás által finanszírozott közvetett cselekvések résztvevőinek biztosítaniuk kell, hogy a részben vagy egészben a közvetett cselekvés eredményei alapján fejlesztett termékek és szolgáltatások tisztességes és észszerű feltételek mellett legyenek elérhetők és hozzáférhetők a nyilvánosság számára. E célból adott esetben a munkaprogramban meg kell határozni **az egyes közvetett cselekvésekre alkalmazandó** további hasznosítási kötelezettségeket.

Módosítás

(3) Az Innovatív Egészségügy közös vállalkozás által finanszírozott közvetett cselekvések résztvevőinek biztosítaniuk kell, hogy a részben vagy egészben a közvetett cselekvés eredményei alapján fejlesztett termékek és szolgáltatások tisztességes és észszerű feltételek mellett legyenek elérhetők, **megfizethetők** és hozzáférhetők a nyilvánosság számára. E célból adott esetben a munkaprogramban **előre** meg kell határozni, **hogy a cselekvés olyan kijelölt cselekvés-e, amelyre** további hasznosítási kötelezettségeket **kell alkalmazni, és ezt jelezni kell a pályázati felhívásokban vagy ajánlattételi felhívásokban.**

Módosítás 385

Rendeletre irányuló javaslat

124 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) az Unió nyitott technológiai autonómiájának megerősítése az elektronikai alkatrészek és rendszerek terén, a vertikális iparágak és általában véve a gazdaság jövőbeli igényeinek kielégítése érdekében. Az átfogó cél az, hogy 2030-ra megkétszereződjön az elektronikai alkatrészek és rendszerek tervezésének és gyártásának értéke Európában, összhangban az Unió termékek és szolgáltatások terén képviselt súlyával;

Módosítás

a) az Unió nyitott technológiai autonómiájának **és ellenálló képességének** megerősítése az elektronikai alkatrészek és rendszerek terén, a vertikális iparágak és általában véve a gazdaság jövőbeli igényeinek kielégítése érdekében. Az átfogó cél az, hogy 2030-ra megkétszereződjön az elektronikai alkatrészek és rendszerek tervezésének és gyártásának értéke Európában, összhangban az Unió termékek és szolgáltatások terén képviselt súlyával;

Módosítás 386

Rendeletre irányuló javaslat

124 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

c) annak biztosítása, hogy az alkatrészek és a rendszertechnológiák választ adjanak az Európában jelentkező társadalmi és környezeti kihívásokra. A cél az energiahatékonyságra vonatkozó uniós szakpolitikával való összhang megteremtése **és az energiafogyasztás 32,5 %-os csökkentéséhez való hozzájárulás 2030-ig.**

Módosítás

c) annak biztosítása, hogy az alkatrészek és a rendszertechnológiák választ adjanak az Európában jelentkező társadalmi és környezeti kihívásokra, **ideértve az erőforrás-hatékonyságot is.** A cél az energiahatékonyságra **és a körforgásosságra** vonatkozó uniós szakpolitikával való összhang megteremtése, **beleértve az ökodizájn elveit is.**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 387

Rendeletre irányuló javaslat

124 cikk – 2 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) tervezési és gyártási képességek **kialakítása** Európában a stratégiai alkalmazási területeken;

Módosítás

a) **kutatás és innováció támogatása** tervezési és gyártási képességek **kialakításához** Európában a stratégiai alkalmazási területeken;

Módosítás 388

Rendeletre irányuló javaslat

124 cikk – 2 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) olyan nagy és kis projektek kiegyensúlyozott portfóliójának elindítása, amelyek támogatják a technológiák gyors átvitelét a kutatási környezetből az ipari környezetbe;

Módosítás

b) olyan nagy és kis projektek kiegyensúlyozott portfóliójának elindítása, amelyek támogatják a technológiák gyors átvitelét a kutatási környezetből az ipari környezetbe, **ideértve a kkv-kat is**;

Módosítás 389

Rendeletre irányuló javaslat

124 cikk – 2 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

c) az egész Unióra kiterjedő dinamikus, digitális értékláncokon alapuló ökoszisztéma kiépítése, amely egyszerűsített hozzáférést biztosít az új belépőkhöz;

Módosítás

c) az egész Unióra kiterjedő dinamikus, digitális értékláncokon alapuló ökoszisztéma kiépítése, amely egyszerűsített hozzáférést biztosít az új belépőkhöz, **beleértve az induló innovatív vállalkozásokat és a kkv-kat, valamint a civil társadalmi szervezeteket is**;

Módosítás 390

Rendeletre irányuló javaslat

124 cikk – 2 bekezdés – c a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ca) **hozzájárulás a „Digitális iránytű 2030-ig: a digitális évtized megvalósításának európai módja” című bizottsági közleményben (2021. március) meghatározott – különösen a felvezetőkkel, az IKT-szakemberekkel és az üzleti modellek digitalizációjával kapcsolatos – célok eléréséhez.**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 391

Rendeletre irányuló javaslat

124 cikk – 2 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- d) az európai kritikus infrastruktúrák és ágazatok számára biztonságot, bizalmat és energiahatékonyságot garantáló alkatrésztechnológiák fejlesztése;

Módosítás

- d) az európai kritikus infrastruktúrák és ágazatok számára biztonságot, bizalmat, **jobb teljesítményt** és energiahatékonyságot garantáló alkatrésztechnológiák fejlesztése;

Módosítás 392

Rendeletre irányuló javaslat

124 cikk – 2 bekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- f) a kezdeményezés stratégiai kutatási és innovációs terve, valamint az uniós szakpolitikák közötti koherencia megteremtése az elektronikai alkatrészek és rendszertechnológiák hatékony hozzájárulásának biztosítása érdekében.

Módosítás

- f) a kezdeményezés stratégiai kutatási és innovációs terve, valamint az uniós szakpolitikák közötti koherencia megteremtése az elektronikai alkatrészek és rendszertechnológiák hatékony hozzájárulásának biztosítása érdekében, **beleértve a nyílt forráskódú megoldásokat is.**

Módosítás 393

Rendeletre irányuló javaslat

126 cikk – 1 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) a magánszektorbeli tagok, azaz a következő ipari szövetségek **és az azokat alkotó jogalanyok:** a francia jog szerint bejegyzett AENEAS egyesület, székhelye: Párizs, Franciaország; a holland jog szerint bejegyzett az ARTEMIS ipari egyesület (ARTEMISIA), székhelye Eindhoven, Hollandia; a német jog szerint bejegyzett EPoSS e.V. egyesület, székhelye: Berlin, Németország.

Módosítás

- b) a magánszektorbeli tagok, azaz a **tagjaikat képviselő** következő ipari szövetségek: a francia jog szerint bejegyzett AENEAS egyesület, székhelye: Párizs, Franciaország; a holland jog szerint bejegyzett az ARTEMIS ipari egyesület (ARTEMISIA), székhelye Eindhoven, Hollandia; a német jog szerint bejegyzett EPoSS e.V. egyesület, székhelye: Berlin, Németország.

Módosítás 394

Rendeletre irányuló javaslat

126 cikk – 1 bekezdés – b a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- ba) a 7. cikkel összhangban kiválasztandó társult tagok.**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 395

Rendeletre irányuló javaslat

128 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A 3. cikkben meghatározott időszakban a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák közös vállalkozásban részt vevő államok összesen **legalább** a 127. cikkben említett, a működési költségekhez való uniós hozzájárulással **megegyező** összegű hozzájárulást fizetnek.

Módosítás

(1) A 3. cikkben meghatározott időszakban a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák közös vállalkozásban részt vevő államok összesen a 127. cikkben említett, a működési költségekhez való uniós hozzájárulással **arányos** összegű hozzájárulást fizetnek.

Módosítás 396

Rendeletre irányuló javaslat

128 cikk – 3 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3a) A 26. cikk (2) bekezdésével összhangban a magán-szektorbeli tagok megállapodnak egymás között arról, hogyan osztják meg a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák közös vállalkozás működési és igazgatási költségeihez való közös hozzájárulásukat.

Módosítás 397

Rendeletre irányuló javaslat

128 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(4) Az (1) bekezdésben említett hozzájárulások a 11. cikk (4) bekezdésében meghatározott hozzájárulásokból állnak. A (2) bekezdésben említett hozzájárulások a 11. cikk (1) bekezdésében meghatározott hozzájárulásokból állnak, **amelyekből legalább 2 489 074 000 EUR a 11. cikk (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott hozzájárulás.** A (3) bekezdésben említett hozzájárulások a 11. cikk (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott hozzájárulásokból állnak.

Módosítás

(4) Az (1) bekezdésben említett hozzájárulások a 11. cikk (4) bekezdésében meghatározott hozzájárulásokból állnak. Az (2) bekezdésben említett hozzájárulások a 11. cikk (1) bekezdésében meghatározott hozzájárulásokból állnak. A (3) bekezdésben említett hozzájárulások a 11. cikk (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott hozzájárulásokból állnak.

Módosítás 398

Rendeletre irányuló javaslat

128 cikk – 4 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(4a) Minden részt vevő államnak vétőjoga van minden olyan kérdésben, amely a nemzeti stratégiai prioritások alapján a közös vállalkozáshoz nyújtott saját nemzeti pénzügyi hozzájárulásainak felhasználására vonatkozik, azonban azt megfelelően meg kell indokolni. Az indokolásnak nyilvánosan hozzáférhetőnek kell lennie annak biztosítása érdekében, hogy a vétőjogot átlátható, indokolt és arányos módon gyakorolják.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 399
Rendeletre irányuló javaslat
129 cikk

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

129 cikk**törölve**

A részt vevő államok hozzájárulásai

(1) Minden részt vevő állam megbízza a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák közös vállalkozást az adott részt vevő államban székhellyel rendelkező, közvetett cselekvésekben részt vevő feleknek nyújtott hozzájárulásai lebonyolításával, a közös vállalkozás által kötött támogatási megállapodások révén. Megbízák továbbá a közös vállalkozást a hozzájárulásai e résztvevőknek történő kifizetésével. A részt vevő államok meghatározzák a közvetett cselekvésekre szánt összegeket.

(2) A Kulcsfontosságú Digitális Technológiák közös vállalkozás közvetett cselekvéseinek kedvezményezettjei egységes támogatási megállapodást írnak alá a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák közös vállalkozással. A támogatási megállapodás részletes szabályainak, ideértve a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok megfelelő keretét, a Horizont Európa szabályait kell követniük.

(3) A részt vevő államok az általuk erre a célra kijelölt szervezetek és a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák közös vállalkozás közötti, jogilag kötelező erejű megállapodások útján kötelezettséget vállalnak arra, hogy megfizetik a hozzájárulásai teljes összegét. Ezeket a megállapodásokat a munkaprogram elfogadása előtt kell megkötöni.

(4) Az irányító testület kellően figyelembe veszi a (3) bekezdésben említett megállapodásokat a kapcsolódó kutatási és innovációs tevékenységek költségbecsléseinek elfogadása során, annak érdekében, hogy biztosítsák a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák közös vállalkozás költségvetési egyensúlyának elvét.

(5) Az ügyvezető igazgató az irányító testület elé terjeszti a (3) bekezdésben említett megállapodásokat, amelyek alátámasztják a kapcsolódó kutatási és innovációs tevékenységek költségbecsléseit.

(6) A részt vevő államok és a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák közös vállalkozás közötti együttműködésre, valamint az (1) bekezdésben említett hozzájárulásokkal kapcsolatos kötelezettségvállalásokra vonatkozó egyéb rendelkezéseket az egyes részt vevő államok által erre a célra kijelölt szervezetek és a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák közös vállalkozás közötti megállapodások útján kell meghatározni.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 400

Rendeletre irányuló javaslat

130 cikk – 2 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák és az ECSEL közös vállalkozás projekteredményeinek iparosítását célzó **magán-beruházások**;

Módosítás

a) a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák és az ECSEL közös vállalkozás projekteredményeinek iparosítását célzó **beruházások**;

Módosítás 401

Rendeletre irányuló javaslat

130 cikk – 2 bekezdés – b a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ba) a mikroelektronikai IPCEI és annak lehetséges jogutódjai alá tartozó projektek;

Módosítás 402

Rendeletre irányuló javaslat

130 cikk – 2 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

e) a technológia felhasználóinak és beszállítóinak együttműködését támogató ökoszisztéma fejlesztésére irányuló tevékenységek.

Módosítás

e) a technológia felhasználóinak és beszállítóinak együttműködését támogató ökoszisztéma fejlesztésére irányuló tevékenységek, **ideértve a vezérkezdeményezésekkel kapcsolatos projekteket;**

Módosítás 403

Rendeletre irányuló javaslat

130 cikk – 2 bekezdés – e a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ea) kommunikációs és ismeretterjesztő tevékenységek;

Módosítás 404

Rendeletre irányuló javaslat

131 cikk – 1 bekezdés – d a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

da) a tudományos tanácsadó testület.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 405

Rendeletre irányuló javaslat

136 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(5) Az elnök felkérhet más személyeket is – így különösen az Unió regionális hatóságainak, a kkv-k egyesületeinek és a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák közös vállalkozás egyéb szerveinek képviselőit –, hogy a testület ülésein megfigyelőként részt vegyenek.

Módosítás

(5) Az elnök felkérhet más személyeket is – így különösen az Unió regionális hatóságainak, a kkv-k egyesületeinek, **civil társadalmi szervezeteknek** és a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák közös vállalkozás egyéb szerveinek képviselőit –, hogy a testület ülésein megfigyelőként részt vegyenek.

Módosítás 406

Rendeletre irányuló javaslat

139 cikk – 4 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

(4a) A magánszektorbeli tagok testülete meghívhatja a tudományos élet és a civil társadalmi szervezetek kiválasztott képviselőit, hogy megfigyelőként vegyenek részt az üléseken. E képviselők megkapják az összes vonatkozó dokumentumot, és szavazati jog nélkül részt vehetnek a tanácskozásokon.

Módosítás

(4a) A magánszektorbeli tagok testülete meghívhatja a tudományos élet és a civil társadalmi szervezetek kiválasztott képviselőit, hogy megfigyelőként vegyenek részt az üléseken. E képviselők megkapják az összes vonatkozó dokumentumot, és szavazati jog nélkül részt vehetnek a tanácskozásokon.

Módosítás 407

Rendeletre irányuló javaslat

140 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) **elkészíti** és rendszeresen **frissíti** a stratégiai kutatási és innovációs terv **tervezetét** a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák közös vállalkozás 4. cikkben és 124. cikkben meghatározott célkitűzéseinek elérése érdekében, figyelembe véve a hatóságok észrevételeit;

Módosítás

a) **többek között nyilvános konzultáció részeként hozzájárul** a stratégiai kutatási és innovációs terv **tervezetének elkészítéséhez** és rendszeres **frissítéséhez** a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák közös vállalkozás 4. cikkben és 124. cikkben meghatározott célkitűzéseinek elérése érdekében, figyelembe véve a hatóságok **és az érdekelt felek tanácsadói fórumának** észrevételeit;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 408

Rendeletre irányuló javaslat

140 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) megszervezi az érdekelt felek tanácsadói fórumát, amely nyitva áll minden, a kulcsfontosságú digitális technológiák területén tevékenykedő magán- és közsférabeli érdekelt fél előtt, azzal a céllal, hogy tájékoztassa ezeket a feleket és visszajelzéseket gyűjtsön tőlük a stratégiai kutatási és innovációs terv tervezetével kapcsolatban, adott év vonatkozásában;

Módosítás

- c) **a 21. cikk sérelme nélkül** megszervezi az érdekelt felek tanácsadói fórumát, amely nyitva áll minden, a kulcsfontosságú digitális technológiák területén tevékenykedő magán- és közsférabeli érdekelt fél, **különösen a kk-k szervezetei és képviselői, valamint a civil társadalmi szervezetek** előtt, azzal a céllal, hogy tájékoztassa ezeket a feleket és **hozzájárulásokat és** visszajelzéseket gyűjtsön tőlük a stratégiai kutatási és innovációs terv tervezetével **és munkaprogramjával** kapcsolatban, adott év vonatkozásában;

Módosítás 409

Rendeletre irányuló javaslat

140 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

140a. cikk

A tudományos tanácsadó testület

- (1) A Kulcsfontosságú Digitális Technológiák közös vállalkozás létrehozza a 19. és 131. cikkben említett független tudományos tanácsadó testületet annak érdekében, hogy tudományos szakvéleményt szerezzen be független, magas szintű tudományos szakértőktől.
- (2) A független tudományos tanácsadó testület legfeljebb 15 állandó tagból állhat, és tagjai közül két éves időtartamra megválasztja elnökét.
- (3) A független tudományos tanácsadó testület a Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság közös vállalkozás irányító testületének és egyéb szerveinek kérésére vagy saját kezdeményezésére adhat tanácsot.
- (4) A független tudományos tanácsadó testület együttműködik a Horizont Európa keretében létrehozott megfelelő tanácsadó szervekkel.

Módosítás 410

Rendeletre irányuló javaslat

142 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- a) az Unió kutatási és innovációs kapacitásának megerősítése és integrálása az ATM ágazatban, hogy az ellenállóbb és méretezhetőbb legyen az ingadozások kezelése érdekében, ugyanakkor pedig lehetővé tegye az összes légi jármű zökkenőmentes működését;

Módosítás

- a) az Unió kutatási és innovációs kapacitásának megerősítése és integrálása az ATM ágazatban, hogy az ellenállóbb és méretezhetőbb legyen az ingadozások kezelése érdekében, ugyanakkor pedig lehetővé tegye az összes légi jármű zökkenőmentes működését **az eltérő ATM-feltételekkel rendelkező repülőtereken is;**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 411

Rendeletre irányuló javaslat

142 cikk – 1 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) **a pilótával megvalósuló és a pilóta nélküli** uniós légi közlekedés versenyképességének fokozása innováció révén, valamint az ATM szolgáltatások piacának megerősítése az Unión belüli gazdasági növekedés támogatása érdekében;

Módosítás

- b) **az** uniós légi közlekedés közlekedés versenyképességének fokozása innováció révén, valamint az ATM szolgáltatások piacának megerősítése az Unión belüli gazdasági növekedés támogatása érdekében;

Módosítás 412

Rendeletre irányuló javaslat

142 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) innovatív megoldások kifejlesztése és piaci elterjedésének felgyorsítása annak érdekében, hogy az egységes európai égbolt a világ legeredményesebb **és** leginkább környezetkímélő légterévé váljon.

Módosítás

- c) innovatív megoldások kifejlesztése és piaci elterjedésének felgyorsítása annak érdekében, hogy az egységes európai égbolt a világ **legbiztonságosabb és** legeredményesebb, **valamint** leginkább környezetkímélő légterévé váljon, **hozzájárulva a levegő- és zajszennyezés csökkentéséhez.**

Módosítás 413

Rendeletre irányuló javaslat

142 cikk – 2 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- e) az ATM korszerűsítésére irányuló uniós erőfeszítések rangsorolásának és tervezésének koordinálása az ATM-szolgáltatások érdekelt felei közötti konszenzusos folyamat alapján;

Módosítás

- e) az ATM korszerűsítésére irányuló uniós erőfeszítések rangsorolásának és tervezésének koordinálása az ATM-szolgáltatások érdekelt felei közötti konszenzusos folyamat alapján, **és az egyes repülések hatékonyságának javításán túl az általános kapacitásoknak a technológiai fejlődés alapján történő folyamatos kiigazítása érdekében is;**

Módosítás 414

Rendeletre irányuló javaslat

144 cikk – 1 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) az Európai Szervezet a Légi Közlekedés Biztonságáért (Eurocontrol), amelyet saját ügynöksége képvisel, miután bejelentette döntését, miszerint feltétel nélkül, kötelezettségvállalási nyilatkozat útján csatlakozik az „Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás 3 közös vállalkozáshoz;

Módosítás

- b) az Európai Szervezet a Légi Közlekedés Biztonságáért (Eurocontrol), amelyet saját ügynöksége képvisel, miután bejelentette döntését, miszerint feltétel nélkül, kötelezettségvállalási nyilatkozat útján csatlakozik az „Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás 3 közös vállalkozáshoz, **a tagok, elsősorban a kkv-k jogainak sérelme nélkül, az e rendeletben és más vonatkozó uniós jogszabályokban meghatározottak szerint.**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 415

Rendeletre irányuló javaslat

144 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) az e rendelet III. mellékletében felsorolt alapító tagok, miután bejelentették döntésüket, miszerint feltétel nélkül, kötelezettségvállalási nyilatkozat útján csatlakoznak az „Egységes Európai Égbolt” Légitforgalmi Szolgáltatási Kutatás 3 közös vállalkozáshoz;

Módosítás

- c) az e rendelet III. mellékletében felsorolt alapító tagok, miután bejelentették döntésüket, miszerint kötelezettségvállalási nyilatkozat útján csatlakoznak az „Egységes Európai Égbolt” Légitforgalmi Szolgáltatási Kutatás 3 közös vállalkozáshoz, **amely a kapott uniós finanszírozás és lekötött természetbeni hozzájárulás közötti méltányos egyensúlyon alapul; más tagok, elsősorban a kkv-k jogainak sérelme nélkül, az e rendeletben és más vonatkozó uniós jogszabályokban meghatározottak szerint;**

Módosítás 416

Rendeletre irányuló javaslat

146 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (1) Az „Egységes Európai Égbolt” Légitforgalmi Szolgáltatási Kutatás 3 közös vállalkozás magánszektorbeli tagjai legalább 500 000 000 EUR összegű hozzájárulást nyújtanak – vagy pedig gondoskodnak arról, hogy tagszervezeteik és kapcsolódó szervezeteik tegyék meg e hozzájárulást –, amelyből legfeljebb 25 000 000 EUR nyújtható igazgatási költségekre, a 3. cikkben meghatározott időszak során.

Módosítás

- (1) Az „Egységes Európai Égbolt” Légitforgalmi Szolgáltatási Kutatás 3 közös vállalkozás magánszektorbeli tagjai legalább 500 000 000 EUR összegű hozzájárulást nyújtanak – vagy pedig **közösen** gondoskodnak arról, hogy tagszervezeteik és kapcsolódó szervezeteik tegyék meg e hozzájárulást –, amelyből legfeljebb 25 000 000 EUR nyújtható igazgatási költségekre, a 3. cikkben meghatározott időszak során.

Módosítás 417

Rendeletre irányuló javaslat

150 cikk – 2 bekezdés – g pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- g) a releváns tudományos intézeteknek vagy a tudományos közösség releváns szereplőinek a képviselője, akit az európai szintű képviselői szervezetük jelöl:

Módosítás

- g) a releváns tudományos intézeteknek vagy a tudományos közösség releváns szereplőinek – **többek között a környezet- és éghajlatvédelem terén speciális szakértelemmel rendelkező** – képviselője, akit az európai szintű képviselői szervezetük jelöl:

Módosítás 418

Rendeletre irányuló javaslat

150 cikk – 2 bekezdés – j a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- ja) civil társadalmi szervezetek egy képviselője;**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 419

Rendeletre irányuló javaslat

152 cikk – 1 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

A 18. cikkben felsorolt feladatokon felül az „Egységes Európai Égbolt” Légitforgalmi Szolgáltatási Kutatás 3 közös vállalkozás ügyvezető igazgatója a következő feladatokat látja el:

Módosítás

A 18. cikkben felsorolt feladatokon felül az „Egységes Európai Égbolt” Légitforgalmi Szolgáltatási Kutatás 3 közös vállalkozás ügyvezető igazgatója **az irányító testület iránymutatása** alapján a következő feladatokat látja el:

Módosítás 420

Rendeletre irányuló javaslat

153 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A tudományos bizottság legfeljebb 15 állandó tagból állhat.

Módosítás

(2) A tudományos bizottság legfeljebb 15 állandó tagból állhat, **biztosítva ugyanakkor az éghajlat- és környezetvédelmi szakértők jelenlétét.**

Módosítás 421

Rendeletre irányuló javaslat

159 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) Európa technológiai szuverenitásának támogatása a jövőbeli intelligens hálózatokban és szolgáltatásokban a jelenlegi ipari erősségek megszilárdításával, valamint az alkalmazási kör kiterjesztésével az 5G-s hálózati összekapcsoltságról a tágabb értelemben vett stratégiai értékláncra, beleértve a felhőalapú szolgáltatásnyújtást, valamint az alkatrészeket és az eszközöket is;

Módosítás

a) Európa **kiberbiztonságának, ellenálló képességének és** technológiai szuverenitásának támogatása a jövőbeli intelligens hálózatokban és szolgáltatásokban a jelenlegi ipari erősségek megszilárdításával, valamint az alkalmazási kör kiterjesztésével az 5G-s hálózati összekapcsoltságról a tágabb értelemben vett stratégiai értékláncra, beleértve a felhőalapú szolgáltatásnyújtást, valamint az alkatrészeket és az eszközöket is;

Módosítás 422

Rendeletre irányuló javaslat

159 cikk – 1 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) az ipari szereplők szélesebb köre stratégiai ütemterveinek összehangolása, beleértve nem csupán a távközlési ágazat, hanem a dolgok internete és a felhő szereplőit is, továbbá az alkatrészeket és az eszközöket;

Módosítás

b) az ipari szereplők szélesebb köre stratégiai ütemterveinek összehangolása, beleértve nem csupán a távközlési ágazat, hanem a dolgok internete és a felhő szereplőit is, **valamint az ugyanezen a területen működő kkv-kat és induló innovatív vállalkozásokat,** továbbá az alkatrészeket és az eszközöket;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 423

Rendeletre irányuló javaslat

159 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- c) az európai technológiai és tudományos kiválóság előmozdítása annak érdekében, hogy 2030-ra Európa vezető szerepet töltsön be a 6G-s rendszerek megformálásában és megvalósításában;

Módosítás

- c) az európai technológiai és tudományos kiválóság előmozdítása annak érdekében, hogy 2030-ra Európa vezető szerepet töltsön be a 6G-s rendszerek **és más releváns új kommunikációs technológiák** megformálásában és megvalósításában;

Módosítás 424

Rendeletre irányuló javaslat

159 cikk – 1 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- d) a digitális infrastruktúrák telepítésének fokozása, valamint a digitális **megoldások** elterjedésének ösztönzése az európai piacokon, többek között stratégiai koordinációs mechanizmus biztosításával a CEF2 digitális ága számára, továbbá szinergiák biztosításával a CEF2 digitális ágán belül, valamint a Digitális Európa programmal és az InvestEU programmal az Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások közös vállalkozás tevékenységi körének és irányításának részeként;

Módosítás

- d) a digitális infrastruktúrák telepítésének fokozása, valamint a digitális **termékek és technológiák** elterjedésének ösztönzése az európai piacokon, többek között stratégiai koordinációs mechanizmus biztosításával a CEF2 digitális ága számára, továbbá szinergiák biztosításával a CEF2 digitális ágán belül, valamint a Digitális Európa programmal és az InvestEU programmal az Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások közös vállalkozás tevékenységi körének és irányításának részeként;

Módosítás 425

Rendeletre irányuló javaslat

159 cikk – 1 bekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- f) a digitális innováció elősegítése 2030-ig, az európai piaci igényeknek és a közpolitikai követelményeknek való megfelelés érdekében, beleértve a vertikális iparágak legmagasabb szintű követelményeit, valamint a társadalmi elvárásokat többek között a biztonság, az energiahatékonyság és az elektromágneses mezők területén;

Módosítás

- f) a digitális innováció elősegítése 2030-ig, az európai piaci igényeknek és a közpolitikai követelményeknek való megfelelés érdekében, beleértve a vertikális iparágak legmagasabb szintű követelményeit, valamint a társadalmi elvárásokat többek között a biztonság, az energiahatékonyság és az elektromágneses mezők területén;

Módosítás 426

Rendeletre irányuló javaslat

159 cikk – 1 bekezdés – f a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

- fa) a 6G-innováció legmagasabb színvonalú fejlesztésének méltányos, átlátható és nyílt módon történő előmozdítása;**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 427

Rendeletre irányuló javaslat

159 cikk – 1 bekezdés – g a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ga) *hozzájárulás a Digitális iránytű 2030-ig című bizottsági közleményben meghatározott – különösen a konnektivitással, a felhőszolgáltatásokkal és az IKT-szakemberekkel kapcsolatos – célok eléréséhez;*

Módosítás 428

Rendeletre irányuló javaslat

159 cikk – 1 bekezdés – g b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

gb) *hozzájárulás az európai peremterületeket, például a szigeteket, legkülső régiókat, valamint a ritkán lakott és a vidéki térségeket még mindig érintő, a konnektivitás tekintetében meglévő hiányosságok csökkentéséhez.*

Módosítás 429

Rendeletre irányuló javaslat

159 cikk – 2 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

a) a magas szintű kommunikációs követelményeknek megfelelő technológiák fejlesztésének előmozdítása, valamint az európai kiválóság támogatása az intelligens hálózatok és szolgáltatási technológiák és architektúrák terén, továbbá azok 6G irányába történő fejlesztése, beleértve a szabványokkal, az alapvető szabadalmakkal és a kulcsfontosságú követelmények meghatározásával – például a jövőbeli fejlett intelligens hálózati technológiákhoz szükséges spektrumsávokkal – kapcsolatos szilárd európai álláspontokat;

a) a magas szintű kommunikációs követelményeknek megfelelő technológiák fejlesztésének előmozdítása, valamint az európai kiválóság támogatása az intelligens hálózatok és szolgáltatási technológiák és architektúrák terén, továbbá azok 6G **és más releváns új kommunikációs technológiák** irányába történő fejlesztése, beleértve a szabványokkal, az alapvető szabadalmakkal és a kulcsfontosságú követelmények meghatározásával – például a jövőbeli fejlett intelligens hálózati technológiákhoz szükséges spektrumsávokkal – kapcsolatos szilárd európai álláspontokat;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 430

Rendeletre irányuló javaslat

159 cikk – 2 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

e) az uniós ipar pozíciójának megerősítése az intelligens hálózatok és szolgáltatások globális értékláncában a köz- és magánszereplők kritikus tömegének létrehozásával, különösen a szoftverek és a dolgok internete szereplői hozzájárulásának növelésével, a nemzeti kezdeményezések mozgósításával és új szereplők megjelenésének támogatásával;

Módosítás

e) az uniós ipar **és különösen a kkv-k** pozíciójának megerősítése az intelligens hálózatok és szolgáltatások globális értékláncában a köz- és magánszereplők kritikus tömegének létrehozásával, különösen a szoftverek és a dolgok internete szereplői hozzájárulásának növelésével, a nemzeti kezdeményezések mozgósításával és új szereplők megjelenésének támogatásával;

Módosítás 431

Rendeletre irányuló javaslat

159 cikk – 2 bekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg

f) az etikai és biztonsági követelményekkel való összhang támogatása, azok felvétele a stratégiai kutatási és innovációs tervekbe, valamint – adott esetben – hozzájárulás az uniós jogalkotási folyamathoz.

Módosítás

f) az etikai és biztonsági követelményekkel, **különösen a beépített adatvédelemmel és biztonsággal** való összhang támogatása, azok felvétele a stratégiai kutatási és innovációs tervekbe, valamint – adott esetben – hozzájárulás az uniós jogalkotási folyamathoz.

Módosítás 432

Rendeletre irányuló javaslat

160 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) hozzájárul más uniós programok, például a CEF2 digitális ága, a Digitális Európa program és az InvestEU munkaprogramjához, amelyek az intelligens hálózatok és szolgáltatások területén hajtanak végre tevékenységeket;

Módosítás

a) **kérésre** hozzájárul más uniós programok, például a CEF2 digitális ága, a Digitális Európa program és az InvestEU munkaprogramjához, amelyek az intelligens hálózatok és szolgáltatások területén hajtanak végre tevékenységeket;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 433

Rendeletre irányuló javaslat

160 cikk – 1 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) **koordinálja** az intelligens hálózatokkal és szolgáltatásokkal kapcsolatos uniós kísérleti és telepítési kezdeményezéseket, például a CEF2 digitális ága keretében az összekapcsolt és automatizált mobilitást szolgáló páneurópai 5G folyosókat, a Bizottsággal és az illetékes finanszírozó szervezetekkel együttműködve;

Módosítás

- b) **elősegíti** az intelligens hálózatokkal és szolgáltatásokkal kapcsolatos uniós kísérleti és telepítési kezdeményezéseket, például a CEF2 digitális ága keretében az összekapcsolt és automatizált mobilitást szolgáló páneurópai 5G folyosókat, a Bizottsággal és az illetékes finanszírozó szervezetekkel együttműködve;

Módosítás 434

Rendeletre irányuló javaslat

160 cikk – 1 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- d) kidolgozza **és koordinálja** az összekapcsolt és automatizált mobilitást szolgáló páneurópai 5G folyosókra vonatkozó stratégiai megvalósítási terveket az érdekelt felek bevonásával. Ezek a tervek a CEF2 digitális ágának időtartamára kiterjedő programozási dokumentumok, amelyek meghatározzák az 5G-alapú ökoszisztémák fejlesztésére vonatkozó közös elképzelést, valamint a hálózatra és a szolgáltatásokra vonatkozó mögöttes követelményeket, továbbá meghatározzák a kiépítési célkitűzéseket és ütemterveket, valamint a lehetséges együttműködési modelleket.

Módosítás

- d) kidolgozza az összekapcsolt és automatizált mobilitást szolgáló páneurópai 5G folyosókra vonatkozó stratégiai megvalósítási terveket az érdekelt felek bevonásával **és visszajelzéseket ad**. Ezek a tervek a CEF2 digitális ágának időtartamára kiterjedő **indikatív** programozási dokumentumok, amelyek meghatározzák az 5G-alapú ökoszisztémák fejlesztésére vonatkozó közös elképzelést, valamint a hálózatra és a szolgáltatásokra vonatkozó mögöttes követelményeket, továbbá meghatározzák a kiépítési célkitűzéseket és ütemterveket, valamint a lehetséges együttműködési modelleket.

Módosítás 435

Rendeletre irányuló javaslat

161 cikk – 1 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

- b) az 5G Infrastruktúra-társulás (5G Infrastructure Association), miután bejelentette döntését, miszerint feltétel nélkül, kötelezettségvállalási nyilatkozat útján csatlakozik az Intelligens hálózatok és szolgáltatások közös vállalkozáshoz.

Módosítás

- b) az 5G Infrastruktúra-társulás (5G Infrastructure Association), miután bejelentette döntését, miszerint feltétel nélkül, kötelezettségvállalási nyilatkozat útján csatlakozik az Intelligens hálózatok és szolgáltatások közös vállalkozáshoz, **a tagok, elsősorban a kkv-k jogainak sérelme nélkül, az e rendeletben és más vonatkozó uniós jogszabályokban meghatározottak szerint.**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 436

Rendeletre irányuló javaslat

164 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) járulékos kutatási és fejlesztési tevékenységek;

Módosítás

a) járulékos kutatási és fejlesztési tevékenységek, **beleértve a nyílt forráskódú szoftvereket és technológiákat is;**

Módosítás 437

Rendeletre irányuló javaslat

164 cikk – 1 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) a szabványosításhoz való hozzájárulások;

Módosítás

b) a szabványosításhoz való hozzájárulások, **beleértve a nyílt szabványokat is;**

Módosítás 438

Rendeletre irányuló javaslat

164 cikk – 1 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg

e) az 5G Infrastruktúra-társulás (5G Infrastructure Association) és az Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások közös vállalkozás területén működő érdekelt felek bármely más csoportjának vagy társulásának tevékenységeihez való hozzájárulások, amelyeket nem uniós támogatásból finanszíroznak;

Módosítás

e) az 5G Infrastruktúra-társulás (5G Infrastructure Association) és az Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások közös vállalkozás területén működő érdekelt felek bármely más csoportjának vagy társulásának **kutatási, fejlesztési és alkalmazási** tevékenységeihez való hozzájárulások, amelyeket nem uniós támogatásból finanszíroznak;

Módosítás 439

Rendeletre irányuló javaslat

164 cikk – 1 bekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg

f) az ökoszisztéma fejlesztésére irányuló tevékenységek, beleértve a vertikális iparágakkal való együttműködés kiépítését is;

Módosítás

f) az ökoszisztéma fejlesztésére irányuló tevékenységek, beleértve **a nyílt, interoperábilis és együttműködő kommunikációs technológiák és hálózatok, valamint** a vertikális iparágakkal való együttműködés kiépítését is;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 440

Rendeletre irányuló javaslat

164 cikk – 1 bekezdés – g pont

A Bizottság által javasolt szöveg

g) az eredmények világszerte történő terjesztésére irányuló tevékenységek a támogatott technológiákkal kapcsolatos konszenzus elérése érdekében, a jövőbeli szabványok előkészítéseként;

Módosítás

g) az eredmények világszerte történő terjesztésére irányuló tevékenységek a támogatott technológiákkal kapcsolatos konszenzus elérése érdekében, a jövőbeli szabványok előkészítéseként, **többek között az értékláncon keresztül;**

Módosítás 441

Rendeletre irányuló javaslat

165 cikk – 1 bekezdés – d a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

da) a tudományos tanácsadó testület.

Módosítás 442

Rendeletre irányuló javaslat

168 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) stratégiai kiépítési **terveket fogad el**, és adott esetben módosítja azokat a CEF2 digitális ágának teljes időtartama alatt;

Módosítás

a) **elfogadja a közös vállalkozás** stratégiai kiépítési **terveit**, és adott esetben módosítja azokat a CEF2 digitális ágának teljes időtartama alatt;

Módosítás 443

Rendeletre irányuló javaslat

168 cikk – 1 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) biztosítja, hogy az Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások közös vállalkozás valamennyi tevékenysége során figyelembe vegyék az Unió kiberbiztonsági jogszabályait, valamint a tagállamok meglévő és jövőbeli összehangolt iránymutatásait;

Módosítás

b) biztosítja, hogy az Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások közös vállalkozás valamennyi tevékenysége során **megfelelően végrehajtsák és** figyelembe vegyék az Unió kiberbiztonsági jogszabályait, valamint a tagállamok meglévő és jövőbeli összehangolt iránymutatásait;

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 444**Rendeletre irányuló javaslat****168 cikk – 1 bekezdés – c pont***A Bizottság által javasolt szöveg*

- c) elősegíti a CEF2 digitális, közlekedési és energetikai ágai közötti szinergiákat és komplementaritást a beavatkozási területek azonosítása és a munkaprogramokhoz való hozzájárulás révén, valamint előmozdítja a szinergiákat és a komplementaritást a többi releváns uniós programmal.

Módosítás

- c) elősegíti a CEF2 digitális, közlekedési és energetikai ágai közötti szinergiákat és komplementaritást a beavatkozási területek azonosítása és a munkaprogramokhoz való **esetleges** hozzájárulás révén, valamint előmozdítja a szinergiákat és a komplementaritást a többi releváns uniós programmal.

Módosítás 445**Rendeletre irányuló javaslat****169 a cikk (új)***A Bizottság által javasolt szöveg**Módosítás***169a. cikk****A tudományos tanácsadó testület**

- (1) Az *Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások* közös vállalkozás létrehozza a 19. és 165. cikkben említett független tudományos tanácsadó testületet annak érdekében, hogy tudományos szakvéleményt szerezzen be független, magas szintű tudományos szakértőktől.
- (2) A független tudományos tanácsadó testület legfeljebb 15 állandó tagból állhat, és tagjai közül kétéves időtartamra megválasztja elnökét.
- (3) A független tudományos tanácsadó testület az *Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások* közös vállalkozás irányító testületének és egyéb szerveinek kérésére vagy saját kezdeményezésére adhat tanácsot.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 446

Rendeletre irányuló javaslat

171 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A közös vállalkozások tevékenységei folyamatos nyomon követés és időszakos felülvizsgálat alatt állnak azok pénzügyi szabályaival összhangban, a lehető legnagyobb mértékű hatások és a legmagasabb tudományos kiválóság garantálása, továbbá az erőforrások leghatékonyabb felhasználásának biztosítása érdekében. A nyomon követés és időszakos felülvizsgálat eredményeit beépítik az európai partnerségek nyomon követésébe, valamint a közös vállalkozások értékelésébe a Horizont Európa kapcsán végzett értékelések részeként.

Módosítás

(1) A közös vállalkozások tevékenységei folyamatos nyomon követés és időszakos felülvizsgálat alatt állnak azok pénzügyi szabályaival összhangban, a lehető legnagyobb mértékű hatások, a legmagasabb tudományos kiválóság, **a legnagyobb társadalmi hozzáadott érték** garantálása, továbbá az erőforrások **legeredményesebb és** leghatékonyabb felhasználásának biztosítása érdekében. A nyomon követés és időszakos felülvizsgálat eredményeit beépítik az európai partnerségek nyomon követésébe, valamint a közös vállalkozások értékelésébe a Horizont Európa kapcsán végzett értékelések részeként. **Az ilyen nyomon követés és felülvizsgálat nem növelheti a közös vállalkozások vagy kedvezményezettjeik adminisztratív terheit.**

Módosítás 447

Rendeletre irányuló javaslat

171 cikk – 2 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A közös vállalkozások megszervezik irányítási **tevékenységeik** folyamatos nyomon követését, továbbá a Horizont Európáról szóló rendelet [45. cikkével] és [III. mellékletével] összhangban kivitelezett projektek kimeneteinek, eredményeinek és hatásainak időszakos felülvizsgálatát. **Ez** a nyomon **követés** a következőket foglalja magában:

Módosítás

(2) A közös vállalkozások megszervezik **az** irányítási **és végrehajtási tevékenységeik** folyamatos nyomon követését, továbbá a Horizont Európáról szóló rendelet [45. cikkével] és [III. **és V.** mellékletével] összhangban kivitelezett projektek kimeneteinek, eredményeinek és hatásainak időszakos felülvizsgálatát. **Ezt** a nyomon **követést megfelelő időben összefoglalva nyilvánosságra kell hozni az egyes közös vállalkozások weboldalán, és az** a következőket foglalja magában:

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 448

Rendeletre irányuló javaslat

171 cikk – 2 bekezdés– b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) tájékoztatás a társadalom- és bölcsészettudományok általános érvényesítésének szintjéről, az alacsonyabb és magasabb technológiai készenléti szintek aránya az együttműködésen alapuló kutatásban, a részt vevő országok körének kiszélesítése terén elért eredmények, a konzorciumok földrajzi összetétele az együttműködésen alapuló projektekben, a kétszakaszos benyújtási és értékelési eljárás alkalmazása, az európai kutatásban és innovációban való együttműködési kapcsolatok elősegítésére irányuló intézkedések, az értékelés felülvizsgálatának alkalmazása, a panaszok száma és típusa, az éghajlati szempontok általános érvényesítésének szintje és a kapcsolódó kiadások, a kkv-k részvétele, a magánszektor részvétele, nemek szerinti megoszlás a támogatott tevékenységekben, értékelő testületek, bizottságok, tanácsadói csoportok, a társfinanszírozás mértéke, más uniós forrásokból származó kiegészítő és kumulatív finanszírozás, a támogatások odaítéléséhez szükséges átfutási idő, a nemzetközi együttműködés szintje, a polgárok szerepvállalása és a civil társadalom részvétele;

Módosítás

b) tájékoztatás a társadalom- és bölcsészettudományok általános érvényesítésének szintjéről, az alacsonyabb és magasabb technológiai készenléti szintek aránya az együttműködésen alapuló kutatásban, a részt vevő országok körének kiszélesítése terén elért eredmények, a konzorciumok földrajzi összetétele az együttműködésen alapuló projektekben, a kétszakaszos benyújtási és értékelési eljárás alkalmazása, az európai kutatásban és innovációban való együttműködési kapcsolatok elősegítésére irányuló intézkedések, az értékelés felülvizsgálatának alkalmazása, a panaszok száma és típusa, az éghajlati szempontok általános érvényesítésének szintje és a kapcsolódó kiadások, a kkv-k részvétele, a magánszektor részvétele, **a nemi dimenzió beépítése a finanszírozott cselekvések tartalmába, valamint** nemek szerinti megoszlás a támogatott tevékenységekben, értékelő testületek, bizottságok, tanácsadói csoportok, a társfinanszírozás mértéke, más uniós forrásokból származó kiegészítő és kumulatív finanszírozás, a támogatások odaítéléséhez szükséges átfutási idő, a nemzetközi együttműködés szintje, a polgárok szerepvállalása és a civil társadalom részvétele **és a nyílt hozzáférési gyakorlatok;**

Módosítás 449

Rendeletre irányuló javaslat

171 cikk – 2 bekezdés – d a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

da) az újonnan érkezők számára vonzerőt jelentő és az együttműködésen alapuló hálózatokat bővítő intézkedések;

Módosítás

Módosítás 450

Rendeletre irányuló javaslat

171 cikk – 2 bekezdés – d b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

db) mennyiségi és minőségi multiplikátorhatások, és különösen a lekötött és ténylegesen nyújtott pénzügyi és természetbeni hozzájárulások szintje mind az operatív, mind a kiegészítő tevékenységek tekintetében.

Módosítás

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 451

Rendeletre irányuló javaslat

171 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A közös vállalkozások műveleteinek értékelését időben el kell végezni, hogy annak eredményét be lehessen építeni a Horizont Európa átfogó időközi és záróértékelésébe, valamint a Horizont Európáról szóló rendelet [47. cikkében] említett, a Horizont Európa programra, annak utódjára és a kutatással és innovációval kapcsolatos egyéb kezdeményezésekre vonatkozó döntéshozatali folyamatba.

Módosítás

(3) A közös vállalkozások műveleteinek értékelését időben el kell végezni, hogy annak eredményét be lehessen építeni a Horizont Európa átfogó időközi és záróértékelésébe, valamint a Horizont Európáról szóló rendelet [47. cikkében] említett, a Horizont Európa programra, annak utódjára és a kutatással és innovációval kapcsolatos egyéb kezdeményezésekre vonatkozó döntéshozatali folyamatba. **Ezek az értékelések nem róhatnak további adminisztratív terheket sem a közös vállalkozásokra, sem azok kedvezményezettjeire.**

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 452

Rendeletre irányuló javaslat

171 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(4) A Bizottság a Horizont Európáról szóló rendelet [47. cikkében] meghatározottak szerint elvégzi az egyes közös vállalkozások időközi és záró értékelését, amely beépül a Horizont Európa értékelésébe. Az értékelések során megvizsgálják, hogy az egyes közös vállalkozások miként teljesítik küldetésüket és céljaikat, továbbá az értékelések kiterjednek a közös vállalkozás valamennyi tevékenységére és értékelik az adott közös vállalkozás európai hozzáadott értékét, eredményességét, hatékonyságát – beleértve nyitottságát és átláthatóságát –, a végrehajtott tevékenységek relevanciáját, valamint a vonatkozó regionális, nemzeti és uniós szakpolitikákkal való koherenciáját és komplementaritását, ideértve a Horizont Európa más részeivel, például a küldetésekkel, klaszterekkel, tematikus vagy egyedi programokkal való szinergiákat is. Az értékelések során figyelembe veszik az érdekelt felek véleményét mind európai, mind nemzeti szinten, és adott esetben az értékelések kiterjednek a 174. cikk (3)–(9) bekezdésében említett kezdeményezések hosszú távú tudományos, társadalmi, gazdasági és technológiai hatásainak vizsgálatára is. Az értékelések adott esetben kiterjednek a jövőbeli fellépések leghatékonyabb szakpolitikai beavatkozási módjának elemzésére, valamint az egyes közös vállalkozások esetleges megújításának relevanciájára és koherenciájára, tekintettel az általános szakpolitikai prioritásokra és a kutatás- és innovációtámogatási környezetre, beleértve a keretprogram által támogatott egyéb kezdeményezésekhez, különösen az európai partnerségekhez vagy küldetésekhez való viszonyulást is. Az értékelések során kellő mértékben figyelembe veszik az irányító testület által a 16. cikk (2) bekezdésének y) pontjával összhangban elfogadott fokozatos kivezetési tervet is.

Módosítás

(4) A Bizottság a Horizont Európáról szóló rendelet [47. cikkében] meghatározottak szerint elvégzi **és közzéteszi** az egyes közös vállalkozások időközi és záró értékelését, amely beépül a Horizont Európa értékelésébe. Az értékelések során megvizsgálják, hogy az egyes közös vállalkozások miként teljesítik küldetésüket és céljaikat, továbbá az értékelések kiterjednek a közös vállalkozás valamennyi tevékenységére és értékelik az adott közös vállalkozás európai hozzáadott értékét, eredményességét, hatékonyságát – beleértve nyitottságát és átláthatóságát –, a végrehajtott tevékenységek relevanciáját **az átfogó uniós szakpolitikák és célok**, valamint **a társadalmi szükségletekhez és előnyökhöz való hozzájárulásuk**, továbbá a vonatkozó regionális, nemzeti és uniós szakpolitikákkal való koherenciáját és komplementaritását, ideértve **a más partnerségekkel és** a Horizont Európa más részeivel, például a küldetésekkel, klaszterekkel, tematikus vagy egyedi programokkal való szinergiákat is. Az értékelések során figyelembe veszik az érdekelt felek véleményét mind európai, mind nemzeti szinten, és adott esetben az értékelések kiterjednek a 174. cikk (3)–(9) bekezdésében **és a Horizont Európa rendelet V. mellékletében** említett kezdeményezések hosszú távú tudományos, társadalmi, gazdasági és technológiai hatásainak vizsgálatára is. Az értékelések adott esetben kiterjednek a jövőbeli fellépések leghatékonyabb szakpolitikai beavatkozási módjának elemzésére, valamint az egyes közös vállalkozások esetleges megújításának relevanciájára és koherenciájára, tekintettel az általános szakpolitikai prioritásokra és a kutatás- és innovációtámogatási környezetre, beleértve a keretprogram által támogatott egyéb kezdeményezésekhez, különösen az európai partnerségekhez vagy küldetésekhez való viszonyulást is. Az értékelések során kellő mértékben figyelembe veszik az irányító testület által a 16. cikk (2) bekezdésének y) pontjával összhangban elfogadott fokozatos kivezetési tervet is.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 453

Rendeletre irányuló javaslat

171 cikk – 6 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(6) A Bizottság átlátható **eljárásban** kiválasztott, független külső szakértők segítségével további értékeléseket végezhet stratégiai szempontból releváns témákról annak érdekében, hogy megvizsgálja, mennyire haladt előre a közös vállalkozás a kitűzött célok elérésében, meghatározza a tevékenységek végrehajtásához hozzájáruló tényezőket és azonosítsa a bevált gyakorlatokat. E további értékelések elvégzése során a Bizottság teljes mértékben figyelembe veszi az érintett közös vállalkozásra gyakorolt adminisztratív hatást.

Módosítás

(6) A Bizottság **nyílt és** átlátható **pályázati kiírás alapján** kiválasztott, független külső szakértők segítségével további értékeléseket végezhet stratégiai szempontból releváns témákról annak érdekében, hogy megvizsgálja, mennyire haladt előre a közös vállalkozás a kitűzött célok elérésében, meghatározza a tevékenységek végrehajtásához hozzájáruló tényezőket és azonosítsa a bevált gyakorlatokat. E további értékelések elvégzése során a Bizottság teljes mértékben figyelembe veszi az érintett közös vállalkozásra gyakorolt adminisztratív hatást, **és erőfeszítéseket tesz a vállalkozás adminisztratív terheinek csökkentése és az értékelési folyamat egyszerűségének és teljes átláthatóságának biztosítása érdekében. Az e területen végzett értékelésnek a politikai lehetőségeknek az irányítás szempontjából történő megbízható értékelésén kell alapulnia, beleértve különösen a megfelelő biztosítékok megállapításának lehetőségét annak biztosítása érdekében, hogy a közérdeket minden művelet során megfelelően tiszteletben tartsák.**

Módosítás 454

Rendeletre irányuló javaslat

171 cikk – 7 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(7a) A jelentéstételnek összhangban kell állnia a Horizont Európa szabványos jelentéstételi követelményeivel. A jelentéstételi rendszereknek a stratégiai koordinációs folyamat keretében történő fejlesztésébe a tagállamokat és a partnerség képviselőit is be kell vonni a jelentéstételi és nyomonkövetési erőfeszítések összehangolásának biztosítása érdekében, többek között az adatgyűjtési és jelentéstételi feladatok megosztása tekintetében.

2021. október 21., csütörtök

Módosítás 455

Rendeletre irányuló javaslat

171 cikk – 9 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(9) A Bizottság a közös vállalkozás értékelésének eredményeit, az értékelés következtetéseivel és a Bizottság észrevételeivel együtt közli az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával, a Horizont Európának a Horizont Európáról szóló rendelet [47. cikkében] említett értékelései részeként.

Módosítás

(9) A Bizottság a közös vállalkozás értékelésének eredményeit, az értékelés következtetéseivel és a Bizottság észrevételeivel együtt **nyilvánosságra hozza, és** közli az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával, a Horizont Európának a Horizont Európáról szóló rendelet [47. cikkében] említett értékelései részeként.

Módosítás 456

Rendeletre irányuló javaslat

171 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

171a. cikk

Elszámoltathatóság az uniós polgárokkal szemben

Az e rendeletben meghatározott, a nyilvánosságra hozatalra vonatkozó követelmények sérelme nélkül, a közös vállalkozások konszolidált éves tevékenységi jelentésében, valamint a 171. cikk szerinti jelentéstételben szereplő információkat felhasználóbarát eszközök, többek között infografikák és a kiadások nyomon követésére szolgáló rendszerek segítségével a nagyközönség számára online nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió
Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU